

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Nurşah ÇOKBANKİR

YAZITLAR IŞIĞINDA ROMA İMPARATORLUK ÇAĞI KÜÇÜK ASYA AGONLARI VE
SPORCULARI

Danışman

Doç. Dr. N. Eda AKYÜREK ŞAHİN

Eskiçağ Dilleri ve Kùltürleri Bölümü

Doktora Tezi

Antalya, 2010

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	iv
ÖZET	v
AGONES AND ATHLETES OF ASIA MINOR IN ROMAN IMPERIAL TIMES BY INSCRIPTIONS	vii
GİRİŞ	1
1. ARAŞTIRMA TARİHİ	4
2. ANTİK DÜNYA'DA YARIŞMA RUHU VE "AGON"	10
3. KÜÇÜK ASYA'DA "AGON" ANLAYIŞININ TARİHSEL GELİŞİMİ	19
i. ROMA ÖNCESİ DÖNEM	19
ii. ROMA DÖNEMİ	22
iii. EĞİTİM - GYMNASİUM VE SPOR	34
4. KÜÇÜK ASYA'DAKİ AGONLAR VE AGONİSTİK UNSURLAR	38
i. DİNİ FESTİVAL VE KÜLTÜR KAPSAMINDA AGONLAR	38
ii. AGON ÇEŞİTLERİ, DISİPLİNLER VE YAŞ GRUPLARI	43
iii. AGONLARIN NİTELİKLERİ VE NASIL FINANSE EDİLDİKLERİ	52
iv. ÖDÜLLER VE GALİBİYET SERAMONİLERİ	65
v. AGONLARDA GÖREV ALAN MEMURLAR	70
vi. SPORCULAR	73
vii. ATLETİK DERNEKLER	80
5. YAZITLAR	85
I. KUTSAL VE TAÇ ÖDÜLLÜ OYUNLAR	85
Adada	85
Aleksandreia Troas	86
Antiocheia ad Meandrum	89
Ankyra	90
Aphrodisias	92
Attouda	108
Daldis	110
Didyma	111
Elaia	130
Ephesos	132
Erythrai	170
Euromos	171
Heraklea Salbake	172
Hierokaisareia	172
Hieropolis	176
Hypaipa	177
Iasos	178
Kaisarea Germanika	180
Keramos	181
Knidos	182
Kolossai	182
Ksanthos	183
Kula	183
Kyzikos	183
Lagina	186

Lampsakos	187
Laodikeia	188
Magnesia	189
Magnesia ad Sipylum	194
Makestos	195
Metropolis	195
Miletos	197
Mylasa	200
Notion	201
Oinoanda	202
Olympos	204
Panarama	205
Patara	206
Pergamon	207
Philadelphia	210
Pogla	217
Priene	217
Rhodos Peraia	218
Sagalassos	218
Saittai	220
Sardes	221
Selge	225
Sinope	225
Smyrna	226
Stratonikeia	232
Teos	233
Thyateira	234
Tlos	241
Tralleis	243
Trapezopolis	260
II. Para Ödüllü Yerel Oyunlar	260
Adada	260
Andeda	262
Antiokheia (Pisidia)	264
Aphrodisias	270
Apollonia	279
Ariassos	280
Arykanda	285
Attouda	286
Balboura	288
Baris	296
Boubon	297
Burdur Gölü	298
Didyma	299
Ephesos	303
Heraklea Salbake	303
Iulia – Ipsos	303
Kadyanda	304
Kocçaliler (Pisidia)	308
Konana	308
Ksanthos	309
Madytos	316
Metropolis	317

Nysa	317
Oinoanda	319
Olbasa	337
Olympos	340
Phaselis	340
Sagalassos	343
Selge	345
Telmessos	351
Termessos	354
Thyateira	396
Verbe (Yelten)	396
III. Disiplinlerine Göre Diğer Sporcular	398
Pankration	398
Boks	403
Güreş	404
Diaulos	408
Dromos	409
Stadion	410
Diğer	411
6. YAZITLAR IŞIĞINDA ATLETİK YARIŞMALARLA İLGİLİ TERMİNOLOJİ	413
7. SONUÇ	420
BİBLİOGRAFYA VE KISALTMALAR	422
EK 1 TABLOLAR	438
Yazıtlarda Taşındıkları Sıfatlara Göre Tablolar	438
i. ἀμεσολάβητος ile nitelenen sporcular	438
ii. ἀπτός ile nitelenen sporcular	439
iii. ἐνδόξως ile nitelenen sporcular	440
iv. ἱερονίκης olarak nitelenen sporcular	445
v. ὀλυμπιονίκης ile nitelenen sporcular	447
vi. παράδοξος ile nitelenen sporcular	448
vii. περιοδονίκης ile nitelenen sporcular	452
viii. πλειστονίκης ile nitelenen sporcular	454
ix. πυθιονίκης ile nitelenen sporcular	456
x. Diğer sıfatlar	457
Birlikte Taçlandırılan Sporcular	461
Kura Çekerek Galibiyet Kazanmış Sporcular	462
Bouleutes	464
Ksystarkhes olarak görevlendirilmiş sporcular	465
Kentlere göre Anadolu'daki Atletik Oyunlar	467
Kutsal Oyunlar (İsmi birden çok kentte karşımıza çıkan oyunlar)	515
EK 2 YAZITLAR	554
ÖZGEÇMİŞ	560

KISALTMALAR

bkz.	bakınız
böl.	bölüm
dn.	dipnot
İÖ.	İsa'dan Önce
İS.	İsa'dan Sonra
krş.	karşılaştırınız
no.	numara
s.	sayfa
str.	satır
vb.	ve benzeri
vd.	ve devamı
vdd.	ve devamının devamı
vs.	vesaire
yak.	yaklaşık
yy.	yüzyıl

ÖZET

Eskiçağ yaşamında spor, eğitimin önemli parçalarından biri idi. Eski Yunanistan'da her genç, zihinsel eğitimin yanında, bedensel olarak da eğitime tabi tutuluyordu. Bu bedensel eğitim beraberinde müziksel eğitimi de getirerek, gençleri vatandaşlığa hazırlıyordu. Yunanlıların özünde varolan yarışma duygusu ise, yaşamlarının bir çok alanında belirleyici bir rol oynamış ve her alanda “iyi” olabilmek için çalışmışlardır. Bu duygu kendini spor alanında da göstermiş, ve böylece *agones* (=ἀγῶνες) dediğimiz yarışmalar halkın yaşamına dahil olmuştur.

Başlangıçta oyunlar, kahramanların ya da asillerin cenaze törenlerinde, ölümlerinin ruhlarını hoşnut etmek için düzenlenmiştir. İÖ. 8. yy.a kadar örgütlenmiş bir festival yoktur. Ordunun toplanması, cenaze törenleri gibi önemli olaylar yarışmaların düzenlenmesi için bir vesile idi. Yunan kent devletlerinin ortaya çıkması ile ulusal festivaller de ortaya çıkmıştır. Eski Yunan dünyasında dört önemli festival vardır. Bunlardan ilki, İÖ. 776 yılından itibaren kutlanmış olan, Elis'teki Olympia Oyunları, ki bu oyunlar İS. 393 yılına kadar devam etmiştir, ikincisi, Delphi'deki Pythia Oyunları'dır. Diğerleri ise Korinth'deki İsthmia ve Nemea'daki Nemea Oyunları'dır. Bunların dışında Atina'da her yıl Panatheneia ve dört yılda bir Büyük Panatheneia kutlanmaktaydı. Bu festivaller tüm Yunan dünyası için birleştirici bir özelliğe sahipti. Koloniler, bu festivaller ve özellikle de yarışmalar için ana kentlerine elçiler gönderirlerdi. Oyunların yapıldığı dönemlerde tüm Yunan dünyasında barış ilan edilirdi. Örneğin, Olimpiyatların yapıldığı sırada, Elis'deki araziye silahla yaklaşmak yasak olduğu için, buna uymayanlar para cezasına çarptırılır, hatta oyunlardan diskalifiye edilir ve bir daha oyunlara katılamazlardı.

Küçük Asya kentleri de, çeşitli yerel festivaller ve yarışmalar düzenlediler. Bunlar daha çok yerel tanrıların ve kahramanların onuruna, yerli hayırsever eşrafın desteğine bağlıydı. Bu festivallerin ve oyunların düzenlenmesi için ise, vakıflar oluşturulmuştu. Kentlerde düzenlenen yarışmalarda kurallar, mükafatlar vb. genellikle Eski Yunan toplumunun düzenli olarak kutladığı dört festivalden etkilenmiştir. Aynı isimleri taşımışlar - İsolymphia, İsoPythia gibi - ve bunun için de asıl sahiplerinden gerekli izinleri almışlardır. Yarışmalar içerik olarak ya atletik ya artistik ya da binicilik ile ilgili idi. Bunların arasından, genellikle atletik olanlar tercih edilmiştir. Yerel, küçük yarışmalar sadece yerli halka açıktı. Daha büyük olanlar ise *oikoumenik* (=yani uluslar arası) düzeyde idi.

Oyunlar iki temel tipe ayrılırlar. (1) ἀγῶνες θεματικοί, yani “para ödüllü” oyunlar. Bu sınıfa giren ve θέμις olarak adlandırılan yerel yarışmalarda ödül, prestijin yanında para ödülü

(=thema) idi. (2) En çok prestij sağlayan oyunlar ise, ἱεροί ya da ἀγῶνες ἱεροὶ καὶ στεφανῶνται olarak adlandırılan “kutsal, taç ödüllü” oyunlardı. Bu oyunlarda ödül tanrılara adanmış bir taçtır. Ama para ödülünün de verildiğini ispatlayan pek çok delil vardır. Ayrıca kutsal oyunlarda zafer kazanmış bir sporcu, vatanına döndüğü zaman, kentin izni ile vatandaşlarının önünde bir zafer alayına katılma hakkına da sahip oluyordu.

Roma Dönemi’nde ise, imparator kültürünün ortaya çıkmasıyla, var olan yerel *agones* ile imparator kültü birleştirilmiştir. Bu dönemde, imparator kültürünün yanında çok farklı bir olgu daha ortaya çıkmıştır. Bu da gladyatör dövüşleridir. Roma’da çok sevilen bu vahşet dolu dövüşlerin, Küçük Asya eyaletlerinde de düzenlenmiş olduğu görülmektedir.

AGONES AND ATHLETES OF ASIA MINOR IN ROMAN IMPERIAL TIMES BY INSCRIPTIONS

Sport was one of very important sections of the education in the Prehistoric Period. Every young people in ancient Greece were educated both as mental and as physical. This physical education was bringing musical education as well along with itself and was getting the young people ready to citizenship. As for feeling of contest which is inside of Grek people was very important in lots of part of their life and they worked to become “good” for every sections. This feeling showed itself in sports as well and in this way the competitions which was called *agones* (ἀγῶνες) were included in the people’s life.

At the begining, the games were prepared to gladden spirit of dead people at the funeral of the heros and nobles. There was no any festival which was orginazed till B.C. 8th century. The important events like a gathering of the military and funerals were a cause for the organization of the competitions. National Festivals were constituted as well when the city states of Greece. There were four important festivals on the world of ancient Greece. One of them was the Olympia games which was celebrated from the year of B.C. 776 in Elis. This games continued till A.D. 393. The second one was Pythia games in Delphi. As for others were Isthmia in Korinth and Nemea Games in Nemea. Also, every year Panatheneia an done four years Great Panatheneia had been celebrated. These festivals had got a uniting peculiarity for all Grek world. Colonies sent envoys to their main cities for these festivals and especially for the competitions. The agreement of the peace had been made all of the world of Grek in the period which was the games made. For example, during the Olympics, it was forbidden to come close to land in Elis with a gun and the person who came close to land with a gun was fined even was disqualified from the games and couldn’t join it again.

The cities of small Asia organized different kinds of local festivala and competitions as well. The festivals and competitions were for local Gods and Heros and they were depends on support of the charity tradesmen. Foundations were formed the organization of these festivals and games. The rules and awards of the competitions which was organized in the cities were usually affected four festivals which was celebrated orderly by ancient Grek society. They kept the same names – like Ísolympia, isopythia and they took the necessary permissions from their base owner. The subject of the competitions were a both athletic, artistic or equestrianism. Usually athletic subject was prefered between them. Local small competitions were just open for local people. As for bigger ones were international (*oikoumenik*).

The Games were two main type. (1) ἀγῶνες θεματικοὶ, means the games that was with “money awards”. Thia awards that were called θέμις were Money awards near the prestige (*thema*) in the local competitions. (2) the games that made more prestij were “with sacred, crown awards” which were called ἱεροὶ or ἀγῶνες ἱεροὶ καὶ στεφανῖται. The award was a crown that was devoted to Gods in this games. But there were lots of evidences about Money, awards. Also, an athlete who won a victory could join to crowd of victory in front of the citizens when the athlete came back to country.

As for in Roman Period, the cult of emperor came out in Roman Period and local agones was united with cult of emperor. Also, a new thing came out in the period as well. It's a fight of gladiator. These fightes that were full of wildness were liked so much in Roman and organized in provinces of Asia Minor as well.

GİRİŞ

Günümüzde bir çok farklı ırktan, dinden insanları bir araya getiren spor, evrensel kültürün bir parçasıdır. Spor, belli kurallara bağlı olarak, rekabet amaçlı yapılan, ayrıca fiziksel gelişimin yanı sıra ruhsal anlamda da mükemmelliği ve rahatlamayı amaçlayan aktivitelerdir. Bedensel eğitim bu yüzden günümüzde de okullarımızda ilk sınıflardan itibaren ders olarak verilmektedir. Böylece çocuklar, bir yandan sosyal olmayı ve grup çalışması yapmayı öğrenirken diğer yandan da vücudunu tanıyarak fiziksel olarak geliştirmektedir. Günümüzdeki bedensel eğitim ve spor anlayışı aşağı yukarı bu şekildeyken, Antik Dünya'ya baktığımızda çok da farklı olmayan, hatta eğitimde yerini çok daha sağlam edinmiş olan bir spor anlayışıyla karşı karşıyayız.

Spor, tıpkı bugün gibi Antik Dünya'da da sadece eğitim alanında kendini göstermemiş, insanın doğasını oluşturan rekabet duygusu ile festivallerin bünyesindeki yarışmalarda yerini almıştır. Bu festivaller Hellenistik Dönem, özellikle de Roma Dönemi'nde sayıca artış göstermiş, kent yaşamının bir gerçekliği olarak hayatını sürdürmüştür. Ayrıca Hellenistik Dönem'den itibaren yöneticilerin, kralların hakim oldukları topraklar üzerindeki halklara erkini göstermek için kullandıkları bir araç olan festivaller ve tabii onların bünyesindeki yarışmalar, Roma Dönemi'nde de bu özelliğini yitirmemiş, hatta çok daha önem kazanmıştır. Roma imparatorları, izledikleri politika uyarınca, hakim oldukları halkların kültürlerini yok etmek yerine, bu kültüre kendilerini dahil etmeyi tercih etmişlerdir. İS. 2. – 3. yy.da yaşanan, özellikle Anadolu ve Suriye topraklarındaki agonistik patlama, aslında Roma'nın merkezi idaresinin izlediği bir politika, aynı zamanda buradaki halkların hem Hellenistik Dönem'den gelen kentsel yaşamdaki gelenekleri hem de Roma'ya ve imparatorlara bağlılıklarını gösterme yolu olmuştur.

Günümüzde de önemini yitirmeden, bünyesinde politikayı, eğitimi, eğlenmeyi, kişisel ve bedensel gelişmeyi barındıran Antik Dönem sporu ile ilgili bilim insanları pek çok çalışma yapmıştır. Ancak Anadolu'daki *agonlar* ve bu *agonların* iştirakçileriyle ilgili yazıtların bir araya toplandığı bir çalışma bu sahadaki en büyük eksiktir. Bu bağlamda, Yüksek Lisans Tezimi¹ dolayısıyla başlamış olduğum çalışmalarımın doktora çalışması olarak sürdürülmesinin gerekli olduğu düşünülerek, tüm Anadolu üzerindeki agonistik yazıtlar bir araya getirilmiştir. İlk olarak toplanacak yazıtların galibiyet sonucunda elde edilen onurlandırma yazıtları, sporcuların isminin geçtiği adak yazıtları, yapı yazıtları vb. olmasına karar verildi. Ancak *agonlar* konusunda bir sınırlama yapılmayarak, atletik, teatral ve hippik yarışmaların galiplerine ait onurlandırma yazıtları konuya dahil edilmişti. Yaptığım araştırma

---

¹N. Çokbankir, Pamphylia ve Kilikia Bölgesi'ndeki Sporcuların Testimoniası (Yük. Lis. Tezi 2003)

ve bir araya getirilen yazıtlar sonucunda yaklaşık olarak bine yakın malzeme bulunmuş ve bunun daha da artacağı düşünülerek, konuda bazı kısıtlamalar yapılması gerektiğine karar verilmiştir. Bu yüzden çalışma, oyunlar arasında en büyük ilgiyi çeken atletik yarışmalarla sınırlandırılmış, zaman dilimi olarak da Roma İmparatorluk Dönemi belirlenmiştir. Ancak Roma Dönemi'nin bir başka olgusu ve ayrı bir tez konusu olabilecek gladyatör yazıtları, tezin kapsamı dışında bırakılmıştır.

Metodoloji ve Amaç:

Bu çalışmanın amacı, sporculara ait yazıtların bir araya getirilmesi ve daha sonra bu konu üzerinde çalışacak olanlar için atletik yazıtlarla ilgili detaylı bir yazıt kataloğu sunmaktır. Bugüne kadar böyle bir çalışma yapılmamıştır. Bu yazıtların büyük bir çoğunluğu sporcuları onurlandırma yazıtlarıdır. Bunlar da kendi içinde galibiyet yazıtları ve heykellere ait onurlandırma yazıtları olarak ikiye ayrılmaktadır. Onurlandırma yazıtları dışında, kentsel hayatta yer alan, örneğin bir yapı yazıtında ya da adak yazıtında adı geçen sporcular yazıt kataloğuna dahil edilmiştir.

Tezin giriş kısmında oyunlarla ilgili genel bilgiler sunulmuştur. İlk önce bu konu üzerinde şimdiye kadar yapılan çalışmalardan bazılarının tanıtıldığı bir Araştırma Tarihi'ne yer verilmiştir. Eskiçağ Yunan Toplumunu bireylerinin hemen her alanda bize yansıttıkları yarışma ruhundan yola çıkarak, yarışmalardaki “agonistik” ruh ve antik kaynaklarda *agon* teriminin nasıl kullanıldığı “Antik Dünya’da Yarışma Ruhu ve ‘Agon’” başlıklı bölümde yer almıştır. Homeros’tan itibaren karşımıza çıkan *agon* kavramı, Antik Dünya’nın en eski geleneklerinden biridir. Özellikle eğitimin bir parçası olarak karşımıza çıkan spor, festivallerin vazgeçilmez bir unsuru olmuştur. Atletik yarışmalarda onurlandırılan sporcuların büyük çoğunluğu Roma Dönemi’ne aittir, ancak onların galibiyet aldığı festivallerin başlangıçları Hellenistik Dönem’e kadar uzanmaktaydı. “Küçük Asya’da Agon Anlayışının Tarihsel Gelişimi” başlıklı bölüm üç alt başlık altında incelenmiştir. Bunlardan ilki “Roma Öncesi Dönem”dir. Burada yazıt kataloğunda yer alan oyunlardan Roma Dönemi öncesine uzanan, Hellenistik Dönem’in kentsel rekabetini gözler önüne seren ve kentlerin elde etmek için yarıştıkları *asylia* hakkı ile bağlantılı oyunlara değinilmiştir. İkinci alt başlık tezin asıl ilgili olduğu dönem “Roma Dönemi”dir. Bu başlık altında da Roma’nın agonlara bakışına, bunların yayılması için izlediği politikaya ve bu dönemin en karakteristik özelliklerinden biri olan imparatorluk kültürüne değinilerek, imparatorların Anadolu’daki agonistik faaliyetleri gözler önüne serilmiştir. Bir sonraki başlık ise “Eğitim – Gymnasium ve Spor”dur. Burada da sporun gymnasium ile bağlantısı, agonların sayısındaki artışın gymnasiumun yükselişiyle paralelliği ele alınmıştır. Sonraki ana başlık “Küçük Asya’daki Agonlar ve Agonistik

Unsurlar”dır. Burada ise Küçük Asya’nın Dini ve Dini olmayan Festivaler Kapsamındaki Yarışmalar”ı; agonların sınıflandırılması; yazıtlarda karşımıza çıkan disiplinler ve yaş grupları; oikoumenik, eis elastik şeklinde adlandırılan Kutsal Oyunlar’ın ve ayrıyeten Yerel Oyunlar’ın nitelikleri ile bu oyunların nasıl finanse edildiği; oyunlarda ödül olarak nelerin sunulduğu; bu agonlarda görev alan memurlara kısaca bir bakış ile sporcuların alt yapısı, ait oldukları sınıf, toplumdaki yerleri ve sporda profesyonelleşmenin, eğlencenin yanında bir meslek olarak görülmesinin en büyük kanıtı olan atletik dernekler konu edilmiştir.

Bir sonraki kısım tezin asıl bölümünü oluşturan “Yazıtlar” kısmıdır. Bu kısımda 458 tane yazıt bir araya toplanmıştır. İlk etapta bu yazıtlar disiplinlere göre gruplanmış, fakat daha sonra bunun okuyucular ve sonraki araştırmacılar için yetersiz kalacağı düşünülerek, agon sınıflarına göre tasniflenmiştir. İlk sırayı *Kutsal* ve *Kutsal ve Taç Ödüllü Oyunlar* almış, ikinci grupta bazı bölgelerde *themis* olarak adlandırılan *Yerel, para ödüllü (tematik) Oyunlar*’a yer verilmiştir. Bir üçüncü grupta da sporcunun galibiyet aldığı oyunu öğrenemediğimiz ancak disiplininin yer aldığı yazıtlar, disiplinlerine göre sınıflandırılmıştır. Yazıtları bu şekilde tasnifledikten sonra, kendi içlerinde kentlere göre ayırarak bir sıralama yapılmıştır. Aynı kentten aynı sporcuların yazıtları tek numara altında verilmiştir. Ancak yüksek lisans tezinde ele alınmış olan Pamphylia ve Kilikia Bölgesi’nden yazıtlar burada tekrar ele alınmamış, ancak yeni yazıt varsa eklenmiştir. Tezin yayım aşamasında ise bu bölgelerdeki yazıtlar da yayına eklenecektir. Yazıtlar kısmından sonra “Yazıtlar Işığında Atletik Yarışmalarla ilgili Terminoloji” bölümü oluşturulmuştur. Burada yazıtlarda sıklıkla karşılaştığımız sözcükler küçük açıklamalar ile yer almıştır. “Ek 1” kısmında ise “Tablolar” bölümü gelmektedir. Burada da ilk önce sporcuların aldığı sıfatlara göre tablolara, daha sonra da oyunlarda birlikte taçlandırılan sporcuların, kura çekerek galibiyet kazanmış sporcuların, boleutes, ksystarkhes olarak görevlendirilmiş sporcuların tablolarından sonra, kentlere göre Anadolu’da düzenlenen atletik oyunların tablosu, en son da bir çok kentte düzenlenen oyunlara göre sınıflandırılmış bir tablo yer almıştır. Çalışmaya eklenmesi düşünülen kentlerdeki agonistik sikke basımları ile ilgili tablo ise, malzemenin fazla olmasından dolayı yayım aşamasında eklenecektir. “Ek 2” bölümünde ise, “Yazıtlar” kısmında ancak yayım aşamasında yerini alacak olan yeni elde edilen yazıtlara yer verilmiştir.

1. ARAŞTIRMA TARİHİ

Günümüze kadar uzanan bir olgu olan, bugün hala eğitim sisteminin içinde yerini koruyan spor, Eski Yunan Toplumu'ndaki kadar çok önemsenmese de, eğitim sisteminin dâhilindeki çocuklara ve gençlere sosyalleşmeyi ve toplumsal sorumluluğu aşlamayı hedeflemiştir. Yaratıcılığı ortaya çıkarmış, gençleri iyi vatandaş olmaları hususunda geliştirmiştir. Böyle olunca da spor tarihi, bilim insanları için önemli ve merak edilir bir konu olmuştur.

Bu konuyla ilgili çalışma yapacaklar için başlangıç noktasındaki gerekli bilgileri sağlamak amacıyla Almanca yazılmış olan *Real – Encyclopaedie den klassischen Altertumswissenschaft* ve *Der Neue Pauly. Enzyklopädie der Antike*, Fransızca yazılmış olan *Dictionnaire des antiquités grecques et romaines* ve İngilizce yazılmış olan *Oxford Classical Dictionary* başvuru kaynakları olarak kullanılmaktadır. Bunların yanı sıra araştırmaya başlayanlar için konu ile ilgili kaynakçaları bir araya getiren üç yayın önemli ölçüde yardımcı olmaktadır. Bu yayınlar, 1800lü yıllardan itibaren 1980li yılların ortalarına kadar olan birçok eserin adını bizlere ulaştırmaktadır: E. Maróti, *Bibliographie zum Antiken Sport und Agonistik* (1980), T. Scanlon, *Greek and Roman Athletics: A Bibliography* (1984) ve N. Crowther “*Studies in Greek Athletics*” isimli iki seri halinde *Classical World* 78. 5 (1985) ve 79. 2 (1985)'tir.

Yunan – Roma Dünyası'nda kentlerin eğitim sisteminde yer alan ve yarışmalar (=agones) ile halkın yaşamına dahil olan spor, oldukça ilgi çeken bir konu olmuştur. Yunan Dünyası'nın dört büyük yarışmalarından başı çeken Olympia oyunları, belki de günümüze kadar varlığını sürdürmüş olan tek oyun olduğu için, en büyük ilgiyi görmüştür. Gerek Olympia'nın mimarisi, gerek oyunların programları ve işleyişleri inceleme konusu olarak karşımıza çıkmıştır. M. Bernhardt, *Die Olympische Spiele 776 v. Chr. bis 393 n. Chr. im Spiegel antiken Münzen* (1936)'da antik dönem sikkeleri aracılığıyla kutsal Olympia Oyunları tarihine ışık tutmaya çalışmıştır. E. N. Gardiner, *Olympia, its history and remains* (1925)'te Olympia'daki kalıntılar ve onun tarihçesi hakkında bilgiler sunmuştur. L. Drees, *Olympia* (1967) ile Olympia'daki kalıntılarla ilgilenenler için oldukça faydalı bir eser olmuştur. M. I. Finley, *Die Olympischen Spiele der Antike* (1976), antik dünyanın Olympik oyunları hakkında bilgi verirken, H.W. Pleket ile birlikte yayımladıkları *The Olympic games: the first thousand years* (1976)'da bin yıllık bir çerçevede içinde eski Olympia oyunlarının kent, yarışmalar, sporcular ve seyirciler, politika ve idealler açısından bir tasvirini sunmuşlardır.

Olympialarla ilgili yayımların haricinde, genel anlamda Yunan sporunu ele alan birçok kaynak vardır. J. H. Krause, *Die Gymnastik und Agonistik der Hellenen* (1841, yeni basım 1971)'de Eski Yunan Dünyası'nda spor ve onların düzenledikleri agonlar üzerine araştırmalarını sunmuştur. W. Richter, Yunan ve Roma Dönemi oyunları hakkında *Die Spiele*

der Griechen und Römer (1887)'i kaleme almıştır. E. N. Gardiner, *Greek Athletics Sports and Festivals* (1910) ve *Athletics of the Ancient World* (1930) adlı iki eserinde Yunan sporunun organizasyonu ve karşılaşmaların işleyişleri hakkında bilgiler sunar. Homeros Dönemi'nin kahramanlarından yola çıkarak, sportif ideale kadar Yunan sporundan bahseder. Yazar, Romalıların spora bakış açısına az da olsa değinmiştir. Ch. Alexander, *Greek Athletics* (1925) ve B. Schröder, *Der Sport im Altertum* (1927) kaynak olarak başvurulabilecek kitaplardır. R. Robinson, *Sources for the Historical of Greek Athletics* (1955) ile Eski Yunan sporunun tarihsel gelişimiyle ilgili kaynakları ele almıştır. R. Heberdey 1929'da yayınladığı *Termessische Studien* adlı çalışmasında Pisidia'nın Termessos kenti ile ilgili detaylı bilgiler verirken, "IV. Die Chronology der Agone" başlığı altında Termessos kentinde düzenlenen oyunlar hakkında çok yararlı bilgiler sunmuştur.

İtalyan bilim adamı L. Moretti, yarışmalarla ilgili epigrafik iki önemli araştırma kitabı yayımlamıştır. Bunlardan ilki *Iscrizioni Agonistiche Greche* (1953) ve diğeri *Olympionikai: I vincitori negli antichi agoni olimpici* (1957). İkinci adı geçen yayında bilinen Olympia şampiyonlarının isimleri, biyografik ve bibliyografik verilerle sunulmuştur. Epigrafik anlamda önemli bilgileri bize ulaştıran bir diğer isim ise L. Robert'dir. Robert özellikle *Hellenica I – XIII*'de Anadolu toprakları üzerinde karşımıza çıkan bazı yarışmaları, bunlarla bağlantılı yazıtlarda geçen önemli terminolojiyi ve ulaştığı sonuçları - tartışmaları bilim dünyasına sunmuştur. Robert'in bir başka önemli çalışması, sporun diğer bir boyutu olan ve başlı başına bir konu oluşturan, Roma Dünyası'nın yaratması gladyatör oyunları hakkında yaptığı çalışmadır. Robert, *Les Gladiateurs dans l'Orient grec* (1940)'da Anadolu'nun gladyatör yazıtlarını bir araya getirmiştir.

Yunan sporunun başlangıçtan beri önemli bir elemanı olduğu eğitim ve sporun alt yapı birimleri *gymnasium* ve *palaestra* hakkında detaylı bir çalışma, J. Delorme tarafından, *Gymnasion. Étude sur les monuments consacrés à l'éducation en Grèce des origines à l'empire romain* (1960) yayımlanmıştır. Delorme, burada gymnasiumun çıkış nedenlerini ve bunun sonucu olarak agonistik çoğalmayı ele alır.

H. A. Harris'in *Greek Athletes and Athletics* (1964) adlı eseri Eski Yunan sporuna mükemmel bir giriş olarak hizmet etmektedir. Yine aynı yazarın *Sport in Greece and Rome* (1972) adlı kitabı Roma sporu hakkında yararlı bilgiler verir.

J. Ebert, *Griechische Epigramme auf Sieger an gymnischen und hippischen Agonen* (1972)'de çeşitli disiplinlerden sporcuların yazıtlarına yer vermiştir. Bu epigrafik metinler hippik ve gymnik oyuncularını içermektedir.

H. W. Pleket'in 1973 yılında yayımladığı, sporda profesyonelleşmenin bir sonucu olarak karşımıza çıkan derneklerle ilgili makalesi *Some Aspect of the History of the Athletic Guilds*, ZPE 10 (1973) s. 197 – 227'de Atletik Dernekler'in ortaya çıkış nedenleri, bunların işleyiş şekilleri ve görevleri ile ilgili detaylı bilgiler vermektedir. *Games, Prizes, Athletes and Ideology: Some Aspects of the History of Sport in the Greco-Roman World*, Arena I (1975) 49-89'da Pleket bu sefer oyunların sınıflandırılmasından, sporcuların soylarının kökenlerine, ödüllere profesyonelliğe kadar sporla ilgili olgulara değinmiştir. Örnekler ile agon çeşitlerini tasniflemiştir. H. W. Pleket, *Olympic Benefactors*, ZPE 20 (1976), s. 1 – 18'de ise Olimpik Oyunlar'ın finansıyla ilgili konulara değinmiş, bir oyunun giderlerinin ve gelirlerinin ne olabileceğini göstermiştir. Çeşitli kentlerden örnekler ile oyunların düzenlenişini, bu gelir giderlerin karşılanması için yerel elit tabakanın nasıl bir rol oynadığına ve oyunların önemli memurlarının bu bağlamdaki görevlerine ışık tutmuştur.

I. Weiler, *Der Agon im Mythos. Zur Einstellung der Griechen zum Wettkampf* (1974) ise yarışmalara Yunanlıların bakış açısı konusunda *mythoslarda* yer alan *agon* anlayışından bahsetmektedir. D. Buchanan, *Roman Sport and Entertainment. Aspect of Greek and Roman life* (1976) adlı kitabından Yunan ve Roma yaşamında sporun ve eğlencenin yerine değinmiştir.

Bir başka önemli çalışma da M. Poliakoff tarafından gerçekleştirilmiştir. *Studies in the Terminology of the Greek Combat Sports* (1982) isimli kitapta, güreş, boks ve pankration ile ilişkili Yunanca terminoloji okuyuculara sunulmuştur. Eski Yunancası olmayan okuyucular için antik dönem yazarlarının pasajlarının ingilizceleri oldukça yardımcı olmaktadır. Yine aynı yazarın *Combats Sports in the Ancient World* (1987) de çok spesifik bir yayın olmasa da, sporla ilgili genel bilgi edinme anlamında gayet kullanışlı bilgiler içermektedir.

Özellikle Roma Dönemi'nde oyunların yeniden kurulması ya da yeni oyunların ortaya çıkması hususunda en önemli araçlardan biri, imparator kültü olmuştur. Roma Dönemi'nde imparatorluk kültü bünyesindeki festivallerin organizasyonu, bunların sosyal ve politik önemi hakkında bilgilere ulaşabileceğimiz bir kaynak olarak S. R. F. Price, *Rituals and Power. The Roman Imperial Cult in Asia Minor* (1984) bize ışık tutmaktadır.

Özellikle Anadolu'da Kilikia bölgesinde İS. 2. – 3. yy.da kutlanan agonlar hakkında bilgiler sunan R. Ziegler, *Städtisches Prestige und kaiserliche Politik. Studien zum Festwesen in Ostkilikien im 2. und 3. Jahrhundert n. Chr.* (1985)'te ilk olarak Kilikia kentlerine göre agonlarla ilgili kaynakları, ardından da Kilikia eyalet oyunları ile ilgili bilgileri araştırmacılara sunmuştur. İkinci kısımda ise imparatorların kurdukları oyunlara yer vermiştir. Sikkeler ve bunların üzerindeki lejandlardan da bol miktarda örnekler sunmuştur.

D. Kyle, Atinalı olması muhtemel ve bilinen 116 sporcunun ilavesi ile Atina'daki atletik olayların doğuşu, festivaller, kentler ve binalar, ödüller ve profesyonellik vb. konuları ele almıştır. *Athletics in Ancient Athens* (1987) isimli bu yayın konuyla ilgili detaylı bir çalışmadır.

W. E. Sweet, *Sport and Recreation in Ancient Greece* (1987)'de İngilizce çevirileri ile antik kaynaklardan detaylı bir kaynakça oluşturmuştur. Homeros zamanında atletik olaylardan, müsabaka çeşitlerine (boks, pankration, güreş vs.), palaestra ve eğitime, Yunan sporunda çıplaklık olgusundan, sporda kadının yerine kadar farklı başlıklar altında antik dönem yazarlarının düşüncelerini yansıtmıştır.

Her ne kadar müzikal bir agon olsa da, Oinoanda'daki Demosthenes'in kurduğu festival kapsamındaki müzikal agonun tüm evrelerini ve bir agon içerisinde gözlemlenebilen tüm hiyerarşiyi gözler önüne seren Demosthenes yazıtı, atletik bir agonun organizasyonu için de kılavuzluk etmektedir. Bu yazıtın detaylı bir çalışmasını bize sunan M. Wörrle, *Stadt und Fest im kaiserzeitlichen Kleinasien. Studien zu einer agonistischen Stiftung aus Oinoanda* (1988)'de, oyunu vakfeden C. Iulius Demosthenes'in sosyal durumundan, festivalin finansından, İmparator ile bağışlayan arasındaki ilişkiden ve festivalde görev alan personelden detaylıca bilgiler vermektedir.

D. Matz, *Greek and Roman Sport: a dictionary of athletes and events from the eighth century B.C. to the third century A. D.* (1991)'de Yunan ve Roma Spor Tarihi hakkında kısa bir özet sunar. Daha sonra antik kaynaklar ve küçük bir sözlük çalışmasından sonra önemli bazı tarihi sporcular hakkında bilgiler vererek, sporcuların ve at yarışçılarının, bazı antik ve modern kaynaklara göre listesini yapar.

H. W. Pleket, *Mass – Sport and Local Infrastructure in the Greek Cities of Roman Asia Minor*, Stadion XXIV, 1 (1995), s. 151- 171'de ise konumuzu oluşturan Anadolu'daki yerel yarışmalar ile ilgili bilgiler sunmaktadır.

W. Decker, *Sport in der griechischen Antike. Vom minoischen Wettkampf bis zu den Olympischen Spielen* (1995)'te Minos ve Myken dönemi sporu ile konuya giriş yapmış, Panhellenik ve yerel yarışmalar, bu yarışmalar kapsamındaki disiplinler ile konuya devam etmiştir. Ayrıca oyunların organizasyonunu, sporcular ve onların eğitimini, spor için gerekli alt yapıları belli başlıklar altında incelemiştir.

Yine aynı yıldan S. Müller, Arkaik zamandan, Roma Dönemi'ne kadar sporu ele aldığı, Roma'nın olgusu olan gladyatör dövüşlerine de değindiği, *Das Volk der Athleten*.

Untersuchungen zur Ideologie und Kritik des Sports in der griechischen – römischen Antike'yi bilim dünyasına kazandırmıştır.

D. H. J. Larmour'un doktora çalışmasından ortaya çıkardığı *Stage and Stadium. Drama and Athletics in Ancient Greece* (1999)'da agonlara genel bir bakış yapılmış, antik metinlerde atletikler ve agonlara nasıl değinildiği gösterilmiş ve ek kısmında da özellikle Kıta Yunanistan ve adalardaki atletik, dramatik ve müzikal agonların listeleri okuyucuya sunulmuştur.

T. F. Scanlon, *Eros & Greek Athletics* (2002)'de konuyu farklı bir açıdan ele almıştır. Oyunlarda kadının yerine değinmiş, Atina'daki Olympia Oyunları esnasında kadınlara has oyunlar olan *Heraia* hakkında bilgiler sunmuştur. Özellikle bir vazo resmi üzerinde bir sporcuyla birlikte resmedilmiş olan Eros figüründen yola çıkarak bu tanrının agonistik bağlamdaki ilişkisini araştırmıştır. Edebi kaynaklarla da kalan boşlukları doldurarak, sporun Yunanlılar için arzudan ziyade rüyalarının bir alanı olduğunu, ki burada da Eros'un hem delikanlılar hem de genç kızların biçimlenmesinde önemli bir rolü olduğuna değinmiştir.

Son yıllarda yapılan diğer önemli çalışmalara bakacak olursak M. Golden, *Sport in Ancient World from A to Z* (2004)'de önemli terminolojik sözcükleri ve tarih sahnesinin önemli sporcuları ile ilgili bir sözlük hazırlamıştır. Kavramları açıklarken gerek epigrafik gerekse yazınsal edebiyattan örnekleri kullanmıştır. Z. Newby, doktora çalışmasındaki materyallerden yola çıkarak *Greek Athletics in the Roman World. Victory and Virtue* (2005)'i yayımlamıştır. Newby, Yunanlılar ve Romalılara bir bakış yaparak Roma Dünyası'nda spora giriş yapmıştır. Daha sonra Roma'nın batısındaki spor olayları ile Yunanlı doğusundaki spora ve onların kimliğini iki bölümde incelemiştir. Özellikle bizim topraklarımızı konu edinen bu ikinci kısımda sporun ayrılmaz parçası eğitime yer vermiş, *gymnasium*, oyunlar ve bu oyunların finansı için önemli yer tutan euergeteslik kurumuna açıklamalar getirmiştir. 2006 yılında dernekler konusunda yeni bir kaynak kitap olarak G. Petzl ve E. Schwertheim'ın *Hadrian und die dionysischen Künstler. Drei in Alexandria Troas neugefundene Briefe des Kaisers an die Künstler – Vereinigung* isimli kitabı, Aleksandreia Troas'ta bulunmuş bir dernek yazıtı ışığında bu derneklerin görevleri, içerikleri hakkında önemli bilgiler sunmuştur. N. B. Crowther, *Sport in Ancient Times* (2007)'de Çin, Japonya, Orta Doğu, Mısır, Minos, Myken'de spordan sonra Homeros ve Antik Olympik Oyunlar'a değinmiş, buradan da Etrüskler'de spora ve Roma ile Yunan atletikleri arasındaki ilişkiye göz atmıştır. Konuyu Bizans İmparatorluk Dönemi'ne kadar incelemiş, kadın ve spor ilişkisine değinmiştir. Yine 2007 yılından G.P.Schaus ve S. R. Wenn, *Onward to the Olympics. Historical Perspectives*

on the Olympic Games'de antik dönem Olimpiyatları ve günümüz Olimpiyatlarını iki ayrı bölüm altında ele almıştır.

2. ANTİK DÜNYA'DA YARIŞMA RUHU VE “AGON”

Antik Dönem'deki spor ve sportif etkinliklere yönelik belgeler, hem doğu hem de batı toplumlarında karşımıza çıkmaktadır. En erken tasvirler Mısır'daki mezar duvarlarında ele geçmiştir. Özellikle de İÖ. 2400 yıllarında Beni Hasan'daki bazı mezarların duvar resimlerinde güreşen, ağırlık kaldıran, bedensel aktivitelerde bulunan insan figürleri tasvir edilmiştir. Bu erken bulgular, yine de spor için başlangıç noktasının Mısır olduğu anlamına gelmez, daha ziyade tüm Akdeniz Dünyası'nın yaygın bir özelliği gibi görünür². Doğu toplumunun daha çok gösteri amaçlı akrobatik performansları ile atletik sporlara biraz daha yaklaşıyoruz. Bunlar da fiziki güç, çeviklik, uzun ve gayretli bir çalışmayı gerektirmekteydi. Mısır'da da, özünde rekabet duygusunu yoğun bir şekilde barındıran gerçek spora ait egzersiz olarak güreş karşımıza çıkmaktadır, ki Beni Hasan'daki mezarların sadece bir duvarında 220 güreşçi grubunun resmedilmesi, bir güreş okulunun resmedilmiş olduğunu akla getirir³. Bunun dışında çeşitli oyunlar karada ya da Nil'de botlarla, ağaçtan değnekler ve bıçaklarla oynanırdı. Mısır halkının hem alt hem de üst sınıfı bu oyunlara katılabilmekteydi. Doğu'da uygulanan bu vb. sporların, güçlü, sağlıklı bir vücuda erişme eğilimi dışında Eski Yunan toplumunun atletik müsabakaları ile hiçbir ortak yanı yoktur⁴.

Yunanlıların atletik sistemlerini ve festivallerini borçlu oldukları Giritlilere gelince⁵, duvar resimlerinde yine aynı, fakat daha zahmetli performanslar karşımıza çıkmaktadır. Girit'e, Mısır ve Doğu'dan gelen bu oyunlar, kurallar ile çok daha zorlaştırılmıştı. Girit'te takla atma, boğa ile akrobatik hareketler, boks ve güreş görülmektedir. İÖ. 1600 yıllarında Knossos Sarayı'nda bir fresk üzerinde boğa ile akrobatlar resmedilmiştir. Akrobatik tasvirler içinde en güzeli olan bu freskte boğa üzerinden atlayan bir genç tasvir edilmektedir. Yunan atletikleri için bir başka güzel örnek de yine Girit Adası'ndan iki küçük boksörün resmedildiği duvar resmidir. Burada gerek kullandıkları boks eldivenleri gerekse duruşları ile daha kurallı bir spor anlayışına gidildiğini rahatlıkla görmekteyiz.

Bundan sonraki süreçte spor adalardan Kıta Yunanistan'a taşınmıştır. En erken yazılı kaynakların bize ulaştırdığı dönemlerden itibaren spor, Yunan kültürünün merkezi bir ögesi olmuştu. Terminolojisinde ἄθλος “yarışma”; daha eski formuyla ἀθλητήρ ya da ἀθλητής “yarışmacı”; ἄθλιος, α, ov sıfatı ise “acı çeken, zahmet çeken” anlamlarına gelmektedir. Bu terimler, yarışma ve rekabetin; tüm bunlar için gayret sarf etmenin, dahası Eski Yunan toplumu için sporun ciddiyetini, önemini ve anlamını yansıtmaktadır. “Yarışma” kelimesini

² Gardiner 1930, s. 4.

³ Gardiner 1930, s. 6 – 7.

⁴ Koursi 2003, s. 15.

⁵ Glotz 1968, s. 289 vd.

karşılayan, epigrafik ve edebi metinlerde daha çok karşımıza çıkan bir başka kelime ἀγών, Homeros'ta “yarışma” ya da “rekabetle ilgili” anlamında, ayrıca “sportif olayların düzenlendiği yeri” belirtmek için kullanılmıştır⁶. Bunlardan başka “toplantı / bir araya gelme” ve “müsabakaları izlemek için insanların bir araya gelmesi”ni de anlam olarak karşılamıştır⁷. Homeros'un dışında, İÖ. 5. yy. yazarlarından Herodotos; Antik Dünya'nın Dört Büyük Festivali'nin galipleri için övgü şiirleri yazan Pindaros ve komedi yazarı Aristophanes ἀγών terimini atletik müsabakalarda “mücadele” anlamında kullanmışlardı⁸. Bundan sonra da atlı, atletik, müzik vb. için “mücadele / kavga” anlamına erişilmiş, hatta ἀμίλλα “üstünlük için yarış” kelimesine denk olmuştur⁹. Ayrıca bu kelime rekabetin tüm çeşitleri, askeri mücadele, hukuki ve bireysel çekişme için de kullanılmıştır¹⁰.

İÖ. 9. – 8. yy.a geldiğimizde, Troya Savaşı'nı anlatan Homeros ile, en iyi olma, diğer insanlardan üstün olma ve güçle gurur duyma isteğiyle gerçek spor ruhuna biraz daha yaklaşmış oluyoruz. Bu anlayış, Eski Yunan toplumunun özünü oluşturmuş ve her vatandaş bunun için ruhunu ve bedenini eğitmiştir. Homeros'un *Odysseiası*'nda, Odysseus Phaiakia'luların ülkesine vardığında, kral Alkinoos, Odysseus onuruna bir şölen düzenler ve şöleden sonra, Phaiakia'luların güreşte, koşuda, yumruk dövüşünde ve atlamada hünerlerini görmesi ve yurduna döndüğünde anlatması için Odysseus'a agoraya gitmelerini önerir. Pazar yerinde kralın üç oğlu ilkin koşuda, sonra sırasıyla güreşte, atlamada, disk atmada ve yumruk dövüşünde çarpışırlar. Bunlardan sonra kralın oğullarından Laodamas, Odysseus'u spordaki hünerini göstermesini için alana davet ettiği zaman, Odysseus özür dileyerek yorgunluğunu ve sıla hasretini dile getirir. Bunun üzerine Euryalos, Odysseus'un hünerinin spor olmadığını söyleyer ve onu dövüşmekten kaçtığı için yerer. Odysseus buna kızarak eline bir disk alır ve hepsinden öteye atarak gücünü ve spordaki hünerini gösterir. Laodamas, Odysseus'u yarışmaya davet ederken, “bir insan için en büyük onurun bir yarışmada elleriyle ve ayaklarıyla kazandığı başarı” olduğunu söylemiştir. Odysseus ise kendisine yapılan meydan okumaya herkesten öteye disk atarak karşılık verdiği zaman, her kim hangi dalda onunla çarpışmak isterse hazır olduğunu, ancak Laodamas'ın onun karşısına çıkmamasını dile getirir. Ona karşı dövüşemeyeceğini çünkü onun kendisini evinde misafir ettiğini söyler¹¹. Görüyoruz ki Kahramanlar Çağı'nın kahraman sporcuları hem güçleri hem de erdemleriyle yerlerini

⁶ “Yarışma” anlamı için bkz. Homeros, *Odysseia* 8. 200; Homeros, *İlyada* 23. 495 ve 507. “Yarışmaların yapıldığı alan” anlamı için bkz. Homeros, *Odysseia* 8. 260, *İlyada* 23. 685.

⁷ Homeros, *İlyada* 23. 258, 799 ve 847; 24. 1.

⁸ Pindar, *Olympia* 1. 11; Herodotos *Hist.* 6. 127; Aristophanes, *Plutus* 583.

⁹ Herodotos *Hist.* 2. 91; Aristophanes, *Plutus* 1163; Thukydides 3. 104.

¹⁰ Askeri anlamı için bkz. Sophokles, *Trakhiniai* 20 ve 159; *Ajax* 936 ve 1240; Hukuki anlamı için bkz. Platon, *Apologia* 24c; Bireysel çekişme için bkz. Euripides, *Medea* 235.

¹¹ Homeros, *Odysseia* 8.

almışlardır. İlyada'da ise farklı bir olgu ile karşı karşıya kalmaktayız. Burada Akhilleus'un dostu Patroklos'un cenaze töreni esnasında onun ruhunu hoşnut etmek için düzenlediği oyunlar karşımıza çıkar. Akhilleus, oyunlarda kazananlara ödül olarak verilmek üzere, gemiden ilk olarak üçayaklar, kazanlar, atlar, öküzler, kadınlar getirtir. Bu oyunlar araba yarışı, güreş, koşu, yumruk dövüşünü içermişti¹². Burada karşımıza çıkan cenaze törenlerine ait oyunlar çok daha eski bir gelenektir ve çok yerde vuku bulmuştur¹³. Bunların dini bir içeriği olup olmadığı konusunda antik kaynaklarda bir imada bulunulmamıştır fakat bu oyunlar ile ölmüş kişinin ruhu hoşnut edilmiş ve anısı yaşatılmıştır¹⁴.

Homeros ile birlikte spor, günlük yaşamın bir parçası olarak karşımıza çıkar. Buna rağmen spor, henüz düzenli olarak tertiplenen bir festivalin parçası olmamıştır. Ordunun toplanması, aristokratik sınıftan birinin evliliği ya da cenazesi gibi önemli olaylar oyunlar için vesile olmuştur. Fakat Homeros'un bahsettiği yarışmalara katılma hakkı sadece aristokratik sınıfa aitti ve düzenli olarak değil daha çok kendiliğinden gelişmekteydi. Bu yüzden kurumsallaşmış bir spor henüz tam olarak söz konusu değildir. Bu dönemde yarışmalar bir araya gelmiş insanları eğlendirmenin en kolay yolu, spor ise Homeros Dönemi kahramanlarının gereksinim duyduğu talim, ihtiyaç olunan fiziki güç ve aktivitenin devamı için bir araçtır¹⁵.

İÖ. 8.yy. ile Homeros'un destanlarında karşılaştığımız koşu, at yarışları, yumruk dövüşleri, güreş, disk ve mızrak atma birçok festivalin programında yer almaya başladı ve daha sonraki yıllarda da varlığını sürdürmeye devam etti. Yeni eklemeler ve değişiklikler ile, Hellenistik ve Yunanlıların özgürlüklerini kaybettikleri Roma Dönemi'nde bile hayatlarını sürdürdüler. Bu devamlılık, sporların uygulanabilir karakteri ile, dini tutuculuk içinde vuku bulan atletik festivallere bağlanabilir¹⁶. Oyunların devamı için bir başka önemli unsur, Yunanistan kentleri arasında sıklıkla vuku bulan savaş durumuydu. Bu da halkı sürekli idmanlı, savaşa hazır olma durumuna sokmaktaydı. Bu durum aynı zamanda sporun, eğitimin içinde yer almasına da sebep olmuştur. Çünkü tıpkı günümüzdeki gibi beden terbiyesi, sadece bedeni eğitmek amacıyla değil, karakter gelişimi, takım ruhunu oluşturma açısından da eğitimde önemli bir yer tutmuş olmalıydı.

Akdeniz Dünyası'nda Yunan medeniyetinin yayılmaya başladığı İÖ. 8.yy. ile kent devletleri ortaya çıkmıştı. Aioller, İonialılar ve Dorlar, Ege Adaları ve Anadolu'nun sahillerine yerleşmeye başladıkları zaman, doğu krallıklarının etkisiyle de birlik olmaya

¹² Homeros, *İlyada* 23.

¹³ Gardiner 1930, s. 20.

¹⁴ Crowther 2007, s. 40.

¹⁵ Gardiner 1930, s. 28.

¹⁶ Gardiner 1930, s. 27.

zorlandılar ve kent devletleri olarak birleştiler. Ama asıl önemli olan bu kent devletleri arasındaki rekabetin kuvvetli olması ve bunun da atletik festivallerin özünü oluşturmasıydı. Yarışma sevgisi her yerde egemendi: genç erkekler yoğun fiziksel güçten büyük zevk alıyorlar, güzide liderler ve kahramanlar, halkın önünde üstün olmak için yarışıyorlardı. Homeros'un kahramanları en iyi olmak için çabalıyor, bunu da ἀριότη için yapıyorlardı. Kentler ise gerek ödülleri arttırarak gerekse festivallerine ekledikleri dikkat çekici unvanlarla birbirleriyle yarışıyorlardı. Artık kentin yerleşik düzeninde din de, düzenli kutlanan kutsal günler ve festivaller ile organize olmuş ve sevilen rekabet duygusu kendisini göstermek için serbest bir alan bulmuştu. Bir başka açıdan daha bakacak olursak, bu oyunlar vasıtasıyla kentler, ticaret, politika, güzel sanatlar ve daha fazlasıyla ilgilenenler için bir toplanma yeri, vitrin olmuştu¹⁷.

Homeros'un cenaze törenlerinin vazgeçilmezi olan oyunları gözler önüne seren Kahramanlar Çağı'nı takip eden evrede, İÖ. 776 yılından itibaren her dört yılda bir kutlanmaya başlayan Olympia Festivalleri ile belki de gerçek spor anlayışının oluşmaya başladığı düşünülebilir. Bu oyunlar *Panhellenik*, yani tüm Yunan Dünyası'nı birleştirici özellikteydi. *Panhellenik* Oyunlar'ın, Olympia dışında en ünlüleri Pythia, Isthmia ve Nemea'dır. Bunların en önemli özelliklerinden biri iştirakçilerin Yunan soyundan, özgür vatandaşlar olma zorunluluğuydu. Oyunların daha sonraki yıllarında Yunanlı ve Yunanlı olmayan arasındaki fark daha az aşikâr olduğu için, birçok kişi Yunanlı atalarından ya da kültürel asimilasyondan dolayı oyunlara katılma hakkı kazanmıştı¹⁸. Gerek politik gerekse ekonomik nedenlerden dolayı oyunların tertiplenmesiyle ilgilenen yetkililer, Hellenistik ve Roma Dönemi'nde özellikle Yunanlılaşmış Anadolu'yu, Syria'yı, Mısır halkını ve Romalılar'ı bu çemberin içine dahil ettiler¹⁹.

Bu Dört Oyun içinden en çok Olympia öne çıkmıştır. Gerek günümüz bilim insanlarının ilgisi gerekse oyunların yapıldığı dönemlerde iştirakçilerin, izleyicilerin vb.lerinin ilgisi eksik olmamıştır. Antik Olympia Oyunları için, İÖ. 10.yy.dan itibaren kanıtlar elimize ulaşmıştır. Oyunlar başlangıçta Pisa'lılara aitti, fakat daha sonra Eleia'lıların da oyunu sahiplenmesi söz konusudur. Aslında bu durum kentler arası rekabete iyi bir örnek oluşturmaktadır. Bu çekişme esnasında oyunlara bir süre ara verilmiş ve sonunda yapılan barış anlaşması sonucunda oyunlar tekrar İÖ. 776 yılında resmi olarak düzenlenmeye başlanmıştır. Bu tarih ilk Olympia

¹⁷ Crowther 2007, s. 55.

¹⁸ Crowther 2007, s. 46.

¹⁹ Finley – Pleket 1976, s. 90 vdd. Polybius *Hist.* 2.12.8: ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς καταρχῆς Ῥωμαῖοι μὲν εὐθέως ἄλλους πρεσβευτὰς ἐξαπέστειλαν πρὸς Κορινθίους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὅτε δὴ καὶ Κορινθιοὶ πρῶτον ἀπεδέξαντο μετέχειν Ῥωμαίους τοῦ τῶν Ἰσωμίων ἀγῶνος.

Oyunları'nın tarihi olarak kabul görmüş ve oyunlar İS. 393 yılında Hıristiyanlığın resmi din olarak kabul edilmesine kadar aralıksız olarak 4 yılda bir kutlanmaya devam etmiştir.

Olympia Oyunları'nın vuku bulduğu zaman dilimi, gerçekte yerel anlamda ateşkes ilan edilen zamanlardı. Bu zamanda hiç kimse kutsal topraklarda ve onun teritoryumunda silah taşımaya müsaadeli değildi. Oyunların ilan edilmesinden sona ermesine kadar ki süre içinde, oyuna iştirak edecek sporcular ve ziyaretçiler, tanrının himayesi altındaydı.

Oyunların ilk yıllarındaki galibiyet listelerine baktığımızda, daha çok Kıta Yunanistan, özellikle Sparta ve Atina'dan galipler karşımıza çıkmaktadır²⁰. Yukarıda bahsettiğimiz kent devletlerinin ortaya çıkışı ve 8.yy.da Yunanlıların kolonizasyon dönemi ile Akdeniz Dünyası'nın birçok kıyı kentlerinde kurdukları koloni kentleri, özellikle 6.yy.dan galip listelerinde kendilerini göstermeye başlamıştır.

Din ve sporun iç içe geçtiği Olympia gibi oyunlar artık bu deniz aşırı Yunan kentlerinde de yer almaya başladı. Delphi'de ilk başlarda sekiz yılda bir kutlanan ve sadece müzikal yarışmaları içeren Pythia Oyunları ortaya çıktı. İÖ. 582 yılında da atletik ve atlı oyunların da programa eklenmesiyle, dört yılda bir düzenlenmeye başladı ve tıpkı Olympia gibi *panhellenik* bir özelliğe sahip oldu. Burada da ödül Apollon'un kutsal ağacı defneyapraklarından oluşan bir taçtı. Aynı yıl Isthmos'ta tanrı Poseidon'un adına yapılan eski bir festival, bu sefer iki yılda bir kutlanmak üzere yeniden düzenlendi ve ödül olarak da, galiplere çam yapraklarından bir çelenk sunuldu. Son olarak da İÖ. 573 yılında Nemea Oyunları iki yılda bir olarak düzenlenmeye başladı ve ödül olarak da maydanoz yapraklarından bir tacı içerdi. Bunlar Yunan Dünyası'nın Dört Büyük *panhellenik* oyunları idi, yani bu oyunlar o günün Yunan Dünyası'nı birleştirmiş ve bu dünyaya ait her kent de spora destek vermişti. Az bir para ile vatandaşlar, kent gymnasiumunda talim ve eğitim için olanak bulmuştu. Kentler, oyunlarda kazananlara verdikleri ödüller ile yarışmaları daha alt sınıftan sporcular için de çekici kılmışlardı. Ama ilk önce iştirakçiler soylarının Yunanlı olduğunu ispatlamak zorundaydı.

Yunan Dünyası için düzenledikleri bu oyunlar övünç kaynağıydı. Herodotos'un bize aktardığı bir hikâyeye bunu en güzel şekilde örneklendirmektedir²¹. İÖ. 6.yy.da Mısır kralı

²⁰ Matz 1991, s. 121 – 126'da koşu yarışlarındaki galiplerin listesini sunmuştur.

²¹ Herodotos, *Hist.* 2. 160: Ἐπὶ τοῦτον δὴ τὸν Ψάμμιν βασιλεύοντα Αἰγύπτου ἀπίκοντο Ἡλείων ἄγγελοι, αὐχέοντες δικαιοτάτα καὶ κάλλιστα τιθέναι τὸν Ὀλυμπίη ἀγῶνα πάντων ἀνθρώπων, καὶ δοκέοντες παρὰ ταῦτα οὐδ' ἂν τοὺς σοφωτάτους ἀνθρώπων Αἰγυπτίους οὐδὲν ἐπεξευρεῖν. ὡς δὲ ἀπικόμενοι ἐς τὴν Αἴγυπτον οἱ Ἡλείοι ἔλεγον τῶν εἵνεκα ἀπικάτο, ἐνθαῦτα ὁ Βασιλεὺς οὗτος συγκαλέεται Αἰγυπτίων τοὺς λεγομένους εἶναι σοφωτάτους. Συνελθόντες δὲ οἱ Αἰγύπτιοι ἐπυνθάνοντο τῶν Ἡλείων λεγόντων, ἅπαντα τὰ κατήκει σφέας ποιέειν περὶ τὸν ἀγῶνα:

Psammis zamanında, Elis'ten elçiler Mısır'a gelirler. Elis'liler tüm dünyadaki en adil ve en güzel oyun olan Olympia Oyunları'nı düzenledikleri için övünüyorlar ve bütün insanların en bilgeleri, hatta Mısırlıların bile daha iyisini yapamayacaklarını söylüyorlardı. Psammis elçileri dinledikten sonra, en bilgelere oluşan kurulunu toplamış ve bu kurul, Elis'lilerden oyunların kurallarını dinlemişlerdi. Elis'liler eğer önerebilecekleri daha iyi kurallar varsa bunları salık vermelerini, nitekim bu niyetle oraya geldiklerini söylemişlerdir. Bunun üzerine Mısırlı heyet Elis'lilere, oyunlarda yurttaşlarının yarışıp yarışmadığını sorar ve onlar da isteyen her Yunanlının oyunlara iştirak edebileceğini söylerler. Bunun üzerine bilgiler bunun adil olmadığını, eğer gerçekten adil olmak istiyorlarsa yarışların sadece yabancılar için düzenlenmesi gerektiğini, kendi yurttaşlarını yabancılar karşı koruma eğilimine girebileceklerini dile getirirler. İki kültür arasındaki farkı bu pasajla gözlemlemek mümkündür. Doğu toplumunda, Yunan toplumunun barındırdığı yarışma ruhunu görmek söz konusu olamaz. Hatta Yunan toplumunda oluşmaya başlamış olan spor ve hatta sportmenlik mantığı, Mısır'da yoktur. Yunanistan'da artık spor kültürünün bir parçasıdır. Ayrıca rekabet duygusuna bu kadar önemli vurgu, sporu kurumsallaştırmayan diğer bütün medeniyetlerden Yunanlıları ayırmıştır²².

Sadece günlük yaşam içinde değil Yunan mitolojisinin tamamında bu agonistik ruhun etkin olduğunu görüyoruz. Mitolojide tanrılar birbirleriyle çarpışmışlardı; örneğin Atina kentinin hamiliği için Poseidon ve Athena yarışmış, ya da bir diğer örnek Hera, Aphrodite ve Athena arasındaki, tarihin ilk güzellik yarışması. Hatta bazen ölümlülerle yarışmışlardı. Tanrıça Athena, dokuma konusunda kendini ondan bile üstün gören Arakhne ile karşılaşır. Mitolojideki eş seçimleri, taht varisleri yarışmaları belirlenmişti. Bu örnekleri çoğaltmak çok kolaydır. Mitoloji sahnesinde bu kadar önemli yere sahip olan yarışma ruhu, sonunda insanlar için günlük hayatta, kırsal işlerde, akla gelebilecek bütün olaylarda varlığını göstermişti. Yarışma ruhunun uzantısı ve sonucu da “birinci olma” arzusu olmuştu.

İÖ. 5.yy.a geldiğimizde, Perslerle savaşlar sırasında, spor gerektiği kadar ilgi görmemiş belki, ama Yunan kardeşlik hissi canlılığını korumuştur²³. Makedonia kralları Philippos ve

---

ἀπηγησάμενοι δε τὰ πάντα ἔφασαν ἥκειν ἐπιμαθησόμενοι εἴ τι ἔχοιεν Αἰγύπτιοι τούτων δικαιότερον ἐπεξευρεῖν. Οἱ δὲ βουλευσάμενοι ἐπειρώτων τοὺς Ἥλείους εἴ σφι οἱ πολῆται ἐναγωνίζονται. Οἱ δὲ ἔφασαν καὶ σφέων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ὁμοίως τῷ βουλομένῳ ἐξεῖναι ἀγωνίζεσθαι. Οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἔφασάν σφρας οὕτω τιθέντας πάντως τοῦ δικαίου ἡμαρτηκέσαι: οὐδεμίαν γὰρ εἶναι μηχανὴν ὅκως οὐ τῷ ἀστῶ ἀγωνιζομένῳ προσθήσονται ἀδικέοντες τὸν ξεῖνον: ἀλλ' εἰ δὴ βούλονται δικαίως τιθεῖναι καὶ τούτου εἵνεκα ἀπικοίατο ἐς Αἴγυπτον, ξεῖνοισι ἀγωνιστῆσι ἐκέλευον τὸν ἀγῶνα τιθεῖναι, Ἥλείων δὲ μηδενὶ εἶναι ἀγωνίζεσθαι. Ταῦτα μὲν Αἰγύπτιοι Ἥλείοισι ὑπεθήκαντο.

²² Crowther 2007, s. 57.

²³ Gardiner 1930, s. 44.

İskender zamanında ise, onlar da oyunların gücünü keşfedip, kendi amaçları için bunları kullanmışlardı. Philippos, Pythia Oyunları'nın başkanlığını yapmış ve Olympia'da at yarışlarına katılmıştır. İskender'in doğuya yaptığı sefer ise, bu bölgelerin de Yunan Kültürü ile tanışması demektir. Artık Anadolu'da, Mısır'da, Suriye'de kent devletleri yayılmaya başlamıştı. Bunun sonucu olarak Yunan gymnasiumu, eğitimi ve oyunları, bu kentlerin yaşamında yerlerini almıştır. Hatta Yunanistan'da Pers saldırılarıyla inişe geçmiş olan atletik olaylar, doğu kentlerinde canlılık kazanmıştı. Kentler Olympia ve diğer oyunlarda yarışmak üzere kendi sporcularını göndermeye başlamıştı. Öyle ki artık gerçek Olympia Oyunları'nın galipleri daha çok bu doğu kentlerinden gelen sporcularıdır. Bunun yanı sıra kentlerin kendi bünyesinde de birçok oyun ortaya çıkmıştı.

Yunanistan'ın bağımsızlığını İÖ. 146 yılında kaybetmesi ve Roma'nın sahneye çıkması ile Yunanistan'daki oyunlarda yine bir duraksama gözlemlenir. Ancak Romalı idareciler oyunların değerini anlamakta geç kalmadılar. Sulla Olympia Oyunları'nı Roma'ya taşımaya kalkışmıştı. Augustus'un refah dönemi ile birlikte, eski tüm oyunlar tekrar canlılık kazanmış, yeni festivaller de hemen her yerde kurulmaya devam etmişti. Bu canlandırma ya da yeni oyunların kurulması Hadrian Dönemi ile de doruk noktasına ulaşmıştı.

Roma Dünyası'nın doğu toplumlarını birleştirmek ve imparatorların varlığını kabul ettirmek amacıyla keşfettikleri yarışmalar sadece imparatorluğun doğu topraklarında değil, İtalya'da da yayılmaya başlamıştı. Ama Yunan toplumundaki agonistik ruhu burada bulmak mümkün değildi. Romalılar daha çok insanların eğlenmesi ve izlemesi için oyunları kullanmışlardı. Roma'daki ilk oyunlar İÖ. geç 6.yy.da Tarquinius Priscus tarafından düzenlenmiş olan, at yarışları ve boks müsabakalarını içeren *ludi Romani*'dir. Bu oyunlar Yunan geleneğinden çok Etrüsk etkisi taşımaktaydı²⁴. İlk Yunan sporuna yakın festival ise, İÖ. 186 yılında Yunan kültürünün sempatizanı bir senatör olan Marcus Fulvius Nobilior tarafından düzenlenmiştir. Bu festival, M. Fulcius Nobilior'un Yunanistan'dan getirttiği sporcuların dahil olduğu bir şovdu. İÖ. 80 yılında General Sulla, Olympia Oyunları'nı kent Roma'ya taşımıştır. Antik Dönem Olympia Oyunları'nın tarihi boyunca oyunların Yunanistan dışında vuku bulması sadece bir defaya mahsus olmuştu, o da bu olaydı. İÖ. 1.yy.ın ortasında Büyük Pompeius, yeni yaptırdığı tiyatrodaki atletik ve dramatik yarışmalar düzenleyerek, Circus Maksimus'ta at yarışları ile hayvan dövüşleri sahneletmiştir. Iulius Ceasar da, stadyumda atletik bir festival düzenlemişti. Şimdiye kadar anlattığımız bu girişimler kalıcı olmamıştı. Sürekliliği olan festivallerin ilkinin Augustus kurdu. Augustus, İÖ. 27 yılında Kleopatra ve Marcus Antonius'a karşı yaptığı savaşta elde ettiği galibiyet şerefine Roma'da

---

²⁴ Crowther 2007, s. 83.

bir kutlama düzenlettirmiş ve aynı galibiyetinin anısına Nikopolis'te de *isolympik*, 4 yılda bir kutlanan Aktia Oyunları'nı kurmuştur. İmparatorun bizzat kendisi bu oyunların *panhellenik* oyunlarla eşit olduğunu ve bu bağlamda da *periodos*'a eklendiğini açıklamıştır. Yine İÖ. 1 yılında Naples'te *Augustalia* Oyunları, İS. 2 yılında *Italica Romaia Sebasta Isolympia* unvanı ile 4 yılda bir kutlanmak üzere yeniden düzenlenmiştir. Augustus'un Yunan gymnasiklerini Roma yaşamına dahil etmek için yaptığı en büyük girişimse, imparatorluğun batısında yayılmış olan, askeri bir gençlik kurumu *Iuventus* ya da *Iuvenes*'i kurmasıdır. Bu üst sınıf mensubu gençler, fiziksel talimler ve festivallerde gösteriler yapmışlar; ve bizzat kendi oyunlarını düzenlemişlerdir. Bu Romalı *Iuventus* daha fazla politik önemi ve daha az kültürel çekiciliği ile Yunan *ephebeia*'sının eş anlamlısı olarak düşünülebilir²⁵. İmparatorlar Tiberius, Germanicus ve Nero bizzat kendileri oyunlara kaydolarak ilgilerini göstermişlerdi. Yine Nero Dönemi'nde ilk kutlaması İS. 60 yılında yapılan, müzikal, atletik ve atlı yarışmaları içeren 5 yılda bir kutlanan periyodik bir oyun olan *Neronia* festivali, Roma'daki "gymnasium – hamam kompleksi"nin açılışı sebebiyle imparatorun bizzat kendisi tarafından kurulmuştu. Ama bu oyun Yunan toplumunun yarışmalarından farklıydı ve en önemli farkı da bu yarışmalar geceleyin meşaleler altında gerçekleşmekteydi. İS. 86 yılında imparator Domitianus, Kapitolia Oyunları'nı kurarak, bu oyunlara Olympia adını eklemiş ve *periodos*'a dahil etmiştir. Bu oyunun İS. 2. – 3. yy.a kadar devam ettiği bilinmektedir²⁶. İS. 274 yılında imparator Aurelianus, 4 yılda bir kutlanmak üzere Güneş tanrısı onuruna Roma'da *Agon Solis*'i kurmuştu. Tüm bunların yanı sıra Yunan atletiklerinin Roma'ya dahil edilmesi hususundaki asıl girişim, Roma'daki sporcular derneğidir. Merkezi gücün daha yakınında olmak için sporcular birliği Roma'ya taşınınca, Roma artık Yunan sporunun büyük merkezlerinden biri olmuştu.

Ancak imparatorların Roma'daki bu agonistik çalışmaları yeterli olmamıştı. Kent Roma'da, atletik festivaller gösteriden öteye gitmemiştir. Romalılar hiçbir zaman spor geleneğine ve sportif başarılar ile mitolojik kahramanları birleştiren, atletikleri içeren bir eğitim sistemine sahip olmamışlardı²⁷. Roma'da, Yunan toplumundaki gibi organize olmuş merkezi bir eğitim sisteminin yerine, çocukların eğitimi ailelere bırakılmıştı²⁸. Aslında Romalılar da fiziksel eğitime karşı değillerdi, fakat onlar rekabet için düzenlenmiş oyunları çok çekici bulmamışlardı²⁹. Roma'da Yunanistan kent devletlerindeki gibi yaygın bir ulusalcılık anlayışı da yoktu. Sağlık için spor gerekliydi, fakat galibiyet almak için daha alt

²⁵ Yegül 1992, s. 174.

²⁶ Yegül 1992, 175 dn. 110.

²⁷ Crowther 2007, s. 86.

²⁸ Gardiner 1930, s. 117.

²⁹ Harris 1972, s. 50 – 51.

sınıftan bir antrenörün zulmüne katlanmak, başka insanların önünde kendini rezil etmek bir Romalı'nın değer yargılarına uymamaktadır³⁰. Thukydides, Yunanistan'daki sporun gelişimini ve oyunlardaki çıplaklık ve yağ kullanma alışkanlığını Spartalılara bağlar³¹. Yunan sporunun özelliklerinden biri olan bu çıplaklık olgusu, çoğu Romalı düşünür, yazar tarafından küçümsemeye anılmış ve tepki görmüştü. Roma'nın gösteri severliği sonucunda, en çok dövüş karşılaşmaları ve çok daha acımasızca ve vahşice olan gladyatör oyunları Roma'nın gözdesi olmuştu. Öyle ki, Yunan Dünyası'nın sportmence olan boks karşılaşmalarına, çiviler ve kesici nesnelere donatılmış bir boks eldiveni olan *caestus* dahil etmişlerdi. Gladyatör Oyunları hususunda Kıta Yunanistan ve doğuya baktığımızda, buradaki kentlerde de gladyatör oyunlarının varlığını takip edebiliyoruz, fakat bunlar da hiçbir yerde kent Roma'daki kadar yaygın olmamışlardı.

Kent Roma dışındaki, Yunanistan ve Anadolu'da topraklarındaki Romalılar için, oyunlar saygı değerliliğini ve kutsallığını devam ettirmiştir. İmparatorlar da yukarıda belirtildiği gibi, politikalarının dayatılması ve oradaki halklara kendilerini kabul ettirmek için, bu kentlerdeki oyunların varlığını sürdürmesine ve hatta yenilerinin kurulmasına ön ayak olmuşlardır. Kıta Yunanistan'ın Olympiası kurulduğu zamanlardaki ününü, hatta daha fazla bir şekilde, yeniden elde etmişti. Gymnasiumlarda spor hala eğitimin önemli bir parçasıydı ve bu agonistik tutku yerel okullardan çocukların yarışmaları ile hayatını sürdürmekteydi³². Aynı zamanda kentler arasındaki rekabetin en yoğun hissedildiği alan spor olmaya devam etmiştir. Öyle ki, rakip kentler birbirleriyle aynı oyunları kutlamak için adeta yarış içine girmişlerdir³³.

³⁰ Gardiner 1930, s. 118.

³¹ Thukydides *His.* 1.6. 5 – 6: ἐγυμνώθησάν τε πρῶτοι καὶ ἐς τὸ φανερόν ἀποδύντες λίπα μετὰ τοῦ γυμνάζεσθαι ἠλείψαντο· τὸ δὲ πάλαι καὶ ἐν τῷ Ὀλυμπικῷ διαζώματα ἔχοντες περὶ τὰ αἰδοῖα οἱ ἀθληταὶ ἠγωνίζοντο, καὶ οὐ πολλὰ ἔτη ἐπειδὴ πέπαυται. ἔτι δὲ καὶ ἐν τοῖς βαρβάροις ἔστιν οἷς νῦν, καὶ μάλιστα τοῖς Ἀσιανοῖς, πυγμῆς καὶ πάλης ἄθλα τίθεται, καὶ διεζωμένοι τοῦτο δρῶσιν. Πολλὰ δ' ἂν καὶ ἄλλα τις ἀποδείξειε τὸ παλαιὸν Ἑλληνικὸν ὁμοίωτροπα τῷ νῦν βαρβαρικῷ διαιτώμενον.

³² Gardiner 1930, s. 51.

³³ Bu oyunlar ile ilgili detaylı bilgi için bkz. bir sonraki bölüm Küçük Asya'da Agon Anlayışının Tarihsel Gelişimi.

3. KÜÇÜK ASYA'DA "AGON" ANLAYIŞININ TARİHSEL GELİŞİMİ

i. Roma Öncesi Dönem

Bir önceki bölümde ele alındığı gibi en erken yazılı dönemlerden itibaren agonistik festivaller, Yunan kültürünün merkezi bir ögesi olmuştur. Yarışmalar, ilk yazılı kaynaklarda cenaze törenlerinin vazgeçilmezi olarak karşımıza çıkmaktaydı. İÖ. 8.yy.da Kıta Yunanistan'daki kent devletleri, Akdeniz Dünyası'nda, özellikle de Anadolu kıyılarında daha çok gelişmiştir. Spor muhtemelen buradaki kentlerde de ilk önce eğitimin bir parçası, sonrasında da festivaller ile kentin vazgeçilmez bir olgusu olmuştur.

Erken Arkaik Dönem'de gelenek halini gelmiş oyunların birçoğu yoktu. Erken zamanlardaki oyunlar, cenaze, evlilik vb. gibi önemli olaylar ya da günlerin adına düzenlenen törenler dışında, ürün ve meyve hasatından sonra meydana gelen festivallerin mahiyetinde yer almışlardı. O dönemdeki festivallerin çoğunun düzenleniş sebebi tarıma dayanmaktaydı.

Festivaller, bünyesinde kurbanları, geçit törenlerini ve oyunları içermektedir. Bu festivallerin en önemli özelliği tüm Yunan Dünyası'nı birleştirici bir nitelikte olmasıdır. Bu özelliklerinden dolayı da *panhellenik* adını almışlardı. Bir festivali düzenleyen kent, o zamanki dünyanın tüm Yunanlılarına festivalini haber verir, festivale iştirak edecek olan kentler de sadece yarışmacılarını değil, temsilcilerini de bu kentlere gönderirlerdi. Ancak oyunların tanınması için diğer kentlere elçilerin gönderilmesi, Roma Dönemi'nde oyunun düzenlenip düzenlenemeyeceğine karar verecek yetkilinin imparator olması ile son bulmuştur. Bir diğer önemli özellikleri de bu festivaller esnasında bir ateşkes anlaşmasının yapılmış olmasıdır. Bu anlaşma *ἐκεχειρία* olarak adlandırılmıştır³⁴. Örneğin Olympia Festivali'nin kutlandığı sırada yapılan anlaşmaya göre, Olympia kutsal alanına silahlı giriş yasaklanmış, buna uymayanlar için gerekli cezalar konulmuştur. Bu anlaşmaların amacı festivaller sırasında huzursuzluk yaratacak olan olaylara engel olmaktır.

Arkaik ve Klasik Dönem Yunan Dünyası'nın Dört Büyük Festivali (Olympia, Pythia, Isthmia ve Nemea) dışında Anadolu'nun birçok kentinde yerel festivaller ortaya çıkmaya başlamıştı. Bu festivaller de bünyelerinde kurbanları, geçit törenlerini, oyunları içermişlerdi. Kentler festivallere, onuruna düzenledikleri baş tanrı ya da tanrıçalarının isimlerini vermişlerdi. Bu oyunlar da tıpkı Roma Dünyası'ndaki gibi *periodosa* dahil Dört Büyük

³⁴ Bunu oyunların niteleyicisi bir sıfat olarak da görmekteyiz. Pamphylia Bölgesi Side kentinde, Roma Dönemi'nde Apollon onuruna kutlanan *isopythik* bir yarışma *oikoumeikos*, *isopythikos*, *eiselastikos* ve *ekekheirios* olarak nitelendirilmiştir. Bkz. Nollé 2001, s. 442 – 452, no. 134, str. 4 – 5: ἀγωνος ἀγομένου τὸ τρίτον ἱεροῦ οἰκουμενικοῦ ἰσοπυθίου Ἀπολλωνίου ἐκεχειρίου εἰσελαστικοῦ εἰς ἅπασαν τὴν οἰκουμένην κτλ.

Oyun'un isimlerinden birini taşıyabilmekteydiler. *Isolympia*, *isopythia* gibi, sıfatları alabilmeleri için bu dönemde oyunların merkezlerinden gerekli izinleri almaları gerekiyordu, ancak bu iznin verilmesi de Roma İmparatorluk Dönemi'nde imparatorların tekeline geçmişti. Özellikle İÖ. 3.yy. ile, festivallerin düzenlenmesi hususunda bahsedilmesi gereken en önemli olgu *asylia*'dır. Kentler, gerekli yerlere *asylia* hakkının tanınması için başvuruda bulunurlarken, diğer kentlerden kentin baş tanrısı/tanrıçası için düzenledikleri festivallere iştirak etmelerini de talep etmekteydiler³⁵. Tıpkı Roma İmparatorluk Dönemi'nde *imparatorluk kültü* ya da kente verilen *neokorluk* unvanı ile bağlantılı festivallerin düzenlenmesi gibi, Hellenistik Dönem için *asylia* hakkı festivaller bünyesindeki oyunlar için bir araç olmuştur.

Festivaller, kuşkusuz kentler için oldukça büyük prestij ve statü sağlamaktaydı. Kentler arasında var olan, yukarıdaki bölümde de değinilen Antik Dünya'nın karakteristik özelliği rekabet duygusu, düzenledikleri oyunlar ile gözler önüne serilmişti. Bir kent, komşu rakip kentinin düzenlediği oyunlara denk gelecek derecede kendi yarışmasını düzenlemeyi adeta görev edinmişti. Her ne kadar bu oyunlar rekabet duygusunun fiili şekle dönüşmesini sağlasa da, ayrıca kendi oyunlarına katılmayı kabul eden diğer kentlerle arasında da bir bağ oluşturmaktaydı. Bunun yanı sıra oyunu düzenleyerek masrafların tümünü üstlenen kent, kentin ekonomik hayatını harekete geçirecek bir pazara da ev sahipliği yapmış oluyordu.

Bu noktada tezin konusunu oluşturan Roma Dönemi oyunları ile bağlantılı oyunların, Hellenistik Dönem'deki öncüllerine göz atmak daha doğru olacaktır. İlk olarak *asylia* hakkının kent ve teritoryumuna tanınması için en iyi örneği oluşturan Batı Anadolu'daki Magnesia kentinde ele geçen yazıtlar serisini ele almak gerekmektedir. Bu yazıtlar kentin *asylia* hakkını elde etmek için girişimlerini, bunun sonucunda da elde ettikleri *asylia* hakkı ile birlikte kentin baş tanrıçası Artemis onuruna düzenlenen *Leukophryeneia* Festivali'nden ve bu festivali tanıyan kentlerden bizleri haberdar etmektedir³⁶. Bu oyunlar Magnesia'luların teşebbüsleriyle İÖ. 208/207 yıllarından itibaren düzenlenmeye başlamış ve Pythia Oyunları'na denk olarak kabul görmüştür. Yazıt katalogunda yer alan 137 ve 138 numaralı yazıtlardan Roma İmparatorluk Dönemi'nde de oyunun varlığını sürdürdüğünü görüyoruz.

³⁵ Bir yerin dokunulmazlığı anlamına gelen *asylia* kavramı ile ilgili detaylı bilgi için, bkz. Sarıkaya 2009. Sarıkaya, yüksek lisans tez çalışması olarak hazırladığı bu çalışmada *asylia* ve onunla bağlantılı kentlerin düzenledikleri festivallere detaylı bir şekilde değinmiştir.

³⁶ Kern 1900, no. 16'da kentin *asylia* hakkını elde etmesi ve Artemis onuruna yarışmaların düzenlenme sürecini anlatmaktadır. Ayrıca, no. 28, 31, 32, 33, 35, 38, 41, 50, 52, 53 ve 61'deki yazıtlar bu kararı onaylayan kentlerin isimlerini içermektedir. Magnesianlılar Kıta Yunanistan, güney – batı Asya, adalar ve Antiokheia Persis'e kadar hem kent ve teritoryumunun *asylia* hakkını kabul ettirmek hem de *Leukophryeneia* oyunlarına iştiraki sağlamak amacıyla elçiler göndermişlerdi; bu yazıtlar hakkında bilgi almak için bkz. Sarıkaya 2009, s. 110, dn. 522 – 525.

Yine aynı şekilde İÖ. 3.yy.dan itibaren düzenlenmeye başlayıp Roma İmparatorluk Dönemi'nde de varlığını sürdüren bir başka önemli oyun, Miletos kentinde, tanrı Apollon onuruna düzenlenmiş olan *Didymeia* festivalidir. Apollon, Miletos kentinin baş tanrısıydı. Miletos'un güneyinde, Arkaik Dönem'den itibaren bilinen ve Roma İmparatorluk Dönemi'nde de ününü koruyan, önemli bir kehanet merkezi Didyma yer almaktadır. Tıpkı Magnesia'da olduğu gibi, kent *asylia* hakkıyla birlikte, kutsal oyun kategorisindeki *Didymeia* oyunlarını da kutlamışlardır. Daha erken dönemlerde Miletos'lular tanrı Apollon onuruna βοήγυα festivalini düzenlemişlerdi³⁷. Ancak rekabet içinde oldukları Magnesia'luların kutsal bir oyun düzenlemeleri ile, Miletos'lular da kentlerinde "taç ödüllü" *Didymeia*'yı organize etmişlerdi³⁸. Bu oyunlar, I. Mithradates – Roma Savaşları sırasında yaşanan ekonomik sıkıntı dolayısıyla duraksamıştır. İÖ. 63 yılında tekrar kutlanmaya başlamış³⁹, Roma İmparatorluk Dönemi boyunca da kutlanmaya devam etmiştir.

Yazıt katalogunda yer alan ve başlangıcını yine Hellenistik Dönem'den itibaren gözlemlediğimiz bir diğer yarışma Stratonikeia'nın kutsal alanı Lagina'da düzenlenmiş olan *Hekatesia – Romaia* yarışmasıdır. İlk olarak İÖ. 197 yılında tanrıça Hekate onuruna *Hekatesia* oyunlarını düzenleyen kent⁴⁰, İÖ. 81 yılında tanrıça Roma'yı da bu oyuna ekleyerek *Hekatesia – Romaia* oyunlarını kutlamaya devam etmiştir⁴¹. 133 nolu yazıtta bu oyunun ismi *Hekatesia Kaisareia Romaia* olarak karşımıza çıkmaktadır. Şimdiye kadar bu isimle görüldüğü tek örnektir ve oyun bu isimle kısa bir süre anılmış olmalıdır.

³⁷ Rehm 1958, no. 447, 452, 468, 469, 471, 477.

³⁸ Miletos'luların *Didymeia* oyunları için Kos'a gönderdikleri elçilik yazıtı için bkz. Günther 1971, s. 102 – 104. Ayrıca Günther, s. 102'de Miletos'luların yıllık βοήγυα oyunlarının önemini yitirmesi üzerine *Didymeia*'yı düzenlemiş olmalarından bahseder.

³⁹ Rehm 1958, no. 367, ayrıca krş. Sarıkaya 2009, s. 268, dn. 1133 ile birlikte.

⁴⁰ Şahin 1981, no. 7.

⁴¹ Şahin 1982, no. 597 *Hekatesia* oyunlarına *Romaia*'nın eklenmesiyle ilgili karar metnini içeren bir yazıttır. No. 598 ise tapınağın *asylia* olmasını kabul eden ve *Hekatesia Romaia*'ya iştirak eden kentlerin listesini günümüze ulaştırmaktadır.

ii. Roma Dönemi

Roma Dönemi ile daha önceki dönemlerde var olan agonistik festivalleri kendi kentlerinde de organize etmek için, aşırı bir istek başlamıştır. İÖ. 8. yy.da Olympia ile başlayan, Isthmia, Nemea ve Pythia ile sayısı dörde çıkan, Roma Dönemi'nde üç oyunun daha eklenmesiyle sayısı yediye ulaşan periyodik, kutsal oyunlara ilginin yanı sıra, sayısız yerel festival ve yarışmalara da ilgi artmıştır. Bu yerel oyunlar kutsal ya da para ödüllü oyunlardı. Hemen her kent, kendine ait en az bir kutsal oyun düzenlemek istemiştir. Bu istek öyle kuvvetliydi ki, festivaller ya da oyunlar daha önceki dönemlerinde olmadığı kadar çok popüler olmuştu. İmparatorluk Dönemi ile tüm Yunan Dünyası'nda, özellikle de Romalılaşmış Küçük Asya'da ya eski festivaller yeniden canlandırılmış ya da yenileri kurulmuştu. Birçok kent kendi festivallerinin statülerini arttırmak için girişimde bulunmuş, yani kendi oyunlarını *Isolympios*, *Isopythios* (Olympia, Pythia Oyunlarına denk) vb. yapmak için çalışmışlardı. Kutsal oyunlara gösterilen bu ilgi, sadece bu statüdeki oyunların var olduğu anlamına gelmemektedir. Bu dönemde çok sayıda *tematik* oyunun da varlık gösterdiği ele geçen yazıtlarla kanıtlanmaktadır. Roma Dönemi'nde yaşanan bu yoğunluğu, Robert'in dediği gibi "agonistik patlama" olarak adlandırmak yerinde bir tercih olur⁴². Aslında von Nijf'in belirttiği gibi, bu agonistik ortamdaki yoğunluk, belki de Roma İmparatorluk Dönemi öncesinde Cumhuriyet Dönemi'nde planlanmıştı⁴³.

Küçük Asya'da birçok yerden ele geçen yazıtların çokluğu İmparatorluk Dönemi'nde gymnasiumun, atletik faaliyetlerin, agonistik oyunların vb., ne kadar önemli bir yere sahip olduğunu bize gösterir⁴⁴. Toplum açısından baktığımızda festivaller, toplum hakkında politik bazı sonuçlara ulaştırmaktadır. Bu sonuçlar arasında Yunanlı olmanın önemi, Roma gücünün gerçeklikleri ve sosyal hiyerarşinin temelini oluşturan ilkeler vardı⁴⁵. Yunan kültürünün unsurları agonistik ruh, edebiyat, spor, eğitim toplumun belirleyici özellikleri olarak kent yaşamında yerini almıştı. Fakat ilginç olan bu Yunanlı olma ya da Yunan kültürü, Roma yönetiminde bile kendini göstermekteydi. Epigrafik malzemelerde kaydedilen, oyunların içinde yer aldığı festivaller çoğunlukla Roma Dönemi'ndendir ve gelenek olarak Yunan izlerini taşımaktadırlar. Roma Dönemi eyaletlerinin kentleri, bu geleneksel Yunan festivalleri ile kendilerini Yunan kültürüne ait hissetmiş ve birlikte ortak bir kimlik oluşturmuşlardı. Yeni

⁴² Robert 1984, s. 38.

⁴³ Von Nijf 2001, s. 320.

⁴⁴ Yegül 1992, s. 309 ve dn. 49.

⁴⁵ Von Nijf 2001, s. 314.

kültürün çevreye uyum sağlamasının bir yöntemi olarak, kültürel özelliklerin, özellikle de daha erken uygulamalarla uyum sağlamış olanların seçilmesi şaşırtıcı olmamalıdır⁴⁶.

İmparatorluk Dönemi'ndeki agonistik canlanma, kısmen Augustus ve ardıllarının izlediği politikaya, kısmen de Yunanlılaşmış Doğu kentlerinde sporun artmasına bağlanabilir. İmparatorlar, doğudaki çeşitli halkların bağlılığını ve birlikteliğini elde etmek için, onları birleştiren Hellen medeniyetini teşvik etmeleri gerektiğini fark etmişlerdi. Bunun üzerine bu halklara hem yerel bir bağımsızlık hakkı vererek hem de Roma vatandaşlığı ayrıcalığı ile onları memnun ederek kendilerine bağlamışlardı⁴⁷. Roma İmparatorluk Dönemi ile, özellikle imparator kültü, yeni agonistik festivallerin yayılması için en önemli araç olmuştur. İmparator kültü, İS. 2. yy.da yeni tapınak yapılmasına ya da kurban ve seremonilere, 3. yy.da ise imparatorun bizzat kendisinin hazır bulunduğu seremonilere ve agonistik festivallere yüklenmişti⁴⁸. Çoğu imparator, Yunan kültürünün hamisi olarak kendi suretinin yerleştirilmesine müsaade etmişti. Romalılaşmış doğunun her yerinde Yunan festivalleri, imparator ve özellikle de imparator kültü ile yakından ilişkilendirilmişti. Açıkçası imparatoru halkın yaşamına dahil etmenin en etkili yolu imparator kültüydü, çünkü kült törenleri esnasında bütün kent töreninin içindedi. İmparator kültürünün temelini imparatorluk şenlikleri oluşturuyordu⁴⁹. İmparator ortak ithaflar, özdeşleştirilmelerle kentin yerel tanrılarıyla birbirine bağlanmıştı. Bu birlikteliklerin bazıları geçiciyken, bazıları iki farklı ya da tek bir şenliği ifade etmiştir⁵⁰. Böylece hem tanrıya hem de imparatora gereken hürmeti gösteriyorlardı. Ephesos'tan C. Vibius Salutaris'in kurduğu vakıfa ait bir yazıt, kentteki Artemis kültüne imparatorun dahil edilmesi ile ilgili bilgiyi bize ulaştırmaktadır⁵¹. Bu dönemde imparatorlar kendine bağlılık gösteren pek çok kenti ödüllendirmek için *neokor* ya da *metropolis* imtiyazını kullanıyorlardı. Bu unvanları alan kent hem Roma'ya bağlılığının bir nişanını taşıyor hem de kentler arası rekabette önemli bir adım atmış oluyordu. Sikkeler üzerinde neokorluk statüsü erken dönemlerde yeni imparatorluk tapınaklarının imgeleri ile görülürken, İS. 2.yy. – 3.yy.da *Commodeia*, *Severeia* ve *Epinikia* gibi imparatorluğa ait festivallerin isimleriyle kendini göstermiştir⁵².

⁴⁶ Von Nifj 2001, s. 317, ayrıca bütün doğu eyaletlerinde *Hellenizm*, baskın olan halka genel bir kimlik sağlamak için kullanılmış ideolojik bir güçtür.

⁴⁷ Gardiner 1930, s. 47.

⁴⁸ Price 1984.

⁴⁹ Price 2004, s. 181.

⁵⁰ Price 2004, s. 183.

⁵¹ Wankel 1979, s. 171 – 204, no. 27, str. 48 – 56, str. 202 -214 ve str. 554 – 560.

⁵² Newby 2005, s. 247 – 8.

Yalnızca imparatorların onuruna kutlanan düzenli şenlikler de vardı. Bunlar en çok *Sebasteia*, *Kaisareia*, *Hadrianeia*, *Antonineia*, *Severeia*, *Augusteia* olarak adlandırılmıştı⁵³. Çoğu kent, yukarıda da belirtildiği gibi önceden bünyesinde bulundurduğu birçok oyunu kutsal statüye geçirmek için başvurularda bulunmuştu. Bunun sebeplerinden biri kentler arasındaki rekabetti, ki bu rekabet imparatorlara ait oyunların sayısında artışa sebep olmuştu⁵⁴. Bu kutsal statüye geçişler, imparatorun bizzat kendi izni ile gerçekleşmekteydi. Hellenistik Dönem’de asıl merkezlerin dışında başka birçok kentte Olympia, Pythia, Nemea isimlerini taşıyarak kurulmuş olan birçok festival vardı. Yine aynı şekilde Roma İmparatorluk Dönemi’nde, kutsal alanların elinde bulundurduğu unvanları kullanma ve bunları bahşetme hakkı, imparatorların eline geçmiş görünür⁵⁵. Öyle ki yazıtlarda karşılaşılan *dorea* terimi tamamen imparatorun oyunlar için verdiği izni açıklamaktadır⁵⁶. Unvanları kullanma hakkı imparatorların eline geçmiş olmasına rağmen, oyunların asıl kentlerinden de başka yerlerde düzenlenmesi hususunda gerekli izinler alınmıştır, hatta oyunu düzenlemek isteyen kentler bunun karşılığında asıl kente para ödemişlerdir⁵⁷. Hellenistik Dönem’de yeni bir festival düzenleyen kentin, festivalinin tanıtımı yapmak ve statüsünün tanınmasını sağlamak üzere diğer kentlere elçiler gönderiyorken, Roma’nın karar mercii haline gelmesiyle kentlerin bu yükümlülükleri ortadan kalkmış, sadece kent ve eyalet çapında bu tanıtım çalışması devam etmiştir⁵⁸.

İmparatorların adına kutlanan festivaller, daha çok imparatorların veya onların birliklerinin eyaletleri ziyareti, tahta geçmeleri şerefine, imparatorların hükümdarlığı sırasında kazandığı zaferler vb. gibi alınan iyi haberler vesilesi ile kurulmuşlardı⁵⁹. Önceki tarihlerden bir imparatorun zamanında kurulmuş ve o imparatora göre isimlendirilmiş olan bir agon, yeni imparatorun başa geçmesi ile bu yeni imparatora izafeten yeniden adlandırılmıştı⁶⁰.

Her ne kadar kent, imparatorluk kültürünün kurulması ve devam ettirilmesi ile yakından ilişki içinde tüm sorumluluğu üstlenerek büyük bir yükümlülük alma durumunda ise de, bu şenlikler düzenleyen kentlere birçok avantaj sağlamıştı. Şenliği düzenleyen kent, şenlik

⁵³ Price 1984, s. 103; Mitchell 1993, s. 219.

⁵⁴ Mesela Tarsos kenti hem Augusteia Aktia’yı, hem Hadrianeia Olympia’yı, hem de Kommodeia Olympia’yı (ki bu Caracalla zamanda Severeia Antoneia Olympia’ydı, daha sonra da Severeia Olympia olarak adlandırılmıştı) organize etmişti, bkz. Ziegler 1985, s. 32.

⁵⁵ Gardiner 1930, s. 48;

⁵⁶ Ayrıca bkz. Finans başlığında bu terimin imparatorun oyun için para sağlayıp sağlamaması.

⁵⁷ Geç dönem yazarlarından Malalas, Syria Antiokheia halkının Olympia’yı düzenlemek için Elis’lilere para ödediklerini aktarmıştır. Krş. Pleket 1976, s. 15 – 18.

⁵⁸ Bir önceki bölümde bahsedilen Magnesia’daki *Leukophryenea* oyunlarının tanınması için kentin girişimleri bunun için güzel bir örnek oluşturmaktadır. Magie 1950, 102 -103, 941 no. 38, ayrıca bkz. Price 2004, s. 219 ve dn. 145.

⁵⁹ Price 1984, s. 103.

⁶⁰ Bkz. aşağıda bahsedilen Tarsos ve Laodikeia’daki *Kommodeia* oyunlarının Severuslar Dönemi’nde *Severeia* olarak adlandırılması.

boyunca oldukça kalabalık bir insan topluluğuna ev sahipliği yapmıştır. Vergiden muaf festival piyasası birçok tüccarı bu dönemde kente çekmiştir. En önemlisi de Yunan agonistik festivalleri Anadolu'daki yerel topluluklar ve Roma merkezi arasındaki ilişkileri görüşmek için kullanılmıştır⁶¹. Görüldüğü üzere imparatorluk kültürü hem dini açıdan hem imparatorun kudretini, varlığını halka hissettirmek hem de ticaret açısından kent yaşamının bir parçası haline gelmiştir. İmparatorluk kültürü bir nevi siyasi anlamda kentlerin imparatora karşı sadakatini göstermesi için de bir araç olmuştur⁶².

Sırasıyla imparatorların Anadolu'daki agonistik çalışmalarına bakılacak olursa, tekrarlamak gerekir ki, Augustus Dönemi'nden itibaren kentler yeni bir festival kurabilmek için imparatorlardan izin alınmak zorundaydı. Eski isimlerine *Augusteia* ya da *Sebasta* eklenerek yeniden adlandırılmış oyunlar birçok kentte ispat edilmiştir. Bu şekilde adlandırılan oyunların her zaman Augustus Dönemi'nde kurulmuş olmaları sözkonusu değildir⁶³. Büyük çoğunluğu İS. 3.yy.da görülen *Augusteia* bütün imparatorları kapsıyorken, *Sebasta* ise daha çok Augustus Dönemi'ni tanımlamaktadır⁶⁴. Pergamon'daki İmparator Augustus ve Tanrıça Roma'yı onurlandıran *Romaia Sebasta* oyunları imparatorun bizzat kendi onayı ile düzenlenmişti⁶⁵. Oyun Augustus Dönemi'nde *Sebasta* olarak⁶⁶, Septimius Severus Dönemi'nden itibaren de *Augusteia* olarak adlandırılmıştır⁶⁷. Bu festivalin kuruluş nedeni, kente verilen neokorluk unvanı ile bağlantılıdır⁶⁸. *Romaia Sebasta* oyunları Asya Birliği'ne ait, muhtemelen yılda bir defa düzenlenen oyunlardandı⁶⁹. Asya ve Bithynia eyaletleri, imparatora bir eyalet tapınağı kurmak için başvuruda bulunmuştur. Bunun üzerine, Cassius Dio'nun da belirttiği üzere, Pergamon'da Augustus Tapınağı önünde kutsal bir oyun düzenlenilmesine müsaade edilmişti. Muhtemelen *Romaia Sebasta* oyunları sadece Pergamon'da tertiplenmiş, daha sonraki bir tarihte de Asya Birlik Oyunu olarak sınıflandırılmıştı. Bithynia'da bu oyun bilinmez. Ayrıca Bithynia Birlik Oyunları, imparator Nero zamanından itibaren anılmaya başlanmıştır⁷⁰.

Hellenistik Dönem'de kahramanlara ya da krallara ait kültler oldukça yaygın olarak kullanılmıştı. O dönem kralları tanrısal bir mertebeye yerleştirilmişlerdi. Roma Dönemi ile Romalı yöneticilere ait kültler, Augustus zamanında önemini yitirmeye başlamıştır. Ancak İS.

⁶¹ von Nijf 2001, s. 320.

⁶² Price 2004, s. 53.

⁶³ Mitchell 1993, s. 216.

⁶⁴ Ziegler 1985, s. 118, no. 314

⁶⁵ Magie 1950, s. 1295 – 6 n. 57.

⁶⁶ Yazıt no. 24 ve 163.

⁶⁷ Yazıt no. 64 – 66, 72, 122, 180, 186, 206 ve 222.

⁶⁸ Cassius Dio *Hist* 51, 20, 6 – 9.

⁶⁹ Price 2004, s. 184 – 185.

⁷⁰ Burrell 2004, s. 335.

2. – 3. yy.da varlığını sürdüren Troas Aleksandreia'daki *Smintheia Pauleia* oyunu, yerli bir hayırhahın ya da Asya proconsulu Paullus Fabius Maximus'un adıyla anılan oyunlara verilecek örnekler içinde yer almaktadır⁷¹.

Tiberius'un imparatorluk dönemine baktığımızda bizzat kendisi Olympik oyunlara kaydolmuş ve şaşırtıcı olmayan bir şekilde kazanmıştı⁷². Bu dönemde Ankyra'da imparator kültü kapsamında atletik yarışmaların düzenlendiği bilinmektedir⁷³.

Claudius Dönemi'nde ise, Magnesia'da⁷⁴ τῶν Μεγάλων Κλαυδιήνων agonothetesinin onurlandırma yazıtından Claudius adına düzenlenen bir oyunun varlığı ispatlanmaktadır.

Nero Dönemi'nde, diğer birlik oyunlarında olduğu gibi Ankyra ve Tavium'da dönüşümlü olarak düzenlenen, Galatia Birlik Oyunları düzenlenmeye başlamıştı⁷⁵. Yine Bithynia Birlik Oyunları da bu dönemden itibaren görülmüştür.

Lykia Birliği, Vespasianus'u onurlandırmak için Oinoanda'da *pentaeterik megala Isolympia Vespasianeia*⁷⁶'yı organize etmiştir. Bu oyunlar Olympia oyunları ile eşit derecede sayılmıştır.

Traianus'a atfen adlandırılmış iki agon bilinmektedir. Bunlardan biri Lykia Ksanthos'da⁷⁷, diğeri de Pergamon'dadır. İS. 113 – 116 yılları arasında iki defa consul olan C. Antius A. Iulius Quadratus, senatonun kararı ve imparatorun bizzat kendi mektubuyla *Romaia Sebasta*'ya eşdeğer, Zeus ve Traianus'un yeni eyalet tapınağı onuruna dört yılda bir kutlanan kutsal, eiselastik *Diiphileia Traianeia*'yı kurmuştu⁷⁸. Plinius Bithynia Valiliği yaptığı sırada, İmparator Traianus'a yazdığı bir mektupta, Pontos'lu Iulius Largus isimli bir şahsın mirasına kendisini varis yaptığını, bu mirasla ya imparatorun onuruna yapılar yapılması ya da beş yılda bir kutlanan oyunlar kurması hususunda seçimi kendisine bıraktığını yazmıştır. Traianus ise cevabında bu şahsın anısını ölümsüzleştirmek için en iyi seçimi yapmak üzere kararı Plinius'a bırakmıştır⁷⁹. Ama Plinius'un burada yapı yapılması yoksa oyunun kurulması hususunda mı seçim yaptığı bilinmemektedir. Oyun konusunda da bir kanıt henüz ulaşılamamıştır.

Hadrian Dönemi ile “agonistik piyasa” farklı bir boyut kazanmıştır. Hadrian'ın Yunan kültürüne duyduğu hayranlık, yarışma dünyasında da kendini göstermiştir. Hatta Yunan

⁷¹ Price 2004, s. 104, dn. 131 ile birlikte.

⁷² Dittenberger – Purgold 1896, no. 220

⁷³ OGIS no. 533; Bosch 1967, s. 35, no. 51, özellikle rahip Kral Amyntas'ın oğlu Pylaimenes zamanında (İS. 22/23 yılında agonistik oyunların düzenlendiği görülmektedir.

⁷⁴ Kern 1900, no. 163.

⁷⁵ Moretti 1953, s. 174 – 179, no. 65; Burrell 2004, s. 335.

⁷⁶ SEG XLIV, 1185, str. 6 – 9; Wörrle 1998, s. 238 – 9, dn. 66; Levick 1999, s. 146.

⁷⁷ Balland 1981, s. 235.

⁷⁸ Herrmann 1975, s. 157; Pleket 1975, s. 62; Burrell 2004, s. 336.

⁷⁹ Plinius, Epistulae X, 75-76.

kültürüne duyulan bu hayranlık konusunda başka hiçbir imparator, Hadrian kadar hevesli olmamıştır. Aelius Aristides, Hadrian'ın "tüm imparatorluğu çok büyük bir festival alayına dahil ettiğini" iletmiştir. İmparator, Yunan kültürünün ve şehir yaşamının gelişmesi için yeni festivaller kurmuştur⁸⁰. Hadrian, Anadolu dışında, Atina'da gıda temini ve yeni yapıların inşasına ilaveten, kentte üç büyük agonistik festivali (*Panhellenia*, *Hadrianeia* ve *Olympia*) yeniden canlandırmış, başka kentlerde de bu oyunların taklitlerini kurmuştur⁸¹. Anazarbos, Tarsos, Magnesia ad Sipylum, Synnada, Thyateira ve Ephesos'ta bizzat imparatorun adına yarışmalar kurulmuştu⁸², ki bu kentlerden bazılarının tapınakları *neokor* olarak bilinmektedir⁸³. Smyrna'da *Hadriana Olympia* oyunları ispatlanmaktadır⁸⁴. Ayrıca İmparatorun bizzat kendisi Side, İkonium, Pessinus ve Ankyra'da kanıtlanmış olan, müzikal yarışma içerikli *Agon Mystikos*'u kurmuştur⁸⁵. Bunlara ilaveten Oinoanda'lı Demosthenes'in başvurusu ile bu kentte *Demostheneia* festivalinin organizasyonu, yine Hadrian'ın izniyle gerçekleşmişti⁸⁶. Bithynia'daki Hadrianeia kentinde de, *Hadrianeia Antinoeia* isimli bir oyun düzenlenmiştir. Oyun hem imparatorun hem de onun yareni Antinoos'un ismini taşımaktadır. Hadrianeia kenti Antinoos'un ana vatanıdır ve Antinoos'un ölümünden sonra onu onurlandırmak amacıyla adına kurulan kültle bağlantılı olarak bu oyun Hadrian tarafından bahşedilmiştir. Caracalla Dönemi kent sikkelerinin arka yüzünde Antinoos'un portresi yer almaktadır. Aynı yıllarda Yazıt No. 12'deki yazıtta *Antinoeia* oyununun ismine rastlanmıştır⁸⁷. Muhtemelen bu oyun Hadrian'ın bizzat kendisinin kenti ziyaret edişinden itibaren sahnede yerini almıştır⁸⁸. Pontos yakınındaki Herakleia'da kente ismini veren baş tanrısı Herakles onuruna kutlanan *Herakleia* festivaline, Hadrian zamanında *Hadrianeia* adı eklenmiştir⁸⁹. No. 16'daki yazıtta da görüldüğü üzere, bu oyun Aktia Oyunları'na denk (*isaktia*) olarak adlandırılmıştır. Bu unvanı da imparatorun bizzat kendisi vermiştir. Kyzikos'taki *Hadrianeia Olympia* da bir zamanlar birliğe ait bir festival olarak nitelendirelebilir, çünkü Smyrna ve Ephesos'ta *Olympia*'nın varlığı çoktan beri bilinmektedir⁹⁰.

⁸⁰ Mitchell 1993, s. 221.

⁸¹ Mitchell 1990, s. 190; Pleket 1976, s. 16, dn. 61 ve s. 18.

⁸² Lämmer 1967, s. 39; Karl 1975, s. 5.

⁸³ Burrell 2004, s. 337, Kyzikos, Smyrna ve Ephesos'taki tapınaklar *neokor* olarak bilinmektedir, Tarsos, Sardes ve Herakleia belki *neokorluk* almışken, Anazarbos, Synnada ve Ankyra'da *neokorluk* söz konusu değildi.

⁸⁴ Yazıt no. 63, 66, 183, 184, 185, 221 ve 223.

⁸⁵ Side için bkz. Nollé 1986, 204 – 6; Ankyra ve İkonium için bkz. Bosch 1967, 127 – 130.

⁸⁶ Wörle 1998, s. 4, str. 1 – 3.

⁸⁷ Meyer 1991, s. 243 dn. 6 ile birlikte.

⁸⁸ Moretti 1953, no. 80.

⁸⁹ Yazıt no. 16. Ayrıca krş. Moretti 1953, no. 80, İmparatorun Bithynia ziyaretine bir başka işaret olarak bu oyunun *Hadrianeia* ismini almasını söyler.

⁹⁰ Burrell 2004, s. 337.

Hadrian'ın ardılı Antoninus Pius, Hadrian'ın aksine oyunları desteklemedi. Hatta onun gözünde yapıların inşası için para harcamak daha büyük cömertlikti⁹¹. İmparatorun bu görüşüne rağmen kentlerden oyunların kurulması ya da seviyelerinin arttırılması ile ilgili istekler kesilmedi. Balboursa halkı, Oinoanda'nın *Demostheneia* oyunlarına öykünen⁹², *Meleagreia* oyunları için Pius'tan resmi bir izin istemişlerdi. İmparator ise cevap mektubunda Hadrian'ın önceden bahsetmiş olduğu şeyleri yeniden onaylamıştır⁹³. Bu oyunlar İS. 160 yılında kutlanmaya başlanmış ve 220li yıllara kadar da devam etmiştir. Muhtemelen İS. 3. yy.da da devam eden *Aelia Cornuteia* olarak bilinen, Phrygia Apollonu'na ait bir agonunun kurulmasını onaylayan imparator da Antoninus Pius'tu⁹⁴. Çünkü Hadrian ile birlikte beliren oyunlar *Hadriana* unvanını almıştır, bu yüzden Pius, *Aelia* için çok daha olası bir kurucu olarak görünmektedir⁹⁵.

Agonistik girişimlere uzak olan bir diğer imparator Marcus Aurelius, Miletos'un İÖ. 3. yy.dan beri kutladığı *Didymeia*'nın, Commodus'un tahta geçişi onuruna kutsal oyunlardaki rolünün yükseltilmesi isteğini İS. 177 yılında senatoya havale etmiş ve bu kararı senato onaylamıştır⁹⁶. Aphrodisias'ta bir sikke grubunda T(ιβέριος) Κ(λαύδιος) Ζῆλος ἱερεὺς ἐπινίκιον ἀνέ(θηκε) lejandına rastlanır. Muhtemelen Tiberius Claudius Zelos isimli bu şahıs, Marcus Aurelius'un Parth savaşlarındaki bir galibiyetini kutlamak onuruna, tek seferlik bir *Epinikia* oyunu düzenlemiştir⁹⁷. İS. 165 – 166 yıllarında Ephesos'ta da kutlanan *Epinikia* oyunları bilinmektedir⁹⁸.

Commodus ile agonistik alanda yine bir canlanma görülmüştür. İmparator kendini, sporun hamisi tanrılardan biri olan Herakles ile bir tutmaktaydı. Heykellerde kendini Herakles'in aslan postu ve sopası ile tasvir ettirmiştir. İmparatora atfedilmiş olan *Commodeia* Oyunları ve neokorluk, sikkeler ve yazıtlar aracılığıyla Miletos'ta *Didymeia Kommodeia* olarak⁹⁹, kentin kurucusu olarak tapınım gördüğü Nikaia'da¹⁰⁰, Phrygia Laodikeia'da¹⁰¹, Kappadokia

⁹¹ İmparator, Ephesos'lulara bir mektubunda yapılara para harcamayı, şovlara ya da oyunlara tercih eden Vedius Antoninus'u cömertliğinden dolayı övmüştür, bkz. Engelmann – Knibbe – Merkelbach 1980, no. 1479; SIG³, no. 850.

⁹² Mitchell 1990, s. 190.

⁹³ Mitchell 1993, s. 220 dn. 157 ile; Coulton – Milner – Reyes 1989, s. 51 - 2; Milner 1991, s. 23 – 62.

⁹⁴ Mitchell 1993, s. 220, dn. 158 ile; MAMA IV, no. 154; Wörrle 1998, s. 227, n. 135.

⁹⁵ Mitchell 1993, dn. 158.

⁹⁶ Mitchell 1993, s. 220.

⁹⁷ Roueché 1993, s. 163; ayrıca bkz Moretti 1953, s. 188.

⁹⁸ Bkz. Tablo Kutsal Oyunlar.

⁹⁹ Yazıt no. 206.

¹⁰⁰ Robert 1977, 32-3.

¹⁰¹ Robert 1969, 283 – 4. Kentte Zeus onuruna kutlanan *Deia* oyunları, bu imparator zamanında *Kommodeia* ismini almış, kutsal ve eis elastik sınıftaki bir oyundur.

Kaisareia'da¹⁰², Herakles'in baş tanrı olduğu Tarsos'ta¹⁰³ ve bilinmeyen bir kentte¹⁰⁴ ispatlanmıştır. Ancak Nikaia, Kyzikos ve Kappadokia'daki Kaisareia'da bu imparator için *neokorluk* ispatlanmamıştır¹⁰⁵. Commodus'un hükümdarlığına kadar agonistik sikkeler, daha çok kent festivallerinin reklamını yapmak için kullanılmıştır. Sikkeler üzerinde anılan festivallerin çoğu imparator onuruna düzenlenmiş ve kente verilen neokorluk statüsünü belirtmiştir¹⁰⁷.

Septimius Severus Dönemi'nde ise, *Philadelphia Severeia* oyunları, Caracalla ve Geta kardeşlere karşı duyulan sevgiyi kutlamak için İS. 204-5 yıllarında Perinthos, Nikaia, Kappadokia Kaisareia ve Anazarbos'ta kutlanmıştır¹⁰⁸. Anazarbos ve Perinthos'taki *Severeia* oyunlarını düzenleme hakkı hem kendi kültü hem de oğlunun kültü ve *neokoria* için verilmiştir. Perinthos'taki bu oyun kısaca *Aktia* olarak da sikkeler üzerinde görülmüştür¹⁰⁹. Tarsos¹¹⁰ ve Laodikeia'daki¹¹¹ *Kommodeia* Oyunları, bu dönemde *Severeia* olarak yeniden adlandırılmıştır. Nikomedeia, Commodus zamanında kaybettiği neokorluğu tekrar 2. defa elde edince, *Büyük (Augusteia) Severeia*'yı kutlamaya başlamıştır¹¹². Ayrıca bu oyun *Augusteia Severeia* ve *Severeia* olarak da adlandırılmıştır¹¹³. Nikomedeia'nın bu ikinci neokorluğu ve agonu elde etmesindeki en büyük etmen Septimius Severus ve Pescinius Niger arasındaki savaşta Severus'a vermiş olduğu destektir. Bu ismi alan diğer oyunlar Thrakia Perinthos'ta, Kilikia Hieropolis Kastabala'da, Pisidia Olbasa'da ve Smyrna'da görülmüştür¹¹⁴. Miletos da ilk defa bu dönemde *neokor* unvanını almış, ancak imparatorun onuruna *Severeia* ya da başka bir kutsal oyuna rastlanmamıştır. Miletos'taki Didymeia oyunu daha çok Commodus ile bağlantılı olarak kabul edilmiştir¹¹⁵. Sardes'te tanrıça Demeter ya da onun kızı Persephone onuruna düzenlenmiş olan *Khrysanthina* yarışması ya imparatorun bizzat kendisi tarafından kurulmuş ya da derecesi yükseltilmiştir¹¹⁶. Kentten bir agonothetesin onurlandırıldığı yazıtta imparator Septimius Severus'a atıfta bulunulur ve oyunun ilk kutlaması, *kutsal, eis elastik ve*

¹⁰² Burrell 2004, s. 337.

¹⁰³ Ziegler 1985, s. 28-9.

¹⁰⁴ Moretti 1953, no. 87.

¹⁰⁵ Burrell 2004, s. 337.

¹⁰⁶ Mitchell 1993, s. 218.

¹⁰⁷ Newby 2005, s. 247.

¹⁰⁸ Mitchell 1993, s. 221. L. Robert, Phrygia Eumeneia ve Lydia Philadelphia'daki *Philadelphia* oyunlarının Eumenes II ve Attalos II'nin onuruna kutlanmış olduğunu ileri sürmektedir.

¹⁰⁹ Burrell 2004, s. 337.

¹¹⁰ Ziegler 1985, s. 75-7.

¹¹¹ Robert 1969, s. 284.

¹¹² Burrell 2004, s. 337.

¹¹³ Yazıt no. 12 ve 171. Ayrıca bkz. Moretti 1953, no. 80.

¹¹⁴ Perinthos ve Smyrna için bkz. Karl 1975, s. 124 – 6; Hieropolis Kastabala için bkz. Ziegler 1985, s. 53-4; Olbasa için bkz. IGR III 411, 414 ve Ziegler 1985, s. 148 no. 13.

¹¹⁵ Burrell 2004, s. 338.

¹¹⁶ Fraser 1981, s. 134 – 136.

oikoumenik olarak nitelendirilir. Bunlardan dolayı oyunun Septimius Severus tarafından bahşedildiği düşünülür. Ancak No. 72’de yer alan Ephesos’tan bir yazıtta *Khrysanthina* yarışması zikredilmektedir ve bu yazıtın Commodus ve Septimius Severus’tan daha erken bir tarihe ait olduğu düşünülmektedir¹¹⁷. Bu yüzden de İmparator’un önceden var olan bir oyunun derecesini artırmış olabileceği ileri sürülür.

Caracalla Dönemi’nde de yeni festivaller hızla yayılmaya devam etmiştir. Byzantion, Kyzikos, Syria Laodikeia ve Tarsos’ta Caracalla onuruna oyunlar kutlanmıştır¹¹⁸. Ankyra ve Laodikeia’da *Asklepieia Sotereia (Antonineia)* oyunları düzenlemiştir. Ankyra’daki *Asklepieia Soteria* oyunları, Ankyra’nın Pythia oyunlarına verilen isimdir, ki bazı yazıtlarda bu oyunlar *isopythia* olarak ya da doğrudan ismine *Pythia* ismi eklenmiş olarak görülmektedir¹¹⁹. Asklepios kültü Ankyra’da İS. 2.yy.ın ortasında çoktan yerini almış, festival ise Caracalla zamanında kurulmuştur. Caracalla amansız bir hastalığa tutulmuş ve Asklepios, Apollon, Serapis gibi sağlık bahşeden tanrılardan derman aramıştır¹²⁰. Bu yüzden Ankyra’daki oyun da sağlık tanrısına adanmıştır¹²¹. Büyük ihtimalle imparatorun bizzat kendisi de oyunların ilk kutlamasında kentte bulunmuştur¹²². İmparator İS. 214 yılının baharında Parthlara karşı savaş açmak üzere Roma’dan yola çıkmış, kış aylarını Nikomedeia’da geçirmiştir. Tekrar yola koyulduğunda, İS. 215 yılının yazında Ankyra’ya da uğramıştı. Oyunların ilk kutlanma tarihi de bu yıla denk gelmektedir. Oyunlar bu tarihten itibaren Valerianus zamanına kadar her 4 yılda bir düzenlenmeye devam etmiştir¹²³. İmparator ayrıca bu seyahati sırasında Asya’da sekiz, Galatia’da da muhtemelen bir neokorluk bahşetmişti¹²⁴. Selge’de düzenlenmiş olan *Agon pentaeterikos oikoumenikos Kaisareios Kesbelios Antoneios*’da muhtemelen bu dönemde kutsal statüye ulaşmıştır¹²⁵.

Elagabalus, Kilikia Anazarbos’a, rakibi Tarsos ile onu aynı seviyeye taşıyan ikinci neokorluk hakkını ve *Antoneina Olympia Epinikia* oyunlarını kutlama hakkını verdi. Adana’da kutsal ve oikoumenik bir yarışma kurdu¹²⁶. Nikomedeia kenti de üçüncü neokorluğa ulaştı ve kentin baş tanrıçası Demeter ile yeni güneş tanrısı Elagabal’ın birleşmesinden doğan *Demetria Antoneia*’yı kutladı¹²⁷. Bu dönemde Ephesos dördüncü,

¹¹⁷ Moretti 1953, no. 75.

¹¹⁸ Karl 1975, s. 16 – 17; Ziegler 1985, s. 80 – 5; Burrell 2004, s. 338.

¹¹⁹ Yazıt no. 10 ve 12.

¹²⁰ Dio Chyrsostomos *Or.* 77, 15, 6.

¹²¹ Robert 1969, s. 291 – 4; Robert 1960, s. 350 – 68, özellikle s. 362 – 5.

¹²² Robert 1960, s. 350; Bosch 1967, s. 302. Bunu gösteren en büyük kanıt da oyunun Yazıt no. 9’da *Asklepieia Sotereia Antonineia* ismi ile anılmış olmasıdır.

¹²³ Bosch 1967, s. 246.

¹²⁴ Burrell 2004, s. 338.

¹²⁵ Pleket 1995, s. 165.

¹²⁶ Ziegler 1985, s. 55 – 6. Diğer festivaller için bkz. Robert 1970, s. 22 – 5.

¹²⁷ Bosch 1935, s. 231 – 3, Burrell 2004, s. 338.

Sardes de üçüncü kez neokorluk unvanı almıştı. Bu kentlerin sikkeleri üzerinde agonistik temalar ve özellikle de ödül taçları görülmektedir. Ancak bunların hiçbiri özel bir imparator ile bağdaştırılamamıştır¹²⁸. Thyateira’da Kutsal, *eiselastik Augusteios Isopythios* karşımıza çıkar¹²⁹. Sardes’de ise imparatorun kendisinin onuruna değil, tanrısal hamisinin onuruna *Elagabalia* festivali kurulmuştu¹³⁰. Bu dönemde Hierapolis’de bulunan sikkeler üzerinde ise, üç tapınak ve içinde *Pythia* ve *Aktia* olarak belirtilen iki çelenk görülmektedir¹³¹.

Aleksander Severus’un Sassanian’lılara karşı kazandığı zafer onuruna Thyateira’da *Severius Agon* kurulmuştur¹³². Anazarbos’ta da Septimius Severus’un 198 – 200 yılları arasındaki 2. Part savaşlarına tarihlenen *Severia Olympia Epinikia* oyunları yeniden canlandırılmıştır¹³³. Lykia Oinoanda’da Iulius Lucius Pilius Euarestus tarafından *Euaresteia* adlı, tüm Lykialılara açık bir oyun kurulmuştur. Birinci ve ikinci kutlama, *Severia Aleksandreia Euaresteia* olarak adlandırılmış¹³⁴, daha sonraki kutlamalarda imparatora ait isimler silinmiş ve sadece kurucusunun adı – *Euaresteia* – ile, varlığını devam ettirmiştir. Oyunu vakfeden kişi burada hem kendini hem de döneminin imparatorunu onurlandırmak istemiştir. Bu oyun yerel statüde bir oyundur ve imparatorun bizzat kendisinin oyuna parasal anlamda katkıda bulunup bulunmadığı belirsizdir.

Doğu eyaletlerini asla ziyaret etmemiş olan Maksimus Thraks’ın imparatorluğu zamanında, yeni kutsal oyunlar ortaya çıkmamıştır.

Gordian III, agonların kültürel ve politik öneminin üzerinde tekrar durmuştur. Agonistik sikke tipleri basımı, anılmaya değer bir artışla devam etmiştir. Pamphylia Side’de önceden ἀγών Φοιβεῖος olarak bilinen oyunlar, imparator tarafından *kutsal oyun* mertebesine yükseltilmiş ve “Yeni Pythia” oyunları olarak adlandırılmıştır¹³⁵. Pontos Neokaisareia’da da Aktia oyunları¹³⁶ kutlanmıştır. Aphrodisias’ta İS. 1. yy.dan beri var olan *Attaleia Kapetolia* kutsal oyunlar sınıfına dahil olmuş ve Gordian’ın da ismini taşımaya başlamıştır¹³⁷.

Philippus Arabs Dönemi’nde tekrar bir duraksama vardır. Robert, Yunanlılaşmamış bir imparatorun yine de bu oyunlar için küçük bir uyum gösterdiğini belirtir¹³⁸.

¹²⁸ Burrell 2004, s. 338.

¹²⁹ Yazıt no. 189 ve 196.

¹³⁰ Robert 1976, s. 49 – 54.

¹³¹ Burrell 2004, s. 339.

¹³² Yazıt no. 199 ve 200.

¹³³ Ziegler 1985, s. 46, 90 – 2.

¹³⁴ Yazıt no. 154, 309 – 315.

¹³⁵ Nollé 1990, s. 258 – 9; Weiss 1981, s. 315 – 46.

¹³⁶ Lane Fox 1986, s. 538.

¹³⁷ Roueché 1981, s. 119.

¹³⁸ Robert 1982, s. 229.

Decius'un imparatorluğu zamanında, Kilikia Anazarbos üçüncü kez neokorluk ve kentteki beş agonun birleştirildiği *Agon Decius Oikoumenikos*'u kutlamak için izin istemiştir¹³⁹.

Trebonianus Gallus ve Volusianus Dönemi'nde sikkeler Anazarbos'taki beş oyundan oluşan bu *Agon Decius Oikoumenikos*'a altıncı oyunun da dahil edildiğini göstermektedir¹⁴⁰.

Valerianus ve Gallienus'un imparatorlukları döneminde, Side'de Olympia¹⁴¹, Ankyra, Perge, Prusias ad Hypium ve Tarsos'ta *Augusteia* ya da *Augusteia Aktia*¹⁴² kutlanmıştır. Ayrıca sikkeler aracılığıyla Nikaia'da da *Valeriana* ispatlanmıştır¹⁴³. İS. 253 – 4 yılında Kilikia Mopsouhestia ilk kutsal oyunları *Eusebia*'yı, Aigai ise Asklepios'un ünlü yerel tapınağı ile birleştirilmiş oyunlarını kutlamıştır¹⁴⁴. Aphrodisias'ta açıkça imparatorun hediyesi olan *Valeriana Pythia*, Gordian'ın kurduklarından daha üst seviyeye ulaşmıştır¹⁴⁵. Karia'daki Antiokheia'daki yerel oyun *Galliena Kapetolia* ile birleştirilmiştir¹⁴⁶.

Tacitus Dönemi'nde ise Pamphylia'da imparator adına *Takiteia* oyunları kutlanmıştır¹⁴⁷.

Aslında bir festival imparatorun ismini açıkça taşımadığı zamanlarda bile, festivaller hakkındaki yazıtlara eklenmiş imparatorluğa ait ibarelere, alaylarda taşınan heykellere ve imparator ailesi adına yapılan dualara kadar imparatorluğun varlığı hissedilmekteydi¹⁴⁸.

Yukarıdaki örneklerde de görüldüğü üzere, çoğunlukla eskiden beri var olan oyunlara, imparatorlara ait bir isim eklenmiştir. Ancak bu festivallerin tam ismi yazıtlar ya da sikkeler üzerinde kısaltılmış olarak karşımıza çıkmaktadır¹⁴⁹. Bunlardan biri de *Koina* yani Birlik Oyunları'dır. Bu oyunlar birlik kentlerinde dönüşümlü olarak kutlanmıştır. Asia Birlik Oyunları Ephesos, Smyrna, Pergamon'da yıllık olarak ya da diğer beş kentten birinde 4 yılda bir kutlanmaktaydı¹⁵⁰. Lykia Birlik Oyunları atalarından kalma tanrı kültleri ile imparator kültürünü birleştirmiştir. Bu oyunlar da Myra, Limyra, Telmessos, Patara'da dönüşümlü olarak kutlanmıştır¹⁵¹.

Tüm imparatorluk boyunca var olan oyunların sayısı kesin olarak bilinmemesine rağmen Harris bu sayının imparatorluk genelinde 300 olduğunu, Leschhorn ise sikkeler aracılığıyla bu

¹³⁹ Ziegler 1985, s. 99 – 108.

¹⁴⁰ Ziegler 1985, s. 108 – 113; Burrell 2004, s. 340.

¹⁴¹ Nollé 1987, s. 254.

¹⁴² Ankyra için bkz. Bosch 1967, no. 287; Robert 1960, s. 366; Prusias için bkz. Ameling 1985, s. 230 ve pl. X 18; Diğerleri için bkz. Ziegler 1985, s. 118 n. 314.

¹⁴³ Bocsh 1950, s. 90 vdd.

¹⁴⁴ Ziegler 1985, s. 51 – 3.

¹⁴⁵ Roueché 1981, 119 – 120, Rouché 1989, 3 – 4, Gaebler 1929, no. 76.

¹⁴⁶ Roberts 1954, s. 146.

¹⁴⁷ Nollé 1987, s. 254 vdd.; Weiss 1981, s. 315 vdd.

¹⁴⁸ Newby 2005, s. 246 ve dn. 67.

¹⁴⁹ Burrell 2004, s. 335, ayrıca bkz. Robert 1960, s. 364, 366.

¹⁵⁰ Mitchell 1993, s. 219 dn. 143.

¹⁵¹ Burrell 2004, s. 336.

sayının 500'ü bulabileceğini belirtmiştir. İS. 2. yy.ın ortalarında Aelius Aristides ise, Roma İmparatorluğu'nda “sayısız yarışmaların” var olduğunu ve bunun da ekonomik refahın bir göstergesi olduğunu dile getirmiştir¹⁵². Öyle ki kentler, düzenlediği yarışmalara iştiraki arttırmak için oyunların takvimlerini birbirlerine göre ayarlamışlardı. Örneğin, Aphrodisias'ta yerel takvim, komşu kentleri Herakleia ve Tralleis'teki oyunlara ve Roma'daki Kapitolia Oyunları'na iştiraki mümkün kılacak şekilde oluşturulmuştur¹⁵³.

---

¹⁵² Aelius Aristides, 14.225.12.

¹⁵³ Roueché 1993, s. 166 – 168, no. 51.

iii. Eğitim - Gymnasium ve Spor

Eski Yunan toplumuna baktığımızda, beden terbiyesi gerek amaçları gerekse uygulaması bakımından günümüzden çok farklı değildi¹⁵⁴. Beden eğitimi, eğitimin en önemli unsurlarından biriydi. Her genç zihinsel eğitimin (matematik, gramer, retorik vs.) yanında bedensel olarak da eğitime tabi tutularak vatandaşlığa hazırlanmaktaydı. Yunanlılar için yüzyıllar boyunca eğitimin temel ilkesi, “başarılı vatandaşlar başarılı vücutlara sahip” olmuştur¹⁵⁵. *Paidotribes* (çocukları eğiten kişi) ve *gymnastes* (sporcuları eğiten kişi) adı verilen eğitmenler tarafından verilen bedensel eğitim, beraberinde müzik eğitimini de getirmiştir. Bu birliktelik hem insan ruhuna hem de bedenine ulaşmak için en etkili yoldur. Aslında Yunan tanrılarına baktığımızda da aynı özellikleri bir arada taşıdıkları görülür. Tanrı Apollon iyi bir okçu, iyi bir lır çalgıcısı ve Musaların lideri idi. Yunan eğitiminin ideali de zihni ve bedeni aynı şekilde işlemek, müzik ve beden eğitimi arasındaki uyumu yakalamaktı¹⁵⁶. Platon’un “Gerçek müzisyen ve sanatçı, müzikle jimnastiği en doğru oranda birleştirebilendir” sözleri de, Eski Yunan’da beden eğitimine verilen önemi kanıtlamaktadır. Gymnasium eğitiminin ardında yatan idealleri, *euexia* (sağlık/güç)¹⁵⁷, *eutaxia* (disiplin/davranış)¹⁵⁸, *euandreia* (erlik)¹⁵⁹ ve *philoponia* (dayanıklılık)¹⁶⁰ gibi yarışmalarda buluyoruz¹⁶¹. Böylece Eski Yunan toplumunda, 7 yaşından 20 yaşına kadar her çocuk hem fiziksel hem de zihinsel olarak eğitilmiştir. 18–20 yaş arasında daha güç gerektiren bir eğitim olan *epheboi* eğitimi başlamış, ve artık her Yunan genci fiziksel eğitimin yanında askeri eğitim almıştır. *Epheboi* da zihinsel eğitiminin yanı sıra, büyük ölçüde atletik yarışmalara hazırlanarak ya da bunlara iştirak ederek vakitlerini geçirmişlerdi. Bir nevi *epheboi* eğitimi eşraf tabakanın üyeleri için gymnasium sporları ile kamu yarışmaları arasında bir köprü oluşturmuştur¹⁶².

Bir toplumun eğitim sistemi, bu toplumun niteliklerine ve toplum içindeki eğilimlerine bağlı olarak şekillenmiştir. Vatandaşların güçlü bir şekilde birleşmesine müsaade eden, farklı sosyal kuruluşlar ve çeşitli politik sistemlere sahip çok sayıdaki kent devletleri (*polis*) bizzat

¹⁵⁴ Pleket 1998, s. 315’te Antik Yunan - Roma ve bizim günümüz dünyasında çok daha müşterek bir spor anlayışına dikkati çekmektedir.

¹⁵⁵ Von Nifj 2001, s. 328.

¹⁵⁶ Gardiner 1930, s. 99.

¹⁵⁷ Gymnasiumda *eutaxia* ve *philoponia* ile birleştirilen, fit sporcular arasından seçilenin onurlandırıldığı bir gymnasium yarışmasıdır. Krş. Golden 2004, s. 63 – 64.

¹⁵⁸ Gymnasiumda *euexia* ve *philoponia* ile birleştirilen bir müsabakaydı. Gymnasiumun en iyi davranışa sahip çocuğu ya da delikanlısı ödüllendirilmekteydi. Krş. Crowther 1991², s. 301 – 304.

¹⁵⁹ Atina festivallerinde bir takım oyunuydu, detaylı bilgi için bkz. Golden 2004, s. 63.

¹⁶⁰ Gymnasiumda *euexia* ve *philoponia* ile birleştirilen, aylık ya da yıllık periyotta çalışkanlığı ve çabaları göz önünde bulundurularak en iyi seçilen çocuk ya da delikanlı ödüllendirilmekteydi. Krş. Crowther 1991², s. 301 – 304.

¹⁶¹ Von Nifj 2001, s. 328.

¹⁶² Pleket 1975, s. 73 – 74; Newby 2005, s. 229.

kendi eğitim sistemlerini geliştirmiştir. Her biri spor ile fiziksel güçlerini, dayanıklılıklarını geliştirirken, tanrılara itaat, onur, vatan sevgisi ve görev kavramlarını müzik eşliğinde edebiyat, *hymnos* ve askeri şarkılarla öğrenmiştir.

Sporun en önemli etmenlerinden biri olan alt yapı, bir topluluk için kitle – sporunun gelişmesi açısından oldukça önemlidir¹⁶³. Antik dünya sporunun en önemli alt yapıları *gymnasium* ve *palaestra*'dır. *Gymnasium*, Eski Yunan'da gençlerin bedensel ve zihinsel olarak eğitildikleri, sportif etkinliklerde buldukları alanlardı. Her kent büyüklüğüne göre bir ya da daha çok sayıda *gymnasium*'a sahiptir. *Gymnasium*'un ana kısmı koşu pistidir, soyunma ve yıkanma alanları ve de güreş için ayrılan bir alan olan *palaestrayı* da içermektedir¹⁶⁴. *Palaestra*'ya gelince, *gymnasium*'un bir parçası olabildiği gibi, bu terim sıklıkla spor kompleksleri için kullanılmıştı¹⁶⁵ ve aslında tam anlamıyla bir güreş okuludur. Merkezde bir avlu, soyunma ve yıkanma için ayrılmış alanları ile sıradan bir evle aynı tiptedir¹⁶⁶. *Gymnasium*'daki *palaestra* halka açıktı. Fakat kent içinde yer alan ve ayrı bir yapı olan *palaestraların* çoğu ise özel şahıslara, özellikle de öğretmenlere aitti. *Palaestralar* özellikle çocukların eğitim aldıkları yerlerdi. *Gymnasimler* ise genellikle kent dışında, bir kaynak yakınında kente ait kurumlardı ve tüm halka açıktı. Küçük çocuklar mızrak atma ve koşu için burayı kullanırdı, fakat esas kullanım alanı *epheboi* eğitimi için olmuştu¹⁶⁷. Ayrıca yaşlılar da (*geraioi* ya da *presbyteroi*) fiziksel eğitimin ve rahatlamanın bir birleşimi için bizzat kendi *gymnasiumuna* sahipti¹⁶⁸. Roma Dönemi'ne gelindiğinde ise *palaestra*, bedensel aktivite ve eğitim amacı ile hamamların ayrılmaz bir parçası olmuştur. Roma İmparatorluk Dönemi'nde askeri disiplinler yavaş yavaş ortadan kalkmıştır. Doğu Eyaletleri'nde halkın yaşamının içinde önemli bir yeri olan hamam, kendi gelenekleri ile *gymnasiumun* kültürel ve fiziksel talimlerini birleştirmiş¹⁶⁹ ve Yunan *gymnasimlerinin* fonksiyonları artık hamam – *palaestra* yapılarına geçmiştir. İmparator Traianus'un bir mektubunda Plinius'a “pek sevgili Yunanlılar *gymnasiumdan* hoşlanır”¹⁷⁰ demesinden de anlaşıldığı üzere, merkezi Roma, Yunanlıların *gymnasium* kültürünü belli amaçlar doğrultusunda kullanmaya devam etmiştir. Ayrıca çoğu

¹⁶³ Pleket 1995, s. 151- 171, öz. 153.

¹⁶⁴ Gardiner 1930, s. 72

¹⁶⁵ Sweet 1987, s. 111.

¹⁶⁶ Gardiner 1930, s.72

¹⁶⁷ Gardiner 1930, s. 72-3.

¹⁶⁸ Pleket 1995, s. 153, dn. 9 ile birlikte.

¹⁶⁹ Mitchell 1993, s. 217.

¹⁷⁰ Plinius 10. 40.

Küçük Asya kentlerinde bu hamam – *palaestra* ortak yapısı, bedensel eğitim kadar, sofistik çalışmalar için de önemli merkezler olmuştur¹⁷¹.

*Gymnasium*ün kökenine baktığımızda, varlığı kent yaşamının başlangıç noktasına kadar uzanmaktadır. İÖ. 7.yy.daki askeri sahadaki köklü değişiklikler, yani orta sınıf köylülerden oluşan ağır silahlı hoplit phalanksının ortaya çıkması ile, savaş alanlarında asillerin etkisi azalmıştır. Buna bağlı olarak, bazı bilim insanları bu hoplit gücünün doğuşunun beraberinde *gymnasium*ün doğuşunu getirdiğini savunmuştur. Kendi arazilerinde günün çoğunu çalışarak geçiren halkın, asil atalarından farklı olarak, *gymnasium* hoplitlerin fiziksel talim için artan ihtiyaçlarını karşıladıkları bir kuruluş olarak hizmet etmiştir¹⁷². Yine bazı bilim insanları *gymnasium*ün ortaya çıkışının aynı zamanda atletik müsabakaların sayısındaki artışa da sebep olduğunu ileri sürmektedir¹⁷³. Buna karşıt olarak diğer bir grup bilim insanları da, *gymnasium*ün mimari şekil açısından askerlerin fiziksel ve askeri talimleri için uygun bir yer olmadığını savunmaktadır¹⁷⁴ ve *gymnasium*ün kökenini 6. yy.daki atletik müsabakaların popülaritesi ve sayısındaki artışla bağdaştırmaktadır¹⁷⁵. *Gymnasium*, başlangıçtan itibaren agonlarla, atletik ya da müzikal yarışmalarla birbirine bağlanmıştır. Özellikle Hellenistik Dönem’de yerel atletik yarışmaların düzenlediği yer olmuştur¹⁷⁶. Roma Dönemi’nde de hamam – *gymnasium* yapılarının, özellikle Küçük Asya kentlerinde agonistik festivallerin sayısındaki artışla beraber gitmesi bir tesadüf olmasa gerek¹⁷⁷. Bunun yanında Küçük Asya’da ele geçen yazıtların çokluğu İmparatorluk Dönemi’nde *gymnasium*ün, atletik faaliyetlerin ve agonistik oyunların vb. ne kadar önemli bir yere sahip olduğunu bize göstermektedir¹⁷⁸.

Gymnasium kültürü, sporla uğraşan gençler için, genellikle dünya çapındaki müsabakalara geçmelerini sağlayan bir köprü kurmuştur¹⁷⁹. *Gymnasium* kültürü kısacası günlük fiziksel egzersiz, hem askeri hem de entelektüel amaçlar için bağımsız olarak

¹⁷¹ Yegül 1992, s. 307. Yegül burada Pergamon’daki Hellenistik *gymnasium* Roma Dönemi’nde hamamın eklendiğinden bahseder, ve geç dönemlerde buranın sofistik çalışmalar için önemli bir merkez olduğunu da dile getirir.

¹⁷² *Gymnasium*ün doğuşunu hoplit gücünün ortaya çıkmasına bağlayan Delorme’dır. Bkz. Delorme 1960, s. 24; Détienne 1968, s. 123; krş. Pleket 1975, s. 54, dn. 22 ile birlikte.

¹⁷³ Delorme 1960, s. 24; krş. Pleket 1975, s. 54 vdd.

¹⁷⁴ Bkz. Humphreys 1974, s. 88 – 95, öz. 90 – 91. Burada antik kaynaklardan örnekler sunmaktadır, ki bu kaynaklarda askerlerin bir araya toplandığı, silahlandığı yer olarak, hatta atlarını eğittikleri yer olarak *gymnasium*ün kullanıldığından bahsetmekte, fakat hiçbir şekilde askeri manevralar için kullanılmadığını belirtmektedir.

¹⁷⁵ Humphreys 1974, s. 91.

¹⁷⁶ Delorme 1960, s. 340 – 8; Klee 1918, s. 40 – 41.

¹⁷⁷ Mitchell 1993, s. 217.

¹⁷⁸ Yegül 1992, s. 309 ve dn. 49.

¹⁷⁹ Pleket 1995, s. 154.

gelişmiştir, ayrıca atletler için de hizmet etmiştir¹⁸⁰. Tüm bu ilişkiler Roma Dönemi'nde de baki kalmıştır. Çocuklar ve *epheboi*, müsabakaların programında yer alan sporları uygulamış; böylece agonistik bir atmosfer içinde ödüllerle teşvik olarak katı bir hazırlık evresi ile antik dönemin “okul spor”u ağır yarışmalara ve bunun sonucunda da başarıya ulaşmaya yönelmişti¹⁸¹.

---

¹⁸⁰ Newby 2005, s. 230.

¹⁸¹ Pleket 1998, s. 317.

4. KÜÇÜK ASYA'DAKİ AGONLAR VE AGONİSTİK UNSURLAR

i. Dini Festival ve Kültür Kapsamında Agonlar

Oyunlar en erken zamanlardan beri, dini seremoniler ile yakından bağlantılıdır ve tanrılara ibadetin bir parçası olarak şekillenmişlerdir¹⁸². Arkaik Çağ'dan itibaren de dinle bağlantılarını yitirmeksizin sportif bir durum aldılar. Yunan dünyasının hemen hemen tüm kentleri tanrılarının onuruna anılmaya değer bir şekilde alaylar, kurbanlar, ziyafetler ve hepsinden ziyade yarışmalar içeren festivaller düzenlediler¹⁸³. Tanrıların olağan dışı kutsallığa sahip alanlarında, komşu kentlerde bu tanrıya ibadet edenleri de cezbeden festivaller ortaya çıkmıştır¹⁸⁴. “Festivaller belki de, halkın bakış açısında Klasik Yunan dininin tek en önemli özelliği olmuştur”¹⁸⁵.

Festivallerin en eski olanları toprak ve çiftçi yılı ile, yani yeryüzünün bereketi ile bağlantılıdır. İÖ. 7.yy.da Sparta'da Ağustos ayında kutlanan ve dokuz gün süren *Karneia* festivalinde, sepetleri üzümle dolu olan gençler, onları kovalayan bir diğer grup gençten koşarak kaçarlardı. Şayet ikinci kovalayan grup onları yakalarsa, o yılın iyi bir yıl olacağına inanırlardı. Toprak ve çiftçilik ile bağlantılı olanların dışında ise festivaller yerel tanrılar ya da kahramanlar ile ilgiliydi. Bazı festivaller periyodik olarak ölmüş kahramanların onuruna kutlanmaktaydı ve bu Yunanistan'daki büyük atletik festivallerin orijinal olarak cenazelerle bağlantılı olduğunu göstermektedir. Bütün bu festivallere zamanla oyunlar eklenmiştir. Dövüş karşılaşmalarının, kurbanların yerini aldığı düşünülmektedir. Bu oyunlar ile ölmüş olan kahramanın ruhu hoşnut edilmiştir. Çoğu araştırmacı bu oyunlarda dini bir anlam bulmaya çalışmaktadır. Homeros'ta karşımıza çıkan cenazeye ait oyunların altında yatan dini bir fikrin imasına rastlanmamaktadır¹⁸⁶. Ama asıl önemli olan festivaller sırasında tanrının himayesinde ve barış içinde, yarışma duygusuyla karakterize olan yarışma sevgisinin, oyunlar vasıtasıyla kendini gösterebilmiş olmasıdır.

Olympia Oyunları, kuruluş efsanesine göre yerel bir kahramanın cenaze törenine ilişkin olarak ortaya çıkmışlardır. Oinomaos Pisa'nın kralıydı ve kızı Hippodameia'yı evlendirmek için bir yarışma düzenlemiştir. Taliplerin at arabaları ile genç kızı götürmesi gerekiyordu, bu sırada da kiral başka bir araba ile onları takip ediyor, eğer yakalarsa da bu talibin ölümü ile sonuçlanıyordu. Frigya'dan gelen genç Pelops da bir gün talipler arasında yer alır ve kralın ölümüyle sonuçlanan bir şekilde yarışı kazanır. İşte Olympia'nın kiral Oinomaos'un cenaze

¹⁸² Koursi 2003, s. 38.

¹⁸³ Von Nijf 2001, s. 307.

¹⁸⁴ Gardiner 1930, s. 30'da Delos Adası'nın, göçler sırasında Ege Adaları ve Anadolu'nun batı kıyılarına yerleşen İonialılar için dini bir merkez olduğundan bahseder.

¹⁸⁵ Von Nijf 2001, s. 307.

¹⁸⁶ Gardiner 1930, s. 20 ve 32.

töreni sırasında düzenlenen oyunlardan geliştiği, daha az muhtemel olarak da Pelops'un galibiyeti anısına kutlanmış olduğu düşünülür. Pindar'a göre ise, Herakles bir düzlük yaratıp, Altis'in sınırlarını çizmiş ve Zeus onuruna da ilk oyunları başlatmıştır¹⁸⁷. Olympia Oyunları'nın dayandırıldığı bir başka olgu da şöyledir: Oyunlarda ödül olarak sunulan tacı oluşturan yapraklar, Zeus'un kutsal zeytin ağaçlarından, annesi ve babası hayatta olan bir erkek çocuk tarafından kesilirdi. Bu, festivalin eski bir gelenek olduğunu ve festivalin zeytin hasadı ile bağlantılı bir festivale eklenmiş olduğunu, böylece festivalde tarımsal bir unsur olduğunu düşündürür¹⁸⁸.

Bazen de oyunlar, bir galibiyeti ya da bir seferden dönüşü kutlamak için düzenlenmiş olarak karşımıza çıkarlar. Örneğin, Ksenophon *Anabasis*'te Onbinlerin geri kalanlarının vatanlarına sağ salim dönüşlerini kutlamak için Zeus Soter'e kurbanlar ve oyunlar düzenlendiğinden bahsetmiştir¹⁸⁹. Burada cenaze gibi dini içeriği olan bir olay olmamasına rağmen, askerler yurtlarına dönüşlerini *Kurtarıcı Zeus*'u şerefendirerek kutlamışlardı. Spor ve din arasındaki ilişki göz ardı edilmemelidir. Çünkü spor, Olympia ya da diğer oyunlardaki gibi, bir tanrının hamiliği altında gelişmişti. Olympia'da galip geleneler Zeus'un kutsal alanında, onun kutsal zeytin ağacından taçlarla ödüllendirilmesiyle, tanrısal bir ögeyi içinde barındırmıştır. Sporcular da, böylece başarılarıyla tanrıları memnun etmiş, hatta bu başarıyı onlara borçlu olduklarını düşünmüşlerdir¹⁹⁰. Kentler de festivallerinin, sunu verilenlerin adıyla yüceltilmesini dikkate almıştır¹⁹¹. Sporun tanrıları, aynı zamanda da *gymnasium*un hamisi olan tanrılar Apollon, Hermes ve Herakles idi. Belki de sırf başarılarını tanrılara borçlu olarak düşündükleri için bu tanrılara adaklar adanmışlardır¹⁹². Olası bir şekilde de, dini içerik sporun kurallarını ihlal etmekten sporcuları alıkoymuştur, çünkü oyuna yapılan saygısızlık doğrudan oyunun hamisi olan tanrıya yapılan saygısızlık olarak algılanmıştır.

Anadolu'daki dini içerikli oyunlara bazı örnekler aşağıda sıralanmıştır:

Pisidia kenti Selge'de Valeria Briseis üç oğlunun adına para ayırarak bir yarışma kurmuş ve bu yarışmayı *themis Panathenaïkes* olarak adlandırmıştır¹⁹³. Ayrıca bu kentte kurucularının ismindense Artemis'e göre isimlendirilmiş, *Artemisios agonu* vardır¹⁹⁴. Bir başka Pisidia kenti

¹⁸⁷ Pindar, *Olympia* 11.

¹⁸⁸ Gardiner 1930, s. 36.

¹⁸⁹ Ksenophon, *Anabasis* 5. 8. 26.

¹⁹⁰ Gardiner 1930, s. 33.

¹⁹¹ Price 2004, s. 180.

¹⁹² Yazıt no. 25, 55, 56, 120, 133, 150, 151, 156, 286 ve 451.

¹⁹³ Yazıt no. 345 – 348.

¹⁹⁴ Yazıt no. 349 – 351.

Termessos'ta da Odollos'un ün severliğinden dolayı finanse ettiği bir *Asklepeion themisine* sahibiz¹⁹⁵.

Aleksandreia Troas'taki *Smintheia* oyunlarının adı, Apollon'a ait Smintheus unvanından gelmektedir. Kimilerine göre oyun "farelerin tanrısı" anlamına gelen, Apollon'un bu unvanından kimilerine göreyse Troas'ta bulunan Sminthe kentinden kaynaklanmıştır¹⁹⁶. Bu oyun bazı bilim insanlarına göre İÖ. 11 ya da 10 - 9 yılları arasında Asia proconsulü Paullus Fabius Maximus'un anısına *Smintheia Pauleia* olarak adlandırılmıştır¹⁹⁷. Oyun, İS. 3.yy.dan galibiyet kazanan sporcuların yazıtlarında bu isimle karşımıza çıkar¹⁹⁸. Ancak daha tercih edilebilir diğer bir görüş ise bu oyunun daha geç dönemde Aleksandreia Troas'tan hayırsever bir vatandaşın oyunların kutlanması amacıyla vakıf kurmuş olabileceği ve bundan dolayı hayırseverin isminin oyuna eklenmesidir¹⁹⁹.

Sardes kentinde kutlanan *Khrysanthina* Geç İmparatorluk Dönemi'nde özellikle İS. 3.yy.da karşımıza çıkmaktadır²⁰⁰. Oyun büyük ihtimal tanrıça Demeter'in ya da kızı Persephone'nin onuruna kutlanmıştır²⁰¹. Demeter, özellikle İmparatorluk Dönemi'nde Sardes'in en önemli tanrıçasıydı ve o dönemin kent sikkeleri üzerinde Demeter kızı Persephone'yi ararken resmedilmiştir²⁰². Kentte ayrıca Persephone (Kore) onuruna kutlanan *Korea* festivali de bilinmektedir²⁰³. Festivalin ismi ya İÖ. 4.yy.da ispat edilmiş olan Latmos Körfezi'nden *Khrysanthe* kültü²⁰⁴ ya da Hades'in yerin altından arabası ile gelip Persephone'yi kaçırmak üzereyken tanrıçanın topladığı altın çiçekler ile bağlantılıdır. Sardes'teki bu festival imparator Septimius Severus tarafından kurulmuş ya da önceden var olan oyunun derecesi yükseltilmiştir. Septimius Severus zamanından itibaren basılan kent sikkelerinde bu oyunun adı geçmektedir ve bu basımlarda sikke üzerinde ödül kabı değil de taçların resmedilmiş olması, bu festivalin altın çiçekli bir taç ödülü içermesi sebebiyle bu isimle anıldığını düşündürür²⁰⁵.

¹⁹⁵ Yazıt no. 387 – 389.

¹⁹⁶ Riel 1997, s. 193 vd. Apollon Smintheus'a ait tapınaklar ve festivaller Yunanistan'ın çeşitli bölgelerinde, Tenedos, Hamaxitos yakınlarında, Paros, Rhodos Lindos kenti ve Coressa'da karşımıza çıkmaktadır, bkz. Strabon X 486 ve XII 604 – 5.

¹⁹⁷ Riel 1997, s. 83.

¹⁹⁸ Yazıt no. 3, 4 ve 5.

¹⁹⁹ Robert 1969, s. 631; Price 2004, s. 104.

²⁰⁰ Yazıt no. 7, 63, 66, 72, 170, 180.

²⁰¹ Pausanias 1. 14. 2. 4 – 6: λέγεται οὖν ὡς Δήμητρα ἐς Ἄργος ἐλθοῦσαν Πελασγὸς δέξαιτο οἶκῳ καὶ ὡς Χρυσανθίς τὴν ἀρπαγὴν ἐπισταμένη τῆς Κόρης διηγῆσαίτο.

²⁰² BMC Lydia, 257 no. 138, pl. XXVI, 10.

²⁰³ Yazıt no. 64; ayrıca bkz. Fraser 1981, s. 136 dn. 15.

²⁰⁴ Rehm 1958, no. 125; *Khrysanthe*'nin Sardes'te Aphrodite kültüne işaret ettiği düşünülür, ancak Rehm bunu çok muhtemel görmez, bkz. Fraser 1981, dn. 15. Ayrıca Buckler – Robinson 1932, 82 – 3'te bu oyunu kutsal çiçeği kadife çiçeği olan tanrıça Artemis ile de bağlantılı olabileceğini belirtir.

²⁰⁵ Robert 1958, s. 20, no. 3

Hellenistik Dönem’de kentlerin belli bir arazi için baş vurdukları *asylia* hakkı talepleri sırasında, kentin baş tanrıları onuruna düzenledikleri festivallerden önceki bölümlerde bahsedilmiştir²⁰⁶. Bu hak tanrılarla bağlantılı kutsal alanlara tanınmıştır ve beraberinde bir festivali de ortaya çıkarmıştır. Örneğin İskender’in hemen sonrasındaki bir zamandan itibaren bilinen²⁰⁷ Miletos’taki *Didymeia*, tanrı Apollon onuruna düzenlenmiştir. İS. 2. – 3. yy.da oyunun adı pek çok yazıtta anılmıştır. Öyleki 3.yy.dan sonraki kent sikkelerinde çelenk içinde oyunun ismi yer almıştır²⁰⁸.

Roma İmparatorluk Dönemi’nde kentlerin ana tanrıları ya da tanrıçalarına ait kültler, imparatorluk kültürü ile birleştirilmiştir. İmparatorluk kültürü de tamamen dini bir içerik taşımaktaydı. Sonuçta her ne kadar imparator bir ölümlü de olsa, ölümünden sonra tanrı mertebesine yükseltilmiş ve tıpkı bir tanrı gibi hürmet görmüştür. Kült kapsamında kurbanlar ve seramoniler ile birlikte yer alan oyunlar da, bundan dolayı dini bir anlam kazanmıştır. Pontos yakınındaki Herakleia kentinin ana festivali, kentin baş tanrısı Herakles onuruna *Herakleia* olarak adlandırılmıştır²⁰⁹. Hadrian zamanında bu oyuna imparatorun onuruna *Hadrianeia* adı eklenmiştir²¹⁰. Laodikeia’daki *Deia Sebasta*, Zeus onuruna kültün imparator kültürüyle birleşmesi olarak düşünülür. Bu oyun bazen *Deia*, bazen *Deia Sebasta*²¹¹ ve bazen de *Deia Kommodeia* olarak karşımıza çıkar²¹². Pergamon’da ise Zeus Philios onuruna kutlanan *Diiphilia*, daha sonra imparator kültürü ile birleştirilerek *Traianeia Diiphilia* adını almıştır. Oyun bazen kısaca *Traianeia* olarak yazıtlarda geçmektedir²¹³. Roma Dönemi’nde imparatorların tanrısallaştırılması, adlarına kurulan kültlerin bünyesinde oyunların yer alması, bir kere daha din ve spor ilişkisini gözler önüne serer. Ayrıca bir çok kent *neokorluk* unvanı aldığı zaman, buna paralel yeni oyunlar ya da eski oyunlara imparatorlara ait isimler eklenmesiyle oyunlarını kutsal statüsüne taşımışlardır²¹⁴.

Böylece insanlar kültlerle tanrılarını hatta imparatorlarını hoşnut ederken, kültler bünyesindeki oyunlarla kendilerini de memnun etmişlerdir. En prestijli oyunların *kutsal ve taç ödüllü oyunlar* olması dolayısıyla da, kentlerinde bu oyunlardan en az bir tanesini düzenlemek istemişlerdir. Hellenistik Dönem’den itibaren kentin tanrılarını birleştiren yönetici kültleri ve bünyesindeki oyunlarla, kentler kendilerine uzak olan yönetimi tasavvur edebilmişlerdi.

²⁰⁶ Bkz. i. Roma Öncesi Dönem.

²⁰⁷ Olympia V 39, str. 40 τὰν θυσίαν καὶ τὸν ἀγῶνα τῶν Διδυμείων.

²⁰⁸ Stengel 1903, s. 442 – 443.

²⁰⁹ Bocsh 1960, s. 306, no. 247.

²¹⁰ Yazıt no. 16

²¹¹ *Deia* için bkz. Yazıt no. 63 ve 64, *Deia Sebasta* için bkz. Yazıt no. 74.

²¹² Moretti 1953, s. 214.

²¹³ Yazıt no. 10, 64, 74, 108, 122, 170, 171, 186 ve 206.

²¹⁴ Ayrıca bkz. yukarıdaki böl. ii. Roma Dönemi.

Politik açıdan bakıldığında da, hem kentler kùltleri yeni yönetim biçimine uyum sağlamak hem de yeni yönetim kentlere kendini kabul ettirmek amacıyla kullanıyorlardı²¹⁵.

---

²¹⁵ Price 2004, s. 73 ve 92.

ii. Agon Çeşitleri, Disiplinler ve Yaş Grupları

Agon Çeşitleri:

Oyunlar nitelikleri bakımından iki ana gruba ayrılabilir. Bunlardan ilki, en prestijli konuma sahip olan ἀγῶνες ἱεροὶ καὶ στεφανῖται yani *kutsal ve taç ödüllü oyunlar* ya da prestiji biraz daha düşük olan ἀγῶνες ἱεροὶ, yani *Kutsal Oyunlar*'dı. ἀγῶνες ἱεροὶ καὶ στεφανῖται tüm antik dünyanın ilgisini üzerine çekmeyi başarmış ve sporun kurumsallaştığı Dört Büyük Festival'di. Bunlar: her dört yılda bir kutlanan Olympia ve Delphi'deki Pythia Oyunları ile, her iki yılda bir kutlanan Korinth'deki Isthmia ve Nemea Oyunları'dır. Zamanının en prestijli dört oyununun en önemli özellikleri şunlardır:

- (A) Bu oyunlar belli bir periyotta düzenlenmişlerdi. Bu yüzden periyodik oyunlar (= περίοδος) olarak adlandırılırlar. Ya her dört yılda bir ya da iki yılda bir kutlanmışlardı. Bu oyunların tümünde galibiyet almış bir sporcu *periodonikes* sıfatı ile nitelendirilmişti. İlk ortaya çıktıklarında bu oyunların sayısı dörttü, fakat Roma İmparatorluk Dönemi'nde oyunların sayısı artırılmış, Roma'daki Kapitolia Oyunları, Nikopolis'teki Aktia ve Sebasta Oyunları bu gruba dahil edilmiştir²¹⁶.
- (B) Antik Dünya'nın periyodik, *kutsal ve taç ödüllü oyunları*, esasen kutsallaştırılmış bir ideolojinin bir parçasıydı²¹⁷. Bu oyunlarda galibiyet kazanmış olan sporcu, oyunun hamisi olan tanrının kutsal korusundan kesilmiş yapraklardan oluşan bir taç kazanmaktaydı. Örneğin Olympia'daki bir galip Zeus'un vahşi zeytin dallarından, Pythia'da Apollon'un kutsal ağacı defneyapraklarından, Isthmia'da çam yapraklarından, bazı zamanlarda da kereviz yapraklarından, Nemea'da ise kereviz yapraklarından oluşan bir taç kazanmaktaydı. Bu oyunlarda galibiyet kazanan sporcu, belki daha kazanç sağlayan bir ödül olarak düşünülebilecek olan maddi ödülleri ancak kendi vatanına döndüğü zaman alabilmekteydi.
- (C) Bir diğer özellikleri de bu oyunlar uluslar arası niteliktedir ve oyunları düzenleyen kent tüm Yunan dünyasına elçiler göndererek, oyunlarını resmen bildirmektedir.

Başlangıçta dört adet olan ve Roma dönemi ile sayısı artan bu sınıfın dışında yerel sahada karşımıza çıkan, ἀγῶνες ἱεροὶ, yani *Kutsal Oyunlar* olarak adlandırabileceğimiz bir grup daha vardır. *Kutsal ve Taç Ödüllü Oyunlar* gibi, bu gruptaki oyunlar da uluslar arası nitelikteydi. Aralarındaki tek fark kazanana, sıklıkla taç ödülünün yanında maddi ödüller de sunmuş olmalarıdır. Örneğin, Atina'daki Büyük *Panathenaia* Festivali'nin galibi bir yüzünde

²¹⁶ Argos'taki Kalkan Oyunlarının durumu için detaylı bilgi aşağıdaki sayfalarda verilmiştir.

²¹⁷ Pleket 1975, s. 57.

Athena Promakhos'un diğ er yüzünde de yarışmanın resmedildiğ i amphora kazanırken, bunun yanında değ erli zeytinyağ ı da kazanmıřtır²¹⁸. Pindaros, Atinalı güreşçi Theaeus'un galibiyet şiirinde galibiyetlerini sıralarken Sikyon'da gümüş şarap kadehi, Pellene'de omuzlarını örtecek yumuşak yünden bir pelerin, Kleitor ve Tegea'da bronz ödüll er kazandığ ını belirtmiřtir²¹⁹. Bu oyunların Hellenistik ve Roma Dönemi'nde ἀγῶνες στεφανῖται olarak kabul gördüğ ü ispatlanmıřtır²²⁰.

Kutsal ya da yerel düzeyde oyunlar düzenleyen birçok kent, özellikle Roma Dönemi'nde oyunlarını taç ödüllü oyunlar statüsüne yükseltmek için imparatorlara başvurular da bulunmuşlardı. Önceden var olan çoğ u oyun yeniden düzenlenmiş; programlarının, yaş kategorilerinin, organizasyonun, ödüll erinin vb. "kutsal ve taç ödüllü oyunlar" ile özdeş olduğ unu belirtmek için isimlerine *isolympia*, *isopythia* vb. sıfatlar eklemişlerdi. Bu orijinal oyunların kurallarına bağı lı kalmak çok önemliydi²²¹. Oyunların taklitlerini kurmak isteyen kentler, muhtemelen oyunların ana kentlerine belirli bir miktar para ödemek zorunda kalmışlar ve oyunların haklarını satın almıřlardı²²². Kentler doğ rudan *Olympia*, *Pythia*, *Nemea* ya da *Isthmia* olarak adlandırılmış oyunlar da tertiplemişlerdir. Örneğ in Smyrna bizzat kendi Olympia'sını düzenlerken, Tralleis de erken zamanlardan itibaren Olympia ve Pythia Oyunları'nı organize etmiřti²²³. Pamphylia kenti Side, bizzat kendi Pythia oyunlarını tertiplenmiştir. Side'nin Delphi ile olan *homonoia* sikkeleri üzerindeki betimlemelerde Delphi Apollonu Side Apollonu'na bir ödül tacı sunarken resmedilmiştir. Bu betimleme oyunların asıl kentlerinden alınan izine bir kanıt olabilir²²⁴. Daha sonraki bir dönemde, imparator Volusianus zamanında Perge ile Delphi arasında da benzer *homonoia* sikkeleri ele geçmiştir. Burada da Delphi Apollonu ve Perge Apollonu karşılıklı resmedilmiş ve sikke üzerinde ř u lejand okunmaktadır: ΠΕΡΓΑΙΩΝ ΔΕΛΦΩΝ ΟΜΟΝΟΙΑ ΠΥΘΙΑ²²⁵.

Gerçekte bu iki oyun arasındaki en büyük fark ödüll er hususunda görünür. *Kutsal ve Taç Ödüllü Oyunlar* kategorisindeki yarışmaların sadece sembolik ödüll eri iç erdiğ i, fakat zamanla bu gruptaki oyunlara para ödüll erinin de dahil olduğ u düşünölmektedir. Reisch'ın belirttiğ i

²¹⁸ Ebert 1972, s. 92 – 96, no. 26, Korinth'den koşucu Nikoladas'ın yazıtı.

²¹⁹ Pindar *Nemea* 10. Ode, str. 43 – 48: Σικωνόθε δ' ἀργυρωθέντες σὺν οἰνηραῖς φιάλαις ἀπέβαν, ἐκ δὲ Πελλάνας ἐπιεσσάμενοι νῶτον μαλακαῖσι κρόκαις· ἀλλὰ χαλκὸν μυρίον οὐ δυνατόν ἐξελέγχειν – μακροτέρως γὰρ ἀριθμῆσαι σχολᾶς ὄν τε Κλείτωρ καὶ Τεγέα καὶ Ἀχαιῶν ὑψίβατοι πόλιες καὶ Λύκαιον πᾶρ Διὸς θῆκε δρόμῳ, σὺν ποδῶν χειρῶν τε νικῶντι σθένει.

²²⁰ Pleket 1975, s. 57, dn. 35 ve 36 ile birlikte.

²²¹ Charneux 1990, s. 395 – 415 dn. 99.

²²² Pleket 1976, s. 16.

²²³ Smyrna'da *Olympia* için bkz. Yazıt no. 63, 66 ve 223; *Hadriana Olympia* için Yazıt no. 63, 66, 183, 184, 185, 221 ve 223; Tralleis'te *Pythia* için bkz. Yazıt no. 10, 75, 108, 186, 210, 221, 222 ve 223, *Olympia* için Yazıt no. 63, 65, 75, 108, 128, 213, 214, 219, 220, 222 ve 223.

²²⁴ Nollé 2001, s. 448.

²²⁵ Akarca 1949, s. 36.

gibi “para ödüllü oyunlarda çelenkler ödül olarak verildi, öte yandan *Taç Ödüllü Oyunlar*’da da kıymetli ödüller ve imtiyazların verilmesi az değildi”²²⁶. Özellikle profesyonel anlamda sporun ortaya çıkması ile, daha değerli ödüllerle kentlerin oyunlarını daha cazip kılma fikri olasıdır. Fakat bilinen bir başka gerçek de şudur ki, *Kutsal ve Taç Ödüllü Oyunlar* sınıfında saydığımız oyunlar asla popülerliğini ve prestijini yitirmemişti. Bu oyunlara ilgiyi çekmek için değerli ödüllerin dahil edilmesine gerek yoktu. Zaten bu oyunlarda aldıkları galibiyetler için sporcular, kendi anavatanlarında hem para ödülü, hem heykellerinin dikilmesi, hem de kente bir alayla giriş hakkını elde etmiştir. Ama bu oyunların taklitlerinde değerli ödüllerin verilmiş olması çok da uzak bir kavram değildir. Özellikle Roma Dönemi düşünüldüğü zaman, Küçük Asya’dan Mısır’a İtalya’ya kadar 300’den çok oyun düzenlenmişti²²⁷. Ve oyunlar agonistik piyasada ilgi çekebilmek için, kurdukları oyunları gerek ödül gerekse sağladıkları prestij açısından cazip duruma getirmeliydiler. Sporcuları onurlandırma yazıtlarına bakıldığında, özellikle galibiyet listelerini içeren yazıtlarda *Kutsal* ya da *Kutsal ve Taç Ödüllü Oyunlar*’da kazanılan galibiyetlerin²²⁸, sporcu için ve hatta ana vatani için ne kadar önemli olduğunu gözlemlenmektedir. Galibiyet listelerinde bu oyunlar ilk sıralarda yer almış; sporcu kutsal bir oyunda aldığı galibiyeti vurgulamak için *hieronikes* sıfatı ile nitelenmiştir. Hatta kutsal oyunlarda aldığı galibiyet birden fazla ise *pleistonikes* sıfatı yazıtlarda isimlerine eklenmişti.

Sonuç olarak *Kutsal Oyun* kategorisindeki oyunların iki kategoriden oluştuğunu kabul etmek doğrudur: Günümüz sporunun madalyaları ile bir tutabileceğimiz taçların ödül olarak sunulduğu *Kutsal ve Taç Ödüllü Oyunlar* (Olympia, Pythia, Nemea ve Isthmia) ve hem taç hem de materyal ödüllerin sunulduğu *Kutsal Oyunlar*²²⁹. Bu sınıflandırmanın dışına çıkan tek durum Argos’taki *Heraia* (Kalkan) Oyunları’nın da *περίοδος*’a dahil edilmesidir. Bu oyunun galibine ödül olarak hem bir kalkan hem de çelenk verilmiştir. Bu, periyodik oyunlar için istisnai bir durumdu. Ancak bunun nedeni şöyle açıklanmaktadır. Pisa’daki Olympia Oyunları’nın programı müzikal yarışmaları içermiyordu. Fakat bir sporcunun *περιοδοτικός* ya da *περιοδοτικός τέλειος* olarak adlandırılması için dört periyodik oyunda galibiyet kazanması gerekiyordu. İşte bu noktada müzikal yarışmalar için Pisa’daki Olympia’nın yerini Argos’taki *Heraia* Oyunları almıştır²³⁰. Her ne kadar periyodik oyunlar arasında yerini

²²⁶ Reisch 1896, s. 2059.

²²⁷ Poliakoff 1987, s. 19.

²²⁸ Bu iki tip oyun epigrafik ve antik belgelerde bir arada yer almıştır.

²²⁹ Bu sınıflama için bkz. Pleket 1975, s. 58.

²³⁰ Bkz. Frisch 1991, s. 71; ayrıca Pleket 1995, s. 154, dn. 14 ve 15 ile birlikte.

almasına rağmen, materyal bir ödül içermesi bakımından *Heraia* Oyunları, periodik oyunların hiyerarşisinde oldukça düşük bir değere sahip olmuştur²³¹.

Yukarıda bahsedilen iki oyun tipine ilaveten, daha çok yerel sahada karşımıza çıkan ve galiplerine sunduğu para ödülü ile *ἀγῶνες θεματικοί* (*Para Ödüllü Oyunlar*) olarak adlandırılan bir başka kategori daha vardır. Kutsal Oyunlara göre çok daha küçük çaptaki yarışmalardır ve yazıtlarda *Θέμις*²³² (= *themis*) ve *ἀγών* (= *agon*) olarak karşımıza çıkmaktadır. Kutsal oyun galiplerinin *ἱερονίκης* unvanı alması gibi, *themis* galibi de benzer bir sıfatla nitelenmiştir. Örneğin, Lykia Kadyanda'da zengin bir şahıs tarafından finanse edilmiş bir yarışmanın 10. kutlamasında galibiyet alan bir sporcu ve babası *θεμιονείκης* olarak adlandırılmıştır²³³. Bu oyunlarda galibiyet kazanan sporcu, kutsal oyunlarda elde edilen ün kadar olmasa da bir yarışmada galip gelmenin getirdiği ünün yanında, para ödülü de kazanmıştır. Kutsal statü elde edemeyen bu oyunlar daha çok Anadolu topraklarında ortaya çıkmıştır. Özellikle Lykia, Pisidia'nın hemen hemen her kenti, Karia'nın denizden uzak kesimleri, Pamphylia ve Kilikia Thrakeia, genellikle atletik yarışmalar ile sınırlandırılmış ödüllü oyunlar açısından yoğunluk göstermiştir. Bunların bazıları yerel bir kültürle, bazıları ise yerel kahramanlarla bağlantılıydı²³⁴. Çoğunlukla da kentin hayırseverleri tarafından bahşedilmiş vakıflar sayesinde düzenlenmiş ve kuran hayırseverin ismi ile anılmışlardı²³⁵. *Euergetes*in, festivalin giderlerini karşılaması ve bunun üzerine oyuna isminin verilmesiyle ödüllendirilmesi Yunanlılaşmış bir medeniyetin özelliğidir²³⁶. Bu oyunlara iştirak edeceklerin belirlenmesi tamamıyla yarışmayı düzenleyen kente bağlıydı. Kent, bu yarışmaları ya sadece kendi vatandaşları ya eyalet çapındaki sporcular ya da daha geniş bir kesimi içeren iştirakçiyle sınırlama hakkına sahipti²³⁷. Tıpkı *Kutsal Oyunlar*'da olduğu gibi hemen hemen her kent kendi bünyesinde en az bir tane yerel, ödüllü oyun barındırmıştı. Böylece hem kent yaşamına bir canlılık kazandırmışlar, hem de ticari anlamda kazanç sağlamışlardı.

Themis sözcüğü Bithynia, Lydia, Mysia, Troas ve Ionia'da karşımıza çıkmaz. Özellikle Küçük Asya'nın güneyinde sıklıkla *themis*in karşımıza çıkması, bu bölgedeki kentlerin kutsal,

²³¹ SEG XLI, 1750.

²³² Robert 1970, s. 6 – 7. *Themis* özellikle Anadolu'nun güney kısımlarında yoğun bir şekilde karşımıza çıkmaktadır.

²³³ Kadyanda'dan örnek için bkz. Yazıt no. 292. Ayrıca Arriassos'ta Artimeas isimli bir sporcu da *themionikes* unvanı almıştır, bkz. Yazıt no. 255.

²³⁴ Pleket 1975, s. 50 vd.'da kutsal ve taç ödüllü oyunların iki tipine ilaveten bir üçüncü kategorisi olduğundan bahseder. Bu oyunlar cenaze törenlerine ait oyunlar, yerel kahramanlar ve tanrıların onuruna düzenlenen oyunlardır.

²³⁵ Mitchell 1993, s. 225; ayrıca bkz. *Oyunların Finansı*.

²³⁶ Ramsay 1883, s. 58'de bu geleneğin Atina'daki bazı liturjileri anımsattığını dile getirir.

²³⁷ Pleket 1975, s. 56, dn. 30 ile birlikte. Bu konuyla ilgili örnekler için bkz. *Oyunların Nitelikleri ve Nasıl Finanse Edildikleri*

taç ödüllü oyunlar kurmak ya da böylesi oyunları kurabilmek için imparatorun onayını almaya daha az muktedir olabildiklerine, kent olarak küçük ve fakir olduklarına bağlanır²³⁸. Ama bunun böyle olmadığı açıktır. Oinoanda'dan Demosthenes, kurduğu festival ve onun bünyesindeki oyunlar için, Hadrian'ın bizzat kendisinden izin almıştı. *Themis*'in bazı bilim adamları tarafından “okul oyunları”²³⁹ olarak düşünülmesi de yanlış bir fikirdir. Çünkü yazıtlardan görülüyor ki, galip gelenler sadece okul çağındaki çocuklar kategorisinde değildir, aksine yetişkin erkekler kategorisinde de galipler kaydedilmiştir.

Yazıtların birçoğunda $\Theta\acute{\epsilon}\mu\iota\varsigma$ ve $\acute{\alpha}\gamma\acute{\omega}\nu$ terimi bir arada kullanılmaktadır. Bu iki terim birbirinin eş anlamlısı olarak karşımıza çıkmaktadır, öyle ki *themis* ifadesinin kullanılmadığı bölgelerde, yerel, para ödüllü oyunlar için *agon* ifadesine rastlanmaktadır. *Agon* ile kombinasyonda *themis*, yarışmanın kaçınıcı kutlaması olduğunu ifade etmektedir²⁴⁰.

---

²³⁸ Pleket 1995, s. 166 – 7.

²³⁹ Ziebart 1914, s. 67.

²⁴⁰ Pleket 1995, s. 157.

Disiplinler:

Oyunlar müsabaka tiplerine göre, üç gruba ayrılabilir: 1) Atletik yarışmalar (γυμνικός) 2) Sanatsal yarışmalar (μουσικός) 3) Atlı yarışmalar (ίππικός). Hellenistik Dönem’de sanatsal yarışmalar dramatik (σκηνικός) ve dramatik olmayanlar (θυμελικός) olarak iki alt bölüme ayrılmıştır²⁴¹.

Atletik yarışmalarda yaygın olarak karşımıza çıkan disiplinler şunlardır²⁴²:

Güreş (ή πάλη): Yunanlıların ağır dallar olarak adlandırdığı spor dallarından biri olan güreş, oyunlardaki popüler disiplinlerdendi. İki çeşit güreş vardı. İlki ayakta güreş: bu tip güreşteki amaç rakibini üç defa yere düşürmektir. Bu yüzden yarışmacılardan biri üç defa yere düşürülene kadar karşılaşma devam etmekteydi. Sırtın, omuzların ya da kalçanın yere değmesiyle düşme gerçekleşiyordu. Hiç sırtı yere gelmeden karşılaşmayı tamamlayan sporcu άπτώς²⁴³, rakibini üç defa yere düşürerek galibiyet kazanmış güreşçi ise τριακτής sıfatıyla nitelenmekteydi. Rakibini düşürmek için üç teknik vardı: rakibinin omuzlarını ya da arkasını çevirmek, karnına bastırmak ya da kontrollü bir tutuşla rakibini bağlamak. Diğer güreş çeşidi ise yerde güreşti. Burada düşüş sayısına bakılmaksızın rakiplerden biri pes edene kadar dövüş devam etmekteydi. Pes eden sporcu işaret parmağını kaldırarak, pes ettiğini bildiriyordu. Her ikisinde de vurmak, ısırarak yasaktı. Ayakta güreş *skamma* olarak adlandırılan kumlu alanda yapılmaktaydı. Rakibini *skamma*’nın dışına atmak da galibiyet için yeterli sayılmaktaydı. Sporcular kura çekerek eşleşiyorlardı. Eğer yarışmacıların sayısı tekse, boş kura çeken tur atlıyordu. Bu da έφεδος olarak nitelendirilmektedir. Dövüşün erken rauntlarında varlığı ya da performansı rakibinin gözünü korkutan ve böylece yarışmayı kazanan sporcu için de özel bir zarf άκοντί kullanılmaktaydı, sporcu “toza dokunmaksızın”, yani müsabaka olmaksızın yarışmayı kazanmış anlamına geliyordu. Güreşçiler de, diğer sporcular gibi zeytinyağıyla tüm vücutlarını yağlamaktaydı.

Pankration (τό παγκράτιον): Ağır dövüşler olarak nitelenen spor dallarından bir diğeridir. Yunan sporlarının en sertlerinden biri olarak, oldukça rağbet görmüştü. Sert bir spor olmasına rağmen, hatta Yunan sporları içinde en serti gibi görünmesine rağmen bokstaki kadar ciddi kazalar, yaralanmalar yoktu. Teknik olarak yukarıda bahsedilen güreşe oldukça benzemekte, ama bu disiplinde rakibine vurmak, rakibinin üzerinde sıçrayıp, kol ve ayaklarını bükme serbestti. Sadece rakibini ısırarak ve oyma hareketleri yasaktı. Bokstaki gibi yumruk

²⁴¹ Jones 1990, s. 484.

²⁴² Gardiner 1930; Poliakoff 1982; Poliakoff 1987; Sweet 1987.

²⁴³ Bu sınıfta nitelenen sporcular için bkz. Tablo Bölümü’nde ilgili başlık.

atmaya ya da açık elle vurmaya da müsaade edilmekteydi. Kısaca denilebilir ki boksun, güreşin, tekmenin ve de boğmanın karışımı bir spor dalıydı. *Pankration*'da oyun, yarışmacılardan biri pes edene kadar ya da dövüşemeyecek duruma gelene kadar devam ediyordu. Güreş ve boksa göre, festival programlarına çok daha sonra dahil edilmiş olsa da, en az onlar kadar sevilmişti.

Boks (ή πυγμαχή): Özellikle doğuda popülerdi ve Kıta Yunanistan'ın orijinal Olympialarının ilk yıllarında boks galiplerinin büyük bir çoğunluğu Küçük Asya'nın kıyı şeridindendi. Diğer iki disiplin gibi ağır Yunan sporlarındandı. Güreşteki gibi tutmaların yasak olduğu, sadece elle yapılan vuruşlar vardı ve yere düşen rakibe vurmaya serbestti, fakat oyma hareketi yine yasaktı. Günümüzdeki gibi ring olgusu yoktu. Boksun evrimini daha çok kullanılan boks eldivenlerinde takip etmek mümkündür. Yunan Dünyası'nda başlangıçta Homeros'un bize ilettiği öküz derisinden yapılmış ince sırımlar, ἰμάντες kullanılmıştı. Bu eldivenlerdeki amaç rakibin yaralanmasını engellemekten çok parmak boğumlarını gelebilecek darbelere karşı korumaktı. Biraz daha sert şeritlerden oluşanlar ise μελίχαι olarak adlandırılmıştı. İÖ. 4.yy.da bu eldivenler sadece antremanlarda kullanılırken, yarışmalarda kullanmak için tüm eli kaplayan, içten destekli, parmakların serbest olduğu, dirseklere kadar uzanan sıkı deri sırımlar ortaya çıkmıştı, ki bunlar σφαῖραι olarak adlandırılmaktadır. Μύρμηξ ise boksta kullanılan eldivenler için kullanılan genel bir isim gibi görünür. Son olarak da Roma Dönemi'nde demir ve çivi parçaları ile ağırlaştırılmış *caestus* karşımıza çıkmaktadır. Bunlar yumruğun şiddetini azaltmaktansa, daha çok rakibe zarar vermek amacıyla kullanılmışlardır. Bokstaki en önemli taktik vuruşların başa yapılmasıdır. Bir o kadar önemli olan diğer unsur da, sporcunun gardını uzun süre koruyabilmesidir. Sol el genellikle savunma, sağ el ise vurmaya için kullanılmıştır. Boksör için en iyi antrenmanlardan biri, kollarını güçlendirmek için sert zemini kazmaktır. Birçok vazo betimlemesinde boksörler kazma ile resmedilmiş, hatta kazma onlar için simge halini almıştır.

Pentathlon (τὸ πένταθλον): Sporcunun disk atma, uzun atlama, cirit, koşu ve güreş müsabakalarında yarıştığı, 5 spor dalını içeren bir disiplindi. Son iki kategori bağımsız olarak festival programlarında bulunurken, disk atma, cirit ve uzun atlama sadece *pentathlonun* programında yer almıştı. Bu disiplin dahilinde bulunan müsabakalar Yunan fiziksel eğitiminin temel taşlarıydı ve *pentathlon* sporcusu gerçekten uzmanlaşmış, kondisyonu yüksek sporculardı. Müsabakaların hangi sırayla yapıldığı tam olarak kesin değildir, ancak son olarak güreşin yer aldığı bilinmektedir. Güreşe ulaşana kadar diğer disiplinler eleme unsuru olarak kullanılmıştı. Sporcunun pentathlonu kazanmış olarak kabul görmesi için de çeşitli ve

muallâkta görüşler vardır²⁴⁴. Pentathlonda ödül kazanmak için ya tüm müsabakaları kazanmak gerekiyordu ya da üç yarışmada alınan galibiyet zafer için yeterli sayılıyordu²⁴⁵. Sporcu, pentathlonu eğer üç disiplinde galibiyet alarak kazandıysa, τριακτῆρ olarak nitelendirilmekteydi.

Koşu: Homeros'ta koşu, atletlerin bir noktadan başlayıp belli bir noktaya koşup, oradan da dönerek tekrar başlangıç noktasına geldikleri bir spor dalıdır. Bu spor dalı Olympiaların ilk zamanlarından beri varlığını sürdürmüş ve stadionlarda yapılan yarışmalardır. Hemen hemen bütün atletizm festivalleri uzun mesafe koşusu (δολιχός), stadion ve diaulos koşusunu bünyesinde barındırmıştır.

- **Uzun Mesafe Koşusu:** δολιχός yarışmalara göre farklı uzunluklara sahipti. 7, 12, 20 ve 24 stadium uzunluğunda olabilirdi.
- **Dromos Koşusu:** Bir stadium uzunluğundaki koşudur. Bir stadiumun uzunluğu 6 plethra (1 plethron = 100 feet) idi.
- **Diaulos Koşusu:** Bu da iki stadium uzunluğundaki hızlı koşudur. Koşu alanının sonundaki direğe kadar koşup oradan tekrar başlangıç noktasına dönülüyordu. Bu direğin tek mi yoksa her sporcu için ayrı ayrı mı olduğu kesin değildir. Bu koşu bazen silahlı teçhizatla gerçekleştiriliyordu²⁴⁶.
- **Silahlı Koşu:** İÖ. 6. yy.ın sonlarına doğru programlara dahil olduğu görülmektedir. Askeri bir talimdi. Silahlı koşu da mesafe, ekipman ve kurallara göre çeşitlenmekteydi. Örneğin Olympia'da bu yarış diaulos şeklindeyken, Nemea'da 4 stadium mesafesindeydi. Bu yarışmada galibiyet alan sporcu "Yunanlıların en iyisi" olarak adlandırılıyordu²⁴⁷.

Meşale Koşusu: Bireysel ya da 8 - 10 kişilik takımlardan oluşmaktaydı. Amaç meşaleyi söndürmeden en hızlı şekilde sunağa ulaştırmaktı. Bugünkü Olimpiyat ateşinin başlangıç noktasıdır.

²⁴⁴ Bean 1956, s. 361 – 368, makalesinde *pentathlon*'un içerdiği oyunlar hakkında ve ilk üç yarışmayı kazanarak galip sayılmaları hakkında bilgi vermektedir.

²⁴⁵ Yazıt no. 170.

²⁴⁶ Jüthner 1903, 354 no. 2.

²⁴⁷ Robert 1929, Gardiner 1930, s. 141 – 2. Ayrıca bkz. Yazıt no. 24, 145 ve 188.

Yaş Grupları:

Müsabakalar yaş kategorilerine göre üçe ayrılmaktadır. İlki çocukların ($\pi\alpha\acute{\iota}\delta\omega\nu$), sonraki sakalı yeni bitmiş delikanlıların ($\acute{\alpha}\gamma\epsilon\nu\epsilon\acute{\iota}\omega\nu$), son olarak da yetişkin erkeklerin ($\acute{\alpha}\nu\delta\omicron\omega\nu$) kategorisidir. Orijinal Olympia Oyunlarına çocuklar kategorisi 7.yy.da dahil olmuştu ve bu yaş gruplarının nerede başlayıp nerede bittiğini tayin etmek güçtür. Olympia Oyunları'nın hemen hemen aynı şekilde uyarlanmış bir örneği olan Naples'teki *Augustalia* Oyunları'nın düzenlemelerini içeren bir yazıtta çocukları 17 yaşından büyük, 20 yaşından küçük olması gerektiği kaydedilmiştir. Olympia'da bu yaş grubu 12 – 17, Pythia'da 12 – 14, Isthmia'da 14 – 17'dir. Genellikle diğer yaş gruplarıyla aynı disiplinlerde dövüşürlerdi, ancak *pankration* ve *dolikhos* belki diğerlerine göre daha ağır sporlar olduğu için programlarında daha az görülmektedir. Örneğin *dolikhos* eğer programlarında varsa da normalden daha kısa uygulanmaktaydı²⁴⁸. Nemea, Isthmia ve Panathenaia yarışmalarında bir ara yaş grubu karşımıza çıkmaktadır. Bu grup $\acute{\alpha}\gamma\epsilon\nu\epsilon\acute{\iota}\omega\nu$ olarak adlandırılır. Böylece çocuklar için yaş sınırı 12 – 16, delikanlılar içinse 16 – 20 olarak düşünülebilir²⁴⁹. Panatheneia yarışmalarında bu sınıftaki sporcuların aldığı ödül, çocuklarinkinden daha büyük, yetişkin erkeklerinkinden daha küçüktür²⁵⁰. Yetişkin erkekler için kategori değişimi kimilerine göre 22 yaşına²⁵¹, kimilerine göreyse en azından 18 yaşına²⁵² denk gelmektedir. Eski Yunan sporunda, günümüzdeki gibi yaş gruplarının kendi içinde kilolara göre sınıflandırılması söz konusu değildi. Bu yüzden özellikle beden gücünü gerektiren sporlarda, güreş ve pankration gibi, kilo olarak ağır olan sporcu daha avantajlı duruma geliyordu.

²⁴⁸ Papalás 1991, s. 165 – 192; Lavrencic 1991, s. 65 – 71.

²⁴⁹ Gardiner 1930, s. 41.

²⁵⁰ Golden 1998, s. 104 – 116.

²⁵¹ Bosch 1960, s. 306.

²⁵² Crowther 1988, s. 304 – 308.

iii. Agonların Nitelikleri ve Nasıl Finanse Edildikleri

Agonların Nitelikleri:

Bir önceki bölümde oyunlar iki ana gruba ayrılmıştı: *Kutsal* ya da *Kutsal ve Taç Ödüllü Oyunlar* ve *Yerel, Para Ödüllü Oyunlar*. Bu iki gurubu birbirinden ayıran bazı özellikler vardır. Bu özellikler de belirli sıfatlar ya da kelimeler ile yazıtlarda oyunların isimlerine eklenmiştir.

- *Kutsal* ya da *Kutsal ve Taç Ödüllü Oyunların* nitelikleri

Yazıtlarda, bu kategorideki oyunların bazılarında *εἰσελαστικός* sıfatının eklenmiş olduğu görülmektedir. Bu sıfatla nitelenmiş oyunlarda galibiyet alan sporcular, kendi kentlerine dönüşte kente resmi bir zafer alayıyla girme (*εἰσέλασις*) hakkını kazanıyorlardı²⁵³. Pindaros zamanında galiplerin hemşerileri onları vatanlarına döndüğü zaman bir zafer alayıyla karşılardı ve bu kendiliğinden gelişen karşılama şekli zamanla profesyonel sporcuların elde edebileceği bir ayrıcalık olmuştur²⁵⁴. Bu hak, Roma Dönemi'nde oyunların derecelerinin yükseltilmesi için yapılan başvuru esnasında imparator tarafından verilmiştir. Bu sıfat ile nitelenen oyunlarda, galiplerin aynı zamanda maddi bir ödül almaya hak kazandıkları anlaşılmaktadır²⁵⁵. Hellenistik Dönem'de, *εἰσέλασις periodos* oyunlarda kazanana sunulmuş bir ayrıcalıktı ve özel parasal ödüller ise *ἄγων εἰσελαστικός*'ta galibiyet kazananlara verilmiştir²⁵⁶. Roma Dönemi'nde bir yarışmanın bu unvanı alabilmesi için Roma merkezi yönetiminin izin vermesi gerektiğine dair en iyi örnek şu iki yarışmadır. Pergamon'da Zeus Philios ve imparator Traianus onuruna kurulmuş olan *Diiphilia Traianeia* ve Augustus ile tanrıça Roma onuruna kurulan *Romaia Sebasta* agonu, bu iki yarışma da kutsal ve eis elastik yarışmalardı. Pergamon'daki bir hayırsever ilk adı geçen oyunu kurmak için Roma merkezine başvurduğu zaman, Roma senatosu, bu oyunun ikinci adı geçen oyun ile aynı statüde (=kutsal) ve aynı haklara sahip olmasına (=eiselastikos) karar vermiştir²⁵⁷.

Bir diğer niteleyici sıfat da *οἰκουμηνικός*'tur. Bu sıfat ile, oyunun tüm yerleşik dünya üzerindeki sporculara açık olduğu vurgulanmıştır. Yunan Dünyası'nın Dört Büyük Oyunu'nun tüm Yunanlıları birleştirici özelliği, *panhellenik* olmaları, Roma Dönemi'nde yerini bir nevi bu sığata bırakmıştır. Yani o dönemin yerleşik dünyası üzerindeki herkes bu sığatı taşıyan oyunlara iştirak etme hakkını elde etmiştir. Ama buradaki tek kural iştirakçi

²⁵³ Weiss 1982, 125 vdd.; Jones 1998, s. 232; Golden 2004, s.v. Agon ve Eiselasis.

²⁵⁴ Gardiner 1930, s. 111.

²⁵⁵ Mitchell 1993, s. 217 – 218; Plinius, Ep. X. 118.

²⁵⁶ Herrmann 1975, s. 156 dn. 23 ile birlikte; Pleket 1975, s. 62.

²⁵⁷ Pleket 1975, s. 62.

sporcu, özgür bir vatandaş olmak durumundaydı²⁵⁸. Oyunların sayısının 500'ün üzerinde olduğu kabul edilirse, sporcular için muazzam bir seçenek söz konusuydu. Oyunların sayısındaki bu artış ile, tüm dünya üzerinde seyahat eden sporcular için agonistik hayat oldukça hareketlenmiştir. Bunun sonucu olarak sporcuların uluslar arası atletik derneği οἰκουµενικός olarak yeniden şekillendirilmiş ve bazı taç ödüllü oyunlar bu sıfatla nitelendirilmeye başlanmıştır.

Oyunların bazılarının τὰ μεγάλα (Büyük) olarak sınıflandırıldığı görülmektedir. Bu oyunların yıllık olarak düzenlenen, yerel sahada yerini almış daha küçük çaptaki kutlamaları da sözkonusudur. Buna karşın “Büyük” olarak nitelendirilen oyunlar dört yılda bir kutlanmış ve diğer periyodik, kutsal oyunlarla bir tutulmuştur. Örneğin, Atina'daki *Büyük Panatheneia* Oyunları, Olympia ve benzeri oyunlar ile bir tutulmuş, listelerde onların yanında yer almıştır, sadece *Panatheneia* olarak adlandırılan oyun ise tam tersi sadece yerel bir oyun olarak kalmıştır. Aynı şekilde Ephesos'ta kutlanan *Artemisia* Oyunları'nın yanı sıra, *Megala Artemisia* Oyunlarını da görmekteyiz. İS. 160 yılında *Artemisia* yıllık olarak kutlanan yerel nitelikte bir festivalken, İS. 170 yılından sonraki yazıtlarda kutsal ve *eiselastik* nitelikte *Büyük Artemisia (Megala Artemisia)* olarak adlandırılmıştır²⁵⁹.

- *Yerel, Para Ödüllü Oyunların nitelikleri*

Yerel oyunların niteliklerine bakıldığında ilk olarak parasal kaynağın elde edilmiş şekline göre sınıflandırmak gerekmektedir. Buna göre yerel sahada görülen oyunlar; • özel şahıslar tarafından kurulmuş ya da finanse edilmiş oyunlar; • πολιτικοὶ ἄγωνες (kente ait oyunlar) olarak adlandırılan *pentaeterik* nitelikli oyunlar ve *oikoumenik*, çoğunlukla da *pentaeterik*, kutsal taç ödüllü, kent ya da eyalet tarafından organize edilmiş oyunlar olarak sınıflandırılabilir. Son söylenen oyunlar *kutsal* ya da *kutsal ve taç ödüllü oyunlar* sınıfına girmesine karşın, birliğin finanse ettiği, kutsal statüye sahip olmayan para ödüllü oyunların da varlığı bilinmektedir. Örneğin, Termessos'taki ἄγωνος κοινοῦ Λυκίων Σαρπηδόνηια, birlik tarafından Lykialı kahraman Sarpedon onuruna düzenlenmişti ve iştirak için tüm Lykialılara açıldı²⁶⁰. Lykia Ksanthos'taki ἄγων τετραετηρικός κοινός Λυκίων

²⁵⁸ Gardiner 1930, s. 50. Bu durum yerel düzenlemelerle değişebilir. Pisidia'daki yarışmalara kölelerin katılması ile ilgili bkz. aşağıda dn. 279 ve Gaertringen 1906, no. 112 ve 123.

²⁵⁹ GIBM III, 605.

²⁶⁰ Yazıt no. 303; ayrıca bkz. Robert 1978, s. 34-35 (SEG 28, no. 1248).

καλούμενος Ἀντιπάτρεια ise başlangıçta Antipatros isimli özel şahıs tarafından finanse edilmişti, Lykialılara açık bir yarışma idi²⁶¹.

Bundan sonraki belirleyici özellik olarak, iştirakçilerin belirlenmesi üzerinde durmak gerekebilir. Kutsal Oyunlar'ın aksine Yerel, *thematik* oyunlara iştirak tamamen kentin ya da kurucunun inisiyatifine kalmıştı. Lykia kenti Oinoanda'da Marcus Aurelius Artemon ve eşi Markia Aurelia Polykleia tarafından kurulmuş *themiste*, oyunlar tüm Lykialılara açıktı. Aynı zamanda komşu Pisidia kenti Kibyra ve Pamphylia kenti Termessos vatandaşlarını da iştirakçi olarak dahil etmişlerdir²⁶². Oinoanda'nın bir başka yarışması, Gaius Iulius Demosthenes tarafından kurulmuş olan, müzikal yarışmanın son gününde yapılan gymnisk yarışmada iştirak hakkı katı bir şekilde kentin vatandaşlarıyla sınırlandırılmıştır²⁶³. Fakat İS. 3. yy.da Marcus Aurelius Antimakhos bu yarışmayı, ödüller ve heykeller için maddi imkan sağlayarak resmi olarak bağımsız bir yarışma haline getirdiği zaman, galiplerden biri Gagai'dandır. Bu da şu anlama gelir ki, *Demostheneia* yarışması artık tüm Lykialılara açık duruma getirilmiştir²⁶⁴. Oinoanda'nın bir başka yarışması, Iulius Lucius Pilius Euarestus'un kurmuş olduğu yarışmadır. Bu yarışmada galip gelenlerin onurlandırma yazıtlarının son kısmına çoğunlukla κοινὸν Λυκίων ya da κοινὰ Λυκίων ifadeleri eklenmiştir²⁶⁵. *Meleagreia* ise sadece Oinoanda vatandaşları ile sınırlandırılmış, ele geçen hiçbir onurlandırma yazıtında κοινὸν Λυκίων ya da κοινὰ Λυκίων'dan bahsedilmemiştir. Balboura'daki *Meleagreia* da, şimdiye kadar ele geçen yazıtlarda sadece kendi vatandaşları galibiyet aldığından dolayı, kendi vatandaşları için olduğu düşünülebilir. Ayrıca yazıtlardan anlaşıldığı üzere galip gelenlerin heykelleri kent tarafından dikilmiştir²⁶⁶. Pisidia Olbasa'da imparatora ithafen adlandırılmış yerel bir yarışma kent tarafından finanse edilmiş, sadece kendi vatandaşları ile sınırlandırılmıştır²⁶⁷. Kilikia kenti Laertes'te ise Musaios isimli bir şahıs tarafından kurulan yarışma Kilikalılar ve komşusu Pamphyliyalılar'a ithaf edilmiştir²⁶⁸. Buna karşın Side'de Aurelius Paioninus Touesianus'un kurduğu *themis* sadece Pamphyliyalılar'ın iştirakiyle sınırlandırılmıştır²⁶⁹. Yine Side'nin bir başka *themis*'i, agonothes Lucius Avidius Maksimus tarafından πολείταις μόνοις (= sadece vatandaşlar için) tertiplemiştir²⁷⁰.

²⁶¹ Yazıt no. 302; Pleket 1995, s. 166; ayrıca bkz. Wörrle 1993, s. 240.

²⁶² Hall – Milner 1994, s. 34 vd., no. 23.

²⁶³ Wörrle 1993, s. 6 str. 23 ve s. 8 str. 46; krş. s. 241 – 242.

²⁶⁴ Yazıt no. 329 ve 330.

²⁶⁵ Yazıt no. 154, 309 – 321.

²⁶⁶ Yazıt no. 264 – 271.

²⁶⁷ Yazıt no. 333 – 336.

²⁶⁸ Bean – Mitford 1962, s. 202, no. 22.

²⁶⁹ Nollé 1993 s. 86.

²⁷⁰ Nollé 2001, s. 423-25, no. 120

Oinoanda'daki yazıtlarda karşımıza çıkan κοινὸν Λυκίων ya da κοινὰ Λυκίων ibaresi bir anlam kargaşası yaratmaktadır. Kimi biliminsanlarına göre, Lykia Birliği tarafından düzenlenmiş ve finanse edilmiş, uluslar arası nitelikteki, taç ödüllü oyunlar kategorisine ait olduğu, ya da bunların taklitlerinin bir çeşidi olduğu düşünülmüştür²⁷¹. Κοινὸν (ya da Κοινὰ) Λυκίας “*koinos* ya da *koina* olarak bilinen eyalet oyunlarına” işaret etmektedir. Ama burada yerli hayırseverler tarafından kurulmuş, yerel statüdeki, ödül olarak para ödülleri verildiği ve “tüm Lykialılara açık” oyunlar söz konusudur. Bu oyunlar özel bir şahıs tarafından finanse edilmiş orijinal birlik oyunlarından biridir²⁷². Lykia'daki Birlik Oyunları için iki kategorinin olduğu ihtimali düşünülebilir. Bunlardan en önemlisi *kutsal oyunlar* kategorisindekiler, diğerleri de para ödüllü oyunlar kategorisine ait, özel şahısların finanse ettikleri oyunlardı.

κοινὸν Λυκίων ya da κοινὰ Λυκίων ibaresi gibi anlam karmaşası yaratan bir başka terim, πολιτικοὶ ἀγῶνες'tir. Bu şekilde nitelendirilen oyunlar genellikle Küçük Asya'nın güney bölgesindeki kentler için tipikti. Bu oyunlar da *pentaeterik* yani dört yılda bir düzenlenmiştir. Pentaeterik oyunlar antik dünyanın en prestijli oyunları ile birleştirilmişti²⁷³. Arykanda'dan bir agonothes hem kentteki hem de birlikteki pentaeterik oyunlarda görev yaptığı için övülmektedir²⁷⁴. Olbasa'daki yerel ἀγῶν Σεουήρειος Αὐγούστειος Καπετώλειος πενταετηρικὸς πολιτικὸς imparatorun adını taşıyarak yüceltilmiş yerel, kente ait bir yarışma idi. Kapitoleius her ne kadar Jupiter Capitolinus'u ve Roma Kapitolia oyunlarını akla getirirse de, bu oyunlar kutsal, uluslar arası statüye ulaşmadı, fakat dört yılda bir düzenlenen, yerel ancak yerel yarışmalar içinde oldukça prestijli ve yüksek ödüllü bir yarışma olarak varlığını sürdürdü²⁷⁵. Selge'de ise farklı bir durum söz konusuydu. Bu kentten bir yazıtta P. Plancius Magnianus Aelianus Arrius Perikles ἀγωνοθέτην διὰ βίου καὶ γένους ἀγώνων πολιτικῶν τε καὶ πενταετηρικοῦ olarak övülmektedir²⁷⁶. Burada açık bir şekilde kente ait oyunlar ile *pentaeterik* oyunlar birbirinden ayrılmıştır. Kastedilen *pentaeterik* oyun, Selge'nin kutsal ve oikoumenik seviyedeki ana festivali ἀγῶν πενταετηρικὸς οἰκουμενικὸς Καισάρειος Κεσβέλιος [Α]ν[τ]ώνειος'tur²⁷⁷. Bu oyun

²⁷¹ Wörrle, 1988, s. 241 – 242; ayrıca bkz. Pleket 1995, s. 161.

²⁷² Wörrle 1988, s. 239 – 241.

²⁷³ Pleket 1995, s. 164.

²⁷⁴ Şahin 1994, s. 68 – 70, no.52.

²⁷⁵ Pleket 1995, s. 165.

²⁷⁶ Nollé – Schindler 1991, no. 20.

²⁷⁷ Nollé – Schindler 1991, no. 15.

muhtemelen Karakalla zamanında kutsal statüye erişmişti²⁷⁸. Kente ait oyunlar muhtemelen eyaleti, bölge ya da daha muhtemel kentten sporcuların iştirakine açık oyunlardı. Pisidia Fassiller'den bulunmuş, İS. 2.yy.dan geç olmayan bir tarihe ait yazıtta, oyunlarla ilgili kurallar günümüze ulaşmıştır. Burada önemli bir ayrıntı oyunlara iştirak etme hakkının kölelere de tanınmış olmasıdır. Özellikle str. 11 – 15'de “eğer bir köle galibiyet kazanmak için şanslıysa, ödülün çeyreğini rakibine vermek zorundadır” ifadesi kullanılmıştır. Bu da yine yerel bir oyuna, eğer kent de müsaade ederse, kölelerin katılma hakkına sahip olduğunu göstermektedir²⁷⁹.

Sonuç olarak, oyunlara iştirak edenlerin belirlenmesi daha çok düzenleyen şahıs ya da kente bağlıydı. Genellikle de ya sadece kendi vatandaşlarına ya da şehirle ilişki içindeki tüm vatandaşlara açıktı. Çoğu kent düzenledikleri bu yerel yarışmalar yanında *ἱερὸς ἀγῶν οἰκουμηνικός* kurmak için ya da önceden var olan oyunlarını bu statüye yükseltmek için imparatorlardan özel izin talep ettiler. Böylece bu oyunlar ile kentlerine uluslar arası sporcuları çekmeyi başardılar, bunun dışındaki zamanlarda da kendi kentlerindeki uluslar arası ya da yerel düzeydeki sporcular için de pek çok alternatif yaratmış oldular.

²⁷⁸ Pleket 1995, s. 165.

²⁷⁹ Bkz. Gardiner 1929, s. 210:

τοὺς πανκρατιαστὰς εἰδέ -
 ναι μήτε ἀφῆ εἰς τὸ πάσ -
 σειν χρᾶσθαι μήτε τα -
 λαίσμασι ἀλλὰ ὀρθο -
 5 παίῃα ἀγωνίζεσθαι.
 τὸν ἅπαξ νεικήσαντα
 καὶ λαβόντα τὸ θέμα πε -
 παῦσθαι καὶ μὴ εἰς ἕτερον
 ἀγώνισμα ἀθήμερεὶ ἀ -
 10 γωνίζεσθαι.
 ἐὰν εὐτυχίῃ δοῦλος
 νεικήσαι τοῦ θέματος
 τὸ τέταρτον χωρεῖν εἰς
 τοὺς συναγωνιστὰς ἀ -
 15 του.
 τοῦ αὐτοῦ δεσπότης δύο
 ἢ καὶ πλείονας ἵππους
 ἀθήμερεὶ μὴ ἀγωνίζεσ -
 θαι, ἀλλὰ ἕνα.

Oyunların Finansı :

Elis'teki Antik Olympia Oyunları'nda 1) atletler ve antrenörler tarafından yeminin, 2) Pelops ve Zeus'a resmi kurbanların, 3) Oyunun son gününde Zeus'a sunulan kurbandan sonra halka verilen ziyafetin 4) Olympia ve Elis'teki gymnasiumlarda yağın temininin ve personel ücretlerinin düzenli olarak finanse edildiği belirtilmiştir. Bunları finanse edebilmek için üç para kaynağından bahsedilir: 1) Vergiler, halka ait ve kutsal yerlere ait toprakların kirası gibi düzenli gelirlerden oluşan bütçe, 2) Festivaller için tahsis edilmiş ve memurlar tarafından yönetilen vakıfların gelirleri, 3) Oyunların kutlanması ile yükümlü memurların verdiği bağışlar²⁸⁰. Orijinal Olympia Oyunları için ortaya serilen bu gider ve gelirler tablosu diğer oyunlar için de hemen hemen aynı olmalıydı. Kıta Yunanistan'ın bir kenti Tanagra'da İÖ. 4.yy.a tarihlenen bir yazıtta oyunlar için paranın iki kaynağı bildirilmişti; ilki kent tarafından yönetilen bir vakfın gelirleri, diğeri de *agonothetes*'in kendi cebinden yaptığı harcamaları. Boiotia Birliği'nin bir oyununun *agonothetes*i de şu iki kaynağa sahipti: Üye kentlerin resmi yardımları ve stadyum, hipodrom ve çevresindekilerin kira gelirleri²⁸¹.

Agonistik bir faaliyetin finansı bir hayli masraflıydı. Fakat düzenlenen oyunların sayısının fazlalığından da anlaşıldığı üzere, bu masraflar ile yüzleşen kentlerin sayısı oldukça fazlaydı. Roma İmparatorluk Dönemi'nde var olan oyunların kutsal statüye yükseltildiğini ya da yeni birçok oyunun kurulduğunu dile getirmiştik. İmparatorluk Çağı'nın ilk ikiyüzyılı boyunca bir oyunu kutsal mertebesine yükselmek güçtü. Eyalet çapındaki festivallere katılım, eyaletin bütün kentlerine düzenli bir vergi verme zorunluluğu getirmiş ve bu parayı yönetecek kendi mali görevlilerini ortaya çıkarmıştı²⁸². Anlaşıldığı üzere bir agon ile ilgili masrafları ya da onun gereklerini yerine getirmek sadece düzenleyen kent ile sınırlı kalmamıştı. Bu yarışmaya temsilci gönderen tüm kentler bu yükümlülükleri üstlenmişti. Sporunun heykelinin dikilmesini ya da kente bir tören alayıyla girmesi ve bununla birlikte elde ettiği para ödülünü vatani olan kent üstlenmek durumundaydı. Ayrıca statüsünü yükselttiği oyunu tüm dünyaya duyurmak yine kente aitti. Örneğin Magnesialılar, İÖ. geç 3.yy.da Artemis Leukophryene adına oyunların kutsal olarak tanınması için kentlere ve yöneticilere elçiler göndermişlerdi ve biz bununla ilgili yazıtların bir serisine sahibiz²⁸³. İS. 2.yy.ın sonları ve 3.yy. ile imparatorlar bu oyunların kurulmasında oldukça cömert olmaya başlamıştı. İşte bu noktada finansla ilgili farklı çözümler de söz konusu olmuştu. Masraflar, umumi gelirler ya da kente ait vakıfların gelirleri ile kent ve oyunların memurları *agonothetes* ve diğer memurlar arasında bölüşülmüştü.

²⁸⁰ Pleket 1976, s. 1 – 2.

²⁸¹ Bu örnekler için bkz. Pleket 1976, s. 2 ve 3, dn. 4 ve 8 ile birlikte.

²⁸² Price 2004, s. 221.

²⁸³ Kern 1900, no. 16 – 87.

Roma Dönemi'ndeki imparatorluk kültüründe ise, her ne kadar yerli elit sınıfın desteği söz konusu olsa da bütün sorumluluk kente aitti. İmparatorluk kültürünün gelirleri, imparator adına yapılacak törenlerdeki gösteriler için ayrılmış özel bir ödenekten ya da imparatorluk toprakları ve hazinesinden karşılanmaktaydı²⁸⁴.

Bu bağlamda diğer oyunlar için bahsedilmesi gereken en önemli olgu *euergetesiad*ır. Her kent için düzenlediği oyun övünç kaynağıydı. Bu yüzden de kentin önde gelen zengin zümresi için oyunların düzenlenmesine katkıda bulunmak ayrı bir onurdu. Kentlerde ve birliklerde maddi problemler her zaman için söz konusu olduğundan, kentler bu sorunu yerli hayırseverlerin sağladığı destekle gidermeye çalışmışlardır. *Euergeteslik* birdenbire ortaya çıkmamış, hatta yönetimin gittikçe artan boşluğunu bu hayırlar doldurmuştu²⁸⁵. Kentlerdeki zenginler yapı inşası, yiyecek temini gibi hayırlarla girdikleri rekabeti, agonistik alanda da gözler önüne serdiler. Kentin ve halkın yaşamını devam ettirmesini sağlayan bu faaliyetler ile agonistik hayırsever hareketler eşit derecede sayıldı. Vatandaşlar açısından festivaller, temel bir zorunluluk olan günlük ekmeğin sağlanması için bir araçtı. Eski Yunan toplumunda festivaller kapsamındaki halka açık ziyafetler, kentteki topluluğun kimliği ve onların sosyal ilişkilerini yöneten esas değerler hakkındaki düşünceleri açıklar. Roma Dönemi'nde kentsel *euergetism* farklılaşmamış, onun nimetlerinden tamamen kent yararlanmıştı²⁸⁶. Bu yüzden *euergeteslik* salt sıradan bir özveri olarak düşünülmemiş, ayrıca *philotimia* (onurseverlik) olarak görülmüştü²⁸⁷. Öyle ki agonistik yarışmaların temelini oluşturan, hatta önceden de bahsettiğimiz gibi, Yunan toplumunun özünü oluşturan rekabet duygusunu, kenti ve halkı için yaptığı hayırlarla da tatmin etmişti. Böylece halkın dikkatini de çekmişlerdi. Hatta belki de kentin bir velinimeti, diğerine üstün gelmek için ondan daha iyi, daha dikkat çeken bir festival düzenlemeye çalışmıştı. Kent açısından bakıldığında aslında bu tarz yarışmalar gereğinden fazla kazanç sağlamış ve kent piyasası için hareket sağlayan, amacı para harcamak olan birçok ziyaretçiyi de çekmişti. Toplumsal açıdan bakıldığında ise hem kentsel bağışlar hem de bu yarışmaları içeren festivaller toplumun birleşik düzeni ile büyük bir ilişki içindeydi. Öyle ki bu festivaller, yiyecek ve paranın halka dağıtılması vb. hususlarda toplumdaki statü farklarını açıklamak için önemli bir araç olmuştu²⁸⁸.

*Euergetes*ler tarafından kurulmuş vakıflar, oyunların organize edilmesini ve bu oyunların sonucunda yerine getirilmesi gereken onurları tamamlamışlardı. Özellikle, Roma

²⁸⁴ Price 2004, s. 182, dn. 10 ve 11 ile birlikte.

²⁸⁵ Pleket 1976, s. 4.

²⁸⁶ Von Nijf 2001, s. 331.'de kentsel bağışların toplumun birleşik düzeni ile büyük bir ilişki içinde olduğunu dile getirir. Ayrıca bkz. Veyne 1976.

²⁸⁷ Von Nijf 2001, s. 313.

²⁸⁸ Anadolu için bu toplumsal statüyü en kolay izleyebildiğimiz yazıt Oinoandalı hayırsever Demosthenes'in yazıtıdır; yazıt için bkz. Wörrle 1988, s. 123 – 135.

İmparatorluk Dönemi'nde imparatorluğa ait yeni oyunların ortaya çıkışı özel vakıflar sayesinde olmuştur²⁸⁹. Vakıfların ortaya çıkışı İS. 1. yy.dır ve bu vakıfların artış nedenini de *euergesia*'ya bağlamak gerekir²⁹⁰. Vakıf miras yoluyla kurulabildiği gibi, hayırsever henüz hayattayken kendisi tarafından da kurulabilmekteydi²⁹¹. Bu vakıfların gelirleri hediyeler ya da miraslar, özellikle de bahşedilen arsalar ve onların gelirleriyle sağlanmıştı²⁹². Yaptığı hayırlar ve aldığı galibiyetler sonucunda birçok kentin vatandaşlık hakkını kazanmış olan Titus Aelius Aurelis Menandros, Pisidia Antiokheia'sında yeni bir yarışma düzenlemiştir. Muhtemelen bu yarışmada ödüller ile ilgili finanssal sorunu kendisi masrafları karşılayarak çözmüştür²⁹³. Diğer örnekler de, Milet'li Cn. Vergilius Capito ve Ephesos'lu Tiberius Claudius Balbillus'un kendi kentlerinde kurdukları *Kapitoneia* ve kurulduğu andan itibaren büyük kutsal oyunlar içinde yer alan *Balbilleia* Oyunları'dır²⁹⁴. Trajan zamanında, Pergamon'da C. Antius A. Iulius Quadratus tarafından kurulmuş olan *Diiphileia Traianeia* oyunlarının masraflarını bizzat kurucusunun üstlendiğini içeren bir *senatus consultum* bilinmektedir²⁹⁵. Ephesos'taki *Büyük Artemisia* oyunlarının ἀγωνοθέτης καὶ πανηγυριάρχης'i galip gelen sporcular için ödülleri arttırmış ve galip gelenlerin heykellerinin dikilmesini sağlamıştı²⁹⁶. Yine Ephesos'ta imparator Hadrian adına kurulmuş olan *Hadrianeia*'nın finansı için Hadrian'ın kendisi bir vakıf kurmuştu. Daha sonraki dönemde ise vakıfların enflasyona maruz kalması ve ekstradan para kaynağı açığını kapatmak için oyunun *agonothetai*'ı da para ödemişti²⁹⁷.

Burada örneklendirdiğimiz oyunlardan ayrı olarak, θέμις, yani yerel, para ödüllü oyunlar olarak anlamlandırdığımız oyunlar da, kentin önde gelen hayırseverlerinin gerek miras yoluyla bıraktıkları paralardan ya da arazilerinden ve de onlardan elde edilen gelirlerden finanse edilmiş olan oyunlardı. Bu oyunların en büyük özelliği oyunu finanse eden şahsın ismini taşımaları ya da yazıtlarda bunu ifade eden cümlelerin kullanılmasıyla “falancanın bırakmış olduğu paradan düzenlenen themis/yarışma” vb. şekillerde nitelenmiş olmasıdır. ἐκ φιλοτιμίας (= ün severliğinden dolayı) bir şahsın kurduğu yarışmaların büyük bir serisine sahibiz. Özellikle de Termessos'ta 18 tane, farklı şahsın finanse ettiği yarışmalar vardır. Bunlardan bir tanesi, Tiberius Claudius Agrippus'un bizzat kendi arazisinin gelirlerinden (ἐκ

²⁸⁹ Mitchell 1993, s. 219; Nifj 2001, s. 312.

²⁹⁰ Akdoğu – Arca 2001, s. 162.

²⁹¹ CIG IV no. 915; bkz. Akdoğu – Arca 2001, s. 162; Kibyralı Q. Veranius Philagros, hayattayken, kente 400.000 Rhodos drahmesi bağışlamış ve bu paranın faizinin daimi *gymnasiarkhia* için kullanılıp, anaparanın her zaman için sabit kalmasını vasiyet etmiştir.

²⁹² Duncan – Jones 1982, s. 132 vdd.

²⁹³ Yazıt no. 11; Roueché 1993, s. 230 – 236, no. 91'de ödülleri kendisinin karşılamış olabileceğini dile getirir.

²⁹⁴ Magie 1950, 1398 – 9, dn. 5.

²⁹⁵ CIL III 7086.

²⁹⁶ SIG³, no. 867, str. 60 vdd.

²⁹⁷ Lämmer 1967, s. 56 – 7.

φιλοτεμίας Τι. Κλ. Ἀγρίππου ἐκ τοῦ καταλειφθέντος ὑπὸ αὐτοῦ χωρίου) oluşan bir vakıf vasıtasıyla düzenlenmişti²⁹⁸. Yazıtlarda ἐκ τῶν ἰδίων / ἐξ οὐκείων χρημάτων “bizzat kendi cebinden / servetinden” sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Verbe’de, Oinoanda’da ve Ariassos’ta örneklerine rastlıyoruz²⁹⁹. Bazen de paranın kaynağı açıkça belirtilmiştir. Yukarıda Termessos’tan verilen örnekte para *euergetes*in sahip olduğu arazinin gelirlerinden sağlanmıştı. Aynı şekilde Oinoanda’da Meleagris isimli bir kadının ἀπὸ οὐσίας’ından gerçekleştirilmişti. Bu “Meleagris’in malı, mülkünden” olarak yorumlanabilir. İlk dört yarışma bu şekilde adlandırıldıktan sonra, sonraki üç ya da dört yarışma Severeia Antonineia Geteia olarak yeniden adlandırıldı, fakat ἀπὸ οὐσίας Μελεαγρίδος olarak finanse edilmeye devam etti³⁰⁰. Bir başka şekilde ise bir şahısın miras yoluyla bıraktığı para ya da maldan düzenlenen bir oyunu nitelemek için ἐκ διαθήκης kullanılmıştır. Lykia kenti Ksanthos’ta Tiberius Claudius Caisianus Agrippas’ın miras yoluyla bıraktığı paradan düzenlenmiş bir *themise* sahibiz³⁰¹. Burada sadece ölmüş önemli bir şahısın ölümünden sonra gelen parasal yardımı değil, aynı zamanda bu şahısı anmaya yarayan yarışmaların söz konusu olduğunu da anlıyoruz. Bunu belirtmek üzere de, aynı yazıtta mirasın sahibi için ἀειμνημονεύτος sıfatı kullanılmıştır. Bir başka örnekte Kilikia Hamaksia’dan Aurelius Obrimianus Touesianus her zaman anılmaya değer (ἀειμνήστος) babası Aurelius Obrimianus Indemis’in miras bırakmış olduklarıyla bir yarışma düzenlemişti³⁰². Selge’de en iyi anmaya layık olan (ὑπὸ τῶν τῆς ἀρεϊστής μνήμης ἀξίων) Marcus Aurelius Memnonianus Tlepolemos ve Aurelius Diogenianus Hermolaos tarafından miras bırakılmış olan *Artemisios themisi* de yine aynı şekilde anma kavramı için iyi bir örnek oluşturmaktadır³⁰³. Fiil καταλείπειν ve bununla bağlantılı isim καταλειψις yine bir miras yoluyla kurulmuş bir vakfı ima etmektedir³⁰⁴. Kilikia Bölgesi’ndeki Antiokheia’da kutlanan *Leonideia themisi*’nin kurulması için vakıf kuran şahıs, aynı zamanda oyunların yaşam boyu agonthetesi olarak tayin edilmiş olan Leonides’dir. Aynı şekilde İS. yak. 250 yıllarında vuku bulmuş olan, Lykia Oinoanda’dan yarışmanın yaşam boyu agonthetesi Marcus Aurelius Artemon³⁰⁵ ve eşi Markia Aurelia Polykleia³⁰⁶ hem müzikal hem de atletik oyunları içeren bir

²⁹⁸ Yazıt no. 364 – 368.

²⁹⁹ Verbe için bkz. Yazıt no. 368, Oinoanda için bkz. Yazıt no. 317 – 319; Ariassos için bkz. no. 255 – 256.

³⁰⁰ Yazıt no. 322, 324 – 325 ve 327.

³⁰¹ Yazıt no. 296 – 297, 299 – 301.

³⁰² Bean – Mitford 1965, s. 8, no. 4

³⁰³ Yazıt no. 349 – 351.

³⁰⁴ Pleket 1995, s. 156.

³⁰⁵ Hall – Milner 1994, s. 32 – 34, no. 22.

³⁰⁶ Hall – Milner 1994, s. 34 vd., no. 23.

yarışma düzenlemişti. Çift, tüm Lykialılara, ayriyeten Pisidia kenti Kibyra ve Pamphylia kenti Termessos vatandaşlarına da açık olan, heykel ve para ödülleri karşılama da kapsayan daimi bir bağışla bu oyunu finanse etmişti. Polykleia, eşinin festival sırasında vatandaşlara dağıtılması için vasiyet ettiği bağışlar hususunda da açıklık getirmiştir. Lykia Bölgesi'nde Balboursa'da Meleagros'un, Olympos'ta Artemo'nun ἐκ δωρεᾶς'ından düzenlenmiş oyunlara sahibiz³⁰⁷. ἐκ δωρεᾶς ile cömert bir finanssal yardım anlaşılmaktadır³⁰⁸.

Görüldüğü üzere henüz yaşarken bir şahıs geride bıraktığı para ya da mallarından elde edilen gelir ile kentlerinde oyunların kurulmasını sağlamışlardı. Oyunlar için başka olanak da ölen bir şahısın akrabaları tarafından finanse edilmeleridir. Termessos'ta Tiberius Claudius Varus ve Tiberius Claudius Asklepiodotos'un ölümünden sonra aileleri tarafından onların anısına birincisi düzenlenen bir yarışma vardır³⁰⁹. Yine Termessos'ta Moles'in oğlu Odollos ἐκ φιλοτεμίας (ün severliğinden) oğlu Moles adına *Asklepioios* themisini düzenlemişti³¹⁰.

Bir festivalin kuruluş aşamasındaki gerekli ayrıntıyı ve bir festivaldeki hiyerarşiyi gözler önüne seren, ünlü Demosthenes yazıtında, Demosthenes, bizzat kendi döneminin imparatoru Hadrian'a müzikal bir yarışma kurmak için başvuruda bulunmuştu. Demosthenes müzikal yarışma için bağışladığı paranın bir kısmını (150 denar), festivalin son gününde kutlanan πολιτῶν ἀγωνία için ayırmıştı³¹¹. İS. 3.yy.dan iki heykel kaidesinde Marcus Aurelius Antimakhos isimli bir *agonothetes*, bizzat kendi atası olan Gaius Iulius Demosthenes'in ün severliğinden dolayı gymnik agonun ödülleri sunarak hediye ettiği bir thymelik panegyris'in 34. Kutlamasından haberdar oluyoruz. Muhtemelen bu atletik yarışma kısa bir dönem de olsa, müzikal *Demostheneia*'ya eklenmiş ve *agonothetes* Marcus Aurelius Antimakhos tarafından ödülleri ve heykellerin giderleri için verilen para ile tüm Lykialılara açık, müzikal yarışma ile aynı sınıfta bir yarışma kurulmuştu³¹². Demosthenes'in yazıtı, bir şahıs vakfında bile imparatorun nasıl direkt bir etkiye sahip olduğunu ve genel bir kültürel hava yaratmak için yardımcı olduğunu göstermektedir³¹³.

Şimdiye kadar yerel oyunların yerli zengin hayırseverler tarafından finanse edilenlerini örneklendirdik. Bunlara ilaveten bir başka grup da, “πολιτικοὶ ἀγῶνες” yani “kente ait

³⁰⁷ Balboursa için bkz. Yazıt no. 264 – 274, Olympos için bkz. Yazıt no. 337.

³⁰⁸ Pleket 1995, s. 156.

³⁰⁹ Yazıt no. 369.

³¹⁰ Yazıt no. 388.

³¹¹ Demostheneia Yazıtı, str. 46.

³¹² Hall – Milner 1994, s. 30 – 32.

³¹³ Mitchell 1993, s. 220; ayrıca bkz. Jones 1990, s. 486 – 8.

oyunlar"dır³¹⁴. Bu oyunlar yerel hayırseverler ve agonotheosten ziyade, kent tarafından organize edilmişlerdi. Karia Bölgesi'ndeki Aphrodisias'ta düzenlenen *politikoi agones* kente ait gelirlerden gelen para ile ve belki de gerçekten yerel sporcular için organize edilmiş olabileceği düşünülür³¹⁵. Pisidia Olbasa'daki *Augusteia Kapetolia* teması ise, yine kent tarafından finanse edilmiş ve doğrudan imparatora ithafen adlandırılmıştı³¹⁶. Kilikia Laertes'te kent tarafından organize edilmiş $\Theta\acute{\epsilon}\mu\lt\iota\varsigma$ $\pi\omicron\lambda\epsilon\iota\tau\iota\kappa\acute{o}\varsigma$ 'a sahibiz³¹⁷. Fakat bu oyunun sadece vatandaşlar ile sınırlandırılıp sınırlandırılmadığı belli değildir. Kadyanda'da yıllık bir agon kent tarafından verilen paradan finanse edilmiş ve kentin tanrıları onuruna kutlanmıştır³¹⁸.

Koinon oyunları hariç tüm agonlar, hayırseverlerin – agonotheslerin alışıldık yardımları ile kent tarafından organize ve finanse edilmişti³¹⁹. Parasal destek anlamında, yerel girişimler dışında Roma merkezi yönetiminin tutumu nasıldı? Özellikle İmparatorluk Dönemi ile imparatorluğun doğu eyaletlerinde kamusal alanların inşası konusunda, imparatorların hızlı bir faaliyeti başlamıştı. Rekabete dayanan *agon* anlayışı en erken zamanlardan beri Yunan *polisinin*, dini ve kültürel yaşamının merkeziydi. İÖ. 5. ve 4. yy.ın Yunan Dünyası'nın kent devletlerinin bağımsızlığı, Doğu Akdeniz'de Roma'nın etkin bir güç olarak ortaya çıkmasına kadar devam etmişti³²⁰. Augustus'un hükümdarlığından itibaren, Hellenistik Dönem'in bağımsız kent devletleri, gerek kentlerin finansal olaylarına dahil edilen Roma'nın çıkarları gerekse politik kontrol ve güvenlik için amacıyla Roma'nın ilgisi dolayısıyla bağımsızlıklarını yavaşça kaybetti³²¹. Yerli zenginlerin agonistik çekişmeleri ilk olarak kamu yapılarında kendini gösterdi. Bu çekişme, özellikle Hadrian Dönemi ile birlikte agonistik alanda da kendini iyice hissettirdi. Trajanus zamanında Plinius'un Bithynia Valiliği yaptığı sırada, Pontos'lu bir hayırseverin mirasının vekili olarak, mirasından oyunların mı kurulması yoksa kamusal yapılar mı yaptırması ikilemi arasında kalması da, bu iki olgunun önemini vurgulamaktadır. Severuslar Dönemi ile de, doğu eyaletlerinin kentlerinin çehresini değiştiren bina inşalarından hiç de geri kalmayan agonistik oluşumlar kent yaşamında yerini sağlamlaştırdı. Bunun nedeni, bu zamana kadar kentlerdeki yapısal ihtiyaçların tamamlanmış olması ve yeni ilavelere ihtiyaç duyulmaması ya da 3.yy.ın ekonomik sıkıntılarında

³¹⁴ Pleket 1995, s. 163.

³¹⁵ Roueché 1993, s. 176.

³¹⁶ Jüthner 1902, s 285 – 291, yazıtlar için bkz. Yazıt no. 333 – 336.

³¹⁷ Bean – Mitford 1970, s. 103, no. 88.

³¹⁸ Wörrle 1998, s. 242; TAM II no. 679.

³¹⁹ Pleket 1995, s. 166.

³²⁰ Gauthier 1985, s. 82 – 107, krş. Mitchell 1990, s. 189.

³²¹ Mitchell 1990, s. 189.

inşalardansa agonistik olayların, vatanseverliği dile getirmek için çok daha ucuz bir yol olarak görülmesi olabilir, ki bu şekilde geleneksel kültürü de elden bırakmamış oldular³²².

Agonistik faaliyetler de, yapı faaliyetleri gibi bütçeyi aşarak kentsel gelirleri tüketebilirdi. Öyle ki Demosthenes yazıtında “bayram gününde vergiden muaf olunması ve kentin gelirlerinin asla tüketilmemesi” hususunda Lykialı yönetici Flavius Aper uyarılmıştı³²³. Yine Marcus Aurelius, Miletos’un kutsal alanı Didyma’da kutlanan *Didymeia* Oyunları’nın Commodus’un tahta geçişi onuruna *kutsal oyun* statüsüne yükseltilmesi hususunda senatoya yaptığı konuşmada kent gelirlerinin tüketilmemesi üzerinde durmuştur. Tüm bu kaygılardan dolayı, Sardes’te, Roma Dönemi’nin farklı bir olgusu olan gladyatör oyunlarının masrafları için kısıtlamayı içeren imparatorluğa ait bir karar ele geçmiştir³²⁴. Cassius Dio, Severuslar Dönemi’nde ihtiyatlı bir idare için hem yapılar hem de oyunlara yapılan aşırı harcamaya karşı uyarıda bulunmuştur³²⁵. Görüldüğü gibi merkezi yönetim, kent gelirlerinin bu şekilde tüketilmesi konusunda tedirgindi ve kentler böylesi festivallerin finanslarını üstlenmek için imparatorlar tarafından mecbur hissettirilmişlerdi³²⁶. Ama biliyoruz ki bu tedirginliklere rağmen, kentler hem kamusal inşalardan hem de agonistik oyunlardan geri kalmadı.

Roma İmparatorluk Dönemi’nin başından itibaren *kutsal oyunların* kurulması imparatorun izni ile gerçekleşmekteydi. Bu oyunlar imparatorun hediyesiydi ve bunu belirtmek için yazıtlarda δωρεά terimi kullanılmıştır. Bu hediye aynı zamanda parasal bir yardımı içeriyor olabilirdi. Bu terim daha çok *kutsal*, *taç ödüllü* ya da *oikoumenik* veya tüm bunların birleşimi olan oyunlara verilen bir unvandı ve İ.S. 3.yy.da böylesi bağışlar giderek artmıştı³²⁷. Apollonia’dan Aelia Kornouteia isminde bir kadının imparatora ait bir bağışla tesis edilmiş *themisin* ilk kutlaması kaydedilmiştir³²⁸. Yazıtta imparatora ait bağışı belirtmek için ἡ σεβαστοδώρητος kullanılmıştır. Muhtemelen, Hadrian ve diğer imparatorlar yapıları ayırdıkları gibi *agones* için de para vermişlerdi³²⁹. *Dorea* terimi parasal bir yardımı içeriyorsa, kent kasasından düzenli bir transferi düşünmemiz yerinde olacaktır; içermiyorsa da imparatorların aktif bir şekilde oyunları ilerletmekle ilgilendiklerini

³²² Mitchell 1990, s. 191.

³²³ Wörrle 1998, s. 16, str. 116.

³²⁴ Buckler – Robinson 1932, s. 34 vdd., no. 16

³²⁵ Cassius Dio *Hist.* LII, 30.

³²⁶ Mitchell 1990, s. 190; ayrıca bkz. Milet’in dilekçesine imparator Marcus Aurelius ve Commodus’un cevap mektubu için Herrmann 1975, s. 150 vdd.

³²⁷ Roueché 1981, s. 119.

³²⁸ Yazıt no. 253.

³²⁹ Mitchell 1990, s. 191; Pleket 1976, s. 4, dn. 10’da Ephesos *Hadrianeias*ına, imparatorun bağışından bahseder. İmparatorun parasal yardımını açıklayabilecek örnekler için bkz. Robert 1969, 285 no. 5; Lämmer 1967, s. 56 – 7.

vurgulayan bir terim olarak kullanılmışlardı³³⁰. Bu ilgi de zaten açıkça gözler önüne seriliyordu, öyle ki Oinoanda'daki Demosthenes'in kurduğu festivalde olduğu gibi, yerel bir oyun için oluşturulan vakıflarda bile imparatorun etkisi söz konusuydu.

---

³³⁰ Mitchell 1993, s. 224.

iv. Ödüller ve Galibiyet Seramonileri

Oyunlarla ilgili ilk bilgileri edindiğimiz Homeros'un *Odyseia* adlı eserinde, oyunlarda galibiyet kazananlar için ortaya konulmuş ödüller yoktu. Fakat *İlyada*'da, Patroklos'un cenaze törenindeki oyunlara katılan kahramanlara atlar, uçayaklar, kazanlar, kadınlar ve para, ödül olarak sunulmuştu³³¹. Bu oyunlarda sadece birinci gelen değil, ikinci, üçüncü hatta dördüncü ve beşinci gelen de ödül almıştı. Cenaze oyunları kahramanlar için düzenlenen, cenaze törenlerine aitti. Bünyesinde bir rekabet olgusu vardı, ama gerçek anlamda bir sportif rekabet olmadığı için, yarışmalara katılan kahramanların belli bir dereceye girenlerini ödüllendirmesi olası görülebilir.

Sportif rekabeti gerçek anlamda hissetmeye başladığımız dönemin oyunlarında, ödüllendirme şeklinde değişiklikler görülmüştür. Bu oyunlarda artık ikinci ve üçüncü gelene ödül verilmemiş, sadece birinci olan sporcu ödüllendirilmiştir³³². Yenilmenin, daha doğrusu birinci gelememenin ızdırabı Pindar'ın galibiyet şiirlerinde kendini göstermiştir³³³. Bu durumu, o dönemin *agonistik* ruh anlayışına bağlamak mümkündür.

İlk etapta, Yunan Dünyası'nın en prestijli dört büyük yarışmasına bakacak olursak, festivalin hamisi olan tanrının kutsal alanından toplanan yapraklardan yapılmış bir çelenk ödül olarak sunulmaktaydı. *Kutsal ve Taç Ödüllü Oyunlar* olarak sınıflandırdığımız bu grup, tanrının adına, kutsal taşlarla sporcuyu ödüllendiren temiz sporu göstermekteydi. Bu oyunlarda para ödülünün olmadığını biliyoruz, ancak Olympia'lar ile başlayan ve diğer *panhellenik* oyunları kapsayan bu ödüllendirme şekli, oyunları düzenleyen kente, iştirakçilere ve sporcuya muazzam derecede prestij ve ayrıcalık sağlıyordu. Böyle bir oyunda aldığı galibiyet sonrasında vatanına dönen sporcu, başarısından dolayı bir miktar para ödülü ya da aylık ile ödüllendirilmekteydi³³⁴. Paranın yanı sıra kentlerinde vergiden ve memuriyetten muaf olmuşlar³³⁵, kentsel törenlerde onursal koltuklar vb. ayrıcalıklar elde etmişlerdi. Kutsal oyunların bazılarında verilen ἀγών εἰσελαστικός hakkına sahip oyunlarda ise kazanan, kente sanki bir seferden dönüyormuş gibi büyük bir tören alayıyla girme, aynı zamanda da bir miktar para ödülü hakkını elde ediyordu³³⁶. Ayrıca kentler vatandaşlarının sportif başarılarını heykeller ve yazıtlarla ölümsüzleştirmeye istekliydiler. Galibiyet yazıtlarının büyük bir

³³¹ Homeros, *İlyada* 23. 261 vdd.

³³² Bununla ilgili bazı istisnai durumlar söz konusu. Konuyla ilgili bkz. aşağıda s. 69.

³³³ Pindar *Olympia*. 8.67 vdd., *Pythia* 8. 84; ayrıca bkz. Poliakoff 1987, s. 106 ve Crowther 1992², s. 97.

³³⁴ Pleket 1975, s. 62; Crowther 2007, s. 53.

³³⁵ Gardiner 1930, s. 113 – 4'de kamusal hizmetlerden ve vergilerden sporcunun kendisinin ve hatta oğullarının muaf olabileceğini dile getirmiş ve şu örneği nakletmiştir. Hermopolis'ten bir sporcunun oğlu olan Aelius Asklepiades'in bazı liturjik görevlere atanması sonucu imparatorun temsilcisine başvurmuştur. İmparator da delikanlının tüm vergilerden ve kamusal görevlerden muaf tutulmasını salık vermiş ve bu kararın meclise de nakledilmesini istemiştir.

³³⁶ Gardiner 1930, s. 99.

çoğunluğu kentin en işlek, en yoğun olduğu noktalara yerleştirilmişti. Olympia’da onurlandırılan sporcunun heykelinin dikilmesine ait masraflar atletin kendisi, yakınları ya da kentleri tarafından karşılanmıştı³³⁷. Bu diğer oyunlar için de söz konusu olmalıdır. Heykeller ve para ödülleri dışında sporcular bütün halk festivallerinde ön sırada oturma ve bazen de *prytaneion*da yemek yeme hakkını elde etmişlerdir.

Aynı zamanda prestijli oyunlarda kazanılan galibiyet başka yollarla da sporcuya gelir sağlamaktaydı. Günümüz transfer olgusu gibi, o dönem sporcuları da büyük paralarla başka kentlerin oyunlarına katılmaya hak kazanmışlardır. Dio Chrysostomos’un aktardığı gibi, Küçük Asya’dan bir hayırsever kentinde düzenlediği bir yarışmada yer alması için 30 bin drahmi karşılığında bir *Olympionikes* ile anlaşma yaptı³³⁸.

Kutsal ve Taç Ödüllü Oyunlar olarak adlandırılan, *periodosa* ait oyunlarda kazanılan ödül yukarıda açıklandığı gibi gayet açıktır. Oyunun kendisi manevi olarak değeri yüksek olan taçları ödül olarak sunmuş, fakat yarışmalarda galibiyet alan sporcuların ana vatani bu prestije, maddi manevi birçok ödülü eklemiştir. Ancak asıl karışıklık, özellikle İÖ. 6.yy. ve sonrasında yaşanan agonistik patlamada ortaya çıkan *kutsal* sıfatı elde etmiş oyunlar ile artmıştır. Bu oyunlar ödül olarak değerli ödüller sunmuşlar, bunlar da genellikle yarışmayı düzenleyen kentin ya da bölgenin kendine özgü objeleri olmuştur. İtalya Kyme’de İÖ. 6.yy.da bulunmuş bir kazan üzerinde “Onomastos’un oyunlarında bir ödülüm” yazılıdır. Muhtemelen bu Onomastos isimli bir şahısın cenaze törenleri için düzenlenen oyunlarda ödül olarak sunulmuştu³³⁹. Kıta Yunanistan kentlerinden Pellene’deki oyunlarda pelerin ödül olarak verilmiştir. Bu yerel oyunların en ünlülerinden biri olan Atina’da kutlanan *Panatheneia* oyunlarıdır. Bu yarışmada ödül olarak içi zeytinyağı dolu amphoralar verilmiştir, ki bu amphoraların bir yüzünde tanrıça Athena’nın bir betimlemesi, diğer yüzünde de galip gelen sporcunun karşılaşmasından bir sahne yer almıştır. Argos’taki yarışmanın Roma Dönemi’nde *periodosa* katılmasıyla bu ödül karmaşası daha da artmıştır. Maddi ödül içeren bir oyun artık *kutsal ve taç ödüllü oyunların* içine dahil edilmiştir³⁴⁰.

Yazıt no. 128 ve 180’de karşımıza çıkan $\beta\rho\alpha\beta\epsilon\iota\alpha$ terimi “değerli bir metal, genellikle altın bir nesne” olarak tanımlanır³⁴¹. Bu altından değerli ödül, belli bir düzeni olmayan, imparatorların aldıkları önemli bir galibiyet anısına düzenlenen *epinikia* oyunlarında galibiyet

³³⁷ Ebert 1972 12, 70 /1.

³³⁸ Dio Chrysostomos *Or.* LXVI, 11.

³³⁹ Gardiner 1930, s. 40.

³⁴⁰ Periodos hakkında bkz. Roberts 1954², s. 114 no. 57.

³⁴¹ Moretti 1953, 247.

kazanan sporculara verilmiştir. *Epinikia* oyunları da kutsal ve taç ödüllü oyunlar sınıfına dahildir.

Atinalılar, İS. 131 yılında Hadrian zamanında kutsal statüdeki *Panhellania* yarışmasını kurdular. Son dönemlerde yayımlanan bir yazıtta galibiyet alan kişiye $\sigma\upsilon\nu\tau\acute{\alpha}\xi\epsilon\iota\varsigma$ verildiği görülmüştür³⁴². Bu terim tam anlamıyla ödül anlamına gelmemektedir, bir nevi yardım olarak yorumlanabilir.

Ödüller hakkında tam bir belirsizlik olduğu görülmektedir. Oyunların birçoğunun Roma Dönemi'nde *thematik* statüden kutsal statüye yükseltildiğini biliyoruz. Bu statü değişimi esnasında, kutsal statüdeki oyunların dünyasına para ödülllerinin girişinin kolaylaşmış olabileceği; ayrıca diğer yandan artık sporun bir meslek olarak görülmeye başlaması ve bu meslekten hayatını idame ettirmek zorunda olan, Homeros'un oyunlarındaki aristokratlara karşın daha alt sınıftan bir zümrenin ortaya çıkması da bir etken olarak düşünülebilir. Periyodik oyunların içinde yer alan oyunlarda sembolik ödüllerin yer aldığı, fakat periyodik oyunlar ile eş değer tutulan diğer kutsal oyunlarda hem taçların hem de maddi içeriği olan ödüllerin verilmesi kabul edilmesi gereken bir gerçektir.

En anlaşılır ödülleri sunan grup ise, *thematik* oyunlardı. Bunlar belli bir para ödülünü galiplerine sunmuştu. Hellenistik ve Roma Dönemi'nde 3 bin ve 6 bin drahmi ödül, $\eta\mu\iota\tau\alpha\lambda\alpha\nu\tau\iota\alpha\iota\omicron$ ya da $\tau\alpha\lambda\alpha\nu\tau\iota\alpha\iota\omicron$ $\acute{\alpha}\gamma\omega\nu\epsilon\varsigma$ olarak adlandırılan $\theta\epsilon\mu\alpha\tau\iota\kappa\omicron\iota$ $\acute{\alpha}\gamma\omega\nu\epsilon\varsigma$ için yeterliydi³⁴³. Bu para ödülü dışında sporcular yine kentlerinde onurlandırma yazıtları ya da heykeller ile ölümsüzleştirilmişti.

İÖ. 500 yılı ve sonrasında sikkeler ödül olarak kullanılmıştı. Robert, Küçük Asya'da darp edilmiş bazı sikkeleri bir araya getirmiş, bu sikkelerin lejantlarında *kutsal*, *eiselatik*, *isolympik* ya da *isopythik* oyunlara değinildiğini gözler önüne sermiştir. Bunların üzerinde çelenkler ve maddi değeri olmayan objelerin yanı sıra, bir masa üzerinde, bazen de altına yerleştirilmiş para keseleri tasvir edilmiştir. Bu para keseleri daha çok oyunları düzenleyen kentler tarafından çelenklere dâhil edilmiş ödülleri ifade etmiş olmalıdır³⁴⁴.

Yukarıda bahsettiğimiz, özellikle İÖ. 6.yy. ile en üst seviyeye ulaşan bu aşırı ödüllendirme, dönemin düşünürleri tarafından tepki çekmiştir. Kolophonlu Ksenophanes, *proedria* hakkının, bedava yemek ve para ödülllerinin sporculara verildiğinden bahseder. Ama bunların kendisi kadar değerli olmadığını, insanların ve atların gücündense bilgeliğin daha önemli olduğunu dile getirir. Hatta insan gücü ile ilgili yarışmalarda insanlar içinde en iyi olsa

³⁴² Oliver 1970, s. 107 – 109, no. 21 -22.

³⁴³ Pleket 1975, s. 60.

³⁴⁴ Pleket 1975, s. 60 dn. 46 ile birlikte ve s. 63.

bile, bu şahısın varlığı ile kentten daha iyi yönetilemeyeceğini aktarır³⁴⁵. Aslında bu sporun hor görülmesinden çok, zekanın olmadığı bir gücün hor görülmesidir. Açıkladığımız gibi, Yunan kültürü hem zihni hem de bedeni işleyerek, mükemmel vatandaşa ulaşmayı hedeflemişti. Ama sporun kurumsallaşması ile sadece gücün ön plana çıkması, zamanın düşünürlerini endişelendirmiş ve bunu da eserlerinde dile getirmişlerdir. Belki de korktukları gerçekleşmiş; yarışmaların ve ödüllerin artışı ile spor bir kazanç kaynağı olmuştu. Böylece İÖ. 5. yy.ın başlarında zamanını kentten kente yolculuk edip yarışmalara katılan bir topluluk ortaya çıkmıştı. Bunların da en iyi örneği Thasos'lu boksör Theagenes'tir. Spor hayatı boyunca yaklaşık 1200, 1300 ya da 1400 ödül kazanmış olduğu söylenilir³⁴⁶.

Roma Dönemi'nin ünlü sporcularından Sardes vatandaşı Marcus Aurelius Demonstratos Damas'ın galibiyet yazıtlarına baktığımızda (Yazıt no. 58 ve 180) Aleksandreia, Antioneia, Atina, Ephesos, Smyrna, Pergamon, Nikomedeia, Miletos, Tralleis, Argos, Delphi ve Sparta vatandaşlıklarına hak kazanmış olduğunu görüyoruz. Ayrıyeten Roma'daki Kapitolia Oyunları'nda galibiyet alan sporcu Roma vatandaşlık hakkını elde ediyordu. Bu demek oluyor ki, bu sporcu gösterdiği başarı dolayısıyla, yarıştığı birçok kentte vatandaşlık hakkını elde etmişti. Bu da onun spordan gayet iyi bir kazanç elde ettiğini göstermektedir. Yazıtta Marcus Aurelius Demonstratos Damas 100 küsur yarışmada, ki bunların içinde İtalya'nın, Yunanistan'ın, Asya'nın ve İskenderiye'nin 68 kutsal, *eis elastik* agonunda galibiyet kazanmıştır diyerek, galibiyet aldığı oyunlar listelenmiştir. Bu profesyonel sporcu, tüm başarıları sonucunda imparatorlar tarafından da fark edilmiş ve ödüllendirilmiştir. Spor kariyerine Marcus Aurelius zamanında başlamıştır. Ondan ve Commodus'tan sadece bir imparatorun bahsedebileceği özel bir onuru, Aleksandreia vatandaşlığını elde eder. Altından bir *brabeion* kazanır ve imparatorlar tarafından *ksystarkhes* olarak atanır. Bu yazıttan da görüldüğü üzere, sporcular kendi vatanlarının dışında yarışmaya gittikleri kentlerde gösterdikleri üstün başarıları sonucunda, o kentten vatandaşlık hakkını da elde etmiştir.

³⁴⁵ Ksenophanes *Frag. 2*: ἀλλ' εἰ μὲν ταχυτήτι ποδῶν νίκην τις ἄροίτο ἢ πενταθλεύων, ἐνθα Διὸς τέμενος παρὸ Πίσαιο ῥοῆς ἐν Ὀλυμπίῃ, εἴτε παλαίων ἢ καὶ πυκτοσύνην ἀλγινόεσσαν ἔχων εἴτε τὸ δεινὸν ἄεθλον ὃ παγκράτιον καλέουσιν, ἀστοῖσιν κ' εἴη κυδρότερος προσορᾶν, καὶ κε προεδρίην φανερὴν ἐν ἀγῶσιν ἄροίτο, καὶ κεν σῖτ' εἴη δημοσίων κτεάνων ἐκ πόλεως, καὶ δῶρον ὃ οἱ κειμήλιον εἴη – εἴτε καὶ ἵπποισιν: ῥώμης γὰρ ἀμείνων ἀνδρῶν ἢ δ' ἵππων ἡμετέρη σοφίη. ἀλλ' εἰκῆ μάλα τοῦτο νομίζεται, οὐδὲ δίκαιον προκρίνειν ῥώμην τῆς ἀγαθῆς σοφίης: οὔτε γὰρ εἰ πύκτης ἀγαθὸς λαοῖσι μετεῖη οὔτ' εἰ πενταθλεῖν οὔτε παλαιμοσύνην, οὐδὲ μὲν ταχυτήτι ποδῶν, τόπερ ἐστὶ πρότιμον, ῥώμης ὅσσ' ἀνδρῶν ἔργ' ἐν ἀγῶνι πέλει, τούνεκεν ἂν δὴ μᾶλλον ἐν εὐνομίῃ πόλις εἴη: σμικρὸν δ' ἂν τι πόλει χάσμα γένοιτ' ἐπὶ τῷ, εἴ τις ἀεθλεύων νικῶι Πίσαιο παρ' ὄχθας: οὐ γὰρ πιαίνει ταῦτα μυχοῦς πόλεως.

³⁴⁶ Golden 2004, s. 163 s.v. Theogenes.

Aktif sporculara sunulan ödüller haricinde emeklilikleri hakkında da bazı detaylar bilinmektedir. Kutsal oyunların birinde galibiyet kazanan sporcu, imparatorun yasası aracılığıyla kendi kentinden *obsonia* almaya hak kazanırdı. *Obsonia* “bedava yemek yeme hakkı, kalacak yer temini” anlamına gelir, ki sonraları bu kavram yiyecek ile bağlantısını kaybetmiş, ancak kalacak yer temini baki kalmıştır³⁴⁷. Bu terimi belki emekli maaşı olarak yorumlayabiliriz. Sporcu bu hak için kentindeki meclise bir dilekçe sunmak zorundaydı ve meclisin bunu geri çevirmek gibi bir hakkı yoktu. Ayrıca bir sporcu bir ya da daha çok emekli maaşını hak edebilirdi³⁴⁸.

Galibiyet kazanmaksızın festivallerde iyi bir mücadele ortaya koymuş olan sporculardan bahseden bazı yazıtlar vardır. Bu yazıtlarda kullanılan ἀξίως, ἀξιωνίκης, ἐπιφανώς, ἐνδόξως gibi sıfatlar sporcunun ya düşük seviyedeki bir oyundaki galibiyetini ya da hiç galibiyet kazanmadığını nitelerken, özellikle ἐνδόξως’un ἀγωνισάμενος ile birlikte kullanımı sporcunun karşılaşmada şanlı bir şekilde dövuştüğünü ancak galibiyet kazanmadığını göstermektedir³⁴⁹. Oyunlarda galip gelemeyerek ikinci, hatta bazen üçüncü gelenlerin de istisnai olarak onurlandırıldığına, ödüllendirildiğine değinilmişti. İÖ. 4.yy.ın ilk yarısında *Panatheneia* oyunlarında galip gelenler dışında ikincilere de ödüller verilmişti³⁵⁰. Roma İmparatorluk Dönemi’nden Aphrodisias’tan bir ödül kataloğunda, müzikal yarışmalarda ikinciye bazen de üçüncüye ödül verilmiştir, ancak bu yaygın bir durum değildi³⁵¹. Yine aynı şekilde bazı gymnasium yarışmalarında da ikincilik ödülü yeralmıştı, ki bu da evrensel bir olgu değildi. Bununla daha çok yarışmacı çekmekten çok, iştirakçileri cesaretlendirme amacı güdülmüştü³⁵².

³⁴⁷ Pritchett 1971, s. 3, dn. 2; krş. Pleket 1973, s. 204, dn. 27.

³⁴⁸ Gardiner 1930, s. 113.

³⁴⁹ Robert 1960, s. 355 – 358.

³⁵⁰ IG II² 2311, krş. Crowther 1992², s. 99.

³⁵¹ Yazıt için bkz. CIG 2758; ayrıca bkz. Crowther 1992², s. 99 ve dn. 28. Ancak burada ilginç bir şekilde atletik müsabakalarda ikinci gelenler için ödül verilmemişti.

³⁵² Crowther 1992², s. 100.

v. Agonlarda Görev Alan Memurlar

Agonothetes: Oyunların düzenlenmesinden sorumlu olan memurdur. Kişinin yaptığı iş karşılığında para almadığı aksine bu görevi yerine getirmek için para ödediği, *liturjik* bir memuriyettir³⁵³. Agonothetesler görev yaptıkları yarışmalarda ödülleri, gelenlerin ağırlandığını, ziyafetlerin masraflarını karşılamışlardır. Roma Dönemi'nde Thyateira'da hem kazananların ödülleri hem de resmi atletik programın maddeleri arasında görevini yerine getirmiş sanatçılar için "hediyeleri" karşılamış olan bir agonothetes bilinir³⁵⁴, aynı zamanda tıpkı Ephesos'taki meslektaşı³⁵⁵ gibi kazananların heykellerinin dikilmesini de üstlenmişti. Ephesos Pythia Oyunları'nda agonothetes kendi cebinden kazanan atletler ve sanatçılar için ἔπαθλα ödemişti. Galibiyet kazananların heykellerinin dikilmesi görevini de üstlenmişlerdi. Yerel yarışmalarda agonothetes, genellikle oyunun kurucusunun ailesinden kalıtsal olarak gelirdi³⁵⁶. Yazıtlarda ὁ δὲ αἰῶνος ἀγωνοθέτης olarak kaydedilen agonotheteslerin oyunların kutlanması için bir vakıf kurduğunu anlıyoruz³⁵⁷ ve ölümlerinden sonra bile yazıtlarda bu şekilde anılmaya devam etmişlerdir. Kutlamalarda hakemlik yapar, μαστιγοφόροι'ya yardım ederlerdi³⁵⁸. Olympia'nın orijinal oyunlarında agonotheteslik memuriyeti yoktur³⁵⁹.

Hellanodikai: *Panhellenik* festivallerde³⁶⁰ görevli, en yüksek yetkiye sahip 10 kişiden oluşan memuriyettir. Philostratos, İS. erken 3. yy.da Olympia'da *hellanodikai*'in hala en yüksek memur olduğunu dile getirir³⁶¹. Küçük Asya'da düzenlenen Olympia'nın yerel taklitlerinde de bu memuriyete rastlıyoruz. Ephesos ve Smyrna'da πρωτελλανιδίκης'ten haberdar oluyoruz³⁶². Elis'te İÖ. 580 lerde iki adet Hellanodikai oyla belirlenmekteydi, 470 li yıllar ile bu sayı dokuzaya yükseltilmişti. Bunlardan üç tanesi atlı oyunları, üç tanesi pentathlonu, geri kalan üçü de diğer oyunları denetlemişlerdi. Sayıları kısa bir süre sonra ona, İÖ. 384 yılında yirmiyeye çıkarılmış, en son İÖ. 348 de tekrar on olarak belirlenmiştir. *Hellanodikai* kentnin elit sınıfının üyeleri idi ve oldukça önemliydiler. Epigrafik metinlerde Olympia yarışmalarının hakemlerinden önce *hellanodikai*'in isimleri yazılmıştır³⁶³. Yazıt no. 67'de yer alan sporcu Secundus, Ephesos'ta iki kez *hellanodikes* olarak görev yapmıştır.

³⁵³ Jones 1978, s. 104.

³⁵⁴ Robert 1948², s. 72 – 79.

³⁵⁵ Robert 1967, 40 – 44, öz. 43 dn. 1.

³⁵⁶ Jones 1998, s. 234.

³⁵⁷ Pleket 1976, s. 4.

³⁵⁸ Jones 1998, s. 234.

³⁵⁹ Lämmer 1967, s. 24 – 25.

³⁶⁰ Bu festivaller Epidaurus'ta Asklepieia, Nemea ve Olympia'dır, krş. Golden 2004, s. 78.

³⁶¹ Jüthner 1969, böl. 25 ve 54.

³⁶² Robert 1948, 63; Lämmer 1967, s. 28 – 9.

³⁶³ Robert 1948, s. 60.

Onurlandırma yazıtında Isthmia ve Olympia’da aldığı galibiyet ve *ksystarkheslik* görevinin yanında bu görevini de belirtmiştir.

Epimeletes: Elis’teki Olympialarda festival alanının yönetimi, yeni binaların kontrolü ile ilgili bir memuriyettir. Ephesos’taki Olympiaların galibiyet yazıtlarında heykellerin dikimini üstlenmişlerdir. Epimeletesler oyunların teknik yöneticileridir. Onları Agonothetes, hayatı boyunca organizasyonu üstlenmek üzere vekil olarak atardı³⁶⁴.

Alytarkhes: Olympia oyunlarında emniyet gücünün başı olarak görev yapmıştır. Oyunlar sırasında yasa ve kurallardan, kalabalığın kontrolünden sorumlu, yarışmacıların kura çekimini denetleyen düzenli bir memuriyetti. Görevi almak isteyen şahıs, bu iş için para ödemek zorundaydı³⁶⁵. Side’den Pythia Oyunları ile ilgili bir yazıtta da bu memuriyetin geçmesi, *alytarkhes*lerin görevlerini Pythia Oyunları’nda da sürdürdüğünü düşündürebilir³⁶⁶, ancak bunu destekleyecek başka bir kanıt yoktur. Olympia dışında Tralleis, Ephesos ve Smyrna’da yerel Olimpik oyunlarda memur olarak karşımıza çıkmaktadır³⁶⁷. Lämmer’in *epimeletes* ile *alytarhes*’in bazen aynı şahıslar olduğunu ileri sürmesine rağmen³⁶⁸, *alytarkhes*in diğer memuriyetler ile birleştirildiğine dair bir kanıt yoktur.

Ksystarkhes: Roma Dönemi’nde imparatorların görevlendirdiği, merkezi bürokratik kontrolün temsilcileriydiler. Bu görev çok tanınmış atletlere yaşam boyu verilmiştir ve Roma Dönemi’nden önce bilinen bir görev değildir³⁶⁹. “*Ksystos*” başkanı ya da atletik bir derneğin başkanıdır. Kentlerindeki ya da bölgedeki bütün oyunları idare etmekle yükümlüydüler³⁷⁰. Bu memuriyete atamalar bizzat imparator tarafından yapılmaktaydı. Roma Dönemi’nin yaratması bu görev açıkça agonistik olaylara merkezi bir kontrol getirmeyi niyet etmiştir³⁷¹.

Gymnasiarkhos: Gymnasiumların kontrolünden sorumlu olan memurdu. Bazen atanmış, sıklıkla da masraflı kamusal hizmetleri yerine getirmek için zengin vatandaşlar, halk tarafından seçilmişlerdi. Her kentin kendi belirlediği aya gelindiğinde diğer yıllık memurla birlikte atanırlardı. Görevleri arasında, gösteri ve yarışmaların organizasyonu, gymnasiumun geliştirilmesi ve bakımı, yağ temini bulunmaktaydı³⁷². *Gymnasium*’da verilecek eğitim programını belirlemek, ders verecek hocaları seçmek³⁷³, bazı durumlarda da öğretmenlerin

³⁶⁴ Lämmer 1967, s. 25 – 26.

³⁶⁵ Pleket 1976, s. 10.

³⁶⁶ Nollé 2001, s. 434 vdd., no. 129.

³⁶⁷ Pleket 1976, s. 12.

³⁶⁸ Lämmer 1967, s. 27.

³⁶⁹ Forbes 1955, s. 247.

³⁷⁰ Golden 2004, s. 178, s.v. Xystarches.

³⁷¹ Roueché 1993, s. 230 – 6.

³⁷² Gardiner, s. 89. Yağ temini gibi maddi anlamda külfetli olan bu görevi kendi kesesinden karşılamaktaydı.

³⁷³ Syll³ 578, str. 21 – 23 ve 29 – 30, yazıtta demos’un da onaylayacağı bir hoplomakhos, ok ve mızrak atma hocasını bulma görevi *paidonomos* ile birlikte *gymnasiarkhes*’e verilmiştir.

maaşlarını ödemek³⁷⁴ de görevleri arasındaydı. Ayrıca bu memuriyeti yapabilmek için bir yaş sınırlaması getirilmişti. Teos'ta bu memuriyeti yapacak olan şahıs 40 yaşında olmalıydı³⁷⁵.

Paidotribes: Çocuklara beden eğitimini veren, yıllık memurlardır. Oyunlara hazırlanan öğrencileri oyunlara hazırlamakla yükümlü, bir nevi antrenörlerdi. Ayrıca yazıtlarda ἀλείπται ve γυμνασταί da antrenör olarak karşımıza çıkmaktadır. Genellikle *palaestrada* çalışırlar, aynı zamanda da sıklıkla *palaestranın* sahibiydiler. İÖ. 4.yy. da Atina'da iki *paidotribes*, askeri hizmetteki *ephebes*lerin fiziksel eğitimi ile ilgilenmişlerdi³⁷⁶. Sporcuların onurlandırma yazıtlarında genellikle öğrencileriyle birlikte anılmışlardır³⁷⁷. Çocukların eğitmeni olan *paidotribai*, yetişkin sporcuların profesyonel eğitimcileri olarak da karşımıza çıkmıştır.

Athlothes: Sıklıkla *agonothes*'in eş anlamlısı olarak karşımıza çıkmaktadır. Kelime olarak “ödülü sunan kişi” anlamına gelen bu memur, bir yarışmanın organizasyonunu üstlenir ve yarışmanın denetleyicisidir.

---

³⁷⁴ Quass 1993, s. 286 – 289.

³⁷⁵ Syll³ 578, str. 1 - 3.

³⁷⁶ Golden 2004, s.v. *Paidotribes*.

³⁷⁷ Jüthner 1942; Robert 1965, s. 67 – 170.

vi. Sporcular

Başlangıçta eğitimin bir parçası olan, cenazelerin ve önemli olayların vesilesiyle karşımıza çıkan spor, kurumsallaşıp, süreklilik kazandıktan sonra, profesyonelleşmeyi de beraberinde getirmiştir. İlk zamanlarda aristokratik sınıfın tekelinde olan spor, alt sınıfın orduya, kent yaşamına katılmasıyla alt sınıftan sporcular da aktif spor hayatına başlamıştı. Bu alt sınıf hayatını, icra ettiği sporla kazanmaya başlamış, böylece profesyonel anlamda spor ve sporcu örnekleri ortaya çıkmıştır. Oyunların pek çoğunda verilen maddi ödüller bu yarışmaları daha çekici kılmıştır. Kentlerde bulunmuş sporcuları onurlandırma yazıtlarından da biliyoruz ki, bir sporcu için kazandığı galibiyet ona onur ve övünç sağlıyordu. Öyle ki heykeli ve onurlandırma yazıtı kentin en merkezi yerlerinde (agora, ana yol, palaestra vs.) halka teşhir edilmiştir. Bu tek başına yeterli miydi? Sporcu başarılı olmanın yanı sıra, aynı zamanda da yakışıklı, güçlü ve zeki olmalıydı. Fiziksel güzellik ve güç gibi görece önemsiz değerlere gösterilen bir ilgi söz konusuydu. Birçok yazıtta sporcular fiziki güzellikleri, karakterinin iyi olması ile övünmekte, kendilerini mitolojik kahramanlar ile bağdaştırmaktadır. Dağlık Kilikia’da bir kent olan Laertes’ten (Alanya yakınlarında bir antik kent) bir yazıtta Kallipianos adlı bir sporcu onurlu olması, gücü, zekası, güzelliği ve karakterinin iyi olması ile övünmektedir³⁷⁸. Görüldüğü gibi, bir sporcu için sadece yaptığı işteki başarısı kafi gelmemektedir; bir sporcunun başarılı olmakla birlikte, insani vasıflar açısından da en iyi olması gerekiyordu. Bunu Eskiçağ insanı için önemli bir unsur olan, *kalokagathos* anlayışına bağlayabiliriz. *Kalos* insanın fiziksel güzelliğini, *agathos* ise insanın karakter olarak iyi olmasını belirtmekte idi. Daha önce de belirttiğimiz gibi, Eski Yunan toplumunda insanlar “hem fiziksel olarak hem de ruhsal olarak en iyi ve örnek insan olmak için” çaba göstermişlerdi. Bu yüzden de bunlar ayrılmaz bir bütün olarak sporcular için övünç kaynağı olmuştur.

Başka bir kentteki oyunlarda ya da kendi kentindeki herhangi bir oyunda galibiyet almış olan sporcu, genellikle heykelini taşıyan, agonistik başarılarının üzerine yazıldığı kaideler ile

³⁷⁸ Bean – Mitford 1962, s. 202 vdd. no. 22:

αἵματος ἐξ ἀγαθοῦ πέλον | τιμαῖσιν ἰδ’ ἀρχαῖς |
καὶ σθένει πινυτῆ τε μετ’ ἐπρεπον ἠϊθέοισι | |
5 Καλλιππιανός, κάλλει τ’ | ἐρόεις καὶ ἦθεσι κεδνός |·
[v]ῦν δέ με νικήσαντα θέ[μιν] | πινυτοῦ Μουσαί[ου] |,
10 ἦν λίπε Παμφύλοισι κ[αὶ] | ἠγαθέοισι Κίλιξι,
Νέστορος ἀθλοθετοῦν[τος] | ἀγαυοῦ κυδαλίμοιο,
ἦρπασε Μοῖρ’ ὀλοῆ καὶ ἀπ[ώ] | λεσεν ἄνθεος ἀκμήν.

“Ben, asil kandan gelen; envela onur, güç ve zeka ile (bekar) erkekler arasında seçkin ve güzellikte güzel, karakterde iyi olan Kallipianos! Şimdi, bilge Mousaios’un Pamphyliyalılara ve asil Kilikalılara bırakmış olduğu themiste, nam salmış Nestor’un athlotheslik yaptığı sırada galibiyet kazanmış olan beni, ölüm Moira’sı alıp götürdü ve gençliğimin en güzel çağında öldürdü.”

ödüllendirilmişlerdi. Kendi kişisel tanımlarında bu galibiyetler önemli bir rol oynamıştır. Görülüyor ki atletik alandaki mükemmellik, basit kişisel gururdan çok daha iddialıydı. Yazıtlardan sporcuların aldıkları galibiyetleri vatanına sundukları bilinmektedir³⁷⁹. Böylece agonistik bir başarının sosyal önemini de görebilmekteyiz. Galibiyete verdikleri aşırı kıymet, yazıtlarda kullandıkları sıfatlarla da kendini hissettirmektedir. Örneğin ἀκονίτι ve ἀππῶτος sıfatları sporcunun galibiyetine anlam yüklemektedir³⁸⁰. Bir diğer aşırı kıymet göstergesi vatandaşlar ya da insanlar arasında birinci olarak nitelendirilmesidir³⁸¹. Bunların dışında onurlandırma yazıtlarında sporcuların aldığı galibiyetlerin niteliğini belirten sıfatlarla galibiyetleri vurgulanmıştır. Bu sıfatlar ἱερωνίκης, περιοδονίκης, παράδοξος, πλειτονίκης, θεμιονίκης'tir³⁸².

Bazı sporcular için *thematik* oyunlar kariyerlerinin bitişi, bazıları içinse uluslar arası bir kariyerin başlangıç noktasıydı. Uluslar arası bir ün kazandıktan sonra da, spor hayatına dahil oldukları *thematik* oyunları küçümsemediler ve onurlandırma yazıtlarında ya da galibiyet listelerinde bu oyunlara da yer vermeye devam ettiler³⁸³.

İÖ. 5. yy.da Pindar, Yunan Dünyası'nın 4 Büyük Oyunu'nda galibiyet kazananlar için yazdığı galibiyet şiirlerinde yarışmalar hakkında detaylı bilgiler sunmasa da, sporcular hakkında geniş bir bilgi verir. Daha çok şiirleri mitolojik resimler içerir. Sporcuların asil soylarını vurgulayarak bu dönemin ideal atletlerini betimler. Soylarını ya tanrılarla eşleştirerek ya da efsanevi kahramanların ve askeri liderlerin başarıları ile sporcuların başarılarını karşılaştırarak, toplumda sporun değerini gösterir. Yazar sporcuları eski askerler ile karşılaştırmış ve bir atletin *aretelerini* (= erdemini) savaşçının aretesi ile eş değer saymıştır; bu bağlamda anahtar kelimeler ἀνδρεία (cesaret), πόνος (zahmet) ve καρτερία (sabır)'dır. Diğer antik dönem yazarları da sporcuları sık sık savaşçılar ile özdeşleştirilmiştir. Homeros, Nestor'un oğlu Antilokhos'tan koşu ve savaş konusunda ondan daha üstün birinin var olmadığı, bir şahıs olarak bahsetmiştir³⁸⁴. Prusalı Dio ise spor karşılaşmalarını savaşın ideal bir hazırlığı olarak görmüştür³⁸⁵. İÖ. 7. yy.da yaşadığı varsayılan Aisopos ise bir masalında kendinden daha zayıf olan rakibini yendiği için övünen sporcuyu eleştirir. Kaba kuvvettense,

³⁷⁹ Yazıt no. 11, 161 ve 317.

³⁸⁰ Bu sıfatları alan sporcula için bkz. Tablo Bölümü'nde ilgili başlıklar.

³⁸¹ Yazıt no. 120, 141 ve 196.

³⁸² Bu sıfatları alan sporcula için bkz. Tablo Bölümü'nde ilgili başlıklar

³⁸³ Bkz. Yazıtlar bölümünde *Kutsal ve Taç Ödüllü Oyunlar* alt başlığı altında bulunun özellikle galibiyet listelerini içeren yazıtlar, örn. Yazıt no. 74, 108, 120, 130, 182, 186 ve 223. Bu yazıtlarda genellikle ilk olarak ya onuruna heykel kazandığı oyunun ismi zikredilir ya da oyunlar kategorilerine göre sıralanmış olarak listelenir. Sporcunun aldığı onca önemli oyundaki galibiyeti yanı sıra en son para ödüllü oyunlardaki galibiyetlerine de değinilir.

³⁸⁴ Homeros, *Odysseia* 3, 110 – 115.

³⁸⁵ Dio Chrysostomos *Or.* 29, 9 – 15.

spordaki becerinin övünç kaynağı olabileceğini ileri sürer³⁸⁶. Aslında bu aktarım, bugünün anlayışıyla Eskiçağ sporunda “fair play” kavramının olmadığını yalanlar. Antik Dönem karşılaşmalarında günümüzdeki gibi kilo ayrımı yoktu, sınıflandırmalar yaşa göre yapılmaktaydı. Bu da özellikle güç gerektiren dallarda kilolu olan sporcunun daha avantajlı olması durumunu ortaya koymaktaydı. Ama görülüyor ki, o dönem anlayışında kaba kuvvetin getirdiği galibiyettense, branşındaki hüneri sonucunda aldığı galibiyet sporcuyu daha yüceltmekteydi. İÖ. 6. yy.dan Ksenophanes ise bilgelikten daha çok üstün gücün böylesine onurlandırılmasını eleştirir. Yunan entelektüelleri daha çok sporun savaş için iyi bir eğitim olup olmadığını tartışmışlardır, ama bir gerçektir ki spor savaş için antrenmandı, savaş da spor için³⁸⁷.

Daha geç dönem yazarları ise, sporcuların daha alt sınıftan geliyor olmasını eleştirdiler. Daha önce değinildiği gibi, Homeros’un kahramanlar dünyasındaki karşılaşmalara katılan sporcular, asil sınıfın üyeleri idi. Katıldıkları yarışmalar kendiliğinden ortaya çıkan törenlerin içinde yer alıyordu. Asıl işleri savaştı ve zaten bu oyunlarda savaş zamanında, profesyonel bir spor ya da sporcu anlayışında değildi. Sporun kurumsallaşması, gymnasiumun ortaya çıkması ve orta sınıfın kent yaşamında yer edinmesiyle sahneye çıkan daha alt sınıf sporcuları, artık hayatlarını bu oyunlardan kazandıkları para ile idame etmeye başlamışlardı. Gymnasiumun yükselişinin ilk yıllarında alt sınıf iştirakçilerin oyunlara katılması çok mümkün görünmez. Oyunların başlangıcından önce Olympia’da bir ay kalma zorunluluğu zengin olmayan sporcular için dışarıdan yardımı zorunlu kılmıştı³⁸⁸. Büyük ihtimalle İÖ. 6.yy.dan itibaren yerel yarışmalar alt sınıf sporculara iştirak şansı tanımıştır³⁸⁹. Tabi bu, alt sınıfın varlığı elit sınıfın sahneden çekilmesi anlamına gelmemektedir. Özellikle yazıtlarda kimi zaman *bouleutes*, kimi zaman da kentin önde gelenlerinin çocuğu, torunu ya da bizzat kendisi olan sporcular karşımıza çıkmaktadır³⁹⁰. Yani vatandaşı olduğu kentte bizzat kendileri önemli görevlerde bulunmuş, ya da kent için önemli bir yere sahip olan bir ailenin üyesi olarak spor sahnelerinde yerlerini almışlardı. Antik dönem yazarları daha çok spordan para kazananları değil de, bu yolla zengin olup bir servet elde edenleri kınamışlardı.

Sporcuların isimlerinin anıldığı yazıtlara baktığımız zaman iki grupta karşılaşıyoruz. İlki kamu alanlarının duvarlarına yazılmış galiplerin listeleri, ki bunlar gymnasiumda düzenlenen

³⁸⁶ Crowther 2007, s. 76.

³⁸⁷ Crowther 2007, 77 – 78.

³⁸⁸ İÖ. 300 yılından Ephesos’tan bir örnekte başarılı fakat fakir bir sporcunun antrenörü, sporcuyu finanse etmeleri için kente başvuruda bulunmuştur. Yazıt için bkz. Robert 1967, s. 14 – 32.

³⁸⁹ Pleket 1975, s. 73.

³⁹⁰ Bkz. Tablolar kısmında *bouleutes* olan sporcuların tablosu.; ayrıca bkz. Pleket 1975, s. 71 vd.’da profesyonelleşme ile alt sınıf sporcuların varlığını kabul ediyor olsak da, Pindar zamanından Roma İmparatorluk Dönemi’ne kadar üst sınıfın üyeleri sporun içinde yer almaya devam ettiğini dile getirir.

yarışmaların galiplerini içermektedir; diğer grup ise kentte kutlanan para ya da taç ödüllü oyunlarda galibiyet alanlara ait bireysel onurlandırma yazıtlarıdır³⁹¹. Termessos'taki bireysel onurlandırma ödülleri daha çok yerli elit tabakadan sporculara aitmiş izlenimi uyandırır. Lykia kenti Balboursa'dan *Meleagreia* yarışmasının galibi Musaios namı diğer Kalandion, en az themisin kurucusu kadar atalarıyla birlikte övülmüştür³⁹². Bazı ortak galibiyet kazanan sporcuların onurlandırma yazıtlarında sporcular arasındaki ailevi farkı gözlemleyebiliyoruz. Sporculardan bir tanesinin ailesi, şeceresi açıkça belirtilirken ya da yaptığı memuriyet dile getirilirken, diğer sporcunun hiçbir detayı verilmeyebiliyordu³⁹³. Buradan anlıyoruz ki sporcuların geldiği aileler farklı sınıflardan ve bu durum onurlandırıldıkları yazıtlara yansıtılmıştır. Aslında bu ailevi fark belki de, birlikte taçlandırılmanın bir açıklamasıdır. Bazı durumlarda, özellikle yüksek statüdeki oyunlarda sporcular galibiyet almamış olsalar bile, yazıtlarda başarıyla dövüştükleri ya da önemli bir oyuna iştirak etmiş oldukları vurgulanmıştır³⁹⁴. Ama sporcu için önemli olan kazanmaktı. Sadece kazananın onurlandırıldığı bir düzende ve rekabet duygusunun her alana yayıldığı bir toplumda sporcu için en önemlisi yarışmada birinci gelmekti. Bir yarışmada, ikinci gelmek toplumda kaybetmekti. Ancak bazı durumlarda karşılaşmada ikinci olmasına rağmen onurlandırılan sporcular ile karşılaşıyoruz. Oinoanda'dan Meleagreia themisinde çocuklar kategorisi güreş müsabakasında dövüşmüş olan Valerius Hermaios'a ait bir onurlandırma yazıtına sahibiz. Yazıttan da anlaşılıyor ki bu genç, yarışmada aldığı galibiyetten değil ama geldiği asil soydan dolayı onurlandırılmıştı. Belli ki sporcular galibiyet almasa bile onurlandırılmalarında sosyal durumları da etkili olmuştu³⁹⁵.

Spor, amatörlükten çıkıp profesyonelleştiği zaman, artık sporcular için bir yaşam tarzı olmaya başlamıştı. Sağlıkları için özel bir diyet uyguluyorlar, masajlarla vücutları rahatlatılıyor, kurallı ve disiplinli antrenmanlar yapıyorlardı. Hatta daha geç dönemde düzenli uyku kürleri uyguluyorlardı³⁹⁶. Philostratos'un aktardıklarından öğreniyoruz ki, sporcular nehirde banyo yaparak, post ya da saman yığınları üzerinde uyuyarak kendilerini sert koşullara hazırlıyorlardı. Vücutları oldukça gelişmiş bir şekilde tasvir edildikleri heykeller ve

³⁹¹ Van Nijf 2001, s. 327'de Termessos kentindeki örneklere göre bu sonucu çıkarmıştır. Ayrıca bkz. Yazıt no. 419 – 427.

³⁹² Yazıt no. 266.

³⁹³ Yazıt no. 208.

³⁹⁴ Başarıyla dövüştüklerini belirtmek için yazıtlarda ἀγωνισάμενος, önemli bir oyuna iştirak ettiklerini belirtmek için de κριθείς kullanılmıştır. ἀγωνισάμενος için bkz. Yazıt no. 30, 144, 157, 243, 252, 270, 273, 298, 301, 323, 335, 351, 444 ve 447, κριθείς için bkz. Yazıt no. 243,

³⁹⁵ Van Nijf 2001, s. 327.

³⁹⁶ Gardiner 1930, s. 54.

vazo resimlerinde, sporcular kaslı ve güçlüdürler. Özellikle İÖ. 5. yy. ile, gymnasiumun da etkisiyle, güzellik de gözlemlenmeye başlamıştı. Ancak profesyonelleşme ile bir dalda aktif olan sporcunun bedeni, icra ettiği spora göre gelişmekteydi. Sokrates “koşucuların bacakları, boksörlerin de vücutlarının üst kısmı fazla gelişir” der³⁹⁷. Pindar’ın galibiyet şiirlerinde görüyoruz sporcu her şeyden önce mükemmel yetenekler ile doğmuştu. Güç ve güzellik, ona tanrıların lütfuydu ve bu lütuflarla mükemmele erişmişlerdi. Eriştikleri mükemmellik de kentine, ailesine övünç kaynağıydı.

Spor karşılaşmaları için sporcuların eğitildiği yeni bir eğitim sanatı ortaya çıktı. Dövüş ya da spor sahalarından çekilen eski sporcular antrenör olarak sahnede yer almaya başladılar. Geliştirdikleri özel diyetler, özel idmanlar ile sporcularının galibiyetleri için çalıştılar.

Artık bu işten para kazanmaya başlayan kişilerin sayısı arttıkça profesyonellik de söz konusu olmaya başlamıştır. Yine de sporu para kazanmak için icra ediyor izlenimi vermekten kaçınmışlardı. Sporları karşılığı ücret almaktansa ödül ya da hediye aldıklarını dile getirmişlerdi. Her ne adla olursa olsun tabii ki paranın spora dahil olmasıyla, paranın kötü amaçlar için kullanımını da tanıklık etmeye başlıyoruz. Girit vatandaşı Sotades, İÖ. 384 yılında Olympia’da *dolikhos* (uzun mesafe koşusu)’nu kazandı. Bundan sonraki oyunlarda vatanının Ephesoslu olarak ilan edilmesi için rüşvet aldı ve kendi anavatanı tarafından cezalandırıldı³⁹⁸. Miletos vatandaşı, Olympia’da İÖ. 388 yılı çocuklar boksunun galibi Antipatros ise, vatanının Syrakusa olarak ilan edilmesi için Syrakusa tiranı Dionysios tarafından önerilen parayı geri çevirdi³⁹⁹. Thessalia’dan bir başka sporcu Eupolus ise, rakiplerine oyunu kazanmak için rüşvet önerdi. Bu Olympia’daki ilk skandaldı ve bu skandal karşılığında para cezasına çarptırıldı⁴⁰⁰. Profesyonelleşmenin sonucunda oyunlara ilgi azaldı. Çünkü profesyonelleşme gerçek amatörleri sahanın dışına itmiş ve onları kaslarını geliştirmiş kültürsüz insanlar yerine koymuştur⁴⁰¹. Gerek rüşvet gerekse kaba kuvvet ile bir yozlaşma başlamış ve sporun başlangıçtaki amacı ve içeriği değişmişti. İÖ. 4. yy.dan pankratiastçı Sikyonlu Sostratus rakiplerinin parmaklarını kırarak galibiyet kazanıyordu. Belki de Van Nijf’in belirttiği gibi, sporcular arasındaki statü farkından dolayı hakemlerin de etkisiyle

³⁹⁷ Ksenophon *Symp.* 2.17; krş. Gardiner 1930, s. 102.

³⁹⁸ Golden 2004, s. 155, s.v. Sotades; Pausanias *Perig.* 6. 18. 6. 5 – 9 Σωτάδης δὲ ἐπὶ δολίχου νίκαις ὀλυμπιάδι μὲν ἐνάτη καὶ ἐνενηκοστῇ Κρής, καθάπερ γε καὶ ἦν, ἀνερορήθη, <τῆ> ἐπὶ ταύτῃ δὲ λαβῶν χρήματα παρὰ τοῦ Ἐφεσίων κοινού Ἐφεσίοις ἐσεποίησεν αὐτόν· καὶ αὐτὸν ἐπὶ τῷ ἔργῳ φυγῇ ζημιούσιν οἱ Κρηῖτες.

³⁹⁹ Golden 2004, s. 11, s.v. Antipater.

⁴⁰⁰ Golden 2004, s. 64, s.v. Eupolus

⁴⁰¹ Van Nijf 2001, s. 320.

maçlar berabere sonuçlandırılmış olabilirdi⁴⁰². Artık Odysseus'un hikâyesinde gördüğümüz sırf onu misafir ettiği için kralın oğluyla dövüşmesinin etik olmayacağı düşüncesinden uzaklaşmıştı. Spor artık onur ve ünden çok, para ve ün için vardı. Oyunlara tüm ilgi profesyoneller tarafından gösteriliyordu ve bir uğraş olarak sporla uğraşmak için çok az bir istek vardı.

Bu ilgi Roma İmparatorluk Çağı ile yeniden canlandırıldı. Sporcular birçok imtiyazlar elde etmeye başladılar. Augustus sporcuların imtiyazlarını sadece sürdürmemiş, hatta bu imtiyazları genişletmişti⁴⁰³. Bu imtiyazlar neydi? Kutsal oyunlarda galibiyet alan bir sporcu bedava beslenme ya da konaklama hakkına sahipti. Vergiden, zengin vatandaşlar için ağır bir yük olan *liturgiadan* muaftılar. İmparatorlar Diokletianus ve Maksimianus zamanında alınmış sporcular ile ilgili bir kararda, kente ait görevlerden muafiyeti elde edecek olan sporcunun tüm yaşamını sporla geçirmiş olması ve “rüşvet ve ahlaksızlık olmaksızın” koşuluyla Roma ya da Yunanistan'daki kutsal oyunlarda en az üç galibiyet kazanmış olmasını şart koşar⁴⁰⁴.

Gösteriş ve reklam ruhu, bu dönemde kendini gösteren rekor kırma sevgisi yazıtlarda rahatlıkla gözlemlenmektedir. Örneğin 120 numaralı yazıtta Titus Flavius Metrobius isimli İasos ve Roma vatandaşı bir sporcu, onurlandırma yazıtında Roma'daki, Atina'daki ve Anadolu'daki bazı oyunların isimlerini açık bir şekilde yazılarak onurlandırılmış, bunlardan sonra da *pentaeterik* ve *trieterik* diğer oyunlarda 120 defa galibiyet kazanmış olduğu belirtilmiştir. Bir başka örnek Sinope'den ele geçen bir onurlandırma yazıtında sporcu Marcus Iutius Markianus Rufus⁴⁰⁵ kutsal statüdeki galibiyetlerinin pek çoğunu ismen belirterek listelemiş, ayrıca galibiyet aldığı Birlik Oyunları da belirtmiş, en sonda da toplam 150 defa galibiyet kazanmış olduğunu kayda geçirtmiştir.

Antik yazarların sporculara karşı bakışı ikiye ayrılmıştı. Bir kısım onların gücünü, galibiyetlerini övüyorken, bir kısım da zekânın önüne geçen gücü yeriordu. İS. 2.yy.dan, kısa bir süre Aleksandreia'da bir gladyatör okulunda medikal alanda görev yapmış olan Pergamonlu Galen, antrenmanın gerekliliğini savunurken, sporcunun yaşamının kendine mi yoksa devlete mi yarar sağladığı sorusunu yönetir⁴⁰⁶. İS. 3.yy.ın ilk yarısından Philostratos ise sporun savunucusu, fakat zamanının sporcularının yozlaşmasından bahseder. Bu yozlaşma için de, sporcular için geliştirdikleri sistemi ve doktorları suçlu bulur.

⁴⁰² Van Nijf 2001, s. 326 – 7, bu durumu İlyada'dan bir örnekle bağdaştırır. Akhilleus, Odysseus ve Aias arasındaki yarışmaya da bu şekilde müdahale eder ve ikisini de galip olarak ilan eder ve beraberliklerini dile getirir. Krş. İlyada 23, 736: νίκη δ' ἀμφοτέρωσιν. ἀέθλια δ' ἴσ' ἀνελόντες.

⁴⁰³ Suetonius, *Augustus* 45.

⁴⁰⁴ Codex Iustinianus X. 53.

⁴⁰⁵ Yazıt no. 182

⁴⁰⁶ krş. Gardiner 1930, s. 115.

Şimdiye kadar sporcunun toplumda nasıl görüldüğüne değindik, peki sporcu için olay nasıldı? Eski Yunan toplumunda sporcu için spor anlayışını belki günümüzden bir sözle açıklamak oldukça mümkündür. Amerikan Futbolu takımlarından Green Bay Packers'ın ilk koçu olan Vince Lombardi'nin "Kazanmak her şey değildir, sadece tek şeydir" sözü, Yunan toplumunun agonistik ruhunu ve spor anlayışını gayet iyi anlatmaktadır. İster Hellenistik isterse Roma Dönemi olsun, bir sporcu için kazanmak her şeydi. Galibiyet kazanan sporcu artık toplumun dış çemberindense tam merkezindeydiler⁴⁰⁷. Sporcu elde ettiği başarılar ile toplumda ün ve para kazanmıştı. Ancak bu servetleri yönetmeyi başaranlar oldukça az sayıda olabilir. Galen sporcuların aktif spor hayatları boyunca ya da sonrasında borç içinde olduklarını, hatta bir οἰκόνομος kadar fakir olduklarını aktarmıştır⁴⁰⁸. Günümüzdeki gibi göz önünde ve hızlı bir yaşantı ile her ne kadar ilgi çekici bir yaşantıya sahip görünseler de, bu durumdan kazançlı çıkabilmeleri çok kolay olmamıştır.

---

⁴⁰⁷ Crowther 2007, s. 57.

⁴⁰⁸ Krş. Pleket 1975, s. 83; Galen *Προτρεπτικὸς ἐπὶ τέχνας*, 14.

vii. Atletik Dernekler

Önceki bölümlerde ele aldığım, oyunların sınıflandırılmaları, niteliklerine göre aralarındaki farka rağmen, en önemli ortak noktaları aynı yarışmacıları kendilerine çekmiş olmalarıydı. Bunlar, atletik yarışmalar için sporcuların, artistik yarışmalar (müzikal ve teatral yarışmalar) için de sanatçıların derneklerinin üyeleri idi. Müzikal ve teatral oyunlarda yer alan sanatçıların, Hellenistik Dönem'den itibaren, uluslararası dernekleri bilinmektedir. Bunlar kendilerini οἱ τεχνῖται οἱ περὶ τὸν Διόνυσον olarak adlandırmışlardır. Bunların en eskileri Atina'daki, diğeri ise Isthmia ve Nemea'daki oyuncularını içermekte idi. İonia ve HellesPontos'u içeren bir üçüncüsü daha vardı. Diğer yerel gruplar ise Mısır ve Kıbrıs'ı kapsamaktaydı. Bunlar büyük ihtimalle Trajan Dönemi'nde, kutsal uluslararası bir dernek olmuşlardı⁴⁰⁹.

Alt sınıf atletlerin hayatlarını spor ile devam ettirmesi, profesyonel sporcuların birliğinin doğuşuna sebep olmuştur. Buna ilaveten gymnasiumun yükselişi sayesinde sporun demokratikleşmesi, *kutsal* ve *ödüllü* oyunların sayısındaki artış, bilimsel eğitim metodlarının gelişmesi ve Peloponnesos savaşı nedeniyle vuku bulan fakirleşmenin de bu sebepler arasında olduğunu unutmamak gerekir⁴¹⁰. Alt sınıftan sporcular için en önemli sorunlardan biri eğitimleri, oyunların yapıldığı kentlere yolculuk ve oradaki konaklama masraflarıydı. Ephesos'tan İÖ. 4.yy.dan bir yazıtta, gelecek vadeden bir sporcunun masraflarının karşılanması için antrenörünün kente başvurusu söz konusudur⁴¹¹. Bu yazıt o dönem için atletik bir derneğin varlığına işaret etmez, ancak yerel elit topluluk ya da sporseverler tarafından gözetilen sporcuların atletik derneklerinin buna dayanabileceğini gösterir⁴¹².

Atletlerin birliği hakkında en erken bilgiyi İÖ. 1.yy.dan Erythrai'daki bir yazıttan ediniyoruz⁴¹³. Yazıtta muhtemelen Elis'teki Olympia'da galibiyet almış bir sporcu Elis halkı, οἱ ἀπὸ τῆς οἰκουμένης ἀθληταί ve οἱ ἀπὸ τῆς οἰκουμένης ἱερωνῖκαι tarafından onurlandırılmaktadır. οἱ ἀπὸ τῆς οἰκουμένης ἀθληταί tüm dünya üzerinden, galibiyet kazanmış ya da kazanmamış tüm sporcuları kapsar. οἱ ἀπὸ τῆς οἰκουμένης ἱερωνῖκαι ise sadece kutsal oyunlarda galibiyet almış sporcularla sınırlıdır. Hellenistik Çağ'da muhtemelen

⁴⁰⁹ Jones 1998, s. 231 ve dn. 39.

⁴¹⁰ Pleket 1973, s. 197 vd.

⁴¹¹ Robert 1967, 14 vdd.

⁴¹² Jüthner 1965, s. 91 vd.

⁴¹³ Engelman – Merkelbach 1973, no. 426; çelenk içinde dört yazıt

ὁ δῆ|μος ὁ | Ἐρ[υ]θρ[α]ίων

ὁ δῆ|μος ὁ | Ἡλείω|ν

οἱ ἀπὸ | τῆ[ς] οἰκ|ουμένη|ς ἀθλητ|αί

οἱ ἀπ|ὸ τῆς οἰ|κουμένη|ς ἱερων|εῖκαι

İÖ.50 yılından önce, *oikoumenik* (tüm dünya üzerinden) kutsal oyunlarda galibiyet almış sporcuların bir derneği (ή σύνοδος τῶν ἀπὸ τῆς οἰκουμένης ἱερονικῶν καὶ στεφανειτῶν) ortaya çıkmıştı⁴¹⁴. Bu yazıtta Marcus Antonius, Asia'daki Hellen Birliği'ne (κοινὸν τῶν ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἑλλήνων)⁴¹⁵ hitap etmektedir. *Synodos* adına Marcus Antonius'a bazı imtiyazlar için başvuruda bulunan bir ἀλείπτῆς söz konusudur. Burada adı geçen ή σύνοδος τῶν ἀπὸ τῆς οἰκουμένης ἱερονικῶν καὶ στεφανειτῶν büyük bir organizasyondur ve bazı bilim insanları bunun daha önceki atletlerin bağımsız birliklerini de kapsadığını ileri sürer⁴¹⁶. Ancak hemen hemen çağdaşı olan Erythrai'dan yazıtta bu birlikler iki farklı organizasyon olarak verilmişlerdir. Görülüyor ki Küçük Asya'da İÖ. 1.yy.da birbirinden ayrılmış iki birlik varlık göstermişti. ἀπὸ τῆς οἰκουμένης ibaresi ile derneğin uluslar arası nitelikte olduğunu biliyoruz. Ancak bu, uluslar arası atletik derneğin bir kolu mu yoksa belli bir kentte kutsal oyun galiplerinin bir grubu mu anlamına gelip gelmediği kesin değildir. Bir bilim adamı Erythrai'da bulunan bu iki derneğin, yerel bir festival için bu kentte bulunan grupları olduğunu, yani oikoumenik atletler ve hieronikeslerin bir parçası olarak bizzat kendilerinin burada hazır bulduklarını belirtir⁴¹⁷.

Bu derneğin bizzat kendi yarışmalarını düzenlendiği bilinir. İÖ. yak. 20 yılından Miletos'tan bir yazıtta⁴¹⁸ sporcu ἀγῶνα τιθέμενον ὑπὸ τῶν ἀπὸ τῆς οἰκουμένης ἱερονικῶν καὶ στεφανειτῶν'da galibiyet kazanmıştı. Forbes bu yarışmaların ve derneğin yeni olduğu sonucuna varır⁴¹⁹. Ancak bu yarışmanın Marcus Antonius'un yazıtında geçen *panegyris* ile bağdaştırılıp bağdaştırılamayacağı ya da bu yarışmaların önceden beri var olup olmadığı kesin değildir. Bunun yanında Marcus Antonius'un yazıtında derneğe önceden verilmiş olan imtiyazlara yapılan gönderme, bu derneğin Marcus Antonius'tan önce var olduğuna dair kesin bir sonuç doğurur⁴²⁰.

İS. 1.yy.da Elaeia'dan yazıtta⁴²¹, bir yarışma esnasında hayatını kaybeden sporcu Marcus Alfidius için, birliğin aldığı kararlar ve onurlandırmalar belirtilmiştir. Dernek bu yazıtta

⁴¹⁴ Tarihlemeyle ilgili olarak bkz. Forbes 1955, s. 239 ve dn. 7; Pleket 1973, s. 201; yazıt için bkz. Sherk 1969, s. 290 vdd., no. 57; ayrıca bkz. Pleket 1975, s. 81 vd.

⁴¹⁵ Forbes 1955, s. 239'da bu birliğin Küçük Asya'daki Roma ve Yunan kentleri arasında arabulucu olarak hizmet eden yeni bir organizasyon olduğunu belirtir.

⁴¹⁶ Magie 1950, s. 1279, no. 4

⁴¹⁷ Pleket 1973, s. 199.

⁴¹⁸ Yazıt no. 145

⁴¹⁹ Forbes 1955, s. 240.

⁴²⁰ Sherk 1969, s. 290 vdd., no. 57, str. 11 – 2: περὶ τοῦ <τὰ> προῦπάρχοντα τῆι συνόλωι μενεῖν ἀναφαίρετα κτλ.; ayrıca bkz. Pleket 1973, s. 202.

⁴²¹ Yazıt no. 51.

ἔδοξεν ἀπὸ τῆς οἰκουμένης ἱερονίκαις καὶ συνστεφανίταις καὶ τοῖς τούτων ἐπιστάταις olarak anılmıştır. Aleksandreia Troas'ta İmparator Hadrian'ın συνόδῳ θυμελικῆ περιπολιστικῆ τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνειτῶν ἱερονεικῶν στεφανειτῶν bir mektubu ele geçmiştir⁴²². İS. 3.yy.a ait Tralleis'ten bir metinde Ὀλυμπικὴ σύνοδος τῶν ἀπὸ τῆς οἰκουμένης ἱερονικῶν καὶ στεφανειτῶν yerel bir hayırseveri onurlandırmaktadır⁴²³. Ὀλυμπικὴ terimi Tralleis'teki Olympia oyunlarına işaret etmektedir.

Bir çok bilim insanı tarafından, elit tabakanın kurumu ya da ortak bir derneğin ortadan kalktığı ve yeniden yapılanan derneğin merkezinin Roma'da olduğu hususunda genel bir teori ileri sürülmüştür⁴²⁴. Atletler'in ve Kutsal Oyun Galipleri'nin *oikoumenik* derneği, tahminen Hadrian zamanında Küçük Asya'daki bir kentten Roma'ya taşınmış olmalıdır. Anadolu'daki derneğin merkezi olarak öngörülen iki kent vardır. Bunlardan biri Sardes, diğeri de Ephesos'tur⁴²⁵. Bu iki dernek birleşmiş ve Roma'da bir genel merkez oluşturmuş olmalarına rağmen yazıtlarda sıklıkla kentlerin *gerousia* ve *neoi* ile birlikte onurlandırma kararlarında kendilerini göstermişlerdir. Bunlar belli bir kentte belli bir yarışma için bir araya gelmiş kutsal galiplerin bir grubudur⁴²⁶. Bu derneklerin isimlerine genellikle hamileri olan Herakles, Dionysos ve Hermes gibi tanrıların isimleri, ve Roma Dönemi ile birlikte de Ἀδριανὴ, Ἀντωνιανὴ gibi imparator epitetleri eklenmiştir.

Yukarıda bahsetmiş olduğumuz yerel dernekler – oikoumenik atletlerin ve oikoumenik kutsal oyun galiplerinin derneği – büyük bir ihtimalle Hadrian zamanında birleştirilmiştir⁴²⁷. M. Ulpius Domesticus adında Küçük Asya'dan bir şahıs, Hadrian'dan σύνοδος ξυστικῆ τῶν περὶ τὸν Ἡρακλέα ἀθλητῶν ἱερονεικῶν στεφανειτῶν için Roma'da bir yer tahsis edilmesini rica etmişti. Bu isteği Hadrian tarafından kabul edilmiş, Antoninus Pius tarafından da İS. 143 yılında başka ayrıcalıklar da tanınmıştır⁴²⁸. M. Ulpius Domesticus, yaşam boyu Trajan Hamamı'nın başkanı, ksystarkhes ve İmparator kültünün başrahibi idi. Derneğin merkezinin Roma'ya taşınması imparatorun girişiminden çok sporcuların özel

⁴²² Petzl – Schwertheim 2006.

⁴²³ Poljakov 1989, no. 112.

⁴²⁴ Moreti 1953 no. 65, s. 178; Gardiner 1930, s. 107; Forbes 1955, s. 244; Pleket 1973 s. 213 ve dn. 57. Bu da yazıtlarda karşımıza çıkan ἀπὸ καταλύσεως'a dayandırılmaktadır.

⁴²⁵ Pleket 1973, s. 221; Anadolu'da derneğin merkezi olabilecek olası kentler için bkz. Pleket 1973, s. 213 ve dn. 54.

⁴²⁶ Pleket 1973, s. 212'de İS. 2.yy.ın 2. yarısı ve daha geç tarihlenen kutsal galiplerin *oikoumenik* loncasının aldığı kararların resmi olmadığını belirtir.

⁴²⁷ Jones 1998, s. 231.

⁴²⁸ Yegül 2006, s. 202

teşebbüsü ile gerçekleşmişti⁴²⁹. Aslında bu girişim iki taraf için de yararlı olmuştur. Sporcular özel imtiyazlar elde ettikleri Roma imparatorlarına daha yakın olmuşlar, imparatorlar da imparatorluktaki agonistik faaliyetleri çok daha yakından takip edebilmişlerdir. *Synodos*'un Roma'ya taşınması ile aktiviteleri sadece burası ile sınırlandırılmamıştı. Hadrian Dönemi'nde Aphrodisias'ta ele geçen yazıtlarda derneğin adı τῆ ἱερᾶ ξ[υστικῆ περιπολιστικῆ εὐσεβεῖ σεβαστῆ] [συνόδω καὶ] τῷ σύνπαντι ξυστῶ τῶν περὶ τ[ὸν Ἡρακλέα] olarak verilmiştir. İlk olarak Antoninler zamanında⁴³⁰ karşımıza çıkan περιπολιστικῆ sıfatı “gezgin” ya da “göçebe” unvanı, organize edilmiş yarışmalara bu birliğin yardım ettiğini ve şüphesiz İmparatorluğun bütün bölgelerindeki yerel festivalleri idare ettiklerini belirtir. Üyeleri “ikamet edilen dünya”dandı, memurları ise o zamanın en ünlü sporcularıydı. Roma'nın *Synodos*'u imparatorluğun tüm sportif birlikleri için merkez olmuş ve çeşitli kentlerin kati sadakati için paha biçilmez bir araç olarak gören imparatorlardan olağanüstü destek almışlardı⁴³¹.

Yazıtlarda görülmeye başlanan ὁ σύμπας ξυστός'un anlamına dair bazı fikirler vardır. Bunlardan ilki belirli bir festivale iştirak etmek için bir araya gelmiş sporcuların geçici birliği, diğeri de Kutsal Atletik Dernek'in sağ kolu anlamına gelmesidir⁴³². Robert'e göre ise bu Roma'daki Atletlerin genel birliğine verilen isimdir⁴³³. Robert'in sunduğu anlam çok daha olasıdır. Thyateira'dan bir yazıtta⁴³⁴ οἱ ἀπὸ τῆς οἰκουμένης ἱερωνεῖκαι καὶ ὁ σύνπας ξυστός kaydedilmiştir ve bunların iki farklı kurum olduğu açıktır. Böylece σύνοδος ve ξυστός arasında bir fark olduğu ortaya çıkmaktadır. *Synodos* Antonius'un mektubunda eponym bir memura, Claudius zamanına yüksek bir rahibe, Severuslar zamanında da iki arkhon, bir haznedar ve bir sekretere sahipti. *Ksystos* ise üç müdürlükten ve bir *arkhigrammateustan* oluşmaktaydı. Bu müdürlerin üçü de baş rahip, İmparator Hamamları'nın başkanı ve *ksystarhesti*⁴³⁵. *Ksystarkhes* bizzat imparatorun kendisi tarafından atanacak kadar önemli bir memurdu. Bu memuriyet, Roma İmparatorluğu topraklarındaki sportif faaliyetleri kontrol etmek amacıyla tasarlanmıştı⁴³⁶.

⁴²⁹ Pleket 1973, s. 221.

⁴³⁰ Petzl – Schwertheim 2006, s. 28.

⁴³¹ Gardiner 1930, s. 109.

⁴³² Forbes 1955, s. 243 ve 246 – 7.

⁴³³ Robert 1950, s. 26.

⁴³⁴ Yazıt no. 438.

⁴³⁵ Pleket 1973, dn. 64.

⁴³⁶ Forbes 1950, s. 247.

Bir sporcu derneğe üye olduğu zaman bunun karşılığında bir üyelik diploması alıyordu. Hermopolisli sporcu Hermios derneğe üye olmak için belli bir miktar para ödemiştir ve bunun karşılığında σὺνδειπνος olarak diploma almaya hak kazanmıştır. Aynı sporcu Sardes'teki Asya Birlik Oyunları'nda görev yaptığı sırada ek ödeme yapmıştır. Bu da merkezi derneğin üyeleri eyaletlerde görev yapmak üzere görevlendirildiklerini gösterir⁴³⁷.

Kısaca özetleyecek olursak Anadolu'da başlangıçta iki farklı birlik vardı. Bunlar *tüm dünya üzerinden sporcular ve tüm dünya üzerinden kutsal oyun galipleri* idi. İmparatorluk Dönemi'nde Anadolu'nun bu iki birliğini birleştirilmiş ve tek bünyede toplanmıştı. Hadrian zamanında da atletlerin derneği, merkezi Roma'da yerini almıştı. Roma Trajan Hamamı'nda eğitim programlarını uygulayan ve yarışmalara katılan profesyonel sporcuların varlığı, normal müşteriler ile aynı etkinlikleri paylaşan amatör derneklerin de olabileceğini düşündürür⁴³⁸.

Gerek birleşmeden önce gerekse birleşmeden sonra bu derneklerin görevleri nelerdi? Yazıtlarda ve yukarıdaki örneklerde de görüyoruz ki, dernek kent yönetimi ile birlikte galibiyet kazanmış olan sporcuyla onurlandırmış, kendilerine ait oyunlar düzenlemişler ve bu oyunların yönetimini üstlenmişlerdir. Ayrıca yarışmalara katılan yarışmacılardan birinin ölümü halinde cenaze törenini hazırlamak ve ölen sporcunun memleketine başsağlığı mektubu göndermek bu derneğin görevleri arasındadır. Roma İmparatorluk Dönemi'nde Knidos'tan bir yazıtta sporcu Eubolos vatani dışında derneğin yürüttüğü bir yarışmada hayatını kaybetmiş ve sporcunun cenazesini dernek üstlenmiştir⁴³⁹. Aleksandreia Troas'tan yazıtta da imparatorun bizzat kendisi derneğe şu cümleleri kurmuştur: “hayatlarının sonuna gelmiş ve bütün hayatlarını dışarıda geçirmiş olan atletler ve müzisyenler için cenazelerde tahakkuk eden masraflardan muaf olmaları bir iltifattır”⁴⁴⁰.

⁴³⁷ Gardiner 1930, s. 109.

⁴³⁸ Yegül 2006, s. 203.

⁴³⁹ Merkelbach 1983, s. 33 – 6.

⁴⁴⁰ Petzl – Schwertheim 2006, s. 58, str. 48 – 9.

5. YAZITLAR

I. KUTSAL VE TAÇ ÖDÜLLÜ OYUNLAR

Adada

1 *Marcus Aurelius Abas'ın Galibiyet Listesi*

Tanım:

Buluntu yeri: Adada.

Yayın yeri: IGRR III, no. 370.

Ölçüler:

Tarih:

[ή βουλή καὶ ὁ δῆμος ἐτείμησεν]

Μ(άρκον) Αὐρήλιον Ἄβαντα πολείτην

καὶ βουλευτήν, δρομέα ἱερone[ίκ]-

ην παράδοξον, δολιχ[ο]δρομέα

5 [νεν]ικηκότα πρῶτον καὶ [μ]όνο[ν]

[τῶν] ἀπὸ τοῦ αἰῶνος ἰ[ερ]οὺς ἰσ[ελ]-

[α]στικούς ἀγῶνας τοὺς ὑποτ[ε]-

ταγμένους,

[Καπιτ]ώ[λια] ἐν Ῥώμῃ,

10 [Εὐσέβ]εια ἐν Ποτιόλοις,

[Σεβ]αστὰ ἐν Νεαπόλι,

[ἀκονι]τεὶ τὴν ἐξ Ἄργους

ἀσπίδα,

.... ερ ... ἐν Αἰπι ... ?

15 Ὀλύμπεια ...

... ἐν Λακεδαίμονι,

[κ]οινὸ[ν Β]ειθυνίας ἐν

Νεικομηδεῖα,

Ἀρτεμείσια ἐν Ἐφέ -

20 σφ δόλιχον δίαυλον,

Ἀδριάνεια ἐν Ἐφέσῳ δις,

[Β]αλβί[λ]λ[η]α ἐν Ἐφέσῳ,

κοιν(ὰ) Ἀσίας ἐν Κυζίκῳ,

Ἐπινείκια
 25 ἐν Ἐφέσῳ,
 Πανελλήνε(ι)α
 ἐν Ἀθήναις.

Çeviri: *Danışma ve Halk Meclisi, vatandaşı ve bouleutesi, kutsal oyun galibi muhteşem koşucu, aşağıda düzenlenmiş olan kutsal ve eis elastik oyunları bütün zamanlar içinde kazanmış olan ilk ve tek uzun mesafe koşucusu Marcus Aurelius Abas'ı onurlandırdı: Roma'daki Kapitolia'yi, Putioli'de Eusebeia'yi, Naples'te Sebasta'yi, Argos'taki Kalkan Yarışmasında toza dokunmaksızın, ... Aipi... 'da, Olympia'yi ..., Lakedaimonia'da ..., Nikomedeia'da Bithynia Birlik Yarışmasını, Ephesos'taki Artemisia'da uzun mesafe koşusu, diaulos'u, Ephesos'ta Hadrianeia'yi iki defa, Ephesos'ta Balbillea'yi, Kyzikos'ta Asya Birlik Oyunları'nı, Ephesos'ta Epinikia'yi, Atina'da Panellenia'yi.*

Aleksadreia Troas

2 Pergamon'un Onurlandırma Yazıtı ve Galibiyet Listesi

Tanım: İki yüzü yazılı mermer kaide.

Buluntu Yeri: Bilinmiyor. Şu an Çanakkale Müzesi'nde.

Yayın yeri: Taşlıklioğlu 1971, s. 179, no. 7; Riel 1997, s. 193, no. 18.

Ölçüler: Yük. 0.67 m.; Gen. 0.52 m.; Kal. 0.54 m.; Harf yük. 0.02 – 0.03 m.

Tarih: İS. 2. – 3. yy.

A	B
ή βουλή καὶ ὁ δῆμος ἐτί-	ἐν Τρωάδι Σμίνθεια, ἐν
2 μῆσαν Πέργαμον Περγάμο[υ]	2 Ἐπιδάυρω Ἀσκληπίεια,
παγκρατιαστήν, νικήσαν-	ἐν Λακεδαίμονι Καισά-
4 τα πολλοὺς μὲν καὶ ἄλλους	4 ρεια, ἐν Νικομηδεῖα πυ-
[ἀγ]ῶνας ἱεροὺς καὶ τὰ ἐν Δε[λ]-	γμὴν πανγκράτιον, ἐν Πε-
6 [φοῖ]ς Πύθια [ἀ]ν[δ]ρῶν π[α]γ-	6 ρίνθῳ Ἀσκληπίεια,
[κράτιον καὶ νική]σαντα νομ[ι]— —]	ἐν Κοίλοις Σμίνθει[α]
[ ]	8 καὶ Ἀδριάνεια β', ἐν [. . .]
[ ]	[.]φ πάλην παγκρά[τιον]
	[ ]].

Çeviri: (A) *Danışma ve Halk Meclisi, Pergamon'un oğlu pankratiastçı Pergamon'u onurlandırdı; birçok, özellikle de kutsal oyunlarda ve Delphi'deki Pythia Oyunları'nın yetişkin erkekler kategorisindeki pankration müsabakasında galibiyet kazanmıştı...* (B) *Troas'daki Smintheia'yi, Epidauros'ta Asklepieia'yi, Lakedaimon'da Kaisareia'yi, Nikomedeia'da boks ve pankration'u, Perinthos'da Asklepieia'yi, Koila'da Smintheia'yi ve 2 defa Hadrianeia'yi, ...da boks ve pankration'u...(kazandı).*

3 *Isopythik Smintheia Pauleia Oyunu galibi pankratiastçı Aurelius Hygianos'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Beyaz mermerden heykel kaidesi.

Buluntu yeri: Troas'daki Apollon Sminteios Tapınağı'nda bulunmuş. Şu an kazı deposunda bulunmakta.

Yayım yeri: Ricl 1997, s. 82-3, no. 52.

Ölçüler: Yük. 1.19 m.; Gen. 0.55 m.; Kal. 0.62 m.; Harf yük. 0.025 – 0.055 m.

Tarih: İs. 212 yılından sonra

- Αὐρ(ήλιον)· Ὑγίανόν
 2 [νικ]ήσαντα παίδ[ων]
 [π]υθικῶν πάλη[ν],
 4 [π]ανκράτιον Σμίνθι[α]
 [Π]αύλεια ἰσοπύθια [.]
 6 [κα]τὰ τὸ ἐξῆς, κρῖσει· C[ ]
 [Αὐρ(ήλιος)]· Ὑγίανός τὸν υἱ[ν]
 8 [ἀ]νέστησα· ψ(ηφίσματι)· β(ουληῆς)·
 [ύ]πὸ παιδοτρίβην Ὀππ(ιον)·
 10 [Νώ]νιον Πέλοπα

Çeviri: *G... Aurelius Hygianus, paidotribes Oppius Nonius Pelops'un zamanında, sırayla çocuklar kategorisinde Pythia'ya ait oyunlarda güreşi, ? (kaçıncı) Smintheia Pauleia Isopythia oyunlarında pankrationu kazanan oğlum Aurelius Hygianus'un (heykelini), danışma meclisinin oylama kararı ile, diktirdim.*

4 *Isopythik Smintheia Pauleia galibi N.N.'un Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Mermer bir kaideden parça (?)

Buluntu yeri: Bademli'de camii duvarında görülmüş (Smintheum'dan taşınmış), bugün kayıp.

Yayım yeri: Ricl 1997, s. 84, no. 54.

Ölçüler: Kaydedilmemiş.

Tarih: İS. 3. yy.

- [. .]I I AΞ[ ]
 2 νεικήσα[ντα παίδων/άνδρων]
 πανκράτιο[ν Σμίνθια]
 4 Παύλεια ἰσο[πύθια κρῖ]-
 σει ΓΙΝΠ [ ]
 6 [...] IV[ ]

Çeviri: ..... kararı ile Isopythik Smintheia Pauleia'da çocuklar / yetişkin erkekler kategorisi pankration yarışmasını kazanmış olan .....

5 Smintheia Pauleia'da Pythia Oyunlarına ait Çocuklar yarışmasını kazanan güreşçi Flavius Iulius Aurelius Hermes'i Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Alt kısmı kırık bir kaide.

Buluntu yeri: Gülpınar'da bir evin duvarında görülmüş; daha sonra Çanakkale'ye taşınmış, bugün kayıp.

Yayın yeri: Ricl 1997, s. 83, no. 53.

Ölçüler: Kaydedilmemiş.

Tarih: İS. 212 yılından sonra.

ἀγαθῆ τύχη·

2 Φλάβιον Ἰούλ. Αὐρ.

Ἐρμῆν,

4 υἰὸν Ἰουλ. Αὐρ. Ἐρμοῦ,

νεικήσαντα παίδων

6 πυθικῶν πάλην

Σμίνθεια Παύλεια.

Çeviri: Hayırlı uğurlu olsun! Iulius Aurelius Hermes'in oğlu, Smintheia Pauleia oyunlarında Pythia oyunlarına ait çocuklar kategorisinin güreş müsabakasını kazanan Flavius Iulius Aurelius Hermes'in (heykeli).

6 Yeni Panathenaia'da Galibiyet Almış bir Sporcunun Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Üst ve sağ kısımda kırık mermer kaide

Buluntu yeri: İlium'un 3 km güneydoğusunda Çıplak'ın güneyinde görülmüş, bugün kayıp.

Yayın yeri: Ricl 1997, s. 81-2, no. 50.

Ölçüler: Yük. 0.64 m.; Gen. 0.52 m. Kalınlık ve harf yüksekliği kaydedilmemiş.

Tarih: İS. 212 yılından sonra

[[ ] τε]-

[τ]ράκι[ς]

τὰ ἀχθέν[τα]

α καὶ νέα Παναθ[ήναια]

5 ἐπὶ ἀγωνοθέτου τ[οῦ ἀ]-

ξιολογωτάτου Αὐρη[λί]-

ου Ὀνησίμου · τοῦ Ρού -

φου, Αὐρήλιος Ἀσκληπι -

άδης τὸν ἴδιον υἰὸν ἀνέ -

10   στησα ψ(ηφίσματι) β(ουλής). vac ♠ ὑπὸ π[αι]-
        δοτρίβην Αὐρ(ήλιον) Μένανδρον
        Ἰλιέ[ων] χεράριον, Ἰλιέα. ♠

Çeviri: *Anılmaya değer Aurelius Onesimos'un agonothesliği zamanında, ... 3 defa, ... düzenlenmiş olan ... ve yeni Panatheneia'yi... [kazanmış olan] bizzat kendi oğlum [N.N.'un (heykelini)] ben Aurelius Asklepiades, danışma meclisinin oylama ile aldığı kararlarla diktirdim. Paidotribes Iliumlu χεράριον Aurelius Menandros zamanında.*

7 N.N.'un Galibiyet Listesi (?)

Tanım:

Buluntu yeri: Troas ovasında bulunmuş.

Yayın yeri: Fraser 1981, s. 135.

Ölçüler:

Tarih: Roma İmparatorluk Dönemi

ANENEΣEIKAI

2   [Σάρ]δει(ς) Χρυσανθινὰ ἀγεν(ίων) πανκράτιον

Çeviri: *..... sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisinde pankration müsabakasında Sardeis'deki Khrysantina'yi ...*

Antiocheia ad Meandrum

8 Kharmideia Oyunları'nın 3. Periyodunda Kutsal ...da Galibiyet kazanan Adrastos Damalon'un Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Beyaz mermerden kaide.

Buluntu yeri: Aydın / Umurlu'da bulunmuş. 1910'da Keil tarafından Smyrna'da görülmüş ve çizilmiştir.

Yayın yeri: Poljakov 1989, s. 216, anhang 1.

Ölçüler: Yük. 1.16 m.; Gen. 0.42 – 0.43 m.; Kal. 0.45 m.; Harf yük. 0.028 – 0.025 m.

Tarih:

Ἀδραστος Ἀδρ[άσ]-

του τοῦ Ἀδράστο[υ]

Δαμάλων ἱερὸς

μὴ κα<τὰ> τὴν τρίτην

5   περίοδον τῶν Χαρ-

μιδείων παιδῶν

πανκράτιον

ἀγωνοθετοῦντος

Πο(πλίου) Αἰλ(ίου) Λουκιλιανῶ

10   vacat Διονυσίου vacat

ἐπιμεληθέντος
 τῆς ἀναστάσεως
 τοῦ ἀνδριάντος Ἀδρά-
 στου τοῦ ἡ' τοῦ πατρὸς

15 vacat αὐτοῦ. vacat

Çeviri: *Adrastos oğlu, Adrastos'un oğlu Adrastos Damalon Kharmideia Oyunlarının 3. periyodunda kutsal ..... da çocuklar kategorisindeki pankration müsabakasını kazandı, bu sırada Aelius Lucilianus Dionysios agonotheslik yapmaktaydı, heykelin dikilmesini ise babası Adrastos üslendi.*

Ankyra

9 *Büyük Asklepieia Soteria Antonia'daki 1. Pythia Oyunlarının Galibi Aurelius Tertullus'un Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Beyaz kalker taşından heykel kaidesi olarak kullanılmış bir sütun.

Buluntu yeri: Çankırı Kapı'dan depo'ya taşınmış.

Yayım yeri: Robert 1960, s. 350 vdd.; Bosch 1967, s. 303 – 4, no. 246.

Ölçüler:

Tarih: İS. 215 yılı.

[ἀγαθῆ τ]ύχη·
 2 ἐπὶ τῆς πρώτης
 Πυθιάδος τῶν
 4 μεγάλων Ἀσκλη-
 πειῶν Σωτηρείων
 6 Ἀντωνείων
 ἡ μητρόπολις
 8 τὸν ἀνδριάντα
 Αὐρ(ηλίω) Τερτύλλω Εὐ-
 10 τυχοῦς Ἡρακλε-
 ώτη νεικήσαντι
 12 Πυθικῶν πυγμῆν
 ἐνδόξως.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Büyük Asklepieia Soteria Antonia Oyunlarının, 1. Pythia Oyunları sırasında; Metropolis, bu heykeli, Eutykhes'in oğlu, şanlı bir şekilde Pythia Oyunları'nın boks müsabakasını kazanan Herakleialı Aurelius Tertullus için (dikti).*

10 *Claudius Iulius Dionysios'un Galibiyet Listesi*

Tanım: Üst ve alt kısmı kırılmış, beyaz mermerden blok.

Buluntu yeri: Ankara, şimdi Roma Hamamı'nda duruyor.

Yayın yeri: Mitchell 1977, s. 75 – 77, no. 8.

Ölçüler:

Tarih: İ.S. 3.yy. (İS 217 yılında Karakalla'nın ölümünden sonra)

- [ἐπι τῆς δευτέρ-]
 ας Πυθιάδος
 Μεγάλων Ἀσκλη -
 πειίων Σωτηρείω[ν]
- 5 ἡ μητρόπολις τὸν
 ἀνδριάντα Κ. Ἰουλ.
 Διονυσίω ΚΑΤΑΝΕΙ
 τριαστῆ, νεικήσαντι
 τοὺς ὑποτετ[α]γμένους
- 10 ἀγῶνας.
 Ἀσκληπι[εῖ]α Σωτ[η]ρεῖα Πύ -
 [θι]α γ', Ἰσθμια . . . Φ. / β', τὴν
 ἐξ Ἀργο[υ]ς ἀσπ[ί]δ[α], Ὀλ[ύ]μπια
 ἐν Ἐπιδαύρω, κοινὸ[ν] Βιθυν[ί -]
- 15 ας ἐν Νεικομηδεῖα β', [Ἄκτια] ἐν
 Περίνθω ε', Ἀδριανὰ Ὀλύμπια
 ἐ[ν] Κυζίκω β', . . *ΟΠ.ΙΑ . . .
 ΛΙΑ. γ', Ἀλεξάνδ[ρεια] Πύθια ἐ[ν]
 [Φι]λιπποπόλει **, Οἰκουμην[ικὸν ἐν]
- 20 Κυζίκω . . ΙΟ* . . Ι . . ΠΟΛ
 ΚΛΙΛΕΙ*Ι . . Π . . Ν* . * Λ *
 . Η β', Σεουη[ρ]εῖα . . . . . ΛΟΙ . .
 Πύθια ἐν Τράλλεσιν, κοινὰ Ἀσ[ί]ας
 ἐν Ἐφέσῳ Ι, Ὀ[λύμπια] ἐ[ν] Π[ερ]γά-
- 25 μω γ', Τραιανε[ῖα] ἐν Π[ερ]γάμω,
 Ἀδριανεῖον ἐν Ἀντι[ο]χείᾳ πρὸς
 [Δ]άφνην, Εὐκράτους ἐν Ἀντιοχεί[α]
 [πρ]ὸς Δάφνην, Ὀ[λ]ύμπια ἐν Ἄδα -

[νοι]ς γ', Κομ[μ]οδεῖον ἐν Καισαρε[ία]
 30 [πρὸς] τῷ Ἀργαίῳ γ', Ἄκτια ἐν Ἄντιο –
 [χεία -----]

Çeviri: *Megala Asklepieia Sotereia'nın ikinci Pythia Oyunları sırasında metropolis aşağıda yazılmış olan oyunları kazanan triakter Claudius Iulius Dionysius için bu heykeli yaptırdı: Asklepieia Sotereia Pythia'yı 3 defa, Isthmia'ı 2 defa, Argos'daki Kalkan yarışması, Epidauros'ta Olympia'yı, Nikomedia'daki Bithynia Birlik yarışmalarını 2 defa, Perinthos'taki Aktia'yı 5 defa, Kyzikos'taki Hadriana Olympia'yı 2 defa, ..., Philippopolis'teki Aleksandreia Pythia'yı ?, Kyzikos'taki Oikoumenikon'u, ..., Severeia ..., Tralleis'te Pythia'yı, Ephesos'ta Asya Birlik yarışmalarını, Pergamon'da Traianeia'yı, Daphne yakınındaki Antiokheia'da Eukrates yarışmasını, Adanos'ta Olympia'yı 3 defa, Argaios eteğindeki Kaisareia'da Kommodeia'yı 3 defa, Antiokheia'daki Aktia'yı ...*

Aphrodisias

11 Titus Aelius Aurelius Menandros'un Pisidia Antiokheiası'ndaki Sporcu Derneği ve Kent Yetkilileri Tarafından Onurlandırılma Kararları ve Galibiyet Listesi

Tanım: Üç yüzü de yazılı bir kaide (aşağıda yazıt soldan sağa doğru sıra ile verilmiştir).

Buluntu yeri: Aphrodisias. A ve B “batı duvarının dışında” bulunmuş. Bu yazıtların hiçbiri tekrar bulunamamıştır. Sadece A str. 1 – 6 ayrı bir fragman olarak bulunmuş ve şu an Müze'de (Env. No. 160).

Yayım yeri: Ameling 1985, s. 205, T10; Becker – Bertau 1986, s. 145, T25; Roueché 1993, s. 230 – 236, no. 91.

Ölçüler: (A) Yük. 0.42 m.; Gen. 0.22 m.; Kal. 0.26 m.; Harf yük. 0.01 – 0.015 m.***

Tarih: İs. 138 – 169 yılları arası

A

[ἔδοξ]ε τῇ ἱερᾷ ξυστικ[ῆ] ? περιπολιστικῆ συνόδῳ τῶν περὶ τὸν]

[Ἡρα]κλέα καὶ τὸν ἀγῶ[νιον καὶ αὐτοκράτορας Μ(ᾶρκον) Αὐρ(ήλιον) Ἄντ]-

[ω]γείνον καὶ Λ(ούκιον) Αὐ[ρ(ήλιον) Οὐ]ῆρον]

[ἀ]πὸ τῆς οἰκουμέ[νης ἱερονεικῶν στεφανειτῶν ? ἐν Ἀντιοχείᾳ]

5 Καισαρεία Κο[λωνεῖα ἐπὶ τὸν ἀγῶνα]

ταλαντιαῖ[ον· .....

[. . .]Α [εἰσηγ]ησαμένου Τ. Αἰλ[ί]ου Μ[.]

[. . .]ΚΑ[. . . . . π]αλαιστοῦ παραδόξο[υ]

[ἐπεὶ] Αἴλιος Αὐρήλιος Μένανδρος

10 παράδοξος καὶ διὰ βίου ξυστάρχης

τῶν ἐν κολωνεῖᾳ Ἀντιοχείᾳ ἀγῶνων

ἀθλήσας ἐνδόξως καὶ ἐπιμελῶς ἐπὶ το-

σοῦτον δόξης προέβη ὡς πρῶτον μὲν
 [ἀ]νελέσθαι εὐτυχῶς τοσούτους ἀγῶ-
 15 [ν]ας καὶ δοξάσαι καθ' ἕκαστον ἀγῶνα τὴν
 [λ]αμπροτάτην πατρίδα αὐτοῦ κηρυγμα-
 [σ]ιν καὶ στεφάνοις, μάλιστα δὲ καὶ ἐπὶ
 [θ]εοῦ Ἀντωνείνου, ὡς οὐ μόνον στε[φαν]-
 [ω]θῆναι ταῖς ἐκείνου χειρσίν, ἀλλὰ καὶ
 20 [τει]μαῖς ἐξαιρέτοις τειμηθῆναι, μεταξὺ
 [δὲ γ]ενόμενος ξυστάρχης τοσαύτη προ-
 νοία καὶ ἐπιμελείᾳ μετὰ σπουδῆς ἀπά-
 σης κήδεται τῶν ἡμῶν διαφερόν-
 των τὰ κάλλιστα καὶ ἄριστα πολειτευ-
 25 ὄμενος ἐν ἡμῶν· καὶ διὰ ταῦτα καὶ ἄλλο-
 τε μὲν πολλάκις καὶ τὰ νῦν ἐπαινοῦν-
 [τ]ες τὸν ἄνδρα καὶ μαρτυροῦντες αὐτῷ
 ψηφίσματα τοῖς κυρίοις Αὐτοκράτορ-
 [σ]ιν πεπόμφαμεν ἡγούμενοι μεγίσ-
 30 [τ]ας καὶ ἀνταξίας ἀμοιβὰς αὐτῷ γενεσ-
 [θ]αι ἀντὶ τῆς περὶ ἡμᾶς εὐνοίας καὶ ὅτι δα-
 [π]ανήμασιν ἱκανοῖς καὶ κόπῳ πολλῷ περι-
 εγένετο καὶ διεπράξατο ἀχθῆναι τὸν ἔναγ-
 χος ἀγῶνα παρὰ τοῖς Ἀντιοχεῦσιν ὡς νομί-
 35 ζειν ἡμᾶς οἰκόθεν παρ' αὐτοῦ ἀνηρῆσθαι
 τὰ θέματα· διὰ ταῦτα δεδόχθαι τύχη ἀγαθῇ
 εὐχαριστῆσαι τῷ Μενάνδρῳ ἐπὶ τε τῆς ἱερω-
 τάτης βουλῆς καὶ τοῦ λαμπροτάτου δήμου
 Ἀφροδισιέων περὶ τῶν προηγορευμένων,
 40 τειμησαί τε αὐτὸν ἀνδριάντων ἀναστάσει καὶ
 εἰκόνων ἀναθέσει ἐν τῷ ἐπισημοτάτῳ
 τῆς πατρίδος πόπῳ, ἐπιγραφησομένων
 τῶν τειμῶν τῇ προγραφῇ τοῦδε τοῦ ψη-

φίσματος πρὸς τὸ αἰδίους ὑπάρξαι αὐ-
 45 τῷ τὰς παρ' ἡμῶν τειμάς θ
 ἔστιν δὲ καὶ πολεΐτης πόλεων τῶν ὑπο-
 γεγραμμένων Περγαμηνῶν, Ἀντιοχέ-
 ων Καισαρέων Κολωνῶν καὶ βουλευτῆς
 Θηβαίων καὶ βουλευτῆς Ἀπολλωνιατῶν
 50 Λυκίων Θρακῶν καὶ βουλευτῆς Μειλη-
 σίων Πεσσινουντίων Κλαυδιοπολειτῶν
 ἐπιμεληθέντος τῶν τειμῶν Ζήνωνος
 τοῦ Ἀπολλωνίου τοῦ Μενάνδρου τοῦ
 ἀδελφοῦ αὐτοῦ

B

[ἡ βουλή καὶ ὁ δῆμος]
 ἐτείμησαν τα[ῖς καλλίσταις]
 καὶ μεγίσταις τ[ειμαῖς . . . . .]
 Αἴλιον Αὐρήλιον [Μένανδρον]
 ἀθλήσαντα ἐνδόξως [καὶ ἐπιμελῶς, πλει]-
 5 στονείκην πανκρατια[σὴν παρὰ]-
 δοξον ξυστάρχη γ[ένους πρώ]-
 του καὶ ἐνδόξου πρῶ[τον καὶ μό]-
 νον τῶν ἀπ' αἰῶνος ἀγ[ωνισάμε]-
 νον τριετία τὰς τρεῖς κρίσ[εις, παῖδα]
 10 ἀγένειον ἄνδρα καὶ νεική[σαντα]
 ἱεροῦς καὶ ταλαντιαίους κ[αὶ πλείσ]-
 τους ἄλλους ἀγῶνας
 Νέαν πόλιν Σεβαστὰ παίδων Κλαυ-
 διανῶν πανκράτιν Νέμεια παίδων
 15 πανκράτιν Ἴσθμια ἀγενείων πανκρά-
 τιν Ἐφεσον Βαλβιλληα ἀγενείων
 πανκράτιν ἱερὰν Πέργαμον κοινὸν

Ἀσίας ἀνδρῶν πανκράτιν Ἐφεσον
 Βαβύλληα ἀνδρῶν πανκράτιν Σμύρ-
 20 ναν κοινὸν Ἀσίας ἀνδρῶν πανκράτιν
 ἐβδόμη Παναθηναίδι Παναθήναια
 ἀνδρῶν πανκράτιν πρῶτον Ἀφροδει-
 σιέων Νέμεια ἀνδρῶν πανκράτιν
 καὶ τὰ ἐξῆς Νέμεια ἀνδρῶν πανκρά-
 25 τιν ἱερὰν Ὀλύμπεια ἐν Ἀθήναις ἀν-
 δρῶν πανκράτιν πρῶτον Ἀφροδισι-
 έων Πύθια ἀνδρῶν πανκράτιν
 Ῥώμην Καπετώλεια Ὀλύμπια ἀν-
 δρῶν πανκράτιν πρῶτον Ἀφροδισι-
 30 έων

C

[. . . . . yak. 22 . . . . .]EN
 [. . . . . yak. 21 . . . . .]ON ἀ-
 [νδρῶν πανκράτιν πρῶτον Ἀφ]ροδει-
 [σιέων . . . . . yak. 15 . . . . . κοι]νὸν Ἀσί-
 35 [ας ἀνδρῶν πανκράτι]ν Μιτυλή-
 [νην ἀνδρῶν παν]κράτιν Ἄδρα-
 [μύτιον ἀνδρῶ]ν πανκράτιν
 [. . . yak. 8 . . . ἀνδ]ρῶν πανκράτιν
 [. . . yak. 8 . . . . .] ἀνδρῶν πανκράτιν
 40 [. . . yak. 7 . . .] A ἀνδρῶν πανκράτιν
 [?Νεικομήδ]ειαν ἀνδρῶν παν-
 [κράτιν] Νεικέαν ἀνδρῶν παν-
 [κράτ]ιν Προυσιάδα ἀνδρῶν
 [π]ανκράτιν Κλαυδιόπολιν β'
 45 [ἀ]νδρῶν πανκράτιν Ἀγκύραν
 τῆς Γαλατίας ἀνδρῶν πανκρά-
 τιν Πεσσινοῦντα ἀνδρῶν

πανκράτιν Δαμασκὸν Β΄ ἀν-
 δρῶν πανκράτιν Βηρυτὸν ἀν-
 50 δρῶν πανκράτιν Τύρον ἀν-
 δρῶν πανκράτιν Καισαρείαν
 τῆς Στρατώνος ἀνδρῶν παν-
 κράτιν Νέαν πόλιν τῆς Σαμαρι-
 ας ἀνδρῶν πανκράτιν Σκυ-
 55 θόπολιν ἀνδρῶν πανκράτιν
 Γάζαν ἀνδρῶν πανκράτιν Και-
 σαρείαν Πανιάδα β΄ ἀνδρῶν παν-
 κράτιν Ἱερόπολιν ἀνδρῶν παν-
 κράτιν Ἀναζαρβὸν ἀνδρῶν παν-
 60 κράτιν Μοψουεστίαν ἀνδρῶν
 πανκράτιν Τρίπολιν τῆς Συρίας
 ἀνδρῶν πανκράτιν Φιλαδελφεί-
 αν τῆς Ἀραβίας ἀνδρῶν πανκρά-
 τιν Ζεῦγμα πρὸς τῷ Εὐφράτῃ
 65 ἀνδρῶν πανκράτιν Κιβύραν
 ἀνδρῶν πανκράτιν.

Çeviri: A Herakles, oyuna ait olan ve imparatorlar Marcus Aurelius Antoninus ve Lucius Aurelius Verus himayesindeki, Antiokheia Caesarea Colonia'daki tüm dünyadan kutsal ve taç ödüllü galiplerden, kutsal ksystik seyahat edenlerin derneği, bir talent değerindeki oyunlar sırasında karar verdi: ..... muhteşem, güreşçi Titus Aelius M... 'un öne sürdüğü (teklif üzerine): Madem ki, koloni Antiokheia'daki yarışmaların yaşam boyu ksystarkhes'i, inanılmaz Aelius Aurelius Menandros, ki o saygın ve dikkatli bir şekilde sporunu icra etmiş, ve ilk olarak böylesi yarışmaları talihli bir şekilde kazandığı ve her bir yarışma için vatanını ilan ettirerek ve taçlarla yücelttiği için, onurların böylesi erişmişti, en çok da tanrısal Antoninus zamanında, öyleki sadece onun elleriyle taçlandırılmamış, aynı zamanda belirlenmiş onurlarla da onurlandırılmıştı; bu arada ksystarkhes olarak, bütün gayreti ile birlikte öngörü ve ilgiyle bizim için, üstün/farklı olanlardan en iyi ve en seçkin olanlarına, bizim (kentimizde) memuriyet yaparak ihtimam gösterdi. Bunlardan dolayı diğer birçok zamanlar ve şimdi bu adamın onurlandırıldığı ve ona şahitlik eden kararları, bize karşı iyi niyeti için en büyük ve değerli bir karşılık olduğunu düşünerek, efendilerimiz İmparatorlara gönderiyoruz, çünkü uygun masraflarla ve birçok çabayla Antiokheialar arasında en yeni yarışmayı tertiplemeyi başardı ve üstesinden geldi, öyle ki ödülleri kendi kaynaklarından karşıladığını düşünüyoruz. Bunlardan dolayı, hayırlı uğurlu bir şekilde, Aphrodisiaslıların en kutsal Danışma Meclisi ve en parlak Halk Meclisi önünde daha önce bahsedilmiş şeyler hakkında Menandros'a teşekkür edilmesine, vatanın en göze çarpan yerinde heykellerin

dikilmesi ve resimlerin adanmasıyla onun onurlandırılmasına, bizim nezdimizde ona ait onurların daimi olması için bu kararın umumi bir ilan ile onurların yazılmasına karar verildi.

Ayrıca aşağıda yazılı olan kentlerin de vatandaşıdır: Pergamonluların, Antioheialıların, Caesarea kolonistlerinin, ve Thebailıların bouleutesi, ve Apollonialıların bouleutesi, Lykialıların, Thrakialıların, ve Miletosluların bouleutesi, Pessinusluların, Claudiopolislerin;

Onurların sorumluluğunu kardeşi, Menandros oğlu, Apollonios oğlu Zenon üstlendi.

B Danışma ve Halk Meclisi en iyi ve en büyük onurlarla, saygın ve dikkatli bir şekilde sporunu icra eden, birçok galibiyet kazanmış olan, pankratiastçı, muhteşem, ksystarkhos, saygıdeğer ve önde gelen bir aileden olan, her zaman için insanlar arasında 30 yıl süresince üç kategoride – çocuklar, delikanlılar ve yetişkin erkekler – çarpışan ilk ve tek insan olan, kutsal, 1 talent ödüllü oyunları ve diğer birçok yarışmaları kazanan Aelius Aurelius Menandros'u onurlandırdı:

Naples'teki Sebasta Oyunlarında Claudian çocuklar kategorisinde pankration müsabakasını; Nemeia'da çocuklar kategorisi pankration müsabakasını; Isthmia'da sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisi pankration müsabakası; Ephesos'daki Balbillea'da sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisi pankration müsabakasında; Pergamon'daki Asia Birlik Yarışması'nda yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Ephesos'daki Balbillea'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Smyrna'daki Asia Birlik Yarışmasında yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; 7. Panathenais'daki Panathenaia'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası, ilk Aphrodisiaslı olarak; Nemeia'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası ve takip eden Nemeia'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Atina'daki kutsal Olympeia'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası, ilk Aphrodisiaslı olarak; Pythia'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Roma'daki Capetolia Olympia'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası, ilk Aphrodisiaslı olarak.

C .....ON yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası, ilk Aphrodisiaslı olarak; .....daki Asia Birlik Yarışması'nda yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Mitylene'de yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Adramyttion'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; ..... yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; ..... yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; .....a'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Nikomedeia'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Nikaia'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Prusa'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Claudiopolis'te 2 kez yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Galatia Ankyra'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Pessinus'ta yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Damaskos'da iki kez yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Berytos'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Tyr'de yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Straton Kaisareia'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Samaria'nın Neaplesi'nde yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Skytopolis'de yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Gaza'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Caesarea Panias'da iki kez yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Hieropolis'de yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Anazarbos'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Mopsouestia'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Syria'nın Tripolis'inde yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Arabia'nın Philadelphiasında yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Euphrates kıyısındaki Zeugma'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası; Kibyra'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası.

Tanım: B 43 – 66 strları arasındaki galibiyet listesinin kısa bir formunu taşıyan fragman.

Buluntu yeri: Aphrodisias'ta kentin doğu tarafındaki duvarda bulunmuş.

Yayın yeri: Roueché 1993, s. 235 – 6, no. 92

Ölçüler:

Tarih:

[--

Προυσιάδα ἀνδρῶν πανκράτιν, Κλαυδιόπολιν

2 Ἀγκύραν τῆς Γαλατίας, Πεσσινοῦντα, Δαμασκὸν β',

Βηρυτὸν, Τύρον, Καισαρείαν τῆς Στρατώνος,

4 Νεάπολιν τῆς Σαμαρίας, Σκυθόπολιν, Γάζαν,

Καισαρείαν Πανιάδα β', Ἱερόπολιν, Ἀναζαρβὸν, Μοψ-

6 ουεσίαν, Τρίπολιν τῆς Συρίας, Φιλαδελφείαν τῆς

Ἀραβίας, Ζεῦγμα πρὸς τῷ Εὐφράτῃ, Κιβύραν

Çeviri: ... Prusa'da yetişkin erkekler kategorisi pankration müsabakası, Claudiopolis'de, Galatia Ankyra'da, Pessinus'da, Damaskos'da 2 defa, Berytos'da, Tyr'de, Straton'un Caesareasi'nda, Samaria'nın Neapolisi'nde, Skythopolis'de, Gaza'da, Caesarea Panias'da 2 defa, Hierapolis'de, Anazarbos'da, Mopsuestia'da, Syria'nın Tripolisinde, Arabia'nın Philadelphiasında, Euphrates kıyısındaki Zeugma'da, Kibyra'da ...

12 Hieronikes, Pythianikes, Aktionikes Marcus Aurelius ...'un Galibiyet Listesi

Tanım: Gri taştan bir kaide.

Buluntu yeri: Aphrodisias'ta Kuzey-doğu kapısının güneyinde, kent duvarının içinde bulunmuş.

Yayın yeri: Moretti 1953, s. 235 no. 80; Bosch 1967, s. 304 no. 247; MAMA VIII s. 117 no. 521 (B) ve s. 107 no. 495 (A); Becker – Bertau 1986, s. 145-6, no. T 26; Roueché 1993, no.70

Ölçüler: Yük. 1.18 m.; Gen. 0.545 m.; Kal. 0.67 m.; Harf yük. 0.0175 – 0.02 m.

Tarih: Erken 3. yy.

(A) [Ἡ βουλῆ] καὶ ὁ δῆμος καὶ ἡ γερουσί[α καὶ]

οὶ ἀπὸ τῆς οἰκουμένης ἰε –

ρονεῖται πλειστονεῖται στε –

[φανεῖται - - - - -]

(B) [ἐτείμη]σαν Μᾶρ(κον) Αὐρ(ήλιον)

[- - - -]ον Τειμοκλέους [τοῦ]

[Ἀγ]αθόποδος τοῦ Ἀρτε[μι]-

[δώ]ρου Ἀφροδεισιέα κα[ὶ]

5 [Ν]εικομηδέα καὶ Ἀνκυρ[α]-

[ν]ὸν βουλευτὴν δολιχοδ[ρό]-

μον ἱερωνείκην πυθιον[εῖ]-
 κην ἀκτιονείκην παρά[δο]-
 ξον, νεικήσαντα δὲ κα[ί]
 10 ἄλλους ἀγῶνας τοὺς ὑ -
 πογεγραμμένους· ἐν Ἀ[ν]-
 κύρα τῆς Γαλατίας εἰς[ἀκτιον]
 Ἀσκήπειον παίδων δόλιχ[ον],
 [ἐ]ν Ἀδριανῆα τῆς Βειθυνία[ς ἱερ]-
 15 ὸν Ἀδριάνειον Ἀντινόειο[ν]
 παίδων δόλιχον· ἐν Ἡρακλε[ί]-
 α τῆ πρὸς τῷ Πόντῳ Ἀδρι<ά>νηο[ν]
 Ἡράκλειον ἰσάκτιον πα[ί]-
 δων δόλιχον· ἐν Χαλκηδ[ό]-
 20 νι παίδων δόλιχον, κατὰ
 [τ]ὸ ἐξῆς ἀνδρῶν δόλιχον·
 ἐν Νεικομηδεία Αὐγούστ[ει]-
 α Σεβήρεια ἀνδρῶν δόλ[ι]-
 χον, τῆ αὐτῆ ἡμέρα διά[υ]-
 25 λον, ὄπλον· ἐν Νεικέα Α[ὐ]-
 γούστειον ἀνδρῶν δόλ[ι]-
 χον· ἐν {N} Ἡρακλεία τῆ πρὸ[ς]
 τῷ Πόντῳ Ἀδριάνειον Ἡ-
 ράκλειον ἰσάκτιον ἀν-
 30 δρῶν δόλιχον, τῆ αὐτῆ ἡμέ-
 [ρ]α ὄπλον· ἐν Νεικέα Αὐ-
 γούστειον ἀνδρῶν δόλ[ι]-
 χον, τῆ αὐτῆ ἡμέρα διάυλον,
 ὄπλον· ἐν Φιλαδελφεία κο[ι]-
 35 νὸν Ἀσίας ἀνδρῶν δόλ[ι]-
 χον β
 προνοησαμένου τῆς ἀνα-

στάσεως τοῦ ἀνδριάντος
 Ἀντιωρίδου τοῦ ἱεροῦ
 40 {ιεροῦ} θεᾶς Ἀφροδείτης
 τοῦ συντρόφου αὐτοῦ.

Çeviri: *Danışma, Halk, Yaşlılar meclisi ve tüm yerleşik dünyadan kutsal oyun galipleri, birçok kez galibiyet kazananlar, taçla ödüllendirilenler .....Artemidoros oğlu, Agathopous oğlu Timokles'in oğlu, Aphrodisias, Nikomedeia ve Ankyra vatandaşı, bouleutes, uzun mesafe koşucusu, kutsal oyun galibi, pythia oyunları galibi, aktia oyunları galibi, muhteşem ve aşağıda yazılmış olan oyunları kazanan Marcus Aurelius ...'u onurlandırdı: Galatia Ankyra'da Pythia oyunlarına denk (isopythia) Asklepeion oyunlarında çocuklar kategorisindeki uzun mesafe koşusu, Bithynia Hadrianea'da Aktia oyunlarına denk (isaktia) Hadrianeion Antinoeion'da çocuklar kategorisindeki uzun mesafe koşusu, Pontos yakınındaki Herakleia'da Aktia oyunlarına denk Hadrianeion Herakleion'da çocuklar kategorisindeki uzun mesafe koşusu, Khalkedon'da çocuklar kategorisindeki uzun mesafe koşusu, bundan sonra yetişkin erkekler kategorisindeki uzun mesafe koşusu, Nikomedia'da Augusteia Severeia'da yetişkin erkekler kategorisindeki uzun mesafe koşusu, aynı günde iki stadion silahlı koşu, Nikaia'da Augusteion'da yetişkin erkekler kategorisindeki uzun mesafe koşusu, Pontos yakınındaki Herakleia'da Aktia oyunlarına denk Hadrianeion Herakleion'da yetişkin erkekler kategorisindeki uzun mesafe koşusu, aynı gün silahlı koşu, Nikaia'da Augusteion'da yetişkin erkekler kategorisindeki uzun mesafe koşusu, aynı gün iki stadia, silahlı koşu, Philadelphia'daki Asya birlik yarışmalarında yetişkin erkekler kategorisi uzun mesafe koşusu. Heykelin dikilmesini süt kardeşi, tanrıça Aphrodite'nin rahibi Antidoros üstlendi.*

13 Periyodik Oyun Galibi ve Aktia Oyunları Galibi Kandidianos

Tanım: İki fragmandan oluşan, bir tarafı profilli sade bir kaide.

Buluntu yeri: Aphrodisias'ta tiyatro sahnesinde bulunmuş, şu an kazı evinin bahçesinde durmakta (Env. No. 68.400)

Yayım yeri: Roueché 1993, s. 207, no. 74.

Ölçüler: Yük. 0.24 m.; Gen. 1.06 m.; Kal. 0.50 m.; Harf yük. str. 1'de 0.035 m., str. 2'de 0.04 m.

Tarih: İs. Yak. 3. yy.

Κανδιδιανὸν Ἀκτιονίκτην

περιοδονίκτην ἢ πατρις

Çeviri: *Vatan, periyodik oyun galibi, Aktia galibi Kandidianus'u (onurlandırdı).*

14 Birçok Olympialarda Dövüştüğü Aurelius Akhilleus'un Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Profilsiz grimsi beyaz mermerden kaide. Yazıt iki yüze yazılmış (A sağa, B sola).

Buluntu yeri: 1913 yılında yapılan kazıda Aphrodisias'da hamam yapısında bulunmuş.

Yayım yeri: **A:** Wankel 1979, s. 73-5, no. 12; Roueché 1993, no. 72; Jones 1981, s. 107-19; **B:** Jones 1981, 119-29; Roueché 1993, no. 72 b

Ölçüler: Yük. 1.28 m.; Gen. 0.55 m.; Kal. 0.53 m.; Harf yük. 0.015 m.

Tarih: İS. 3. Yy.

A

[
 [τούς] ἔσπουδακότας ἀποδεχο[μέ]-
 [νης] ἀεὶ ταῖς πρεπούσαις καὶ δικα[ί]-
 [αῖς] πρὸς ἀξίαν μαρτυρίαις τῆς λαμ-
 5 [προ]τάτης πόλεως τῶν Ἐφεσίων καὶ vac.
 [συ]νηδομένης ὡς οἰκείοις τοῖς παν-
 [τῶ]ν ἀγαθοῖς, καὶ, ὅσα ταῖς ἄλλαις πο-
 [λ]εσιν ἐν τοῖς ἐπιφανέσιν τῶν ἀν-
 [δ]ρῶν ὑπάρχει πρὸς εὐδοκίμησιν
 10 [ἐ]ξαίρετα, ταῦτα ὑπάρχειν εὐτυχή-
 [μ]ατα πλεῖον δέ τι τῆς περὶ τὴν εὐνοι-
 [α]ν ῥοπῆς ἀπονεμούσης τῇ λαμ-
 προτάτη πόλει τῶν Ἀφροδεισιέων
 [π]ρὸς τὴν πολλὰ καὶ ἐξαίρετα περὶ
 15 [τ]ῆν ἀντίδοσιν τῆς φιλοστοργίας
 ἐστὶν αὐτῇ δίκαια, καὶ διὰ ταῦτα vac.
 Αὐρ(ῆλιον) Ἀχιλλέα, σώματος μὲν ἄσκη-
 σιν ἐπανελόμενον, ἀθλήσεως δὲ
 τὸν γενναιότατον, βίου δὲ καὶ προ-
 20 αἰρέσεως τὸν σεμνότατον, ὡς ἐν αὐ-
 τῷ πάσαν κεκρᾶσθαι τὴν ἀρετὴν ὅσην
 ψυχῆς ἐστὶν καὶ σώματος, ἀποδε-
 ξαμένης μὲν πολλάκις καὶ ἐν τοῖς
 φθάνουσιν ἀγῶσιν οἷς ἐκόσμησεν
 25 διαπρεπῶς καὶ μετὰ πάσης ἀγω-
 νισάμενος ἀνδρείας, μάλιστα δὲ
 ἐν τῷ τῶν Ὀλυμπίων ἀγῶνι, ὅτι προ-
 τρεψαμένης αὐτὸν ὡς πατρίδος
 τῆς πόλεως εἰς τὸ τελεώτατον τῶν
 30 ἀγωνισμάτων καὶ τὴν κρίσιν τῶν ἀν-
 δρῶν μετελθεῖν, ὑπακούσας κα[ί]

πεισθεῖς τῇ προτροπῇ τούς τε ἀν-
 τιπάλους κατηγωνίσασατο καὶ μετὰ
 τοσαύτης δόξης τὸν κότινον ἀνε-
 35 δήσατο ὡς ἐν τοῖς μάλιστα τῶν
 εὐδοκιμησάντων ἀγωνισμάτων
 καταριθμεῖσθαι τὴν ἀνδρείαν αὐ-
 τοῦ καὶ προθυμίαν διὰ ταῦτα ἔ-
 δοξεν μὴ μέχρις μόνης τῆς γνώ-
 40 σεως τῶν παρόντων μηδὲ τῶν ἀ-
 παντησάντων κατὰ καιρὸν τῷ στα-
 δίῳ στήναι τὴν περὶ τούτων μαρτυρί-
 αν, ἀ[λλ]ὰ γὰρ καὶ παρακαταθέσθ[αι] δι[ὰ]
 τούτου τοῦ ψηφίσματος ἔτι μᾶ[λ]-
 45 λον αὐτὸν τῇ πατρίδι.

B

εἴτε δὲ Βαριανοῖο Π-Ο[-----]
 ἀγορεύσεις
 μέτροις νεικήσας τοῦτο[ν ἔχω]
 κότινον
 5 εἴτ' ἐπιφημίξης τὸν ἔφη[βον Ἀ]ρείονα
 φωτῶν
 καὶ κατὰ τούτου [[Ζεύ]]ς ὦπα[σε]
 μοι κότινον
 ἐν πᾶσιν δὲ ἔθνεων ΕΙΡ[---]
 10 σταδίοις τόσος εἰμί [ ]
 ὅσσον μήτις ἐμῶν ἀστὸς ἔ[φν]
 προσφέρειν
 πληθος δὲ στεφάνων ἀγορεύει
 σοι κλέος ἄλλων
 15 εἰκόνι λαινέη καὶ τύπῳ ἡμετέρῳ.
 πόλλακι γὰρ δὲ [[Πύθια ἔ]]χω καὶ Ὀ[[λύμπια]]

δεῑα

ἀντιπάλους νεικῶν κυδίμ(ω)

εὐκλείη

20 οὐδενὸς ἀνθρώπων δηρειαμένου

περὶ νείκης

[ε]ῖς ἔριν ἐκλήτου δεύτερον ἀντιάσαι

15 *N.N.'un Galibiyet Listesi*

Tanım: Bir sarkophagun önünden 5 parça.

Buluntu yeri: Aphrodisias'ta kent duvarının güneyinde ya da civarında bulunmuş. A hala sur duvarında; B, C ve D müzede (Env. No. 70.220, 72.493, 76.39), E müzede bahçede durmaktadır.

Yayın yeri: Roueché 1993, s. 200-202, no.71

Ölçüler: (A) Yük. 1.12 m.; Gen. 0.54 m.; Kal. 1.32 m.; Harf yük. 0.02 m.; (B) Yük. 0.64 m.; Gen. 0.40 m.; Kal. 0.18 m.; (C) Yük. 0.17 m.; Gen. 0.22 m.; Kal. 0.210 m.; (D) Yük. 0.18 m.; Gen. 0.23 m.; Kal. 0.19 m.; (E) Yük. 0.15 m.; Gen. 0.28 m.; Kal. 0.13 m.

Tarih: İS. 2. – 3. yy.

A

	Σάρδις	[
	κοινὸν Ἀσίας	[
	παν-	π[αν]-
	κράτι-	κρά[τι]-
5	ον	ον
	Λαυδίκειαν	Ἰεράν-
	Κλαυδία	πολι[ν]
	παν-	παν-
	κράτι-	κράτι-
10	ον	ον
	Μιτυλήνην Ἀμ-	Λαυδίκ[ει]-
	μώνηα παίδων	αν τῆς Σ[υ]-
	καὶ ἀγενείων	ρίας
	παν-	παν-
15	κράτι-	κράτι-
	ον	ον

Çeviri: *Sardes'teki Asya Birlik oyunlarında pankration müsabakası; Laodikeia'daki Claudiea'da pankration müsabakası; Mitylene'deki Ammonea'da çocuklar ve sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisindeki pankration müsabakası; ... pankration müsabakası; Hierapolis'te pankration müsabakası; Syria Laodikeiasında pankration müsabakası.*

B

	[. . .	
	[Ἀντιό]χειαν τῆς Συρίας	
	[Πύθι]α πρὸς Δάφνην	
	παν-	Νέμει-
	κράτι-	α παν-
5	ον	κράτι-
		ον
	[Ἔφε]σον	Ἔφεσον κοινὸν
	[Ἐφέ]σηα	Ἀσ[ίας πα]ίδων
		κ[αὶ ἀγε]γείων
10	[πα]ν-	[παν]-
	[κράτι]-	[κράτι]-
	[ον]	[ον]
	[. . .	

Çeviri: *...Syria Antiokheia'da, Daphne Pythia Oyunlarında pankration müsabakası; Nemeia'da pankration müsabakası; Ephesos'taki Ephesea'da pankration müsabakası, Ephesos'taki Asya Birlik oyunlarında çocuklar ve sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisinde pankration müsabakası.*

C

παν-
κρά-
τιον

D

[Ἀφροδισιάδα]
[Ἀφρο]δισ[vac.]-
[ίηα] Ἀδώ- vac.
[νηα] τοῖς vac.
[. . .

Çeviri: *Aphrodisias'ta Aphrodisiea Adonea'yi 3 defa*

E

Ἡρα-
κλεί-
αν

Çeviri: *Herakleia'da*

16 Periyodik Oyun Galibi Piseas için Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Sağ ve alt kısmı kırılmış, üst kısmı profilli bir kaide.

Buluntu yeri: Tiyatroda bulunmuş, şu an kazı evinin bahçesinde (Env. No. 71. 337)

Yayın yeri: Roueché 1993, s. 207, no. 75.

Ölçüler: Yük. 0.25 m.; Gen. 0.57 m.; Kal. 0.28 m.; Harf yük. 0.04 m.

Tarih: İS. yak. 3. yy.

Πίσεαν Πισέου

2 περιοδονίκην

ή πατρίς

Çeviri: *Vatan, periyodik oyun galibi Piseas oğlu Piseas'ı (onurlandırdı).*

17 Hieronikes Zeno Aeneas'ın Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Bir kaide. İlk olarak Deering tarafından taşın tamamı ele geçirilip okunmuş, daha sonra 1904'de French tarafından 7 parça şeklinde bulunmuştur.

Buluntu yeri: Aphrodisias'ta tapınak – kilise'nin tapınak bölmesini desteklemek için diğer kaidelerle birlikte dikey element olarak kullanılmış.

Yayın yeri: Roueché 1993, s. 210 – 2, no 78

Ölçüler: Yük. kaydedilmemiş, Gen. 0.45 m.; Kal. 0.45 m.; Har yük. 0.02 m.

Tarih: İS. erken 3. yy.

[Ζήν]ωνα Ζήν[ωνος]

[τ]οῦ Χάρητος το[ῦ]

[Ζ]ήνωνος Αἰνεΐαν

γένους καὶ ἀξιώματος

5 τοῦ πρώτεόντος

ἐν τῇ

πατρίδι ἱερρονείκην

πλειστονεΐκην

παράδοξον

10 παλαιστήν

παῖδα

Μενεσθεὺς Ἀπολλωνίου

- το[ῦ]
 Μενεσθέως Παπ[ί]ου
 15 Ἰσόβουνος
 ἀρχινεοποιός
 θεᾶς Ἀφροδείτης
 τὸν συγγενῆ
 ἐκ τῶν ἰδίων
 20 καθὼς ἀγωνοθετῶν
 ὑπέσχετο

Çeviri: *Kentteki en önemli şahısların sınıfından ve soyundan gelen, kutsal oyun galibi, birçok kez galibiyet kazanmış olan, muhteşem çocuk güreşçi, Zeno oğlu, Khares oğlu, Zeno oğlu Zeno Aenias'ı, Tanrıça Aphrodite'nin neopoios başkanı, Menestheus Papias oğlu, Apollonios oğlu Menestheus Isobounos agonothetes iken söz verdiği gibi bizzat kendi (servetinden) akrabasının (heykelini dikti).*

18 Sporcular Birliği'nin Hieronikes Kallikrates'i Onurlandırma Yazıtı

A

Tanım: Profilsiz, üst tarafı kırılmış düz bir blok.

Buluntu yeri: Aphrodisias'ta, batıya doğru kent surunun güney parçasının tam güneyinde bulunmuş.

Yayım yeri: Roueché 1993, s. 228 – 230, no. 89.

Ölçüler: Yük. 0.84 m.; Gen. 0.465 m.; Kal. 0.50 m.; Harf yük. 0.015 m.

Tarih: İS. 117 – 138 yılları.

- [-----]ΙΤΟ—Ξι—[-----]
 [-----]Ι ἔδοξεν τῇ ἱερᾷ ξ[υστικῇ πε]-
 ριπολιστικῇ εὐσεβεῖ σεβαστῇ [συνόδω καὶ]
 τῶ σύνπαντι ξυστῶ τῶν περὶ τ[ὸν Ἡρακλέα]
 5 καὶ αὐτοκράτορα Καίσαρα Τραιαν[ὸν Ἄδρι]-
 ανὸν Σεβαστὸν διαπέμψασθαι [τόδε τὸ ψήφισ]-
 μα τῇ ἱερωτάτῃ Ἀφροδεισιέων βο[υλῇ καὶ]
 τῶ δήμῳ ἐπεὶ Καλλικράτης Διογέν[ους Ἀφρο]-
 δεισιεὺς πανκρατιαστῆς ἱερονείκη[ς πλεισ]-
 10 [τ]ονείκης ἀπὸ πρώτης ἡλικίας ε[ἰς τὰς ὀ]-
 δούς τῆς ἀρετῆς τραπεῖς ἰδρῶσι [καὶ πό]-
 νοις ἐκτήσατο τὴν εὐκλεῆ δόξαν [. . . . .]-

τητός τε παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις καθ' [όλης τῆς]
 οἰκουμένης γέινεται διά τε τὴν ὀλόκλ[ηρον]
 15 αὐτῷ πεφιλοπονημένην σοφίαν· σωματι γὰρ ὑ-
 περβάλων ἅπαντας ἀρχαίους ἐθαυμάσθη [τὴν]
 [φύ]σιν, ψυχῆς τε ἐπιμελούμενος ἐμακαρί-
 ζετο τὸν τρόπον· ὧν ἕνεκα ἀπάντων πρὸς
 τὸ ὑπερβάλλον τῆς δόξης ἐρπύσας ὁ βάσκα-
 20 νος φθόνος τὸ κοινὸν ἡμῶν ἀγαθὸν νεμεσή-
 σας ἀπήνεγκεν ἐνειρείσας εἰς μέρη τοῦ σώμα-
 τος τὰ εὐχρηστότατα πανκρατιασταῖς, τοὺς ὤ-
 μους· διὸ ἔδοξεν τύχη τῇ ἀγαθῇ αἰτήσασ-
 θαι τὴν Ἀφροδισιέων πόλιν τόπους ἐπιτη-
 25 δείους, ὅπως ποιησώμεθα τοῦ μεγάλου ἱερο-
 νείκου εἰκόνων ἀναθέσεις καὶ ἀνδρειάν-
 τος ἀνάστασιν καθὰ καὶ ἐν τῇ μητροπόλει
 τῆς Ἀσίας Ἐφέσῳ ἔχουσῶν τῶν τειμῶν
 ἐπιγραφὰς τὰς προσηκούσας τῷ Καλλικράτει,
 30 ἵνα διὰ τούτου τοῦ ψηφίσματος τὸ βαρύθυμον
 πρὸς εἵμαρμένην ἀπαραίτητον αἰ τῶν τει-
 μῶν χάριτες εὐπαρηγόρητον ἡμεῖν τὸν συν-
 αθλητὴν καταστήσωσιν

Çeviri: ..... seyahat eden atletlerin kutsal, dindar, saygın derneği ve Herakles ve İmparator Caesar Trajanus Hadrianus Augustus'un himayesindeki tüm ksystos, bu kararın Aphrodisiaslıların en kutsal Danışma ve Halk Meclisine gönderilmesine karar verdi. Mademki Diogenes'in oğlu, Aphrodisiaslı, kutsal oyun galibi, en erken çağından (helikia) itibaren birçok kez galibiyet kazanmış olan pankratiastçı Kallikrates, erdemin yolunu tutarak ter döktü ve işlerle bu asil ünü elde etti ... tüm yerleşik dünya üzerindeki bütün insanlar nezdinde işleri ile elde ettiği tam bir bilgelik dolayısıyla ... oldu; zira bütün eskilere üstün gelen bedeni ile yaratılışı hayranlık uyandırdı ve, ruhunu gözeterek, karakteri kutsandı. Bütün bunlardan dolayı ününün üstünlüğü/fazlalığı ile ilişkili nüfuz eden kötü kıskançlık, bizim yaygın iyi şeylerimizde gözü kalarak, pankratiastçılar için en yararlı şeyleri vücudunun uzuvlarını/parçalarını, omuzlarını ortaya çıkardı. Bu sebepten dolayı, bu karar vasıtasıyla değiştirilemez yazgının altındaki ruhani ağırlığında, onurların lütuflarlığı bizim atletler birliğini avutmak üzere, Aphrodisiaslıların kentinin, tıpkı Asia'nın metropolisi Ephesos'da Kallikrates'e ait olan yazıtlarda sahip olunan onurlar gibi, büyük kutsal oyun galibinin resimlerinin sunulması ve heykelinin dikilmesi için, uygun yerleri araştırmasına hayırlı uğurlu bir şekilde karar verdi.

B

Tanım: bir bloğa ait her tarafi kırılmış bir parça.

Buluntu yeri: Şu an Müze'de (Env. No. 70. 217)

Yayım yeri: Wankel 1979, no. 11B; Roueché 1993, s. 229, no. 90.

Ölçüler: Yük. 0.22 m.; Gen. 0.36 m.; Kal. 0.18 m.; Harf yük. 0.015 m.

Tarih: İS. 117 – 118 yılı.

[— ἔδοξεν τῆ ἰε]ρῶ ξυστικῆ περιπολιστικῆ εὐσεβεῖ σεβαστῆ συνόδῳ, καὶ τῷ σύμπαντι ξυστῶ τῶν περὶ τὸν Ἡρακλέα]

[— καὶ αὐ]τοκράτορα Καίσαρα Τραϊαν[ὸν Ἀδριανὸν Σεβαστὸν διαπέμψασθαι τόδε τὸ ψήφισμα τῆ ἱερωτάτῃ Ἀφροδισιέων βουλῆ]

[— καὶ τῷ δήμῳ· ἐπεὶ Καλλι[κράτης Διογένους Ἀφροδισιεύς πανκρατιαστῆς ἱερωνείκης πλειστονεϊκής ἀπὸ πρώτης ἡλικίας

[- εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς ἀρετῆς τραπεῖς ἰδ[ρῶσι καὶ πόνοις ἐκτήσατο τὴν εὐκλεῆ δόξαν ἐπιζήτητός τε παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις καθ' ὅλης]

[-- τῆς οἰκ]ουμένης γαίνεται [διὰ τε τὴν ὀλόκληρον —]

[— ἅπαντας ἀρ]χαίους ἐθαυμάσθη τ[ὴν φύσιν —]

[— πρὸς τὸ] ὑπερβάλλον τῆς δ[όξης ἐρπύσας —]

[— ἐν]ερείσας εἰς μέρη τοῦ [σώματος —]

[— αἰτήσα]σθαι [τῆ]ν Ἀφρο[δισιέων πόλιν —]

Attouda**19 Marcus Aurelius Aleksandros 'u Onurlandırma Yazıtı**

Tanım: Beyaz mermerden heykel kaidesi. Yazıt *tabula ansata* içine yazılmış.

Buluntu yeri: Hisarköy (Attouda)da okulun önünde bulunmuş.

Yayım yeri: Sheppard 1981, s. 26 -7, no. 7 (SEG 31, no. 1103).

Ölçüler: Yük. 0.55 m.; Gen. 0.38 m.; Kal. 0.40 m.; Harf yük. 0.02 m.

Tarih: İS. yak. 200 yılı

M(ἄρκος) Αὐρ(ἡλιος) Ἄττι-

2 κὸς Ἀλέξαν-

δρος νεϊκή-

4 σας Ὀλύμπι-

α ἀνδρων παν-

6 κράτιον.

Çeviri: *Olympia'daki yetişkin erkeklerin pankration müsabakasını kazanan Marcus Aurelius Atticus Aleksandros.*

20 Marcus Aurelius Karminius'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Profilli mermer kaide.

Buluntu yeri: Attouda. Yol kenarındaki bir duvarda bulunmuş.

Yayın yeri: Radet 1890, s. 238, no. 13

Ölçüler:

Tarih: İS. 3. yy.

Μᾶρ(κος) Αὐρ(ήλιος)

2 Καρμίνι-

ος Κατα-

4 πλοῦς νει-

κήσας Πυ-

6 θικῶν παν-

κράτιον.

Çeviri: *Pythia oyunlarının pankration müsabakasını kazanan Kataples'in oğlu Marcus Aurelius Karminios.*

21 Kharmideia Galibi N.N.un Onurlandırma Yazıtı

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayın yeri: RPh 1921, 134

Ölçüler:

Tarih:

[—]

[νεικᾶ τήν δεκάτην

2 [περίοδον τῶ]ν Χαρμι-

[δείων παίδ]ων vacat

4 [πα]νκράτιον

[προνη]σαμένου τῆς

6 [ἀναστ]άσεως τοῦ ἀνδρι-

[άντος] Ζωσίμου τοῦ

8 [πατ]ρός αὐτοῦ vacat

[νεωκόρ]ου τῶν πατρῶν

10 [θεῶν κ]αὶ τοῦ κυρίου

[αὐ]τοκράτορος.

Çeviri: ..... *Kharmideia'nın 10. periodosunda çocukların pankrationunu kazandı, heykelin dikilmesini, vatanın tanrılarının ve kyrios autokratorun neokorosu bizzat kendi babası Zosimos sağladı.*

22 *Olympia Herakleia Adrastea Galibi N.N.'un Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Mermer kaidenin üst kısmı.

Buluntu yeri: Hisarköy'de bir çeşme yapısında bulunmuş.

Yayın yeri: Radet 1980, s. 238, no. 14

Ölçüler: Yük. 0.31 m.; Gen. (üst) 0.52 m., (gövde) 0.34 m.; Kal. (üst) 0.59 m., (gövde) 0.33 m.

Tarih:

Ὀ[λύμ]πια Ἡράκλεια Ἀδράστηα

(vac.)

ἀγαθῆ τύχη.

Çeviri: ... *Olympia Herakleia Adrastea'yi ... Hayırlı uğurlu olsun!*

Daldis

23 *Pisa'daki Olympia Galibi Marcus Aurelius Pius'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Arka kısmı kırık mavimsi mermerden kaide.

Buluntu yeri: Daldis

Yayın yeri: TAM V.1, no. 5; TAM V.3, no. 1511.

Ölçüler:

Tarih: Gallienus Dönemi

M. Αὐρ. Πείιος Σω –

2 κράτους Δαλδι –

ανός βουλευτής

4 καὶ Ἀθηναῖος,

Ὀλυμπιονίκης

6 Πεισαῖος παρά-

δοξος,

8 νεικήσας τὰ με –

γάλα Δεῖα Ἄλεια

10 Φιλαδέλφεια.

Çeviri: *Sokrates'in oğlu, Pisa'daki Olympia'nın galibi muhteşem, Büyük Haleia Philadelphia'yi kazanan, Daldisli buleutes ve Atinalı M(arcus) Aur(elius) Pius.*

Didyma**24 N.N.'un Galibiyet Listesi**

Tanım: Mavimsi mermerden kaide. Kaide iki parçaya ayrılmış.

Buluntu yeri: Tapınağın doğu yüzünde bulunmuş (Üst Parça Env. No. 148, Alt Parça Env. No. 368)

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 153 – 4, no. 201.

Ölçüler: Yük. 0.67 m.; Gen. 0.86 m.; Kal. 0.67 m.; Harf yük. 0.02 – 0.025 m.

Tarih: İÖ. yak. 20 yılı

Başlangıcı kayıp

- [— — — — — και τὸν ἀγῶνα τῶν Σεβαστῶν Ῥω]-
μαίων τὸν τιθέμενον [ὑπὸ τ]οῦ κο[ινοῦ τῆς Ἀσίας ὁ]-
πλίτην πρῶτον τῶν Ἰώνων καὶ Ἴσθμια ὀπλίτην πρῶ]
το<v> Μιλησίων καὶ Πύθια πάλιν σ[τάδιον καὶ ὀπλίτην]
5 πρῶτον τῶν Ἰώνων καὶ τὸν τιθέμενον ἀγῶνα ὑπὸ τῶν ἀ]-
πὸ τῆς οἰκουμένης ἱερονικῶν καὶ σ[τεφανιτῶν στά]-
διον, δίαυλον, ὀπλίτην πρῶτον πά[ντων καὶ Ἡραϊα]
τὰ ἐν Ἄργει στάδιον πρῶτ[ον Μιλησί]-
ων καὶ ὀπλίτην καὶ Νέμε[ια τὸ τρίτον]
10 στάδιον, δίαυλον, ὀπλίτη[ν πρῶτον
τῶν Ἰώνων καὶ Ἀλῖεια τὰ ἐν [Ρόδ]ῳ στά-
διον καὶ ὀπλίτην καὶ Ἐλευθ[έρια τ]ὰ ἐν Πλα-
ταιαῖς τὰ τιθέμενα ὑπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑ[λλήνων τ]ὸ δεύτερο[ν]
στάδιον, δίαυλον, ὀπλίτην καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ [τροπαίου]υ ἐνόπλι-
15 ον δρόμον καὶ ἀναγορευθέντα τὸ δεύτερον [ἄριστο]ν τῶν Ἑλλή-
νων πρῶτον καὶ μόνον καὶ τιμηθέντα ὑπὸ τ[οῦ κοινοῦ]υ τῶν Ἑλ[λή]-
νων χρυσῶι στεφάνωι ἀριστήωι καὶ Ἴσθμια [τὸ δεύτε]ρον ὀπλ[ί]-
την καὶ Ἐλευσίνια τὰ Μεγάλα, ἃ τίθησιν ὁ δῆ[μος ὁ Ἀθη]ναίων, [δίαυ]-
λον καὶ ὀπλίτην καὶ τιμηθέντα ὑπὸ τοῦ δῆ[μου τ]οῦ [Ἀθηναίων]
20 πολιτῆαι καὶ ἰκόνι καὶ θαλλοῦ στεφάνωι ἀ[νδραγαθίας ἔνεκεν.]

Çeviri: - - - - - *Asya Birliği tarafından kurulmuş olan Sebasta Romaia yarışmasında İonialıların 1. olarak silahlı koşuyu, Isthmia'da Miletlilerin 1. olarak silahlı koşuyu, tekrar Pythia'da İonialıların 1. olarak stadion ve silahlı koşuyu kazanan, tüm yerleşik dünyadan kutsal galipler ve taçlandırılmış olanlar tarafından kurulmuş olan yarışmalarda hepsinin 1. olarak stadion, diaulos, silahlı koşularını, Argos'daki Heraia'da Miletlilerin 1. olarak stadion koşusunu ve ayrıca silahlı koşuyu, Nemeia'da 3 kez stadion, diaulos ve silahlı*

koşuyu İonialıların 1. olarak, Rhodos'daki Halieia'da stadion ve silahlı koşuyu, Yunanlıların Birliği tarafından kurulmuş olan Plataia'daki Eleutheria yarışmalarında 2 kez stadion, diaulos ve silahlı koşuyu, ganimetlerden silahlı koşuyu kazanan ve Yunanlıların ilk ve tek olarak iki kez en iyisi ilan edilen, Yunanlıların birliği tarafından altın çelenkli bir anıtla onurlandırılmış olan, Isthmia'da 2. kez silahlı koşuyu, Atinalıların halkı tarafından kurulmuş olan Büyük Eleusinia'da diaulos ve silahlı koşuyu, Atinalıların halkı tarafından insani erdemlerinden dolayı vatandaşlıkla, heykelle ve yapraklardan bir taçla onurlandırılış olan .....

25 Olympia Galibi Nikophon'un oğlunun Adak Yazıtı

Tanım: Beyaz mermerden, dikdörtgen kaide bloğu.

Buluntu yeri: Adyton'da bulunmuş (Env. No. 543).

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 121, no. 108.

Ölçüler: Yük. 0.68 m.; Gen. 0.30 m.; Kal. yak. 0.41 m.; Harf yük. 0.02 – 0.025 m.

Tarih: Erken İmparatorluk Dönemi.

Τιβέριος Κλαύδι-
 2 ος Νικοφῶντος
 ὀλυμπιονίκου
 4 υῖός Κυρεί-
 να Νικοφῶν ἀλεί-
 6 πτης Καίσαρος
 στεφανηφο-
 8 ρῶν ἀνέθηκεν
 Ἀπόλλωνι Δι-
 10 δυμεῑ καὶ
 τοῖς Σεβαστοῖς.

Çeviri: Olympia Oyunlarının galibi Nikophon'un oğlu, Kyreina'lı, stephanephoroslar'dan Caesar aleiptesi Tiberius Claudius Nikophon Didyma Apollonu ve Sebastoslar için adadı.

26 Olympia Galibi Thaliarkhos

Tanım: Gri mermerden bir levha parçası.

Buluntu yeri: Tapınağın doğu tarafının önünde Bizans duvarında bulunmuş (Env. No. 3).

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 186, no. 261

Ölçüler: Yük. 0.55 m.; Gen. 0.265 m.; Kal. 0.14 m.; Harf yük. 0.018 m.

Tarih: Erken İmparatorluk Dönemi

[. . . .^{yak.8-9}. . . . Θ]αλιάρχου ὀλυμ-
 [πιονείκου υ]ῖός Θαλιάρχος
 [προφήτης κ]αὶ στεφανηφό-

- [ρος γυμνα]σίαρχος τῶν γυ-
 5 [μνασίων π]άντων κωτάρ-
 [χης καὶ τα]μίας φιλόπατρις
 [. . . . . τ]ωρ χρηματίσας
 [. . . . . μ]άτων τειμηθεὶς
 [τελείοις ἀν]δριᾶσι πατρὸς
 10 [γυμνασιάρ]χου νικήσαντος
 . . . . . ων ἐν τῇ περιό-
 [δω τῇ . . . μη]τρὸς δὲ Ἀρτεμει-
 [σίας τῆς Θρ]ασυμάχου λει-
 [τουργοῦ κ]αὶ τετειμημέ-
 15 [νου ὑπὸ το]ῦ δήμου τε-
 [λείος ἀν]δριᾶσι διὰ τὸ,
 [πρὸς τὴν π]ατριίδα φιλότιμον.

Çeviri: *Olympia Oyunlarının galibi Thaliarkhos'un oğlu, prophet, stephanephoros, bütün gymnasiumların gymnasiarkhesi, Kabeiroi rahibi, tamias, vatansever, ... (para konusunda) yarar sağlamış olan, mükemmel heykellerle onurlandırılmış ..... Thaliarkhos*

27 *Didymeia Galibi N.N.'u Onurlandırma Yazıtı* (?)

Tanım: Mavimsi mermerden bir kaide.

Buluntu yeri: Yel değirmenine giden yola doğru Bizans duvarında bulunmuş.

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 143, no. 176.

Ölçüler: Yük. 0.95 m.; Gen. 0.335; Kal. 0.55 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: İmparatorluk Dönemi

- .. Κοῖν[του . . . .]
 ου Αὐρ(ηλίου) Πρ[. . . .]
 νικήσαντα Διδ[ύ]-
 μεια παίδω[ν]
 5 παγκράτιο[ν]
 προφητεύον-
 τος Μάρκου
 Ἄντωνίου
 Πολέμωνος.

(çelenk) (palm)

Çeviri: ... Marcus Antonius Polemon'un prophetosluğu zamanında Didymeia' da çocuklar kategorisindeki pankration müsabakasını kazanan, Aurelius Pr... oğlu Quintus ... oğlu N.N. ...

28 Didymeia Galibi Titus Iulius Valerium Puplius ve Titus Iulius Valerius Dionysios'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Mavimsi mermerden bir kaide.

Buluntu yeri: Papa Dimitriü'nün arsasında bulunmuş.

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 144, no. 177.

Ölçüler: Yük. 1 m.; Gen. 0.582 m.; Kal. 0.525 m.; Harf yük. 0.032 m.

Tarih: İS. 2. yy.

[ἀγαθ]ῆ τύχη

[ῆ βου]λή καὶ ὁ δῆμος

ἐτείμησαν Τίτον Ἰούλι-

ον Βαλέριον Διονύσιον

5 καὶ Τίτον Ἰούλιον Βαλέ-

ριον Πόπλιον υἱοῦς Ἰ-

ουλίου Ῥοῶπι[αί]ου νι-

κήσα[ντας Πό(πλιον) παίδ]ων

παγκ[ράτιον τὰ ἐ]ν τῷ

10 ἱερῷ Δ[ιδύμεια, Δι]ονύ-

σιον π[άλην ἐπὶ προφ]ήτου

Ἀλιαυ[οῦ . . . . yak.⁸ . . . .]ΥΠΙΟ

.ΙΛΙΟΝΑ . . . . .¹⁰⁻¹¹ . . . . . του

. Οὐλπ[ι . . . . . yak¹⁰ . . . . . φ]όρου.

Çeviri: Hayırlı uğurlu olsun! Danışma ve Halk Meclisi, Aelianus ...' un prophetosluğu zamanında, Iulius Rhodopaios'un oğulları, tapınaktaki Didymeia'da çocukların pankrationunu kazanan Titus Iulius Valerius Puplius'u ve güreş müsabakasını kazanan Titus Iulius Valerius Dionysios'u onurlandırdı, ...

29 Aurelius Philadelphos namı diğer Kheironomos'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Alt ve üst kısmı profilli yuvarlak kaide.

Buluntu yeri: Tapınağın doğu tarafında bulunmuş.

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 144, no. 179.

Ölçüler: Yük. 1.22 m.; Çap. 0.44 m.; Harf yük. 0.02 – 0.025 m.

Tarih: İS. 3.yy. başı

[ἀγαθ]ῆι τ[ύχη]ι

Αὐρ(ήλιον) Φιλάδελφον Φοίβου
 τὸν Χειρονόμον, στεφανω-
 θέντα τὸν τῶν Διδυμείων ἀγῶ-
 5 να ἀπὸ τετραετοῦς ἡλικίας πυ-
 γμῆν κατὰ τὸ ἐξῆς πρώτην, δευ-
 τέραν, τρίτην ἡλικίαν ἐξάκις, νει-
 κήσαντα δὲ καὶ Πάνεια τὰ ἐν τῇ
 πατρίδι πυγμῆν ἢ βουλή καὶ ὁ
 10 δῆμος ἀναστησάντων αὐτοῦ
 τὸν ἀνδριάντα τῶν διὰ γένους
 προφητῶν Οὐλπιανῶν Ἡγη-
 σάνδρου καὶ Ἀνδρέου καὶ Αἰλι-
 ανοῦ Ποπλᾶ.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Phoibos'un oğlu, 4 yaşından itibaren boksta sırasıyla 1., 2. ve 3. dönemlerde 6 kez Didymeia yarışmasında taçlandırılan, vatanındaki Paneia (yarışmasında) boks kazanan Aurelius Philadelphos namı diğer Kheironomos'u, Danışma ve Halk Meclisi (onurlandırdı), onun heykelini atalarından beri prophet olan Ulpianus Hegesandros, Ulpianus Andreas ve Ulpianus Aelianus Popla dikti.*

30 Büyük Didymeia Galibi, Pisa'daki Olympia'da Dövülmüş olan Leukios'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım:

Buluntu yeri: Bizans Dönemi'nden temel duvarları arasında bulunmuş.

Yayın yeri: Rehm 1958, s. 149, no. 194.

Ölçüler: Yük. 0.7937 m; Gen. 0.3683 m.; Kal. 0.66 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: Muhtemelen Hadrian Dönemi.

ἀγαθῆ τύχη.
 Λεύκιον Λευκί-
 ου νικήσαντα
 τὰ Μεγάλα Διδύ-
 5 μεια, ἀγωνισά-
 μενον δὲ καὶ Ὀ-
 λύμπια τὰ ἐν Πεί-
 σῃ περὶ τοῦ στεφά-
 νου, ἀγωνισάμενον

10 δὲ καὶ τοῦς ἄλλους
 ἅπαντας ἀγῶνας
 ἀξιονεΐκως ἢ βου-
 λή καὶ ὁ δῆμος

Ϝ

Δ Η

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Danışma ve Halk Meclisi Büyük Didymeia'yı kazanan, çelenk için Pisa'daki Olympia'da çarpışan ve diğer bütün yarışmalarda bir galibe yaraşır bir şekilde çarpışan Leukios oğlu Leukios'u (onurlandırdı).*

31 *Büyük Didymeia Galibi Marcus Umbricius Demetrios'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Mavimsi mermerden kaide.

Buluntu yeri: Papa Dimitriu'nun arsasında bulunmuş.

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 144, no. 178.

Ölçüler: Yük. 1.26 m.; Gen. 0.47 m.; Kal. 0.395 m.; Harf yük. 0.033 m.

Tarih: İmparatorluk Dönemi.

ἀγαθῆ τύχη
 2 ἢ βουλή καὶ ὁ δῆμος
 ἐτείμησεν Μάρκον
 4 Οὐμβρίκιον Δημή-
 τριον υἱὸν Μάρκου Οὐμβρι-
 6 κίου Δημητρίου Στρα-
 τήγου νικήσαντα
 8 τὰ Μεγάλα Διδύμεια
 παίδων παγκράτ[ι]-
 10 ον. Ϝ

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Danışma ve Halk Meclisi, Marcus Umbricius Demetrios Strategos'un oğlu, Büyük Didymeia'da çocuklar kategorisindeki pankrationu kazanmış olan Marcus Umbricius Demetrios'u onurlandırdı.*

32 *Büyük Didymeia Galibi Marcus Aelius Aurelius Domnos'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Mavimsi gri mermerden bir plaka.

Buluntu yeri: Apsisin yakınıdaki Kilisenin güneydoğu köşesinde bulunmuş.

Yayım yeri: Gardner 1885, s. 350 no.98; Rehm 1958, s. 140-1, no. 162.

Ölçüler: Yük. 0.83 m.; Gen. 0.308 m.; Kal. 0.23 m.; Harf yük. 0.025 m.

Tarih: İmparatorluk Dönemi

ἀγαθῆ Ϝ τύχ[η]

ή βουλή καὶ [ό]
 δῆμος ἐτεΐμ[η]-
 σαν Μᾶρκον [Αἶ]-
 5 λιον Αὐρήλι[ον]
 Δόμνον τὸν [χο]-
 ρηγὸν καὶ ἀμ[φι]-
 θαλῆ, νικήσα[ν]-
 τα παίδων π[ά]-
 10 λην τὰ Μεγά[λα]
 Διδύμεια ἐν [τῶ]
 ἱερῶ.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Danışma ve halk meclisi, koro başkanı ve ἀμ[φι]θαλή olan, tapıntadaki Büyük Didymeia'da çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazanan Markus Aelius Aurelius Domnos'u onurlandırdı.*

33 *Büyük Didymeia Galibi Aurelius Alypos II'i Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Mavimsi mermerden bir sütun. Yazıt bir çerçeve içine yazılmış.

Buluntu yeri: Üst parça Ghimeri(?)'nin evinde bulunmuş, alt parça ise Bizans Kilisesi'nin cellasında bulunmuş. Alt parçanın Env. No. 452.

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 141, no. 163.

Ölçüler: Yük. üst parça 0.56 m., alt parça 0.52 m.; Gen. yazıt 0.322 m.; Çap. üst 0.395 m., alt 0.42 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: İmparatorluk Dönemi

[ἀγ]αθη [τύ]χη.
 ή βουλή καὶ ό δη-
 μος ἐτεΐμησεν
 Αὐρ(ήλιον) Ἄλυπον β' v.
 5 τὸν ἀμφιθαλέ-
 α τῶν Μεγάλων
 Διδυμείων Κομ-
 μοδείων, νεική-
 σαντα <τὰ> Μεγά-
 10 λᾶ Διδ[ύμ]εια παί-
 [δων πάλη]ν ἐπὶ
 ..... yak.8 ..... λυ-

[. . . . yak.⁹ . . . . ἄ]-

νασταθέντ[ος]

15 τ[ο]ῦ ἀνδριάντος

ὑπὸ τοῦ πατρὸς

α[ὐ]τοῦ Αὐρ(ηλίου) Ἀλύπου.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Danışma ve halk meclisi Büyük Didymeia Kommodeiaların rahip yardımcısı, ... zamanında Büyük Didymeia'da çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazanan, Aurelius Alypos oğlu Aurelius Alypos'u onurlandırdı ..., heykeli bizzat onun babası Aurelius Alypos dikti.*

34 *Büyük Didymeia Galibi Aurelius Antiokhos'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Alt ve üst kısmı profilli mavimsi gri mermerden heykel kaidesi.

Buluntu yeri: Adyton'da bulunmuş. Env. No. 1925, 8.

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 141, no. 164.

Ölçüler: Yük. 0.92 m.; Gen. alt kısım 0.39 m.; Kal. alt kısım 0.55 m.; Harf yük. 0.022-0.03 m.

Tarih: İS. Erken 3. yy.

[Μειλήτου, τῆς] ἱε[ρωτά]-

[της μητροπ]όλεως τ[ῆς]

[Ιωνίας κ(αὶ)] νεωκόρο[υ]

[τῶ]ν Σεβαστῶν κ(αὶ) τοῦ

5 [τ]ῆς Ἀττικῆς εὐγενεία[ς]

[ἀ]ξιώματος \ ἡ βουλή

κ(αὶ) ὁ δῆμος ἐτείμησεν

Αὐρ(ηλίον) Ἀντίοχον β νική-

σαντα τὰ Μεγάλα Διδύμει-

10 α παίδων πάλην ἐπὶ προ-

φήτου Αὐρ(ηλίου) Χαιρήμονος,

ἀνασταθέντος δὲ ἐπὶ

προφήτου Λικιννίου

vacat Ἐρμίππου. vacat

(çelenk) (palm) (çelenk)

A

B

Çeviri: *İonialuların en kutsal metropolisi, Sebastosların neokorosu ve Attikanın iyi soylu değerleri Miletosluların halk ve danışma meclisi, Aurelius Khairemon'un prophetosluğu*

zamanında Büyük Didymeia'da çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazanan Aurelius Antiokhos oğlu Aurelius Antiokhos'u onurlandırdı, *Licinnius Hermippos*'un prophetosluğu zamanında ise dikildi.

35 *Büyük Didymeia Galibi Aurelius Dionysios'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Dikdörtgen, üst kısmı profilli, mermerden iki parçaya ayrılmış bir kaide.

Buluntu yeri: Tapınağın doğu yüzünde bulunmuş. Env. No. 278 ve 147.

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 141-2, no. 165.

Ölçüler: Yük. 0.45+0.72 m.; Gen. 0.53 m.; Kal. 0.62-0.78 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih: İS. erken 3. yy.

ή βουλῆ καὶ ὁ δῆ-

μος ἐτείμησεν

Αὐρ(ήλιον) ν Διονύσιον

Ἐϋοδιανοῦ τὸν

5 [καὶ Δ]ιονυσίου

ν[ε]ικήσαντα

τὰ Μεγάλα Διδ[ύ]-

μεια παίδων πά-

λην ἐπὶ προφήτου

10 Αἰλ(ίου) Δημητρίου

ἀνασταθέντος

ἐπὶ προφήτου

[Αὐρ(ηλίου) Μαρκελλεί-

νου.

(çelenk) (palm)

Çeviri: Danışma ve halk meclisi, Aelius Demetrios'un prophetosluğu zamanında Büyük Didymeia'da çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazanan Eudianus namı diğer Dionysios'un oğlu Aurelius Dionysios'u onurlandırdı, Aurelius Markellinus'un prophetosluğu zamanında dikildi.

36 *Büyük Didymeia Galibi Aurelius Elpidianus'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Üst sağ kısmı kırılmış, beyaz mermerden profilsiz bir kaide bloğu.

Buluntu yeri: Papa Dimitriü evinin altındaki Bizans duvarında bulunmuş, daha sonra tapınağın kuzey tarafında, kuzeybatı köşesine yakın yeniden bulunmuş. Env. No. 1924 S. 74.

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 142, no. 166.

Ölçüler: Yük. 1.20 m.; Gen. 0.44 m.; Kal. 0.35 m.; Harf yük. 0.03-0.035 m.

Tarih: İmparatorluk Dönemi

- [ή β]ουλή [καὶ ὁ δ]ῆμος
 [ἐ]τείμησαν Ἀὐρ(ήλιον)
 Ἐλπιδιανὸν Μάρ-
 κου νικήσαντα
 5 τὰ Μεγάλα Διδύ-
 μεια παίδων π[άλην]
 ἐπὶ προφήτου [Πομ]-
 πωνίου Στρατη[γι]-
 ανοῦ ποιησαμέ-
 10 νου τὴν ἀνάστα-
 σιν τοῦ ἀνδριάν-
 τος τοῦ ἀδελφοῦ
 αὐτοῦ Ἀὐρ(ηλίου) Μάρκου
 τοῦ Μάρκου ἐπὶ
 15 προφήτου Αἰλια-
 νοῦ Δημητρίου.

Çeviri: *Danışma ve halk meclisi, Strategianus'un oğlu Pomponius'un prophetosluğu zamanında, Büyük Didymeia'da çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazanan, Markos'un oğlu, Aurelius Elpidianus'u onurlandırdı, heykelin dikimini ise Demetrios'un oğlu Aelianus'un prophetosluğu zamanında Marcus'un oğlu bizzat kendi kardeşi Aurelius Marcus yaptı.*

37 *Büyük Didymeia Galibi Aurelius Zopyrianus'u Onrlandırma Yazıtı*

Tanım: Grimsi mavi mermerden dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri:

Yayın yeri: Rehm 1958, s. 142, no. 167.

Ölçüler: Yük. 1.20 m.; Gen. yak. 0.50 m.; Kal. yak. 0.47 m.; Harf yük. 0.04 m.

Tarih: İS. erken 3.yy.

- ἡ βουλή καὶ ὁ δῆ-
 μος ἐτείμησεν
 Ἀὐρ(ήλιον) <Z>ωπυριανὸν
 Διονυσίου τοῦ
 5 Ζωπυριανοῦ νι-
 κήσαντα π[αί]δων
 πάλην τὰ Μεγάλα

Διδύμεια ἐπὶ προ-
 φήτου Αὐρ(ηλίου) Χαιρή-
 10 μονος, ἀναστα-
 θέντος δὲ τοῦ
 ἀνδριάντος ὑπὸ
 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
 Διονυσίου ἐπὶ προ-
 15 φήτου Μ(άρκου) Ρουτ(ιλίου) ν. ν. ν.
 Πομπωνίου Στρα-
 τηγιανοῦ.

Çeviri: *Danışma ve halk meclisi, Aurelius Khairemon'un prophetosluğu zamanında Büyük Didymeia'da çocuklar kategori-sindeki güreş müsabakasını kazanan, Zopyrianus oğlu Dionysios oğlu Aurelius Zopyrianus'u onurlandırdı, heykel ise Strategianus oğlu Pomponius oğlu Marcus Rhutilius'un prophetosluğu zamanında, bizzat kendi babası Dionysios tarafından dikildi.*

38 *Büyük Didymeia Galibi Aurelius Quintius Lollianus Kratinos'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Beyaz mermerden bir sütun.

Buluntu yeri: Demosthenes Drossos'un evinde bulunmuş.

Yayın yeri: Rehm 1958, s. 142, no. 168.

Ölçüler: Yük. 0.585 m.; Gen. yazıt 0.49 m.; Çap. 0.395 m.; Harf yük. str. 1'de 0.032 m., devamında yak. 0,02.

Tarih: İS. 3.yy.

ἀγαθῆ τύχη
 ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος
 ἐτίμησαν Αὐρ. Κο<ι>ντιον
 Λόλ<λ>ιον Κρατῖνον νεικ[ή]-
 5 σαντα τὰ Μεγάλα Διδύ[μεια]
 παίδων πάλην, ἀναστησ[άν]-
 των τὸν ἀνδριάντα τοῦ <ἀ>ξ[ι]-
 ολογωτάτου ἀσιάρχου ν[α]-
 ῶν τῶν ἐν Ἐφέσῳ Φλ. Δομετ[ια]-
 10 νοῦ, ὑοῦ ἀσιάρχου καὶ ἀγων[ο]-
 θέτου τῶν Μεγάλων Διδυ[μεί]-
 [ω]ν Κομμοδείων, καὶ Κλ. Διο[νυ]-

[σί]ου φιλοσεβ(άστου), ἐπὶ προφήτ[ου]

[το]ῦ ἀξιολογώτατου Π. Αἰ[λίου – –,]

15 [ταμιε]ύοντος Εὐ^{ΛΛ} – – – –

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Danışma ve halk meclisi, Büyük Didymeia'da çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazanan Aurelius Quintius Lollius Kratinos'u onurlandırdı, anılmaya değer P. Aelius ...'un prophetosluğu, Eu... 'un tamiaslığı zamanında Büyük Didymeia Kommodeion oyunlarının agonothesesi ve asiarkhos oğlu, Ephesos'taki tapınakların anılmaya değer asiarkhos'u Flavius Dometianus ve Augustus dostu Claudius Dionysius heykeli yaptırdı.*

39 *Büyük Didymeia Galibi Aurelius Synegdemos II'i Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Beyaz mermerden alt kısmı kırık, profilsiz kaide.

Buluntu yeri: Papa Dimitriü'nün evinin altındaki Bizans duvarı ile yeldeğirmenine giden yolun arasında bulunmuş, daha sonra tapınağın kuzey tarafında, kuzey batı köşesine yakın yeniden bulunmuş.

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 142, no. 169.

Ölçüler: Yük. 0.55 m.; Gen. 0.41 m.; Kal. 0.345 m.; Harf yük. 0.015-0.03 m.

Tarih: İmparatorluk Dönemi

ἡ βουλή καὶ ὁ δῆμος ἐτί-

2 μησεν Αὐρ(ήλιον) Συνέγδη-

μον β' νικήσαντα τὰ Με-

4 γάλα Διδύμεια παίδων

πάλην ἐπὶ προφήτου

6 Αἰλιανοῦ Ποπλᾶ ἀνα-

στάντος δὲ ἐπὶ προ-

8 φήτου Αὐρηλίου Ἀπ-

φιανοῦ. A B vacat

Çeviri: *Danışma ve halk meclisi, Aelianus Poplas'ın prophetosluğu zamanında Büyük Didymeia'da çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazanan Aurelius Synegdemos oğlu Aurelius Synegdemos'u onurlandırdı, Aurelius Apphianus'un prophetosluğu zamanında ise dikildi.*

40 *Büyük Didymeia Galibi Teukros Blastos'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Beyaz mermerden sağ tarafı kırık kaide.

Buluntu yeri: Yel değirmenine giden yolun altındaki Bizans duvarında bulunmuş.

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 142-3, no. 171

Ölçüler: Yük. 0.56 m.; Gen. 0.40 m.; Kal. 0.41 m.; Harf yük. 0.033 m.

Tarih: Hadrian Dönemi

ἀγαθῆ τύχη·

- 2 ἡ βουλή καὶ ὁ δῆ[μος]
 ἐτείμησεν Τεῦ[κρον]
 4 Βλάστον παῖδα τ[αλα]-
 στήν νικήσαντ[α τὰ]
 6 Μεγάλα Διδύμ[εια]
 ν. ν. ἐν τῶ ἱερω̄.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Danışma ve halk meclisi, tapınaktaki Büyük Didymeia'yı kazanan çocuk güreşçi Teukros Blastos'u onurlandırdı.*

41 Büyük Didymeia Galibi Flavius ...'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Mermer bir kaide bloğundan parça.

Buluntu yeri: I. Papa Dimitriu'nun evinin altındaki Bizans duvarında bulunmuş.

Yayım yeri: Robert 1940, s. 512 vd.; Rehm 1958, s. 143, no. 171a.

Ölçüler: Yük. 0.805 m.; Gen. 0.30 m.; Kal. 0.645 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: İS. 2. yy.

[ἡ βουλή καὶ ὁ δῆμος ἐτείμησεν]

--- Φλ(άβιον) . I-----

..... ημον -----

[τὸν χορ]ηγὸν κ[αὶ ἀμφιθαλῆ]

[νεική]σαντα τ[ὰ Μεγάλα Διδύμεια]

[παίδ]ων πάλη[ν.]

Çeviri: *Danışma ve halk meclisi Büyük Didymeia'da çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazanan, khoregos ve ἀμφιθαλῆ ..... Flavius ..... 'u onurlandırdı.*

42 Büyük Didymeia Galibi Aurelius Epigonos'u Onurlandırma Yazıtları

(A)

Tanım: İki parça halinde bulunmuş, üst parça profilsiz ve aşağı kısmı kırık, alt parça da profilsiz ve üst kısmı kırık.

Buluntu yeri: Tapınağın güney tarafında bulunmuş. Env. No. 160+158.

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 143, no. 174.

Ölçüler: Üst parça (160) Yük. 0.20 m.; Gen. 0.37 m.; Kal. 0.46 m.; Alt parça (158) Yük. 0.55 m.; Gen. 0.38 m.; Kal. 0.47 m.; Harf yük. 0.28 m.

Tarih: İS. 3. yy. başı

ἡ βουλή καὶ ὁ δῆ-

- 2 μος ἐτείμη-

- σεν Αὐρήλιο[ν]
 4 Ἐπίγον[ον Ἐπι]-
 [γόνου νικήσαν]-
 6 [τα τὰ Μεγάλα Δι]-
 [δύμεια παίδων]
 yak. 4 str. eksik
 [ἐπι] προφήτο[υ]
 Αὐρ. Σεραπίω-
 νος.

Çeviri: *Danışma ve halk meclisi, Aurelius Serapion'un prophetosluğu zamanında ... Büyük Didymeia'da çocuklar kategorisindeki ... 'yı kazanan, Epigonos oğlu, Aurelius Epigonos'u onurlandırdı.*

(B)

Tanım: Mermerden, profilsiz heykel kaidesi.

Buluntu yeri: Tapınağın güney tarafında bulunmuş. Env. No. 159.

Yayın yeri: Rehm 1958, s. 143, no. 175.

Ölçüler: Yük. 0.93 m.; Gen. yak. 0.38 m.; Kal. yak. 0.42 m.

Tarih:

- ή β[ουλή καὶ ὁ δῆ]-
 μος ἐτείμησ[εν]
 Αὐρ. Ἐπίγονον Ἐ[πι]-
 γόνου νικήσαν-
 5 τα τὰ Μεγάλα Διδύ-
 μεια παίδων παγ-
 κράτιον ν. ἐπὶ προ-
 φήτου Σεραπίω-
 νος, ν. ἀναστα-
 10 θέντος δὲ ἐπὶ
 προφήτου Αὐρ.
 Ἡρακλείδου β'.
 (çelenk) (palm) (çelenk)
 A B

Çeviri: *Danışma ve Halk Meclisi, Serapion'un prophetesliği zamanında Büyük Didymeia'da çocuklar kategorisi pankration müsabakasını kazanmış olan, Epigonos'un oğlu Aurelius*

Epigonos'u onurlandırdı; (heykeli ise Aurelius Heraklides II'nin prophetesliği zamanında dikildi.

43 *Büyük Didymeia Galibi Eros'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Beyazımsı mermerden sol üst köşesi kırık, profilsiz blok.

Buluntu yeri: Adridenos'un ahırında bulunmuş.

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 143, no. 172.

Ölçüler: Yük. 0.47 m.; Gen. 0.45 m.; Kal. 0.45 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih: Geç İmparatorluk Dönemi

[ή] βουλή καὶ

ὁ δῆμος ἐτεί-

μησεν Ἔρωτα

Ἔρωτος νική-

5 σαντα ἐν τῷ

ἱερῷ τὰ Μεγά-

λα Διδύμεια

[π]αίδων στά-

[δι]ον καὶ διάυλον

Çeviri: *Danışma ve Halk Meclisi, tapınaktaki Büyük Didymeia'da çocuklar kategorisindeki stadion ve diaulos koşusunu kazanan Eros oğlu Eros'u onurlandırdı.*

44 *Büyük Didymeia Galibi Aurelius Posidonius'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Küçük mermer sütun.

Buluntu yeri: Tapınak kalıntıları arasında bulunmuş. Daha sonra Le Bas tarafından Ἅγιος Χαράλαμπος Kilisesi'nin duvarında bulunmuş.

Yayım yeri: CIG, no. 2888; Le Bas and Waddington 1870, s. 82, no. 224; Rehm 1958, s. 144, no. 180.

Ölçüler:

Tarih: İmparatorluk Dönemi.

ἀγαθῆ τύχῃ.

ἡ βουλή καὶ ὁ

δῆμος ἐτείμη-

σεν Αὐρήλιον

5 Ποσιδώνιον Ἐ[ρ]-

μίου νικήσαντ[α]

τὰ Μεγάλα Διδύ-

- μεια πάλην τρις
κατὰ τὸ ἐξῆς ἐν
- 10 τῶ ἱερῶ τοῦ Δι-
δυμέως Ἄπολλ-
λωνος· κατὰ τὰ
γραφέντα αὐτ[ῶ]
ψηφίσματα ἀ-
- 15 νασταθέντος
τοῦ ἀνδριάντος
ὑπὸ τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ Αὐρ(ηλίου) Ἑρμί-
ου ἐπὶ προφήτου) Αὐρ(ηλίου) {E}
- 20 Ἄγαθόποδος
τοῦ Ἀπολλω-
νίου.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun!*

Danışma ve halk meclisi, Didyma Apollonu'nun tapınağındaki sırası ile üç kez Büyük Didymeia'da güreşi kazanan Hermios oğlu, Aurelius Posidonius'u onurlandırdı; onun için yazılmış olan kararlar uyarınca heykel bizzat kendi babası Aurelius Hermios tarafından, Apollonius oğlu Aurelius Agathopous'un prophetliği zamanında dikildi.

45 *Büyük Didymeia Galibi Aurelius Diokleas'ı Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Kaide.

Buluntu yeri: Didyma.

Yayın yeri: Günther 1977-8, s. 297 – 300.

Ölçüler:

Tarih: İS. 212 – 250 yılları

- vacat ἀγαθῆν τύχη.
ἡ βουλή καὶ ὁ δῆμος
[ἐ]τείμησεν Αὐρ(ήλιον) Διο-
κλέα Μιλήσιον καὶ Ἑ-
- 5 [φ]έσιον καὶ Μάγνη-
[τ]α τὸν Πανταγά-
θου νεικήσαντα τὰ

[Με]γάλα Διδύμεια
 [π]αίδων παγκράτι-
 10 [ο]ν ἐπὶ προφήτο[υ]
 [·1-2·]Λ Ἀρτεμιδώρου
 [vacat] εὐτυχῶς.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Danışma ve Halk Meclisi, ... Artemidoros'un başarılı bir şekilde prophetlik yaptığı sırada, Panthagatos oğlu, Miletli, Ephesoslu, Magnesialı, Büyük Didymeia'da çocukların pankrationunu kazanan Aurelius Diokleas'ı (onurlandırdı).*

46 *Büyük Didymeia galibi Leukius Petellius'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Beyaz mermerden blok.

Bulutnu yeri: Stamati evinde bulunmuş.

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 143, no. 173.

Ölçüler: Yük. 0.75 m.; Gen. 0.585 m.; Kal. 0.52 m.; Harf yük. yak. 0.03 m.

Tarih: İmparatorluk Dönemi

ἀγαθῆι τύχηι
 [Λ]εύκιον Πετέλλιον
 Ἐπαφροδείτου νική-
 σαντα τὰ ἐν τῷ ἱερῷ
 5 Μεγάλα Διδύμεια Μι-
 λήσιον παῖδα στα-
 διαδρόμον οἱ ἄγω-
 νοθέται Δομίτιοι
 Δαμᾶς καὶ Φαῦστος
 10 καὶ Φαυστεῖνα.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Agonothetesler Domitius Damas, Domitius Faustus ve Faustina tapınaktaki Büyük Didymeia'da Miletli çocuk stadion koşusunu kazanan, Epaphrodeites'in oğlu Leukius Petellius'u (onurlandırdı).*

47 *Büyük Pythia Panionia Galibi ...ianus Artemidoros'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Bir kaide.

Bulutnu yeri:

Yayım yeri: CIG 2883 b; Rehm 1958, s. 152-3, no. 200.

Ölçüler:

Tarih: İmparatorluk Dönemi.

[ἀγα]θῆι τύχηι.
 — — — ιανὸν Ἀρτε-

[μίδωρο]ν νικήσαντα
 [— — Πανι]ώνιον οί
 — — — ἀγωνοθέται.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Agonothetesler ... Panionios'u ... kazanan ...ianus Artemidoros'u (onurlandırdı).*

48 *Asionikes Epikrates*

Tanım: Kalker taşından blok.

Buluntu yeri: Tapınağın doğu yüzünde bulunmuş. Env. No. 396.

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 176, no. 238.

Ölçüler: Yük. 0.465 m.; Gen. 0.505 m.; Kal. 0.51 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: İS. 1. yy. sonu – 2. yy.

I   προφή[τ]ης
          Ἑρμοκλῆς
          Ἐπικράτους
          ἀσιονίκης τρίς
 II   προφήτης
          π[α]νηγυρικ[ὸ]ς
          Τίτος Φλάουιος
          Ἀνδρέου υἱὸς
          Κυρίνα Ἀδρέας
          εὐσεβής.

Çeviri: *I 3 kez Asia oyunlarının galibi Epikrates'in oğlu, prophet Hermokles; II Andreas oğlu, Kyrina'lı dindar prophet, panegyrikos Titus Flavius Andreas.*

49 *Periyodik Oyun Galibi, prophet Granius Fanius Artemidorus*

Tanım: Mermer levha.

Buluntu yeri: Didyma Tapınağı'nın doğu tarafında bulunmuş, Env. No. 82.

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 178, no. 243 – 244.

Ölçüler: Yük. 0.45 m.; Gen. 0.40 m.; Kal. 0.40 m.; Harf yük. 0.015 – 0.02.

Tarih: Geç İmparatorluk Dönemi.

[προφήτης] εὐσεβής αὐτοῦ[ε]τή[ς] ἀκλήρωτος]
 [αὐτεπάγγελ]τος Γρανιανὸς Ἀμ[βε]ίβιος]
 [Μάκερ υἱὸς Γρ]αν Φανίου προ[φήτου ἀγω]-
 [νοθέτου π]αν[ηγ]υριάρχου βου[λά]ρχου . .]
 5 [. . . , φιλ]ο[δο]ξήσαντος πάντα ἐν [τῶ . . .]

- .. του ἔτει καὶ Ἀμβ Οὐλπιανῆς ὑδ[ροφόρου]
 [στ]εφανηφόρου, γένους αὐτοφαν[ῶν προγό]-
 [νων, ὡς ὁ Διδυμεὺς ἐμαρτύρησ[εν ὑπὲρ]
 [τοῦ] † πατρὸς Γραν' Φανίου προφήτο[υ πανηγυ]-
 10 [ρικο]ῦ ἀγωνοθέτου περιοδονείκ[ου, μᾶμ]-
 [μης] δ[ὲ] Ἡραΐδος ὑδροφόρου ἱερείας δι[ὰ βίου]
 [τῶν Κορυ]βάντων, ἔκγονος πρὸς μη[τρὸς Κο Ἀμβ]
 [Μάκερος] προφήτου στεφανηφόρο[υ . . . . .]
 [. . . . . κ]αὶ τελεί[ο]υ λειτουργοῦ κ[αὶ Αἰλ. Αὐρ.]
 15 [Οὐλπιανῆ]ς ἱερείας διὰ βίου τῆς Π[ολιάδος Ἀθη]-
 [νᾶς καὶ ἀ]δελφὸς Γραν. Σο[φ - - - - -]
 [. . . . .]ου κ[αὶ - - - - -]

50 *Pythia Oyunları galibi, Kapitolia Oyunları Galibi Marcus ... .. ve oğlu Marcus Aurelius Thelymitres*

Tanım: Mermerden bir stel parçası.

Buluntu yeri: Didyma, Tapınağın doğu yüzünde üst üste tabaka halinde bulunmuş. Env. No. 56.

Yayın yeri: Rehm 1958, s. 228, no. 370 - 371.

Ölçüler: Yük. 0.69 m.; Gen. 0.26 m.; Kal. 0.15 m.

Tarih: Geç İmparatorluk Dönemi.

Başlangıcı kayıp

- ... αὐτοῦ πα — — — — —
 .. ς ἀξιολογ[— — — — μη-]
 [τρ]ὸς ἱερείας διὰ [βίου Κορυήτων]
 κατὰ τὰ λόγια τ[οῦ θεοῦ, ἀρχιερεί]-
 5 ας τῶν Σεβαστῶ[ν ναῶν τῶν ...^{yak.6-8} ...]
 τικῶν καὶ ἀρχιερ[είας ναῶν τῶν]
 ἐν Σάρδεσιν, ἀδ[ελφιδῆς ...^{yak.6} ...]
 Θηλυμίτρου πυθ[ιονεΐκου καπε]-
 τωλιονεΐκου πλ[ειστονεΐκου πα]-
 10 ραδόξου, υἱοῦ Μ(άρκου) [. . . . .^{y.13} . . . . .]
 πυθιονεΐκου κα[πετωλιονεΐκου]
 πλειστονεΐκου [παραδόξου, ἀδελ]-

φιδῆ τῆς τοῦ Θηλ[υμίτρου θυγατρὸς]
 Ἀντιγονίας Ματρῶ[νης, στεφανηφό]-
 15 ρου, ἀρχιερείας τῶν [Σεβαστῶν, ὕδρο]-
 φόρου, εἰερείας διὰ β[ίου Κουρήτων, με]-
 τὰ πᾶσαν λιτουργί[αν — — τοὺς — —]
 τοὺς χαρκείους καὶ — — — — —
 τὸ ἄγαλμα ἀνατε[θεικυῖα καὶ τὸ ἀρ]-
 20 <γ>ύρεον ἀνάγλυφ[ον τῆς — — — —]
 ας τῶν παιδίων

Elaiia

51 *Marcus Alfidius'u Onurlandırma Kararı*

Ταμίς: Mermerden stel.

Βούλντν γερν: Aliğa'nın Zeytindağ Köyü'nde Mehmet Demirtaş isimli şahısın evinin sundurmasında bulunmuş.

Υαγν γερν: Bean 1965, s. 588 – 593, no. 2

Όλγύλερ: Υύκ. 2 m.; Gen. 0.56 m.; Kal. 0.07 m.; Harf yük. 0.02 m.

Ταρη: İS. 1. yy.

ἔδοξεν τοῖς [ἀπὸ τῆς οἰκουμένης ἱερονίκαις]
 καὶ συνστεφα[νεῖταις καὶ τοῖς τούτων ἐπι]-
 στάταις ἐπὶ το[ῦ ἐν Νεαπόλει ἀγῶνος]·
 ἐπεὶ Μᾶρκος Ἀλ[φίδιος Ἐλαῖτης ? . . . . .]
 5 ΔΩΝΗΟΜΙΜΩ [. . . . .]
 καὶ ἐπιεικέστατος ἐγένετ[ο π]ρ[ὸς] εὐφύειαν
 καὶ φιλοπονίαν ἐπὶ τὸ τελειότατον τῆς ἐν
 ἀθλήσει πράξεως ἤλασεν ὡς πλείστους
 ἀγῶνας καὶ ἱεροὺς καὶ ἰσακτίους ἐπιδό-
 10 ξως κατορθῶσαι καὶ κατὰ πράξιν μηδε —
 ποτε χείρων μηδενὸς ἐλεγχθῆναι ἐνα-
 γωνιζόμενος τῆι περιόδῳ, καὶ τοὺς
 μὲν ἤδη νενεικηκῶς αὐτῆς, ἀγῶνας, οὖς
 δὲ τὰ μάλιστα ἐλπίζόμενος ὑπὸ τοῦ
 15 βασκάνου δαίμονος μεσολαβηθεῖς
 ἐν τῆι καλλίστηι ἀκμῆι ἐτελεύτα ἐπὶ τοῦ

ἐν Νεαπόλει ἀγῶνος, ἢ τε ἐπὶ τῷ ἀνδρὶ
 συμφορὰ οὐ μόνον ἀνειαρὰ πᾶσιν διὰ
 τὴν πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ
 20 τὰ μέγιστα ἐβλαψεν τοὺς συναθλητὰς
 ἐκκόψασα τὸ κράτιστον ὑπόδειγμα καὶ κα-
 τὰ σωφροσύνην καὶ κατὰ προᾶξιν· δεδό-
 χθαι τοῖς ἀπὸ τῆς οἰκουμένης ἱερονίκαις
 καὶ στεφανείταις καὶ τοῖς τούτων ἐπιστά-
 25 ταις μαρτυρηῆσαι πρὸς τὴν πατρίδα διὰ
 ψηφίσματος, πάντων ἐπισημηναμέμων,
 τῷ μὲν ἀναξίωι πρὸ ὥρας τελευτᾶν Μαρ-
 κῶι Ἀλφιδίωι ἀνδρὶ θαυμασιωτάτῳ τὴν τε
 ἀμείμητον αὐτοῦ σωφροσύνην καὶ ἡμε-
 30 ρότητα ἦν ἐπεδείξατο παρὰ πάντα τὸν τῆς
 ἀθλήσεως χρόνον, ὃν ἔφθη προλαβών, καὶ
 τὴν ἀνυπέρβλητον αὐτοῦ προᾶξιν, δηλῶσαι
 δὲ καὶ τὴν τῶν συνιερονικῶν εἰς αὐτὸν
 συμπαθίαν, ὅτι εἰς μὲν τὸ κῆδος αὐτο-
 35 κέλευστοι καὶ ὁμοθυμαδὸν ἠθροίσθη-
 σαν, καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ τὰ νομιζόμενα εἰς
 τὴν τοιαύτην τειμὴν ἐριφέροντες καὶ κα-
 τοδυστάμενοι ὡς οἰκεῖον ἅπαντες προέ-
 πεμψαν τὴν τελευταίαν, ὑπὸ δὲ δύο τῶν
 40 καὶ ἐκκομιζόντων αὐτὸν τῶν τότε ἐπιση-
 μοτάτων ἱερονικῶν ἀνήγγειλάν τε στεφά-
 νοῦντες αὐτὸν ἐν τῷ κοινῷ οἴῳ ἀπὸ τῆς
 οἰκουμένης ἱερονίκαί χρυσοῖς στεφά-
 γοις καὶ εἰκόσι γραππαῖς ἐν ὅπλοις ἐπιχρύ-
 45 [σ]οῖς καὶ ἀνδριᾶσιν, οὓς καὶ ἀνασταθῆ-
 [ναι ἐ]πιγραφὴν ἔχοντας ὅτι· οἱ ἀπὸ τῆς οἰ-
 [κουμέ]νης ἱερονίκαί καὶ στεφανεῖται καὶ οἱ

[τούτω]ν ἐπιστάται ἐτείμησαν Μᾶρκον
 Ἀλφ[ίδιον] τὸν συνιερονίκην μεσολαβη –
 50 θέντα [ἐν τῇ] κρατίστη ἀκμῇ τῆς ἀθλήσε –
 ως, ἀνδ[ρα] προσηνέστατον πᾶσιν
 καὶ διενηνοχ[ό]τα τῶν καθ' αὐτὸν καὶ πρά –
 ξεως ἔνεκεν [καὶ τ]ῆς περὶ τᾶλλα σωφρο –
 σύνης καὶ κο[σμι]ότητος· μαρτυρῆσαι
 55 δὲ καὶ Μην[. . .] Ἡρακλείδου τῶι ἐκ παιδὸς
 αὐτοῦ φ[ίλωι . . .] ΒΕ [. . . .] καὶ ὑπερβάλ –
 λουσιν ἐπιδεδειγμένωι ἐν παντί και –
 ρῶι τῆν εἰς τὸν [φίλον εὖν]οιαν. Vacat

Çeviri: *Bütün dünya üzerindeki kutsal yarışmalarda galibiyet kazanan ve çelenkle ödüllendirilenlerin derneği ve bunların başkanları Napoli'deki yarışmalar esnasında karar verdiler: Madem ki Elaia'lı (?) Marcus Alfidius ... bedensel mükemmellik ve çalışkanlık itibariyle üstün bir şekilde atletik becerinin en son derecesine varmıştı, öyleki bir çok kutsal oyun ve Aktia'ya denk yarışmalarda parlak başarılar göstermiş, ve periodostaki yarışmaların hepsinde başarılı sayılmış, ve bunların bazılarını kazanmış, diğerlerini kazanması da büyük ümitlerle beklenmişti. Şimdi ise Napoli'deki yarışmalarda kıskanç ecel perisi tarafından yakalanarak gençliğinin en parlak döneminde ölmüş bulunuyor; ve adamın başına gelen felaket, herkesin kendisine duyduğu iyi niyet sebebiyle sadece üzüntü yaratmamış, aynı zamanda hem tevazu hem de hüner bakımından diğer sporculara pek büyük zarar vermiştir; bunlardan dolayı adı geçen dernek ve başkanları herkesin onayı ile şu kararı verdiler: vakitsiz ölümü dolayısıyla vatanına bir belge göndererek, takdire şayan Marcus Alfidius'un çok çabuk ilerlediği bütün meslek hayatı boyunca göstermiş olduğu emsalsiz tevazu ve nezakete, hem de eşsiz başarılarına tanıklık etmek, ve diğer galiplerin taziyelerini belirtmek uygun görülmüştür; zira hepsi kendi istekleri ile, seve seve onun cenaze törenine katıldılar, ve hem şahsen hem de ortaklaşa böyle törenlerde adet olan yardımlarda bulundular, ve sanki bir akraba gibi kederlenerek ona son yolculuğunda eşlik ettiler; hem de cenazeye iştirak eden zamanın en ünlü galiplerinden ikisi vasıtasıyla adı geçen dernek genel toplantısında kendisini altın çelenkler, kalkan üzerine resmedilmiş portreler ve heykeller ile ödüllendirildiğini ilan etti; bunlarında şu şekilde bir yazıtla dikilmesine karar verdi: "Bütün dünya üzerindeki kutsal yarışmalarda zafer ve çelenk kazananların derneği ve başkanları, gençliğinin en parlak döneminde ölen, herkese nezaket gösteren, hem sportif üstünlüğü hem de diğer hususlardaki tevazu ve terbiyesi dolayısıyla çağdaşlarından üstün olan meslektaşları Marcus Alfidius'u yücelttiler". Aynı zamanda çocukluğundan itibaren arkadaşı olan Heraklides oğlu Men ...'in, arkadaşına her zaman göstermiş olduğu iyi niyetinin tanıklığına karar verdiler.*

Ephesos

52 *Pythia Oyunları galibi Marcus Aurelius Artemidoros'un denetiminde Kutsal Oyun Galipleri İmparator Hadrian'ı Onurlandırıyor*

Tanım:

Buluntu yeri: Aquaduct'un yanında bulunmuş.

Yayın yeri: Engelman 1977, 202-3, no. 2; (SEG 27, 739); Börker – Merkelbach 1979, s. 74 – 5, no. 276.

Ölçüler:

Tarih: İS. 123 – 124 yılı.

[Αὐτοκράτορα Καίσα]ρα
 [θεοῦ Τραιανοῦ Παρθι]κοῦ
 [υἰόν, θεοῦ Νέρουα υ]ίωνόν,
 [Τραιαν]ὸν Ἄδρ[ιαν]ὸν Σε-
 5 [βαστόν,] ἀρχιερῆ μέγιστον,
 [δημ]αρχικῆς ἐξουσίας
 [τὸ η'] ὑπατον τὸ γ', οἱ τὸν
 [χρύ]σειον κόσμον βαστά-
 [ζον]τες τῆς μεγάλης θεᾶς
 10 [Ἀρτέ]μιδος πρὸ πόλεως ἱερεῖς
 [καὶ] ἱερονεῖκαι, ἐπὶ ἀνθυπά-
 [το]υ Πομπηΐου Φάλκωνος,
 ψηφισαμένου Ἀρτεμιδώρο[υ]
 [τ]οῦ Ἀσκληπιάδου τοῦ
 15 γραμματέως αὐτῶν,
 ἐργεπιστατήσαντος Μάρκου
 Ἀντωνίου Ἀρτεμιδώρου πυθιο-
 νείκου ἱερέως.

Çeviri: *Kentin önünde Büyük Tanrıça Artemis'in altından süslerini taşıyan rahipler ve kutsal oyun galipleri, rahmetli Nerva'nın torunu, rahmetli Trajanus Partikos'un oğlu, baş rahip, imparatorluğunun 8., consullüğünün 3. yılında İmparator Caesar Trajanus Hadrianus Sebastos'u, Pompeius Falco'nun proconsulluğu zamanında (onurlandırdı), onların katibi, Asklepiades oğlu, Artemisoros'un oyla karar vermesinden sonra, Pythia galibi, rahip Marcus Aurelius Artemidoros denetledi.*

53 Hieronikes Iskhyron'un Yaptırdığı Stoa Yazıtı

Tanım: Beyaz mermerden dikdörtgen destek.

Buluntu yeri: Ephesos'ta Batı agora girişinin güney rampasında geç bir plastere yerleştirilmiş olarak bulunmuş.

Yayın yeri: Meriç – Merkelbach – Nollé – Şahin 1981, no. 3005.

Ölçüler: Yük. 1.49 m.; Gen. 0.53 m.; Kal. 0.80 m.; Harf yük. 0.04 – 0.035 m.

Tarih: İS. 83 yılı.

[Ἀρτ]έμιδι Ἐφεσία[ι]
 [καὶ] Αὐτοκράτορι
 [Δομιτιαν]ῶι Καίσαρι
 Σεβαστῶι [Γερμανικῶ]
 5 καὶ τῆι νεωκόρῳι Ἐφε-
 σίων πόλει Ἰσχυρίων
 Παμμένους Ἀλεξαν-
 [δ]ρεὺς τῶν ἱερoneικῶν
 [κ]αὶ ἀτελῶν καὶ ἀνεισφό-
 10 [ρ]ων μετὰ Εἰσιδώρου τοῦ
 καὶ Ἀρτεμιδώρου υἱοῦ
 τὴν ἐκ τῆς στοᾶς ἀνά-
 βασιν φέρουσιν ἰς τὴν τετρά-
 γωνον ἀγορὰν διέκοψαν καὶ
 15 [κ]ατεσκεύασαν, καὶ ὁμοίως
 [τ]ὴν στοᾶν ἐκ τῶν ἰδίων ἐσκού-
 τλωσαν καὶ ὁμοίως τὴν ἐξέδραν
 σὺν τοῖς ἀνδριᾶσι κ[α]ὶ παντὶ
 τῶι περὶ αὐτὴν κόσμῳι
 20 καθιέρωσαν
 [ ]
 [ ]
 [ ]
 [ ]
 25 ἐργεπιστατήσαντος
 Τιβ(ερίου) Κλαυδίου Ἀμμωνίου
 υἱοῦ Κυρ(είνα) Ἀμμωνίου

Çeviri: *Ephesos Artemisi, İmparator Domitianus Caesar Augustus Germanicus ve Ephesosluların neokor kenti için, Pammenos oğlu Aleksandreialı, Kutsal Oyun Galipleri'nden, vergiden ve εἴσφορος'dan muaflardan olan Iskhyron, oğlu Eisidoros namı diğer Artemidoros ile stoa'dan tetragonal agoraya taşınmış olan basamakları kestiler ve inşa ettiler, aynı şekilde agorayı bizzat kendi servetlerinden mozaiklerle süslediler, yine aynı şekilde eksadra'yi heykellerle ve onunla ilişkili bütün süslerle birlikte inşa edip adadılar. [ ] İşlerin idaresini ise Ammonius oğlu, Kyreinalı Tiberius Claudius Ammonius yerine getirdi.*

54 Hieronikes Perikles'in adının anıldığı Yapı Yazıtı

Tanım: Beyaz mermerden yapı bloğu.

Buluntu yeri: Ephesos, Kent Agorası'nda bulunmuş.

Yayın yeri: SEG 26, 1243; Engelmann – Knibbe – Merkelbach 1980, s. 203 vd. no. 902.

Ölçüler:

Tarih: İÖ. 26 – 25 yılı.

Ἀπολλώνιος Ἡρακλείδου τοῦ (Ἡρακλείδου)

Πασσαλᾶς, ὅς καὶ προενοήθη τῆς

καθιδρύσεως τοῦ Σεβαστοῦ

καὶ τῆς καθιερώσεως

5 τοῦ τεμένους·

Πρέσβων Ἀνταίου, ἱερεὺς Διονύσου α΄

Φλέω Ποιμαντρίου,

Περικλῆς Ἡρακλείδου φύσει δὲ Χα-

ροπίνου, ἱερονείκης ἀπ[ὸ]

10 συνόδου,

Ἡρακλείδης Ἀπολλᾶ τοῦ Ζηνοδ[ότου,]

Ἀριστῶναξ Εὐφρονος,

Ἰσίδωρος Ἀπολλωνίδου τοῦ Ἀπο[λ]-

λωνίδου ὁ ἱερεὺς Καρποφόρου Γῆ[ς],

15 Πρέσβων Ἀνταίου, ἱερεὺς Διο-

[νύ]σου τὸ β΄ καὶ γ΄ [

Çeviri: *Heraklides Passalas oğlu Heraklides'in oğlu Apollo-nis, ki o Augustus heykelinin (ya da festivalinin) kuruluşunu ve temenos'un adanmasını sağlamıştı, Antaios'un oğlu, ilk Dionysios rahibi Presbon, Poimantrios'un oğlu Phleo, Kharopinos'un doğal, Heraklides'in evlatlık oğlu synodos'tan kutsal oyun galibi Perikles, Zenodotos oğlu, Apollas'in oğlu Heraklides, Euphron oğlu Aristonaks, Apollonides oğlu, Apolloni-des oğlu, Ürün Taşıyan Ge'nin rahibi Isidoros, Antaios oğlu, 2. kez Dionysios ve 3. kez .... Rahibi Presbon.*

55 Periyodik Oyun Galibi Marcus Aurelius Lollianus'un Alytarkhesliği ve Büyük Hadraneia'nın agonothetesliği zamanından bir Adak Yazıtı

Tanım: Beyaz mermerden heykel kaidesi.

Buluntu yeri: Kuretler caddesindeki Embolos'tan.

Yayın yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 105, no. 1153.

Ölçüler: Yük. 1.40 m.; Gen. ve Kal. 0.39 m.; Harf yük. 0.023 m.

Tarih: İS. 2. – 3. yy.

ἀγαθῆ τύχη·
 τῆ γλυκυτάτη πατρίδι
 [B]αλεξία Σκαπτί[α]?
 . . . . ραμηνῆ . . . .
 5 ἀ[νέθη]κεν σὺν τῷ ὑῶ
 Ἀλεξάνδρω β' Tu . .
 . . τῷ καὶ Βαλεριανῶ
 ἀλυταρχοῦντος Μ(ᾶρκου) Ἀντ(ωνίου)
 Λολλιανοῦ περιοδο-
 10 νείκου καὶ ἀγωνοθέ-
 του τῶν μεγάλων
 Ἀδριανείων.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Valeria Skaptia ..... oğlu Aleksandros II Tu ... namı diğer Valerianus ile birlikte, Büyük Hadrianeia'nın agonothetes ve periyodik oyunların galibi Marcus Antoninus Lollianus'un alytarkhosluğu zamanında, en tatlı vatana adadı.*

56 Periyodik Oyun Galibi Tiberius Claudius Artemidoros'un Adak Yazıtı

Tanım: Beyaz mermerden kaide.

Buluntu yeri: Liman Hamamı'nın kalıntılarında bulunmuş.

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 87, no. 1124.

Ölçüler: Yük. 0.83 m.; Gen. ve Kal. 0.57 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih: İS. 1. Yy.

[Ἀρτέμ]ιδι [Ἐφεσίᾳ]
 [κ]αὶ Αὐτοκράτορι Νέρ-
 ουα Καίσαρι Σεβαστῶ
 καὶ τῷ δήμῳ τῷ Ἐφεσίων
 5 Τιβ(έριος) Κλ(αύδιος) Ἀρτεμίδωρος Καί-
 σαρεὺς Τραλλιανὸς ὁ
 καὶ Ἀλεξανδρεὺς καὶ
 Ἐφέσιος, παγκρατιαστής,
 περιοδονείκης, καὶ πα-
 10 ραδοξονείκης, ἀρχιε-
 ρεὺς ξυστοῦ καὶ διὰ βίου
 ξυστάρχης.

Tanım: Profilli blok.

Buluntu yeri: Bizans kent duvarının inşasında kullanılmış.

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 87-88, no. 1125.

Ölçüler: Yük. 0.405 m.; Gen. 0.70 m.; Kal. yak. 0.42 m.

Tarih: İS. 161 – 180 yılları arası.

ἀγαθῆ τ[ύχη]

[M(ἄρκος) Αὐρ(ήλιος)] Δημόστρατος Δαμᾶς

[ἀρχιε]ρεὺς τοῦ σύμπαντος

[Ξυστο]ῦ διὰ βίου, Ξυστάρχης

[καὶ] ἐπὶ βαλανείων τῶν Σεβ(αστῶν), παν-

[κρατιαστῆς] περιοδονεΐκ[ης δΐς,]

[τύκτης] ἄλειπτος [παράδοξος]

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Yaşam boyu tüm ksystos'un başrahibi, ksystarkhes ve Sebastos hamamlarının sorumlusu, pankratiast, iki kez periyodik oyunların galibi olan, yenilmez muhteşem boksör Marcus Au-relius Demonstratos Damas.*

59 Periyodik Oyun Galibi, Olympia Galibi N.N.'un Galibiyet Listesi

Tanım: Beyaz mermerden yapı taşı.

Buluntu yeri: Tiyatro hamamında bulunmuş. Şu anda depoda, Env. No. 646.

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 94, no. 1133.

Ölçüler: Yük. 0.29 m.; Gen. 0.475 m.; Kal. 0.15 m.; Harf yük. 0.025 m.

Tarih:

]ιος Δι[

] περιοδονεΐκης πολ-

[ ]κίς, τετράκις Ὀλυμπιο-

4 [ν]εΐκης τῶν ἐν Πείση, νει-

[κήσα]ς ἐν Ἐφέσῳ Ὀλύμπια

[ἀνδ]ρῶν διαυλο[ν

Çeviri: - - - - - periyodik oyunların galibi ..., 3. kez Pisa'daki Olympiat oyunlarının galibi, Ephesos'daki Olympia'da yetişkin erkekler kategorisindeki diaulos koşusunu kazanan .....

60 Olympia ve Pythia Galibi N.N.un Mezar Yazıtı

Tanım: Bir blok.

Buluntu yeri: Magnesia Kapısında, Exedra benzeri bir yapıda bulunmuş.

Yayım yeri: Börker – Merkelbach 1980, no. 1626.

Ölçüler:

Tarih:

- [ ]νους Α[
 2 ἔνθα πάτρα μοι σῆμα | τὸ λοίσθιον ἵνεκα δόξ[ης]
 ὤπασε τῷ Πίσας δισ[σά] | κίς ἀθλοφόρωι,
 4 ὄν ποτε καὶ Λερναῖα [πε] | ρὶ κροτάφοισι σέλ[ινα]
 ἔστεφε καὶ πολλῶ[ν] | νίκεα πανκρατίω[ν]
 6 τὰς δὲ παρ' Ἀλφειῶ τ[ιμὰς] | καὶ Ζηνὶ Νεμῆωι
 οὔτος ὁ δυσπενθ[ῆς] | τύνβος ἐνοσφίσα[το]

Çeviri: . . . Burada vatan, Pisa'nın iki kez galibi, benim için son mezarı ün dolayısıyla bahşetti, ki bir zamanlar Lernalılar, bir çok pankrationun galibi olarak, alın çevresinde maydanozlarla taçlandırıldılar. Alpheos ve Zeus Nemeos nezdinde bu onurları, bu üzüntü taşıyan mezar aldı.

61 Marcus Aurelius Asklepiades'in Galibiyet Listesi

Tanım: Sütun.

Buluntu yeri: Doğu devlet agorasınının hamamının yapımında kullanılmış.

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 80-1, no. 1112.

Ölçüler: Yük. 0.78 m.; Çap. 0.40 cm.; Harf yük. 0.025 m.

Tarih: İS. 225 yılı civarı

- Μάριος Σεπτίμιος
 Μαρίων φιλοσέβ(αστος)
 ἀθλοθέτης διὰ βίου
 τῶν μ[ε]γάλων Μαριανῶ[ν]
 5 Ἴ[σ]θμίων
 Μ(ἄρκον) Αὐρ(ήλιον) [Ἀ]σκκληπιάδην
 Ἐφέσιον καὶ Ἥλειον
 καὶ Ἀθη[ν]αῖον παλαιστή[ν]
 νεικήσ[α]ντα ἐνδόξως τὸν
 10 ἀγῶνα τ[ῶ]ν Μαριανῶν νέω[ν]
 Ἴσθμίων [ὑ]πὸ ἐπιστάτην Αὐ[(ρήλιον)]
 Νεικίαν [Ἐ]φέσιον· ἐπετελέσθη
 ὁ ἀγὼν ἀνθ(υπάτω) Λολλιανῶ Ἀουίτω·
 καὶ μετὰ τοῦτο νεικήσαν[τα]
 15 Ὀλύμπια ἐμ Πείση τὸν πρῶτο[ν]

τῆς περιόδου κριθέντα, Ἀδριάνει[α]
 ἐν Ἀθήναις, Ἐλευσεΐνια ἐν Ἀθήν[αις]
 ὑπὸ ἀλείπτην Αὐρ(ήλιον) Λεωνίδα.

Çeviri: *İmparatorsever, yaşam boyu Büyük Mariana İsthmia'nun athlothesesi Marius Septimus Marion, Ephesoslu Aurelius Neikias'ın başkanlığı altında, proconsul Lollianus Avitus'un gerçekleştirmiş olduğu, gençlerin Mariana İsthmia yarışmalarını şanlı bir şekilde kazanan ve bundan sonra periyodiklerin birincisi olarak belirlenen Pisa'daki Olympia'yi, Atina'daki Hadrianeia'yi, Aurelius Leonidas'ın başkanlığı kontrolünde Atina'daki Eleusinia'yi kazanan Ephesoslu, Eleialı ve Atinalı güreşçi, Marcus Aurelius Asklepiades'i (onurlandırdı).*

62 N.N.un Galibiyet Listesi

Tanım:

Buluntu yeri: Buluntu yeri bilinmiyor.

Yayım yeri: Robert 1949, s. 110 vd.; Börker – Merkelbach 1980, s. 124-5, no. 1613.

Ölçüler:

Tarih:

 [ἄλ]ειπτος· Ὀλ[ύμπια ἐν Πείση τετρακίς·]
 [Π]ύθια ἐν Δελ[φοῖς δίς·] ?
 [Ν]έμεια ιδ'· Ἰ[σθμια ιδ, ὦν ἄπαξ] ?
 5 [στ]άδιον διά[υλον πένταθλον μό]-
 [νο]ς καὶ πρῶτ[ος μετὰ τήν]
 [ἀ]πογραφὴν [στήσας τοὺς πάν]-
 [τα]ς ἀνταγω[νιστάς· ἐν]
 [Α]θήναις Παγ[αθήναια γ'· ? Παν]-
 10 [ελ]λήνια γ'· Ἀδ[ριάνεια γ' ?]

Çeviri: ..... yenilmez; Pisa'daki Olympia'yi üç kez; Delphoi'deki Pythia'yi iki kez; Nemeia'yi 14 kez; Isthmia'yi 14 kez, ki bunlardan ilk ve tek olarak stadion, uzun mesafe koşusunu ve pentathlonu kayıttan sonra bütün rakiplerini yenerek; Atina'da üç defa Panathenaia'yi üç defa, Panhellenia'yi üç defa, Hadrianeia'yi üç defa ...

63 N.N.'un Galibiyet Listesi

Tanım: Kaydedilmemiş.

Buluntu yeri: Ephesos, Tiyatro'da bulunmuş.

Yayım yeri: Börker – Merkelbach 1980, s. 125-6, no. 1615.

Ölçüler:

Tarih:

[κατ]ὰ τὸ ἐξῆς· Ρόδον

- Ἀλεῖα παίδων, ἀνδρῶν·
 ἐν Ἐφέσῳ παίδων Ὀλύμπια·
 ἐ[ν] Ἐφέσῳ παίδων Βαλβίλληα·
 5 Ἀθήνας παίδων Πανελλήνια·
 ἐν Τράλλεσιν παίδων, ἀνδρῶν
 Ὀλύμπια· Ῥώμην Καπιτώλια
 ἀγενείων· Νέαν πόλιν Σεβαστὰ
 ἀγενείων· ἐν Νεικοπόλει ἀγενείων
 10 Ἄκτια· ἐν Ἄργει ἀγενείων Νέμεια·
 ἐν Ἐφέσῳ ἀγενείων Ἀρτεμείσια·
 ἐν Ἱεραπόλει ἀγενείων Ἀπολλών[ια·]
 ἐποίησα δὲ καὶ Ὀλύμπια τὰ ἐν Πείσῃ ἱερά·
 ἐν Λαδικεῖα ἀνδρῶν Δεῖα· ἐν Σάρδεσιν
 15 ἀνδρῶν Χρυσάνθινα· Ζμύρναν
 κατὰ τὸ ἐξῆς Ὀλύμπια, τὰ τῆς συνόδου,
 Ἀδριανὰ Ὀλύμπια ἀνδρῶν πυγμῆν·
 τὸ δεύτερον ἀνδρῶν ἐν Πείσῃ
 ἐτειμήθην ἀνδριάντι καὶ βουλή.

Çeviri: ... sırasıyla ...; çocuklar ve yetişkin erkekler kategorisinde Rhodos Haleia'yi; Ephesos'da çocuklar kategorisinde Olympia'yi; Ephesos'da çocuklar kategorisinde Balbillea'yi; Atina'da çocuklar kategorisinde Panhellenia'yi; Tralleis'de çocuklar, yetişkin erkekler kategorisinde Olympia'yi; sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisinde Roma Capitolia'yi; Naples'de sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisinde Sebasta'yi; Nikopolis'de sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisinde Aktia'yi; Argos'daki sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisinde Nemeia'yi; Ephesos'da sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisinde Artemisia'yi; Hierapolis'de sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisinde Apollonia'yi; Pisa'daki kutsal Olympia'yi da kazandım; Laodikeia'da yetişkin erkekler kategorisinde Deia'yi; Sardes'te yetişkin erkekler kategorisinde Khrysanthina'yi; Smyrna'daki sırası ile Olympia'da, dernek (yarışmalarında), Hadriana Olympia'da yetişkin erkekler kategorisindeki boks müsabakasını (kazandım); 2. kez Pisa'da yetişkin erkekler kategorisinde (galip gelince) heykel ve boule ile onurlandırıldı.

64 N.N.un Galibiyet Listesi

Tanım: Mavimsi mermerden bir kaide parçası.

Buluntu yeri: Selçuk'un 20 dakika güneydoğusunda yıkık bir evin duvarında kullanılmış.

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 93-4, no. 1132.

Ölçüler: Yük. 0.95 m.; Gen. 0.48 m.; Kal. 0.453 m.; Harf yük. 0.032 – 0.02 m.

Tarih:

- καὶ Ἐφέσιος καὶ Ἥλειος
 νεικήσας Ὀλύμπια ἐν
 Ἐφέσῳ διάυλον, Ὀλύμπια
 5 ἐν Πείσῃ παίδων στάδιον, Διδύ-
 μεια ἐν Μειλήτῳ παίδων στάδιο[ν],
 Αὐγούστεια ἐν Περγάμῳ ἀγενείων
 στάδιον, Ἀδριάνεια ἐν Ἐφέσῳ ἀγεν[εῖ]-
 ων στάδιον, κοινὰ Ἀσίας ἐν Σάρδεσι[ν]
 10 ἀγενείων στάδιον, Ἀπολλώνει[α]
 Πύθια ἐν Ἰερᾷ πόλει ἀγενείων σ[τά]-
 διον, Τραιάνεια ἐν Περγά[μῳ ἀγ]εν[εῖ]-
 ων στάδιον, Βαρβίλληα [ἐν Ἐφέσῳ ἀ[γε]-
 νείων στάδιον, Τρα[ιάνεια ἐν] Περγ[γά]-
 15 μῳ τὸ β', Ἐφέσηα τὰ μεγάλ[α ἀν]δροῶ[ν δίου]-
 [λ]ον, Ἀλεῖα ἐν Ρόδῳ ἀνδροῶν [δίου]-
 [λ]ον ὄπλον, Κόρηα ἐν Σάρδεσιν [δί]-
 [α]υλον, Δεῖα ἐν Λαοδικεῖα [δίου]-
 λον, Νέμεια ἐν Ἄργει ἀν[δροῶν]
 20 δίαυλον ὄπλον, Διδύμεια ἐν Μειλή-
 τῳ ἀν[δ]ροῶ[ν] δίαυλ[ον ὄπλον?]

Çeviri: ...'lı, Ephesoslu ve Elisli ..... Ephesos'daki Olympia'da diaulos koşusunu, Pisa'daki Olympia'da çocukların stadion koşusunu, Milet'teki Didymeia'da çocuklar kategorisinde sta-dion koşusunu, Pergamon'daki Augusteia'da sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisinde stadion koşusunu, Ephesos'daki Hadrianeia'da sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisinde stadion koşusunu, Sardes'deki Asia Birlik (yarışmasında) sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisinde stadion koşusunu, Hierapolis'deki Apollonia Pythia'da sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisindeki stadion koşusunu, Pergamon'daki Traianeia'da sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisinde stadion koşusunu, Ephesos'daki Barbillea'da sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisinde stadion koşusunu, 2. kez Pergamon'daki Ephesea'yi, Büyük Ephesea'da yetişkin erkekler kategorisinde diaulos koşusunu, Rhodos'daki Haleia'da yetişkin erkekler kategorisindeki diaulos ve silahlı koşuyu, Sardes'deki Korea'da diaulos koşusunu, Laodikeia'daki Deia'da diaulos koşusunu, Argos'daki Nemea'da yetişkin erkekler kategorisinde diaulos ve silahlı koşuyu, Milet'teki Didymeia'da yetişkin erkekler kategorisindeki diaulos ve silahlı koşuyu.

65 N.N.'un Galibiyet Listesi

Tanım:

Buluntu yeri: Tiyatro'da bulunmuş.

Yayım yeri: Börker – Merkelbach 1980, no. 1611.

Ölçüler:

Tarih:

-
- Ἐφέσῃα τὰ μεγάλα στάδιον·
 Αὐγούστεια ἐν Περγάμῳ στάδιον·
 Ἴσθμια στάδιον·
 5 Ὀλυμπεία ἐν Ἀθήναις στάδιον·
 τὴν ἐξ Ἄργους ἀσπίδα στάδιον
 Νέμεια ἐν Ἄργει στάδιον
 Πανελλήνια ἐν Ἀθήναις στάδιον
 Ὀλύμπια ἐν Τράλλεσι στάδιον
 10 Ἴσθμια στάδιον
 Διδύμεια ἐν Μειλήτῳ στάδιον
 κοινὸν Ἀσίας ἐν Κυζίκῳ στάδιον
 Ἀσκληπεῖα ἐν Περγάμῳ στάδιον
 Ὀλύμπια ἐν Ταρσῶ στάδιον
 15 Ἀνάζαοβον ἀνδρῶν πένταθλον
 ἀγωνοθετοῦντος δι' αἰ-
 ῶνος Τιβ(ερίου) Ἰουλ(ίου) Ῥηγείνου,
 ἀρχιερέως β' ναῶν τῶν
 ἐν Ἐφέσῳ,
 20 ὑπὸ ἀλείπτῃν Γ(άϊον) Κοσίνιον

Çeviri: .....

Ephesea büyük stadion koşusunu; Pergamon'daki Augusteia'da stadion koşusu; İsthmia'da stadion koşusu; Atina'daki Olympia'da stadion koşusunu; Argos'daki kalkan yarışmasında stadion koşusunu; Argos'daki Nemeia'da stadion koşusunu; Atina'daki Panhellenia'da stadion koşusunu; Tralleis'deki Olympia'da stadion koşusunu; İsthmia'da stadion koşusunu; Milet'teki Didymeia'da stadion koşusunu; Kyzikos'daki Asia Birlik yarışmasında stadion koşusunu; Pergamon'daki Asklepeia'da stadion koşusunu; Tarsos'daki Olympia'da stadion koşusunu; Anazarbos'da yetişkin erkeklerin pentathlonunu kazandı; bu sırada (Ephesia) Ephesos'daki tapınakların 2 kez başrahibi olan Tiberius Iulius Reginus yaşam boyu agonotheslik, Gaius Kosinius da alipteslik yapmaktaydı.

66 *N.N.un Galibiyet Listesi*

Tanım: Grimsi mavi mermerden bir kaide.

Buluntu yeri: Johannes kilisesinde bulunmuş. Şuan Selçuk Müzesi'nde, Env. No. 1635.

Yayın yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 91-3, no. 1131.

Ölçüler: Yük. 0.97 m.; Gen. 0.50 m.; Kal. 0.55 m.; Harf yük. 0.01 – 0.015 m.

Tarih:

Ön tarafta çelenk içinde:

1	Πανελλ- λήνια έν Αθή- ναις β'.	2	Ἀδορι- ά[νεια ἐ]ν Ἀθήναις.	3	Ὀλύμ- πεια ἐν Ἀθήναις.
4	Πανα- θήναια έν Αθή- ναις.	5	κοινά Ἀσίας ἐν Σμύρνη τ(ὸ) β'.	6	Ὀλύμ- πια ἐν Σμύρνη.
7	Σεβασ- τὰ Νέαν πόλιν.	8	Ἄκτια Νεικό- πολιν.	9	Νέ[με]ια
10	Νέμεια β'	11	Ἴσθμια	12	Ἄλεια Ῥόδον
13	Βαλβίλ- ληα ἐν Ἐ- φέσῳ.	14	Σάρδεις Χρυσάν- θινον.	15	Κ[ύ]ζι- κ[ον] Ὀλύμ- [πια]

Sağ yüzde çelenk içinde:

16	[Ἀσ]- κλήπει- α	17	[Κύζι]- [κον] Ὀ- λύμπ[ια] τὸ β'	18	Σιτύ- λ[εια] [ἐν Σμύ]ρ- νη.
19	κοινὸν	20	Κύζι-	21	Π[αν]ελ-

	Ἀσίας ἐν Σάρδεσιν.		κον Ὀ- λύμ[πια] τὸ [γ']		[λήνια ἐν] [Ἀθῆν]αίς.
22	Ἀκτια Νεικό- πολιν τὸ β'.	23	κοινὰ Ἀσίας ἐν Σμύρνη τὸ γ'.	24	Αὐγούσ- τεια ἐμ Περ- γάμω.
25	Πύ- θια τὰ ἐν Δελ- φοῖς.	26	Ἰσθμι- α τὸ β'.	27	Ὀλύμ- πεια ἐν Ἀθῆναις τὸ β'.
28	Νέμει- α γ'.	29	Σμύρ- ναν Ἀδ- ριανὰ Ὀ- λύμπι- α β'.	30	Σμύρ- ναν Ὀ- λύμπι- α τὸ γ'.

67 *Secundus'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Kaydedilmemiş.

Buluntu yeri: Kaydedilmemiş.

Yayın yeri: Engemann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 88-9, no. 1127.

Ölçüler: Kaydedilmemiş.

Tarih:

- Σεκοῦνδος παράδοξος παλαιστής
 2 πανκρατιαστής ἰσθμιονείκης
 ὀλυμπιονείκης πλειστονείκης ξυ-
 4 στάρχης ἑλληνοδίκης [τὸ] β'.

Çeviri: *Muhteşem, güreşçi, pankratiast, Isthmia oyunlarında galibiyet kazanmış olan, Olympia oyunlarının galibi, birçok kez galibiyet almış olan, ksystarkhes, iki kez hellenodikes olan Secundus.*

68 *Nemea Galibi N.N.'a ait Fragman*

Tanım: Mavimsi mermerden bir levha fragmanı.

Buluntu yeri: Kent agorasında bulunmuş. Şuan depoda, Env. No. 1675.

Yayın yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 107, no. 1158.

Ölçüler: Yük. 0.163 m.; Gen. 0.156 m.; Kal. 0.03 m.; Harf yük. 0.02 m.

Tarih:

]ς νεμεονε[ίκης

]ους το[

]ιδος α[

]ουε[

69 *Nemea Galibi Athenodoros'u Onurlandırma Kararı*

Tanım:

Buluntu yeri: Ephesos

Yayın yeri: Merkelbach – Nollé 1980, no. 2005.

Ölçüler:

Tarih:

ἔδοξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δήμωι, Κλέανδρο[ος τοῦ δεῖνα εἶπεν· ἐπεὶ Ἀθηνοδώρου]

τοῦ υ[ί]οῦ τοῦ Σήμωνος, πρότερόν τε νικῶντ[ος τὰ Νέμεα παῖδας, ἐπιδόξου δὲ]

ὄντο[ς κ]αὶ ἑτέρους νικήσειν ἀγῶνας καὶ [στεφανώσειν τὴν πόλιν, κατασταθεῖς]

ἐ[πὶ τὴν βο]υλὴν Θηριππίδης ὁ ἐπιστάτης [

[. . . .]μελεται καινοῦ ἑξαδυνατοῦντο[ς

[. . . . .]ενον ἀλλὰ καθ[ά]περ καὶ ὑπερ[

[. . . . .] εἰς μελέτην καὶ εἰς ἄλλας χρή[ας

[. . . . .] τοῖς κοινοῖς, οὐκ ὑπάρχει δὲ χρ[ήματα, δεδόχθαι τῆι βουλῆι καὶ δήμωι]

[εἰς τὴν ἄσκησιν καὶ τὴν ἐγδημίαν ποι[ή]σασθαι (δύο) πολίτας ἐφ' ἴσηι]

καὶ ὁμοίη, ἐλευθέρους καὶ ἐξ ἐλευθέρων τούς δὲ]

ἑσῆνας ἐπικληρώσαντας εἰς φυλῆ[γ καὶ χιλιαστὺν τούς]

δὲ νεωποίας παραλαβόντας ἀναγράψ[αι τόδε τὸ ψήφισμα εἰς τὸ ἱερόν τῆς Ἀρτέμιδος, ὅπου καὶ τούς λοιπούς]

πολίτας ἀναγράφουσι. Μνησίθεος Ἀπο[- - - - ἔλαχε φυλὴν - - -, χιλιαστὺν - - -].

Çeviri: ... *Kleandros'un teklifi üzerine, Danışma ve Halk Meclisi karar verdi. Mademki Semon'un oğlu Athenodoros ilk olarak Nemea'da çocuklar (yarışını) kazanarak diğer yarışmaları da kazanmayı ve kenti taçlandırmayı umut etti, [oyunların] başkanı Therippides* ...

70 *Nemea Galibi N.N. ya ait Fragman*

Tanım: Beyaz mermerden fragman.

Buluntu yeri: Agora'da bulunmuş. Şu anda depoda, Env. No. 520.

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 70, no. 1100.

Ölçüler: Yük. 0.18 m.; Gen. 0.15 m.; Kal. 0.11 m.; Harf yük. 0.025 m.

Tarih:

[·] ιν·[

Νέμεια [

νω Κοδ[ράτω]

δίαυλ[ον

λι[

71 *Athenodoros ve Timonaks'ı Onurlandırma Yazıtları*

Tanım: Mavimsi mermerden Artemision'dan bir yapı bloğu.

Bulutnu yeri: Hamam'da sütun altlığı olarak kullanılmış.

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 233, no. 1414 **C:** Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 233, no. 1416.

Ölçüler: Yük. 0.61 m.; Gen. 1.05 m.; Kal. 0.59 m.; Harf yük. 0.012 m.

Tarih:

A

[όπου καὶ αἱ ἄλλ-

[λαι πολιτεῖαι] ἀναγεγραμμένοι εἰσίν. ἔλαχε φυλή[ν]

[Βεμ]βίνης, χιλιαστὺν Αἰγώτεος.

B

[ἔδοξ]εν τῇ βουλῇ καὶ τῶι δήμωι· Νεῦμος Ἀνδρονίκου [εἶ]-

[πεν· ἐπε]ιδὴ Ἀθηνόδωρος Σήμονος ἰσοτελῆς ὦγ καὶ κατοι-

[κῶν] ἐν Ἐφέσῳ νενίκηκεν τὰ Νέμεα παιῖδας πύκτην

[καὶ ἀνα]γγελεῖς Ἐφέσιος ἐστεφάνωκε τὴν πόλιν,

[ἔδοξε]ν τῇ βουλῇ καὶ τῶι δήμωι· εἶναι Ἀθηνόδωρον

[Σήμον]ος Ἐφέσιογ καθάπερ ἀνήγγελεται ἐν τῶι ἀγῶνι,

[καὶ ὑπά]ρχειν Ἀθηνοδώρῳ τὰς τιμὰς τὰς τεταγμέ-

νας ἐν τῶι νόμῳ τῶι νικῶντι παιῖδας τῶι σώματι

[Ν]έμεα, καὶ ἀναγγεῖλαι αὐτὸν ἐν τῇ ἀγορᾷ καθ[ά]-

περ οἱ ἄλλοι νικῶντες ἀναγγέλλονται· τὸν δὲ οἱ[κονό]-

μον ἀποδοῦναι Ἀθηνοδώρῳ τὸ ἐκ τοῦ νόμου τετ[α]-

[γμ]ένον ἀργύριον εἰς τὸν στέφανον· ἐπικληρῶσ[αι δὲ]

αὐτογ καὶ εἰς φυλήγ καὶ χιλιαστύν· ἔλαχε φυλή[γ]

[Κα]ρηναιός, χιλιαστὺγ Χηλώνεος.

C

[ἔδο]ξεν τῆι βουλῆι καὶ τῶι δ[ήμ]ωι· Ἡρογείτων εἶπεν· ἐπει-
[δή,] Τιμώνακτος τοῦ υἱοῦ τοῦ Δαρδάνου πρότερόν τε νική-
[σ]αντος Ἴσθμια παιῖδας καὶ νῦν Νέμεα ἐστεφανωκότ[ος]
[τῆμ πόλιν, ἐπ]ιδόξου δὲ ὄντος καὶ ἑτέρους νικήσειν ἀγῶνα[ς]
[καὶ πάλιν σ]τεφανώσειν τῆμ πόλιν, ἀξιοῖ κατασταθεῖ[ς ἐπὶ]
[τῆμ βουλ]ῆν ὁ πατήρ ὁ Τιμώνακτος προνοῆσαι [

A

..... *Ki o zaman yukarıda yazılmış olan bütün vatandaşlık haklarına sahip olmasına (karar verildi). Bembines phylesini, Aigoteos khiliastusunu elde etti.*

B

Danışma ve Halk Meclisi, Andronikos oğlu Neumos'un teklifi üzerine karar verdi. Madem ki Ephesos'daki katoikoslardan biri olan Semon oğlu Athenodoros eşit yükler taşıdı, Nemea Oyunları'nda çocuklar kategorisindeki boks müsabakasını kazanmış ve Ephesoslu olarak ilan edilerek kenti taçlandırmıştı; Danışma ve Halk Meclisi, Semon oğlu Athenodoros'un tıpkı yarışmadaki gibi Ephesoslu olarak ilan edilmesine, Nemea'da vücudu ile çocukları yenen için olan yasada belirlenmiş olan onurların Athenodoros'a verilmesine, tıpkı diğer galiplerin ilan edildiği gibi agora'da onun da ilan edilmesine; çelenk için yasada belirlenmiş olan gümüşü memurun Athenodoros'a vermesine, phyle ve khiliastus için onun atanmasına karar verdi; (böylece) Karenaioi phylesini, Kheloneos khiliastusunu elde etti.

C

Danışma ve Halk Meclisi, Herogeiton'un teklifi üzerine karar verdi. Madem ki, Dardanos oğlu Timonaks bir zamanlar Isthmia Oyunları'nda çocuklar kategorisinde galibiyet kazanarak, şimdi ise Nemea Oyunları'nı kazanarak kenti taçlandırmış olan, üstelik ünlü bir insan olarak diğer yarışmaları da kazanacağı ve tekrar kenti onurlandıracağı için, Danışma Meclisi'ne yerleştirilmiş olan, Timonaks'ın babası ..... elde edeceğini düşündü .....

72 N.N.'un Galibiyet Listesi

Tanım: Beyaz mermerden kare kaide. Analemma'nın çatı taşı olarak uydurulmuş.

Buluntu yeri: Kuzey Analemma'nın önündeki yıkıntıların içinde bulunmuş.

Yayım yeri: Moretti 1953, no. 75; Merkelbach – Nollé 1980, no. 2072.

Ölçüler: Yük. 1,24 m.; Gen. 0.57 m.; Kal. 0.52 m.; Harf yük. 0.02 m., str. 21-24'de 0.03 m.

Tarih:

[— — — — — — — — — νεικήσαντα κοινὰ]

Ἀσ[ί]ας ἐν Σμύρνη παιῖδων Ἴσθμικῶν ?]

καὶ τοὺς ὑπογεγραμμένου[ς ἀγῶνας.]

πυθικῶν· Χρυσάνθινα ἐν [Σάρδεσιν, Βαρ]-

βίλληα ἐν Ἐφέσῳ. π[αίδων· Ἄκτια]

- 5 ἐν Νεικοπόλει, Κοινὰ Ἀσίας [ἐν —]
 Ἀδριάνεια ἐν Ἐφέσῳ, Ἴσθμια ἐ[ν Ἴσθμῶ, Χρυ]-
 [σ]άνθινα ἐν Σάρδεσιν τὸ β', Ἴσθμια [τὴν ἐξ Ἄρ]-
 [γ]ους ἀσπίδα, Νέμεια ἐν Ἄργει σ[υνεχῶς β',]
 Ἄκτια ἐν Περίνθῳ. ἀγεν[εῖων·]
- 10 Ἴσθμια ἐν Ἴσθμῶ τὸ β', Ἀδριάνεια ἐν Ἀ[θήναις,]
 Λακεδαίμονα, Καπετώλεια ἐν Ρώμῃ, Σε[βαστὰ ἐν]
 [Νέ]α πόλει, Νέμεια ἐν Ἄργει τὸ γ'. ἀνδρ[ῶν·]
 [Π]αναθήναια ἐν Ἀθήναις, Κοινὰ Ἀσίας ἐν [Σμύρῃ]
 [τὸ] β', Αὐγούστεια ἐν Περγάμῳ, Πύθια ἐν Δελφοῖ[ς, Ἴσ]-
 15 [θ]μια ἐν Ἴσθμῶ τὸ γ', Μαντίνεια, Λακεδαίμον[α τὸ β', Ὀ]-
 λυμπεΐα ἐν Ἀθήναις, μόνον παροδεύσαν[τα,]
 καὶ μετὰ τὰ Ὀλύμπεια νεικήσαντα τοὺς ἐν Μακε[δο]-
 νία ἀγῶνας ἀπαραδίσκευτον ἀπαρακόντιστον
 ἄλειπτον, τελευτήσαντα ἐτῶν κδ' καὶ μηνὸ[ς]
 20 [τ]ῶν ἀνταγωνιστῶν αὐτοῦ τὸν ἀγένειον ἀγωνίζο[ν]
 ἀναστήσαντος τὰς τειμὰ[ς]
 ἐκ τῶν ἰδίων Μ(άρκου) Κλ(αυδίου) Μενάν[δρου]
 πεντάθλου Ἐφεσηονε[ῖκου]
 παραδόξου, τοῦ μόνου κ[αὶ πρώ]-
 25 του Ἐφεσηονεῖκου πανηγυρια[ρχήσαντος]
 τῶν μεγάλων Ἐφεσῶν τοῦ προαγῶ[νος.]

Çeviri: ..... Smyrna'da İsthmia'ya ait çocukların Asia Birlik (yarışmalarını) ve aşağıda yazılmış olan yarışmaları kazandı;

Pythia'ya ait, Sardes'te Khrysanthina'yi, Ephesos'da Barbillea'yi. Çocuklar kategorisinde, Nikopolis'de Aktia'yi, ...'da Asia Birlik (yarışmalarını), Ephesos'da Hadrianeia'yi, İsthmos'da İsthmia'yi, Sardes'de 2 kez Khrysanthina'yi, Argos'da Hera Kalkan (yarışmasını), arka arkaya Argos'daki Nemea'yi 2 kez, Perinthos'daki Aktia'yi. Sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisinde: 2. kez İsthmos'da İsthmia'yi, Atina'daki Hadrianeia'yi, Lakedaimona'yi, Roma'daki Capetolia'yi, Naples'deki Sebasta'yi, 3. kez Argos'daki Nemeia'yi. Yetişkin erkekler kategorisinde: Atina'daki Panathenaia'yi, 2. kez Smyrna'daki Asia Birlik (yarışmalarını), Pergamon'daki Augusteia'yi, Delphoi'daki Pythia'yi, 3. kez İsthmos'daki İsthmia'yi, Mantineia'yi, 2. kez Lakedaimona'yi, Atina'daki Olympia'yi, tek başına geçip gitmiş ve Olympia'dan sonra Makedonia'daki agonları diskatma ve mızrak atma yarışlarında yenilmemiş bir şekilde kazanan, 24 yıl ve ... ayı tamamlamış olan N.N.; heykelin dikilmesini Büyük Epheseaların panegyriarkosu, ilk ve tek Epheseonikes'i, muhteşem, Epheseonikes pentathlon sporcusu Marcus Claudius Menandros üstlendi.

73 *N.N.un Galibiyet Listesi*

Tanım: Beyaz mermerden bir stel. Oyunların ismi ve galibiyet sayıları çelenk içinde yazılmış.

Buluntu yeri: St. John. Kilisesinin yakınında bulunmuş.

Yayın yeri: Knibbe – İplikçioğlu 1984, s. 113, no. 4170 (=SEG 34 (1987), no. 1120)

Ölçüler:

Tarih:

Ἀδρια-

νεια

γ´

Κύζι-

κον

δ´.

Çeviri: “*Hadrianeia’da 3 defa; Kyzikos’ta 4 defa*”

74 *Kutsal Oyunlarda Galibiyet Kazanmış Photion Karpionos’un Galibiyet Listesi*

Tanım: Beyaz mermerden bir stel.

Buluntu yeri: Tiyatro’da bulunmuş.

Yayın yeri: Börker – Merkelbach 1980, no. 1605.

Ölçüler: Yük. 0.80 m.; Gen. 0.50 m. (Moretti)

Tarih: İS. 168 – 180 yılları arası.

Φωτίων [K]α[ρπί]ω[νος πύκτ]ης [παράδοξος]

Λαοδικεὺς καὶ Ἐφέσιος νεικήσας τὰ [με]-

γάλα Ἐφέσηα ἱερὰ ἰσελαστικὰ ἀνδρῶν πυγ[μῆν·]

Διδύμεια ἐν Μειλήτῳ ἀγενείων πυγμῆν·

5 Δεῖα Σεβαστὰ οἰκουμενικὰ ἐν Λαοδικείᾳ ἀγενείων πυγμ[ήν·]

κοινὰ Ἀσίας ἐν Ἐφέσῳ ἀγενείων πυγμῆν·

κοινὰ Ἀσίας ἐν Λαοδικείᾳ πυγμῆν·

ἐπινείκια ἐν Ἐφέσῳ ἀγενείων πυγμῆν·

Τραιάνεια Δειφίλεια ἐν Περγάμῳ ἀνδρῶν πυγμ[ήν·]

10 [Ε]φέσηα τὰ μεγάλα Ἐφρασηῖδι φιζ’ ἀνδρῶν πυγμῆ[ν·]

Δεῖα Σεβαστὰ οἰκουμενικὰ ἐν Λαοδικείᾳ ἀνδρῶν πυγμ[ήν·]

Εὐσέβεια ἐν Ποτιόλοις ἀνδρῶν πυγ[μῆν·]

Σεβαστὰ ἐν Νέᾳ πόλει ἀνδρῶν π[υγμῆν·]

- τὴν ἐξ Ἄργους ἀσπίδα ἀν<δ>ρῶν πυγ[μῆν·]
 15 Ἀρτεμείσια ἐν Ἐφέσῳ ἀνδρῶν πυγμ[ήν·]
 καὶ ταλαντιαίους καὶ θεματικούς ἀνδρῶν ἀγ[ῶνας . .]
 ἀγωνοθετοῦντος Τ[ιβ(ερίου)]
 Ἰουλίου Πηγείνου ἀρχ[ι]-
 ερέως β' ναῶν τῶν ἐν Ἐφέ[σῳ.]

Çeviri: *Laodikeialı ve Ephesoslu boksör Photion Karpionos, kutsal eis elastik Büyük Ephesea'da yetişkin erkeklerin boks müsabakasını; Miletos'daki Didymeia'da sakalı yeni bitmiş delikanlıların boks müsabakasını; Laodikeia'da oikoumenik Deia Sebasta'da sakalı yeni bitmiş delikanlıların boks müsabakasını; Ephesos'daki Asya Birlik (yarışmalarında) sakalı yeni bitmiş delikanlıların boks müsabakasını; Laodikeia'daki Asya Birlik (yarışmalarında) boks müsabakasını; Ephesos'daki Epinikia'da sakalı yeni bitmiş delikanlıların boks müsabakasını; Pergamon'daki Traianeia Diphilia'da yetişkin erkeklerin boks müsabakasını; 517. Epheseis'deki Büyük Ephesea'da yetişkin erkeklerin boks müsabakasını; Laodikeia'daki oikoumenik Deia Sebasta'da yetişkin erkeklerin boks müsabakasını; Puteoli'deki Eusebeia'da yetişkin erkeklerin boks müsabakasını; Naples'deki Sebasta'da yetişkin erkeklerin boks müsabakasını, Argos'daki Kalkan yarışmasında yetişkin erkeklerin boks müsabakasını; Ephesos'daki Artemisia'da yetişkin erkeklerin boks müsabakasını ve 1 talentlik para ödüllü yetişkin erkeklerin yarışmalarını ... kazandı. Ki bu sırada Ephesos'daki tapınakların 2 kez başrahibi olan Tiberius Iulius Reginus agonotheslik yapmaktaydı.*

75 Kutsal Oyun Galibi N.N. un Galibiyet Listesi

Tanım: Kaide.

Buluntu yeri: Agora'nın kuzey kapısının kuzeyinde bulunmuş.

Yayın yeri: Lämmer 1967, s. 64; Engelman – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 91, no. 1130.

Ölçüler: Yük. 0.625 m.; Gen. 0.53 m.; Harf yük. 0.025 – 0.023 m.

Tarih: İS. 174 yılı.

ἱερά εἰσελαστικά Ἐφέσηα

2 παίδων στάδι[ο]ν τῆς

φηι' πενταετηρίδος.

Çelenk içinde:

Νέαν Πόλιν κοινὸν Ἀσίας [Ἀύ]γού[σ]τεια.

Σεβαστά ἐν Σμύρνη

Ἐφέσηα. Διδύ[μει]α ἐν [Ἰ]λ[ύμ]πια ἐν

Μ[ει]λήτω. Τράλλεσιν.

κοινὸν Ἀσίας Πύθια ἐν
ἐν Σάρδεσιν. Τράλλεσιν.
4 ἀγωνοθετοῦντος δι' αἰῶ-
νος Τιβ(ερίου) Ἰουλ(ίου) Ῥηγείνου
6 ἀσιάρχου β' ναῶν τῶ[ν ἐ]ν Ἐφέσῳ,
ἐπὶ Μ(άρκου) Φλ(αοῦίου) Ρούφ[ου] ἀσιάρχου,
8 [ύ]πὸ ἀλείπτην Κόϊντον Ὀκτ[ά]-
[ουιον]

Çeviri: *Kutsal Eis elastik Ephesea'da 518. pentaeterisin çocuklar stadionunu kazandı.*

Naples'deki Smyrna'daki Augusteia'yi
Sebasta'yi Asia Birliği
(yarışmasını)

Ephesea'yi Miletos'daki Tralleis'deki
Didymeia'yi Olympia'yi

Sardes'deki Tralleis'deki
Asia Birlik Pythia'yi
(yarışmasını)

Ephesos'daki tapınakların 2 kez asiarkhosu olan Tiberius Iulius Reginus'un yaşam boyu agonothesliği zamanında, Marcus Flavius Rufus'un asiarkhosluğu zamanında, aleiptes Quintus Octavius tarafından (dikildi).

76 Büyük Ephesea Galibi Lucius Sulpicius Ksanthippos'un Onurlandırma Yazıtına ait Fragman

Tanım:

Buluntu yeri: Bilinmiyor.

Yayın yeri: Börker – Merkelbach 1980, no. 1616.

Ölçüler:

Tarih:

Λ(ούκιος) Σουλπί[κι]-
ος Ξάνθιππ[ος]
Κλαζομένι[ος]
[κ]αὶ Ἐφέσιο[ς]
[ν]εικήσας τ[ὰ]
[μεγά]λα Ἐφέ[σηα]

Çeviri: *Klazomenailı ve Ephesoslu Lucius Sulpicius Ksanthippos ..... Büyük Ephesea'yi kazandı.*

77 Büyük Ephesea (?) Galibi Marcus .....’i Onurlandırma Yazıtına ait Fragman

Tanım:

Buluntu yeri: Bilinmiyor.

Yayım yeri: Börker – Merkelbach 1980, no. 1610.

Ölçüler:

Tarih:

ἀγαθ[ῆ τύχη]

τὰ μεγά[λα Ἐφέσηα ?

δολ[ιχο --

MāϞ[κος ---

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Uzun mesafe koşusu kategorisinde Büyük Ephesea'yi kazanan Marcus .....*

78 Büyük Ephesea ve Balbillea Galibi N.N. u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Profilli kaide başlığı.

Buluntu yeri: Liman Caddesi'nin kuzey tarafında duruyor.

Yayım yeri: İçten – Engelmann 1998, s. 85, no. 5; AE 1998, s. 525, no. 1348.

Ölçüler: Yük. 0.50 m.; Gen. (üst) 0.85, (alt) 0.60; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: İS. 2.yy.

[----- ἐνεί]κα

2 τὰ μεγάλα Ἐφέσηα καὶ

Βαλβίλληα παίδων πέναθλον

4 [ἐπι] Πο(πλίου) Οὐηδίου Γαλάτου.

Çeviri: *Publius Vedius Galates zamanında çocuklar kategorisindeki penathlon müsabakasında Büyük Ephesea ve Balbillea'yi kazanmış olan ...*

79 Artemis Oyunları Galibi Marcus Bulkius Bassus'un Mezar Yazıtı

Tanım: Mavimsi mermerden büyük bir girlandlı sarkophag.

Buluntu yeri: Tire yakınında bulunmuş.

Yayım yeri: Meriç – Merkelbach – Nollé – Şahin 1981, no. 3231.

Ölçüler: Yük. 0.79 m.; Gen. 2.34 m.; Kal. 1.06 m.; Harf yük. 0.028 m.

Tarih:

(a) 1. αὕτη ἡ σορὸς καὶ ὁ περὶ αὐτὴν [τ]όπος ἐστὶν Μάρκου

Βουλκίου Βάσσου καὶ

2. τῶν τέκνων ἑαυτοῦ. Ζῶσιν $\mathfrak{S}$
- (b) 1. αὕτη ἡ σορὸς καὶ ὁ περὶ αὐτὴν ἀνετὸς τόπος ἐστὶν
Μ. Βουλκίου Βάσσου ἀρτε-
2. μωνεῖκου φιλοσεβάστου καὶ Βουλκίων Σεκούνδου
καὶ Νεικηράτου καὶ τέκνων
αὐτῶν Ζῶσιν.

Çeviri: (a) *Bu mezar ve onun çevresindeki arazi Marcus Bulkius Bassus ve onun çocuklarıdır. Hayattayken* $\mathfrak{S}$

(b) *Bu mezar ve onun çevresindeki işlenmemiş arazi Artemisia Oyunları galibi, imparator sever M(arcus) Bulkius Bassos, Bulkius'lardan Secundus ve Neikeratos ve bizzat onların çocuklarıdır. Hayattayken.*

80 *Artemisia Galibi Aurelius Diadoumenos II'nin Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Sarı kalker taşından kaide.

Buluntu yeri: Birgi'de bulunmuş.

Yayın yeri: Meriç – Merkelbach – Nollé – Şahin 1981, no. 3810.

Ölçüler: Yük. 0.75 m.; Gen. 0.39 m.; Kal. 0.35 m.; Harf yük. 0.029 m.

Tarih:

- [ἀγνοθητοῦντος]
 Αὐρ. Μοσχίωνο[ς]
 δ' τοῦ Ἀττάλου
 ἀσιάρχου υἱοῦ
 Ἀρτεμεισιάδος ξ[δ'],
 5 Αὐρ. Διαδουμενό[ν]
 δις, Ὑπαιτηγόν
 νεικήσαντα
 παιδικῶν διαυλον
 δ' κατὰ τὸ ἐξῆ[ς]
 10 ἐνδόξως τόν
 ἀγῶνα τῶν
 Ἀρτεμεισίων.

Çeviri: *Asiarkhos Attalos'un oğlu Aurelius Moskhion IV'ün 34. Artemisia'nın agonothesliğini yaptığı sırada, Aurelius Diadoumenos'un oğlu, Artemisiaların oyununda şanlı bir şekilde sırası ile 4 kez çocukların diaulos koşusunu kazanan Hypaiipa'lı Aurelius Diadoumenos'u (onurlandırdı).*

81 *Büyük Artemisia Galibi Aurelius Menekrates’i Onurlandırma Yazıtı*

Tanım:

Buluntu yeri: Ödemiş’de bulunmuş.

Yayım yeri: Meriç – Merkelbach – Nollé – Şahin 1981, no. 3811.

Ölçüler: Yük. 0.36 m.; Gen. 0.32 m.; Harf yük. str. 1 – 5’de 0.03 m., str. 6 vdd. 0.02 m.

Tarih:

ή βουλή καὶ ὁ
 2 δῆμος ἐτεί-
 μησαν Ἀὐρ.
 4 Μενεκράτην
 γ . . ρείφου Ϝ
 6 Ὑπαιπηνὸν
 νεικήσαντα τὰ
 8 μεγάλα Ἀρτεμείσι-
 α Ἀρτεμεισιάδι [– –]

Çeviri: *Danışma ve Halk Meclisi, (falanca) Artemisias’da Büyük Artemisia’yi kazanan, ..riphos oğlu Hypaipali Aurelius Menekrates III(?)’ü onurlandırdı.*

82 *Büyük Artemisia Galibi Nemerius Gerellanus’u Onurlandırma Yazıtına (?) ait Fragman*

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 73, no. 1104B.

Ölçüler: Yük. 0.34 m.; Gen. 0.37 m.; Kal. 0.20 m.; Harf yük. 0.025 – 0.03 m.

Tarih:

— — — — —
 [τὰ μεγάλα] Ἀρτεμείσια
 [   ]ιν ἐνείκα
 [Νεμέ]ριος Γερελλα[ός] (Noumerios olabilir)
 [   ]νος Νου[
 [   ]ουεϋ[
 — — — — —

Çeviri:

83 *Büyük Artemisia Galibi Tatianus’u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Alt kısmı kırılmış beyaz mermerden kaide.

Buluntu yeri: St. John. Kilisesi yakınında bulunmuş.

Yayın yeri: SEG 43, 787

Ölçüler:

Tarih:

- τὰ μέγαρα Ἀρτεμείσια
 2 πανκράτιον ἐνείκα
 Τατιανὸς Λουκίου
 4 τοῦ Φλαμινίου τοῦ Τα-
 τ[ια]νοῦ Ἐφεσί[ου]
 [—]

Çeviri: *Ephesoslu Tatianus oğlu, Flaminius oğlu, Lucius'un oğlu Tatianus Büyük Artemisia Oyunları'nda pankration müsabakasını kazandı.*

84 Periyodik Oyun Galibi Marcus Aurelius Philosebastos'un oğlu Büyük Artemisia Galibi Marcus Aurelius Philosebastos'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Mavimsi gri mermerden kaide.

Buluntu yeri: İncir bahçelerindeki köyün güneydoğusunda bulunmuş. Şuan depo'da, Env. No. 1778.

Yayın yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 72-3, no. 1104.

Ölçüler: Yük. 0.745 m.; Gen. ve Kal. 0.405 m.; Harf yük. 0.02 – 0.027 m.

Tarih: İS. 3. yy. başı

- Μ(ἄρκον) Αὐρήλιον β' Φιλοσέβ(αστον)
 υἰὸν Μ(άρκου) Αὐρηλίου Φιλο-
 σεβ(άστου) περιόδου, ἀρχιερέως
 τοῦ σύνπαντος ξυστοῦ
 5 καὶ ἐπὶ βαλανείων τῶν
 Σεβ(αστῶν), νεικήσαντα τὰ με-
 γάλα Ἀρτεμείσια, ἐπὶ ἰε-
 ροκήρυκος Κλ(αυδίου) Δορυφό-
 ρου φιλοσεβ(άστου), υἰοῦ γραμ-
 10 ματέως.

Çeviri: *Periyodik oyunların galibi, Augustus hamamlarının ve bütün ksystos'un başrahibi Marcus Aurelius Philosebastos'un oğlu, Marcus Aurelius Philosebastos II, katibin oğlu imparatorsever Claudius Doruphoros'un hierokeryks'lüğü sırasında, Büyük Artemisia'yi kazandı.*

85 N.N. nun Galibiyet Listesi (?)

Tanım: Beyaz mermerden fragman.

Buluntu yeri: St. Johannes kilisesinde bulunmuş.

Yayın yeri: Engelman – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 59, no. 1081.

Ölçüler: Yük. 0.25 m.; Gen. 0.54 m.; Kal. 0.12 m.; Harf yük. 0.015 m.

Tarih:

Çelenk içinde:

ΑΣ-

κλή-

πει-

α

86 N.N.un Galibiyet Listesine ait fragman

Tanım: Beyaz mermerden, sağ kenarı kırık, bir kaidenin birbirine uyan iki parçası.

Buluntu yeri: Tiyatro'nun batı cephesinde bulunmuş. Şu an depoda, Env. No. 177

Yayın yeri: Engelman – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 68, no. 1096.

Ölçüler: Yük. 0.43 m.; Gen. 0.19 m.; Kal. 0.10 m.; Harf yük. 0.0175 m.

Tarih:

]λεῖνος

Ἐφέ]σιος

]ας

νικήσας]

[τὰ μεγάλα ἱερὰ ἰσε]λαστικὰ

[Ἐφέσηα τῆς – – – πενταετ]ηρίδος

[καὶ τοὺς ὑπογεγραμμένους] ἀγῶνας

Καπε]τώλια

]ια

] τὸ β'.

Çeviri: ..... Ephesoslu ..... 5 yılda bir kutlanan Büyük, Kutsal, Eis elastik Ephesea'yi ve aşığında yazılmış olan yarışmaları kazanan..... Kapetolia'ı .....ia'yi, 2. kez .....

87 N.N.un Galibiyet Listesinden Fragman

Tanım: Beyaz mermerden fragman.

Buluntu yeri: Buluntu yeri bilinmiyor. Şuan depoda, Env. No. 711.

Yayın yeri: Engelman – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 101, no. 1146.

Ölçüler: Yük. 0.24 m.; Gen. 0.26 m.; Kal. 0.49 m.; Harf yük. 0.022 m.

Tarih:

[.]α κοινὸν Ἀσία[ς καὶ τὰ μεγάλα]

[ἐ]πινείκια κα[ὶ
 [ἀ]γῶνας τα[λαντιαίους
 [ ] ἠλείφθη [ὑπὸ
 [ ] . . . . [

Çeviri: ... *Asya Birlik Oyunlarını, Büyük Epinikia'yi, ..., ..., 1 talentlik oyunları ...*

88 *Büyük Mariana Galibi Aurelius ...'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Sütun

Buluntu yeri:

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 79, no. 1110.

Ölçüler: Yük. 0.55 m. (görülebilene); Çap. 0.44 m.; Harf yük. 0.02 m.

Tarih:

[ἀγ]αθῆι τύχηι
 Μάρ[ιος Σεπτίμι]ος Μαρίων
 φιλο[σέβ(αστος), ἀθλοθέτη]ς διὰ βίου
 τῶ[ν μεγάλων Μαρια]νῶν
 Αὐρ(ήλιον) [. . . . . Θυατει]ρηγόν,
 νει[κήσαντα ἐνδόξως στ]άδιον
 τῶ[ν μεγάλων Μαρι]ανῶν.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Yaşam boyu Büyük Mariana'nın athlothesesi imparator dostu Marius Septimius Marion Philosebastos, Büyük Mariana'da stadion koşusunu şanlı bir şekilde kazanan Thyateiaralı Aurelius ..... 'u (onurlandırdı).*

89 *Büyük Pythia Galibi Aurelius Basileus'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Sütun

Buluntu yeri: Doğu devlet agorasının hamamında bulunmuş.

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 77-78, no. 1107 (SEG 26, no. 1261).

Ölçüler: Yük. 1.02 m.; Çap. 0.41 m.; Harf yük. 0.02 – 0.03 m.

Tarih: İS. 235 – 238 yılları

 [Αὐτοκράτορας Καίσαρος Γ(αῖου) Ἰουλ(ίου)]
 Ο[ὐήρο]υ Μᾶξι[μίου]νου Σεβαστοῦ
 κα[ὶ τοῦ] ὑοῦ αὐτοῦ Καίσαρος Γ(αῖου) Ἰουλ(ίου)
 Μ[αξιμίου]νου Σεβαστοῦ ἐπινείκια·
 5 Αὐρ(ήλιον) Β]ασιλέα Κελάδου Ἐφέσιον

ν[εική]σαντα ἐνδόξως τὰ μεγάλα
 Πύθια ἐν Ἐφέσῳ
 Μ[άριος] Σεπτίμιος Μαρίων
 ὁ [φιλο]σέβ(αστος) γραμματεὺς δήμου
 10 [καὶ ἀγω]νοθέτης διὰ αἰῶνος καὶ
 [Μάρι]ος Σεπτίμιος Μαριανὸς
 [ἐκ φ]υσεωμάτων ἀγωνοθέτης
 [διὰ αἰ]ῶνος τῶν μεγάλων<ν> Πυθίω<ν>
 15 τὴν τεῖμην ἀνέστη<σαν>
 ἀνθυπατεύοντος
 [Οὐ]αλερίου Μεσσάλα·
 ἀγωνοθεσία ε΄.
 νεικήσας δὲ καὶ ἐν Ὑπαίτοις
 Ἀρτεμ[ί]σια [

Çeviri: ..... *İmparator Caesar Gaius Iulius Verus Maksiminus Augustus'un ve onun oğlu Caesar Gaius Iulius Maksiminus Augustus'un galibiyetleri ile ilgili...; Ephesos'daki Büyük Pythia'yi şanlı bir şekilde kazanan, Kelades'in oğlu Aurelius Basileus'u, imparatorsever Halk Meclisinin katibi ve her zaman için agonotheses olan Marius Septimius Mario ve ... Büyük Pythia Oyunları'nın agonothesesi Marius Sepitimus Marianos bu τεῖμη (heykeli?) diktiler, bu sırada 5 defa agonotheselik memuriyeti yapmış olan ve Hypaipa'daki Artemisia'yi kazanmış olan Valerius Messalas proconsulluk yapıyordu.*

90 *Büyük Pythia Mariana Galibi N.N.u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım:

Buluntu yeri: Tiyatro'da bulunmuş.

Yayım yeri: Merkelbach – Nollé 1980, no. 2073.

Ölçüler:

Tarih:

— — — — —

[νεική]σας τὰ μεγάλα

[Πύ]θια Μαριάνεια

ἐνδόξως

τὴν τεῖμην ἀναστή[σα]ντος

[Μα]ρίου Σεπτ(ιμίου) Μαρίωνος

[φιλ]οσεβ(άστου) γραμματέως δήμου

[καὶ] ἀγ[ωνοθέτου διὰ βίου.]

Çeviri: ..... *Büyük Pythia Mariana yarışmasını parlak bir şekilde kazanan falacayı (onurlandırdı), heykelinin dikilmesini yaşam boyu agonothetes ve demosun grammateusu imparator sever Marius Septimius Marion üstlendi.*

91 *Büyük Mariana Galibi N.N.u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Sütun.

Buluntu yeri: Kent agorasının batısındaki hamamda bulunmuş.

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 78, no. 1109.

Ölçüler: Yük. 1.13 m.; Çap. 0.39 m.; Harf yük. 0.02 – 0.03 m.

Tarih:

— — — — —

[νεική]σαντ[α ἐνδόξως]

[τὸν ἀγ]ῶνα τῆς [πάλης]

[τῶν με]γάλων Μαριανῶν·

[ἐπετε]λέσθη ὁ ἀγὼν ἀνθ(υπατεύοντος)

[Λολλια]νοῦ Αουίτου

[ὑπὸ ἐ]πιστάτην

[καὶ ἀλί]πτην

[ ]

Çeviri: .....*N. N. parlak bir şekilde Büyük Mariana yarışmalarının güreşini kazandı; yarışma Lollianus Avitus zamanında, epistates ve aliptes ... tarafından yerine getirildi.*

92 *Aleksandros'un Onurlandırma Yazıtı ve Galibiyet Listesi*

Tanım: Beyaz mermerden kaide.

Buluntu yeri: Liman Hamamı'nın yıkıntılarında bulunmuş.

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 86-7, no. 1123.

Ölçüler:

Tarih:

[ἡ β]ουλὴ καὶ ὁ δῆμο[ς]

ἐτείμησαν

[Α]λέξανδρον Μηνοδώρου

[το]ῦ Διονυσίου Ἐφέσιον

5 νεικήσαντα Ἴσθμια πάλην,
καὶ κοινὸν Ἀσίας ἐν Ἐφέσῳ,
καὶ Ἐφέσηα τὰ μεγάλα, καὶ

κοινὰ Ἀσίας Βαλβίλληα ἐν
 Ζμύρνη πάλην, καὶ κοινὰ Ἀσ[ί]-
 10 ας Ζμύρναν πανκράτιον,
 [κ]οινὸν Γαλατίας πάλην,
 κοῖνον Λυκίας πανκράτιον
 ἐν Μύροις, καὶ κοινὸν Ἀσίας
 ἐν Σάρδεσι πάλην, καὶ ἄλ-
 15 λους πλείστους ἀγῶνας
 πάλην πανκράτιον.

Çeviri: *Danışma ve Halk Meclisi, Dionysios oğlu Menodoros' un oğlu, İsthmia'da güreşi, Ephesos'da Asia Birlik (yarışmasını) ve Büyük Ephesea'yu, Smyrna'da Asia Birliği Balbillea yarışmalarında güreşi, Smyrna'daki Asia Birliği yarışmasında pankrationu, Galatia Birlik yarışmasında güreşi, Myra'daki Lykia Birlik yarışmasında pankrationu, Sardes'teki Asia Birlik yarışmasında güreşi ve daha birçok yarışmanın güreş ve pankration müsabakalarını kazanan Ephesoslu Aleksandros'u onurlandırdı.*

93 *Bir Galibiyet Listesinden Fragman*

Tanım: Bir Sütun fragmanı.

Buluntu yeri: Doğu gymnasiumunun palaestrası bölgesinde bulunmuş.

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 107, no. 1159.

Ölçüler: Yük. 0.80 m.; Çap. 0.40 m.; Harf yük. 0.027 m.

Tarih:

ἀγῶνα τῶν Μ]αρι[ανῶν
 νέων Ἰσθμίων] ὑπὸ ἐπ[ιστάτην]
 [Αὐρ.] Νεικίαν Ἐφέσιο[ν]

Çeviri: ... *Isthmia'nın gençlere ait Mariana yarışmalarını* ..... *Ephesoslu Aurelius Neikias'ın başkanlığı sırasında* ...

94 *Büyük Mariana Isthmia Galibi Marcus Aurelius Khresimos namı diğer Gregoris'i Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Beyaz mermerden küçük bir sütun.

Buluntu yeri: Doğu devlet agorası hamamının inşasında kullanılmış.

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 81, no. 1113 (SEG 26, 1979, no. 1260).

Ölçüler: Yük. 1.18 m.; Çap. 0.41 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: İS. yak. 225 yılı

ἀγ[αθ]ῆ τύχη·
 Μάριο[ς Σε]πτίμιος

- Μαρκίων φιλοσέβαστος
 ἀθλο[θέτη]ς διὰ βίου
 5 τῶν με[γάλω]ν Μαριανῶν
 Ἰσθμίων· Μᾶρκος Αὐρ(ήλιος)
 Χρήσι[μος ὁ] καὶ Γρηγόρις
 Καισαρ[εὺς Τ]ραλλιανὸς
 καὶ Ἐφέ[σιος] πανκρατια-
 10 στής ν[εικήσ]ας ἐνδόξως
 τὸν ἀγῶ[να τοῦ] πανκρατί-
 ου τῶν με[γάλ]ων Μαριανῶν
 [Ἰσθμίων]
 ἐπετελ[έσθη] ὁ ἀγὼν ἀν-
 15 θυπατ[εύον]τος Λολ-
 λιανο[ῦ Ἀο]ύιτου, ὑπὸ
 ἐπιστ[άτη]ν Τροφι-
 μίω[να] γ'.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Büyük Mariana İsthmia'nın yaşam boyu athlothesesi imparatorsever Marius Septimius Marion, Kaesarea Tralleis'li ve Ephesos'lu pankratiast Marcus Aurelius Khresimos namı diğer Gregoris, Trophimionas 3'ün başkanlığı denetiminde, Lollianus Avitus'un proconsullüğü sırasında yerine getirdiği Büyük Mariana Isthmia'nın pankration yarışmalarını şanlı bir şekilde kazandı.*

95 Büyük Mariana Isthmia Galibi Marcus Aurelius Zotikos namı diğer ...pines'i Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Sütun.

Buluntu yeri: Doğu devlet agorasının hamamında bulunmuş.

Yayın yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 79, no. 1111 (= SEG 26, 1979, no. 1259).

Ölçüler: Yük. 1.11 m.; Çap. 0.39 m.; Harf yük. 0.02 – 0.03 m.

Tarih: İS. 225 yılı.

- Μάρκιος Σε[πτίμι]ος
 Μαρίων φι[λοσ]έβαστος
 ἀθλοθέτ[ης διὰ] βίου τῶν
 μεγ[άλων Μαρια]νῶν
 5 Ἰσθμίων· [Μᾶρκος] Αὐρ(ήλιος)
 Ζωτικὸς [ὁ καὶ . . .]πίννης

Καισαρεὺς Τραλ]λιανὸς
 καὶ Ἐφέσ[ιος πα]λαιστῆς
 νεικήσας [ἐνδόξ]ως τὸν
 10 [ἀ]γῶναν τ[ῆς πάλ]λης τῶν
 μεγάλων Μα[ριανῶ]ν
 [Ισθμίων·]
 [ἐ]πετελέσ[θη ὁ ἀγ]ῶν
 [ἀ]νθυπατ[εύοντ]ος
 15 Λολλιανο[ῦ Αουί]του,
 ὑπὸ ἐπισ[τάτη]ν
 Τρο[φιμί]ωνα
 γ'.

Çeviri: *İmparatorsever Büyük Maria-na İsthmia (yarışmalarının) yaşam boyu athlothesi, Marius Septimius Marion; Caesarea Tralleisli ve Ephesoslu güreşçi Marcus Aurelius Zotikos namı diğer ...pines, Büyük Mariana Isthmia'nın güreş yarışmasını şanlı bir şekilde kazandı. Bu yarışma Lollianus Avitus'un proconsullüğü sırasında, Tro-phimion III'ün başkanlığında yerine getirilmiştir.*

96 *Olympia Galibi Marcus Aurelius Septimius Stratonikos'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Kaydedilmemiş.

Buluntu yeri: Bizans Dönemi'nden aquaduktte bulunmuş.

Yayım yeri: CIG, no. 3000; Le Bas – Waddington 1870, no. 160; Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 94, no. 1134.

Ölçüler:

Tarih:

[Μ(ἄρκος)] Αὐρ(ήλιος) Σεπτίμιος
 Στρατόνεικος
 Φιλαδελφεὺς
 ἀνὴρ πύκτης
 νεικήσας Ὀλύμπια.

Çeviri: *Philadelphialı yetişkin erkek kategorisinde boksör Marcus Aurelius Septimius Stratonikos Olympia'yi kazandı.*

97 *N.N.un Galibiyet Listesi (?)*

Tanım: Beyaz mermerden bir fragman.

Buluntu yeri: Tiyatro caddesi yıkıntılarında bulunmuş. Şuan depoda, Env. No. 75.

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 67, no. 1095.

Ölçüler: Harf yük. 0.025 m.

Tarih:

]. . [ ]νου δ[
 ] ἔνδ[οξον] λειτουργ[όν]
 Ὑπαι]πηγὸν [ ]ν λ[
 κα]ἰ Φιλαδελ[φία, νεικήσαν]-
 τα Ὀλύ]μπια
 — — — — — — — — —

98 *Büyük Olympia Galibi Publius Aelius Serapion namı diğer Iskhyrion'u Onurlandırma Yazıtları*

(A)

Tanım: Kaide.

Buluntu yeri: Stadium'da inşa için kullanılmış.

Yayım yeri: CIG, no. 2999; Le Bas – Waddington 1870, 174; Lämmer 1967, s.15 vdd.; Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 84-5, no. 1121.

Ölçüler:

Tarih:

[Πό(πλιος) Αἴ]λιος Σερα[πίων]
 Ἀλεξανδρεὺς, νεικήσας
 τὰ μέγαρα Ὀλύμπια
 ἀνδρῶν στάδιον
 5 υνζ' Ὀλυμπιάδος
 ἀλυτ[α]ρχοῦντος Αὐρ(ηλίου) Αἰλ(ίου)
 Στρατονείκου φιλοσεβ(άστου)
 ἀπὸ χειλιαρχιῶν
 ὁ ἐπικαλούμενος
 10 ὁ γναφεύς.

Çeviri: *Kheiliarkhoslardan imparator sever Aurelius Aelius Stratonikes'in alytarkheslik yaptığı sırada, İskenderiyeli, γναφεύς lakaplı, Puplius Aelius Serapion, 457. Olympiat'ın, yetişkin erkekler kategorisindeki stadion koşusunda Büyük Olympia'ı kazandı.*

(B)

Tanım: Mavimsi mermerden bir kaidenin orta parçası.

Buluntu yeri: Kilise avlusunun ortasındaki kuyunun yapımında kullanılmış.

Yayım yeri: Meriç – Merkelbach – Nollé – Şahin 1981, s. 421, no. 4113; (SEG 37, no. 888).

Ölçüler: Yük. 0.76 m.; Gen. 0.45 m.; Kal. — ; Harf yük. str. 1 – 12’de 0.03 – 0.02 m.; str. 13 vd. 0.026 m.

Tarih: İS. erken 3. yy.

[Πό(πλιος) Αἴλιος Πο(πλίου) υἱός ?]

[Σε]ραπίων ὁ καὶ Ἴσχ[υ]-

[ρί]ων Ἀλεξανδρεὺς

νεικήσας Ὀλύμπια ἱερά

[ἰ]σελαστικά ἀνδρῶν στάδ(ια)

5 [Τ]ιβ(έριος) Κλ(αύδιος) Νύσιος ὁ δι’ αἰῶνο[ς]

ἀγωναθέτης ἀνέθηκεν

ἀλυταρχοῦντος Γν(αίου) Πομ(πηΐου)

☞ Ἐρμίππου Αἰλιανοῦ

συνκλητικοῦ νε(ωτέρου) ☞

10 [ἐ]πιμεληθέντος τῆς Ὀλυμ-

πιάδος Γν(αίου) Πομ(πηΐου) Ἐρμίππ[ου]

[Α]ἰλιανοῦ συνκλητικοῦ

ὑπὸ ἀλίπτην Ζωῖλο[ν]

[Α]ντιόχου Σιδήτη[ν]

Çeviri: *Publius oğlu, İskenderiyeli Publius Aelius Serapion, kutsal eisestik Olympia Oyunları'nda yetişkin erkekler kategorisinde stadion koşusunu kazandı. Yaşam boyu agonotheses Tiberius Claudius Nysios, senatör sınıfından genç Gnaius Pompeius Hermippos Aelianus'un alytarkhosluk yaptığı, senatör Gnaius Pompeius Hermippos Aelianus'un Olympiat sorumlusu olduğu sırada, Antiokhos oğlu Sideli Zoilos'un aliptesliği zamanında (bu heykeli) dikti.*

99 *Büyük Olympia Galibi N.N.u Onurlandırma Yazıtına ait Fragman*

Tanım: Bir kaideden fragman.

Buluntu yeri: Artemision'un kuzeyinde bir tarlada bulunmuş.

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 61, no. 1084A.

Ölçüler: Yük. 0.30 m.; Gen. 0.29 m.; Kal. 0.145 m.; Harf yük. yak. 0.025 m.

Tarih:

πλειστονεΐκης π[αράδοξος]

νεικήσας τὰ μεγ[άλα Ὀλύμπια]

[ἐ]ν Ἐφέσῳ ἀνδρῶ[ν στάδιον]

δίαυλον ὄπλον [τῆς]

Ὀλυμπιάδος ἀ[λυταρχοῦντος]

Çeviri: ... Olympiat 'in ... 'da ... alytarkhosluk yaptığı sırada Ephesos 'daki Büyük Olympia 'da yetişkin erkekler kategorisindeki stadion, diaulos ve silahlı koşuyu kazanan, birçok galibiyet kazanmış olan muhteşem N.N. ...

100 Kutsal Eis elastik Olympia Galibi Marcus Aurelius Zosimos 'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Bir kaidenin orta parçası.

Buluntu yeri: Skolastik hamamın desteğinde inşa malzemesi olarak kullanılmış.

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 81-2, no. 1114.

Ölçüler: Yük. 0.90 m.; Gen. 0.445 m.; Kal. 0.55 m.; Harf yük. 0.025 – 0.03 m.

Tarih:

Μ(ἄρκου) Αὐρ(ήλιου) Ζώσιμο[ν]

Ἀθηναῖον νεική[σαντα]

Ὀλύμπια ἱερὰ ἰσελα[στικὰ]

ἀνδρῶν δόλιχον, Τιβ(έριος) Κλ(αύδιος) Νύ[σιος]

5 ὁ δι' αἰῶνος ἀγωνο[θέ]-

της ἀνέθηκεν, ἀλυ[ταρχ]-

χοῦντος Μ(άρκου) Πομπη[ῖου]

Ἀπολλωνίου Κλαυ[δια]-

νοῦ, ἐπιμεληθέν[τος]

10 τῆς Ὀλυμπιάδος [Μ(άρκου)]

Πομπη[ῖου] Δημέου Κα[ικιλι]-

ανοῦ τοῦ ὑοῦ αὐτοῦ.

Çeviri: Tüm yaşamı boyunca agonotheses olan Tiberius Claudius Nysios, Marcus Pompeius Apollonios Claudianus 'un alytarkhesliği sırasında, onun oğlu Marcus Pompeius Demeos Kaikilianus 'un Olimpiyat sorumlusu olduğu sırada, kutsal eis elastik Olympia 'da yetişkin erkekler kategorisindeki uzun mesafe koşusunu kazanan Atinalı Marcus Aurelius Zosimos 'u (onurlandırdı).

101 Kutsal, Eis elastik Olympia Galibi N.N.u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Beyaz mermerden bir kaide parçası.

Buluntu yeri: Doğu kent agorasının hamamında bulunmuş. Str. 1 – 5 bugün depoda, Env. No. 1125.

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 83, no. 1118.

Ölçüler: Yük. 0.68 m.; Gen. ve Kal. 0.42 m.; Harf yük. 0.02 – 0.024 m.

Tarih:

νεικήσαντα Ὀλύμπι-

α ἱερὰ ἰσελαστικὰ ἀν-
 δρῶν πάλην Τιβ(έριος) Κλ(αύδιος)
 Νύσιος ὁ δι' αἰῶνος ἀ-
 [γω]νοθέτη[ς ἀν]έθηκεν
 [ἀ]λυταρχοῦν[τος Μ(άρκου) Πομ-
 [π]ηΐου Ἀπολλω[νίου]
 [Κ]λαυδιανο[ῦ, ἐπιμελη]-
 [θ]έντος τῆς Ὀλυμπιά-
 [δο]ς Μ(άρκου) Πομπηΐου
 [Δη]μέου Καικιλιανοῦ
 τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

Çeviri: ----- *Kutsal eis elastik O-lympia'da yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazanan N.N.' nun heykelini, her zaman için agonothetes olan Tiberius Claudius Nysios dikti. Bu sırada Marcus Pompeius Apollonios Claudianus alytar-kheslik yapıyordu, onun oğlu Marcus Pompeius Demeos Caicilianus Olympiat sorumlusu idi.*

102 *Kutsal Eis elastik Olympia Galibi Dionysios'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Beyaz mermerden kaide.

Buluntu yeri: Skolastik Hamam'da inşa malzemesi olarak kullanılmış.

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 83, no. 1117.

Ölçüler: Yük. 0.915 m.; Gen. 0.51 m.; Harf yük. 0.025 – 0.03 m.

Tarih: İS. 2. – 3. yy.

Διονύσιον Διον[υσι]-
 ανοῦ Ἀμαστριανὸ[ν]
 νεικήσαντα Ὀλύμπια
 [ἰε]ρὰ ἰσελαστικὰ ἀνδρῶν
 5 πυγμὴν Τιβ(έριος) Κλ(αύδιος) Νύσιος
 ὁ δι' αἰῶνος ἀγωνοθέτης
 ἀνέθηκεν, ἀλυταρχοῦν-
 τος Μ(άρκου) Πομπηΐου
 Ἀπολλωνίου Κλαυδι-
 10 ανοῦ, ἐπιμεληθέντος
 τῆς Ὀλυμπιάδος Μ(άρκου) Πομ(πηΐου)
 Δημέου Καικιλιανοῦ

τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

Çeviri: *Marcus Pompeius Apollonius Claudianus'un alytarkheliği zamanında, onun oğlu Marcus Pompeius Demeos Caicilianus'un Olympiatin sorumlusu olduğu sırada, Dionysianus oğlu, kutsal eis elastik Olympia'da yetişkin erkekler kategorisinde boks müsabakasını kazanan Amastrisli Dionysios'un heykelini, her zaman agonothetes olan Tiberius Claudius Nysios dikti.*

103 Kutsal Eis elastik Olympia Galibi Aulus Licinnius Bouleianus'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Beyaz mermerden kaide.

Buluntu yeri: Skolastik Hamam'da yapı malzemesi olarak kullanılmış.

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 82-3, no. 1116.

Ölçüler: Yük. 0.915 m.; Gen. 0.46 m.

Tarih: İS. 1. – 2. yy.

A(ῦλον) Λικίννιον Βουλη-

ιανὸν Κορίνθιον

νεικήσαντα Ὀλύμπια

ἱερὰ ἰσελαστικά ἀνδρῶν

5 πανκράτιον Τιβ(έριος) Κλ(αύδιος) Νύ-

σιος ὁ δι' αἰῶνος ἀγω-

νοθέτης ἀνέθηκεν,

ἀλυτῶχοῦντος Μ(άρκου)

Πομπηΐου Ἀπολλωνίου

10 Κλαυδιανοῦ, ἐπιμελη-

θέντος τῆς Ὀλυμπιάδος

Μ(άρκου) Πομπηΐου Δημέου

Καικιλιανοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

Çeviri: *Marcus Pompeius Apollonius Claudianus'un alytarkhosluğu zamanında, onun oğlu Marcus Pompeius Demeus Caicilianus'un Olympiat'in sorumlusu olduğu sırada, kutsal eis elastik Olympia'da yetişkin erkeklerin pankrationunu kazanan Korinthoslu Aulus Licinnius Bouleianus'un heykelini, her zaman agonothetes olan Tiberius Claudius Nysios dikti.*

104 Kutsal Eis elastik Epheseia Galibi N.N.u Onurlandırma Yazıtına ait fragman

Tanım: Cephesinde agonistik bir yazıt, sol yan yüzde ise başka bir yazıt bulunan taş.

Buluntu yeri: Bilinmiyor.

Yayım yeri: Börker – Merkelbach 1980, no. 1608.

Ölçüler:

Tarih: tahminen İS. 170 yılı.

(a) Yan yüz

[τῆ φιλοσεβάστ]ω Ἐφεσ[ί]-
 [ων βουλῆ κ]αὶ τῶ δή-
 [μω καὶ πᾶσ]ι τοῖς
 [πολείταις ? ..]ελαβο-
 5 [. . . . .] ματα
 [. . . . .]ία Μάρκου
 [. . . . ο]υ ἀκροβά-
 [του τῆς Ἀρτέ]μιδος,
 [. . . . .] ὑπολειτου-
 10 [. . . .]πας κατὰ τ[.]
 ].[

(b) Ὄν γυῦζ

[κ]αὶ Ζμυρναῖος [καὶ — καὶ Σαρδι]-
 ανὸς καὶ Θυατειρη[νὸς καὶ —]
 καὶ Τύριος καὶ Σε[λευκεὺς ? καὶ ἄλλων]
 πολλῶν πόλεω[ν πολείτης, νεικήσας]
 5 παίδων πυγμ[ήν· τὰ μεγάλα Ἐφέσηα]
 ἱερὰ εἰσελαστικ[ὰ παίδων πυγμῆν ? πεν]-
 ταετηρίδος φ[ιζ']

Çeviri: (*Yan Yüz*) *Ephesosluların İmparator dostu Danışma ve Halk Meclisi ve tüm vatandaşları için* ..... *Artemis'in akrobatesi Marcus ...os'un* .....

(*Ön yüz*) ..... *Smyrnalı, ..., Sardeisli, Thyateiralı, ..., Tyralı, Seleukeialı ve başka birçok kentin vatandaşı olan, çocuklar kategorisindeki boks müsabakasını, pentaeterisin 517. Kutsal eis elastik Büyük Ephesea'da çocuklar kategorisindeki boks müsabakasını kazanan N.N.'u ...*

105 *Hadrianeia Olympia Galibi N.N.a ait Fragman*

Tanım: Mavimsi mermerden fragman.

Buluntu yeri: Kent agorasının güney kısmındaki yıkıntılarda bulunmuş.

Yayım yeri: Engemann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 60, no. 1083.

Ölçüler: Yük. 0.09 m.; Gen. 0.275 m.; Kal. 0.13 m.; Harf yük. 0.026 m.

Tarih:

]. [

Ἀδριά]νεια Ὀλύμπια [

]φάενο[

106 Olympia Galibi N.N.a ait Fragman**Tanım:** Beyaz mermerden üst ve sağ köşesi kırık yapı taşı.**Buluntu yeri:** Liman caddesinde bulunmuş. Şuan depoda Env. No. 234.**Yayım yeri:** Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 84, no. 1119.**Ölçüler:** Yük. 0.46 m.; Gen. 0.34 m.; Kal. 0.12 m.; Harf yük. 0.02 m.**Tarih:**

[ ]ων πάλην

[ ] Διονύσιος Μά-

[γνης ἀπὸ] Σιπύλου, Ἀλε-

4 [ξανδρεὺς κ]αὶ Ἀθηναῖος,

[παλαιστῆς π]αράδοξος,

[ ] Ὀλυμ]πιάδος ς'

Çeviri: ..... Spylos eteğindeki Magnesia, Aleksandreia ve Atina vatandaşı, muhteşem güreşçi Dionysios ...**Erythrai****107 Lenaios'un Galibiyet Listesi****Tanım:** Kaide.**Buluntu yeri:****Yayım yeri:** Engelmann – Merkelbach 1972, s. 185-6, no. 89**Ölçüler:****Tarih:** İÖ. 31 yılından sonra.

ὁ δῆ[μος]

2 Λήναιον Πρωτάν[εως νικήσαντα πυ]-

γμήν παιῖδας Ἴσθ[μια , ἀγε]-

4 νήους δὲ Ἄκτια κ[αὶ . . . . .]

ας, ἄνδρας δὲ Ἴσθμια [καὶ τὸν ἀχθέντα]

6 ὑπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἰώνων [Ἀλεξάνδρωι]

ἀγῶνα καὶ Ἡράκληα, ἀρετῆς ἕνεκα καὶ

8 εὐνοίας τῆς εἰς ἑαυτόν.

Çeviri: Halk Meclisi, Isthmia'da çocuklar kategorisindeki boks müsabakasını, Aktia'da sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisindeki ... müsabakasını, yetişkin erkekler kategorisinde ise Isthmia'yi ve Ionialuların birliği tarafından düzenlenmiş olan Aleksandros için yarışmayı ve Heraklea yarışmalarını kazanmış olan, Prytanis oğlu Lenaios'u kendisine karşı erdemi ve iyi niyeti dolayısıyla (onurlandırdı).

Euromos**108 N.N.un Galibiyet Listesi****Tanım:** Üst kısmı kırık mermer blok.**Buluntu yeri:** Aydın**Yayım yeri:** Blümel – Malay 1993, s. 133 – 134, no. 5 (SEG 43, no. 732).**Ölçüler:** Yük. 1.08 m.; Gen. 0.55 m.; Kal. 0.46 m.; Harf yük. 0.025 m.**Tarih:** İS. yak. 3. yy.ın başları.

- [δ]ιὰ βίου
 [ἀ]γῶνος Ἀν[τω]νήω Σεβη-
 [ρ]είων ἐν Καπ[π]αδοκία ἰε-
 ροῦ εἰσελαστικοῦ καὶ
 5 Μαντινείας· τειμη-
 θεὶς ὑπὸ τῶν κυρίων
 ἡμῶν Αὐτοκρατόρων
 Λ. Σεπτιμίου Σεουήρου
 καὶ Μ. Αὐρ. Ἀντωνεῖνου
 10 Εὐσεβοῦς Εὐτυχοῦς Σε-
 βαστοῦ· νεικήσας ἀγῶνα[ς]
 τοὺς ὑπογεγραμμένους
 [Π]ύθια ἐν Τράλλεσιν· Πανα-
 θήνεα ἐν Ἀθήναις· Τραιά-
 15 νεια ἐν Περγάμῳ· Ἀλεῖα ἐν
 Ῥόδῳ· Ἐφεσον Ὀλύμπια·
 Ἀπολλώνεια ἰσοπύθια
 ἐν Ἱεραπόλει· Ὀλύμπια
 ἐν Τράλλεσιν· καὶ θεμα-
 20 τικοὺς πάντας οὐς ἀν[τα]-
 γωνίσατο ἐνείκησεν ὑ-
 πὲρ τοὺς πεντήκοντ[α]

Çeviri: ... *Kappadokia Antonia Severeia Oyunlarının ve Mantineia'daki kutsal, eis elastik yarışmalarının yaşam boyu ... Efendilerimiz İmparatorlar Lucius Sepitimus Severus ve Marcus Aurelius Antoninus Pius Felix Augustus tarafından onurlandırılmış olan N.N. aşağıda yazılmış olan yarışmaları kazandı: Tralleis'de Pythia, Atina'da Panatheneia, Pergamon'da*

Traianeia, Rhodos'da Haleia, Ephesos'da Olympia, Hierapolis'te Pythia'ya denk Apolloneia, Tralleis'te Olympia, ve 50'nin üstünde bütün tematik oyunları kazandı.

Heraklea Salbake

109 Hieronikes Marcus Aurelius Meleagros oğlu Sebasta Corneliania Artemaia Galibi Marcus Aurelius Kalleas IV'ü Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Kireçtaşından bir kaide, profilsiz, üç tarafı tam, alt kısmı kırık.

Buluntu yeri: Vakıf. Geç Bizans yapısının duvarında bulunmuş.

Yayım yeri: Robert 1954, s. 184-5, no. 84; MAMA 6, 116.

Ölçüler: Yük. 0.48 m.; Gen. 0.42 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

Μ(ἄρκος) Αὐρ(ήλιος) Καλλέας δ'

Μενάνδρου, συνγε-

νής Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου) Μελεάγρου

ίερονείκου, νεικήσας

5 παίδων πάλην ἐν-

δόξως τῇ β περιόδῳ

Σεβ(αστὰ) Κορνηλιάνεια Ἀρ-

τέμια ἐκ καταλείψ[ε]-

ως Κορνηλιανού [Ἀρτε]-

10 μᾶ δ τοῦ Πανκράτ[ους]

τῇ πατρίδι τὸ τῆς [. . .]

Çeviri: *Kutsal oyun galibi Marcus Aurelius Meleagros'un doğuştan oğlu, Menandros oğlu, Marcus Aurelius Kalleas IV, Pankrates oğlu Cornelianus Artemas IV'ün vatanı için geride bıraktıklarından (düzenlenen) Sebasta Corneliania Artemaia'nın 2. periyodunda şanlı bir şekilde çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

Hierokaisareia

110 Aurelius Hippokrates namı diğer Ploutios'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Mermer kaide.

Buluntu yeri: Beyoba'da özel şahıs evinde bulunmuş.

Yayım yeri: Roberts 1948, s. 45, no. 12; TAM V.2, no. 1270.

Ölçüler: Yük. 0.90 m.; Gen. 0.425 m.; Kal. 0.365 m.; Harf yük. 0.024 – 0.03 m.

Tarih:

ἀγαθῆ τύχη.

[A]ὐρ. Ἴπποκράτης

ὁ καὶ Πλουτίων

Νεικομηδεὺς
 5 [κ]αὶ Περγαμηνὸς
 καὶ Τριπολείτης
 νεικήσας τὸν ἀγῶ-
 να [_ _ _]έων καὶ
 [_ _ _ _ _]ων ἐτειμή-
 10 [θη ὑπὸ Αὐρ.] Ἴ�ττά-
 λου τοῦ ἀγωνοθέ-
 [του καὶ τ]ῆ ἀναστά-
 [σει τοῦ ἀ]νδριάντος

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Nikomedeia, Pergamon, Tripolis vatandaşı, ...ea ve .....a yarışmalarını kazanan Aurelius Hippokrates namı diğer Ploutios, agonothes Aurelius Attalos tarafından heykelinin dikilmesi ile onurlandırıldı.*

111 *Büyük Artemisia Galibi Aurelius Kapiton'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Mermer kaide.

Buluntu yeri: Beyoba'da şahıs evinde bulunmuş.

Yayımlı yeri: TAM V.2, no. 1271.

Ölçüler: Yük. 0.90 m.; Gen. 0.455 m.; Kal. 0.225 m.; Harf yük. 0.022 – 0.028 m.

Tarih:

ἀγαθῆ τύχη.
 τὰ μεγάλα Ἄρτε-
 μείσια νεικᾶ Αὐρ.
 Καπίτων Ἄρτεμι-
 5 δώρου
 Ἱεροκαιοσαρεύς,
 τὸν ἀνδριάντα
 ἀναστήσαντος
 Αὐρ. Διονυσίου
 10 β' τοῦ ἀγωνοθέ-
 του.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Artemidoros'un oğlu, Hierokaisarealı Aurelius Kapiton Büyük Artemisia'yi kazandı. Agonothes Aurelius Dionysios II heykelini dikti.*

112 *Büyük Artemisia Galibi Moskhanos'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Kalker taşından kaide.

Buluntu yeri: Sazoba'da bir şahıs evinde bulunmuş.

Yayım yeri: TAM V.2, no. 1276

Ölçüler: Yük. 0.92 m.; Gen. 0.455 m.; Kal. 0.295 m.; Harf yük. 0.028 m. – 0.03 m.

Tarih:

ἀγαθῆ τύχη.

Μοσχιανὸς Μοσ-

χιανοῦ Ἱεροκαισα-

ρεὺς ἐνεΐκα παγ-

5 κράτιον τὰ μεγάλα

Ἄρτεμείσια, ἀναστή-

σαντος τὸν ἀνδρι-

άντα Ἄρτεμιδώρου

τοῦ Πολυβίου Πολυ-

10 βίου ἀγωνοθέτου.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Moskhianos oğlu Hierokaisarealı Moskhianos pankration müsabakasında Büyük Artemisia'yi kazandı, Polybius oğlu agonothetes Artemidoros Polybius heykeli diktirdi.*

113 *Büyük Sebasta Artemisia Galibi Aurelius Philippos II'yi Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Mermer kaide.

Buluntu yeri: Arpalı'dan Beyoba'ya doğru yola yakın Satalmin kuyuda bulunmuş.

Yayım yeri: TAM V.2, no. 1274

Ölçüler: Yük. 1.20 m.; Gen. 0.90 m.; Kal. 0.75 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

[ἀγ]αθῆ [τύ]χ[η].

τὰ με[γ]άλα Σε-

βαστὰ Ἄρτεμε[ί]-

σια νεικᾶ Αὐρ.

5 Φίλιππος β' Ἱε-

ροκαισαρεύς,

τὸν ἀ[ν]δριάντα

ἀναστήσαντος

Αὐρ. Διονυσίου β'

10 τοῦ ἀγωνοθέτου.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Philippos oğlu Hierokaisareia vatandaşı Aurelius Philippos II Büyük Sebasta Artemisia'yi kazandı, agonothes Aurelius Dionysios II heykelini dikti.*

114 Büyük Sebasta Artemisia Galibi Iulius Menophilos'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Mermer kaide.

Buluntu yeri: Selendi'de Alan Çeşme (Konak Çeşme)'de bulunmuş.

Yayın yeri: TAM V.2, no. 1275.

Ölçüler: Yük. 0.785 m.; Gen. 0.17 m.; Kal. 0.535 m.; Harf yük. 0.028 – 0.03 m.

Tarih:

ἀγαθῆ [τύχη].

τὰ μεγ[άλα Σε]-

βαστὰ [Ἀρτεμεί]-

σια νε[ικᾶ πάλην]

5 ⚔ Ἰούλ[ιος Μη]-

νόφιλ[ος Ἱερο]-

καισα[ρεὺς ἐπὶ]

Ἀθην[. . . . . ἅ]-

γονο[θέτου].

vac.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Athen... 'un agonothesliği sırasında, Hierokaisareialı Iulius Menophilos, Büyük Sebasta Artemisia'da güreş müsabakasını kazandı.*

115 Büyük Sebasta Artemisia Galibi Aurelius Pollianos'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Mermer kaide.

Buluntu yeri: Selendi'de bir evin giriş kapısı önünde bulunmuş.

Yayın yeri: TAM V.2, no. 1273.

Ölçüler: Yük. 0.42 m.; Gen. 0.145 m.; Kal. 0.145 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

ἀγαθ[ῆι τύχη].

[A]ὐρ. Πω[λλιανὸν ? . . .]

[T]ρωαδέ[α, νεικήσαν]-

[τ]α τὰ με[γάλα Σεβασ]-

5 [τὰ] Ἀρτε[μείσια παγ]-

[κρ]άτιο[ν Αὐρ. . . . .]-

[. .]νος - - - -

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Troas vatandaşı Aurelius Pollios, Büyük Sebasta Artemisia'da pankration müsabakasını kazandı, ...*

116 Büyük Sebasta Artemisia Galibi Marcus Aurelius Menogenes II'ü Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Mermer kaide.

Buluntu yeri: Robert Beyoba'da caminin önünde, Frontier ise Türk Mezarlığı'nda bulunduğunu kaydetmiş.

Yayın yeri: TAM V.2, no. 1272

Ölçüler: Yük. 1.20 m.; Gen. 0.41 m.; Kal. 0.39 m.; Harf yük. 0.06 m.

Tarih:

[ἀγ]αθῆι τύχηι.

[τ]ὰ μεγάλα Σεβασ-

τὰ Ἀρτεμείσια {ε}

ἐνείκα πυγμῆν

5 Μ. Αὐρ. Μηνογένης

β' τοῦ Λεωνίδου

Ἱεροκαιοσαρεύς,

τὸν ἀνδριάντ[α]

ἀναστήσα[ντος]

10 Αὐρ. Διοφάν[ους]

γ' τοῦ ἀγω[νοθέ]-

του.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Leonidas'ın oğlu, Hierokaisarealı Marcus Aurelius Menogenes II, Büyük Sebasta Artemisia'da boks müsabakasını kazandı, agonothes Aurelius Diophanes III heykelini dikti.*

Hieropolis

117 Hikesios namı diğer Iudas'ın Mezar Yazıtı

Tanım: Kalkerden sarkophag.

Buluntu yeri: Hieropolis.

Yayın yeri: Miranda 1999, s. 114 – 116, no. 1

Ölçüler: Kaydedilmemiş. Harf yük. 0.0035 m.

Tarih: İS. 2. yy.

ἡ σορὸς καὶ τὸ ἡρῶν προγονικὸν Ἴκεσίου τοῦ [καὶ] Ἰούδα τοῦ Θεῶνος
[ἐνδ]ο[ξ]-

2 [ο]πάτου ? ἱερονίκου πλιστονίκου, ἐν ἧ κηδευθήσεται Ἴκέσιος καὶ

Ὀλυμπιάς Θυοκρίτου ἡ γυνὴ αὐτοῦ· ἔξουσι ἧς ἐξουσίαν τὰ τέκνα [α]ὐτῶν

4 Ἄντωνῖνος καὶ Ἰκέσιος, ἄλλω δὲ οὐκ ἐξέσται κηδεῦσέ τινα, ἧ ἀποτίσι
προστίμου

τ[ῆ] γερουσία (δηνάρια) ,β. ταύτης τῆς ἐπιγραφῆς ἀντίγραφον κ[εῖται ἐν]
[τοῖς ἀρχείοις].

Çeviri:

Hypaipa

118 Aurelius Reginus'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım:

Buluntu yeri: Hypaipa.

Yayım yeri: IGRR IV, no. 1610.

Ölçüler:

Tarih:

ἀγωνοθετοῦντος
Αὐρ. Μοσχίωνος δ'
[τ]οῦ Ἀττάλου Ἀσιάρ-
[χ]ου υἱοῦ, Ἀρτεμει –
[σ]ιάδος ξδ'
[Α]ὐρ. Πηγεῖνον
[Σ]αρδιανὸν <ον>
νεικήσαντα
πάλην.

Çeviri: *Asiarkhos Attalos'un oğlu Aurelius Moskhion IV'ün 64. Artemisa'nın agonothesliği sırasında, güreşi kazanan Sardesli Aurelius Reginus'un (heykeli).*

119 Büyük Artemisia Galibi Aurelius Philoksenos'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Kaydedilmemiş.

Buluntu yeri: Hypaipa'da bulunmuş.

Yayım yeri: Meriç – Merkelbach – Nollé – Şahin 1981, no. 3812A.

Ölçüler: Yük. 1.00 m.; Gen. 0.37 m.; Kal. 0.22 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

[ἀγωνοθετοῦντος]
Ἀπολλωνίου τοῦ
Τατιανοῦ τῆς κθ'
Ἀρτεμεισιάδος
Αὐ. Φιλόξενον

- 5 Φλ. Καρπίμου
 Ὑπαιπηνὸν πύκτην
 παράδοξον νεική-
 σαντα ἐνδόξως
 τὰ μεγάλα Ἀρτεμείσια

Çeviri: *Tatianus oğlu Apollonius' un 29. Artemisia Oyunları'nın agonothesliğini yaptığı sırada, Flavianus Karpimos'un oğlu, şanlı bir şekilde Büyük Artemisia'yı kazanan Hypaipalı muhteşem boksör Aurelius Philoksenos'u (onurlandırdı).*

Iasos

120 *περιοδονίκης Titus Flavius Metrobius'un Zeus Olympius'a (A), Herakles'e (C) Adak Yazıtı ve Galibiyet Listesi (B)*

A

Tanım: Mermer kaide.

Buluntu yeri: İasos

Yayım yeri: Blümel 1985, s. 109, no. 107.

Ölçüler:

Tarih: İS. 89

Ὀλυμπιάδ[ι σ]θζ'
 Τίτος Φλάβιος Δημητρίου [Κο]υ[ι]ρίνα Μητροβίος
 νικήσας τὴν περίοδον ἀν-
 δρῶν δόλιχον Ἰασέων
 5 πρῶτος, καὶ τὰ ἐν Ἑρώμη Κα-
 πετώλεια πρῶτος ἀνδρῶ-
 πων

Διὶ Ὀλυμπίωι.

Çeviri: *217. Olimpiyatta Demetrios'un Kyreinalı oğlu Periodosu kazanan, yetişkin erkeklerin uzun mesafe koşusunda Iasosluların birincisi ve Roma Capitoleia'da yetişkin erkeklerin birincisi Titus Flavius Metrobius, Zeus Olympios'a (adadı).*

B

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayım yeri: Blümel 1985, s. 110, no. 109; AE 1998, no. 1369.

Ölçüler:

Tarih: İS. 86-96 yılı.

Ἡ βουλή καὶ ὁ δῆμος καὶ ἡ γ[ε]-

- [ρο]υσία ἐτείμησαν Τί(τον) Φλάουιον [Δημ]ητροῦ
 υἰὸν Κυρ(είνα) Μητροβιον [νικήσα]ντα
 ἀνδρῶν δόλιχον τὰ ἐν Ῥώμηι Καπε[τώ]λεια
 5 πρῶτον ἀνθρώπων
 [[---]]
 [[---]]
 [[---]] καὶ τὴν περίοδον
 νικήσαντα πρῶτον Ἰασέων καὶ τὴν ἐξ
 10 Ἄργους ἀσπίδα καὶ τὰ κοινὰ τῆς Ἀσίας
 πάντα καὶ τοῦς ἄλλους ἀγῶνας πάντας,
 ἀρετῆς ἕνεκα καὶ ἀνδρείας.

Çeviri: *Danışma, Halk ve Yaşlılar Meclisi, Demetrios oğlu Kyreina tribusundan, Roma'daki Capetolia'da insanlar arasından birinci olarak yetişkin erkekler kategorisindeki uzun mesafe koşusunu, ... ve İasoslular arasında ilk olarak periodos'u, Argos'daki Kalkan yarışmasını, Asia'nın Birliği'nin bütün yarışmalarını ve diğer bütün yarışmaları kazanan Titus Flavius Metrobios'u erdemi ve yiğitliği dolayısıyla onurlandırdı.*

C

Tanım:

Buluntu yeri: İasos antik kentinin sur duvarının yıkıntılarının yakınında bulunmuş.

Yayın yeri: Blümel 1985, s. 110, no. 108.

Ölçüler:

Tarih:

- Τίτος Φλάβιος Δημητροῦ υἰὸς Κυρεῖνα Μητροβίος
 νικήσας καὶ τὴν ἐξ Ἄργους ἀσπίδα καὶ Ὀλύμπια τὰ ἐν Ἐφέσῳ
 καὶ Κοινὰ Ἀσίας ἐν Ἐφέσῳ δίς, ἐν Περγάμῳ Κοινὰ Ἀσίας τρίς,
 ἐν Ζμύρνη δίς, ἐν Σάρδεσι Κοινὰ Ἀσίας δίς, ἐν Μειλήτῳ [δίς,]
 5 ἐν Ἀθήναις Ἐλευσίνια καὶ Παναθήναια, ἐν Λακεδαίμο-
 νι Καισάρηα, ἐν Ῥόδῳ δίς, νεικήσας δὲ καὶ ἄλλους ἀγῶ-
 νας πενταετηρικοὺς καὶ τριετηρικοὺς ἑκατὸν εἴκο[σι,]

Ἡρακλεῖ Πρ<ο>φ<ύ>λακι τῆς πόλεως.

Çeviri: *Kyreina'lı Demetrios'un oğlu, Argos'daki kalkan oyunlarında, Ephesos'daki Olympia'da, Ephesos'daki Koina Asia oyunlarını iki kez, Pergamon'daki Koina Asia oyunlarını üç kez, Smyrna'da iki kez, Sardes'deki Koina Asia oyunlarını iki kez, Miletos'da iki kez, Atina'daki Eleusinia ve Panathenaia'da, Lakedaimonia'daki Kaisarea'da, Rhodos'da iki kez galibiyet kazanan ve ayrıca 4 yılda bir ve üç yılda bir kutlanan diğer oyunlarda 120 defa galibiyet kazanan Titus Flavius Metrobios, kentin prophyllaks'i Herakles'e (adadı).*

121 νεμεονίκης Apollonios'un oğlu Iatrokles'i Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Heykel kaidesi.

Buluntu yeri: Şu anda İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde bulunuyor, Env. No. 3234.

Yayın yeri: Blümel 1985, s. 115, no. 115.

Ölçüler: Yük. 1.01 m.; Gen. 0.46 m., yazı alanı 0.38 m.; Kal. 0.39 m.; Harf yük. 0.018 – 0.025 m.

Tarih:

ή βουλή καὶ ὁ δῆ-
 μος Ἰατροκλέα
 Ἀπολλωνίου νε-
 μεονίκου υἱὸν παῖ-
 5 δα ἔτι μεταλλάξαντα
 μνήμης χάριν καὶ τῆς
 εἰς τὸν πατέρα αὐτοῦ
 τειμῆς, λουτροφο-
 ρήσαντα δῖς.

Çeviri: *Danışma ve Halk Meclisi Nemea Oyunları galibi Apollonius'un oğlu Iatrokles'i...*

Kaisarea Germanika

122 Hieronikes Tatianus'un Galibiyet Listesi

Tanım: Köşe akroterleri ve bunların ortasında *patera* ile, profilli mermer bir kaidenin üst parçası.

Buluntu yeri: Caesarea Germanike, Yaylacık Köyü'nde bulunmuş.

Yayın yeri: Corsten 1990, s. 34 – 6.

Ölçüler: Yük. 0.65 m.; Gen. 0.99 – 1.05 m.; Kal. 0.56 – 0.69 m.; Harf yük. 0.002 m.

Tarih: İs. 180 / 193 – 212.

Τατιανὸς Μητροφάνους · Καισαρεὺς καὶ
 Ἐ[φέ]σιος καὶ Περγαμηνὸς καὶ Κυζικηνὸς ·
 καὶ Νικομηδεὺς · καὶ Τραλλιανὸς · ἱερονεί-
 κης παράδοξος, νεικήσας ἀγῶνας · τοὺς
 5 ὑπογεγραμμένους · Νέαν Πόλιν Σεβασ-
 τὰ παῖδ[ων] δόλιχον · Πέργαμον Αὐγούσ-
 [τ]ρια παίδων δόλιχον · Ἐφεσον Ἀδρι[άνεια]
 παίδων δόλιχον · Πέργαμον Τραιά[νεια]
 παίδων δόλιχον · Κοινὸν Βειθυνί[ας Νεικο]-

- 10 μήδειαν παίδων δόλιχον · Κύζ[ικον Ἄδρι]-
 [α]νὰ Ὀλύμπια παίδων δόλιχον · [- - - - -]
 [- -] ΛΑΙΑ παίδων δόλιχον [. . . . . yak.10 . . . . .]
 [Πέργ]αμον παίδων δόλι[χον - - - - -]
 [- - -] ΛΑ παίδων δόλι[χον - - - - -]
- 15 [- - ἄ]νδρῶν δόλι[χον - - - - -]
 [- - Πέργ]αμον [ἀνδρῶν δόλιχον ? - - - -]
-

Çeviri: Metrophanes'in oğlu, Kaisarea, Ephesos, Pergamon, Kyzikos, Nikomedeia ve Tralleis vatandaşı, kutsal oyunların galibi, muhteşem Tatianos aşağıdaki yarışmaları kazandı; Naples'deki Sebasta'da çocuklar kategorisindeki uzun mesafe koşusunu, Pergamon'daki Augusteia'da çocukların uzun mesafe koşusunu, Ephesos'daki Hadrianeia'da çocukların uzun mesafe koşusunu, Pergamon'daki Traianeia'da çocukların uzun mesafe koşusunu, Bithynia Koinonu'nun Nikomedeia oyunlarında çocukların uzun mesafe koşusunu, Kyzikos'daki Hadriana Olympia'da çocukların uzun mesafe koşusunu, ...laia'da çocukların uzun mesafe koşusunu, ... Pergamon'da çocukların uzun mesafe koşusunu, ...la'da çocukların uzun mesafe koşusunu, ... yetişkin erkeklerin uzun mesafe koşusunu, ... Pergamon'daki yetişkin erkekler kategorisindeki uzun mesafe koşusunu...

Keramos

123 Polites'in (?) Galibiyet Listesi

Tanım: Beyaz mermerden taş.

Buluntu yeri: Devlet okulunun bahçesinde bulunmuş.

Yayın yeri: Varinlioğlu 1986, s. 28-9, no. 15.

Ölçüler: Yük. 0.33 m.; Gen. 0.32 m.; Kal. 0.13 m.; Harf yük. 0.022 m.

Tarih: İS. 1. Yy.

(A)

- [   ]οῖταν[   ]
 [διά]υλον, ἐν Κο[. . .]
 [στ]άδιον διάυλον
 [ἐν Μιλ]ήτῳ στάδιον
 5 [ἐν   ]στάδιον διά[υ]-
 [λον -- ἐν Συρ]ακούση στ[ά]-
 [διον -- ἐν Ἀπο]λλωνία δί-
 [αυλον -- ἐν Ἐ]φέσῳ κοινόν
 [τῆς Ἀσιας   ] στ[άδιον]

(B)

σ[ταδιον ya da δ[ίαιλον]

μ.[

έν[

Knidos

124 N.N.'un Galibiyet Listesine ait Parça

Tanım: Gri mermerden, alt ve üst kısmı kırık parça.

Buluntu yeri: Nekropol.

Yayın yeri: Blümel 1992, s. 207, no. 436

Ölçüler: Yük. 0.40 m.; Gen. (ölçülebilen) 0.68 m.; Kal. ölçülememiş; Harf yük. 0.024 m.

Tarih: İmparatorluk Dönemi

του Φαίδρου [ ]

ἀδε]λφοῦ νεικάσαντος δις τὰν ἐξ ἼΑργου ἀσπίδα καὶ τοὺς λοιποὺς ἀγῶ]-

νας

Çeviri: Phaidros'un kardeşi, Argos'taki Kalkan Yarışması ve diğer geri kalan yarışmaları kazanan N.N.'un...

Kolossai

125 Nea Olympia Apollonieia Galibi Marcus Aurelius Zenon'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Üst kısmı profilli, mermer bomos.

Buluntu yeri: Honaz'da, minarenin merdiveninde bulunmuş.

Yayın yeri: MAMA VI, s. 15 – 6, no. 40.

Ölçüler: Yük. 1.56 m.; Gen. (üst) 0.50 m., (gövde) 0.40 m., (kaide) 0.59 m.; Kal. 0.44 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: İS. 3. yy.

ἡ πατρις

M. Αὐρ. Ζήνω-

να Διομᾶ δίς,

νικήσαντα

5 δευτέραν τ[ε]-

τραετηρίδα

Νέα Ὀλύμπια

Ἀπολλωνίηα,

ἀγωνοθετοῦν-

10 τος διὰ βίου Αὐ[ρ.]

Τατιανοῦ Γλύ-

[κωνος (?) - -]

Çeviri: *Aurelius Tatianus Glykon'un yaşam boyu agonothesliğini yaptığı sırada, tetraeterik Nea Olympia Apollonia oyunlarının 2. de galibiyet kazanmış olan, Diomas'ın oğlu, Marcus Aurelius Zenon'u vatan (onurlandırdı).*

Ksanthos

126 Olympia Galibi Marcus Aurelius Atticus Aleksandros'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Stel.

Buluntu yeri: Ksanthos.

Yayın yeri: Robert 1978, 290 (SEG 28, no. 1247).

Ölçüler:

Tarih: İS. 2. – 3. yy.

M(ἄρκος) Αὐρ(ήλιος) Ἄττι-
 2 κός Ἀλέξαν-
 δρος νεική-
 4 σας Ὀλύμπι-
 α ἀνδρῶν παν-
 6 κράτιον ☞

Çeviri: *Marcus Aurelius Attikos Aleksandros yetişkin erkekler kategorisindeki pankration müsabakasında Olympia'yi kazandı.*

Kula

127 ἱερονίκης Asklepiades II'in Mezar Yazıtı

Tanım:

Buluntu yeri: Kula

Yayın yeri: TAM V.1, no. 280.

Ölçüler:

Tarih: İS. 142 – 3 yılı.

χαῖρε Ζωσίμη.
 2 ἔτους σκζ, μη(νός) Ἀπ<ελλ>αίου αι. Ασκληπιιάδης
 β' Θυατειρην<ός> <ιερό>νικος Ζωσίμη τῆ
 4 ἰδίᾳ σ[υν]βίῳ μνείας ἔνεκεν.

Çeviri: *Elveda Zosime! Yıl 227 Apellaios ayının 11'i. Thyateiralı Kutsal Oyun Galibi Asklepiades II, bizzat kendi hayat arkadaşı Zosime için anısı dolayısıyla (yaptırdı).*

Kyzikos

128 Marcus Aurelius Koros'un Galibiyet Listesi

Tanım: Mermerden kaide.

Buluntu yeri: Kapı Dağı

Yayın yeri: CIG 3674.

Ölçüler: Kaydedilmemiş.

Tarih: İS. 166 yılı.

Μ(ἄρκος) Αὐρήλιος Κόρος Θυατειρηνός κ(αὶ) Κυ-
 ζικηνός κ(αὶ) Ἀθηναῖος κ(αὶ) Τραλλιανός
 κ(αὶ) Βυζάντιος, νεικήσας κοινόν
 Ἀσίας ἐν Κυσίκῳ παίδων παν-
 5 κράτιον πενταετηρίδι ζ, νεική-
 σας καὶ Τράλλ<ε>ις Ὀλύμπια παί-
 δων πανκράτιον κ(αὶ) Ἀδριάνεια
 Ἀθήνας ἀγενείων πανκράτιον
 κ(αὶ) Ἰσθμια ἀγενείων παν-
 10 κράτιον, κ(αὶ) Ῥώμην Καπετώ-
 λεια ἀγενείων πανκράτιον·
 κ(αὶ) κατὰ τὸ ἐξῆς Ῥώμην
 ἐπινείκια ἀγενείων παν-
 κράτιον τιμηθεὶς
 15 χρυσεῖω βραβεῖω.

Çeviri: *Kyzikos'taki Asya Birlik Oyunlarının 7. pentaeterisinde çocukların pankrationunu kazanmış olan, Tralleis'teki Olympia'da çocukların pankrationunu, Atina'daki Hadrianeia'da sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisinin pankrationunu, Isthmia'da sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisi pankration müsabakasını, Roma Kapetolia'da sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisinin pankration müsabakasını ve sırasıyla Roma'da Epinikia Oyunları'nda sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisi pankration müsabakasını kazanan; Thyateira, Kyzikos, Atina, Tralleis ve Byzantion vatandaşı Marcus Aurelius Koros altın brabeion ile onurlandırıldı.*

129 *Gaius II namı diğer Pistos'un Galibiyet Listesi*

Tanım: Mermer kaide.

Buluntu yeri: Kapı Dağı.

Yayın yeri: CIG 3675.

Ölçüler: Kaydedilmemiş.

Tarih: İS. 175 ya da 179 yılı.

ἀγαθῆ τύχη·

Γάϊος β, ὁ κ(αὶ) Πίστος, Κυμαῖ-

- ος κ(αὶ) Κυζικηνός, νεικήσας
 4 ἀνδρῶν πανκράτιον Ἀδρια-
 νεια Ὀλύμπια κοινὸν Ἀσίας
 τῆ ἑνδεκάτῃ Ὀλυμπιάδι κ(αὶ) Βαρβίλ-
 ληα ἐν Ἐφέσῳ ἀγενείων πάλην,
 8 πανκράτιον ἡμέρα μιᾶ. ❧

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Kyme ve Kyzikos vatandaşı Gaius II, namı diğer Pistos, Asya Birliği'nin Hadrianeia Olympia oyunlarının 11. Olympia Oyunu'nda yetişkin erkekler kategorisindeki pankration müsabakasını ve Ephesos'taki Barbillea Oyunları'nda sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisindeki güreş müsabakasını ve 1 gün içinde pankrationu kazandı.*

130 Aurelius Metrodoros'un Galibiyet Listesi

Tanım: Heykel kaidesi.

Buluntu yeri: Kyzikos

Yayım yeri: CIG 3676, Merkelbach 1980, s. 117, Inschriften (f).

Ölçüler: Kaydedilmemiş.

Tarih:

- ἀγαθῆι τύχηι
 Ἀὐρ. Μητροόδωρος
 Κυζικηνός πένταθλ[ος],
 νεικήσας ἀγῶνας τοῦ[ς]
 5 [ύπ]ογεγραμμένους· [Κύ]-
 [ζ]ικον Ὀλύμπια ἀνδρῶ[ν πέντα]-
 [θλον], Νεικομήδειαν πέ[ν]-
 [ταθ]λον, Πέρινθον Πύθι[α δις κα]-
 [τ]ὰ τὸ ἐξῆς ἀνδρῶν πέν[τ]-
 10 [αθ]λον, Χαλκηδόνα Πύ[θια]
 [πένταθλον, Βυζάντι[ον] Σ[εβαστὰ]
 [πέ]νταθλον, καὶ ταλαν[τιαίους]
 [καὶ ἡ]μιταλαντιαίους νεικ[ήσας]
 [τὸ]ν ἀνδριάνταν τῆ πατ[ρίδι].

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Kyzikos vatandaşı pentathlon sporcusu Aurelius Metrodoros aşağıda yazılmış olan yarışmaları kazandı; Kyzikos'taki Olympia'da yetişkin erkekler kategorisi penathlon müsabakası, Nikomedeia'da pentathlon müsabakası, Perinthos'ta arka arkaya 2 defa Pythia Oyunları'nda yetişkin erkekler kategorisi pentathlon müsabakası, Kalkhedon'daki Pythia'da pentathlon müsabakası, Byzantion'daki Sebasta Oyunları'nda*

pentathlon müsabakası, 1 talent ve yarım talent ödüllü yarışmalarda galibiyet kazanarak vatanında heykeli (dikildi).

131 *Megala Asklepieia Galibi Trophimos'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım:

Buluntu yeri: Kyzikos'ta batı kumsalı yakınında bulunmuş

Yayın yeri: Hasluck 1903, s. 77, no. 8.

Ölçüler: Yük. 0.65 m.; Gen. 0.40 m.; Harf yük. 0.04 m.

Tarih: Yak. İS. 212 yılı

ἀγαθ[ῆ] τύχ[η]

[τῆ δοκ]ίμη [β]ουλιῆ [

[Τροφ]ίμου Αὐρ. Ξάνθ[ος]

[Κυζι]κηνός πανηγ[υριάρ]-

5 [χη]ς τὸν ἑαυτοῦ ε[ὕερ]-

[γέτην Τρό]φιμον [νειακή]-

[σα]ντα πυγμαῖν [ἀνδρῶν τὰ]

[μ]εγάλα Ἀσ[κληπειῖα]

[καὶ ἀγω]νοθ[ετήσαντα]

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Trophimos'un .....onaylanmış isteği ile, Kyzikos vatandaşı panegyris başkanı Aurelius Ksanthos, hayırhahı, Büyük Asklepieia'da yetişkin erkeklerin boksunu kazanan ve ... agonotheslik görevini yerine getirmiş olan ... Trophimos'u (onulandırdı).*

Lagina

132 *άλιονίκης, ίερονίκης Epainetos Pamphilos Koliorgeus*

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayın yeri: Şahin 1982, s. 77-78, no. 685.

Ölçüler: Harf yük. 0.02 – 0.04 m.

Tarih:

[Ιερεὺς ἐπ]αν[γειλαμε]νο[ς]

[Επαίνετ]ος δις τοῦ Γαλέστο[υ Πάμ]φιλος Κο(λιοργεύς), δρομεὺς Ἄλιο-

[νίκης ίερον]ίκης, πλειστονίκης, παρά[δοξ]ος· ίέρια γυνή αὐτοῦ Φλα(βία),

[- - θυγάτηρ], Ἄρτεμον Ιε(ροκωμήτις), ἐτέλεσαν τὴν [ίερωσ]ύνην εὐσεβῶς μὲν πρὸς

τὴν θεόν, φιλοτίμος δὲ πρὸς τ[οὺς πολ]εῖτας καὶ ξένους, ἐστίασαντες

τῆ μὲν Σεβαστῆ τοὺς ἐν τῇ πό[λει πάντ]ας, ἐστίασαντες δὲ καὶ ταῖς

[έορταῖς] ἐξῆς τοὺς ἐν τῷ περιπολίῳ καὶ [τοὺς πε]ριοικουῖντας πάντας, γυμνα-
 σιαρχήσαντες δὲ καὶ ταῖς έορτ[ασίμοις ἢ]μέραις καὶ τῇ κλειδαγωγ[ῆ]
 ἐν τῇ πόλει, θέντες τὸ ἔλαιον ἀν[έδην πάση τύ]χη καὶ ἡλικία, καὶ τοὺς δε[η]-
 θέντας καὶ θεατρικοὺς ἐτίμησα[ν, καὶ ἔδωκαν] τῇ τελευταία τριακάδι
 διανομὴν τοῖς ἐν τῷ περιπολίῳ, ἐχ[αρίσαντο δὲ] καὶ τὰ ἱερά τοῖς θύουσιν, ἐσκού-
 τλωσαν δὲ καὶ λίθῳ ποικίλῳ στοᾶν [τοῦ Ἀζ]ανίου βαλανίου τὴν πρὸς τῷ ψυ-
 χρολουσίῳ σὺν καὶ τῷ ἀδελφῷ τοῦ [ιερέως Γαλ]έστη Ἐπαινέτου ἱερατεύοντι με-
 θ' αὐτόν, συνφιλοτιμουμένων ἰς [τὴν θεὸν τοῦ πατρὸς] Ἐπαινέτου τοῦ Γαλέστου
 καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Γαλέ[στου τοῦ Ἐπαι]νέτου καὶ τῶν ὑῶν τῆς ἰε[ρί]-
 ας {ς} Φλα. Δημητρίου καὶ [Μέν]τορος· Μενέδημος
 [νεω]κόρο[ς]

Çeviri: *Galestos oğlu, Epainetos oğlu, koşucu, Haleia Oyunları'nın galibi, kutsal oyun galibi, birçok galibiyet kazanmış olan, muhteşem Epainetos Pamphilos; eşi, (falancanın) kızı Hierokomeli Flavia Artemon, tanrıçaya karşı dindar bir şekilde rahiplik görevini yerine getirdiler, vatandaşlara ve misafirlere karşı ise ünsever bir şekilde, Sebastos için kentte bütün ağırlamaları, ve ayrıca ...*

133 Eubolos'un Hekate'ye Adak Yazıtı

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayın yeri: Şahin 1982, s. 34. no. 547.

Ölçüler: Yük. 0,50 m.; Harf yük. 0.02 m.

Tarih:

Εὐβούλου τοῦ Ἰάσονος
 Εὐβουλος καὶ Τιμόδημος
 τοῦ ἑαυτῶν πατρὸς, νικήσαν-
 4 τος Ἐκατή[σ]ια καὶ Καισάρηα
 καὶ Ῥώμια [π]αῖδας πανκράτιο[ν]
 καὶ ἀνδ[ρ]ας πάλην καὶ πανκ[ρά]-
 τιον Ἐκάτη.

Çeviri: *İason oğlu Eubolos'un! Eubolos ve Timodemos, Hekatesia, Caesarea ve Romaia'da çocuklar kategorisinde pankrationu, yetişkin erkekler kategorisinde güreş ve pankrationu kazanan bizzat kendi babalarının (adına) Hekate'ye adadı.*

Lampsakos

134 Büyük Tykheia Galibi Tiberius Claudius Florus'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım:

Buluntu yeri: Lapseki yakınındaki Çardak'da, caminin avlusunda bulunmuş.

Yayım yeri: Frisch 1978, s. 77-8, no. 13.

Ölçüler:

Tarih:

ἀγαθῆ τύχη·

Τι. Κλαύδιον

Φλώρον, πύκτην,

νεικήσαντα ἐνδό-

5 ξως παίδων ἀγῶνα

τῶν μεγάλων Τυχεί-

ων, ἀγωνοθετοῦν-

τος Γ. Ιουλ. Ἐτεωνέως,

ὑπὸ παιδοτρίβην

10 Κλαύδ[ιον] ---

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Gymnastik hocası Claudius ... tarafından ..., G(aius) Iul(ius) Eteones'in agonotheslik yaptığı sırada, büyük Tykheia yarışmasında çocuklar kategorisini şanlı bir şekilde kazanan, boksör Tiberius Claudius Florus'u (onurlandırdı).*

Laodikeia

135 περιοδικῆς Publius Aelius ...

Tanım: Beyaz mermerden bir blok.

Buluntu yeri: Laodikeia'da Nymphaeum'un kuzeydoğu tarafında sütunlu caddede bulunmuş, şimdi Denizli Müzesi'nde, Env. No. 3337.

Yayım yeri: Yıldız – Corsten 1997, s. 50-1, no. 1; Corsten 1997, s. 130 – 131 no. 65 A.

Ölçüler: Yük. 0.19 m.; Gen. 0.71 m.; Kal. 0.235 m.; Harf yük. 0.015 m.

Tarih: Antoninus Pius zamanı.

[τῆς --- ? --- Ἀντωνινιανῆς (?) περιπο]-

λ[ι]στῆς μεγάλης σ[υν]όδου τ[ῶν] ἀπὸ [τῆς οἰ]-

κουμένης περὶ τὸν Διόνυσον καὶ Αὐτοκράτο-

ρα Καίσαρα Τίτον Αἴλιον Ἀδριανὸν Ἀντωνί-

νον Σεβαστὸν Εὐσεβῆ [τ]ε[χ]ν[ε]ιτῶν, ἱερονι-

5 κῶν, στεφανειτῶν καὶ τῶν τούτων συναγω-

νιστῶν εἰσηγησαμένης καὶ ἐπιψηφισ-

[αμένου

] Ποπλίου Αἰλίου

[πα]ραδόξου, περιο-
[δονίκου]

Çeviri: ... Dionysios ve İmparator Caesar Titus Aelius Hadrianus Antoninus Sebastos Pius'un etrafındaki Antoninus'un ... tüm dünya üzerindeki sanatçıların, kutsal oyun galiplerinin, taç giymiş olanların ve beraberinde çarpışmış olanların gezgin büyük derneğinin teklif ettiği ... ve muhteşem periyodik oyunların galibi Publius Aelius ...'un ... oyladığı ...

136 *ίερoneύκης Gaius Iulius Paterklos, Aelia Larkia D... 'u Onurlandırıyor*

Tanım: Ön ve arka yüzü yazılı mermer bomos.

Buluntu Yeri: Denizli, Değirmenönü Camiisi'nin önünde bulunmuş.

Yayımlı yeri: MAMA VI, s. 8, no. 12.

Ölçüler: Yük. 1.21 m.; Gen. 0.55 m.; Kal. 0.53 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih: İS. 2.yy.in 2. yarısı

Αιλ(ίαν) Λαρκίαν Δ[ ]

τήν κρατίστη[ν γυναῖκα]

τοῦ κρατίστου Στα[τιλίου]

4 Κριτωνιανοῦ, Γ(άιος) Ἰούλι[ος]

Πατέρκλος βουλευ[τῆς]

ίερoneύκης παράδο[ξος]

τήν εὐεργέτιν τῆς [πα]τρίδος.

Çeviri: *Bouleutes, Kutsal Oyun Galibi, muhteşem Gaius Iulius Paterklos, vatanın euergetesi, mükemmel Statilius Kratonianus'un eşi, mükemmel Aelia Larkia D... 'u (onurlandırdı).*

Magnesia

137 *N.N.'un Galibiyet Listesi*

Tanım: İki parçaya ayrılmış mermer kaide.

Buluntu yeri: Magnesia'da, Agora'nın güneybatı köşesinde bulunmuş.

Yayımlı yeri: Kern 1900 no. 192.

Ölçüler: (A) Yük. 0.45 m.; Gen. 0.26 m.; (B) Yük. 0.63 m.; Gen. 0.45 m.; Harf yük. 0.025 m.

Tarih: İS. 176 – 180 yılları.

A

. μω γεγραμ[μένους ἀγῶ]-

νας Εὐσέβεια ἐ[ν Ποτεό]-

λοις, Σεβαστὰ ἐν Νε[από]-

λει, Ἐφέσηα τὰ πρῶτα . . . .

5 Λευκοφρύηνα Ἴσθ[μια Πύ]-

θια Ἀρέσανταδο[ι]ά[νεια]

Νέμεα δίς, Ἴσθμια δίς, Πύθια, Ἡραϊα δίς, κοι-
 νὸν Ἀσίας δίς, κοινὸν Συρίας γ', κοινὸν Καππα-
 δοκίας τρίς, κοινὸν Λυκίας δίς πάλην πυγμῆν
 [πανκρ]άτι[ον], Ἐλευθέρια τὰ ἐν Πλαταια[ῖ]ς δίς,
 10 [Λευκ]οφρ[υήν]εα δίς καὶ πανκράτιον τ[ρίς],
 [ ]ίς, καὶ τ[οῦ]ς [λ]οιποῦς ἀγῶ[νας]
 [ ]ίας [ ]ο[ ]

Çeviri: ..... yerleşik dünya üzerindekiilerden ilk olarak yetişkin erkekler kategorisindeki boks müsabakasında periodos'u, 3 defa Olympia'yi, 3 defa Aktia'yi, 2 defa Nemea'yi, 2 defa Isthmia'yi, Pythia'yi, 2 defa Heraia'yi, 2 defa Asya Birlik Yarışmalarını, 3 defa Syria Birlik Yarışmalarını, 3 defa Kappadokia Birlik Yarışmalarını, iki defa Lykia Birlik Yarışmalarını güreş, boks, pankration müsabakalarında, iki defa Plataia'daki Eleutheria'yi, iki defa Leukophryenea'yi ve üç kez de Pankration müsabakasında ... ve geri kalan yarışmaları kazanmış olan, Aristonikes oğlu Demokrates oğlu Demokrates'i [onurlandırdı].

139 περιόδονίκης Silicius Firmus Mandrogenes ve οἴῳ ἱερονίκης Silicius Hierokles

Tanım: Sütun

Buluntu yeri: Magnesia'da tiyatrodaki sahne binasının kuzeydoğu köşesinde bulunmuş.

Yayım yeri: Kern 1900, s. 135 no. 199.

Ölçüler: Yük. 1.36 m.; Çap 0.52 m.; Harf yük. 0.04 m.

Tarih: İS. 22 – 31 yılları arasında

Σιλίκιον Ἱεροκλέα
 παλαιστήν, ἱερονεί-
 κην παράδοξον,
 γραμματέα τοῦ δή-
 5 μου, υἱὸν Λευκίου
 Σιλικίου Φίρμου Μαν-
 δρογένους παγκρα-
 τιάστου, περιόδονί-
 κου ἀλείππου, ξυ-
 10 στάρχου, στεφανη-
 φόρου, Σιλικία Χαι-
 ρημονίς ἀρχιέρεια
 καὶ στεφανηφόρος
 ἡ ἀξιολογωτάτη

15 τὸν ἴδιον ἀδελφόν.

Çeviri: *Anılmaya değer başrahibe ve stephanephoros Silicia Khairemonis bizzat kendi kardeşi olan, pankratiastçi, periyodik oyunların galibi antrenör, ksystarkhes, stephanephoros Silicius Firmus Mandrogenes'in oğlu, güreşçi, kutsal oyunların galibi muhteşem, Halk Meclisi'nin katibi Silicius Hierokles'i (onurlandırdı).*

140 περιοδονίκης Publius Aelius Aristomakhos ait İki Galibiyet Listesi

(A)

Tanım: Beyaz mermerden, dikdörtgen bir heykel kaidesi.

Buluntu yeri: Magnesia am Maeander.

Yayın yeri: Kern 1900, s. 128 – 9, no. 180; Moretti 1953, no. 71. A.

Ölçüler: Yük. 1.90 m.; Gen. 0.94 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: Yak. İS. 140 yılı

Πό(πλιος) Αἴλιος Ἀριστόμαχος

περιοδονείκης ξυστάρ-
 χης πρῶτος καὶ μόνος τῶν
 ἀπ' αἰῶνος νεικήσας Ὀλύμ-
 5 πια παίδων πανκράτιον
 Ὀλυμπιάδι σκδ καὶ κατὰ
 τὸ ἐξῆς Καπετώλεια ἐν Ῥώ-
 μη, Σεβαστὰ ἐν Νεαπόλει,
 Ἄκτια, Παναθήναια τὰ πρῶτα
 10 δοθέντα εἰσελαστικά ὑπὸ
 θεοῦ Ἀδριανοῦ, ἐν Σμύρνη κοι-
 νὸν Ἀσίας, Ἰσθμια, Νέμεια, Οὐράνια
 ἐν Λακεδαίμονι καὶ τὸ δεύτε-
 ρον Ἰσθμια ἀγενείων πανκρά-
 15 τιον, μήτε ἱεράν ποτε ποιήσας
 μήτε συνεξελθῶν, τειμηθεὶς τε
 ἐπὶ τούτοις ὑπὸ θεοῦ Ἀδριανοῦ
 Ῥωμαίων πολιτεΐαις εἰς τε τὸν
 πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς
 20 ἀδελφοὺς καὶ τὴν Κυζικηνῶν ξυσ-
 ταρχίαν, πρεσβεύσας τε πολλά-

κίς πρὸς τοὺς αὐτοκράτορας
 εἰς τε τὴν βασιλίδα Ῥώμην καὶ εἰς
 Παννονίαν τῆ γλυκυτάτη πα-
 25 τρίδι τοὺς ἑαυτοῦ ἀνδρι-
 άντας.

Çeviri: *Periodik Oyun Galibi, yaşam boyu ilk ve tek ksystarkhes olan Publius Aelius Aristomakhos, 224. Olympiat'ta çocuklar kategorisindeki pankration müsabakasında Olympia'yi, ve sırasıyla Roma'da Capitolia'yi, Neapolis'te Sebasta'yi, Aktia'yi, tanrısal Hadrian tarafından ilk kez verilmiş olan zafer alayı ile kente girme hakkına sahip (eiselastik) Panathenaia'yi, Smyrna'daki Asya Birlik Oyunlarını, Isthmia, Nemeia, Lakedaimon'daki Urania'yi ve ikinci defa sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisindeki pankration müsabakasında Isthmia'yi kazandı, ne berabere kalarak ne de birlikte aynı sonucu alarak, bunlardan sonra tanrısal Hadrianus tarafından babası, annesi ve kardeşleri ve Kyzikosluların ksystarkhia'sı Roma vatandaşlığı ile onurlandırıldı, sık sık Roma kraliyeti ve Panonia için imparatorlar nezdinde elçilik yaptı, en tatlı vatanda onun heykelleri (dikildi).*

(B)

Tanım: Yuvarlak heykel kaidesi.

Buluntu yeri: Magnesia'da, agoranın güney-batı girişinde bulunmuş.

Yayım yeri: Kern 1900, s. 129, no. 181; Moretti 1953, no. 71. B.

Ölçüler: Yük. 1.18 m.; Çap. 0.58 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: Yak. İS. 140 yılı

τῶν ἀπὸ Μαιάνδρου Μάγνης
 παῖς πανκρατιαστής ↔ τοῦσδε
 κλυτοὺς ἀέθλους ἔσχον Ἀριστόμαχος·
 πρῶτα μὲν ἐν Πείσῃ Ζηνὸς κοι-
 5 νηφόρον ἄθλον, ↔ δεῦτερον Αὐ-
 σονίδην φηγὸν ἀκειρεκόμην,
 εἶτα Νέας πόλεως στέφος εὐκλεές,
 αὐτὰρ ἔπειτα ↔ Ἄκτια καὶ Νεμέης
 ἄθλα λεοντοβότου ↔ καὶ Παναθη-
 10 ναίων ἱερὸν στέφος, Ἀσίδι κοινούς
 Σμύρναν εὐκτιμένην Πέργαμον
 εὐκτέανον ↔ Σπάρτη ἐνὶ ζαθέῃ,
 Λακεδαίμονος ἔνθ' ἵνα τύρσις,
 ἔστεφόμην ἄεθλον κύδιμον
 15 Οὐράνια ↔ Ἰσθμία δίς, παίδων μὲν

ἄπαξ, τὸ δ' ἄπαξ ἀγενείων· καὶ τί γάρ;
ἐν σταδίοις πᾶσιν ἄλειπτος ἔφυν.

Çeviri: *Ben, Maiandros Magnesiasından çocuk pankratiastçı, bu ünlü ödüllü yarışmaları kazanan Aristomakhos! İlk olarak Pisa'da Zeus'un yabani zeytin ağacından yapılmış ödülü, ikinci olarak Ausonis'in (İtalya) uzun saçlı meşe yapraklarını, daha sonra Neapolis'in ünlü tacını, üstelik daha da sonra Aktia'yi ve aslanların koruduğu Nemea'nın ödülünü ve Panathenaiaların kutsal tacını, Asya'daki birliğin iyi inşaa edilmiş Smyrnasını, zengin Pergamon'unu, kutsal yerler arasındaki Sparta'da, bir kuleye sahip Lakedaimon'un ünlü ödülü Ourania'da taçlandırıldım, Isthmia'yi 2. kez, çocuklar kategorisinde bir kere, sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisinde bir kere; zira neden? Bütün sahnelerde yenilmezdim.*

Magnesia ad Sipyllum

141 Pisa'daki Büyük Olympia Galibi Hermagoras'ın Onurlandırma Yazıtı ve Galibiyet Listesi

Tanım: İki tarafi yazılı, mermer kaide.

Buluntu yeri: Manisa.

Yayın yeri: Ihnken 1978, s. 134, no. 6; TAM V.2, no. 1368

Ölçüler: Yük. 0.90 m.; Gen. 0.90 m.; Kal. 0.53 m.; Harf yük. B 0.03.

Tarih: İS. 137 yılı

A

[Ἐρμαγ]όραν ἔγγονον στεφανηφόρων, τὸν
καὶ Ἀθηναῖον καὶ Συμωναῖον καὶ Ταρ-
[σ]έα - νικήσαντα Ὀλύμπια τὰ μεγάλα
4 τὰ ἐν Πείσηι ἀνδρῶν πάλην πρῶτο[ν]
καὶ μόνον τῶν ἀπ' αἰῶνος Μαγνήτων
τῆι σκῆ' Ὀλυ[μ]πι[ι]άδι.

B

[τ]ὸ ἐξῆς [- ----- Πανα]-
θήναια καὶ τὰ ἐν [Νέα Πόλει Σεβασ]-
4 τὰ παίδων πάλην [καὶ ἀγενείων]
πάλην καὶ Πέργαμο[ν - - - - καὶ]
Ἐφεσον [κ]οινὸν Ἀσ[ίας καὶ Νεικομή]-
vacat δειαν κα[τὰ τὸ ἐξῆς].

Çeviri: (A) *Stephanephorosların torunu, Atina, Smyrna, Tarsos vatandaşı Hermagoras, 229. Olympiat'ta ebediyen Magnesialılar içinde ilk ve tek kişi olarak, Pisa'daki Büyük Olympia'da yetişkin erkeklerin güreş müsabakasını kazandı.*

(B) ... sırasıyla ... Panathenaia'yi, Naples'teki Sebasta'da çocukların ve sakalı yeni bitmiş delikanlıların güreş müsabakasını, Pergamon'u ..., Ephesos'taki Asya Birlik Oyunları'nı ve Nikomedeia'yi kısa bir sürede (kazandı)

Makestos

142 Büyük Herakleia Galibi Marcus Aurelius Diogenes III'ü Onurlandırma Yazıtı

Tanım:

Buluntu yeri: Makestos.

Yayın yeri: AM 29, 1904, 326.

Ölçüler:

Tarih:

Μάρκον Αὐρ.

Διογένην γ'

Γερμηνὸν ἀγω-

νησάμενον ἐν-

5 δόξως τὸν

ἀγῶναν τῶν

μεγάλων Ἡρα-

κλείων Γαῖος

Κλ. Ὀνειράτος

10 Βαλεριανὸς

ἀγωνοθέτης.

Çeviri: *Agonothetes Gaius Claudius Oneiratos Valerianus, Büyük Herakleia yarışmalarında şanlı bir şekilde dövişmiş olan Marcus Aurelius Diogenes III Germenos'u (onurlandırdı).*

Metropolis

143 Menneane Themisi'ne ait Pythik Pankration Galibi Aurelius Aleksandros'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Kireçtaşından bomos.

Buluntu yeri: Tatarlı'da bulunmuş.

Yayın yeri: Ramsay 1883, s. 57 no. 1; MAMA IV, s. 41, no. 124

Ölçüler: Yük. 1.65 m.; Gen. (üst) 0.74 m., (gövde) 0.69 m., (kaide) 0.74 m.; Kal. 0.54 m.; Harf yük. 0.06 – 0.105 m.

Tarih: İS. 200-250 yılları.

ἡ βουλή καὶ

ὁ δῆμος

ἐτείμησεν Αὐρ.

Ἀλέξανδρον
 5 Καρικοῦ Μεννέ-
 ου ἐνδόξως
 νεικήσαντα πυ-
 θικῶν πανκράτι-
 ον ἀγῶνα θέμε-
 10 ως Μεννεανῆς
 πρώτης δοθεί-
 σης τῆ γλυκυτά-
 τη πατρίδι ὑπὸ
 τοῦ πάππου
 15 αὐτοῦ.

Çeviri: *Danışma ve Halk Meclisi, bizzat kendi dedesi tarafından en tatlı vatan için verilmiş olan I. kutlanan Menneane themisinin Pythia oyunlarına ait pankration müsabakasını şerefli bir şekilde kazanan, Menneas oğlu Karikes oğlu, Aurelius Alesandros'u onurlandırdı.*

144 Pythik Agon'da Dövuşmüş olan Aurelius Menneas II'yi Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Kireç taşından kaide.

Buluntu yeri: Horu'da mezarlıkta bulunmuş.

Yayım yeri: Ramsay 1883, s. 59, no. 2; MAMA IV, s. 43, no. 132.

Ölçüler: Yük. 1.39 m.; Gen. (üst) 0.59 m., (gövde) 0.54 m., (kaide) 0.59 m.; Kal. (üst) 0.55 m., (gövde) 0.49 m.; Harf yük. 0.05 – 0.06 m.

Tarih: yak. İS. 225 yılı.

ἐτείμησε
 Αὐρ. Μεννέας β
 θέμεως ἀγω-
 νοθέτης Αὐρ.
 5 Ἀλέξανδρον
 Τιείου προτρε-
 ψαμένης τῆς πό-
 [λε]ως ἐνδό-
 [ξε]ως ἀγωνισά-
 10 [μ]ενον πυθι-
 κῶν πανκράτι-

ov.

Çeviri: *Kentin teşviki üzerine themisin agonothesesi Aurelius Aleksandros Tiejus, Pythia'ya ait pankration müsabakasında muhteşem bir şekilde dövülmüş olan Aurelius Menneas II'yi onurlandırdı.*

Miletos

145 N.N.'un Galibiyet Listesi

Tanım: Kaide.

Buluntu yeri: Milet'te Tiyatro'da bulunmuş.

Yayın yeri: Robert 1949, s. 117-125; Moretti 1953, 59.

Ölçüler:

Tarih: İÖ. 20 yılı

A

başlangıçtaki satırlar kaybolmuş.

[κράτους νικησάντα Ὀλυμπία δίαυλον, όπλίτην]

[έν τῆ]ι ρ' και ρ' Ὀλυμπιάδι, και Πύθια άνδρας στάδιον,

[δί]αυλον, όπλίτην έν τῆι αὐτῆι ήμέραι, και Νέμεια άνδρας

[στ]άδιον, δίαυλον, όπλίτην κατά τὸ έξῆς έν τῶι αὐτῶι

5 [έ]νιαυτῶι πρῶτον πάντων, και Ἐλευθέρια τὰ έν Πλαταιαῖς

[τὰ τι]θέμενα υπό τοῦ κοινου τῶν Ἑλλήνων άνδρας

[στά]διον και τὸν από τοῦ τροπαίου ένόπλιον δρόμον

[και] άναγορευθέντα άριστον τῶν Ἑλλήνων πρῶτον

[και] μόνον τῶν από τῆς Ἀσίας, και Ἄκτια τὰ μεγάλα

10 [Και]σάρηα άνδρας στάδιον, δίαυλον, όπλίτην έν τῆι

[αὐ]τῆι ήμέραι πρῶτον πάντων, και Νέμεια πάλιν δίαυ-

[λ]ον και όπλίτην και τὰ Σεβαστὰ Ῥωμαῖα τὰ τιθέμενα

[ύ]πό τοῦ κοινου τῆς Ἀσίας όπλίτην πρῶτον τῶν Ἰωνων

[κα]ι Ἰσθμια όπλίτην πρῶτον Μιλησίων, και Πύθια

15 [τὸ] δεύτερον στάδιον και όπλίτην πρῶτον τῶν Ἰώνων

[και τὸν τιθέμενον άγῶνα υπό τῶν από τῆς οικουμένης ἱερο]-

[νικῶν και στεφανιτῶν στάδιον, δίαυλον, όπλίτην πρῶτον πά]-

[ντων, και Ἡραια τὰ έν Ἀργει στάδιον πρῶτον Μιλησίων και]

[όπλίτην, και Νέμεια πάλιν στάδιον, δίαυλον, όπλίτην πρῶτον]

20 [τῶν Ἰώνων, και Ἀλίεια τὰ έν Ῥόδωι στάδιον και όπλίτην]

B

 [ρο]ν στάδιον, δι[ίαιυλον, όπλίτην καί τόν]
 ἀπό τοῦ τροπαίο[υ ἐνόπλιον δρόμον καί ἀ]-
 ναγορευθέντα τὸ [δεύτερον ἄριστον τῶν]
 Ἑλλήνων, πρῶτον κ[αί μόνον, καί τιμηθέντα]
 5 [ύ]πὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑ[λλήνων χρυσῶι στεφάνωι]
 ἄριστήωι, καί Ἴσθμια τὸ [δεύτερον όπλίτην καί Ἑ]-
 λευσίνια τὰ μεγάλα ἀ τίθησιν ό δήμος ό Ἀ]-
 θηναίων διάυλο[ν καί όπλίτην καί τιμη]-
 θέντα ὑπὸ τοῦ δήμ[ου τοῦ Ἀθηναίων πολι]-
 10 τήαι καί εἰκόνι κα[ὶ θαλλοῦ στεφάνωι ἀν]-
 δραγαθίας ἐνεκ[εν] ν.

Çeviri: A - - - - - 190. Olimpiyatta diaulos ve silahlı koşuyu, Pythia'da yetişkin erkekler kategorisinde aynı günde stadion, diaulos ve silahlı koşuyu, bir yıl boyunca sırası ile yetişkin erkekler kategorisinde Nemeia'da stadion, diaulos ve silahlı koşuyu hepsinin 1. olarak, Yunanlıların Birliği tarafından kurulmuş olan Plataia'daki Eleutheria'da yetişkin erkekler kategorisindeki stadion koşusunu, ganimetlerden silahlarla dromos koşusunu ve Asya'dan Yunanlılar içinde ilk ve tek olarak en iyi ilan edilmiş olan, Aktia Büyük Kaisarea'da aynı günde stadion, diaulos ve silahlı koşusunu hepsinin 1. olarak, tekrar Nemeia'da diaulos ve silahlı koşuyu kazanan, Asya birliği tarafından kurulmuş olan Sebatsa Romaia'da İonialıların 1. olarak silahlı koşuyu, İsthmia'da Miletlilerin 1. olarak silahlı koşuyu, Pythia'da 2. kez İonialıların 1. olarak stadion ve silahlı koşuyu, tüm yerleşik alanın kutsal galipleri ve taçlandırılanları tarafından kurulmuş olan yarışmalarda hepsinin 1. olarak stadion, diaulos ve silahlı koşuyu, Argos'daki Heraia'da Miletlilerin 1. olarak stadion koşusunu ve silahlı koşuyu, tekrar Nemeia'da İonialıların 1. olarak stadion, diaulos ve silahlı koşuyu ve Rhodos'daki Halieia'da stadion ve silahlı koşuyu kazanan ...

B - - - - - stadion, silahlı koşuyu ve ganimetlerden silahlarla dromos koşusunu ve 2 kez Yunanların arasında ilk ve tek olarak en iyi ilan edilen, Yunanlıların Birliği tarafından altın çelenkli bir anıtla onurlandırılmış olan, İsthmia'da iki kez silahlı koşuyu ve Atina halkı tarafından kurulmuş olan Büyük Eleusinia'da diaulos ve silahlı koşuyu kazanan ve Atinalıların halkı tarafından insani erdemi dolayısıyla vatandaşlıkla, heykelle ve yapıpraklardan bir çelenkle ödüllendirilmiş olan ....

146 ἱερὸνίκης Zopyrion

Tanım: Gri mermerden blok. Taş sağlam olarak ele geçmiş. Yazıt bir tabula ansata içine yazılmıştır.

Buluntu yeri: Miletos. Zopyrion mezarının karşısındaki tepe üzerinde bulunmuş. Env. No. 299 = 1644.

Yayımlı yeri: Herrmann 1998, s. 50-1, no. 647.

Ölçüler: Yük. 0.24 m.; Gen. 0.98 m.; Kal. 0.38 m.; Harf yük. 0.02 – 0.025 m.

Tarih: İmparatorluk Dönemi

Ζωπυριώνος τοῦ Νικηράτου,

νεανισκάρχου καὶ ἱερονίκου·

ζῆ.

Çeviri: *Nikeratos 'un oğlu, neaniskarkhos ve kutsal oyun galibi Zopyros 'un.*

147 Ὀλυμπιονίκης Apollonios 'a ait bir Yazıttan Parça

Tanım: Beyaz mermerden arşitrav bloğu.

Buluntu yeri: 1900 yılında geç kent surunda bulunmuş.

Yayım yeri: Herrmann 1998, s. 20, no. 500.

Ölçüler: Yük. 0.38 m.; Gen. 1.61 m.; Kal. 0.53 m.; Harf yük. str. 1 0.09 m., str. 2 0.065 m.

Tarih: en erken İS. 2. yy.

- -]ας τῆς καὶ Ἀφε[λείας - - - -

- Ἀπ]ολλωνίου πύκτου Ὀλυμπιονεῖκου Πεισαί[ου -

148 Kutsal Oyunlarda Galibiyet Almış Titus Flavius Asklepi... 'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Mermer blok. Yazıt iki blok üzerine yazılmıştır.

Buluntu yeri: Akköy ve Yazılıköy arasındaki yıkık bir evin yıkık duvarları içinde bulunmuş. Env. No. 101.

Yayım yeri: Rehm 1997, no. 371.

Ölçüler: Yük. 0.65 m.; Gen. 0.45 m., Kal. 1.05 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: İS. 100 yılı.

[ή β]ουλή καὶ ὁ δ[ῆμος ἐτείμη]-

σεν Τ(ίτον) Φ(λάουιον) Ἀσκληπ[ι— παρά]-

[δ]οξον νικήσαν[τα , Νέ]-

μεια τρίς πάληι [καὶ παγκρα]-

5 τίωι, Ἰσθμια β, Ἀκτ[ια τὰ μεγάλα β, τὴν ἐξ]

Ἄργους ἀσπίδα β, το[ὺς ἱεροὺς ἐν τῆι]

vacat Ἀσίαι ἀγῶνας π[άντας πά]-

ληι καὶ παγκρατίω[ι καὶ τοὺς ἄλλους]

ἀγῶνας ἱεροὺς π[άντας τοὺς πενθετηρι]-

10 κούς καὶ τριετη[ρικοὺς πολλάκις]

vacat πάληι καὶ παγ[κρατίωι.]

Çeviri: *Danışma ve Halk Meclisi ... üç kez Nemea'da güreş ve pankration'u, iki kez Isthmia'yi, iki kez büyük Aktia'yi, iki kez Argos'da kalkan yarışmasını, Asia'daki bütün kutsal yarışmalarda güreş ve pankrationu ve diğer pentaeterik ve trieterik bütün kutsal yarışmalar sıklıkla güreş ve pankrationu kazanan, muhteşem Titus Flavius Asklepi... 'u onurlandırdı.*

149 Marcus Aurelius Thelymitres'i Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Beyaz mermerden, üstte bir profil ile kaide görevi gören, birbiriyle bağlantılı iki blok.

Buluntu yeri: Miletos, Rayet 1872/3 yıllarında Tiyatrodaki kazı sırasında bulunmuş. Şu anda Paris Lourve Müzesinde, Ma 2806.

Yayın yeri: Herrmann 1998, s. 123, no. 939.

Ölçüler: Üst blok (str. 1 – 5) Yük. 0.33 m.; Gen. 0.81 m.; Kal. 0.195 m.; Alt blok (str. 6 – 14) Yük. 0.80 m.; Gen. 0.755 m.; Kal. 0.165 m.; Harf yük. 0.025 – 0.04 m.

Tarih:

ἀγαθῆι τύχηι.

M(ἄρκου) Αὐρήλιον Θηλυμίτρην, πυθιονεΐ-

κην, καπετωλιονεΐκην, περιοδονεΐκην,

παράδοξον, υἷον M(ἄρκου) Αὐρ(ηλίου) Θηλυμίτρου πα-

5 ραδόξου, τὸν εὐεργέτην ἐν πολλοῖς

τῆς πατρίδος αὐτοπροαιρετὸν, δι-

ὰ τὴν κοινῆ τε αὐτῶ καὶ ἰδίᾳ δεδω-

ρημένην ἐπὶ τῇ ἀθλήσει ἐν πᾶσιν

ἀνενοχλησίαν, ἐν τῶ ἰδίῳ αὐτοῦ

10 ἔργῳ τοῦ προσκηνίου. v.

τὸ οἰκουμενικὸν καὶ σεμνότα-

τον συνέδριον τῶν λινουρ-

γῶν.

εὐτυχῶς.

ΗΘΗ

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Muhteşem Marcus Aurelius Thelymitres'un oğlu, Pythia oyunlarının galibi, Kapitolia oyunlarının galibi, periyodik oyunların galibi, muhteşem Marcus Aurelius Thelymitres vatanın her şeyinde kendi iradesi ile hayır işleyen...*

Mylasa

150 Ολυμπιονίκης Dionysides adına İmparator ve Zeus Olympios'a Adak Yazıtı

Tanım: Yuvarlak altar üzerine yazılmış onurlandırma yazıtı. Yazıt, sivri uçlu bir şekilde aşağı doğru inen ve yazıtın altında bir düğüm ile birleşen, iki büyük palm yaprağı arasına kazınmış.

Buluntu yeri: Le Bas tarafından özel bir evde bulunmuş, daha sonra G. Cousin ve E. Szanto tarafından yeniden bulunmuş.

Yayın yeri: Moretti 1959, s. 176, no. 957; Blümel 1987, s. 153-4, no. 403.

Ölçüler: Yük. 0.80 m.; Çap. 0.55 m.; Harf yük. 0.022 m.

Tarih: İS. 1. Yy.

[Αὐτοκράτορι   ] Καίσαρι Σεβαστῶ
 [κα]ἰ Διὶ Ὀλυμπίῳ καθιέρω-
 σαν τὸν βωμὸν οἱ ἐκ τῆς πλατεΐ-
 ας τῆς Λ[ ]Α[ ]ΔΙΚΗΣ πρὸς τῶ
 Ε[ ]ΒΩ Μ[ ]ΣΟ πλατεῖται τει-
 [μῆ]ς χάριν Διονυσίδου τοῦ Δη-
 μητρίου ὀλυμπιονίκου,
 στεφανωθέντος Ὀλύν-
 πια παιῖδας πάλην,
 πρώτου καὶ μόνου
 [ἀ]πτῶτος καὶ ἀμε-
 σολαβήτου
 καὶ ἀνεφένου

Çeviri: ... ova sakinleri İmparator ... Caesar Augustus ... ve Zeus Olympios için bu sunağı, Olympia çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasında taçlandırılan, ilk ve tek, hiç yere düşürülmemiş, ince belini kaptırmamış ve boş kura çekmeden galibiyet kazanmış, Olympia oyunlarının galibi Demetrios oğlu Dionysides'in onuru anısına yaptırarak adadılar.

151 ἱερονίκης N.N.

Tanım:

Buluntu yeri: Mylasa. Özel bir evde bulunmuş.

Yayım yeri: Blümel 1987, s. 132-3, no. 332.

Ölçüler: Harf yük. 0.018 m.

Tarih:

 [ἀνδρ]ὸς ἀγαθοῦ καὶ ἱερονείκου,
 ζώσαντος ἐν ἀρετῇ καὶ σωφροσύνη
 τὴν εἰκόνα Ἑρμῆ καὶ Ἡρακλεῖ.

Çeviri: Erdem ve sağduyu içinde yaşamış olan, iyi bir insan ve kutsal oyunlarda galibiyet kazanmış olan ...N.N... Hermes ve Herakles için bu portreyi (adadı).....

Notion

152 Plataia'daki Eleutheria Galibi ...des'i Onurlandırma Yazıtı

Tanım:

Buluntu yeri: Notion'da bulunmuş.

Yayım yeri: McCabe – Plunkett 1985, s. 2, no. 15.

Ölçüler:

[v. ό] δῆμος
 v. [—].δην Μ[η]τροδώρου
 [νικ]ήσαντα Ἐλευθέρια
 [ἀ συ]ντελοῦσιν οἱ Ἕλληνες
 [ἐν Π]λαταιαῖς [ἀ]γενεῖους
 [v. π]ένταθλ[ο]v. v.

Çeviri: *Halk meclisi Plataia'da Yunanlıların yerine getirdikleri Eleutheria oyunlarında sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisindeki pentathlonu kazanan Metrodoros'un oğlu ...des'i (onurlandırdı).*

Oinoanda**153 Meleagreia Themisinde Galibiyet Alan, ἱερονίκης Lucius Septimius Flavianus Flavillianus****(A)**

Tanım: Alt kısmı ve üst sol kısmı kırılmış, üst kısmı profilli, gri renkli kireçtaşından bir kaide.

Buluntu yeri: Agora'nın batı tarafına açılan sütunlu avlu Lm1'in batı porticosunun işlenmemiş arka duvarının yanında bulunmuş.

Yayım yeri: Hall – Milner 1994, s. 39, no. 31 (SEG 44, 1195)

Ölçüler: Yük. 1.15 m.; Gen. 0.67 m.; Kal. 0.57 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: İS. yak. 230 yılı

[Λου]κιον Σεπτίμιον
 [Φλαο]υ[α]νὸν [Φ]λαβιλλια-
 [νὸ]ν ἱερονείκην παρά-
 [δοξ]ον νεικήσαντα ἀνδρῶν
 5 [παν]κράτιον θέμιδος [. .]
 [Με]λεαργείων ἐπὶ ἀγωνο-
 θέτου Αὐρ. Ἀντιπάτρου
 [τ]οῦ καὶ Κλεάρχου Στε-
 [φ]άνου Μλεους Στεφά-
 10 [ν]ου, (vac.) ἡ πατρίς.

Çeviri: *Stephanos oğlu, M(o)les oğlu Stephanos oğlu Aurelius Antipatros namı diğer Klear-khos'un agonothetesiği zamanında, kent Meleagreia themisinin ...'da yetişkin erkekler kategorisindeki pankration müsabakasını kazanan, kutsal oyunlarda galibiyet kazanmış, muhteşem Lucius Septimius Flavianus Flavillianus'u (onurlandırdı).*

(B)

Tanım: Gri kireçtaşıdan büyük bir kaide.

Buluntu yeri: Agora'nın güney-doğu girişinde *in situ* olarak bulunmuş.

Yayın yeri: Hall – Milner 1994, s. 39-40, no. 32.

Ölçüler: Yük. 2.00 m.; Gen. gövde 0.55 m., üst kısmı 0.71 m. (tahmini); Kal. üst kısmı 0.85 m., gövde 0.77 m.; Harf yük. 0.02-0.025 m.

Tarih: Yak. İS. 230 yılı.

Λούκιον Σεπτίμιου[ν]
 Φλαβιανὸν Φλαβ[ιλλι]-
 ανὸν ἱερρονεῖκ[ην παρὰ]-
 δοξον νεικήσαντα ἀν-
 5 δρῶν πάλην Θέμιδος
 [. .] Μελεαγρείων ἐπὶ
 ἀγωνοθέτου Αὐρ. Ἀντι-
 πάτρου τοῦ καὶ Κλ[εάρ]-
 [χ]ου Στεφάνου Μλεο[υς]
 10 Στεφάνου, (ν) ἡ πατρὶς.
 Ἀθήνας (vac.) [Ἄργ?]ΟΣ
 (amphora) (palm) (çelenk) (çelenk?) (çelenk?)
 (çelenk) (çelenk) (çelenk) (çelenk) (çelenk)
 Λαοδικ- Ἄργος Σάρδεῖς Ἐφε- [Νέ]αν
 εἶαν τὸ Ν σον [Πό]λιν

Çeviri: *Stephanos oğlu, M(o)les oğlu Stephanos oğlu Aurelius Antipatros namı diğer Klearkhos'un agonothesliği zamanında, Meleagreia themisinin ...'da yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazanan, kutsal oyunlarda galibiyet kazanan muhteşem Lucius Septimius Flavianus Flavillianus'u kent (onurlandırdı). Atina, Argos*

Laodikeia, Argos, Sardeis ... kez, Ephesos, Neapolis

154 Marcus Aurelius Toalis'in Galibiyet Listesi

Tanım: Kaide.

Buluntu yeri: Agora'nın güneyinde bulunmuş.

Yayın yeri: Hall – Milner 1994, 17-18, no. 7.

Ölçüler: Yük. 1.50 m.; Gen. üst kısım 0.73 m., gövde 0.53 m.; Kal. üst kısım 0.76 m., gövde 0.65 m.; Harf yük. 0.02-0.03 m.

Tarih: İS. 3. yy.

(a) (profil üzerinde)

M. Αὐρ. Τοαλιου Ὀλυμπηνοῦ

(vac.) καὶ Ἀρυκανδέος (vac.)

παραδόξου (vac.)

Ἰουλίου Εὐαρεστοῦ.

(b) (gönde üzerinde)

ἀγωνοθετοῦντος διὰ βί-

ου Ἰουλίου Λουκίου Πει-

λίου Εὐαρέστου πανηγύ-

ρεως δευτέρας Σευηρεί-

5 ων [[Ἀλεξανδρείων]] Εὐα-

ρεστείων ἧς αὐτὸς συν-

εστήσατο ἐξ ἰδίων χρη-

μάτων εἰς πάντα τὸν

(vac.) χρόνον, (vac.)

10 Αὐρ. Τοαλις νεικήσας ἐν-

δόξως παίδων πανκρά-

τιον· κοινὰ Λυκίων.

(alt kısım)

(çelenk) (çelenk) (çelenk) (çelenk) (çelenk)

Ὀλύμ- Πύθι- Ἄκτι- Ὀλύμ- Ἄκτι-

πια α α πια α

Çeviri: (a) *Olymposlu ve Arykandalı muhteşem Marcus Aurelius Toalis'in (heykeli). Iulius Euarestus'un.*

(b) *Bütün zamanlar boyunca bizzat kendi servetinden düzenlediği Severeia [Aleksandreia] Euaresteia festivalinin 2.'de Iulius Lucius Pilius Euarestos'un yaşam boyu agonotheteslik yaptığı sırada, Aurelius Toalis tüm Lykialılara açık çocuklar kategorisindeki pankration müsabakasını şanlı bir şekilde kazandı. Olympia, Pythia, Aktia, Olympia, Aktia.*

Olympos

155 Pythia Galibi N.N.'a Ait Yazıttan bir Parça

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayın yeri: Gardner 1885, s. 361, no. 137b; TAM II, 1-3, s. 363, no. 946.

Ölçüler:

Tarih:

[-----]

[. . . καὶ?] Φασηλεί[της νεική?]-
 [σας ἐνδ]όξω<ς> Π<ύ>[θια? --]
 [--- ἄ]γῶνος [-----]

Çeviri: ... ve Phaselis vatandaşı ... Pythia'ya .... .. parlak bir şekilde kazandı.

Panorama

156 *Halionikes Epainetos Pamphilos*

Tanım: İki taş üzerine yazılmış bir yazıt. Soldaki taşın sağ tarafı eksik.

Buluntu yeri:

Yayın yeri: Şahin 1981, s. 141-2, no. 268 (SEG IV, no. 304).

Ölçüler:

Tarih:

[Διῦ Π]ανημερίῳ καὶ Ἡρα· ἱερεὺς ἐξ ἐπανγγελίας ἐν Ἡραίοις κατ'

[πενταετηρίδα μετὰ ἱερωσύνην] τῆς Ἑκάτης ἦν ἐτέλεσεν ἐξ ἐπανγγελίας
 μεγαλοπρεπῶς

[καὶ φιλοδόξως Ἐπαινέτος δις τοῦ Γ]αλέστου Πάμφιλος ἄλιονίκης παράδοξος,
 ἰέρια Φλ(αουία) Ἄρτεμ[ον]

[Ἰε(ροκωμῆτις) ὑποδεξάμενοι εἰς τὰς] τοῦ θεοῦ τραπέζας δι' ὅλου τοῦ ἔτους
 πᾶσαν τύχην καὶ ἡλικ[ίαν]

[τῶν κατοικούντων τὴν πόλιν] καὶ τὴν χώραν καὶ πάντων τῶν ἀπὸ τῆς
 οἰκουμένης ἀνθρώπ[ων]

[εἰστίασαν φιλοτίμως] καὶ μεγαλοπρεπῶς πανδαισία λαμπρᾶ καὶ πολυτελεῖ καὶ
 ἀνυπερβλήτω,

[καὶ ἐγυμνασιάρχησαν] θέντες τὸ ἔλαιον πάση τύχῃ καὶ ἡλικία τῇ τε τοῦ
 στεφάνου πα-

[ραλήψει καὶ τὰς τῆς πανηγύ]ρως τῶν Παναμαριῶν ἡμέρας καὶ νύκτας πάσας
 ἀδιαλίπτ[ως]

[ἐν τοῖς δυσὶ βαλανείοις, ἐπὶ δὲ τούτ]οις δόντες καὶ Ζ ,αιε' χρύσειον στέφανον τῇ
 Ἡρα, συνφιλοτ[ι]-

[μουμένων αὐτοῖς τοῦ π]ατρὸς τοῦ ἱερέως Ἐπαινέτου <τοῦ> Γαλέστ[ου κα]ὶ τοῦ
 ἀδελφοῦ Γαλέστου

[τοῦ Ἐπαινέτου καὶ τῆς ἀ]δελφῆς Ἀφίου καὶ τοῦ υἱοῦ Ἐπαινέτου [καὶ τῶ]ν υἱῶν
 τῆς ἱερείας Σου[—]

[καὶ]· εὐτυχῶς.

Çeviri: Zeus Panemerios ve Hera'ya! Sözü üzerine cömert ve ün sever bir şekilde gerçekleştirdiği Hekate rahipiliği ile birlikte beş yıl boyunca vaadi üzerine rahip, Haleia oyunlarının galibi, muhteşem, Galetos oğlu Epainetos oğlu Epainetos Pamphilos ...

Patara**157 *Büyük Kasseia Galibi Marcus Aurelius Aleksion namı diğer Drakon*****Tanım:** Dikdörtgen kaide.**Buluntu yeri:** Patara.**Yayım yeri:** TAM II, 1-3, s. 161, no. 428.**Ölçüler:** Yük. 1.24 m.; Gen. 0.52 m.; Kal. 0.58 m.; Harf yük. 0.04 m.**Tarih:** İS. 2. yy.

Mᾶρκ(ον) Αὐρ(ήλιον) Ἀλεξίωνα τὸν
καὶ Δράκοντα Ἀλεξί-
ωνος δις τοῦ καὶ Βοή-
4 θου Παταρέα, τὸν ἀξι-
ολογώτατον, ἀγωνισά-
μενον ἐνδόξως καὶ
στεφθέντα παίδων
8 πάλην καὶ τὸν ἀγῶνα
τῶν μεγάλων Κασσεί-
ων κοινὰ Λυκίων.

Çeviri: *Aleksion oğlu Aleksion namı diğer Boethes'in oğlu, anılmaya değer, Lykialılara açık Büyük Kasseia agonuna şanlı şerefli bir şekilde iştirak eden ve çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasında taçlandırılmış olan Marcus Aurelius Aleksion namı diğer Drakon'u (onurlandırdı).*

158 *ἱερονίκη Marcus Aurelius Imbras***Tanım:** Dikdörtgen kaide.**Buluntu yeri:** Patara**Yayım yeri:** Hicks 1889, s. 80, no. 33; TAM II, 1-3, s. 161, no. 427.**Ölçüler:** Yük. 1.17 m.; Gen. 0.55 m.; Kal. 0.58 m.; Harf yük. 0.03 – 0.035 m.**Tarih:**

Παταρέων ἡ πόλις, ἡ μη-
τρόπολις τοῦ Λυκίων
ἔθνους, Μᾶρκον Αὐρή(λιον)
Ἴμβραν τρις τοῦ Ἀθηνα-
5 γόρου Παταρέα καὶ Ρό-
διον καὶ Ξάνθιον, τὸν
εὐγενέστατον ἱερονεί-

κην παράδοξον, βου-
λῆς καὶ δήμου κρίσει.

Çeviri: *Lykia Birliğinin metropolisi olan, Pataralıların kenti Athenagoras'ın oğlu, Pataralı, Rhodoslu ve Ksanthoslu en asil soylu, kutsal oyunlarda galibiyet kazanmış olan, muhteşem Marcus Aurelius İmbras'i, Danışma ve Halk Meclisi'nin kararı ile (onurlandırdı).*

Pergamon

159 *Kutsal ve Taç Ödüllü Oyunlarda Galibiyet Kazanan Phillippos Glaukon'un Galibiyet Listesi ve Onurlandırma Yazıtı*

(A)

Tanım: Mavimsi beyaz mermerden kaide.

Buluntu yeri: Gymnasium'da bulunmuş. Env. No. I 145.

Yayım yeri: Fränkel 1890 - 5, s. 345, no. 534.

Ölçüler: Yük. 0.225 m.; Gen. 0.34 m.; Kal. 0.35 m.

Tarih:

ὁ δῆμος ἐτίμησεν

Φίλιππον Ἀσκληπιάδου Γλύκωνα,

..... τὸ δεύ]τερον νικήσαντα

παῖδας πάλην,] ἀγενεῖους παγκρά-

τιον μιᾷ ἡμ]έραι πρῶτον τῶν

Περγαμηνῶ]ν.

Çeviri: *Halk Meclisi, 2. Defa ... Oyunu'nda çocukların güreşini kazanan, bir günde sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisinde pankration müsabakasında Pergamonluların içinde 1. Olan, Asklepiades'in oğlu Phillippos Glykon'u onurlandırdı.*

(B)

Tanım: Beyaz mermerden kırık bir parça.

Buluntu yeri: Gymnasium'da bulunmuş. Env. No. I 8.

Yayım yeri: Fränkel 1890 - 5, s. 345 – 7, no. 535.

Ölçüler: Yük. 0.38 m.; Kal. 0.15 m.; Harf yük. 0.016 m.

Tarih:

[ὁ δῆμος ἐτίμησεν]

[Φίλι]ππον Ἀσκληπιάδου Γλύκω[να, νικήσαντα]

[᾽Ολύμ]πια Πύθια Ἰακτιᾶ ἄνδρα[ς παγκράτιον],

[παῖδας] παγκράτιον· Ἰσθμια [ἄνδρας πυγμῆν]·

[Νέμεια ἐ]ν Ἰαργεῖ δις κατ[ὰ τὸ ἐξῆς πυγμῆν],

5 [καὶ τοὺς λοι]ποὺς ἱεροὺς [καὶ στεφανίτας ἀγῶ]-

[νας ἔν τε Ἄ]σίαι καὶ Ἰ[ταλίαι καὶ Ἑλλάδι].

Çeviri: *Halk Meclisi,*

Olympia, Pythia ve Aktia'da yetişkin erkekler ve çocuklar kategorisindeki pankration müsabakasını, Isthmia'da yetişkin erkekler kategorisindeki boks müsabakasını, Argos'daki Nemeia'da sırası ile iki kez boks müsabakasını ve Asia, İtalya ve Yunanistan'daki geri kalan kutsal ve taş ödüllü yarışmaları kazanan, Asklepiades oğlu, Philippos Glaukon'u onurlandırdı.

160 Kutsal Eis elastik Agonlarda Galibiyet Kazanmış Tiberius Claudius Milatos

Tanım: Altar formunda, beyaz mermerden iki parçaya ayrılmış bir kaide. Üst tarafında heykelin durduğuna dair izler bulunmakta.

Buluntu yeri: Büyük Altarın altında batı terasınca bulunmuş. Env. No. II 169.

Yayın yeri: Fränkel 1890 - 5, s. 340-1, no. 523.

Ölçüler: Yük. 0.86 m.; Gen. 0.33 m.; Kal. 0.33 m.; Harf yük. ---

Tarih:

ἀγ[αθῆ τύχη]

Τι(βερίαν) Κλ(αυδίαν) Μελιτίνην,

ἱερασαμένην τῆς Νι-

κηφόρου καὶ Πολιάδος

5 Ἀθηνᾶς ἐνδόξως καὶ φιλο-

τίμως, θυγατέρα Τι(βερίου) Κλ(αυδίου) Μι-

λάτου, δρομέως παραδόξου,

[ν]ικήσαντος ἱερούς εἰσε-

[λα]στικούς ἀγῶνας δέκα,

10 [ύμ]νωδοῦ θεοῦ Αὐγούστου,

στρατηγ[οῦ π]ρώτου καὶ πά-

σας ἀρχᾶς καὶ λ[ει]τουργίας ἐκ-

τελέσαντος ἀ[μέμ]πτως, καὶ Κλ(αυδίας)

Φημίας θυγατέρα, ἱε[ρ]είας θεᾶς

15 Φαυστείνης καὶ ἐπιτε[λε]σάσ[η]ς

ταυροκάθαψιν ἐπὶ δύο ἡμέρ[ας],

ἐκγόνη<v> Τι(βερίου) Κλ(αυδίου) Κλήμεντος κα[ὶ . . .]

. . . σίας Μελι[τί]ο[υ . . .]ικὸν συντε[λέσα]-

σαν καὶ ἐκ προγόνων ἰέρειαν.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Koşucu muhteşem, 10 kutsal, eis elastik yarışmada galibiyet kazanmış olan, tanrısız Augustus'un hymnos şarkıcısı, στρατηγ[οῦ π]ρώτου ve bütün*

memuriyetleri ve liturgicaları kusursuz bir şekilde tamamlayan Tiberius Claudius Milatos ve tanrısal Faustina'nın rahibesi ve iki gün boyunca boğa dövüşlerini yerine getirmiş olan Claudia Pheia'nın kızı, Tiberius Claudius Klemens' in torunu, ... Nikephoros ve Athena Polias'ın şanlı ve ünsever bir şekilde rahibeliğini yapmış olan Tiberia Claudia Melitines'i (onulandırdı).

161 Hippolokhos'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Beyaz mermerden kaide.

Buluntu yeri: Pergamon'da gymnasiumda bulunmuş.

Yayım yeri: Fränkel 1895, no. 536.

Ölçüler: Yük. 0.23 m.; Gen. 0.69 m.; Kal. 0.48 m.; Harf yük. 0.017 – 0.020.

Tarih: İS. 1. Yy. ?

ὁ δ[ῆ]μος

Ἴππόλοχον Ἀσκληπιάδου, νικήσαντα

παῖδας πάλην καὶ παγκράτιον,

ἀγενεῖους πάλην καὶ παγκράτιον,

5 ἄνδρας πάλην καὶ παγκράτιον,

ἐπιδόντα δὲ ἑατὸν καὶ ἐς Ῥώμην ὑπέρ

τῆς πατρίδος ἐπὶ τοὺς τῶν ἡγουμένων ἀγῶνας.

Çeviri: Halk meclisi, çocukların güreş ve pankrationunu, sakalı yeni bitmiş delikanlıların güreş ve pankrationunu, yetişkin erkeklerin güreş ve pankrationunu kazanan, liderlerin yarışmaları sırasında vatani için Roma'ya kendini teslim etmiş olan Asklepiades oğlu Hippolokhos'u (onulandırdı).

162 Namertes'i Onurlandırma Yazıtı

Tanım:

Buluntu yeri: Pergamon, gymnasiumda bulunmuş.

Yayım yeri: IGRR IV, no. 496.

Ölçüler:

Tarih:

ὁ δῆμος ἐτίμησεν

Ναμέρτην Ἡρώιδου, νικήσαντ[α]

τὸν ὑπὸ τοῦ κοινοῦ τῆς Ἀσί[ας]

ἀγόμενον ἱερόν καὶ στε –

φανείτην ἀγ[ῶνα].

Çeviri: Halk Meclisi Asia Birliği tarafından düzenlenmiş olan kutsal ve taç ödüllü oyunları kazanan, Herodos oğlu Namertes'i onulandırdı.

163 N.N.u Onurlandırma Yazıtı

Tanım:

Buluntu yeri: Pergamon.

Yayım yeri: IGRR IV, no. 498.

Ölçüler:

Tarih:

Çelenk içinde:

Ῥ[ώμη] Νεαπόλις Πύθια Νέμεια

ή βουλή καὶ

ὁ δῆμος

[ἐ]τίμη[σεν]

...ιαξ...ο... . . . .

Πέργαμο[ν]

τὰ μέγαλα

Σεβαστὰ Ῥ[ω]-

μαῖα ἐπ. .

α. .ουζ. . . . .

Çeviri: *Roma, Naples, Pythia, Nemea*

Danışma ve Halk Meclisi, Büyük Sebasta Romaia 'yı ... .. Pergamon vatandaşı (falancayı) onurlandırdı.

Philadelphia

164 νεμεονίκης Neoptolemos Marcus 'un İmparator Trajanus'a İthafı

Tanım: Beyaz mermerden kaide.

Buluntu yeri: Philadelphia, Çavuşlar yakınında bir arazide bulunmuş.

Yayım yeri: TAM V.3, s. 121, no. 1544; AE 1990, s. 281-2, no. 948.

Ölçüler: Yük. 1.20 m.; Gen. 0.73 m.; Kal. 0.60 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih: İS. 116 / 7 yılı.

[Αὐτοκράτορι]

Νέρουα Τραιανῶ Καίσα-

ρι Σεβαστῶ Γερμανικῶ

Δακικῶ Παρθικῶ Ἀρίστῳ

5 καὶ τῇ κατοικίᾳ τὸν Δία

Σωτῆρα Νεοπτόλεμος Δι-

οδότου Μᾶρκος νεμεο-

νεϊκής ἀνέστησεν ἐν τῶν

ἰδίωv KA[---]

10 ἔδωκε [---]

ΔΡΑΛΕ [---]

PIN [---]

Çeviri: *İmparator Nerva Traianus Kaisar Augustus Germanicus Dacicus Particus Optimus ve Katoikia için Diodotos oğlu Nemea Oyunları Galibi Neoptolemos Marcus, Zeus Soter'in (heykelini) bizzat kendi cebinden dikti ... verdi...*

165 Büyük Sebasta Anaeitia Galibi Aurelius Eugeneter'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Mavi damarlı beyaz mermerden kaide.

Buluntu yeri: Muhuselar / Musurdar Ağa sarayının eski duvarında bulunmuş.

Yayım yeri: TAM V.3, no. 1480.

Ölçüler: Yük. 1.20 m.; Gen. 0.48 m.; Harf yük. (str. 1) 0.04, (str. 2 vdd.) 0.025 m.

Tarih: İS. 2. – 3. yy.

ἀγαθῆι τύχηι

ἡ βουλῆ καὶ ὁ δῆμος

Αὐρ. Εὐγενέτορα

Ἐλπιδιανοῦ Φιλαδελ-

5 φέα, ἔφηβον πανκρα –

τιαστήν, νεικήσαν-

τα τὰ μεγάλα Σεβασ-

τὰ Ἀναείτεια ἐνδό -

ξως ἐπὶ Αὐλοῦ Ὅστί -

10 ου Ἰέρωνος βουλάρ-

χου· στήσαντος

τὴν τειμὴν τοῦ ἀξι -

ολογωτάτου βουλάρ-

χου ἐκ τῶν εἰδίωv.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Danışma ve Halk Meclisi, Boule başkanı Aulus Hostius Hieron'un zamanında Büyük Sebasta Anaeitia'yi parlak bir şekilde kazanan, ephebos pankratiastçi, Elpidianus'un oğlu Philadelphialı Aurelius Eugeneter'u onurlandırdı; ödülün dikilmesini anılmaya değer boularkhes bizzat kendi cebinden (karşıladi).*

166 Tanrıça'nın Agonunda (Sebasta Anaeiteia) Galibiyet Kazanan Aleksandros III Flaccilianus'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Mavimsi mermerden kaide.

Buluntu yeri: Alaşehir

Yayın yeri: TAM V.3, no. 1460.

Ölçüler: Yük. 1.10 m.; Gen. 0.60 – 0.67 m.; Kal. 0.42 m.; Harf yük. 0.028 m.

Tarih: İS. yak. 2. yy.

ἀγαθῆ τύχη·
 Ἀλέξανδρον
 γ' Φλακκιλια –
 νὸν Κρίσπος
 5 β' Νεικάνωρ
 ὁ βούλαρχος
 κατὰ τὰ δόξαν –
 τα τῆ βουλῆ,
 νεικήσαντα
 10 τὸν τῆς θεοῦ
 ἀγῶνα.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Tanrıça'nın yarışmasını kazanmış olan Aleksandros III Flaccilianus'u boularkhos Crispus II Neikanor boulenin verdiği karar uyarınca (onurlandırdı).*

167 Periodonikes Publius Pompeius Eutykhes namı diğer Ninnaros

Tanım: Mermerden kaide.

Buluntu yeri: Alaşehir.

Yayın yeri: TAM V.3, no. 1472.

Ölçüler: Yük. 1.41 m.; Gen. 0.55 m.; Kal. 0.18 m.; Harf yük. (str. 1) 0.03, (str. 2 vdd.) 0.023; (str. 22 – 24) 0.019 m.

Tarih: İS. 2.yy.in 2. yarısı

ἀγαθῆι τύχηι·
 vacat
 vacat
 Πομπηϊαν Προῖσκαν
 τὴν καὶ Συλλεῖναν
 Σμυρναίαν καὶ Φιλαδελ-
 5 φίδα, Κορ. Ὀνησίμης
 τρὶς ἀρχιερείας ἐγ-
 γόνην, Ρουπιλίας Συλ-
 λείνης, τῆς Σελλίου

Σύλλα τοῦ ἀξιολογω-
 10 τάτου ἀσιάρχου καὶ
 θαυμασιωτάτου ῥή-
 τορος ἀδελφῆς, θυγα –
 τέρα, καὶ Πο. Πομπηίου
 Εὐτύχους τοῦ καὶ Νιν –
 15 ναρου β' περιοδονεῖ -
 κου, ξυστάρχου θυ –
 γατέρα Μ. Κλ. Στατιανὸς
 Ῥαβιανὸς τὴν γλυκυ –
 τάτην ἑαυτοῦ σύμβιον
 20 σεμνότητος καὶ φι –
 λανδρίας χάριν·
 vacat
 προνοησαμένου τῆς
 ἀναστάσεως Γ. Ἰουλ.
 Ἰουλίου.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Üç defa başrahibe olan Cornelia Onesime'nin torunu, anılmaya değer asiarkhes ve hayranlık uyandıran rhetor Sellius Sulla'nın kızkardesi Rupilia Sullina'nın ve 2 defa periyodik oyunların galibi, ksystarhkes Publius Pompeius Eutykhes namı diğer Ninnarus'un kızı, Marcus Claudius Statianus Rabianus'un en tatlı hayat arkadaşı, Smyrna ve Philadelphia vatandaşı Pompeia Preiska namı diğer Sullina, eşine karşı sevgisi ve ağırbaşlılığından dolayı (onurlandırıldı). (Kaidenin) dikilmesini Gaius Iulius sağladı.*

168 περιοδονείκης Titus Aelius Aurelius Metrodoros'un Kızını Onurlandırma Yazıtı.

Tanım: Mermerden dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Alaşehir'de bulunmuş. Şu an Manisa Müzesi'nde (Env. No. 267).

Yayın yeri: Malay 1994, s. 37-8, no. 40; TAM V.3, no. 1478.

Ölçüler: Yük. 1.22 m.; Gen. 0.57 m.; Kal. 0.45 m.; Harf yük. 0.023 m.

Tarih: İS. 2.yy.dan önce değil (Moretti)

Αἰλ. Αὐρ. Στρατονείκην
 τὴν ἰέρειαν Τ. Αἰ. Αὐρ. Μητρο[ό]-
 δωρος παράδοξος πε-
 4 ριοδονείκης, ξυστάρ-
 χης ὁ πατήρ κατὰ τὰ ὑπ[ὸ]

- [βουλε]υτής, ξυστάρχης διὰ βίου
 5 [τῶν] μεγάλων ἀγῶνων Δείων Ἀ[λεί] –
 [ων] Φιλαδελφείων καὶ Λακεδαιμό -
 νιος βουλευτῆς καὶ Ἀθηναῖος κα[ὶ]
 Ἐφέσιος καὶ Νεικοπολείτης καὶ ἄ[λ]-
 λων πόλεων πολλῶν πολείτης,
 10 νεικήσας τοὺς ὑπογεγραμμένου[ς]
 ἀγῶνας· Σεβήρεια ἐν Νεικέα παιδ[ων]
 πένταθλον πρώτη τρειάδι, Βα[λ]-
 βίλληα ἐν Ἐφέσῳ παιδων πέντ[α]-
 θλον πρώτη τρειάδι, Τραιάνε[ια]
 15 ἐν Περγάμῳ ἀγενείων στάδι[ον],
 Ἀδριάνεια ἐν Ἀθήνα[ις ἀγενείων]
 στάδιον πένταθ[λον, Χρυσάνθινα (?)]
 ἐν Σάρδεσιν ἀγ[ενείων στάδιον],
 Ἀπολλώνει[α Πύθια ἐν Ἱεραπόλει (?)]
 20 [ἀ]γενείων στ[άδιον, Ἄκτια ἐν Νει]-
 [κοπ]όλει [ ]

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Pentathlon sporcusu, Kibyra, Philadelphia vatandaşı ve buleutesi, Büyük Deia Haleia Philadelphia yarışmalarının yaşam boyu ksystarkhesi, Lakedaimon vatandaşı ve buleutesi, Atina, Ephesos, Nikopolis ve diğer birçok kentin vatandaşı Polykrates aşağıda yazılı olan yarışmaları kazandı: Nikaia'daki Severeia yarışmasında çocuklar kategorisindeki pentathlon müsabakasında ilk üç yarışmada, Ephesos'taki Balbillea'da çocuklar kategorisindeki pentathlon müsabakasında ilk üç yarışmada, Pergamon'daki Traianeia'da sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisindeki stadion koşusunda, Atina'daki Hadrianeia'da sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisindeki stadion koşusu, pentathlon müsabakasında, Srades'teki Khrysanthina'da sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisi stadion koşusunda, Hierapolis'teki Apollonia Pythia'da sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisi stadion koşusu, Nikopolis'teki Aktia'da.....*

171 N.N.'un Galibiyet Listesi

Tanım: Kaide.

Buluntu yeri: Alaşehir.

Yayımlı yeri: TAM V.3, no. 1507

Ölçüler:

Tarih: Severus Dönemi ya da daha geç.

[ ]

- Ἀδριάνεια ἐν Εφέ -
 σω, Δεῖα Ἄλεια ἐν
 Φιλαδελφεία, κοινὰ
 Ἀσίας ἐν Φίλα -
 5 δελφεία, κοινὸν
 Βειθ<υ>νίας ἐν Νεικο -
 μηδεῖα, Τραιάνεια
 ἐν Περγάμω, Ὀλύμ-
 πια ἐν Κυζίκω, Ἀσ-
 10 κλήπεια ἐν Ἀγκύρα,
 ἐν Καισαρεία τῇ πρὸς
 τῷ Ἀργαίω κοινὸν
 Καππαδόκων,
 Σευήρεια ἐν
 15 Νεικομηδεῖα,
 Δεῖα Ἄλεια ἐν Φίλα -
 δελφεία, κοινὰ Ἀσί -
 ας ἐν Φιλαδελφεία,
 Ἀπολλώνεια Πύθια β'
 20 ἐν Ἱεραπόλει.

Çeviri: ..... Ephesos'taki Hadrianeia'yi, Philadelphia'da Deia Haleia'yi, Philadelphia'da Asya Birlik Oyunlari, Nikomedeia'da Bithynia Birlik Oyunlari, Pergamon'da Traianeia'yi, Kyzikos'ta Olympia'yi, Ankyra'da Asklepeia'yi, Argaios eteğindeki Kaisareia'da Kappadokia Birlik Oyunlari, Nikomedeia'da Severeia'yi, Philadelphia'daki Deia Haleia'yi, Philadelphia'daki Asya Birlik Oyunlari, Hieapolis'teki Apolloneia Pythia'yi.

172 N.N.'un Heykel Kaidesinin Yazıtı

Tanım: İki parçaya ayrılmış mermer kaidenin alt parçası.

Buluntu yeri: Alaşehir. Şu an Manisa Müzesi'nde (Env. No. 6446).

Yayın yeri: TAM V.3, no. 1508.

Ölçüler:

Tarih: İS. 3. yy. (?)

[- - - παγκρατι(?)]-

αἰτήτης, π[λ]ειστο-

νείκης παράδο -

ξος, ξυστάρχης
 5 διὰ βίου, ἑαυτὸν
 ἀνέστησεν τῇ
 γλυκυτάτῃ πα –
 τρίδι· Ϝ εὐτυχεῖ –
 τε.

Çeviri: ... pankatiast sporcusu, bir çok galibiyet kazanmış olan, muhteşem, yaşam boyu ksystarkhes N.N. en tatlı vatan için bizzat kendi (heykelini) diktirdi. Sağlıcakla!

Pogla

173 Aurelius Hermaios namı diğer Demarkhos ve Aurelius Hermianos Antonianus'un Onurlandırma yazıtı

Tanım:

Buluntu yeri: Pogla.

Yayımyeri: BCH 16 (1892), 424, 53.

Ölçüler:

Tarih:

Αὐρ. Ἑρμαῖος ὁ κὲ
 Δήμαρχος καὶ
 [Α]ὐρ. Ἑρμιανὸς Ἀν-
 τωνιανὸς ἀγω-
 5 νησάμενοι ἐνδό-
 ξως, νεικήσαντες
 καὶ συστεφθέντες
 π[αῖδ]ων πανκρά-
 [τιον] ΤΟΝΟΣΠΕΝ

Çeviri: ..... yarışmasında çocuklar kategorisinde pankration müsabakasını kazanan ve birlikte taçlandırılan, şanlı bir şekilde dövüşmüş olan Aurelius Hermaios namı diğer Demarkhos ve Aurelius Hermaios Antonianus.

Priene

174 Büyük Didymeia Galibi Philiskos'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım:

Buluntu yeri: Mykale. Bir Yunanlı tarafından M. Wagener'e iletilmiş.

Yayım yeri: Le Bas – Waddington 1870, s. 367, no. 1568.

Ölçüler:

Tarih:

ή βουλή καὶ ὁ δῆμος ἐτίμησεν
 Φιλίσκον Ἀπολλωνίδος
 . . . ἦσαντα καὶ [νικ]ήσαντα
 πανηγύρει τ[ῶ]ν μεγάλ[ω]ν Διδυμ(εῖ)[ω]ν
 πένταθλον - - - - -

Çeviri: *Danışma ve Halk Meclisi büyük Didymeialıların panegyrisinde ... pentathlonu kazanan ve ..., Apollonis oğlu, Philiskos'u onurlandırdı.*

Rhodos Peraia**175 Kydnos'un Galibiyet Listesi****Tanım:****Buluntu yeri:**

Yayım yeri: Maiuri 34, Rhodos Rhodos aet Rom NSER Rhodes, Peraia 34.1

Ölçüler:**Tarih:**

Κύδν[ος - - -]ιμο - - - -
 νικάσας Πύθια,
 παῖδας πυγμᾶν Ἄλεια,
 παῖδας πυγμᾶν Ῥωμαῖα, παῖδας
 πυγμᾶν Ἀφροδείσεια ἰσολύμπια ἐν
 - - ῶ, παῖδας πυγμᾶν καὶ παγκράτι[ον]

Çeviri: *...imo.. 'nun oğlu Kydnos, Pythia'yi, Haleia'da çocukların boks müsabakasını, Romaia'da çocukların boks müsabakasını, ... 'daki isolympia Aphrosidisia'da çocukların boks müsabakasını, ... 'da çocukların boks ve pankration müsabakasını kazandı.*

Sagalassos**176 Klareia Agonunda Galibiyet Almış Attalos'u Onurlandırma Yazıtı**

Tanım: Yerel beyaz kireç taşından dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Sagalassos, Yukarı Agora'nın kuzeyinde

Yayım yeri: Devijver – Waelkens 1995, s. 119, no. 7

Ölçüler: Yük. 1.225 m.; Gen. 0.575 m.; Kal. 0.525 m.; Harf yük. (str. 1) 0.043 m., (str. 2 – 5) 0.027 m.

Tarih:

ὁ δῆμος
 Ἄτταλον Νέωνος Δημητρίου
 πάλη νεικήσαντα Κλάρεια Τι-

βερίου Κλαυδίου Κλαυδίου Ἰλαρχ-
ου υἱοῦ Κυρεῖνα Πεῖσιωνος Κυρεῖ[να].

Çeviri: *Halk Meclisi, Kyreinalı Claudius Ilarkhos oğlu Kyreinalı Tiberius Claudius Peison'un Klareia yarışmasında güreşi kazanan Demetrios oğlu Neon oğlu Attalos'u (onurlandırdı).*

177 Gaius Iulius ..... Leukadios ve Aurelius Antiokhianus Papianus Antiokhos'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım:

Buluntu yeri: Sagalassos.

Yayın yeri: Lanckronski 1892, s. 225, no. 194.

Ölçüler:

Tarih:

[ή βουλή κα]ὶ ὁ δῆμος
[καὶ ἡ γερ]ουσία
[ἐτείμησ]αν Γάιον Ἰού[λιον]
ΟΣ.Ο.Περα Λευκάδι<ο>ν
5 Σαγαλασσέα καὶ Περγαῖον
καὶ Αὐρήλιον
Ἀντιοχιανὸν Παπιανὸν
Ἀντίοχον Σαγαλασσέα
καὶ Κλαυδιοσελευκέα
10 καὶ Τιμβριαδέα, βουλευτικὸν
νεικήσαντα καὶ συνστεφα-
νωθέντα παίδων πανκρά-
τιον ἀγῶνα [Κλαρεῖο]ν,
ἀγωνοθετο[ῦντος τοῦ]
15 ἀξιολογωτάτου [— — —]
— — —

Çeviri: *Danışma, Halk ve Yaşlılar Meclisi, anılmaya değer ..... 'nın agonotheteslik yaptığı sırada, Klareia agonunun çocuklar kategorisi pankration müsabakasını kazanarak birlikte taçlandırılmış olan Sagalassos ve Perge vatandaşı Gaius Iulius ... Leukadios ve Sagalassos, Klaudioseleukia ve Tymbriada vatandaşı, boule üyesi Aurelius Antiokhianus Papianus Antiokhos'u onurlandırdı.*

178 Aurelius Idomeneus'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Kaide.

Buluntu yeri: Sagalassos.

Yayın yeri: Lanckronski 1892, s. 227, no. 202.

Ölçüler:

Tarih:

ή βουλή καὶ
 ὁ δῆμος
 ἐτείμησεν
 Αὐρ. Ἰδομενέα,
 5 υἰὸν Αὐρ. Ἰδομε-
 νέως ἐ[νδ]ό[ξως]
 νεικήσαντα
 ἀγῶνα Κλάρει-
 ον παίδων
 10 πάλην, ἀγω-
 νοθετοῦν-
 τος διὰ βίου
 Κλ. Φιλιππια-
 νοῦ Οὐάρου
 15 ΤΕ(?) υἱοῦ πόλε-
 ως φιλοπά-
 τριδος [κ]αὶ φι-
 λοδότου.

Çeviri: *Danışma ve Halk Meclisi, şehrin oğlu vatansever ve ünsever Claudius Philippianus Varus'un yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, Klareia Yarışması'nın çocuklar kategorisi güreş müsabakasını şanlı bir şekilde kazanmış olan, Aurelius Idomeneus oğlu Aurelius Idomeneus'u onurlandırdı.*

Saittai

179 Pythia Oyunlarında Galibiyet Kazanmış Marcus'un Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Üçgen alınlıklı, en üst kısmı kırık, mermer stel. Yazıtın üst kısmında kabartma şeklinde bir taş bulunmakta.

Buluntu yeri: Saittai.

Yayın yeri: Tanyeri 1985, 80, no. 3 (SEG 35, 1236)

Ölçüler: Yük. 0.70 m.; Gen. 0.49 m.; Kal. 0.075 m.; Harf yük. 0.015 – 0.02 m.

Tarih: İS. 189-190 yılları.

ἔτ(ους) σοδ' μη(νός) Ἀπελλέου θι'

- 2 Μᾶρκον τὸν παράδοξον
 ἢ συνβίωσις ἐτίμησεν
 4 ζή(σαντα) ἔτ(η) κ'
 Πυθικὸν πανκρατιαστήν

Çeviri: *Yıl 274, Apelleos ayının 19'u, Dernek 20 yıl yaşayan, muhteşem Pythia pankratiastçısı Marcus'u onurlandırdı*

Sardes

180 *Marcus Aurelius Demonstratos Damas'ın Galip Geldiği Kutsal Oyunların Listesi*

Tanım: Mavimsi mermerden bir blok.

Buluntu yeri: Antik stadyum bölgesinde bulunmuş.

Yayım yeri: Buckler – Robinson 1932, s. 83-87, no. 79.

Ölçüler: Yük. 1.46 m.; Gen. 0.885 m.; Kal. 0.66 m.; Harf yük. 0.022 m.

Tarih: İS. 212 – 217 yılları.

A

- [Μᾶρκος Αὐρήλιος Δημόστρατος Δαμᾶς, Σαρδι]-
 [ανός, Ἀλεξανδρεὺς, Ἀντινοεὺς, Νεικομηδεὺς],
 [Τραλλιανός, Ἐφέσιος, Σμυρναῖος, Μειλήσι]-
 [ος, Περγαμηνός, Κ[ορίνθιος, Ἀθηναῖ]-
 5 ος, Ἀργεῖος, Λακεδ[αιμόνιος, Δελφός, Ἡ]-
 [λ]εῖος, νεικήσας ἀ[γῶνας τοὺς πάντας]
 [ρ . .'], ὧν ἱεροὺς εἰσελαστικο[ὺς ξη' Ἰταλίας]
 Ἑλλάδος Ἀσίας Ἀλεξανδρεῖ[ας τοὺς ὑ]-
 πογεγραμμένους· Ὀλύμπια ἐ[ν Πείση .],
 10 Πύθια ἐν Δελφοῖς γ', Ἰσθμια ε', [Νέμεα .],
 τὴν ἐξ Ἀργους Ἀσπίδα γ', Ῥώμη[ν Καπι]-
 τάλια β', Ποτιόλους β', Νέαν πόλ[ιν .],
 Ἄκτια β', Ἀθήνας ι', Παναθήναια μ[έν .],
 Πανελλήνια δὲ γ', Ὀλύμπεια [., Ἀδρια]-
 15 [ν]εια α', Ῥόδον Ἄλεια γ', Σάρδεις [Χρυσάν]-
 θινον δ', Ἐφεσον θ', Σμύρναν ζ', [Πέργα]-
 μον Αὐγούστεια γ', Ἀλεξανδρεῖ[αν ., Ῥώ]-
 μην ἐπινείκια τῶν κυρίων αὐτοκρα[τόρων]
 Ἀντωνίνου καὶ Κομμόδου, ἐστεφα[νώθη]

- 20 χρυσῶ στεφάνῳ καὶ ἔλαβε χρυσοῦν [βραβεῖ]-
 ον, αἰτησάμενος καὶ τυχῶν παρὰ τ[ῶν κυ]-
 [ρ]ίων ἡμῶν θειοτάτων Αὐτοκράτορ[ων]
 Σεουήρου καὶ Ἀντωνίνου τήν τε ἀρχιερ[-
 [ω]σύνην καὶ τὰς ξυσταρχίας εἰς τή[ν τῶν]
 25 παίδων διαδοχὴν·
 ἀναστησάντων τὸν ἀνδριάντα Αὐ[ρηλίου]
 Δαμᾶ ἀρχιερέως τοῦ σύμπαντος ξ[υστοῦ]
 διὰ βίου, ξυστάρχου καὶ ἐπὶ βαλ[ανείων]
 [τ]οῦ Σεβαστοῦ, πλειστονεῖκου π[αραδόξου]
 30 καὶ Μάρκου Δημοστρατιανοῦ π[λειστο]-
 νεῖκου παραδόξου καὶ Δημο[στράτου]
 Ἑγεμονίδου πλειστονεῖκο[υ παραδό]-
 ξου καὶ Δαμιανοῦ ξυστάρχου]
 τῶν πα[ίδων]·
 35 καὶ ὅσου[ς] θε[ματικούς]

B

[ἡγωνίσαστο·]

.....

.....ς γ´

[κοινὸν Θ]εσ[σα]λίας γ´

5 [Θεσπιάς Ἑρω]τίδεια α´

..... α´

..... β´

.....α]ς α´

.....α δ´

10 .....ν α´

..... α´, νῦν ἱερός

.....γ...ον α´, νῦν ἱερός

.....θον α´, νῦν ἱερός

[Ὀλύμπ]εια τῆς Μακεδονίας [.]

- 15 ..... β'
 [κοινὰ Ἀρκ]άδων ἐν Μαντινεΐα γ'
 [Λακεδεΐ]μονα ς'
 [Εὐρύκλ]εια β', νῦν ἱερός
 [Οὐράνη]α γ'
 20 [Λεωνίδ]εια α'
 [Δημητρι]άδα Μακεδονίας α'
 [Ἑλλώτ]εια ἐν Ἴσθμῳ δ'
 [Εὐκλεῖ]α ἐν Ἴσθμῳ γ'
 .....ονα α'

C

- μόνος καὶ πρῶτος τῶν [ἀπ' αἰ]-
 ῶνος ἀνθρώπων νεικήσ[ας]
 παίδων μὲν ἱεροὺς κ',
 ἐκ παιδὸς δὲ τὸν ἄνδρα
 5 προσβὰς ἱεροὺς μη',
 ἐν οἷς πυγμαῆς Πύθια ἐν
 Δελφοῖς, Ἴσθμια, Νέμεα,
 Ἄδριάνεια Φιλαδέλφειον
 ἐν Ἀλεξανδρείᾳ·
 10 τειμηθεῖς ὑπὸ Θεοῦ Μάρκου
 καὶ Θεοῦ Κομμόδου πολει-
 [τ]εῖα μὲν Ἀλεξανδρέων ἰθ[α]-
 [γ]ενεῖ, ξυσταρχίαις δὲ ταῖς
 ὑπογεγραμμέναις·
 15 Ῥώμης Καπιτωλίων,
 Σάρδεων Χρυσανθίνου,
 Σάρδεων κοινοῦ Ἀσίας,
 Μειλήτου Διδυμείων,
 Ἀλεξανδρείας Ἀδριανείου
 20 Φιλαδελφείου,

Ἄλεξανδρείας Σεβαστείου,
 Ἄλεξανδρείας Σελευκείου,
 Ἄντινόου πόλεως καὶ τῶν
 ἐν Αἰγύπτῳ πάντων,
 25 Τράλλεων κοινῶ Ἀσίας,
 Νεικομηδείας κοινῶν Βειθυν[ίας],
 Λακεδαίμονος Εὐρυκλείων,
 καὶ ὑπὸ Θεοῦ Σεουήρου καὶ τοῦ κυ-
 ρίου ἡμῶν Θειοτάτου Αὐτοκράτο-
 30 ρος Ἄντωνίνου ἄλλαις τε πολ-
 λαῖς καὶ μεγάλαις τειμαῖς κα[ὶ]
 ξυσταρχίαις Εὐσεβείων ἐν Πο-
 τιόλοις καὶ Σεβαστῶν ἐν Νέα
 πόλει.

Çeviri: (A) Sardes, İskenderiye, Antinoeia, Nikomedeia, Tralleis, Ephesos, Smyrna, Miletos, Pergamon, Korinthos, Atina, Argos, Lakedaimon, Delphoi, Elis vatandaşı olan Marcus Aurelius Demonstratos Damas 100 küsur yarışmada, ki bunların içinde aşağıda yazılmış olan İtalya'nın, Yunanistan'ın, Asya'nın ve İskenderiye'nin 68 kutsal eis elastik agonunda galibiyet kazandı: Pisa'daki Olympia'da ? kez, Delphoi'daki Pythia'da 3 kez, Isthmia'da 5 kez, Nemea'da ? kez, Argos'daki Kalkan (yarışmasında) 3 kez, Roma Kapitolia'da 2 kez, Putioli'de 2 kez, Naples'de ? kez, Aktia'da 2 kez, Atina'da 10 kez, Panathenaia'da ? kez, Panhellenia'da 3 kez, Olympeia'da ? kez, Hadrianeia'da 1 kez, Rhodos Haleia'da 3 kez, Sardes Khrysanthinon'da 4 kez, Ephesos'da 9 kez, Smyrna'da 6 kez, Pergamon Augusteia'da 3 kez, Aleksandreia'da ? kez, Roma'da imparatorlar Antoninus ve Commodus'un galibiyeti için yapılan şenliklerde, altın çelenkle taçlandırıldı ve altından brabeion aldı, En Tanrısal İmparatorlarımız Severus ve Antoninus nezrinde çocuklarının vekaletiyle başrahipliğe ve ksystarkhesliğe önerildi ve bu görevlere ulaştı. Bu heykel yaşam boyu tüm ksystos'un başrahibi, ksystarkhos ve Sebastosların hamamlarının (denetleyicisi) birçok galibiyet kazanmış, muhteşem Aurelius Damas, birçok galibiyet kazanmış, muhteşem Marcus Demonstratianos, birçok galibiyet kazanmış, muhteşem Demonstratos Hegemonides ve çocukların ksystarkhes'i Damianus tarafından dikildi. Böylesine çok tematik yarışmalarda da çarpıştı.

(B) ....; .....s 1 kez; Thessalia Birlik (Yarışmalarında) 3 kez; Thespia'nın Erotideia'sında 1 kez; ..... 1 kez; ..... 2 kez; .....as 1 kez; .....a 4 kez; .....n 1 kez; ..... 1 kez; şuan kutsal .....n..on'da 1 kez; şuan kutsal .....thon'da 1 kez; Makedonia'nın şuan kutsal Olympeia'sında ? kez; ..... 2 kez; Mantineia'daki Arkadia Birlik (Yarışmasında) 3 kez; Lakedaimona'da 6 kez; Eurykleia'da 2 kez; Ouranea'da 3 kez; Leonideia'da 1 kez; Makedonia'nın Demetriada Oyunlarında 1 kez; Isthmos'daki Helloteia'da 4 kez; Isthmos'daki Eukleia'da 3 kez; .....ona'da 1 kez.

(C) Bütün zamanlar için insanların içinde ilk ve tek olan çocuklar kategorisinde 20 kutsal galibiyet kazanan, çocukluktan erkeklığe geçerken 48 galibiyet kazanan, ki bunlar arasında Delphoi'daki Pythia, Isthmia, Nemea, Aleksandreia'daki Hadrianeia Philadelpheia'da boks

karşılaşmaları (vardı). Rahmetli Marcus ve Commodus tarafından İskenderiye'nin yasal vatandaşlığı ile, ayrıca aşağıda yazılı olan ksystarkhialarla onurlandırıldı: Roma'daki Capitolia (yarışmalarının), Sardes'deki Khrysanthina'nın, Sardes'deki Asya Birlik (yarışmalarının), Miletos'daki Didymeia'nın, İskenderiye'deki Hadrianeia Philadelphia'nın, İskenderiye'deki Sebasteia'nın, İskenderiye'deki Seleukeia'nın, Antinoopolis'in ve Mısır'daki bütün kentlerin, Tralleis'deki Asya Birlik (yarışmalarının), Nikomedeia'daki Bithynia Birlik (yarışmalarının), Lakedaimon'daki Eurykleia'nın ve rahmetli Severus ve efendimiz en tanrısal İmparator Antoninus tarafından başka bir çok ve büyük onurlarla ve Puteoli'deki Eusebeia'nın ve Naples' deki Sebastonların ksystarkhiasi ile (onurlandırıldı).

Selge

181 Olympia Galibi N.N.'a ait Fragman

Tanım: Kireçtaşından bir fragment. Ödül taçının resmedildiği bir rölyef, çevresi tamamıyla kırılmış.

Buluntu yeri: Stadium civarındaki bir evde bulunmuş.

Yayın yeri: Nollé – Schindler 1991, s. 117, no. 58.

Ölçüler: Kaydedilmemiş. Harf yük. str. 1'de 0.032 m., str. 2'de 0.024 m. Ödül tacı üzerindeki yazı alanı 0.12 m. uzunluğunda.

Tarih:

[παν]- (Rölyef alanı)

κρά-

Όλύμπια (Ödül tacı)

[τιον] (Rölyef alanı)

Çeviri: Pankration Olympia

Sinope

182 Marcus Iutius Markianus Rufus'un Galibiyet Listesi

Tanım: Kireçtaşından yuvarlak altar.

Buluntu yeri: Sinop. Şu an Sinop Müzesi'nde.

Yayın yeri: French 2004, s. 76 - 7

Ölçüler: Yük. 1.375 m.; Çap 0.855 m.; Harf yük. 0.030 m.

Tarih: İ.S. 2. yy.

Μ. Ειούτιος Μαρκιανός Ροῦφος παράδοξος

Σινωπεὺς πύκτης, νεικήσας ἱεροὺς εἰσελαστικοὺς

ἀγῶνας· Ῥώμην Καπετώλεια γ' κατὰ τὸ

ἔξῃς· Νέαν πόλιν β'· Ἄκτια β' πρώτος καὶ

5 μόνος Σινωπέων· Νέμεια β'· Ἴσθμια β'·

Πύθια· Όλύμπια· Παναθήνεα πρώτος Σι-

νωπέων· Ἀντιόχειαν γ' πρώτος καὶ μό-

νος τῶν ἀπὸ αἰῶνος ἀγενείων καὶ ἀν-
 δρῶν ἡμέρα μιᾶ· ἀνδρῶν Πύθια ἐν Ἀντιο-
 10 χείᾳ· Νεικομήδειαν γ' πρῶτος καὶ μό-
 νος τῶν ἀπ' αἰῶνος παίδων ἀγενείων ἀν-
 δρῶν· Κοινὰ Ἀσίας Σμύρναν Πέργαμον Ἐφε-
 σον· τὴν ἐξ Ἄργους ἀσ[πί]δα β'· Κοινὰ Ἀσίας
 Σάρδις β'· Φιλαδέλφειαν β'· Τράλλεις β'· Ἱερὰν
 15 πόλιν β'· Λαδίκεαν β'· Θυάτειρα β'· Μιτυλήνην β'·
 Κοινὸν Πόντου β'· Κοινὸν Γαλατίας β'· Κοινὸν
 Μακεδονίας· Κοινὸν Βειθυνίας· Νείκεαν β'· Κοινὸν
 Καππαδοκίας· καὶ ἄλλ[ου]ς ἡμιταλαντιαίους ρί'.
 ρν'.

20 ἐκ δόγματος βουλῆς.

Çeviri: *Kutsal Eis elastik yarışmaları kazanan, muhteşem, Sinopeli boksör Marcus Iulius Markianus Rufus: Roma'da Kapitolia'yi sırayla 3 defa, Naples'te 2 defa, Aktia'yi 2 defa ilk ve tek Sinopeli olarak, Nemea'yi 2 defa, Isthmia'yi 2 defa, Pythia'yi, Olympia'yi, Panathenea'yi Sinopelilerin 1. olarak, Antiokheia'yi 3 defa aynı günde hem sakalı yeni bitmiş delikanlılar hem de yetişkin erkekler kategorisinde ilk ve tek olarak, Antiokheia'da Pythia'yi, Nikomedeia'da 3 defa çocuklar, sakalı yeni bitmiş delikanlılar ve yetişkin erkekler kategorisinde ilk ve tek olarak, Smyrna, Pergamon ve Ephesos'taki Asya Birlik Oyunlarını, Argos'daki Kalkan Oyunlarını 2 defa, Sardes'teki Asya Birlik Yarışmasını 2 defa, Philadelphia'yi 2 defa, Tralleis 2 defa, Hieropolis'i 2 defa, Ladikeia'yi 2 defa, Thyateira'yi 2 defa, Mitylene'yi 2 defa, Pontos Birlik Oyunlarını 2 defa, Galatia Birlik Oyunlarını 2 defa, Makedonia Birlik Oyunlarını 2 defa, Nikaia'daki Bithynia Birlik Oyunları 2 defa, Kappadokia Birlik Oyunları ve diğer yarım talent ödüllü oyunları 110 defa, hepsinde 150 defa. Boulenin kararı üzerine.*

Smyrna

183 Marcus Aurelius Antonius Lucius'un Galibiyet Listesi

Tanım: Grimsi beyaz mermerden, iki parçaya ayrılmış bir kaidenin üst kısmı.

Buluntu yeri: Smyrna'da Agora'da bulunmuş, hala orada durmakta (Env. No. Yok).

Yayım yeri: Petzl 1987, s. 149 – 150, no. 661.

Ölçüler: Yük. 0.95 m.; Gen. 0.64 m.; Kal. 0.59 m.; Harf yük. 0.022 m.

Tarih: İS. yak. 160 / 180 civarı (Robert); İS. 3. yy. (Keil)

[M]ᾶρ(κος) Αὐρ(ήλιος) Ἀντώνιος Λούκιος Ζμυρναῖος κ[αὶ]
 Ἀθηναῖος καὶ Ἐφέσιος καὶ Περγαμη-
 νός καὶ Κυζικηνός καὶ Σαρδιανός καὶ
 Μειλήσιος καὶ Λακεδαιμόνιος καὶ

- 5 ἑτέρων πόλεων πολείτης καὶ βου-
 λευτής, νεικήσας τοὺς ὑπογεγραμ-
 μένους ἀγῶνας· μόνος καὶ πρῶτος
 ἀνθρώπων Ζμύρναν τὰ μεγάλα
 Ἀδριανὰ Ὀλύμπια παίδων καὶ ἀνδρῶν
- 10 γ' κατὰ τὸ ἐξῆς, Ἀθήναις Ὀλύμπεια παί-
 δων, τὰν ἐξ Ἄργους ἀσπίδα καὶ Νέμεια
 παίδων, Ζμύρναν κοινὸν Ἀσίας παίδων
 καὶ ἀνδρῶν, στήσας τοὺς ἀνταγωνιστὰς
 μετὰ β κληρον, Ἐφεσον Βαρβίλληα παίδων,
- 15 ἀγενείων, Ἄκτια, Πανελλήνια παίδων, ἀνδρῶν
 κατὰ τὸ ἐξῆς, μόνος καὶ πρῶτος Κύζικον ἀ[γε]-
 νείων καὶ εἰς τὸ αὐριον προσβὰς ἀνδρῶ[ν,]
 [Ἰ]σθμια παίδων, ἀγενείων, ἀνδρῶν κατὰ τ[ὸ]
 [ἐξῆς]

Çeviri: *Smyrnalı, Atinalı, Ephesoslu, Perrgamonlu, Kyzikoslu Sardesli, Miletli, Lakedaimonialı ve başka kentlerin de vatandaşı ve bulevtesi Marcus Aurelius Antonius Lucius aşağıda yazılı yarışmaları kazandı; insanlar içinde ilk ve tek olarak Smyrna'daki Büyük Hadriana Olympia'da sırası ile 3 kez çocuklar ve yetişkin erkekler kategorisini, Atina'daki Olympia'da çocuklar kategorisini, Argos'daki Kalkan Yarışmasında ve Nemeia'da çocuklar kategorisini, Smyrna'daki Koinon Asia yarışmasında çocuklar ve yetişkin erkekler kategorisini iki kuradan sonra rakipleri geri çekilerek, Ephesos'daki Balbillea'da çocuklar kategorisini, sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisini, Aktia'yi, Panhellenia'da sırası ile çocuklar, yetişkin erkekler kategorisini, ilk ve tek olarak Kyzikos'da sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisini, ertesine güne kadar eriştiği yetişkin erkekler kategorisini, İsthmia'da sırası ile çocuklar, sakalı yeni bitmiş delikanlılar ve yetişkin erkekler kategorisini ...*

184 *Büyük Hadriana Olympia Galibi N.N.'u Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: İki parçaya ayrılmış kaidenin orta parçası.

Buluntu yeri: Smyrna'da Agora'da bulunmuş.

Yayın yeri: Petzl 1987, s. 148- 9, no. 660

Ölçüler: Yük. 0.37 m.; Gen. 0.595 m.; Kal. 0.5 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

[ ]ς Ἀλε-
 ξάνδρου Τεροκαισα-
 ρεὺς καὶ Σμυρναῖς
 καὶ Ἐφέσιος καὶ Κυζί-

- 5 κηνὸς καὶ Περγαμηνός,
 νεικήσας τὰ μεγάλα
 Ἀδριανὰ Ὀλύμπια ἐν
 Σμύρνη παιδῶν παν-
 κράτιον Ὀλυμπιάδι [.]

Çeviri: *Hierokaisarealı, Smyrnalı, Ephesoslu, Kyzikoslu ve Pergamonlu Aleksandros'un oğlu ....s, Smyrna'da Büyük Hadriana Olympia'da ... Olympia'da çocuklar kategorisindeki pankration müsabakasını kazandı.*

185 N.N.'un Galibiyet Listesi

Tanım: Beyaz mermerden bir yazıt levhasına ait iki fragman.

Buluntu yeri: Smyrna.

Yayım yeri: Petzl 1987, s. 156-7, no. 668.

Ölçüler: Sol fragman Yük. 0.32 m.; Gen. 0.27 m.; Kal. 0.07 m.; Sağ fragman Yük. 0.15 m.; Gen. 0.19 m.; Kal. 0.05 m.; Harf yük. 0.02 m.

Tarih: İS. 133 – 200 yılları.

- [ή Σμ]υρν[αίων πόλις]
 [ ]ΑΤΟΝΤΑ[ ]
 [Θ]υατε[ιτην]ὸν καὶ Σμυρνα[ῖον,]
 νικήσ[αν]τα τὰ μεγ[άλα]
 5 Ἀδ[ριανὰ] Ὀλύ[μπια]
 καὶ Αὐγο[ύστεια Πύθια ἐν]
 Θυατεί[ροις καὶ Τυρίμνεια]
 ἐν Θυατε[ίροις καὶ ἀγῶνας]
 ταλαντι[αίους]

Çeviri: *Smyrnalıların kenti, Thyateira ve Smyrna vatandaşı, Büyük Hadriana Olympia'yi, Thyateira'daki Augusteia Pythia'yi, Thyateira'daki Tyrimneia'yi ve ... talent ödüllü yarışları kazanan ..... 'yi (onurlandırdı).*

186 N.N.un Galibiyet Listesi

Tanım: Anıtın tanımı noksandır (Petzl).

Buluntu yeri: Smyrna'da, şu an kayıp.

Yayım yeri: Petzl 1987, s. 153 – 4, no. 664.

Ölçüler:

Tarih: İS. 2. yy. (?)

- [τὸ] ἀνδρῶν πανκράτιον, Ἐφέσου
 [Ο]λύμπια τὸ β ἀνδρῶν πανκράτιον,

- [Αὐ]γούστεια ἐν Περγάμῳ τὸ β ἄν-
 [δο]ῶν πανκράτιον, Πύθια ἐν Τράλλεσιν
 5 [vacat?] ἀνδρῶν πανκράτιον,
 [Τ]ραιάνεια ἐν Περγάμῳ τὸ δ ἀνδρῶν
 πανκράτιον, θεματικούς δὲ
 [ἀγ]ῶνας ὑπὲρ τοὺς ἑκατόν.

Çeviri: ... yetişkin erkekler kategorisinde pankrationu, Ephesos'un Olympiasında 2 kez yetişkin erkekler kategorisinde pankrationu, Pergamon'daki Augusteia'da iki kez yetişkin erkekler kategorisindeki pankrationu, Tralleis'deki Pythia'da yetişkin erkekler kategorisindeki pankrationu, Pergamon'daki Traianeia'da 4 kez yetişkin erkekler kategorisindeki pankrationu, 100'ün üzerinde para ödüllü yarışmaları (kazandı).

187 Agathopus'un Galibiyet Listesi

Tanım: Gri – beyaz mermerden kaideden bir levhaya dönüştürülmüş.

Buluntu yeri: Smyrna, Agora'da bulunmuş.

Yayım yeri: Petzl 1987, s. 151 – 2, no. 662.

Ölçüler: Yük. 1.05 m.; Gen. 0.60 m.; Kal. 0.21 m.; Harf yük. 0.022 m.

Tarih: İS. 2. yy. sonu – 3. yy. başı.

- ἀγαθῆι τύχηι
 Ἀγαθόπους Διονυσίου
 Ἱεροκαιοσαρεύς, Σμυρναῖ-
 ος, Ἐφέσιος, Τραλλιανός,
 5 δολιχαδρόμος, νεικήσας τοὺς
 ὑπογεγραμμένους ἀγῶνας
 ἱερούς· Ἄκτια δίς,
 Πέργαμον ε', Ἀλεῖα ε',
 Νέμεια ε', Ἐφεσον ζ',
 10 Τράλλεις γ', Σμύρναν δ',
 Σάρδεις γ', Νέαν πόλιν α',
 Ἴσθμια α', Ἐπίδαυρον, τὸν
 Εὐκράτους ἐν Ἀντιοχείᾳ
 τῆς Συρίας, στεφανωθεὶς
 15 ὑπὸ [τῶν κ]υρίων ἡμῶν
 [αὐτοκρατόρων, Ἰερὰν πόλιν β,
 [Ἀρτεμείσια Σεβασ]τὰ ἐν τῇ

[πατριδὶ

]ΩΝ

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Hierokaiserea, Smyrna, Ephesos, Tralleis vatandaşı olan, Dionysios'un oğlu, uzun mesafe koşucusu Agathopus aşağıda yazılı olan kutsal yarışmaları kazanmıştır: 2 kez Aktia, 5 kez Pergamon, 5 kez Haleia, 5 kez Nemeia, 6 kez Ephesos, 3 kez Tralleis, 4 kez Smyrna, 3 kez Sardeis, 1 kez Neapolis'de, 1 kez Isthmia'da, Epidauros'ta, Syria Antiokheiasında Eukrates'in Oyunu'nda (galibiyet kazanarak) bizim yüce efendilerimiz tarafından taçlandırılmıştır, Hierapolis'de 2 kez, vatanındaki Artemisia Sebasta'da ...*

188 Kutsal Oyun Galibi Marcus Aurelius Agathopus'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Üst ve alt kısmı profilli kaide, İkinciye tekrar kullanımda kesme taş olarak kullanılmış.

Buluntu yeri: Smyrna, Agora'daki kazı alanında bulunmuş, şuan hala orada.

Yayım yeri: Petzl 1987, s. 152 – 3, no. 663.

Ölçüler: Yük. 1.22 m.; Gen. 0.54 m.; Kal. 0..57 m.; Harf yük. 0.03 (str. 1), 0.025 (str. 2 vdd.)

Tarih: İS. 2. yy.in sonu – 3. yy.in başı.

M(ἄρκος) Αὐρήλιος Ἀγα[θός]-

[π]οῦς Αἰγείνη[της]

[ ]

[ ]

5 ΤΡΑΚΗ ἱερα[ ]

ἄριστος Ἑλλήνων, πρώ-

τος δρομέων, νεική-

σας ἱεροῦς ἀγῶνας ξς,

ὑπὸ ἀλείπττην Ἄρειον

10 Ἑρμείου Ἀλεξανδρέα.

Çeviri: .....kutsal .....Yunanlıların en iyisi, koşuların birincisi, 66 kutsal yarışmada galibiyet kazanmış olan, Aiginalı Marcus Aurelius Agathopous, Hermios oğlu, Aleksandrealı gymnastik hocası Areios zamanında (onurlandırıldı).

189 Aurelius Apollinarius'un Onurlandırılma Yazıtı ve Galibiyet Listesi

Tanım: Üst kısmı zarar görmüş kaide. Yazıt (A) taşın sağ tarafında, Yazıt (B) sol tarafında durmakta.

Buluntu yeri: Smyrna.

Yayım yeri: Petzl 1987, s. 155-6, no. 667.

Ölçüler: Yük. 0.34 m.; Gen. 0.23 m.; Kal. 0.08 m.; Harf yük. (str. 2, 4, 6) 0.025 m., (str. 3) 0.015 m., (str. 7) 0.017 m.

Tarih: İS. 3. yy.in ortasından sonra.

(A)

ἀγαθῆι

τύχηι

- 2 ναῖος, ἐγ̅ προγόνων βουλευτής, περ-
 ιοδονείκης, ξυσσάρχης, δεσπότης
 4 ἀπὸ προγόνων τοῦ κτήματος, τὴν
 ψηφοθεσίαν τῷ Βαχχείῳ ἐποησάμην.

Çeviri: *Smyrnalı, atalarından beri buleutes, periyodik oyunların galibi, ksystos başkanı, atalarından beri bu mülkün efendisi, ben Tiberius Iulius Septimius Iulianus, Dionysios Birliği'nde bu mozaik döşemesini yaptırım.*

Stratonikeia

191 N.N. 'un Galibiyet Listesi

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayın yeri: Finley – Pleket 1976, Pl. 2 (b); Şahin 1982, s. 147-8; no. 1042.

Ölçüler:

Tarih: İÖ. 1.yy.ın 2. yarısı

- [ ]ος
 [ ] Ἀριστεύου Κωρα(ζέως)
 [ ] ?νικῶ]ντος
 [Ολυμπια (?) παίδων] πανκράτιον, Νέ-
 5 [μεα παίδων πάλην] πανκράτιον, Ἄκτια ἀγ[ε]-
 [νείων πάλην πανκράτιο]ν, καὶ τὸ κοινὸν
 [Ἀσίας καὶ τὸν Εὐκράτο]υς πανκράτιον,
 [ ]ανκράτιον,
 [ ] Ὀλύμπια] Πύθια Νέμεα
 10 [Ἴσθμια πρώτου τῶν ἀπὸ] τῆς Ἀσίας ἀν-
 [δρῶν πάλην πα]νκράτιον, πρώτο[υ]
 [τῶν ἀπὸ τῆς οἴκου]μένης στεφανω-
 [θέντος τὴν περιόδ]ον ἐν περιόδῳ.

Çeviri: ..... Olympia'da çocukların pankrationunu, Nemea'da çocukların güreş ve pankrationunu, Aktia'da sakalı yeni yetmiş gençlerin güreş ve pankrationunu ve Asia koinonunun ve Eukrates oyunlarında pankrationunu, ... pankrationunu kazanan, ... Olympia, Pythia, Nemea, Isthmia' da Asia'dan yetişkin erkeklerin güreş ve pankrationunda birinci olan, periyodik oyunlarda tüm dünya üzerinden taçlandırılanların birincisi olan Aristeeas oğlu Κωρα(ζέως) ...

192 Asia Oyunları Galibi boksör Tiberius Claudius Teimodemos 'un Heykel Yazıtı

Tanım: Kaide.

Buluntu yeri: Stratonikeia'da bulunmuş.

Yayım yeri: Şahin 1982, s. 148, no. 1043

Ölçüler: Yük. 0.51 m.; Gen. 0.71 m.; Kal. 0.68 m.; Harf yük. 0.022 – 0.027 m.

Tarih:

Τιβ. Κλα(υδίου), Τιβ. Κλα. Όλύμπου
 υίου, Κυρείνα, Τειμοδήμου
 Κο(λιοργέως), πύκτου Ασσανείκου
 πλειστονείκου.

Çeviri: *Tiberius Claudius Olympos'un oğlu, Kyreneli, boksör, Asia Oyunları'nın galibi, birçok oyunda galibiyet kazanmış olan Tiberius Claudius Teimodemos'un (heykeli).*

193 Athenion'un Mezar Yazıtı

Tanım: Mavimsi mermerden gırlantlı, üst ve alt kısmı profilli, kısmen zarar görmüş, yuvarlak altar. Üzerinde değişimli olarak boğa başları, şeritler ve üzümler asılıdır.

Buluntu yeri: Stratonikeia

Yayım yeri: Şahin 1990, s. 14, no. 1329.

Ölçüler: Yük. 1 m.; Çap. 0.66 m.; Harf yük. 0.028 m.

Tarih:

ὁ δῆμος ἔθαψεν Ἀθηνίωνα
 Μενίππου Κ(ωρα)ζ(έα) νικήσαντα Πύ-
 θια παῖδας δόλιχον καὶ διάυ-
 λον.

Çeviri: *Halk Meclisi, Menippos'un oğlu, Pythia'da çocuklar kategorisindeki uzun mesafe koşusunu ve diaulos'u kazanan Athenion'u gömdü.*

Teos

194 ἱερονίκης Melissos

Tanım:

Buluntu yeri: Teos. Benler'de bulunmuş.

Yayım yeri: Petzl 1977-78, s. 306, no. 3 (= SEG 27, 726); McCabe – Plunkett 1985, s. 49, no. 92.

Ölçüler:

Tarih:

Μέλισσος
 ἱερονίκης

Çeviri: *Kutsal oyun galibi Melissos*

Thyateira**195 Büyük Hadriana Olympia N.N.'u Onurlandırma Yazıtı****Tanım:** Mermer plaka.**Buluntu yeri:** Thyateira. Akhisar'da özel şahıs evinde bulunmuş.**Yayın yeri:** TAM V. 2, no. 1026.**Ölçüler:** Yük. 0.41 m.; Gen. 0.25 m.; Kal. 0.072 m.; Harf yük. 0.022 m.**Tarih:**

[--- νικήσαντα] τὸν ἐπι-

[τελούμενον(?) ὑπ' αὐτῶ(?)]ν τῶν με-

[γάλων Ἀδριανῶ]ν Ὀλυμπίων

[ἀγῶνα].

[ὑπὸ ἐπιστάτην ..(?) Αἰ]λιανόν vac

Çeviri: .....onların zamanında yerine getirilmiş olan Büyük Hadriana Olympia yarışmasında galibiyet kazanmış olan N.N. ... Ailianus'un başkanlığı zamanında...**196 Kutsal Eiselatik İsoPythik Augusteion ve Büyük Asklepeia Galibi Gaius Perelius Aurelius Aleksandros'un Onurlandırılma Yazıtları****(A)****Tanım:** Mermer kaide.**Buluntu yeri:** Akhisar**Yayın yeri:** AE 1911, no.138; IGR IV, no. 1251; TAM V.2, no. 1018**Ölçüler:** Yük. 0.59 m.; Gen. ve Kal. 0.85 m.; Harf yük. 0.026 m.**Tarih:** İS. 218 – 222.

Γαῖιον Περήλιον Αὐρήλιον Ἀλέξαν-

δρον τὸν περίοδον πρῆσβεύσαντα

πρὸς τὸν κύριον ἡμῶν ἀήττητον Αὐ-

τοκράτορα Καίσαρα Μ. Αὐρ.[[Ἀντωνεῖνον]]

5 Εὐσεβῆ Εὐτυχῆ Σεβαστὸν ὑπὲρ τῆς

γλυκυτάτης πατρίδος καὶ ἐπιτυχόντ[α]

παρὰ τῆς θείας Τύχης αὐτοῦ ἱερὸν [ἀ]-

[γῶ]να εἰσελαστικὸν Αὐγούστ[ειον ἰσο]-

πύθειον εἰς ἄπασαν [τὴν οἰκουμένην].

Çeviri: En tatlı vatan adına yenilmez efendimiz İmparator Kaisar Marcus Aurelius [[Antoninus]] Pius Euthykhēs Sebastos'un huzurunda periyodos'un elçiliğini yapmış olan ve Tanrıça Tykhe nezdinde dünyanın tüm medeni alemi için onun kutsal, eiselatik, Pythia oyunlarına denk Augusteia oyunlarını kazanmış olan Gaius Perelius Aurelius Aleksandros'u (onurlandırdı).

(B)

Tanım: Mermer kaide.**Buluntu yeri:** Akhisar'da özel şahıs evinde bulunmuş.**Yayım yeri:** IGRR IV, no. 1252; TAM V.2, no. 1019**Ölçüler:** Yük. 2.00 m.; Gen. 1.00 m.**Tarih:** İS. 218-222

ἀγαθῆι τύχηι.

Γ. Περόλιον Αὐρήλιον

Ἀλέξανδρον

μόνον καὶ πρώτον

5 τῶν ἀπ' αἰῶνος ἀθλη-

τῶν ἀφθάρτων οἰκου-

μενικῶν ἀγώνων Αὐ-

γουστειῶν Πυθίων

τὸν ἄλειπτον προ-

10 σβευτήν

οἱ λανάριοι.

ἐπιμελησαμένων Αὐρ. Μοσχι-

ανοῦ, Ἀμμιανοῦ.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Tüm medeni alemin yarışmalarından Augusteia Pythia'nın dürüst ebedi sporcularından ilk ve tek eğitmen, elçi Gaius Perelius Aurelius Aleksandros'u yüncüler (birliği) onurlandırdı. Bu sırada Ammianus oğlu Aurelius Moskhanus gözetimini yapıyordu.*

(C)

Tanım: Mermer kaide.**Buluntu yeri:** Akhisar'da özel bir şahsın evinin avlusunda bulunmuş.**Yayım yeri:** TAM V.2, no. 1017**Ölçüler:** Yük. 1.21 m.; Gen. 0.55 m.; Kal. 0.525 m.**Tarih:**

ἀγαθ[ῆ] τ]ύχηι.

Γάϊον Περόλιον Ἀλέξαν-

δρον Θυατειρηνὸν νική-

σαντα [ἐ]νδόξως τὰ

5 μεγάλα Ἀσκληπεία π[αν]-

κράτιον Πωλλίων Ε[ύ]-
βούλου ὁ ἀγωνοθέ[της]

Ϝ τὸν ἀνδριάνταϜ

ὑπὸ ἐπιστάτην Ἰούλι-

10 ον Ἰουλιανόν.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Agonothetes Pollio Euboulos, pankration müsabakasında Büyük Asklepeia'yi şanlı bir şekilde kazanan Thyateirali Gaius Perelius Aleksandros'u (onurlandırdı), heykeli ise epistates Iulius Iulianus tarafından (dikildi)*

197 *Ephesos'daki Romaia Galibi Athenades'i Onurlandırma Yazıtı*

Tanım: Dikdörtgen mermer taş (lapis).

Buluntu yeri: Akhisar'da bulunmuş, daha sonra İzmir Müzesi'ne taşınmış.

Yayım yeri: Robert 1950, s.77; TAM V.2, no. 1005.

Ölçüler: Yük. 0.665 m.; Gen. 0.59 m.; Kal. 0.293 m.; Harf yük. 0.037 m.

Tarih:

ὁ δῆμος

Ἀθηνάδην Ϝ

Πυθοδώρου

νικήσαντα

5 Ἱωμαῖα τὰ ἐν [Ε]-

φέσῳ παιῖδας

δίαυλον Ϝ

Çeviri: *Halk Meclisi, Pythodoros'un oğlu, Ephesos'daki Romaia (oyunlarında) çocuklar diaulos koşusunu kazanan Athenades'i (onurlandırdı).*

198 *N.N.'un Galibiyet Listesine Ait Fragman*

Tanım: Üst kısmı kesik, mermerden kaide.

Buluntu yeri: Türk mezarlığında, bugünkü adıyla Seyitahmet Mezarlığı'nda bulunmuş.

Yayım yeri: TAM V.2, no. 1022.

Ölçüler: Yük. 1.11 m.; Gen. 0.51 m.; Kal. 0.53 m.; Harf yük. 0.015 – 0.025 m.

Tarih:

[Α]δριάνεια καὶ τὸ

[έ]ξῆς ἀγῶνα Αὐγούστ[ει]-

[ο]ν ὑπὸ ἀλείπτῃν Ἀθή -

5 ναιον Ἐρμοδώρου Θυα -

τειρηνόν, ἐπὶ ἀρχόν-
των Αὐρηλίου Τατιανῶ
καὶ Διονυσίου β' τοῦ Πρα-
κτικοῦ καὶ Λικιννίου Π[ρέ]-
10 ποντος, ἐπιμελησαμέν[ου]
Ἀρτεμιδώρου τοῦ Χρυσά[μ]-
[π]έλου Θυατειρηνοῦ.

Çeviri: *Hermodoros'un oğlu, Thyateirali eğitmen Athenaios zamanında, Aurelius Tatianus ve Praktikos oğlu Dionysios oğlu Dionysios ve Licinnius Presbus'un arkhonluğu zamanında, Khrysampelos'un oğlu Thyateirali Artemidoros denetleyiciliğini yapıyorken, ... Hadrianeia ve kısa süre içinde Augusteia yarışmasını kazanan N.N.'u ...*

199 Thyateira'daki Severeia Oyunlarının galibi Aristonikes II'nin Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Üç parça halinde bulunmuş mermer kaide.

Buluntu yeri: Akhisar'da bir şahsın evinde bulunmuş.

Yayın yeri: IGR IV, no. 1264; TAM V.2, no. 1007

Ölçüler: Yük. 1.42 m., Gen. 0.60 m.; Kal. 0.58 m.; Harf yük. 0.028 m.

Tarih:

οἱ [π]ερὶ τὸν Ἡρα[κλέ]-
α τῶν πρώτων γ[υμνα]-
σίων νεανίσκο[ι καὶ]
κατὰ τὸ ἀρχαῖον το[ῦ]
5 τρίτου Ἀριστόνικο[v]
β' Θυατειρηνὸν νι-
κήσαντα πανκ[ράτι]-
ον τὸν ἐπιτελο[ύ]με-
νον ὑπ' αὐτῶν Σεβή-
10 ρειον ἀγῶνα.

Çeviri: *Herakles'in hamiliğindeki ilk gymnasiumun ve üç (gymnasimun) en eskisinin gençleri, onlar tarafından gerçekleştirilmiş olan Severeia Yarışmalarında pankrationu kazanmış olan Thyateirali Aristonikos II'yi (onurlandırdı).*

200 Severeia Galibi Aurelius Iulianus II'yi Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Mermer kaide.

Buluntu yeri: Akhisar'da bir şahsın evinde bulunmuş.

Yayın yeri: TAM V.2, no. 1009.

Ölçüler: Yük. 0.97 m.; Gen. 0.52 m.; Kal. 0.245 m.; Harf yük. 0.024 – 0.032 m.

Tarih:

ἀγαθῆι [τύχη].
οἱ περὶ τὸν Ἡ[ρακλέ]-
α τῶν πρώτων γ[υμνα]-
σίων νεανίσκοι κ[α]-
5 τὰ τὸ ἀρχαῖον τοῦ τρί-
του Αὐρ. Ἰουλιανὸν β'
Θυατειρητὸν νεική-
σαντα τὴν πάλιν ἐνδό-
ξως τὸν ἐπιτελού-
10 μενον ὑπ' αὐτῶν Σεβή-
ρειον ἀγῶνα.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Herakles'in hamiliğindeki ilk gymnasiumun ve üç (gymnasimun) en eskisinin gençleri, onlar tarafından gerçekleştirilmiş olan Severeia Yarışmalarında güreşi kazanan Thyateirali Aurelius Iulianus II'yi onurlandırdılar.*

201 Epinikia Severeia Galibi Aurelius Theseas'ı Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Kaide.

Buluntu yeri: Akhisar'da Ermeni mezarlığında bulunmuş.

Yayımlı yeri: TAM V.2, no. 1008

Ölçüler: Kaydedilmemiş.

Tarih:

ἀγαθῆι τύχηι.
οἱ περὶ τὸν Ἡρακλέα τῶν
πρώτων γυμνασίων καὶ
κατὰ τὸ ἀρχαῖον τοῦ τρίτου
5 νεανίσκοι Αὐρ. Θησέα Νεικηφ-
όρου Θυατειρητὸν, νική-
σαντα ἐνδόξως παγκράτι-
ον ἐν τῷ ὑπὸ αὐτῶν ἐπιτε-
λουμένῳ ἐπινεικίῳ
10 Σεβηρείῳ ἀγῶνι
ὑπὸ ἐπιστάτην Αὐρ. Ἀττικὸν
Ζωσίμου.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Herakles'in hamiliğindeki ilk gymnasiumun ve üç (gymnasimun) en eskisinin gençleri, kendileri tarafından yerine getirilmiş olan Epinikia Severeia Yarışması'nda pankrationu muhteşem bir şekilde kazanan, Nikophoros'un oğlu, Thyateirali Aurelius Theseas'ı onurlandırdı. Zosimos oğlu (gymnasiumun) yöneticisi Aurelius Atticus zamanında.*

202 Büyük Tyrimneia Galibi Aurelius Kalokairos'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Mermer kaide.

Buluntu yeri: Akhisar'da Uzun Taş Mezarlığı'nda bulunmuş.

Yayın yeri: TAM V.2, no. 1010.

Ölçüler: Yük. 0.805 m.; Gen. 0.435 m.; Kal. 0.40 m.; Harf yük. 0.02.

Tarih:

Κλ. Πεισωνεῖ[νος]

Διφίλου Αὐρ. Κα[λό]-

καιρον Μυτυλη[ναῖ]-

ον διαυλοδρομο[ν]

5 νικήσαντα ἐνδό-

ξως τὰ μεγάλα Τυρι-

βμνεῖαβ

σὺν παντὶ τῶι κόσμῳ

ἀνέ[σ]τησεν.

Çeviri: *Diphilos'un oğlu Claudius Pisoninos, diaulos koşusunu Büyük Tyrimneia'da şanlı bir şekilde kazanan Mytilene vatandaşı Aurelius Kalokairos'un (heykelini) bütün süsüyle birlikte dikti.*

203 Büyük Asklepeia Galibi Lenaios'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Mermer kaide.

Buluntu yeri: Akhisar, Yaya Köy'de şahıs evinde bulunmuş.

Yayın yeri: TAM V.2, no. 1013.

Ölçüler: Yük. 1.07 m.; Gen. 0.52 m.; Kal. 0.525 m.; Harf yük. 0.025

Tarih:

ἀγαθῆι τύχηι.

ἡ βουλή καὶ ὁ δῆμος

ἐτείμησεν Ληναῖον Με-

νάνδρου Θυατειρηνόν,

5 ἐνδόξως παλαίσαντα

καὶ ἀνφιθαλεύσαντα

τὰ μεγάλα Ἀσκληπεία
 ὑπὸ ἐπιστάτην Διόφαν-
 τον Εὐνόμου.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Danışma ve Halk Meclisi, Eunomos oğlu yönetici Diophantos zamanında Büyük Asklepeia'da şanlı bir şekilde güreşmiş ve (dini seramonide) yardımcı rahiplik yapmış olan Menadoros oğlu Thyateiralı Lenaios'u onurlandırdı.*

204 Olympionikes Markianus'un oğlu Markianus'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Mermer kaide.

Buluntu yeri: Akhisar, antik kent surunda bulunmuş.

Yayın yeri: TAM V.2, no. 1014.

Ölçüler: Yük. 1.14 m.; Gen. 0.40 m.; Kal. 0.40 m.; Harf yük. 0.022 m.

Tarih:

ἀγαθῆι τύχηι
 Μαρκιανόν, υἰὸν
 Μαρκιανοῦ ὀλυμ-
 πιονίκου, οἱ ἀκμα –
 ϝσταίϝ

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Olympionikes Markianus'un oğlu Markianus'u gymnastik klup (onurlandırdı).*

205 Lucius Antonius Nikostratos'un Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Mermer kaide.

Buluntu yeri: Akhisar, antik kent duvarında.

Yayın yeri: TAM V.2, no. 1006.

Ölçüler: Yük. 1.19 m., Gen. 0.65 m.; Kal. 0.62 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

ἀγαθῆι τύχηι.
 ἡ βουλή καὶ ὁ δῆμος ἐτεί-
 μησεν Λούκιον Ἀντώνιον
 Νεικόστρατον Θυατειρηνὸν
 5 τὸν καὶ Ἀθηναῖον νικήσαν-
 τα ἐν Ἐφέσῳ τὰ μεγάλα Βαλ-
 βίλληα ἀνδρῶν πένταθλον,
 Κύσζικον κοινὸν Ἀσίας
 ἀποβάτην.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Danışma ve Halk Meclisi, Thyateirali ve de Atinalı, Ephesos'ta yetişkin erkekler kategorisindeki pentathlonda Büyük Balbillea'yı, Kyzikos'daki Asia Birlik oyunlarında apobates'i kazanan Lucius Antonius Nikostratos'u onurlandırdı.*

Tlos

206 N.N.'un Galibiyet Listesi

Tanım: Kireç taşından, üst kısmı kırık büyük kare kaide.

Buluntu yeri: Tlos

Yayım yeri: Ormerod – Robinson 1914, s. 10, no. 15; TAM II, 1-3, s. 221, no. 587.

Ölçüler: Harf yük. 0.025 m.

Tarih:

.....

.....

[ἐ]κ Ποτιόλ[ων . . . . .]

Νέ[α]ν πόλιν Σεβά[στεια].

5 Ἀθήνας Πα[νελλ]ή[νια].

Ἀθήνας Ὀλύμπεια.

Ἀθήνας Παναθήναια.

Ἀθήνας Ἀδριάνεια β'.

τάς ἐξ Ἄργους ἀσπίδας δ'.

10 Ἄλεια ἐν Ῥόδῳ β'.

Μείλητον Κομμόδεια.

Σμύρναν πρῶτα κοινὰ Ἀσ[ίας].

Πέργαμον Αὐγούστεια β'.

Πέργαμον Τραιάνεια γ'.

15 Ἔφεσον Ὀλύμπια Ἔφεσον Β[αρβίλ]-

ληα Ἔφεσον Ἀρτεμείσια Κο[μμό]-

δεια. ἐν Ἀντιοχείᾳ Ὀλύμπια τ[ὰ?] β'.

Çeviri: . . . . . Putioli'den . . . . . Neapolis'deki Sebasteia'yı, Atina'daki Panhellenia'yı, Atina'daki Olympia'yı, Atina'daki Panatheneia'yı, Atina'daki Hadrianeia'yı iki kez, Argos'daki kalkan yarışmasını dört kez, Rhodos'daki Haleia'yı iki kez, Miletos'daki Kommodeia'yı, Smyrna'daki ilk Asia Birlik yarışmalarını, Pergamon'daki Augusteia'yı iki kez, Pergamon'daki Traianeia'yı 3 kez, Ephesos'daki Olympia'yı, Ephesos'daki Barbillea'yı, Ephesos'daki Artemisia Kommodeia'yı, Antiocheia'daki Olympia'yı iki kez.

207 Pythia ve Olympia Galibi Marcus Popillis Sotus'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Üst kısmı kırık stel.

Buluntu yeri: Misafirhanenin yanında bir arazide bulunmuş (Ormerod – Robinson)

Yayım yeri: Ormerod – Robinson 1914, s. 11, no. 16; TAM II, 1-3, s. 220, no. 585

Ölçüler: Yük. 0.66 m.; Gen. 0.49 m.; Harf yük. 0.02 m.

Tarih:

ἐπὶ ἀ[γ]ῶνι τῶν μεγάλων
 Κρονείων ἀγωναθετοῦ[ν]-
 τος τοῦ ἀξιολογωτάτου
 Αὐρ(ηλίου) Διογένους τοῦ καὶ Διο-
 5 νυσίου Ἀρσάκου Ἀρσάκου
 Νεισέως καὶ Τλωέως
 Μ(ἄρκος) Ποπίλλις Σωτῦς Περ-
 γα<ι>ος καὶ Κιβυράτης
 νεικήσας ἐν τῇ λαμ-
 10 προτάτῃ Τλωέων πό-
 λει τῇ μητροπόλει
 τοῦ Λυκίων ἔθνους
 Πυθικῶν δίαυλον,
 Πυθιονίκης, Ὀλυμ-
 15 πιονίκης, πλειστο-
 νίκης παράδοξος.
 εὐτύχι.

Çeviri: *Büyük Kroneion agonunda, Arsakos II'nin oğlu, bahsedilmeye değer Nisa'lı ve Tlos'lu Aurelius Diogenes, namı diğer Dionysios'un agonotheslik yaptığı sırada, Lykia Birliği'nin metropolisi Tlosluların en parlak kentinde, Pythia Oyunları ve Olympia Oyunları galibi, birçok galibiyet kazanmış olan, muhteşem, Perge'li ve Kibyra'lı Marcus Popillis Sotus, Pythia Oyunları'na ait diaulos yarışını kazandı. Bravo!*

208 Pythia ve Olympia Galibi Marcus Aurelius Pappos ile birlikte onurlandırılan Marcus Aurelius Amphion namı diğer Eupolemos

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Tlos.

Yayım yeri: CIG 4240; TAM II, 1-3, s. 221, no. 586.

Ölçüler: Yük. 0.77 m.; Gen. 0.65 m.; Kal. 0.55 m.

Tarih:

.....
 .....Οἰ]-
 νοανδ[έω]ς ἐν τῇ λαμπροτά-

τη Τλωέων μητροπόλει τοῦ
Λυκίων ἔθνους.

M(ἄρκος) Αὐρ(ἡλιος) Ἀμφίων	M(ἄρκος) Αὐρ(ἡλιος)
ὁ καὶ Εὐπόλε-	Πάππος
μος Τλωεὺς	Ὀνησίμου Μυ-
συνστεφθεὶς	ρεὺς καὶ Τλωεὺς
[M(ἄρκω)] Αὐρ(ηλίω) Πάππω Μυ-	καὶ Κυανείτης
[ρε]ῖ Πυθιονεΐ-	Ὀλυμπιονεΐκης
[κ]ῆ παραδόξω	πλειστονεΐκης
ἀνδρῶν πυγμῆν.	παράδοξος συν-
	στεφθεὶς ἀν-

*Lykia Birliği'nin metropolisi Tlosluların
en parlak (kentinde) Oinoandalı*

.....

Tlos'lu Marcus Aurelius Amphion, namı diğer Eupolemos, Myra'lı Pythia Oyunları'nda galibiyet kazanmış olan muhteşem Marcus Aurelius Pappos ile birlikte yetişkin erkekler kategorisindeki boks müsabakasını kazanarak birlikte taçlandırıldı.

Onesimos'un oğlu Myra'lı, Tlos'lu ve Kyaneia'lı, Olympia oyunlarında galibiyet kazanmış olan, birçok galibiyeti olan muhteşem Marcus Aurelius Pappos . . . birlikte taçlandırıldı.

Tralleis

209 Periyodik Oyunların Galibi Marcus Aurelius Hierokles'i Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Mermerden dört köşe kaide.

Buluntu yeri: Aydın'da bulunmuş.

Yayın yeri: Poljakov 1989, s. 111, no. 108.

Ölçüler: Yük. 1.02 m.; Gen. 0.55 m.; Kal. 0.45 m.

Tarih: İS. 2. yy.dan sonra (Moretti).

ἀγαθῆ[ι τ]ύχηι·

Mᾶρκος [A]ὐρήλιος

Ἱεροκλῆς [N]υσσαεὺς

4 καὶ Τραλλ[ια]νὸς νει-

κήσας ἐν [τ]ῆι περιό-

δωι τὴν [πε]ρίοδον.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Nysalı ve Tralleisli Marcus Aurelius Hierokles periodosda periodosu kazandı.*

210 Pythia Galibi Gaius Licinius Inventus' u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Beyaz – mavi mermerden bir sütuna ait fragment.

Buluntu yeri: Aydın'da Musevi Mezarlığı'nın doğusunda bulunmuş, daha sonra Smyrna'ya Purser koleksiyonuna taşınmış.

Yayım yeri: Poljakov 1989, s. 114-5, no. 113.

Ölçüler: Yük. 0.68 m.; Çap 0.56 m.; Harf yük. 0.032-0.035 m.

Tarih:

Γάϊος Λικ[ίνιος]
 Ίνουέντος Σμυρ-
 ναῖος Ἀλεξανδρεὺς
 Ἀθηναῖος Λακεδαι-
 5 μόνιος Τραλλιανὸς
 παλαιστῆς πανκρα-
 τιαστῆς πλειστονεί-
 κης παράδοξος, πύ-
 κτης ἄλειπτος, ξυ-
 10 στάρχης διὰ βίου·
 νεικήσας παίδων
 πανκράτιον Πύθια

Çeviri: *Smyrnalı, Aleksan-drealı, Atinalı, Lake-daimonialı, Tralleisli, güreşçi, pankratiast, birçok galibiyet kazanmış olan, muhteşem, yenilmez boksör, yaşam boyu ksystarkhes olan Gaius Likinius Inventus Pythia oyunlarında çocuklar kategorisindeki pankrationu ..... kazandı.*

211 Olympia Galibi Philippos II'yi Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Mermerden bir blok.

Buluntu yeri: Tralleis

Yayım yeri: Poljakov 1989, s. 130, no. 132.

Ölçüler: Yük. 0.36 m.; Gen. 0.33 m.; Kal. 0.14 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: İS. 180 – 190 yılları.

[ἡ πόλις]
 [κατὰ τὰ ψηφισθέντα]
 καὶ ἐπικυρω[θέντα ὑ]-
 πὸ θεοῦ Ἄντω[νείνου]
 5 ἐκ τῶν Κλαυδ[ιανοῦ Δα]-

μᾶ χρημάτων [- - - Φίλιπ]-
 πον β' Ἀδραμυ[ττηνόν]
 νεικήσαντα ἀ[νδρῶν στά]-
 διον Ὀλυμπιά[δα ξβ' μετὰ]

10 τὴν ἀ[νανέωσιν

Çeviri: *Tanrisal Antoninus tarafından kararlaştırılmış ve onaylanmış şeyler uyarınca Claudianus Damas'ın gelirlerinden kent ... yenilemeden sonra 62. Olympiatta yetişkin erkekler kategorisindeki stadion koşusunu kazanan Adramytteion vatandaşı Philippos II'yi (onurlandırdı).*

212 Olympia Galibi N.N.'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Mermerden kırık bir parça.

Buluntu yeri: Aydın'daki Yahudi Mezarlığı'nda bulunmuş.

Yayım yeri: Poljakov 1989, s. 129, no. 131.

Ölçüler: Yük. 1.20 m.; Gen. 0.22 – 0.14 m.

Tarih: İS. 160 – 161 yılları civarı

[ή πόλις]

[κατὰ τὰ ψηφισθέντα καὶ]

[θέντα καὶ ἐπικυρω]-

θέντα ὑ[πὸ τοῦ θεῖ]-

στάτου Αὐ[τοκράτο]-

ρος Ἄντων[νείνου]

4 ἐκ τῶν Κλ[αυδιανοῦ]

Δαμᾶ πό[ρων τὸν δεῖνα]

Γαληνοῦ [νεική]-

σαντα ἀν[δρῶν]

8 ιον Ὀλυμ[πιάδα ,]

[ἀ]ρχιερατε[ύοντος καὶ]

ἀγωνοθε[τοῦντος τὸ ' Γ(αῖου) Ἰ]-

ου(λίου) Φιλίπ[που υἱοῦ βουλ]-

12 ἦς ἀρχιερ[έως Ἀσίας κ]-

αὶ ἀγωνο[θέτου διὰ βί]-

ου, ἀλυτ[αρχοῦντ]-

ος Κλ(αυδίου) Με[λίτων]-

16 ος, ἐπιμ[εληθέντος]
 ΦΙΡΜ[—]
 Ξυστ[άρχου διὰ βίου κ]-
 αὶ ἀρχ[ιερέως.]

Çeviri: *En tanrısal İmparator Antoninus tarafından kararlaştırılmış ve onaylanmış şeyler uyarınca Claudianus Damas'ın gelirlerden kent, boulenin oğlu yaşam boyu Asia'nın arkhieususu ve agonothes olan Gaius Iulius Philippus'un (?) arkhieusluğu ve agonothesliği zamanında, Claudius Meliton'un alytarkhosluğu sırasında, yaşam boyu ksystarkhs ve arkhereus olan Phirm... 'un curatorluğu sırasında, Olympiatların ?. kutlamasında yetişkin erkekler kategorisindeki [stadion koşusu/pankration müsabakasında] galibiyet kazanan Galenos oğlu N.N. 'u (onurlandırdı).*

213 Olympia Galibi Asklepiakos 'u Onurlandırma Yazıtları

(A)

Tanım:

Buluntu yeri: Eudon nehri tarafında Atzem Hanios'un aşağısındaki duvarın doğu kısmında bulunmuş.

Yayın yeri: Poljakov 1989, s. 124-126, no. 127.

Ölçüler:

Tarih: İS. 156 – 157 yılları ya da 160 yılı civarı.

[ἡ πόλις κατὰ τὰ ψηφισ]-
 [θέν]τ[α] καὶ ἐπικυρω-
 [θέν]τα ὑπὸ τοῦ θειοτά-
 του Αὐτοκράτορος Ἀν-
 τωνείνου ἐκ τῶν Κλαυ-
 5 διανοῦ Δαμᾶ πόρων
 Ἀσκληπιακὸν Διογέ-
 νους Περγαμηνὸν
 νεικήσαντα ἀνδρῶν
 στάδιον
 10 Ὀλυμπιάδα νς'
 ἀρχιερατεύοντος καὶ
 ἀγνοθετοῦντος τὸ β'
 Γ(αῖου) Ἰου(λίου) Φιλίππου υἱοῦ Βου-
 λῆς, ἀρχιερέως Ἀσίας
 15 καὶ ἀγνοθέτου διὰ βίου,

ἀλυταρχοῦντος
 Πο(πλίου) Κλ(αυδίου) Μελίτωνος,
 ἐπιμεληθέντος
 Γ(αῖου) Ἰου(λίου) Χρυσέρωτος.

Çeviri: *En tanrısal İmparator Antoninus tarafından onaylanan ve karara bağlanan şeyler uyarınca Claudianus Damas'ın gelirlerinden kent, boulenin oğlu, Asia arkhierosu ve yaşam boyu agonothetes olan Gaius Iulius Philippos'un 2. kez agonothetesliği ve arkhieusluğu, Publius Claudius Meliton'un alytarkhosluğu zamanında, Gaius Iulius Khryseros'un curatorluğu sırasında, 56. Olimpiyatta yetişkin erkekler kategorisindeki stadion koşusunu kazanan Pergamon'lu Diogenes oğlu Asklepiakos'u (onurlandırdı).*

(B)

Tanım: Alt ve üst kısmı kırık kaide.

Buluntu yeri: Aydın'daki Yahudi Mezarlığı'nda bulunmuş.

Yayın yeri: Poljakov 1989, s. 127-8, no. 130.

Ölçüler:

Tarih: İS. 156 – 7 yılları ya da 160 yılı civarı.

[ἡ πόλις]

[κατὰ τὰ ψηφισθέντα καὶ]

[ἐπικυρωθέντα ὑπὸ τοῦ]

[θε]οτάτου Αὐτοκράτορ[ος]

Ἄντωνείνου, ἐκ τῶν

Κλαυδιανοῦ Δαμᾶ

πόρων

- 5 Ἀσκληπιακὸν Διο-
 γένους Περγαμηνὸν
 νεικήσαντα ὄπλον
 Ὀλυμπιάδα νς',
 ἀρχιερατεύοντος καὶ
 10 ἀγωναθετοῦντος τὸ β'
 Γ(αῖου) Ἰου(λίου) Φιλίππου υἱοῦ
 βουλῆς, ἀρχιερέως Ἀ-
 σίας καὶ ἀγωναθέτου
 διὰ βίου,
 15 ἀλυταρχοῦντος

Πο(πλίου) Κλ(αυδίου) Μελίτωνος,
 [ἐπιμεληθέντος]
 [Γ(αἴου) Ἰου(λίου) Χρυσέρωτος.]

Çeviri: *En tanrısal İmparator Antoninus tarafından onaylanan ve karara bağlanan şeyler uyarınca Claudianus Damas'ın gelirlerinden kent, boulenin oğlu, Asia arkhierosu ve yaşam boyu agonothes olan Gaius Iulius Philippos'un 2. kez agonothesliği ve arkhierosluğu, Publius Claudius Meliton'un alytarkhosluğu zamanında, Gaius Iulius Khryseros'un curatorluğu sırasında, 56. Olimpiyatta yetişkin erkekler kategorisindeki silahlı koşuyu kazanan Pergamon'lu Diogenes oğlu Asklepiakos'u (onurlandırdı).*

214 Olympia Galibi N.N.'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Sağ tarafı kırık levha.

Buluntu yeri:

Yayın yeri: Poljakov 1989, s. 123-4, no. 126.

Ölçüler:

Tarih: İS. 156 – 7 yılları ya da İS. 160 yılı

[ἡ πόλις κατὰ τὰ ψηφισθέντα καὶ ἐπικυρωθέντα ὑπὸ
 τοῦ θειοτάτου Αὐτοκράτορος Ἀντωνεῖνου ἐκ τῶν
 Κλαυδιανοῦ Δαμᾶ πόρων -----]

νεική[σαντα παίδων]

στάδι[ον Ὀλυμπιάδα νς',]

ἀρχιερα[τεύοντος καὶ]

ἀγωνοθ[ετοῦντος τὸ β']

5 Γ(αἴου) Ἰου(λίου) Φιλί[ππου υἱοῦ βου]-

λῆς ἀρχιε[ρέως Ἀσίας]

καὶ ἀγων[οθέτου διὰ βί]-

ου, ἀλυ[ταρχοῦντος]

Πο(πλίου) Κλ(αυδίου) Μελ[ίτων]-

10 ος, ἐπιμ[εληθέντος]

[Γ(αἴου) Ἰου(λίου) Χρυσέρωτος.]

Çeviri: *[En tanrısal İmparator Antoninus tarafından onaylanan ve karara bağlanan şeyler uyarınca Claudianus Damas'ın gelirlerinden kent], boulenin oğlu Asia arkhierosu ve yaşam boyu agonothes olan Gaius Iulius Philippos'un 2. kez agonothesliği ve arkhierosluğu, Publius Claudius Meliton'un alytarkhosluğu zamanında, Gaius Iulius Khryseros'un curatorluğu sırasında, 56. Olimpiyatta çocuklar kategorisindeki stadion koşusunu kazanan N. N. 'yu (onurlandırdı).*

215 Olympia Galibi Tiberius Iulius Valens'i Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Beyaz mermerden üst kısmı pervazlı dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Tralleis

Yayım yeri: Poljakov 1989, s. 134, no. 138.

Ölçüler: Yük. 0.96 m.; Gen. 0.57 m.; Kal. 0.57 m.; Harf yük. 0.029 m.

Tarih: İS. 180 – 190 yılları arası

ἡ πόλις
κατὰ τὰ ψηφισθέν-
τα καὶ ἐπικυρωθέν-
τα ὑπὸ θεοῦ Ἄντωνεί-
5 νου, ἐκ τῶν Κλαυδιανοῦ
Δαμᾶ πόρων, Τι(βέριον) Ἰούλι-
ον Οὐάλεντα Ἐφέσιον,
νεικήσαντα παίδων
[π]άλην Ὀλυμπιάδα ξβ'
10 [με]τὰ τὴν ἀνανέωσιν,
ἀλυταρχοῦν[τος] Πο(πλίου) Κλαυ-
δίου Μενητιανοῦ,
ἀρχιερατεύοντος καὶ
ἀγωνοθε[τοῦντος Ἀπολ]-
15 λωνίδου [τοῦ] Ἀπολλωνί[δου.]

Çeviri: *Tanrısıl Antoninus tarafından onaylanmış ve karara bağlanmış şeyler uyarınca, Claudianus Damas'ın gelirlerinden kent, Puplius Claudius Menetianos'un alytarkhosluğu, Apollonides oğlu Apollonides'in başrahipliği ve agonothesliği zamanında, yenilemeden sonra 62. Olympiatta çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazanan Ephesoslu Tiberius Iulius Valens'i (onurlandırdı).*

216 Olympia Galibi Gaius Philadel...’u Onurlandırma Yazıtı

Tanım:

Buluntu yeri: Aydın’daki Yahudi Mezarlığı’nda bulunmuş.

Yayım yeri: Poljakov 1989, s. 127, no. 129.

Ölçüler:

Tarih: İS. 156 – 7 yılları ya da İS.160 yılı civarı

[ἡ πόλις]
[κατὰ τὰ ψηφισθέντα]
[καὶ ἐπικυρωθέντα]
ὑπὸ τοῦ θειοτάτου

- Αὐτοκράτορος Ἀν-
 τωνείνου, ἐκ τ[ῶν]
 Κλαυδιανοῦ Δαμ[ᾶ]
 5 πόρων
 Γάϊον Φιλαδελ[
 νικήσαντα ἀνδρῶ[ν]
 πυγμὴν Ὀλυμπιάδα ν[ς',]
 ἀρχιερατεύοντος καὶ
 10 ἀγωνοθετοῦντος τὸ β'
 Γ(αῖου) Ἰου(λίου) Φιλίππου υἱοῦ βο[υ]-
 λῆς, ἀρχιερέως Ἀσίας καὶ
 ἀγωνοθέτου διὰ βίου,
 ἀλυταρχοῦντος
 15 Πο(πλίου) Κλ(αυδίου) Μελίτωνος,
 ἐπιμεληθέντος
 Γ(αῖου) Ἰου(λίου) Χρυσ[έ]ρωτος.

Çeviri: *En tanrısal İmparator Antoninus tarafından onaylanan ve karara bağlanan şeyler uyarınca Claudianus Damas'ın gelirlerinden kent, boulenin oğlu, Asia arkhierosu ve yaşam boyu agonothetes olan Gaius Iulius Philippos'un 2. kez agonothetesliği ve arkhierousluğu, Publius Claudius Meliton'un alytarkhosluğu zamanında, Gaius Iulius Khryseros'un curatorluğu sırasında, 56. Olimpiyatta yetişkin erkekler kategorisindeki boks müsabakasını kazanan ... Gaius Philadel... 'u (onurlandırdı).*

217 Olympia Galibi Euphiletos II'yi Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Beyaz mermerden dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Aydın Müzesi, Env. No. 1487.

Yayın yeri: Poljakov 1989, s. 135, no. 139.

Ölçüler: Yük. 1 m.; Gen. 0.52 m.; Kal. 0.52 m.; Harf yük. 0.02 – 0.025 m.

Tarih: İS. 180 – 190 yılları arası.

[ἡ πόλις]
 [κατὰ τὰ ψηφισθέντα]
 [καὶ ἐπικυρωθέν]-
 τα ὑπὸ θε[οῦ Ἀντω]-
 νείνου ἐκ τ[ῶν Κλαυ]-
 διανοῦ Δαμᾶ πόρ[ων]

Εὐφίλητον β' Τραλλι-
 5 ανὸν νεικήσαντα ἀν-
 δρῶν πυγμὴν Ὀλυμπι-
 ἄδα ξβ' μετὰ τὴν ἀνανέ-
 ωσιν, ἀλυταρχοῦντος
 Πο(πλίου) Κλαυδίου Μενητιανοῦ,
 10 ἀρχιερατεύοντος καὶ ἀ-
 γωνοθετοῦντος Ἀπολ-
 λωνίδου τοῦ Ἀπολλω-
 νίδου.

Çeviri: *Tanrısıl Antoninus tarafından onaylanan ve karara bağlanan şeyler uyarınca, Claudianus Damas'ın gelirlerinden kent, Puplius Claudius Menetienos'un alytarkhoslu-ğu, Apollinides oğlu Apollonides'in başrahipliği ve agonothetesliği sırasında, yenileme-den sonra 62. Olympiatta yetişkin erkekler kategorisindeki boks müsabakasını kazanan Tralleisli Euphiletos II'yi (onurlandırdı).*

218 Olympia Galibi Puplianus'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Beyaz mermerden dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Tralleis'de bulunmuş, şimdi Aydın Müzesi'nde.

Yayım yeri: Poljakov 1989, s. 133-4, no. 137.

Ölçüler: Yük. 0.82 m.; Gen. 0.50 m.; Kal. 0.50 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: İS. 180 – 190 yılları arasında.

[ή πόλις]
 [κατὰ τὰ ψηφισ]-
 [θέντα καὶ ἐπι]-
 κυρωθέντα ὑπὸ
 θεοῦ Ἀντωνείνου
 ἐκ τῶν Κλαυδιανοῦ
 Δαμᾶ πόρων Ποπλ[ι]-
 5 ανὸν Ποπλιανοῦ
 Προυσαῆ νεικήσαν-
 τα παίδων παγκράτιον
 Ὀλυμπιάδα ξβ' μετὰ τὴν
 ἀνανέωσιν β' ἀλυταρ-
 10 χοῦντος Πο(πλίου) Κλαυδίου

Μενητιανοῦ, ἀρχι-
ερατεύοντος καὶ ἀγω-
νοθετοῦντος Ἀπολλ-
ωνίδου τοῦ Ἀπολλω-

15 νίδου.

Çeviri: *Tanrisal Antoninus tarafından onaylanan ve karara bağlanan şeyler uyarınca Claudianus Damas' ın gelirlerinden kent, ye-nilenmeden sonra 62. Olympiatta çocuklar kategorisindeki pankration müsabakasını kazanan Poplianus oğlu Poplianus'u (onurlandırdı) Bu sırada Puplius Claudius Menetianos alytarkhosluk, Apollonides oğlu Apollonides ise başrahiplik ve agonotheslik yapmaktaydı.*

219 Olympia Galibi Quintus Iulius Artemidorion 'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım:

Buluntu yeri: Aydın'da bir caddenin kaldırımında bulunmuş.

Yayım yeri: Poljakov 1989, s. 126-7, no. 128.

Ölçüler:

Tarih: İS. 156 - 7 ya da 160 yılı

[ἡ πόλις κατὰ τὰ ψηφισ]-
[θέντα καὶ ἐπικυρωθέντα]
[ὑπὸ] τοῦ θε[ιοτάτου] Αὐ[το]-
κράτορος Ἀντωνεί-
νου ἐκ τῶν Κλαυδι-
ανοῦ Δαμῆ πόρων

5 Κό(ϊντον) Ἰού(λιον) Ἀρτεμιδωρίωνα
Τραλλιανόν, νεικήσαν-
τα ἀνδρῶν πανκράτιον

Ὀλυμπιάδα νς',
ἀρχιερατεύοντος καὶ

10 ἀγωνοθετοῦντος [τὸ β']
Γ(αῖου) Ἰου(λίου) Φιλίππου υἱ[οῦ]
βουλῆς, ἀρχιερέω[ς Ἀ]-
σίας καὶ ἀγωνοθέ[του]

διὰ βίου,

15 ἀλυταρχοῦντ[ος]

Πο(πλίου) Κλ(αυδίου) Μελίτ[ωνος, ἐ]-

πιμεληθέντος Γ(αἴου)]

Ἰου(λίου) Χρυσέρω[τος].

Çeviri: *En tanrısıl İmparator Antoninus tarafından onaylanan ve karara bağlanan şeyler uyarınca Claudianus Damas'ın gelirlerden kent, boulenin oğlu, Asia arkhierosu ve yaşam boyu agonotheses olan Gaius Iulius Philippos'un 2. kez agonothesesliği ve arkhieusluğu, Publius Claudius Meliton'un alytarkhosluğu zamanında, Gaius Iulius Khryseros'un curatorluğu sırasında, 56. Olimpiyatta yetişkin erkekler kategorisindeki pankration müsabakasını kazanan Tralleisli Quintus Iulius Artemidorion'u (onurlandır-dı).*

220 Kutsal Oyun Galibi Apollonides'in Agonothesesliği zamanında Olympia Galibi Dionysios'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım:

Buluntu yeri: Tralleis. Üç Gözler'de bulunmuş.

Yayın yeri: Poljakov 1989, s. 135-6, no. 140.

Ölçüler:

Tarih: Muhtemelen İS. 2. yy.

[ἡ πόλις]

[κατὰ τὰ ψηφισθέντα καὶ]

[ἐπικυρω]θέντα ὑπὸ θε-

[οὔ Ἀντω]νείνου ἐκ τῶν

[Κλ(αυδίου) Δαμᾶ π]όρων Διονύσιον

[τοῦ δεῖνα] Λαοδικέα νεική-

5 [σαντα π]αίδων πυγμῆν Ὀλυμ-

[πιάδα .] ἡ' μετὰ τὴν ἀνανέ-

[ωσιν, ἀ]ρχιερατεύοντος

[καὶ ἀγων]οθετοῦντος τὸ

[β'] Ἀπολωνίδου ἱερο-

10 [νείκου] παραδόξου, ἀλυ-

[ταρχοῦν]τος Σέξτου δ' Εὐα-

ρέστου

[ἐπιμελη]θέντος τῶν ἀνδρι-

[άντων τ]οῦ ἀρχιερέως.

Çeviri: *Kent, tanrısıl Antoninus tarafından onaylanan ve karara bağlanan şeyler uyarınca, Claudius Damas'ın gelirlerinden, yenilemeden sonra ?8. Olimpiyatta çocuklar kategorisindeki boks müsabakasını kazanan Laodikeia'lı, N.N.un oğlu Dionysios'u (onurlandırdı). Bu sırada kutsal oyun galibi, muhteşem Apollonides ... başrahiplik ve 2. kez agonotheseslik, Euarestos oğlu Sestos IV alytarkhosluk, başrahip ise heykellerin curatorluğunu yapmaktaydı.*

221 *N.N.'un Galibiyet Listesi*

Tanım:

Buluntu yeri: Üç Gözler'de bulunmuş.

Yayın yeri: Le Bas et Waddington 1870, s. 204, no. 609; Poljakov 1989, s. 119-120, no. 119.

Ölçüler:

Tarih:

-]ᾱς Σμυρ-
- [ναῖος καὶ] Τραλια-
- [νὸς καὶ Ἄρ]γεῖος
- [καὶ Σαρδιαν]ός, νει-
- 5 [κήσας τοῦ]ς ὑπο-
- [γεγραμμέν]ους ἄ-
- [γῶνας· Π]ύθια
- [τὰ ἐν Τράλλ]εσιν,
- [τὴν ἐξ Ἄργο]υς ἀσπίδα,
- 10 [κ]οινὰ Ἄ-
- [σίας ἐν Σ]άρδεσιν,
- [   ] τὸν τῆς
- [   ] Καισαρεια
- [   ]μῶ, ποιήσας
- 15 [δὲ καὶ ἰ]ερὰν ἐν τῇ
- [ἑαυτ]οῦ πατρίδι
- [Ἄδρια]νὰ Ὀλύμπια

Çeviri: ... Smyrna, Tralleis, Argos ve Sardes vatandaşı ... aşağıda yazılmış olan yarışmaları kazandı; Tralleis'te Pythia, Argos'taki Kalkan Yarışı, ... Sardes'teki Asya Birlik Oyunları, ... 'da Kaisareia'yi (kazandı), kendi vatanındaki Hadriana Olympia'da ise berabere kaldı.

222 *Kutsal Oyunlarda Galibiyet Kazanmış N. N.'un Galibiyet Listesi*

Tanım: Beyaz mermerden dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Aydın Müzesi, Env. No. 1485.

Yayın yeri: Poljakov 1989, s. 118, no. 117.

Ölçüler: Yük. 0.93 m.; Gen. 0.55 m.; Kal. 0.47 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: Commodus'tan sonra

- [Τραλλια ?]-
- νὸς καὶ Ἐφέσιος, παράδοξος,

- ξυστάρχης δια βίου, νικήσας ἀγῶ-
 [ν]ας ἱεροῦς τοὺς ὑπογεγραμμέ-
 5 [ν]ους· Ἀντιόχειαν τὸν Εὐκράτους
 παίδων δόλιχον, καὶ προσβὰς ἐν
 Ταρσῶ κατὰ τὸ ἐξῆ<ς> πεντάκι ἀν-
 [δ]ρῶν δόλιχον, Ἀνάζαορον ἀν-
 [δ]ρῶν δόλιχον δίς, Ἀδριάνεια
 10 ἐν Ἐφέσῳ ἀνδρῶν δόλιχον,
 [Ἴ]σθμια ἀνδρῶν δόλιχον, Ἀν-
 τιόχειαν β' τὸν Εὐκράτους
 ἀνδρῶν δόλιχον, Κομό-
 δειον ἀνδρῶν δόλιχον, τὸν
 15 Ἀδριάνειον ἀνδρῶν δόλιχον,
 Δαμασκὸν ἀνδρῶν δόλιχον,
 Ὀλύμπια ἐν [Τρ]άλλεσι καὶ Πύθ[ι]-
 α ἀνδρῶν [δ]όλιχον, Πέργαμο[ν]
 Αὐγούστ[ει]α ἀνδρῶν δόλιχο[ν,]
 20 [Ἐ]φέση[α] ἀνδρῶν δό[λι]χον, Ῥώ-
 μην Κ[α]πετώλια ἀ[νδρῶ]ν δό-
 [λι]χον, Πο[τ]ιόλους ἀ[νδρῶ]ν δό-
 λιχον, Νέααν πόλιν ἀνδρῶν δ[ό]-
 [λι]χον, Ἀ[κ]τια ἀνδρῶν δόλιχον.

Çeviri: Tralleisli(?), Ephesoslu muhteşem, yaşam boyu ksystarkhes olan N.N. aşağıdaki kutsal oyunları kazandı: Antiokheia'da Eukrates'in oyununda çocuklar kategorisindeki uzun mesafe koşusunu, Tarsos'ta sırasıyla beş kez yetişkin erkekler uzun mesafe koşusuna katılan, Anazarbos'ta yetişkin erkekler uzun mesafe koşusunu iki kez, Ephesos'daki Hadrianeia'da yetişkin erkekler uzun mesafe koşusunu, Isthmia'da yetişkin erkekler kategorisindeki uzun mesafe koşusunu, Antiokheia'da Eukrates'in oyunlarında yetişkin erkekler uzun mesafe koşusunu 2 kez, Komodeion'da yetişkin erkekler kategorisindeki uzun mesafe koşusunu, Hadrianeion'da yetişkin erkekler uzun mesafe koşusunu, Damaskos'ta yetişkin erkekler uzun mesafe koşusunu, Tralleis'teki Olympia'da ve Pythia'da yetişkin erkekler uzun mesafe koşusunu, Pergamon'daki Augusteia'da yetişkin erkekler uzun mesafe koşusunu, Ephesea'da yetişkin erkekler uzun mesafe koşusunu, Roma'daki Capitolia'da yetişkin erkekler uzun mesafe koşusunu, Puteoli'de yetişkin erkekler uzun mesafe koşusunu, Neapolis'deki yetişkin erkekler uzun mesafe koşusunu, Aktia'da yetişkin erkekler uzun mesafe koşusunu (kazandı).

223 N.N.'un Galibiyet Listesi

Tanım: Beyaz mermerden dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Aydın.

Yayın yeri: Poljakov 1989, s. 119, no. 118.

Ölçüler: Yük. 0.93 m.; Gen. 0.53 m.; Kal. 0.53 m.; Harf yük. 0.02 m.

Tarih:

Τραλλια ?]-

νὸς νεικήσας τοὺς ὑπο[γε]-

[γ]ραμμένους ἱεροὺς ἀγ[ῶνας·]

ἐν Τρ[άλλεσ]ιν Ὀλύμπια δίαυλον,

Κύζικον στάδιον δίαυλ[ον,]

5 Ν[ε]ικομήδειαν δίαυλον,

[Π]ύθια ἐν Τράλλεσιν στάδι-

[ον δί]αυλον, ἐν Σμύρνη Ἀ-

δρ[ιάν]ηα Ὀλύ[μπ]ια δί[αυ]λον,

ἐν Σμύρνη Ὀλύμπια ὀ[πλ]εί-

10 την Ϝ [ἐν Ἐ]φέσῳ Ὀλύμπια

δία[υλ]ον Ϝ Νέμεια δίαυλον

καὶ ἄλλους ταλαντ[ιαίους]

καὶ ἡμιταλαντιαίου[ς]

ὑπὲρ το[ὺς ἑκα]τόν ϜϜ

Çeviri: ...Tralleisli (?) N.N. aşağıdaki kutsal oyunları kazandı: Tralleis'te Olym-pia'da diaulos koşusunu, Kyzikos'ta stadion ve di-aulos koşusunu, Nikomedia'da diaulos koşusunu, Tralleis'teki Pythia'da stadion ve diaulos koşusunu, Smyrna'daki Hadrianea Olympia'da diaulos koşusunu, Smyrna'daki Olympia'da silahlı koşuyu, Ephesos'da Olympia' da diaulos koşusunu, Nemeia'da diaulos koşusunu ve yüzün üzerinde diğer 1 talent ve yarım talent ödüllü yarışmaları (kazandı).

224 Kutsal Spartiates ve Haleia Galibi N.N.'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım: Beyaz kireç taşından, alt ve üst kısmı kırık bir parça.

Buluntu yeri: Tralleis'teki kalıntılar içinde bulunmuş.

Yayın yeri: Poljakov 1989, s. 137-8, no. 142.

Ölçüler: Yük. 0.32 m.; Gen. 0.48 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: İS. 2. yy.ın sonu – 3. yy.ın başı.

υἰὸν νικήσαντα τ[ὸν]

ἱερὸν τὸν Σπαρτιάτη[ν]
 ἀγῶνα παίδων πάλην,
 νικήσαντα δὲ καὶ τὸν ἱε-
 5 ρὸν ἀγῶνα τῶν Ἀλείων
 ἐπὶ ἱερέως διὰ βίου τοῦ Διὸς
 τοῦ Λαρασίου Φλαοῦιου
 [Κλειτοσθένους τοῦ κρατίστου - - - -]

Çeviri: ..... *Flavius Klitosthenes'in yaşam boyu Zeus Larasios'un rahipliğini yaptığı sırada, Kutsal Spartiates yarışmasında çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazanan, ayrıca Haleiaların kutsal yarışmasını da kazanan N.N. ....*

225 Spartalıların ve Herakleialıların Kutsal Oyunlarında Galibiyet Kazanan Marcus Aurelius ...'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım:

Buluntu yeri: Tralleis'teki tiyatro kalıntılarının yakınında bulunmuş.

Yayın yeri: Poljakov 1989, s. 136-7, no. 141.

Ölçüler:

Tarih: İS. 2. yy.in sonu – 3. yy.in başı (Sterrett).

[Μ(ἄρκος) Αὐρ(ἥλιος) —βουλευ]-
 τῆς καὶ φιλοσέβαστος Μ(ἄρκον)
 Αὐρήλιον Σωτῆρα βουλευ-
 τὴν καὶ φιλοσέβαστον τὸν
 υἰόν, ἀδελφὸν Μ(άρκου) Αὐρηλί-
 5 ου Ἀμμιανοῦ βουλευτοῦ
 καὶ φιλοσεβάστου καὶ
 γραμματέως τοῦ δήμου
 νικήσαντα
 τὸν ἱερὸν ἀγῶνα τῶν Σπαρ-
 10 τιατῶν καὶ τὸν ἱερὸν
 ἀγῶνα τῶν Ἡρακλείων
 παίδων παγκράτιον
 καὶ ἰσαγωγὸν τῶν Ὀλυμπίων
 ἐπὶ ἱερέως διὰ βίου Δι-
 15 ὸς τοῦ Λαρασίου Φλαοῦιου

Κλειτοσθένους τοῦ κρατί-
 στου δις ἀσιάρχου, πρώτου
 Ἀσίας, πατρὸς ὑπατικοῦ κα[ι]
 πάππου συνκλητικῶν, τῆς

20 θ' αὐτοῦ πενταετηρίδος.

Çeviri: *Buleutes ve imparatorsever Marcus Aurelius Soter'in oğlu, buleutes, imparatorsever ve demosun grammateusu Marcus Aurelius Ammianus'un kardeşi olan, buleutes ve imparatorsever Marcus Aurelius ....., çocuklar kategorisindeki pankration müsabakasında Spartalıların Kutsal Yarışmasını ve Herakleialıların Kutsal Yarışmasını kazandı ve Olympiaların eisagogosu; bu sırada en iyi asiarkhos, Asyalıların ilki, consül sınıfının babası, senatör sınıfının büyük babası, Flavius Kleitosthenes yaşam boyu Zeus Larasios'un rahibiydi.*

226 Olympia Oyunları Galibi Epigonos

Tanım: Mermerden dört köşe bir kaide.

Buluntu yeri: Tralleis'deki harabelerin içinde bulunmuş.

Yayın yeri: Moretti 1959, s. 181, no. 1007 – 1010; Poljakov 1989, s. 84, no. 75.

Ölçüler:

Tarih: İS. 1. – 2. yy.

ἡ βουλή καὶ ὁ δῆμος
 καὶ ἡ γεροσσία ἐτείμησαν
 Τιβέριον Κλαύδιον Τιβερί-
 ου Κλαυδίου Ἡφαιστίωνος
 5 υἰὸν Κυρεΐνα Ἡφαιστίωνα
 Ἐπ[ι]γονιανόν, γυμνασιαρχή-
 σαντα τῶν τριῶν γυ-
 μνασίων τὴν πρώτην τε-
 τράμηνον ἐκ τῶν ἰδίων καὶ
 10 θέντα ἔλαιον δι' ὅλης ἡ-
 μέρας, ζήσαντα σωφρόνως
 καὶ κοσμίως
 Κλαύδια Ἐπιγόνου τετράκις
 Ὀλυμπιονεΐκου θυγάτηρ
 15 Περιγενίς τὸν ἴδιον υἰὸν γενό-
 μενον φιλομήτορα.

Çeviri: *Danışma, Halk ve Yaşlılar meclisi, Tiberius Claudius Hephaistios'un oğlu, bizzat kendi parasından ilk üç ay boyunca üç gymnasiumun gymnasiarkhosluğunu yapmış olan ve*

tüm gün boyunca yağ temin etmiş olan, bilgece ve düzgün bir şekilde yaşamış olan Tiberius Claudius Hephaistios'u onurlandırdı, üç defa Olympionikes olan Epigonos'un kızı Claudia Perigenis annesini seven bizzat kendi oğlunu (onurlandırdı).

227 Pythia Oyunları Galibi ..... Berenikianus'u Onurlandırma Yazıtı

Tanım:

Buluntu yeri: Aydın'ın güneybatısında bir köy olan Işıklı'da bulunmuş.

Yayın yeri: Poljakov 1989, s. 82, no. 73.

Ölçüler:

Tarih:

Βερενικιανὸν υἱ-

ὸν Μ(άρκου) Κλαυδίου Νει-

κηράτου Κερεαλί-

ου ἀσιάρχου, ἀνδρα

5 ἀγαθόν, πυθιονεΐ-

κην, χρυσοφορήσαντα

τῆι πατρίδι, στεφανη-

φορήσαντα, γραμματεύ-

σαντα, ἀγορανομήσαν-

10 τα, εἰρηναρχήσαντα, βου-

λαρχήσαντα, καὶ ἐν σει-

τωνίαις πολλαῖς καὶ ἐτ-

έραις ὑπηρεσίαις χρή-

σιμον τῆι πατρίδι γε-

15 νόμενον.

Çeviri: *Asiarkhos Marcus Claudius Nikeratus Cerealis'in oğlu, iyi ve güzel insan, pythia oyunlarında galibiyet kazanmış olan, vatanında altın süsler taşıyan, çelenk taşıyan, katiplik, agoranomosluk (Aedilis), eirenarkhosluk, boularkhosluk yapmış olan ve birçok hububat alımında ve diğer hizmetlerde vatani için yararlı olan ..... Berenikianus'u ... (onurlandırdı).*

228 N.N.'un Galibiyet Listesine ait Fragman

Tanım: Bir stelden fragment.

Buluntu yeri:

Yayın yeri: Poljakov 1989, s. 121, no. 121.

Ölçüler:

Tarih:

] στεφανει<τ>ῶν· κβ΄
 ὦ]ν ἀνδρῶ<ν> ξθ΄
 ] πα<ι>δας Πυ[θικους
 ] μόνος [καὶ πρῶτος τῶν ἀπ' αἰῶνος]

Trapezopolis

229 *Hermes'in Mezar Yazıtı*

Tanım: Kireç taşından, üst kısmı kırık, silindirik heykel kaidesi.

Buluntu yeri: Denizli ili, Boludüzü Mevkiinde, ovanın güneyinde bir arazide bulunmuş.

Yayım yeri: MAMA VI, no. 61 (SEG 26, 1233).

Ölçüler: Yük. 0.64 m.; Çap. 0.57 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih: İS. 3. yy.

[τίς ποθ' ὁ νεικήσας λίθινον κατὰ βαθρικόν]
 [οὔτος] τῶν αὐτοκρατόρων Ἐπ[ι-]
 [νεικε]ίων τὸν ἀγῶνα vacat
 ἐνθάδε παρὰ ἀθλοθετῆρι μακαρτῶ Ζευξιθέω β΄
 εὐπατρίδῃ τῆδε Τραπεζοπόλει;
 5 χαλκοῦν ἀνδριάντα τὰ Πύθια τοῦτον ὀράται·
 νεικῶ τούσδε πάλην, ἐστὶ δέ μοι τοῦν[ο]μα Ἑρμῆς·
 οὐκ οἶτ' εἶτε ἀλκῆ τόσσον σθένι ἢ ἐτις ἡμεῖν
 ἀθάνατος δαίμων ὄπασαι κῦδος ἔχειν.

Çeviri: “Nerede kaide altındaki taşı kazanan kişi? Ki o imparatorların Epinikia yarışmasını kazandı, burada asil soydan doğan Trapezopolis’te athlothes bahtiyar Zeuksiheos II nezdinde. Bronz heykel Pythia’ya işaret ediyor.” “Ben bu güreşi kazandım, bana da Hermes derler. Bilmiyorum böylesine büyük bir güç, ya da ölümsüz ruh bizlere ün sağlamak için takip eder.”

II. *Para Ödüllü Yerel Oyunlar*

Adada

230 *Tykheia Epinikia: Aurelius Papianus Titus*

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Adada. İmparator ve zeus Sarapis tapınağının güneyinde bulunmuş.

Yayım yeri: Sterrett 1888, n. 420.

Ölçüler:

Tarih:

ἐπὶ ἀγωνο[θέτου]
 Μ. Αὐρ. Ξέν[ωνος]

- υίου Τλαμόο[υ, φι]-
 λοπάτριδος, υίου
 5 πόλεως, Αὐρ. Παπι –
 ανός Τίτος Τιμ-
 βριαδεὺς καὶ Ἄδα –
 δεὺς βουλευτῆς
 νεικήσας ἐνδό -
 10 ξως παίδων παν-
 κράτιον ἀγῶνος
 Τυχείου Ἐπινει –
 [κίου].

Çeviri: *Tlamos'in oğlu vatansever, vatanın oğlu Marcus Aurelius Ksenon'un agonothesliği zamanında, Tymbria ve Adada vatandaşı, bouleutes Aurelius Papianus Titus, Tykheion Epinikion yarışmasının çocuklar kategorisi pankration müsabakasını şanlı bir şekilde kazandı.*

231 Tykheia Epinikia 3. kutlama: Aurelius Tullianus Mandromenes

Tanım:

Buluntu yeri: Adada (Karabavullu).

Yayın yeri: Sterrett 1888, s. 296, no. 417.

Ölçüler:

Tarih:

- [. . .]ΛΣ[. .]ΔΗΜ[— —]
 ἐπὶ ἀγωνοθέτου
 Αὐρ. Ἀβισβιανού
 Ἀντιόχου τοῦ ἀξι-
 5 ολογωτάτου Αὐρ.
 Τ[υ]λλιανός Μαν-
 δρο[μέ]νης νεική-
 [σας] ἀνδρῶν [πυγμῆν]
 [θέμιδ]ος Τυχείου Ἐ-
 10 πινεικίου
 γ' .

Çeviri: ..... Anılmaya değer Aurelius Abisbianus Antiokhos'un agonothesliği zamanında, Tykheion Epinikion themisinin 3. kutlamasında, Aurelius Tullianus Mandromenes yetişkin erkekler boks müsabakasını kazandı.

232 Tykheia: Aurelius Neikephorianus Bakkhylos

Tanım:

Buluntu yeri: Adada (Karabavullu).

Yayın yeri: Sterrett 1888, s. 208, no. 406.

Ölçüler:

Tarih:

Βαχχύλου.

ἐπὶ ἀγωναθέτου

Αὐρ. Ἀβισβιανοῦ

Ἀντιόχου τοῦ ἀ-

5 ξιολογωτάτου

Αὐρ. Νεικηφορρα-

νὸς Βάκχυλος νει-

κήσας παίδων παν-

κράτιον ἀγῶνος

10 Τυχείου θέμιδι.

Çeviri: Bakkylos'un (heykeli). Anılmaya değer Aurelius Abisbianus Antiokhos'un agonothesliği zamanında, Aurelius Neikephorianus Bakkhylos, Tykheia themisinde çocuklar kategorisindeki pankration müsabakasını kazandı.

Andeda

233 Aurelius Attalion

Tanım:

Buluntu yeri: Andeda.

Yayın yeri: ABSA 16. 1909/10. 123, 18; JÖAI 15. 1912. 273.

Ölçüler:

Tarih:

— — —

[— — —]δ[. .]ρα[— —]

[κ]ρίσει μὲν τῆς τ[ε βουλής]

καὶ τοῦ σεμνοτ[άτου δήμου]

συνκαταθέσει δ[ὲ τοῦ τότε]

γενομένου λαμ[προτάτου]

Οὐνδικιανοῡ ἀ[νθυπάτου]

II. (Palm yaprağı içinde) Δια[γόρας(?)]

Αρτε[ιμου(?)]

ἀγοραν[όμος]

Αὐρ. Ἀτταλί-

ων υἱὸς Οσα-

ει Ἐρμαίου Ὀνησί-

μου Ἀνδηδεῖς νεικήσα[ν]-

τες ἐνδόξως ἀνδρῶν

δίαυλον· εὐτύχει Πη-

κύλι Εὐτολμι, εὐτύχ[ει]

Ἀτταλίων.

234 Aurelius Agrippas ve Longus tarafından gerçekleştirilen yarışma: Aurelius Cassianus Hermianos

Tanım:

Buluntu yeri: Andeda (Yeşilkaya)

Yayın yeri: AJA 4 1888, 15, 7

Ölçüler:

Tarih:

— — —

1 [ἀνατε]θέν[τα]

[ύπ]ὸ Αὐρ. Ἀγρίπ[πα]

καὶ Λόνγου ἐξ ύπ[ο]-

σχέσεως τοῦ πάπ-

5 που αὐτῶν Λόνγου.

Αὐρ.

Κασσιανὸς Ἐρμι-

ανὸς νεικήσας

παίδων πάλην

10 ἐνδόξως ἄπτω-

τος [ἀ]μεσολάβη-

[τος — — —]

Çeviri:

Antiokeia (Pisidia)**235 Men Kültü kapsamındaki oyunlar: Bir Galibiyet Listesine ait Parça****Tanım:** Bir blok taşı.**Buluntu yeri:** Karakuyu, Kilise'nin içinde bulunmuş.**Yayın yeri:** Anderson 1913, s. 282, no. 9.**Ölçüler:****Tarih:**

. ω]ν [π]άλ[ην]: Οὐαλέριος . . . . .

. . πανκράτ(ιον): Ἀγόσιος Κυρίλ[λος . . .

Çeviri: ..... güreşi; Valerius ..... pankration'u; Agasius Kyrillos .....**236 Men Kültü Kapsamındaki Oyunlar: Bir Galibiyet Listesine ait Parça****Tanım:** 16 parçaya ayrılmış levha.**Buluntu yeri:** Karakuyu, tapınak duvarının içinde bulunmuş.**Yayın yeri:** Anderson 1913, s. 282 vd., no. 10.**Ölçüler:** Harf yük. 0.027 m.**Tarih:**

παίδων στάδιον Φλ. Πρεῖσκος.

παίδων πένταθλ(ο)ν Αὐρ. Ἀλέξανδρος.

ἀνδρῶν πένταθ(λο)ν Φλ. [Κ]ίτος.

ἀνδρῶν στάδιον [Γ]όρδιος Μάξιμος.

5 παίδων πάλην Δόττιος Τιβέριος διαβιβάσας κλήρο[υς] . .

παίδων πανκράτιν Τ[ιβέρει]ος ? [Μ]όδ[ι]ος.

ἀνδρῶν πάλην Ἰούλιος Δό[μνος] διαβιβά[σας] κλή[ρ]ους [δ'].

ἀνδρῶ[ν π]ανκράτιν Ἀγοσ[ίος] . . . .] δι(α)βι(βάσας) κλήρους ζ'.

Çeviri: :Çocukların stadion koşusunu Flavius Priscus

Çocukların pentathlonunu Aurelius Aleksandros

Yetişkin erkeklerin pentathlonunu Flavius Kitus

Yetişkin erkeklerin stadion koşusunu Gordios Maksimus

Çocukların güreş müsabakasını Dottius Tiberius boş kura çekerek ..

Çocukların pankrationunu Tiberius Modius

Yetişkin erkeklerin güreş müsabakasını Iulius Domnus 4 defa boş kura çekerek

Yetişkin erkeklerin pankration müsabakasını 7 defa boş kura çekerek

237 Men Kültü Kapsamındaki Oyunlar: Tiberius Claudius Markianus**Tanım:** Altıgen sütun.**Buluntu yeri:** Karakuyu, kuzeye doğru sarnıçta bulunmuş.

Yayın yeri: Anderson 1913, s. 287, no. 12.

Ölçüler: Harf yük. (str. 1) 0.029 m.

Tarih:

ἐπὶ ἀγωνο –
 θέτου Γ. Οὐλ-
 πίου Βαιβία –
 νοῦ αὐγού –
 5 ρ(ος) καὶ ἱερέως
 διὰ βίου τοῦ
 πατρῷου θε-
 οῦ Μηνός
 καὶ θεᾶς Δή -
 10 μητρος Τιβ.
 Κλαύδιον
 Μαρκιανόν
 νεικήσαν –
 τα πάλην, ὄν
 15 ἀποδυσάμε –
 νον παρητή -
 σ]αντο οἱ ἀν-
 ταγ]ωνισταί

.....

Çeviri: *Vatanın tanrısı Men ve tanrıçası Demeter'in yaşam boyu rahibi ve auguru Gaius Ulpius Baibianus'un agonothesliği zamanında, güreşi kazanan Tiberius Claudius Markianus'u, ki ona rakipleri bırakması için yalvardılar...*

238 Maksimianeion'un 7. Kutlaması: Iulius Cordius Theodoros

Tanım: Altıgen sütun.

Buluntu yeri: Karakuyu, güneyde sarnıçta bulunmuş.

Yayın yeri: Anderson 1913, s. 289, no. 16

Ölçüler: Harf yük. 0.028 m.

Tarih:

ἐπὶ ἀγωνο-
 θέτου διὰ

βίου Γ. Οὐλ-
 πίου Βαιβι –
 5   ανοῦ αὐ̄γου(ρος)
       καὶ ἰερέως
       διὰ βίου τοῦ
       πατρίου θε-
       οῦ Μηνὸς καὶ
 10   θε(ᾶς) Δήμητρος
       Ἰούλιον Κόρ-
       διον Θεόδω-
       ρον νεική -
       σαντα τάλην
 15   ἀγῶνα Μα –
       ξιμάνειον
       ἢ πατρὶς θεέ -
       μιδι ζ'.

Çeviri: *Vatanın tanrısı Men ve tanrıçası Demeter'in yaşam boyu rahibi ve auguru Gaius Ulpius Baibianus'un yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, Maksimianeion yarışmasında güreş müsabakasını kazanan Iulius Cordius Theodoros'u vatan 7. themiste (onurlandırdı).*

239 Maksimianeion Themisi: Lucius Papius Flavianus Viktorinus Zotikos

Tanım: Düz bir levha.

Buluntu yeri: Yalvaç, Kuşku mezarlığının duvarında.

Yayım yeri: Anderson 1913, s. 289, no. 17.

Ölçüler:

Tarih:

ἀ]γωνοθετο[ύ]ν[των
 δι]τ[ὸ] β]ίου Γ. Καισεν[νίου
 Πρόκλου Στ[α]ιανοῦ
 α]ῦγ[ο]υρος πάτ[ρωνος
 5   τῆ]ς κολωνείας κα[ὶ
       Γ.] Φλαῖου Βαιβιανοῦ
       ἰππέως Ῥωμαίων
       ἀρχιερέων διὰ βίου

- τοῦ πατρῷου θεοῦ
 10 Μηνὸς Λού(κιον) Πάπιο[ν
 Φλαο[υ]ιανὸν Οὐ[ι –
 κτορεῖνον Ζωτικ[ὸν
 νεικήσαντα παίδ[ων
 πανκράτιον ἀγῶν[α
 15 Μαξιμιάνειον ἡ π[ατρῖς
 θέμιδι.

Çeviri: *Vatanın tanrısı Men'in yaşam boyu baş rahipleri, Koleninin patronu augur Gaius Kaisennius Proklus Staianus'un ve Romaluların atlı sınıfından Gaius Flavius Baibianos'un yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, Maksimianeion yarışmasında çocuklar kategorisinde pankration müsabakasını kazanan Lucius Papius Flavianus Viktorinus Zotikos'u vatan themiste (onurlandırdı)*

240 *Maksimianeion Themisi: Terentius Ulpius Zosimos*

Tanım: Kaide.

Buluntu yeri: Karakuyu, sarnıçın kuzey bitimine yakın bulunmuş.

Yayım yeri: Anderson 1913, s. 290, no. 19.

Ölçüler: Harf yük. (str. 2) 0.023 m.

Tarih:

- ἀγαθῆ τύχη·
 ἀγωνοθετούντων
 διὰ βίου Γ. Καισεννί -
 ου Πρόκλου Σταια -
 5 νου αὔγουρος πάτρω -
 νος τῆς κολωνείας
 καὶ Γ. Φλαΐου Βαιβια -
 νοῦ ἰππέως Ῥω<ρω>μαί -
 ων ἀρχιερέων διὰ βίου
 10 τοῦ πατρῷου θεοῦ Μη -
 νὸς Τερέντιον Οὐλ -
 πιον Ζώσιμον νεική -
 σαντα παίδων παν -
 κράτιον καὶ δι(α)βιβάσαν -
 15 τα κλήρους β' ἀγῶνα

Μαξιμιάνειον ἡ πατρις

θέμιδι.

ὑπὸ ἐπιστάτην Ἰούλιον Δόμνον.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Vatanın tanrısı Men'in yaşam boyu baş rahipleri, Koleninin patronu augur Gaius Kaisennius Proklus Staianus'un ve Romalıların atlı sınıfından Gaius Flavius Baibianos'un yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, Maksimianeion yarışmasında çocuklar kategorisinde pankration müsabakasını kazanan ve 2 defa boş kura çeken Terentius Ulpius Zosimos'u vatan themiste (onurlandırdı).*

241 Maksimianeion Themisi: Terentius Ulpius Markellon

Tanım: Yuvarlak sütun.

Buluntu yeri: Karakuyu, kuzetbatı duvarının içinde bulunmuş.

Yayın yeri: Anderson 1913, s. 291.

Ölçüler: Harf yük. (str. 2) 0.032 m.

Tarih:

ἀγαθῆ τύχη·

ἀγωνοθετοῦντος

διὰ βίου Γ. Φλ. Βαιβια –

νοῦ ποντίφικος

5 ἰππέως Ῥωμαίων

πάτρων(ος) τῆς κολωνίας

ἀρχιερέως διὰ βίου τοῦ πα –

τρίου θεοῦ Μηνός Τε –

ρέντιον Οὔλπιον Μάρ-

10 κελλον νεικήσαν –

τα παίδων πανκράτιον

ἀγῶνα Μαξιμάνει-

ον διαβιβάσαντα κλή -

ρους β' ἡ πατρις

15 θέμιδι

ὑπὸ ἐπιστάτην Ἰούλιον

Δόμνον.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Vatanın tanrısı Men'in yaşam boyu baş rahibi, koloninin patronu Romalıların atlı sınıfından pontifeks Faius Flavius Baibianos'un yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, Maksimianeion yarışmasında çocuklar kategorisinin*

pankration müsabakasını kazanan ve 2 defa boş kura çeken Terentius Ulpius Markellon'u vatan themiste (onurlandırdı), başkan Iulius Domnos zamanında.

242 Maksimianeion Themisi: Calpurnius Magius Eutykhes

Tanım: İnce, yuvarlak sütun.

Buluntu yeri: Karakuyu, yukarıdaki ile aynı yerde bulunmuş.

Yayım yeri: Anderson 1913, s. 293, no. 21.

Ölçüler: Harf yük. (str. 2) 0.027 – 0.028 m.

Tarih:

ἀγ[αθῆ] τύ[χη]
 ἀγωνοθετοῦντος
 διὰ βίου Γ. Φλαιουίου
 Βαιβιανοῦ ποντίφικος
 5 ἰππέως Ῥωμαίων πάτρω –
 νος τῆς κολωνείας
 ἀρχιερέως διὰ βίου
 τοῦ πατρῖου θεοῦ Μηνός
 Καλπούρνιον Μάγιον
 10 Εὐτύχην νεικήσαντα
 <νεικήσαντα> παίδων
 πάλην ἀγῶνα Μαξιμιά -
 νειον ἢ πατρῖς
 θέμιδι.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Vatanın tanrısı Men'in yaşam boyu baş rahibi, koloninin patronu Romalıların atlı sınıfından pontifeks Faius Flavius Baibianos'un yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, Maksimianeion yarışmasında çocukların güreşini kazanan Calpurnius Magius Eutykhes'i vatan themiste (onurlandırdı).*

243 Maksimianeion Themisi'nin 2. Kutlaması: Marcus Virius Markianus

Tanım: Bir İon sütununun gövdesi.

Buluntu yeri: Karakuyu, üstteki yazıtlarla aynı yerde bulunmuş.

Yayım yeri: Anderson 1913, s. 294, no. 23.

Ölçüler:

Tarih:

ἐπὶ ἀγωνοθέτου
 διὰ βίου Γ. Φλ. Βαιβι-
 ανοῦ ποντίφικος

- ἰππέως Ῥωμαί-
 5 ων πάτρωνος τῆς
 κολωνείας ἀρχιερέ-
 ως διὰ βίου τοῦ πατρί-
 ου θεοῦ Μηνὸς
 Μᾶρ(κον) Οὐείρειον Μαρ –
 10 κινανὸν νεικήσαντα
 παίδων πάλην
 ἀγῶνα Μαξιμιά -
 νειον θέμιδι τὸ
 δεύτερον ἢ πα-
 15 τρίς, δια(βι)βάσαντα κλήρους ζ'
 κριθέντα Πύθεια ἐν Ἄν-
 κύρα καὶ ἀγωνισάμε-
 νον ἐνδόξως.

Çeviri: *Vatanın tanrısı Men'in yaşam boyu başrahibi, koloninin patronu Romaluların athl sınıfından pontikes Gaius Flavius Baibiabos'un yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, Maksimianeion themisinin 2. Kutlamasında çocukların güreşini kazanan, 7 defa boş kura çeken, Ankyra'da Pythia'ya iştirak etmiş ve şanlı bir şekilde dövuşmüş olan Marcus Virius Markianus'u vatan (onurlandırdı).*

Aphrodisias

244 Aphrodisiea Adonea: N.N.

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayım yeri: Roueché 1993, s. 209 vd., no. 77.

Ölçüler:

Tarih: İS. 220 ya da 230'lu yıllar

— —]

π[α]λαιστήν

νεικήσαντα

Ἀφροδειςία

Ἀδώνηα Τιβέ-

5 ριος Κλαύδι-

ος Αὐρήλιος

Μουκιανός
 Ἀπολλώνιος
 Βερονεικία-
 10 νος ὁ κράτι-
 στος ἀντινε-
 οποιὸς Τιβε-
 ρίου Κλαυδί-
 ου Ἀπολλωνί-
 15 ου Βερονεικι-
 ανοῦ Ἀκασσῶ-
 νος ἀρχιερέ-
 ως πάππου
 ἰδίου ἐν τῇ πρώ-
 20 τῇ περιόδῳ τῆς
 ἐπὶ τῇ ἀπολεί-
 ψει τοῦ Ἀπολ-
 λωνίου ἀρχι-
 νεοποιίας παρ'
 25 ἑαυτοῦ ἀνέστησεν

Çeviri: ..... *Aphrodeisiea Adonea*'yı kazanmış olan, güreşçi N.N.'yu (onurlandırdı); bizzat kendi büyük babası arkhierous Tiberius Claudius Apollonius Beronikianus Akasson'un seçkin yardımcı neopoiios'u Tiberius Claudius Aurelius Mukianus Apollonius Beronikianus, Apollonius'un bıraktıklarından temin edilmiş olan baş neopoiea'nın ilk periyodunda bizzat kendisi nezdinde (bu heykeli) diktirdi.

245 *Aphrodisieia Philomonea*'nın 3. Kutlaması: N.N.

Tanım: Sağ üst kısmı kayıp, bunun dışında bütün köşeleri sağlam olarak ele geçmiş basit bir kaide.

Buluntu yeri: Aphrodisias, 1966'da su kanallı bölgesinde bulunmuş. Şimdi müzenin bahçesinde.

Yayın yeri: Roueché 1993, s. 212 vd., no. 79.

Ölçüler: Yük. 0.965 m.; Gen. 0.35 m.; Kal. 0.33 m.; Harf yük. 0.02 m.

Tarih: İS. yak. 190 yılı.

[ ]

[Ζήνωνα Ἀρτ]εμιδώρου

[τοῦ Δ]ημοφάντου νει-

- [κήσα]ντα παίδων πυ-
 [γμήν τῶ] ἐπιτελεσθέν-
 5 [τι ἀγ]ῶνι τῆς τρίτης
 [τε]τραετηρίδος vac.
 [Ἀφρ]οδισιῶν Φιλη-
 μονιῶν ἀγωνο-
 θετοῦντος Τίτου
 10 Αἰλίου Ἀδράστου,
 τὴν δὲ ἀνάστασιν
 τοῦ ἀνδριάντος πο[ι]-
 ησαμένου Ἀρτεμιδώ-
 ρου τοῦ πατρὸς αὐ- vac.
 15 του λαβόντος τὸ θέ-
 μα παρὰ τῶν κληρονό-
 μων τοῦ Φιλήμονος κα-
 τὰ τὴν Οὐλπίου Εὐρύ-
 κλέους τοῦ λογισ-
 20 vac. τοῦ κέλευσιν vac.

Çeviri: *Titus Aelius Adrastus'un agonotheslik yaptığı sırada, 3 yılda bir düzenlenen Aphrodisiaea Philemonia'nın 3. Kutlamasında, ... Demophantes'in oğlu Artemidoros'un oğlu ..., çocukların boks müsabakasını kazandı; heykelin dikilmesi ise, curator Ulpius Eurykleus'in talimatları uyarınca Philemon'un mirasçılarından aldığı ödülle, babası Artemidoros tarafından yapıldı.*

246 Aphrodisieia Philomoniea'nın 3. Kutlaması: ... Andreas

Tanım: Düz bir kaide.

Buluntu yeri: Aphrodisias, Su Kanalı'nın kazısı sırasında bulunmuş. Şu an müzenin bahçesinde.

Yayın yeri: Roueché 1993, s. 213, no. 80.

Ölçüler: Yük. 1.00 m.; Gen. 0.365 m.; Kal. 0.335 m.

Tarih: İS. yak. 190 yılı

[ ]

Ἀνδρονεικι-

ανοῦ υἱὸν

Ἀνδρῆαν vac.

νεικήσαν-
 5 τα παίδων
 στάδιον τῶ
 ἐπιτελεσθέν-
 τι ἀγῶνι τῆς
 τρίτης τετραε-
 10 τηρίδος Ἀφρο-
 vac. δεισιήων vac.
 Φιλημονιήων.

Çeviri: ... Andronikianus'un oğlu ... Andreas, 3 yılda bir düzenlenen Aphrodisiea Philomoniea'nın 3. Kutlamasında çocukların stadion yarışmasını kazandı.

247 Aphrodisieia Philomoniea'nın 5. Kutlaması: N.N.

Tanım: Üst kısmı kırık, mermer kaide.

Buluntu yeri: Aphrodisias, köyün kuzeydoğusunda bir tarlada.

Yayım yeri: Roueché 1993, s. 86, no. 81.

Ölçüler: Yük. 0.64 m.; Gen. 0.33 m.; Harf yük. 0.02 – 0.0225 m.

Tarih: İS. yak. 196 yılı

[--- νεικήσαν]-
 [τα παίδων στάδι]-
 ον τῶ [ἐπιτελεσ]-
 θέντι ἀγῶνι τῆς
 5 τρίτης τετραε-
 τηρίδος Ἀφροδεισι-
 ήων Φιλημονήων ἀ-
 γωνοθετούντων
 τῶν νεοποιῶν τῶν
 10 περὶ Μάρκον Ἄντω-
 νιον Ἀπελλᾶν Σε-
 βηρεῖνον τὴν δὲ ἄ
 vacat

Çeviri: ... Marcus Antonius Apellas Severinus'un nezdinde neopoioların agonotheslik yaptığı sırada 3 yılda bir düzenlenen Aphrodisiea Philomonea'nın 5. Kutlamasında çocukların stadion koşusunu kazanmış olan N.N. 'yu ... hey[kelin dikimini ise...]

248 *Aphrodisieia Philomoniea'nın 9. Kutlaması: Zenon*

Tanım: Sade bir kaide.

Buluntu yeri: Aphrodisias, kuzey doğu duvarlarının kuzey doğusundaki Eski Türk Mezarlığı'ndaki kazı esnasında bulunmuş.

Yayın yeri: Roueché 1993, s. 214 vd., no. 82.

Ölçüler: Yük. 1.09 m.; Gen. 0.34 m.; Kal. 0.34 m.; Harf yük. 0.025 m.

Tarih: İS. yak. 208 yılı.

[   ]

Ζήνωνα Ζήνω-

νος τοῦ Ἑρμεί-

ου νεικήσαντα

παίδων στάδι-

5   ον τῷ ἐπιτελεσ-

θέντι ἀγῶνι

τῆς ἐνάτης τε-

τραετηρίδος

Ἀφροδεισιῶν

10   Φιλημονιῶν

ἀγωναθετούν-

[τ]ων τῶν περὶ

[Τι]βέριον Κλ(αύδιον)

Ἀπολλώνιον

15   Βερονεικία-

νὸν Ἀκασσῶ-

να νεοποιῶν·

τὴν δὲ ἀνάστα-

σιν τοῦ ἀνδρι-

20   ἀντος ἐποιή-

σατο Τυχικός

Φιλήτου τοῦ

Ἀπολλωνίου

ἐκ τοῦ θέματος.

Çeviri: ... *Hermaios'un oğlu Zenon'un oğlu Zenon. Tiberius Claudius Apollonius Beronikianus Akassos'un nezdinde neopoiosların agonotheslik yaptığı sırada, 4 yılda bir kutlanan Aphrodisieia Philemoniea'nın 9. kutlamasında çocukların stadion koşusunu kazandı; para ödülünün haricinde heykelin dikilmesini ise Apollonius oğlu Philetus oğlu, Tykhikus üstlendi.*

249 Aphrodisieia Philomonea'nın 15. Kutlaması: N.N.

Tanım: bütün köşelerden kırılmış, panellerle şekillendirilmiş bir kaide.

Buluntu yeri: Aphrodisias, Tetrasyon'un kuzey doğusundaki bir evin kalıntıları içinde bulunmuş. Şu an müzenin bahçesinde (Env. No. 76.84).

Yayın yeri: Roueché 1993, s. 215 vd., no. 83.

Ölçüler: Yük. 0.99 m.; Gen. 0.40 m.; Kal. 0.37 m.; Harf yük. 0.02 m.

Tarih: İS. yak. 226 yılı.

[τὸν δεῖνα - - στ]-
 [εφ]ανωθέν[τα
 παίδων στάδι-
 ον τῷ ἐπιτελε-
 5 σθέντι ἀγῶνι
 τῆς πεντε-
 καιδεκάτης
 τετραετερίδος
 Ἀφροδισιῶν
 10 [Φ]ιλημονιῶν,
 ἀγωνοθετούν-
 των τῶν περὶ
 Ἰούλιον Αὐρήλι-
 ον, Ζήλου ἀρχι-
 15 ερέως υἱόν, Χα-
 ρίδημον νεω-
 ποιῶν· τὴν δὲ ἀ-
 νάστασιν τοῦ
 ἀνδριάντος
 20 ποιησαμένου
 Ἰουλίου Κρατε-
 ροῦ πατρὸς

vacat αὐτοῦ.

Çeviri: ... Zelos'un oğlu Iulius Aurelius Kharidemos'un nezdinde neopoioların agonotheslik yaptıkları sırada, 4 yılda bir düzenlenen Aphrodisiea Philomoniea'nın 15. Kutlamasında çocukların stadiin koşusunda taçlandırılmış olan N.N.; heykelin dikilmesini ise bizzat kendi babası Iulius Krateros üstlendi.

250 Aphrodisieia Philomonea'nın 15. Kutlaması: Antonius Flavius Antiokhos

Tanım: Tek bir blok

Buluntu yeri: Aphrodisias, batıya doğru stadiumun kuzey duvarının üstünde bulunmuş.

Yayın yeri: Roueché 1993, s. 216 vd., no. 84.

Ölçüler:

Tarih: İS. yak. 226 yılı

[ ]
 Ἀντώνιον Φλάβ(ιον)
 Μητροδώρου υἰὸ[ν]
 Ἀντίοχον, νική-
 σαντα παίδων πυ-
 5 γμῆν τῷ ἐπιτελε-
 σθέντι ἀγῶνι τῆς
 πεντεκαιδεκά-
 της τετραετηρί-
 δος Ἀφροδισιή-
 10 ων Φιλημονιῶν
 ἀγωναθετούν-
 των τῶν περὶ Ἰού-
 λιον Αὐρήλιον Ζή-
 λου υἰὸν Χαρίδη-
 15 μον καὶ Ζήλου ἔ[κ]-
 γονον ἀρχιερέων
 κτιστῶν σοφιστὴν
 vac. νεοποιῶν vac.
 τὴν δὲ ἀνάστασιν
 20 τοῦ ἀνδριάντος ποι-
 ησαμένου Ἀντωνί-

ου Φλαβίου Μητρο-
 δώρου τοῦ πατρὸς
 vac. αὐτοῦ vac.

Çeviri: ... *Zelus torunu Zelus oğlu arkhierous ve kurucuların torunu, sofist Iulius Aurelius Kharidemos'un nezdinde neopoiosların agonotheslik yaptığı sırada, 4 yılda bir düzenlenen Aphrodisiea Philemoniea'nın 15. Kutlamasında çocukların boksunu kazanmış olan, Metrodoros'un oğlu Antonius Flavius Antiokhos'u (onurlandırdı); heykelin dikilmesini ise bizzat kendi babası Antonius Flavius Metrodoros gerçekleştirdi.*

251 Aphrodisieia Philemoniea'nın 20. Kutlaması: N.N.

Tanım: Görünüşte bir kaide.

Buluntu yeri: Aphrodisias, “güneyde, bir üzüm cenderesinde”.

Yayın yeri: Roueché 1993, s. 219 vdd., no. 86

Ölçüler: Yük. 0.69 m.; Gen. 0.22 m.

Tarih: İS. yak. 241 yılı.

[. . .]
 [. . .] παῖδα τῶν [εὖ γεγονότων]
 [. . .] νείκησαν[τα ἐνδόξως . . . .]
 [παί]δων πυγ[μὴν ἐν ἀγῶνι]
 [τῆς] Ἀφροδεισι[ήων Φιλημον]-
 5 [ιήω]ν εἰκοστῆ[ς τετραετηρίδος]
 [ἀγω]νοθετοῦ[ντος Τιβερί]-
 [ου] Κλαυδίου [. . . . υἱοῦ]
 [Ἀπολ]λωνίου Μα[ρκιανοῦ . . .]
 [. . .]? Ἀσιάρχου [καὶ ἀρχιερέως]
 10 [τῆς] πατρίδος· [προνοησαμένων]
 [τῶν] τῆς ἐπιφα[νεστάτης θεᾶς]
 [vac. Ἀ]φροδείτης ὑ[εοποιῶν τῶν περὶ]
 [Τιβέ]ριον Κλαύ[διον Ἰούλιον Κάνδ]-
 [ιδον] Ἡγεμονέ[α Ἀσίας ἀρχιε]-
 15 [ρέων] καὶ ἀρχιερ[έων υἱὸν καὶ ἔκ]-
 [γονον] συγγενὴ Α[. . . . . ἀρχ]-
 [ινε]ωποιὸν Ι[. . . . . yak. 13 . . . . .]
 [. . .]χόμενο Ι[. . . . . yak. 13 . . . . .]
 [. .]ΕΝ κεφαλ[. . . . . yak. 13 . . . . .]

- 20 [?καθώ]ς καὶ ΤΟΙ[. . . . . yak. 13 . . . . .]
 [τοῡ ἀ]ξιολογωτ[άτου . . . . yak. 9 . . . . .]
 [. . .] Αἰλίου ΑΙ[. . . . . yak. 13 . . . . .]
 [. . .] & ΠΡΕ[. . . . . yak. 15 . . . . .]

[?vacat]

Çeviri: *Vatanın başrahibi ve Asiarkhos'u ... Apollonius Markianus'un oğlu Tiberius Claudius ...'un agonotheslik yaptığı sırada 4 yılda bir düzenlenen Aphrodisiea Philomoniea'nın 20. Kutlamasında çocukların boksunu kazanan, ... iyi soydan gelenlerin çocuğu olan ... N.N.; (bu anıtın dikilmesini)..... Asia arkhieuslarının oğlu ve torunu, ... akrabası olan Tiberius Claudius Kandidus Hegemoneus'un nezdinde en aşikar tanrıça Aphrodite'nin neopoiosları tarafından denetlendi.*

252 Aphrodisieia Philomoniea: Menandros

Tanım: Kalıplanmış paneller ile bir blok.

Buluntu yeri:

Yayın yeri: Roueché 1993, s. 217 vd., no. 85.

Ölçüler:

Tarih: İS. yak. 230 – 240 yılları

- [ή βουλή ἐτείμησεν Μεν]-
 [αν]δρο[v . .] ΤΟΥ[.] Μ[. . . . .]
 υῖὸν Μενάν-
 δρου τοῦ οἴκο-
 5 νόμου αὐτῆς
 ἀγωνισάμενον
 παίδων παν-
 κράτιον
 ἐνδόξως τὸν ἐ-
 10 πιτελεσμέ-
 νον ἀγῶνα Φι-
 λημονίηον ὑ-
 πὸ τῶν περὶ τὸν
 ἀξιολογώτατον
 15 Ἄντ(ώνιον) Καρ(μίνιον) Πο(πίλιον) Ἀγέ-
 λαον ἀρχινεω-
 ποιὸν νεωποι-

- ὦν τῆς ἐπιφανε-
 στάτης θεοῦ
 20 Ἀφροδείτης
 τῆς ἀναστάσε-
 ως τοῦ ἀνδριάν-
 τος γεγεννημέ-
 νης ἐκ τῶν προσ-
 25 ὄδων πάσης τῆς
 βουλῆς
 δι' Ἀντ(ωνίου) Αὐρ(ηλίου) Εὐ-
 ελπίστου τοῦ
 βουλάρχου
 30 ὅστις Μένανδρος
 ἐστέφθη νεικήσας
 καὶ τὸν ἀγῶνα καθῶς
 καὶ διὰ τοῦ ἑτέρου ἀν-
 δριάντος τοῦ αὐτοῦ
 35 πρὸ αὐτοῦ ἐστῶτος
 δηλοῦται

Çeviri: *Danışma Meclisi, anılmayadeğer baş-neoipoios Antonius Karminius Publius Agelaos'un nezdinde en aşikar tanrıça Aphrodite'nin neoipoiosları tarafından yerine getirilmiş olan Philemoniea yarışmasının çocuklar kategorisindeki pankration müsabakasında ünlü bir şekilde çarpışmış olan, onun (dişi bir şahıs sözkonusu) oikonomosu Menandros'un oğlu, Menandros'u onurlandırdı; heykelin dikilmesi boularckhes Antonius Aurelius Euelpistos aracılığıyla tüm boulenin kazançlarından vuku buldu. Ki Menandros, önceden dikilmiş olan diğer heykeli vasıtasıyla aşikar olduğu gibi, bu yarışmayı da kazanarak taçlandırıldı.*

Apollonia

253 Pythia Oyunlarına ait Aelia Kornouteia'nın Themisinin 1. Kutlaması: Aurelius Euphemos III

Tanım: Kireç taşından bir kaide parçası.

Buluntu yeri: Uluborlu'da, kuzey kale burcunda, kale duvarının inşasında kullanılmış.

Yayın yeri: MAMA IV, s. 60, no. 154.

Ölçüler: Yük. 1.50 m.; Gen. 0.53 m.; Kal. 0.62 m.; Harf yük. 0.025 – 0.03 m.

Tarih: İS. 200 – 250 yılları.

[ὁ δῆμος ἐτείμησεν]
 Αὐρ. Εὐφημον τρίς,
 ἐφήβαρχον καὶ ἰσα-
 γωγέα γενόμενο[ν]
 τῶν μεγάλων πεν-
 5 ταετηρικῶν Καισα-
 ρήων ἀγώνων, ἀγω-
 νισάμενον καὶ
 τὴν σεβαστοδώρη-
 τον πρώτην θέμιν
 10 Αἰλείαν Κορνουτεί-
 αν πυθικῶν πάλη[ν]
 ἐπὶ θεσμοθετῶν
 Μάρκου] Αὐρηλί-
 [ου . . . .]ς Φιλο-
 15 [. . . . yak.⁸ . . . .] κα[ί]
 [. . . . yak.⁸ . . . .]νγ[. . .]
 [. . . .]ς

Çeviri: *Halk Meclisi, thesmothetesler Marcus Aurelius ... ve ... zamanında, gençlerin yöneticisi, Büyük pentaeterik Kaisareon yarışmalarının eisagogesi olan, Pythia oyunlarına ait Aelia Kornouteia'nın imparatora ait bağışla tahsis edilmiş olan ilk themisinde güreşi müsabakasında dövuşmüş olan, Aurelius Euphemos III'ü onurlandırdı.*

Ariassos

254 Oplon Tarafından Bırakılmış olan Themisin 1. Kutlaması: Tolliamos oğlu Ken...

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayım yeri: Horsley – Mitchell 2000, s. 131, no. 122.

Ölçüler:

Tarih: İS. yak. 200 yılı

[ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος]

ἐτείμησεν

Κεν[δ - - -]

Τολλιαμοου Ἀ-

πολλωνίου, ἄν-
 5 δρα καλὸν καὶ ἄ-
 γαθὸν καὶ ἐκ προ-
 γόνων εὐσχή-
 μονα, νεικήσαν-
 τα ἀγῶνα θέμιδ-
 10 α πρῶτον, τὴν κατα-
 λιφθεῖσαν ὑπὸ
 Ὀπλωνος β' Ἐέ-
 νωνος Ϻ

Çeviri: *Danışma ve Halk meclisi, Ksenon oğlu Oplon oğlu Oplon tarafından bırakılmış olan agonun ilk kutlamasında galibiyet kazanan, Apollonius oğlu, Tolliamoas'ın oğlu, atalarından beri asil, iyi ve güzel insan olan Ken... 'i onurlandırdı.*

255 Oplon Tarafından Bırakılmış olan Themis'in 1. Kutlaması: Aurelius Kleon ve Aurelius Demetrianus

Tanım: Kireç taşından altar biçiminde, sağ üst kısmı kırık, alt kısmı gömülü bir heykel kaidesi.

Buluntu yeri: Gymnasium'un doğusundaki Hıristiyan Bazilikasının girişinde destek olarak kullanılmış.

Yayım yeri: Horsley – Mitchell 2000, s. 132-3, no. 124.

Ölçüler: Yük. 1.38 m.; Gen. 0.72 m.; Kal. 0.67 m.; Harf yük. 0.04 m., str. 13'de 0.03 m.

Tarih: İS. 212 yılından sonra.

ἡ βουλή
 καὶ ὁ δῆμος Ϻ
 ἐτείμησεν
 Αὐρ. υἰὸν Ἀρτείου
 5 Κλέωνα ἄνδρα εὐ-
 σχήμονα, υἰὸν
 Θεμισονείκου,
 Ϻ καὶ
 Αὐρ. Δημη-
 10 τριανὸν
 Καλλιμάχου
 καὶ αὐτὸν ἄν-

δρα εὐσχήμονα
 νεικήσαντας θέ-
 15 μιν ἀνδρῶν τήν
 ἀχθεισαν ἐκ χρημά-
 των Οπλωνος β'
 Ξένωνος Ϝ

Çeviri: *Danışma ve Halk meclisi, Ksenon oğlu Oplon oğlu Oplon'un (verdiği) paradan düzenlenen themiste yetişkin erkekler kategorisinde galibiyet kazanan, themis galibi Arteimas'in oğlu asil insan Aurelius Kleon'u ve Kallimakhos oğlu, asil insan Aurelius Demetrianus'u onurlandırdı.*

256 *Oplon'un Miras Biraktığı Themis: Aurelius Proklianus Arteimas*

Tanım: Kireç taşından altar biçiminde, alt kısmı kırık, profilli, dikdörtgen bir heykel kaidesi.

Buluntu yeri: Ariassos, Bazilika'da destek olarak yeniden kullanılmış.

Yayım yeri: Horsley – Mitchell 2000, s. 132, no. 123.

Ölçüler: Yük. 1.26 m.; Gen. 0.66 m.; Kal. 0.55 m.; Harf yük. 0.04 m.

Tarih: İS. 212 yılı.

Αὐρ. Προκλειανὸν
 Ἀρτεϊμαν ἄνδρα
 ἀξιόλογον καὶ
 φιλόπατριν ἐκ προ-
 5 γόνων νεική-
 σαντα θέμιν ἀν-
 δρῶν πάλη(ν) τήν
 ἀχθεισαν ἐκ χρη-
 μάτων Οπλωνος β'
 10 Ξένωνος Ϝ

Çeviri: *Ksenon oğlu Oplon oğlu Oplon'un (verdiği) paradan kutlanan themiste, atalarından beri anılmaya değer ve vatavsever bir insan olan Aurelius Proklianos Arteimas yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

257 *Marcus Aurelius Nanerianus Tarafından Düzenlenen Themis'in 1. Kutlaması: Marius Octavius Kallippianus Kleon*

Tanım: Üst ve alt kısmı profilli dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Hıristiyan bazilikasının güney ara yolundan ayrılan merkezde bir destek olarak yeniden kullanılmış.

Yayım yeri: Horsley – Mitchell 2000, s. 133-5, no. 125.

Ölçüler: Yük. 1.28 m.; Gen. 0.67 m.; Kal. not edilmemiş; Harf yük. 0.04 m.

Tarih: İS. erken 3. yy.

Μάριον Ὀκτάουι-
 ον Καλλιππιανόν
 Κλέωνα ἄνδρα ἀξι-
 όλογον καὶ φιλόπα-
 5 τριν ἐκ προγόνων,
 νεικήσαντα παι-
 δῶν θέμιν τήν
 ἀχθεῖσαν ὑπὸ · Μ ·
 Αὐρ · Νανηριανου
 10 Τροκονδου υἱοῦ
 Αρτειμου δημιούρ-
 (vac.) γου (vac.)

Çeviri: *Demiourgos, Trokondas'ın oğlu Marcus Aurelius Nanerianus tarafından düzenlenen themiste, atalarından beri anılmaya değer ve vatansever bir insan olan Marius Octavius Kallippianus Kleon çocuklar kategorisinde galibiyet kazandı.*

258 Rhodon Tarafından Düzenlenen Themis: Menneas

Tanım: Üst ve alt kısmı profilli, Kireç taşından altar biçiminde bir heykel kaidesi.

Buluntu yeri: Gymnasium'un girişinde *in situ* olarak bulunmuş.

Yayım yeri: Horsley – Mitchell 2000, s. 135-6, no. 126.

Ölçüler: Yük. 1.27 m.; Gen. 0.70 m.; Kal. 0.72 m.; Harf yük. 0.04 m.

Tarih: İS. 2. yy.

ἡ βουλή καὶ ὁ δῆ-
 μος ἐτείμησεν
 Μεννεαν δις Τρο-
 κονδου Μεννεου
 5 τετράκι, νεική-
 σαντα παιδῶν
 θέμιν τήν · ἀ-
 χθεῖσαν ὑπὸ
 Ἰόδωνος Μιδου
 10 Ἰόδωνος δημι-
 ούργου, ἄπτω-

(palm) τον (palm)

(çelenk)

Çeviri: *Danışma ve Halk meclisi, demiourgos Rhodon oğlu Midas oğlu Rhodon tarafından düzenlenmiş olan agonda çocuklar kategorisindeki (güreş müsabakasında) sırtı hiç yere gelmeden galibiyet kazanan Menneas 4'ün oğlu Trokondas oğlu Men-neas oğlu Menneas'ı onurlandırdı.*

259 Arpias Tarafından Düzenlenen Themisin 1. Kutlaması: Arpias

Tanım: Kireç taşından, alt kısmı gömülü ve bitirilmemiş, altar biçimli heykel kaidesi.

Buluntu yeri: Hıristiyan Basilikası'nın vaftiz yerinde girişte yeniden kullanılmış.

Yayım yeri: Horsley – Mitchell 2000, s. 136-7, no. 127.

Ölçüler: Yük. 0.84 m.; Gen. 0.54 m.; Kal. 0.59 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: İS. 2. yy.

ή βουλή και ὁ δῆμος

ἔτειμήσεν

Ἀρπιαν Τροκονδου

Ἐρμαίου Τροκον-

5 δου Μιδου νεική-

σαντα παιδῶν θέ-

μιν τήν ἀχθεῖ-

σαν ὑπὸ Ἀρπιου

Ἀρτειμου Ἀρπι-

10 ου δημιούργου

ἄπτωτον ἀμεσο-

(v) λάβητον

Çeviri: *Danışma ve Halk meclisi, demiourgos Arpias oğlu Arteimas oğlu, Arpias tarafından düzenlenen themiste çocuklar kategorisindeki (güreş müsabakasını) sırtı hiç yere gelmeden, ince belini kaptırmadan galip gelen Midas oğlu Trokondas oğlu Hermaios oğlu Trokondas oğlu Arpias'ı onurlandırdı.*

260 Aurelius Trokondianus Thoas ve Aurelius Kallippianus

Tanım: Kireç taşından heykel kaidesi.

Buluntu yeri: Ariassos, Hıristiyan Bazilikası'nda destek olarak yeniden kullanılmış.

Yayım yeri: Horsley – Mitchell 2000, s. 137-8, no. 128

Ölçüler: Yük. 1.10 m.; Gen. 0.49 m.; Kal. 0.47 m.; Harf yük. 0.04 m.

Tarih: İS. 264 – 5 yılı.

ἀγω[νοθε]-

τῶ[v]

- δί' αἰῶνος
καὶ γένο[υς]
- 5 Μ. Αὐρ. Κυιν[τι]-
λιανὸ[ς] Διο[τι]-
μιανὸς Μ[ηνις]
ἵππικὸς [δεκά]-
πρωτος Α[. . .]
- 10 ΕΞΑΠΕΙΩ.ΙΚΣ
ἀνε[. . .] Αὐρ.
Τροκονδ[ια]γον
Θόαντα κ[αὶ] Αὐρ.
Καλλιπι[αν]ὸν
- 15 Ἀρτειμο[υ τ]οὺς
ἀξιολογωτά -
τους συ[σ]τε -
φθέντας ἀν-
δρῶν πάλην
- 20 ἔτει ΥΝΓ

Çeviri: *Yaşam boyu ve kalıtsal agonotheslerden, atlılar sınıfından, dekaprotos Marcus Aurelius Quintillianus Domitianus Menis..., yetişkinler kategorisi güreş müsabakasında birlikte taçlandırılmış, anılmaya değer Aurelius Trokondianus Thoas ve Artemas'ın oğlu Aurelius Kallippianus'u (onurlandırdı). Yıl 453!*

Arykanda

261 Aurelia Embromiane tarafından düzenlenen themis: N.N.

Tanım: Kalker taşından levha.

Buluntu yeri: Arykanda, 1993 yılında “Kütüphane” olarak tanımlanan yapıda bulunmuş, bugün Arif'deki kazı deposunda durmakta.

Yayım yeri: Şahin 1994, s. 84- 86, no. 76.

Ölçüler: Yük. 0.36 m.; Gen. 0.39 m.; Kal. 0.12 m.; Harf yük. 0.032 – 0.04 m.

Tarih: İS. 3. yy.

[τοῦ δεῖνος νεικήσαντος]

[ἀ]μεσολαβήτο[υ]

[π]άλην θέμεως

[τ]ῆς καταλιφθεί-

[σ]ης ἀξιομνημο(νεύτου)
 5 [A]ὕρ. Ἐμβρομιανῆς
 [A]ρुकανδίδος
 [. . .]υντος διὰ
 ]----[

Çeviri: ..... Arykandalı anmaya değer Aurelia Embromiane'nin miras bıraktığı themisin güreşini ince belini kaptırmadan kazanan (falancanın heykeli).

Attouda

262 Poithiosluların yerine getirmiş oldukları Yeni ... namı diğer Andrianteia yarışması: Neikias

Tanım: Mermer kaide.

Buluntu yeri: Hisarköy, cami duvarında bulunmuş.

Yayımlı yeri: MAMA VI, no. 76

Ölçüler: Yük. 0.98 m.; Gen. 0.39 m.; Kal. yak. 0.37; Harf Yük. 0.025

Tarih:

[ὁ δῆμος ἐτείμησεν]
 Νεικίαν παῖδα
 τῶν εὖ γεγονότων,
 υἷον Παιουσανίου
 β' τοῦ Διονοισίου
 5 ἀνδρὸς βουλευτοῦ
 καὶ πάσας ἀρχὰς κὲ
 λειτουργίας λαμπρῶς
 καὶ ἐπιφανῶς ἐκτετε-
 λεκότος, νεικήσαν-
 10 τα τὸν πρότως ἐπι-
 τελεσθέντα τῶν
 Ποιθίων ἀγῶνα Νέ-
 [α ·· c.8 ·3]α τὰ κὲ
 Ἀνδριάντεια παίδων
 15 πάλην, ἀναθέντος
 τοῦ ἀγωνοθέτου Ἀν-
 δρέου τοῦ Περεΐτου

- τὸν ἀνδριάντα·
 τῆς ἀναστάσεως
 20 γενομένης δι' ἐπιμε-
 λητῶν Πausανίου τοῦ
 Πausανίου γ κὲ Πau-
 σανίου τοῦ Ἐπιγόνου
 τῶν ὑπὸ τῆς πόλεως
 25 προτραπέντων.

Çeviri: *Halk Meclisi, tüm memuriyetleri ve liturgiaları, parlak bir şekilde ve takdirle yerine getirmiş olan, bouleutes, Dionysios oğlu Pausanias oğlu Pausanias'ın oğlu, en iyi olanların çocuğu, ilk Poithiosluların yerine getirmiş oldukları Yeni ... namı diğer Andrianteia yarışmasında çocukların güreşini kazanmış olan Neikias'ı onurlandırdı, heykeli agonothetes Pereitos oğlu Andreas zamanında dikildi. Kent tarafından teşvik edilmiş olanlardan epimeletesler Pausanias III'ün oğlu Pausanias ve Epigones oğlu Pausanias vasıtasıyla dikilmesi gerçekleştirildi.*

263 3. Periodos: Oreion

Tanım: Panelli, mermerden kaide.

Buluntu yeri: Hisarköy'de bir evin duvarında.

Yayın yeri: MAMA VI, no. 80

Ölçüler: Yük. 0.61 m.; Gen. 0.325 m.; Kal. 0.31 m.; Harf yük. 0.02 m.

Tarih:

- [ὁ δῆμος]
 Ὠρειώνα
 Κλαυδίου
 Ἀδειμάν-
 του ἐνδό-
 5 ξως ἀγωνι-
 σάμενον
 καὶ νική-
 σαντα παί-
 δων πάλην
 10 περιόδῳ
 τρίτῃ
 Νέων
 [—]

Çeviri: *Halk Meclisi, Claudius Adeimantos'un oğlu parlak bir şekilde Neonların 3. Periyodunda çocukların güreşinde dövülmüş ve kazanmış olan Oreion'u (onurlandırdı)...*

Balboura

264 Meleagros'un Hediyesi olan Themisin 1. Kutlaması: Thoas

Tanım: Alt ve üst kısmı profilli, kireç taşından dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Balbura, Meleagros exedrasında bulunmuş.

Yayın yeri: CIG III, no. 4380 e; Milner 1991, s. 27 – 28, no. 1

Ölçüler:

Tarih: İS. 158 yılından sonra

ἐπὶ ἀγωνοθέτου
 πρώτου διὰ βίου Θο –
 αντιανού δις Με –
 λεάγρου Κάστο –
 5 ρος, Θέμιδος ἀγο –
 μένης ἐκ δωρε –
 ᾶς Μελεάγρου Κάσ-
 τορος τοῦ πάπ-
 που αὐτοῦ,
 10 Θόας Ἑρμαίου Θό -
 αντος τρις, τάξε-
 ως τῆς πρωτευ –
 ούσης, νεικήσας
 ἀνδρῶν πανκρά –
 15 τιον πρῶτος.

Çeviri: *Kastor oğlu Meleagros oğlu Thoantianus oğlu, Thoantianus'un ilk, yaşam boyu agonothesliği zamanında, büyükbabası Kastor oğlu Meleagros'un hediyesi olan themisin ilk kutlamasında, en iyi olanların sınıfından, Thoas III oğlu Hermaios oğlu Thoas ilk, yetişkin erkeklerin pankration müsabakasını kazandı.*

265 Meleagros'un hediyesi olan Themisin 1. Kutlaması: N.N.

Tanım: Alt ve üst kısmı profilli, kireç taşından dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Balboura, Meleagros exedrasında bulunmuş.

Yayın yeri: Milner 1991, s. 28 – 29, no. 2

Ölçüler:

Tarih: İS. 158 yılından sonra.

[ἐ]πὶ [ἀ]γωνοθέτου

[πρ]ώτου διὰ βίου Θεο –
 [αντ]ιανοῦ δις Μελε-
 [άγρου] Κάστορος θέ-
 5 [μιδος ἀ]γομένης ἐκ
 [δωρεᾶς] Μελεάγρου
 [Κάστορος] τοῦ πάπ-
 [vac. που αὐτο]ῦ vac.

Çeviri: *Kastor oğlu Meleagros oğlu Thoantianus oğlu, Thoantianus'un ilk, yaşam boyu agonothesliği zamanında, büyükbabası Kastor oğlu Meleagros'un hediyesi olan themisin ilk kutlamasında ...*

266 Meleagros'un Hediyesi olan Themisin 4. Kutlaması: Mousaios III namı diğer Kalandias

Tanım: Alt ve üst kısmı profilli, kireç taşından dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Balboura, Doğu – Batı caddesinin batısındaki hamamın karşısındaki geç Roma Kilisesi'nde bulunmuş.

Yaym yeri: Milner 1991, s. 29 – 30, no. 3.

Ölçüler:

Tarih: İS. 170 – 180 yılı.

Ἐπὶ ἀγωνοθέτ[ου]
 πρώτου διὰ βίο[υ]
 Θεοαντιανοῦ δις]
 Μελεάγρου Κάσ[το]-
 5 ρος θέμιδος ἀχθεί-
 σης καὶ τῆς δ' ἐκ δω-
 ρεᾶς Μελεάγρου
 Κάστορος τοῦ
 πάππου αὐτοῦ,
 10 Μουσαῖος τρις Τρω-
 [ί]λου Μουσαίου Πο-
 [λ]υδεύκους ὁ καὶ Κα-
 λανδίων, ἀνὴρ ἐκ
 τῶν πρώτων ἐν τῇ
 15 πόλει, συγγενῆς

κοινῶν ἀρχόντων
 τοῦ ἔθνους, πατρὸς
 κοινοῦ ἄρχοντο[ς],
 νεικήσας ἀνδρῶ[ν]

20 πάλῃ[ν]

Çeviri: *Kastor oğlu Meleagros oğlu Thoantianus oğlu, Thoantianus'un ilk, yaşam boyu agonothesliği zamanında, büyükbabası Kastor oğlu Meleagros'un hediyesi olan themisin dördüncü kutlamasında, kentteki protoslardan olan, birliğin müşterek yöneticilerinin torunu, birlik yöneticisinin babası; Polydeukes oğlu, Mousaios oğlu Troilos oğlu Mousaios III namı diğer Kalandiaslardan, yetişkin erkeklerin güreş müsabakasını kazandı.*

267 Meleagros'un Hediyesi olan Themisin 6. Kutlaması: Mousaios III namı diğer Kalandias

Tanım: Alt ve üst kısmı profilli, kireç taşından dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Balboura, Doğu – Batı caddesinin batısındaki hamamın karşısındaki geç Roma Kilisesi'nde bulunmuş.

Yayın yeri: Milner 1991, s. 30 – 31, no. 4.

Ölçüler:

Tarih: İS. 180'lerden önce.

ἐπὶ ἀγωνοθέτου
 πρώτου διὰ βίου
 Θεοαντιανοῦ δις
 Μελεάγρου Κάστο-
 5 ρος, Θέμιδος ἀχθεί-
 σης καὶ τῆς ζ' ἐκ δω-
 ρεᾶς Μελεάγρου
 Κάστορος τοῦ πάπ-
 που αὐτοῦ,
 10 Μουσαῖος τρις Τρα-
 ίλου Μουσαίου Πο-
 λυδεύκους, ὁ καὶ Κα-
 λανδίαν, ἀνήρ ἐκ τῶν
 πρώτων ἐν τῇ πό-
 [λει, νεικήσας - - - -

Çeviri: *Kastor oğlu Meleagros oğlu Thoantianus oğlu, Thoantianus'un ilk, yaşam boyu agonothesliği zamanında, büyükbabası Kastor oğlu Meleagros'un hediyesi olan themisin*

altıncı kutlamasında, kentteki protoslardan olan, Polydeukos oğlu Mousaios oğlu Troilos oğlu Mousaios III namı diğer Kalandias ... kazandı.

268 Meleagros'un Hediyesi olan Themisin 6. Kutlaması: Troilos

Tanım: Alt ve üst kısmı profilli, kireç taşından dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Balboursa, Doğu – Batı caddesinin batısındaki hamamın karşısındaki geç Roma Kilisesi'nde bulunmuş.

Yayın yeri: Milner 1991, s. 31 – 32, no. 5.

Ölçüler:

Tarih: İS. 180'lerden önce.

Ἐπὶ ἀγωνοθέτου
 πρώτου διὰ βίου Θεοαν-
 τιστιανοῦ δις Μελεάγρου
 Κάστορος Θέμιδος ἀ-
 5 χθείσης καὶ τῆς Ζ' ἐκ δω-
 ρεᾶς Μελεάγρου
 Κάστορος τοῦ πάππου
 αὐτοῦ,
 Τρω[ί]λος Μο[υ]σαίου τρις
 10 Ἑρμα[ί]ου, ἀνὴρ τῶν πα-
 ρ' ἡμεῖν εὐσχημονεσ-
 τάτων, νεικήσας ἀν-
 δρῶν πάλην καὶ στάδι-
 ον δίς vac. Ω

Çeviri: *Kastor oğlu Meleagros oğlu Thoantianus oğlu, Thoantianus'un ilk, yaşam boyu agonothesliği zamanında, büyükbabası Kastor oğlu Meleagros'un hediyesi olan themisin altıncı kutlamasında, bizim nezdimizde en asillerden biri olan, Hermaios oğlu, Mousaios III oğlu Troilos, yetişkin erkeklerin güreşi ve 2. defa stadion koşusunu kazandı.*

269 Meleagros'un Hediyesi olan Themisin 7. Kutlaması: Mousaios IV

Tanım: Alt ve üst kısmı profilli, kireç taşından dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Balboursa, Doğu – Batı caddesinin batısındaki hamamın karşısındaki geç Roma Kilisesi'nde bulunmuş.

Yayın yeri: Petersen – Luschan 1889, s. 185, no. 238; Milner 1991, s. 33 – 34, no. 6 (SEG 41, 1348)

Ölçüler:

Tarih: İS. yak. 190 yılı

Μουσαίου δ' vac.

- ἐπὶ ἀγωναθέτου πρῶ-
 τοῦ διὰ βίου Θεοαντια-
 νοῦ δις Μελεάγρου Κάσ-
 5 τορος θέμιδος ἀχθεί-
 σης καὶ τῆς ζ' ἐκ δωρε-
 ᾶς Μελεάγρου Κάστο-
 ρος τοῦ πάππου αὐτοῦ,
 Μουσαῖος τετράκι
 10 Ἑρμαίου, ἀνὴρ τῶν πα-
 ρ' ἡμεῖν εὐσχημονεσ-
 τάτων, νεικήσας ἀν-
 δρῶν πανκράτιον καὶ
 στάδιον

Çeviri: *Mousaios 4'ün (heykeli)! Kastor oğlu Meleagros oğlu Thoantianos oğlu Thoantianos'un, bizzat kendi dedesi Kastor oğlu, Meleagros'un hediyesinden 7. kutlanan themisin ilk kez yaşam boyu agonothesliğini yaptığı sırada, bizim nezdimizde en asillerden biri olan, Hermaios'un oğlu Mousaios IV yetişkin erkekler kategorisinde pankration ve stadion koşusunu kazandı.*

270 Meleagros'un Hediyesi olan Themisin 7. Kutlaması: Prokianus ve Mousaios

Tanım: Alt ve üst kısmı profilli, kireç taşından dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Balboura, Doğu – Batı caddesinin batısındaki hamamın karşısındaki geç Roma Kilisesi'nde bulunmuş.

Yayın yeri: CIG 4380 g; Milner 1991, s. 34 – 35, no. 7 (SEG 41, 1349)

Ölçüler:

Tarih: İS. yak. 190 yılı

- ἐπὶ ἀγωναθέτου
 πρώτοῦ διὰ βίου
 Θεοαντιανοῦ δις
 Μελεάγρου Κάστο-
 5 ρος θέμιδος ἀχθεί-
 σης καὶ τῆς ζ' ἐκ δω-
 ρεᾶς Μελεάγρου Κά-
 στορος τοῦ πάπ-
 που αὐτοῦ,

- 10 Προκλιανὸς Ἐρμαί-
ου Ἀρτέμονος Ἐ[ρ]-
μαίου Ἀρτέμω –
νος Κάστορος καὶ
Μουσαῖος Τ[ραῖ]λο[υ]
- 15 Μουσαίου ἀγωνισά –
μενοι ἐνδόξως κα[ὶ]
συστεφθέντες π[αί]-
δων πάλ[ην]

Çeviri: *Mousaios 4'ün (heykeli)! Kastor oğlu Meleagros oğlu Thoantianos oğlu Thoantianos'un, bizzat kendi dedesi Kastor oğlu, Meleagros'un hediyesinden 7. kutlanan themisin ilk kez yaşam boyu agonothesliğini yaptığı sırada, Kastor oğlu, Artemon oğlu Hermaios oğlu Artemon oğlu Hermaios oğlu Proklianus ve Mousaios oğlu Trailos oğlu Mousaios çocukların güreşinde ünlü bir şekilde çarpıştılar ve birlikte taçlandırıldılar.*

271 Meleagros'un Hediyesi olan Themisin 9. Kutlaması: Aurelius Simonides

Tanım: Alt ve üst kısmı profilli, kireç taşından dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Balboura, Doğu – Batı caddesinin batısındaki hamamın karşısındaki geç Roma Kilisesi'nde bulunmuş.

Yayım yeri: Petersen – Luschan 1889, s.185, no. 239; Milner 1991, s. 35 – 36, no. 8 (SEG 41, 1350)

Ölçüler:

Tarih: İS. 212 yılından sonra

- [Ἐπὶ ἀγωναθέτου πρώτου]
[διὰ βίου Ἀύρηλίου Θεαν]-
[τιανοῦ υἱοῦ Θεοαντιανοῦ]
[Μελεάγρου Κάστ]ορο[ς θέ]-
- 5 [μῖδος ἀ]χθείσης καὶ [τῆς]
θ' ἐκ δωρεᾶς Μελεάγρο[υ]
Κάστορος τοῦ πάππο[υ]
αὐτοῦ, vac.
Ἀύρηλιος Σιμωνίδης
- 10 υἱὸς Ἀύρηλίου Τρωίλου
Μουσαίου τρεῖς Ἐρμαίου,
ἀνὴρ τῶν παρ' ἡμεῖν εὐσ-
χημονεστάτων, νεική-

σας ἀνδρῶν πάλην

Çeviri: *Kastor oğlu Meleagros oğlu Thoantianos oğlu Thoantianos'un, bizzat kendi dedesi Kastor oğlu, Meleagros'un hediyesinden 9. kutlanan themisin ilk kez yaşam boyu agonothesliğini yaptığı sırada, bizim nezdimizde en seçkinlerden biri olan, Hermaios oğlu, Mousaios III oğlu, Aurelius Troilos'un oğlu, Aurelius Simonides yetişkin erkeklerin güreşini kazandı.*

272 Meleagros'un Hediyesi olan Themisin 11. Kutlaması: Aurelius Sextus

Tanım: Alt ve üst kısmı profilli, kireç taşından dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Balboura, Doğu – Batı caddesinin batısındaki hamamın karşısındaki geç Roma Kilisesi'nde bulunmuş.

Yayım yeri: Milner 1991, s. 36 – 37, no. 9 (SEG 41, 1351)

Ölçüler:

Tarih: İS. yak. 220 yılı

ἐπὶ ἀγωνο[θέτου] π[ρ]ώτου διὰ βίου [M.] Αὐρ. Θεαντιανοῦ], υἱοῦ Θεαντιανοῦ
Μελεάγρου Κάστορος, θέμιδος ἀχθ[ε]ίσης καὶ [τ]ῆς [α'] ἐκ δωρεᾶς Μελεά[γ]ρου
Κάστορος τοῦ πάππου αὐτοῦ, Αὐρ. Σέξτος Κοῖντο[υ] δις, ἀνήρ τῶν παρ' ἡμῶν
εὐ[σ]χημονεστάτων, [νεικήσας ...]

Çeviri: *Kastor oğlu Meleagros oğlu Thoantianos oğlu Marcus Aurelius Thoantianos'un, bizzat kendi dedesi Kastor oğlu, Meleagros'un hediyesinden 11. kutlanan themisin, ilk kez yaşam boyu agonothesliğini yaptığı sırada, bizim nezdimizde en seçkinlerden biri olan, Quintus II'nin oğlu Aurelius Sextus ... kazandı.*

273 Meleagros'un Hediyesi olan Themisin 11. Kutlaması: Aurelius Kalandias ve Aurelius Sextus

Tanım: Alt ve üst kısmı profilli, kireç taşından dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Balboura, Doğu – Batı caddesinin batısındaki hamamın karşısındaki geç Roma Kilisesi'nde bulunmuş.

Yayım yeri: Milner 1991, s. 37 – 38, no. 10 (SEG 41, 1352)

Ölçüler:

Tarih: İS. yak. 220 yılı

Ἐπὶ ἀγωνοθέτου

πρώτου διὰ βίου

Αὐρ. Θεαντιανοῦ

υἱοῦ Θεαντιανοῦ

5 Μελεάγρου Κάστο-

ρος θέμιδος ἀχθεί-

σης καὶ τῆς αὐτῆς ἐκ δω-

ρεᾶς Μελεάγρου

Κάστορος τοῦ πάπ-

10 vac. που αὐτοῦ, vac.
 Αὐρήλιος Καλανδί-
 ων Θόαντος δις Μη-
 νοφίλου Θόαντος
 καὶ Αὐρήλιος Κοῖν-
 15 τος Σέξτου δις Κοίν-
 του, ἀγωνισάμενοι
 ἐνδόξως καὶ συστε-
 φθέντες παίδων
 vac. πάλην vac.

Çeviri: *Kastor oğlu Meleagros oğlu Thoantianos oğlu Marcus Aurelius Thoantianos'un, bizzat kendi dedesi Kastor oğlu, Meleagros'un hediyesinden 11. kutlanan themisin, ilk kez yaşam boyu agonothesliğini yaptığı sırada, Thoas oğlu, Menophilos oğlu, Thoas II'nin oğlu Aurelius Kalandias ve Quintus II'nin oğlu Aurelius Sextus çocukların güreşinde parlak bir şekilde çarpıştı ve birlikte taçlandırıldılar.*

274 Meleagros'un Hediyesi olan Themisin 11. Kutlaması: Aurelius Trailos II

Tanım: Alt ve üst kısmı profilli, kireç taşından dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Balboura, Doğu – Batı caddesinin batısındaki hamamın karşısındaki geç Roma Kilisesi'nde bulunmuş.

Yayım yeri: CIG 4380 h; Milner 1991, s. 39, no. 11 (SEG 41, 1353)

Ölçüler:

Tarih: İS. yak. 220 yılı.

Αὐρη(λίου) Τραῖλου δις
 Ἐπὶ ἀγωνοθέτου
 πρώτου διὰ βίου
 Αὐρ. Θεαντιανοῦ
 5 υἱοῦ Θεαντιανοῦ
 Μελεάγρου Κάστο-
 ρος θέμιδος ἀχθεί-
 σης καὶ τῆς αἰ' ἐκ δ[ω]-
 ρεᾶς Μελεάγρου
 10 Κάστορος τοῦ
 πάππου αὐτοῦ,

Αὐρ(ήλιος) Τραΐλος δίσ

Βαλβουρεύς, νει –

κήσας παίδων

15 πανκράτιον.

Çeviri: *Aurelius Trailos II'nin (heykeli)! Kastor oğlu Meleagros oğlu Thoantianos oğlu Aurelius Thoantianos'un, bizzat kendi dedesi Kastor oğlu, Meleagros'un hediyesinden 11. kutlanan themisin, ilk kez yaşam boyu agonothetesliğini yaptığı sırada, Balboursa vatandaşı Aurelius Trailos II çocukların pankrationunu kazandı.*

Baris

275 Marcus Aurelius Teimotheianus Karitianus Fronto'nun düzenlediği yarışma: Aurelius Hipparkhos

Tanım: Köşeli karakterlerle yazılmış, dikdörtgen bir blok.

Buluntu yeri: Kılıç'ta köydeki bir evin köşesine inşa edilmiş.

Yayın yeri: Bean 1959, s. 83 – 84.

Ölçüler:

Tarih: İS. 2. – 3. yy.

ἀγών του ἀ[ξιολο]-

γωτάτου Μά[ρκου]

Αὐρ. Τειμοθεια[νοῦ]

Καριστιανοῦ Φρόν-

5 τωνος, Αὐρ. Ἴπ-

παρχος Ἀρτε-

μιδώρου Ἀπολ-

λωνιάτης νει-

κήσας ἐνδ[ό]-

10 [Ξ]ως παίδων

πυγμῆν.

Çeviri: *Anılmaya değer Marcus Aurelius Teimotheianus Karistianus Fronto'nun düzenlediği yarışma (?), Artemidoros'un oğlu Apollonia vatandaşı Aurelius Hipparkhos parlak bir şekilde çocukların boks müsabakasını kazandı.*

276 Teimotheas themisinin 5. Kutlaması: Aurelius Annianus Kallimorphos

Tanım:

Buluntu yeri: Baris

Yayın yeri: Ramsay, Cities and Bishoprics 334, 153.

Ölçüler:

Tarih:

Αὐρ. Ἀννιανὸς
 Καλλίμορφος
 Βαρηνὸς νει-
 κήσας πάλην
 5 Πυθικῶν ἐν-
 δόξως θέ-
 μιδος ε΄
 Τειμοθεα-
 [ν]ῆς ἀγωνο-
 10 θετοῦντος
 καὶ προκαθε-
 ζομένου
 διὰ βίου καὶ γέ-
 νους Κλ(αυδίου) Τρε-
 15 βωνιανοῦ.

Boubon

277 *Üç yolda bir düzenlenen themis: Marcus Aurelius Hermaios*

Tanım: Üç tarafi profilli, dikdörtgen heykel kaidesi.

Buluntu yeri: 1895’te Kalinka tarafından Boubon’da bulunmuş.

Yayın yeri: Schindler 1972, no. 15; Milner 1998, s. 2., no. 1.28.

Ölçüler: Yük. 0.82 m.; Gen. 0.46 m.; Kal. 0.35 m.

Tarih:

ἐπὶ ἀγωνοθέτου τοῦ
 ἀξιολογωτάτου γεγονό-
 τος λυκιάρχου Μάρκου
 Αὐρηλίου Τρωίλου Μάγαν-
 5 τος τοῦ Τρωίλου Βουβω-
 νεος καὶ Καδυανδέος
 Μᾶρ(κος) Αὐρ(ήλιος) Ἑρμαῖος δις
 Τρωίλου Θόαντος Βου-
 βωνεὺς νεικήσας ἀγῶ-
 10 να θέμιδος τετραετηρι-

κῆς ἀνδρῶν πάλην.

Çeviri: *Boubon ve Kadyanda vatandaşı, Troilos oğlu lykiarkhosluk yapmış olan, anılmaya değer Marcus Aurelius Troilos Magas'ın agonotheslik yaptığı sırada, Boubon vatandaşı Thoas oğlu, Troilos oğlu, Hermaios oğlu, Marcus Aurelius Hermaios, üç yılda bir düzenlenen themiste yetişkin erkeklerin güreş müsabakasını kazandı.*

278 Üç yılda bir düzenlenen themis: Marcus Aurelius Artemon

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: 1895 yılında Heberdey tarafından Boubon'da bulunmuş. Bean ve Schindler 1966'da taş tiyatro'da tekrar görülmüş.

Yayın yeri: Schindler 1972, no. 16; Milner 1998, s. 2, no. 1.29.

Ölçüler:

Tarih:

ἐπὶ ἀγωναθέτου
 τοῦ ἀξιολογωτά[του]
 γεγονότος λυκιά[ρ-
 χου Μάρκου Αὐρ[η-
 5 λίου Τρωίλου Μά-
 γαντος τοῦ Τρω[ί]-
 λου Βουβωνέος
 καὶ Καδυανδέος
 Μᾶρ(κος) Αὐρ(ήλιος)
 10 ἼΑρτέμων τρεῖς
 Μελεάγρου Βου-
 βωνεὺς νεικήσας
 ἀγῶ[ν]α Θέμιδος τετρ[α?]-
 ετηρικῆς παίδων
 15 πανκράτιν.

Çeviri: *Troilos oğlu, Boubonlu ve Kadyandalı, lykiarkhosluk yapmış olan, anılmaya değer Marcus Aurelius Troilos Magas'ın agonothesliği zamanında, Melegros oğlu Artemon oğlu, Boubonlu Marcus Aurelius Artemon 3 yılda bir düzenlenen themis yarışmalarında çocukların pankrationunu kazandı.*

Burdur Gölü

279 Longillea Themisi İlk Kutlama: Antoninus

Tanım:

Buluntu yeri: Burdur Gölü

Yayın yeri: Sterrett 1888, 619.

Ölçüler:**Tarih:**

Ἀντωνεῖνον
 Μεννέου νεική-
 σαντα ἀνδρῶν
 πάλην Θέμιδος
 5 Λονγιλλήας, ἄ-
 πὸ χρημάτων
 Μ. Αἰμιλίου Λόν-
 γου πρώτης
 ἀχθείσης τοῦ
 10 καὶ ἀγωνοθε-
 τοῦντος διὰ
 βίου.

Çeviri: *Marcus Aemilius Longus'un yaşam boyu agonothesesi olduğu ve servetinden ilki düzenlenen Longillea themisinde Menneos oğlu Antoninus yetişkin erkekler kategorisinde güreş müsabakasını kazandı.*

Didyma**280 Sunaktan Sunağa meşale koşusu: Aurelius Epineikos**

Tanım: Beyaz mermerden kaide.

Buluntu yeri: Papa Dimitriu'nun evinde bulunmuş.

Yayın yeri: Rehm 1958, s. 147, no. 186.

Ölçüler: Yük. 0.52 m.; Gen. yazı alanı 0.335 m.; Kal. 0.775 m.; Harf yük. 0.025 m.

Tarih:

ἀγαθῆι τύχηι
 ἡ βουλή καὶ ὁ δῆ-
 μος ἐτείμησεν
 Ἀὐρ. Ἐπίνεικου νε[ι]-
 5 κήσαντα λαμπάδ[α]
 [τ]ήν ἀπὸ βωμοῦ
 [καὶ] λαμπάδα τῆ[ν]
 [πρὸς βωμ]όν.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Danışma ve halk meclisi sunaktan sunağa meşale koşusunu kazanan Aurelius Epineikos'u onurlandırdı.*

281 Sunaktan Sunağa meşale koşusu: Aurelius Sescenius Minnios

Tanım: Mavimsi mermerden altta ve üstte profilli kaide.

Buluntu yeri: Tapınağın güney doğu köşesinde bulunmuş. Env. No. 277.

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 147, no. 187.

Ölçüler: Yük. 1.19 m.; Gen. 0.31 m.; Kal. 0.69 m.; Harf yük. 0.025 – 0.03 m.

Tarih:

ἀγαθῆ τύχη.
 ἡ βουλή καὶ
 ὁ δῆμος
 ἐτείμησεν
 5 Ἀυρήλιον
 Σεσκηνίον
 Μιν<νί>ωνα
 νικήσαντα
 λαμπάδα
 10 τὴν ἀπὸ βω-
 μοῦ καὶ λαμ-
 πάδα τὴν
 πρὸς βωμόν.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Danışma ve halk meclisi, sunaktan sunağa meşale koşusunu kazanan Aurelius Seskenius Minnios'u onurlandırdı.*

282 Sunaktan Sunağa meşale koşusu: Polydeukes

Tanım: Mavimsi gri mermerden profilli kaide.

Buluntu yeri: Burneli evinin altında bir Bizans duvarında bulunmuş, daha sonra tapınağın kuzeyindeki basamaklı yapıda bulunmuş. Env. No. 1.

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 148, no. 190.

Ölçüler: Yük. 1.15 m.; Gen. yazı alanı 0.345 m.; Kal. 0.40 m.; Harf yük. 0.025 – 0.03 m.

Tarih: İS. 2. yy.

ἀγαθῆ τύχη.
 ἡ βουλή καὶ ὁ
 δῆμος ἐτεί-
 μησεν Πολυ-
 5 δεύκην Πολυ-
 δεύκουσ νικήσ-

αντα λαμπά-
 δα τήν ἀπό βω-
 μοῦ καὶ λανπά-
 10 δα τήν πρὸς βω-
 μὸν ἐπὶ προφή-
 του Ποπλίου
 <A>ιλίου Βερενικια-
 νοῦ Ἴ�πολλοδ<ώ>-
 15 ρου.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Danışma ve Halk Meclisi, Puplius Aelius Berenicianus Apollodorus'un prophetosluğu zamanında, sunaktan sunağa meşale koşusunu kazanan Polydeukes oğlu Polydeukes'i onurlandırdı.*

283 Sunaktan Sunağa meşale koşusu: N.N.

Tanım: Beyaz mermerden bir parça. Yazıtın baş kısmı kayıp.

Buluntu yeri: Papa Dimitriu yakınındaki duvarda bulunmuş.

Yayımlı yeri: Rehm 1958, s. 148, no. 191.

Ölçüler: Yük. 0.198 m.; Gen. 0.332 m.; Kal. 0.198 m.; Harf yük. 0.023 m.

Tarih: İS. 2. yy.

— — —ιϞ— —
 [Ἄντ]έρωτος ν[ευική]-
 σ[αντα] λαμπά[δα]
 τή[ν ἀπ]ὸ βωμο[ῦ]
 5 κ[α]ι λα[μ]πάδα
 τή[ν πρ]ὸς βωμ[όν.]

Çeviri: *Sunaktan sunağa meşale koşusunu kazanan Anteros oğlu .....*

284 Sunaktan Sunağa Meşale koşusu: Myrsinos

Tanım: Beyaz mermerden altta ve üstte profilli yuvarlak kaide. Üst kısmında heykel için dübel deliği bulunmakta.

Buluntu yeri: Adyton'da bulunmuş. Env. No. 542 = 1924 IX.

Yayımlı yeri: Rehm 1958, s. 147-8, no. 188.

Ölçüler: Yük. 1.15 m.; Çap. üst kısım 0.48 m.; Harf yük. 0.025-0.03 m.

Tarih: İS. 2. yy.

ἀγαθῆ τύχη.
 ἡ βουλή καὶ ὁ δῆ-

μος ἐτείμησαν
 Μυρσῖνον Στρα-
 5 τηγικοῦ νική- Ϻ
 σαντα λα[μ]πά-
 δα τῆν ἀπ[ὸ] βω-
 μοῦ καὶ λαμπά-
 δα τὴν πρὸς βω-
 10 μὸν ἐπὶ προφή-
 του Ποπλίου Αἰ-
 λίου Γρανιανοῦ
 Φανίου Ἀρτεμι-
 δώρου περιοδο-
 15 (çelenk) νείκου

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Danışma ve Halk Meclisi, periyodik oyunların galibi Publius Aelius Granianus Phantias Artemidoros'un prophetesliği zamanında, sunaktan sunağa meşale koşusunu kazanan, Strategikos oğlu, Myrsinos'u onurlandırdı.*

285 Sunaktan Sunağa Meşale Koşusu: Onesimos

Tanım: Mavimsi gri mermerden alt ve üst kısmı profilli kaide.

Buluntu yeri: Papa Dimitriü'nun evinde bulunmuş, daha sonra tapınağın doğu tarafındaki 3. ve 4. sütunlar arasında yeniden bulunmuş. Env. No. 2.

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 148, no. 189.

Ölçüler: Yük. 1.31 m.; Gen. yazı alanı 0.35 m.; Kal. 0.36 m.; Harf yük. 0.023 m.

Tarih: İS. 2.yy.

ἀγαθῆ τύχη.
 ἡ βουλή καὶ ὁ δῆ-
 μος ἐτείμησεν
 Ὀνήσιμον Εὐφρή-
 5 μου νικήσαν-
 τα λαμπάδα τὴν
 ἀπὸ βωμοῦ καὶ
 λαμπάδα τὴν Ϻ
 πρὸς βωμὸν ἐπὶ
 10 προφήτου Ποπλί-

ου Αιλίου Γρανια-
 νοῦ Φανίου Ἄρ-
 τεμιδώρου
 πε ριο δονείκου

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Danışma ve Halk Meclisi, periyodik oyunların galibi Puplius Aelius Granianus Phanius Artemidoros'un prophetosluğu zamanında, sunaktan sunağa meşale koşusunu kazanan Euphemos oğlu Onesimos'u onurlandırdı.*

Ephesos

286 *Sunaktan Sunağa Meşale Koşusu: N.N.*

Tanım: Bir sütun parçası.

Buluntu yeri: Bu taş kentin Yunan Kilisesi'nde inşaatta kullanılmış. Şu an depoda, Env. No. 1078.

Yayım yeri: Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980, s. 107, no. 1157.

Ölçüler: Yük. 0.52 m.; Gen. 0.31 m.; Kal. 0.125 m.; Harf yük. 0.028 m. – 0.035 m.

Tarih:

[Ἀρτέμιδι Ἐφε]σία Φορ-
 2 [λαμπάδα τή]ν ἀπὸ βω-
 [μοῦ νικήσας ἐχα]ρίσετο.

Heraklea Salbake

287 *Sebasta Corneliania Artemaia: Marcus Aurelius Kalleas IV*

No. 109'daki yazıt.

Çeviri: *Kutsal oyun galibi Marcus Aurelius Meleagros'un doğuştan oğlu, Menandros oğlu, Marcus Aurelius Kalleas IV, Pankrates oğlu Cornelianus Artemas IV'ün vatani için geride bıraktıklarından (düzenlenen) Sebasta Corneliania Artemaia'nın 2. periyodunda şanlı bir şekilde çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

Iulia – Ipsos

288 *Yerel bir yarışma: Aurelius Glykon*

Tanım: Bir stel.

Buluntu yeri: Iulia - Ipsos

Yayım yeri: Calder 1912, s. 243 – 4, no. 3.

Ölçüler:

Tarih:

[ὁ δεῖνα]
 [δόγματι]
 τῆ]ς βουλῆς καὶ
 τοῦ] δήμου

- ἀγωνοθέ -
 τ]ης ἀνέστησα
 5 τούς ἀνδρί -
 α]ντας τῶν νει -
 κησάντων ἐν
 τ]ῷ ἀγῶνι τῆς
 γρ]αμματείας
 10 μ]ου ἀθλητῶν.
 Α]ὐρ. Γλύκων
 π]ανκράτιον
 ν]εικήσας τὸ
 π]εμπτόν ἐσ-
 15 τε[φ]ανώθη.

Çeviri: *Danışma ve Halk meclisinin kararı ile, atletlerin grammateus yarışmasında kazananların heykellerini agonothes falanca diktirdi; pankrationu kazanan Aurelius Glykos 5 defa taçlandırıldı.*

Kadyanda

289 Phaniane'nin bıraktığı themis: Aurelius Philargyros namı diğer Iulius Philargyros

Tanım: Kalkerden kaide.

Buluntu yeri: Kadyanda'da Stadyum'da bulunmuş.

Yayım yeri: TAM II, 1-3, s. 254, no. 687.

Ölçüler: Yük. 0.90 m.; Gen. 0.50 m.; Kal. 0.50 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

- ἐπὶ ἀγωνοθέτο[υ δι]-
 ἀ βίου Ἰουλίου Μ[ε]-
 ττίου Αὐρηλίου Φιλ[ώ]-
 [τ]ου τοῦ Ἀττ[ά]λο[υ]
 5 [Κ]αδυανδέος [Αὐρ(ήλιος)]
 [Φ]ιλάργυρος ὁ κα[ὶ] Ἰού]-
 [λι]ος Φιλ[ά]ργ[υρ]ο[ς τε]-
 [τρ]άκι τοῦ [κα]ὶ Πα[ιδεύτου?]
 Καδυανδε[ύς]
 10 [νε]ικήσας ἀνδ[ρῶν πυ]-

[γμ]ῆν θέμιδος [τὸ . .]
 . . . ἀγο[μ]ένης, [ῆς κα]-
 [τέλ]ιπεν [Φανιανή τῆ]
 [π]ανηγύρ[ει].

Çeviri: *Attalos oğlu Aurelius Philotos oğlu Kadyandalı Iulius Mettios'un yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, Iulius Philargyros IV namı diğer Paideutes'in oğlu, Kadyandalı Aurelius Philargyros namı diğer Iulius Philargyros themisin falanca kutlamasında yetişkin erkekler kategorisindeki boks müsabakasını kazandı, ki bu themisi Phaniane, festival için bırakmıştı.*

290 Phaniane namı diğer Ammia'nın Vatani için Bıraktığı Themisin 5. Kutlaması: Kleoboulos

Tanım: Kalker taşından dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Kadyanda'da Stadyum'da bulunmuş.

Yayım yeri: TAM II, 1-3, s. 253, no. 682.

Ölçüler: Yük. 1.15 m.; Gen. 0.47 m.; Kal. 0.58 m.; Harf yük. 0.02 m.

Tarih:

- (a) (profil üzerinde)
 Κλεόβουλο[ς Σ]αρπηδόνο[ς].
- (b) (gönde üzerinde)
 ἐπὶ ἀγωνοθέτου διὰ β[ί]-
 ου τοῦ ἀξιολογωτά-
 του Λυκιάρχου Ἴο[υ]-
 5 λίου Μεττίου Αὐρη-
 λίου Φιλώτου τοῦ Ἄτ-
 τάλου Καδυανδέος
 Κλεόβουλος Σα[ρ]πη-
 δόνος τοῦ καὶ Δημη-
 10 τρίου Ἴππολύτου το[ῦ]
 Σαρπηδόνος Καδυαν-
 δεὺς νεικήσας παί-
 δων πάλην πέμπτης
 ἀγομένης θέμιδος,
 15 ῆς κατέλιπεν Φανια-
 νή ἢ καὶ Ἀμμία Φανίου

του̅ καὶ Φιλώτα Καδυ-
ανδῖς τῆ γλυκυτάτη
πατρίδι.

Çeviri: (a) *Sarpedon oğlu Kleoboulos'un (heykeli)* (b) *Attalos'un oğlu Aurelius Philos'un oğlu, Kaydandalı anılmaya değer Lykiarkh Iulius Mettius'un yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, Phanios namı diğer Philos kızı Phaniane namı diğer Ammia'nın en tatlı vatani için bıraktığı themisin 5. kutlamasında Sarpedon oğlu Hippolytos oğlu Sarpedon namı diğer Demetrios oğlu Kadyandalı Kleoboulos çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

291 Phaniane namı diğer Ammia'nın Vatani için Bıraktığı Themisin 6. Kutlaması: Claudius Tlepolemos

Tanım: Dikdörtgen bir kaideden fragman.

Buluntu yeri: Kadyanda'da Stadyum'da bulunmuş.

Yayım yeri: TAM II, 1-3, s. 252, no. 681.

Ölçüler: Yük. 1 m.; Gen. 0.47 m.; Kal. 0.50 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

[ἐπι ἀγωνοθέτου διὰ βίου]
[του̅ ἀξιολογωτάτου Πο]-
[πλίου Αἰλίου Τερτυλλι]-
[ανου̅ Ἄριστ]ολ[όχου του̅]
[Ἄριστ]ολόχου [Κα]δ[υ]-
[ανδέως] Κλαύδιος Τλ[η]-
[πόλεμο]ς Καδυανδεὺς κ[αὶ]
5 [Πιναρ?]εὺς νεικήσας
[νέω?]ν πάλην ἀπτῶς
[καὶ] ἀμεσολάβητος
[Θέμι]δος ἕκτης, [ῆ]ς [κα]-
[τέ]λιπεν Φανιαν[ῆ ἠ] κ[αὶ]
10 [Ἄμ]μία Φανίου του̅ [καὶ Φι]-
[λώ]τα Καδυανδῖς [τῆ]
[γλυκ]υτάτη πατ[ρι]δί.

Çeviri: *Aristolokhos oğlu, Kadyandalı en anılmaya değer Puplius Aelius Tertullianus Aristolokhos'un yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, Phanios namı diğer Philos'un kızı Phaniane namı diğer Ammia'nın en tatlı vatani için bıraktığı themisin 6.da Kadyandalı ve Pınaralı Claudius Tlepolemos ... kategorisindeki güreş müsabakasını sırtı yere gelmeden ve ince beli kaptırmadan kazandı.*

292 *Phaniane namı diğer Ammia'nın Vatani için Biraktığı Themisin 10. Kutlaması: Aurelius Philargyros namı diğer Demetrios*

Tanım: Kalker taşından dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Kadyanda'da Stadyum'da bulunmuş.

Yayım yeri: TAM II, 1-3, s. 255, no. 688.

Ölçüler: Yük. 0.78 m.; Gen. 0.47 m.; Kal. 0.51 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

- [ἐπι ἀγωνοθέτου]
 [διὰ βίου τ]ο[ῦ ἀ]ξ[ιο]-
 [λογωτ]ά[το]υ Με[ττί]-
 [ου Αὐρ(ηλίου)] Ἀττάλου το[ῦ]
 [καί Πιργ?]έους Καδυαν-
 5 [δέος] καὶ Τελμησσέος καὶ
 . . λίου, υἱοῦ τοῦ ἀμνήσ-
 [τ]ου Αὐρηλίου Φιλώτου
 [Λυ]κιάρ[χ]ου, Αὐρ(ήλιος) Φιλάργυ-
 [ρ]ος ὁ καὶ Δημήτριος
 10 [Κα]δυανδεὺς θεμιονεΐ-
 [κης] καὶ υἱὸς Αὐρ(ηλίου) Φιλαρ-
 [γ]ύρου τοῦ καὶ Ἰουλίου Φι-
 [λα]ργύρου τετράκι τοῦ
 [καὶ] Παιδεύτου Καδυανδέ-
 15 [ο]ς θεμιονεΐκου καὶ δ'
 [ν]εικήσας ἀνδρῶν πάλην
 [θ]έμιδος ἀγομένης τὸ ἰ'.
 [ῆ]ς κατέλιπεν Φανιανή
 [ῆ] καὶ Ἀμ]μία Φανίου τοῦ καὶ
 20 [Φιλώτα Καδυανδῆς] τῆ γλυ-
 [κυτάτη πατρῖδι].

Çeviri: *Lykiarkhos her zaman anılan Aurelius Philetos'un oğlu, Kadyanda, Telmessos ve ...lis vatandaşı, anılmaya değer Mettius Aurelius Attalos namı diğer Pigreus'un yaşam boyu agonothetes olduğu sırada, Kadyanda vatandaşı themis galibi Philargyros III namı diğer Paideutos oğlu, Aurelius Philargyros namı diğer Iulius'un oğlu, themis galibi Kadyandalı Aurelius Philargyros namı diğer Demetrios, Phanios namı diğer Philos'un kızı Phaniane*

namı diğer Ammia'nın en tatlı vatani için bıraktığı themisin 10. kutlamasında yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.

Kocçaliler (Pisidia)

293 4 yılda bir kutlanan Artemisia Yarışmasının 1. Kutlaması: Aurelius Periklides

Tanım: Gri kireçtaşından bir blok.

Buluntu yeri: Kentin kuzey bayırında geç bir duvarda yeniden kullanılmış.

Yayın yeri: Bean 1960, s. 77 no. 129 (SEG 19, no. 859); Horsley – Mitchell 2000, s. 159-60, no. 157.

Ölçüler: Yük. 1.16 m.; Gen. 0.58 m.; Kal. 0.55 m.; Harf yük. 0.03 m., str. 1'de 0.04 m.

Tarih: İS. 3. yy. (212 yılından sonra)

[ἀγωνοθετούσης τῆς]

ἀξιολ[ογωτάτης]

Αύρη[λίας]

Πολυηρ[- -]

Ἀρτεμεισίας

5 ἀγῶνα πενταετη[ρικόν]

Ἀρτεμείσιον

ἀχθέντα τὸ α'

Αύρήλιον Περικλε[ίδην ?]

βουλευτήν

10 νεικήσαντα ἀνδ[ρῶν]

πανκράτιν.

Ἡρά-

κλεις.

Çeviri: Anılmaya değer Aurelia Polyer... Artemisia'nın agonothesliği zamanında, 4 yılda bir kutlanan Artemisia Yarışmaları'nın 1. kutlamasında buleutes Aurelius Periklides yetişkin erkekler kategorisindeki pankrationu kazandı. Herakles'e (adadı).

Konana

294 Theodoreia Themisi ilk Kutlaması: Aurelius Titus II

Tanım:

Buluntu yeri: Konana (Gönen).

Yayın yeri: Sterrett 1888, s. 338, no. 472.

Ölçüler:

Tarih:

ἀγωνοθετοῦν-

τος διὰ βίου ἐκ τῶν
 ἰδίων Αὐρ. Θεοδώρου
 Θεοδώρου δ' Οὐαλε-
 5 ρίου φιλοπάτριδος·
 Αὐρ. Τίτος β' Ἀπολ-
 λωνίου Καλλιμά-
 χου νεικήσας Πυ-
 θικῶν πανκρά[τ]ι-
 10 ον Θέμιδος Θεο-
 δωρείου πρώτης
 ἔτους τμς', μηνὸς β'.
 εὐτύχει Πατρῆκι.

Çeviri: *Valerius oğlu Theodoros IV oğlu Aurelius Theodoros bizzat kendi cebinden yaşam boyu agonotheslik yaptıği sırada, Kallimakhos oğlu Apollonius oğlu Aurelius Titus II, Theodoreios themisinin ilkinde pythiaya ait pankration müsabakasını kazandı. Yıl 326, 2. Ay.*

Ksanthos

295 Meşale Koşusu: Aurelius Kallistos

Tanım: Heykel Kaidesi.

Buluntu yeri:

Yayım yeri: Balland 1981, no. 21 (SEG 38, no. 1482)

Ölçüler: Yük. 1.36 m.; Gen. 0.57 m.; Kal. 0.50 m.

Tarih: İS. 2. – 3. Yy.

Αὐρ(ήλιον) Κάλλιστον Ἴνδρομά-
 χους τοῦ καὶ Νεικομήδου
 Ξάνθιον, (υἰὸν) ἀνδρὸς ἐπισήμου
 βουλευτοῦ, φιλοτείμως
 5 ἀγελαρχήσαντα καὶ δρα-
 μόντα ἱερὰν λανπάδαν λαμπάδα, νει-
 κήσαντα μετὰ τῶν σὺν
 αὐτῷ παιδῶν καὶ συν-
 στεφανωθέντα ἀγω-
 10 νοθετοῦντος Πτολεμαί-
 ου τοῦ καὶ Ἄριστοκλέους.

Çeviri: *Dikkate değer bouleutesin (oğlu), ün sever bir şekilde takımın liderliğini yapmış olan ve kutsal meşale koşusunda koşmuş olan, Andromakhes namı diğer Neikomedes oğlu, Ksanthoslu Aurelius Kallistos, Ptolemaios namı diğer Aristokles'in agonotheslik yaptığı sırada, onunla birlikte çocukların arasından galibiyet kazandı ve birlikte taçlandırıldı.*

296 Tiberius Claudius Caisianus Agrippas'ın Miras Bıraktığı Themisin 1. Kutlaması: Pankalos

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Kuzeydoğu yönünde uzanan duvarın en üst kemerinin yan kısmına yerleştirilmiş.

Yayım yeri: IGR III, no. 623; TAM II, 1-3, s. 114, no. 301.

Ölçüler: Yük. 1.45 m.; Gen. 0.47 m., Harf yük. 0.025 m.

Tarih:

- Πάνκαλον Μουκιανοῦ
 τοῦ Πανκάλου Ξάνθιον,
 υἱὸν ἀνδρὸς ἐπισήμου
 βουλευτοῦ τελέσαντος
 5 ἀρχάς, δημοτικὴν μὲν
 μίαν, βουλευτικὰς δὲ
 πάσας ἀγωνισάμενον
 ἀνδρῶν πάλην ἐν τῷ
 ἐπιτελεσθέντι ἀγῶνι
 10 πρῶτῳ θέμιδος ἐκ δια-
 θήκης Τιβ(ερίου) Κλ(αυδίου) Καισιανοῦ
 Ἀγρίππα, νεικήσαντα
 καὶ ἐκβίβασαντα κλήρους
 ἐννέα ἄπτωτον, ἀγω-
 15 νοθετοῦντος τῆς
 θέμιδος διὰ βίου τοῦ
 ἀξιολογωτάτου φιλο-
 πάτριδος Λυκιάρχου
 Τιβ(ερίου) Κλ(αυδίου) Τηλεμάχου, Ξαν-
 20 θίων ἢ τοῦ Λυκίων
 ἔθνους μητρόπολις,
 καθὼς ὁ διαθέμενος

ΔΙΕΣΤΕΪΛΑΤΟ.

Çeviri: *Tiberius Claudius Kaisianus Agrippas'ın mirasından düzenlenmiş olan themisin 1. Kutlamasında yetişkin erkeklerin güreşinde çarpışmış, 9 defa boş kura çekerek sırtı yere gelmeden galibiyet kazanmış olan. memuriyetini tamamlayan seçkin bouleutesin oğlu, halk için bir, boule için her şey olan, Pankalos oğlu Moukianus oğlu, Ksanthoslu Pankalos'u; anılmaya değer vatansever Lykiarkhes Tiberius Claudius Telemakhos yaşam boyu themisin agonothesliğini yaptığı sırada, Lykia Birliği'nin metropolisi Ksanthoslularun kenti tıpkı belirlendiği gibi onurlandırdı.*

297 Tiberius Claudius Caisianus Agrippas'ın Miras Bıraktığı Themisin 1. Kutlaması: Hermogenes

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Kuzeydoğu yönünde uzanan duvarın en üst kemerinin yan kısmına yerleştirilmiş.

Yayım yeri: IGR III, no. 622; TAM II, 1-3, s. 114, no. 302.

Ölçüler: Yük. 1.08 m.; Gen. 0.49; Harf yük. 0.025 m.

Tarih:

Ἑρμογένην [Φιλώ?]του τοῦ
 Ἀλεξάνδρου Ξάνθιον, ἀ-
 γωνισάμενον παίδων
 πάλην ἐτῶν ιζ' καὶ μ(ηνῶν) δ'
 5 ἐν τῷ ἐπιτελεσθέντι ἀγῶνι
 πρώτῳ θέμιδος ἐκ διαθήκης
 Τιβ(ερίου) Κλ(αυδίου) Καισιανοῦ Ἀγρίππα, νει-
 κήσαντα καὶ ἐκβιβάσαντα κλή-
 ρους ἕξ ἄπτωτον, ἀγωνοθε-
 10 τοῦντος τῆς θέμιδος διὰ βί-
 ου τοῦ ἀξιολογωτάτου φι-
 λοπάτριδος Λυκιάρχου Τιβ(ερίου)
 Κλ(αυδίου) Τηλεμάχου, Ξανθίων ἢ
 τοῦ Λυκίων ἔθνους μη-
 15 τρόπολις, καθὼς ὁ δια-
 θέμενος διεστείλατο.

Çeviri: *Anılmaya değer Lykiarkhos Tiberius Claudius Telemakhos'un themisin yaşam boyu agonothesliğini yaptığı sırada, sırtı yere gelmeden 6 kez boş kura çekerek eleme maçlarını kazanan ve galibiyet kazanmış olan, Tiberius Claudius Caisianus Agrippas'ın mirasından yerine getirilmiş olan themisin ilk kutlamasında, 17. yılın 4. ayı, çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasına iştirak eden, Aleksandros oğlu Philos'un oğlu Hermogenes'i, Lykia Birliği'nin metropolisi Ksanthosluların kenti tıpkı belirlendiği gibi onurlandırdı.*

298 Tiberius Claudius Caisianus Agrippas'ın Miras Biraktığı Themisin İlk Kutlaması: Titus Popponius Harpokras

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri:

Yayın yeri: IGR III, no. 625; TAM II, 1-3, s. 115, no. 304.

Ölçüler:

Tarih:

- Τ(ίτον) Ποππώνιον
 Ἀρποκράν Ξάνθιον
 καὶ Παταρέα, υἷὸν ἀνδρὸς
 ἐπισημοῦ βουλευτοῦ,
 5 ἀγωνισάμενον ἀνδρῶν
 πάλην ἐν τῷ ἐπιτελεσθέντι
 ἀγῶνι θέμιδος ἐκ δια-
 θήκης Τιβ(ερίου) Κλ(αυδίου) Καισιανοῦ
 [Α]γρίππα, νεικήσαντα καὶ
 10 [ἐ]κβιβάσαντα κλήρους ἡ'
 [ἄ]πτωτον, ἀγωνοθετοῦν-
 [τ]ος τῆς θέμιδος διὰ
 βίου τοῦ ἀξιολογωτά-
 του φιλοπάτριδος Λυκι-
 15 ἀρχου Τιβ(ερίου) Κλ(αυδίου) Τηλεμάχου,
 Ξανθίων ἢ τοῦ Λυκίων
 ἔθνους μητρόπολις,
 καθὼς ὁ διαθέμενος
 διεστείλατο.

Çeviri: Anılmaya değer, vatansever bir insan olan Lykiarkhos Tiberius Claudius Telema-khos'un themisin yaşam boyu agonothetesliğini yaptığı sırada, sırtı yere gelmeden 8 kez boş kura çekerek elemeleri geçen ve galibiyet kazanan, Tiberius Claudius Caisianus Agrippas'ın mirasından yerine getirilmiş olan themis yarışmalarında yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasına iştirak eden, dikkate değer / asil buleutes'in oğlu Ksanthoslu ve Pataralı Titus Popponius Harpokras'ı, Lykia Birliği'nin metropolisi Ksanthosluların (kenti) tıpkı belirlendiği gibi onurlandırdı.

299 Tiberius Claudius Caisianus Agrippas'ın Miras Biraktığı Themisin 3. Kutlaması: Quintus

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri:**Yayım yeri:** IGR III, no. 626; TAM II, 1-3, s. 115, no. 303.**Ölçüler:** Yük. 1.39 m.; Gen. 0.48 m.; Harf yük. 0.96-0.035 m.**Tarih:**

Κοῖντον Ἀπολλωνίου
 δις τοῦ Σοδ[λ]άσου Ξάν-
 θιον πατρὸς καὶ προγό-
 νων βουλευτῶν, ἀγωνι-
 5 σάμενον ἀνδρῶν πάλην
 ἐν τῷ ἐπιτελεσθέντι ἀγῶ-
 νι Θέμιδος γ' ἐκ διαθήκης
 Τιβ(ερίου) Κλ(αυδίου) Καισιανοῦ Ἀγρίππα,
 νεικήσαντα καὶ ἐκβίβασαν-
 10 τα κλήρους δ', ἀγωνοθε-
 τοῦντος τῆς Θέμιδος διὰ
 βίου τοῦ ἀξιολογωτάτου
 φιλοπάτριδος Λυκιάρχου
 Τιβ(ερίου) Κλ(αυδίου) Τηλεμάχου, Ξαν-
 15 θίων ἢ τοῦ Λυκίων ἔθνους
 μητρόπολις, καθὼς ὁ δι-
 αθέμενος διεστείλατο.

Çeviri: Anılmaya değer vatansever bir insan olan Lykiarkhos Tiberius Claudius Tele-
 makhos'un themisin yaşam boyu agonothesliğini yaptığı sırada, 4 kez boş kura çekerek
 elemeleri geçen ve galibiyet kazanan, Tiberius Claudius Caisianus Agrippas'ın mirasından
 yerine getirilen themisin 3.'de yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müabakasına iştirak
 eden, buleteslerin atalarından ve babası olan, Sodlasos oğlu Apollonius oğlu Apollonius'un
 oğlu Ksanthoslu Quintus'u, Lykia Birliği'nin metropolisi Ksanthosluların (kenti) tıpkı
 belirlendiği gibi onurlandırdı.

300 Tiberius Claudius Caisianus Agrippas'ın Miras Biraktığı Themis: Philoumenos**Tanım:** Dikdörtgen kaide.**Buluntu yeri:****Yayım yeri:** TAM II, 1-3, s. 116, no. 305.**Ölçüler:** Yük. 1.34 m.; Gen. 0.48 m.; Harf yük. 0.03 m.**Tarih:**

Φιλουμενὸς Ἐρμολύκου

β τοῦ Ερβιγέσιος τοῦ
 Τληπολέμου Ξάνθιος, πα-
 τρὸς ἐκ προγόνων βουλευ-
 5 τῶν νεικήσας παίδων
 πάλην ἄπτωτος κλή-
 ρους ἐκβιβάσας ἕξ,
 Θέμιδος τῆς καταλι-
 φθείσης ἀπὸ δωρεᾶς
 10 ὑπὸ τοῦ ἀειμνημο-
 νεύτου Τιβερίου Κλαυ-
 δίου Καισιανοῦ Ἀγρίπ-
 πα, ἀγωνοθετοῦντος
 διὰ βίου τοῦ ἀξ[ι]ολο-
 15 γωτάτου Τιβερίου
 Κλαυδίου Τηλεμάχου, καθὼς
 ἐψηφίσατο Ξανθίων ἢ πόλις,
 ἢ μητρόπολις τοῦ Λυκίων
 ἔθνους.

Çeviri: *Anılmaya değer Tiberius Claudius Telemakhos'un yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, her zaman hatırlanacak olan Tiberius Claudius Caisianus Agrippas tarafından bırakılmış olan hediyelerden (düzenlenen) themisinde, 6 kez boş kura çakarak elemeleri geçen sırtı yere gelmeden çocuklar kategorisindeki güreşi kazanan, buleteslerin babası, Tlepemos oğlu Erbigesis oğlu Hermolykos oğlu Hermolykos'un oğlu Ksanthoslu Philoumenos'u tıpkı (oy ile) kararlaştırıldığı gibi Lykia Birliği'nin metropolisi Ksanthosluların kenti (onurlandırdı).*

301 Tiberius Claudius Agrippas'ın Miras Bıraktığı Themisin 20. Kutlaması: Philokles namı diğer Lykiakos

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri:

Yayım yeri: IGR III, no. 624; TAM II, 1-3, s. 116, no. 306.

Ölçüler: Yük. 1.17 m.; Gen. 0.44 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

Φιλοκλῆς ὁ καὶ Λυ-
 κιακὸς Θεοκλέ-
 ους τοῦ καὶ Πο-

- πλίου Ξάνθιος
 5 καὶ Σιδυμεύς,
 ἀγωνισάμενος
 ἀνδρῶν πάλην
 ἐτῶν εἴκοσι
 Θέμιδος τῆς ἐπι-
 10 τελεσθείσης
 ἀπὸ δωρεᾶς Τιβ(ερίου)
 Κλ(αυδίου) Ἀγρίππα,
 ἀγωνοθετοῦν-
 τος διὰ βίου τοῦ
 15 ἀξιολογωτάτου
 Λυκιάρχου Τιβ(ερίου)
 Κλαυ(δίου) Τηλεμά-
 χου, Ξανθίων [βου]-
 [λῆς καὶ δήμου κρίσει?]

Çeviri: Anılmaya değer Lykiarkhos Tiberius Claudius Telemakhos'un yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, Tiberius Claudius Agrippas'ın hediyelerinden yerine getirilmiş olan themisin 20. yılında yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasına iştirak eden, Theokleos namı diğer Puplius' un oğlu Ksanthoslu ve Sidymalı Philokles namı diğer Lykiakos (onurlandırıldı). Ksanthosluların danışma ve halk meclisi karar verdi.

302 *Lykia Birliğinin Antipatreia isimli Yarışmasınının 1. Kutlaması: Aurelius Epagathos*

Tanım: Alt kısmı kırık, dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri:

Yayın yeri: TAM II, 1-3, s. 116, no. 307.

Ölçüler: Yük. 0.84 m.; Gen. 0.54 m.; Harf yük. 0.04 m.

Tarih:

- Αὐρήλιος Ἐπάγαθος, υἱὸς
 Μάρκου Αὐρηλίου Διονυ-
 σίου τοῦ καὶ Ἐπαγάθου, Κα-
 δυανδεὺς νεικήσας ἐνδό-
 5 ξως παίδων πάλην τοῦ
 πρώτως ἀχθέντος ἀγῶνος τε-
 τραετηρικοῦ κοινοῦ Λυκίων

καλουμένου Ἀντιπατρείων
 ἐν τῇ λαμπροτάτῃ Ξανθί-
 10 ων μητροπόλει τοῦ Λυκί-
 [ων ἔθνους] . . . τ . . . . .
 . . . . .

Çeviri: *Marcus Aurelius Dionysios namı diğer Epagathos'un oğlu, Lykia Birliği'nin Ksanthosluların en parlak metropolisinde, Lykia Birliğinin Antipatreia olarak adlandırılan 3 yılda bir düzenlenen yarışmaların 1. kutlamasında çocukların güreşini ünlü bir şekilde kazanmış olan Aurelius Epagathos (onurlandırıldı)*

303 Lykia Birliği'nin Sarpedoneia yarışması: N.N.

Tanım: Kireçtaşından kaide (ya da yuvarlak altar)

Buluntu yeri: Ksanthos.

Yayın yeri: Robert 1978 /2, s. 34-35 (SEG 28, no. 1248)

Ölçüler:

Tarih:

[----- νεικήσαντα]
 δὲ κα[ὶ ἐν] τῇ λαυ[προτάτῃ]
 Τελμεσέων μ[ητρο]-
 πόλει ἐνδόξως
 ἀγονως κοινοῦ Λυκίων
 5 Σαρπηδόνηια
 ἀνδρῶν πανκράτιον.

Çeviri: — — — — *Telmesosluların en parlak metropolisinde şanlı bir şekilde Lykialıların birliğinin yetişkin erkekler kategorisindeki pankration müsabakasında Sarpedoneia yarışmasını kazanan ...*

Madytos

304 N.N.

Tanım:

Buluntu yeri: Eceabat'ta (Madytos) bulunmuş.

Yayın yeri: Krauss 1980, s. 86, no. 28.

Ölçüler:

Tarih:

[-----]
 [. . .] Κοιλανῶν πόλεως
 τὸν πρῶτως ἀχθέντα

παίδων πάλην
 ἐπιτροπεύοντος τῆς
 ἐπαρχείας Φλ. Εὐγενέτορος.

Çeviri: ..... *Koialıların ... kentinin ilki kutlanan (falanca yarışmasında) N.N. çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı. Bu sırada Flavius Eugeneter eyaletin epitroposluğunu yapıyordu.*

Metropolis

305 *Themis Menneane'nin 2. Kutlaması: Seleukos namı diğer Zotikos*

Tanım: Küçük bir kaide

Buluntu yeri: Tatarlı

Yayın yeri: Ramsay 1883, no. 3

Ölçüler:

Tarih:

Σέλευκον Βιά-
 νορο[ς] Πούδεν-
 τος τὸν καὶ Ζω –
 τικὸν νεικήσαν-
 5 τα ἔνδο[ξ]ως
 ἀνδρῶν παν-
 κράτιον θέμ[ιν]
 Μεννεανῆν
 δε[υ]τέραν.

Çeviri: ... *Poudes'in oğlu Bianos'un oğlu Seleukos namı diğer Zotikos, Menneane themisinin 2.'nde yetişkin erkeklerin pankration müsabakasını ünlü bir şekilde kazandı.*

Nysa

306 *Diogeneia Themisinin 7. Kutlaması: Aurelius Leukios III namı diğer Diogenes*

Tanım: Mermerden heykel kaidesi.

Buluntu yeri:

Yayın yeri: TAM II, 1-3, s. 273, no. 741

Ölçüler: Yük. 1.56 m.; Gen. 0.60 m.; Kal. 0.48 m.; Harf yük. 0.045 m.

Tarih:

Αὐρ(ήλιος) Λεύκιος τρις
 ὁ καὶ Διογένης Νει-
 σεὺς νεικήσας

παίδων πάλην
 5 ἄπτωτος ἀμεσο-
 λάβητος θέμιδος
 ἐβδόμησ Διογενεί-
 ων καταλιφθείσης
 ὑπὸ τοῦ ἀξιομνη-
 10 μονεύτου γενο-
 μένου Λυκιάρχου
 Διογένους τρῖς τοῦ
 Μητροδώρου Νει-
 σέος.

Çeviri: *Nysalı Aurelius Leukios III namı diğer Diogenes, Metrodoros oğlu bahsetmeye değer Lykiarkhos olan Nysalı Diogenes III tarafından bırakılmış olan Diogeneia'nun 7. themisinde çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını sırtı yere gelmeden, ince beli kaptırmadan kazandı.*

307 Gençlerin Yarışması: Marcus Aurelius Petronius Celsus namı diğer Menippos IV

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayımlı yeri: CIG II, no. 2949.

Ölçüler:

Tarih:

Μ(ἄρκος) Ἀὐρ(ήλιος)
 Πετρών<ι>ος
 Κέλσος
 ὁ καὶ Μένιππος
 5 τετράκις
 ὑὸς
 Ποπ<λ>ίου Αἰλίου
 Τυδέως
 νεικᾶ τῆς πάλη[ς]
 10 τὸν ἀγῶνα
 τῶν νέων
 ΤΑανείων

περιοδῶ

κ.β

Çeviri: *Publius Aelius Tudis'in oğlu Marcus Aurelius Petronius Celsus namı diğer Menippos IV, Taaneia (?) gençlerin yarışmasını 22. periyotta (?) güreşte kazandı.*

308 Büyük ... Yarışması: N.N.

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayım yeri: Robert, Et. Anat. 433.

Ölçüler:

Tarih:

[νι]-
[κ]ήσαντα τὸν ἄ-
γῶ[να] τῶν με-
γ[άλων —]NA
[—]ων παί-
[δων πάλ]ημ
β' περιοδῶ.

Çeviri: ..... *Büyük ...na...ların 2. periyodunda çocuklar güreşini kazanan N.N.....*

Oinoanda

309 Severeia Aleksandreia Euaresteia panegyrisi 1. Kutlama: Aurelius Demetrios

Tanım: Heberdey ve orijinal editörler tarafından yazıt incelendiği taşın soldan alt kısmı kırılmış ve harflerin çoğu kaybolmuş. Sol kenarlardan kalanlar yontulmuş, fakat metin açık.

Buluntu yeri: Agora'nın güney köşesinde bulunmuş.

Yayım yeri: Hall and Milner 1994, s. 13-14, no. 3.

Ölçüler: Yük. 1.32 m.; Gen. kaide 0.66 m., gövde 0,52 m.; Kal. kaide 0.61 m., gövde 0.54 m.; Harf yük. 0.02 m.

Tarih: İS. 3. yy.

(a) (profil üzerinde)

ἀγαθῆ τύχη. Αὐρ(ηλίου) Δημητρίου

Κορυθαλλέος (vac.)

(b) (gövde üzerinde)

ἀγωνοθετοῦντος

διὰ βίου ἐν τῇ Λαμ-

προτάτῃ Οἰνοανδέ-

ων πόλει Ἰουλίου Λου-

- 5 κίου Πειλίου Εὐαρέσ-
του πανηγύρεως πρώ-
της Σευηρείων [[Αλεξ-
ανδρείων]] Εὐαρεστεί-
ων ἧς αὐτὸς συνε-
10 στήσατο, Αὐρ. Δημή-
τριος Γυμνασιάρχου
β' Κορυδαλλεύς καὶ
Ῥοδιαπολείτης νει-
κήσας ἐνδόξως παί-
15 δω[ν] πανκράτιον·
κοινὰ Λυκίων. (vac.)

Çeviri: (a) *Hayırlı uğurlu olsun! Korydalla'lı Aurelius Demetrios'un (heykeli).* (b) *Oinoandalıların en parlak kentinde düzenlediği Severeia [Aleksandreia] Euaresteia festivalinin 1. 'de Iulius Lucius Pilius Euarestos'un yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, Gymnasiarkhos oğlu, Gymnasiarkhos'un oğlu Korydalla'lı ve Rhodiapolis'li Aurelius Demetrios, tüm Lykialılara açık çocuklar kategorisindeki pankration müsabakasını şanlı bir şekilde kazandı.*

310 *Severeia Aleksandreia Euaresteia panegyrisi 1. Kutlama: Marcus Aurelius Aphrodisios*

Tanım: Gri kireç taşından kaide.

Buluntu yeri: Agoranın güney köşesinde, üstteki (no. 4) yazıt ile yan yana bulunmuş.

Yayım yeri: Hall and Milner 1994, s. 14-15, no. 4.

Ölçüler: Yük. 0.26+0.80+0.25 m.; Gen. 0.53 m.; Kal. 0.52 m.; Harf yük. 0.02-0.025 m.

Tarih: İS. 3. yy.

- M. Αὐρ. Ἀφροδείσιος, ἀγω-
νοθετοῦτος διὰ βίου
ἐν τῇ λαμπροτάτῃ Οἰνο-
νδέων πόλει Ἰουλίου Λο[υ]-
5 κίου Πειλίου Εὐαρέστου
πανηγύρεως πρώτης Σευ-
ηρείων [[Αλεξανδρείων]] Εὐα-
ριστείων ἧς αὐτὸς συνεσ-
τήσατο, νεικήσας ἀνδρῶν
10 πανκράτιον ἐνδόξως· (vac.)

(vac.) κοινὰ Λυκίων (vac.)

Çeviri: *Oinoandalıların en parlak kentinde düzenlediği Severeia [Aleksandreia] Euaresteia festivalinin 1.'de Iulius Lucius Pilius Euarestos'un yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, Marcus Aurelius Aphrodisios tüm Lykialılara açık yetişkin erkekler kategorisindeki pankration müsabakasını şanlı bir şekilde kazandı*

311 Severeia Aleksandreia Euaresteia panegyrisi 1. Kutlama: Aurelius Aristomenes

Tanım:

Buluntu yeri: Güney Roma duvarındaki kapının yanında bulunmuş. Şu anda büyük bir çoğunluğu yeniden gömülmüş.

Yayım yeri: Hall and Milner 1994, s. 20-21, no. 12.

Ölçüler: Yük. 1.05 m.; Gen. gövde 0.49 m., kaide 0.56 m.; Kal. gövde 0.42 m., kaide 0.53 m.; Harf yük. 0.025 m.

Tarih: İS. 3. yy.

(a) (profil üzerinde)

ἀγαθῆ τύχη.

[A]ὐρ. Ἀριστομένους Γαγάτου.

(b) (gövde üzerinde)

ἀγωνοθετοῦντος

διὰ βίου ἐν τῇ λαμ-

προτέτη Οἰνοάνδεων [πό]-

λει Ἰουλίου Λουκί-

ου Πειλίου Εὐαρέστου

πανηγύρεως πρώτης

Σευηρείων [[Ἀλεξανδρεί-

ων]] Εὐαρεστίων ἧς αὐτὸς

συνεστήσατο, Αὐρ. Ἀρισ-

τομένης Κενδεου Γαγά-

της νεικήσας ἐνδόξως

[π]αίδων πάλην· κοινὰ Λυ-

(vac.) κίων. (vac.)

Çeviri: (a) *Hayırlı uğurlu olsun! Gagailı Aurelius Aristomenes'in (heykeli) (b) Oinoandalıların en parlak kentinde, düzenlediği Severeia [Aleksandreia] Euaresteia festivalinin 1.'de Iulius Lucius Pilius Euarestos'un yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, Kendeas oğlu Gagai'lı Aurelius Aristomenes tüm Lykialılara açık çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını şanlı bir şekilde kazandı.*

312 Severeia Aleksandreia Euaresteia Panegyrisi 2. Kutlaması: Marcus Aurelius Demetrios

Tanım: Bir kaidenin üst kısmı.

Buluntu yeri: Agora'nın batı girişi ile üstteki yazıtın yakınında bulunmuş.

Yayım yeri: Hall and Milner 1994, s. 15-17, no. 6.

Ölçüler: Yük. 0.65 m.; Gen. 0.51 m.; Kal. 0.74 m.; Harf yük. 0.025 m.

Tarih: İS. 231-235 yılları.

ἀγωνοθετοῦντος δι[ἀ]

βίου Ἰουλίου Λουκίου [Πει]-

[λ]είου Εὐαρέστου παν[ηγύ]-

[ρ]εως δευτέρου Σευηρεί-

5 [[ων Ἀλεξανδρείων]] Εὐαρ[εσ]-

[τε]ίων ἧς αὐτὸς συνεσ[τή]-

[σα]το ἐξ ἰδίων χρημάτ[ων]

[εἰς] πάντα τὸν χρόνον[ν],

[Μ. Αὐρ.] Δημήτριος ὁ κα[ι . . .]

10 [. . .] Σ Δημητρίου [- - κτλ.]

Çeviri: *Iulius Lucius Pilius Euarestus'un tüm zamanlar boyunca bizzat kendi servetinden düzenlediği 2. Severeia Aleksandreia Euarestos panegyrisinde yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, Demetrios'un oğlu Marcus Aurelius Demetrios namı diğer . . . . .*

313 Severeia Aleksandreia Euaresteia panegyrisi 2. Kutlaması: Lucius Septimius Flavianus Flavillinus

Tanım:

Buluntu yeri: Agora'da batı kapısına yakın, aşağıdaki yazıtın arkasında bulunmuş.

Yayım yeri: Hall and Milner 1994, s. 15, no. 5.

Ölçüler: Yük. 0.30+0.92+0.28 m.; Gen. 0.52 m.; Kal. 0.63 m.; Harf yük. 0.02-0.03 m.

Tarih: İS. 231-235 yılları.

[ἀγωνοθετοῦντος διὰ βίου]

[Ἰουλίου Λουκίου Πει]-

[λ]ίου Εὐαρέστου πανηγύ-

ρεως δευτέρου Σευηρεί-

5 ων [[Ἀλεξανδρείων]] Εὐα-

ρεστείων ἧς αὐτὸς συν-

εστήσατο ἐξ ἰδίων χρη-

[μάτων εἰς πάντα] τὸν

- (vac.) χρόνον, (vac.)
- 10 Λ. Σε. Φλ. Φλαβιλλιανό[ς]
 [π]λῆιστονείκης παράδ[ο]-
 [ξ]ος Οἰνοανδεὺς καὶ [Βαλ]-
 [βο]υρεὺς καὶ Τλωεὺς νε[ι]-
 [κ]ήσας ἀνδρῶν πανκρο[ά]-
- 15 τιον· κοινὸν Λυκίων.
 [Ἀ]θήνας (ν) Σάρδεις
 [Λαοδι]κε[ί]α (ν) Ἄργος
 [. . . . .]Σ[. .]ΑἼ Ἐφεσον (ν) Νέαν Πό[λιν].

Çeviri: *Bütün zamanlar boyunca bizzat kendi servetinden düzenlediği Severeia [Aleksandreia] Euaresteia festivalinin 2.'de Iulius Lucius Pilius Euarestos'un yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, Oinoandalı, Balburalı ve Tloslu, birçok galibiyet kazanmış muhteşem Lucius Septimius Flavianus Flavillianus tüm Lykilılara açık yetişkin erkekler kategorisindeki pankration müsabakasını kazandı. Atina'da, Sardes'te, Laodikeia'da, Argos'da ... Ephesos'da, Neapolis'de.*

314 Severeia Aleksandreia Euaresteia panegyrisi 2. Kutlaması: ἱερωνίκης Aurelius Mos II

Tanım: Kaide.

Buluntu yeri: Agora'nın batı kısmında, bir plinthos'un yakınında bulunmuş.

Yayım yeri: Hall and Milner 1994, s. 19-20, no. 11.

Ölçüler: Yük. 1.50 m.; Gen. gövde 0.55 m., üst kısım 0.63 m.; Kal. gövde 0.67 m., kaide 0.76 m., üst kısım 0.87 m.; Harf yük. 0.02-0.025 m.

Tarih:

(a) (profil üzerinde)

(Heberdey)

[. .]ΜΩ[. . . . .]ΑΤΕΟΣΚΑΙΤΕΡΜΗΣΣΕΩΣ

[- - - - -]ΚΟΥ[.]Ο[.]Ν

[- - - -]Ο[.]ΛΟΝΕΙΚΟΝΠΑΡΑ

[- - - - -]Ν[.]ΣΓΛ[. . . . .]

ΙΟΥΛΙΟΥΕΥΑΡΕΣΤΟΥ

(A.Hall)

[Αὐρ.] Μω[τος Χωμ]ατέος καὶ Τερμησσέως

[- - - - -]ΚΟΥ[.]Ο[.]Ν

[- - - - -]-ίερ]ονείκο[υ] παρα-

[δόξου τῆ]ς πα[νηγύρεως ?]

Ιουλίου Εὐαρέστου.

- (b) (gönde üzerinde)
 ἀγωνοθετοῦντος διὰ βί-
 ου Ιουλίου Λουκίου Πειλεί-
 [ο]υ Εὐαρέστου πανηγύρε-
 [ω]ς δευτέρας Σευηρείων
 5 [[Ἀλεξανδρείων]] Εὐαρεσ-
 τεί[ων] ἥς αὐτὸς συνενεστή-
 σατο ἐ[ξ] ιδίων χρημάτων
 εἰς πάντα τὸν χρόνον,
 [Α]ὐρ. Μωξ β' νεικήσας ἐνδό-
 10 [ξ]ως ἀνδρῶν πυγμῆν· κοινὰ
 (vac.) Λυκίων. (vac.)

Çeviri: “*Iulius Euarestos'un panegyrisinin ... kutsal oyunlarda galibiyet kazanmış olan muhteşem Khomalı ve Termesoslü Aurelius Mos'un (heykeli)*”

“*Iulius Lucius Pilius Euarestos'un her zaman için kendi servetinden kurduğu 2. Severeia [[Aleksandreia]] Euaresteia panegyrisinde yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, Mos oğlu Aurelius Mos tüm Lykialılara açık yetişkin erkekler kategorisindeki boks müsabakasını şanlı şöhretli bir şekilde kazandı.*”

315 Severeia Aleksandreia Euaresteia'da Galibiyet Kazanmış, ἱερονίκης Marcus Aurelius Krateros

Tanım:

Buluntu yeri: Yazıt, güney Roma duvarındaki molozun içinde bulunmuş.

Yayım yeri: Hall and Milner 1994, s. 21, no. 13

Ölçüler: Yük. 0.28 + 0.70 + 0.22 m.; Gen. 0.52 m.; Kal. 0.52 m.; Harf yük. 0.025 m. (Heberdey).

Tarih: İS. 3. yy.

- M. Αὐρ. Κρατερός ἱε-
 ρονείκης παράδοξο[ς]
 Τελησησεὺς καὶ Κα[ι]-
 σαρεὺς Κιβυράτης νει-
 5 [κή]σας ἐνδόξως ἀνδρῶν
 πάλην, ἀγωνοθετοῦν-
 τος διὰ βίου Ιουλίου Λου-
 [κί]ου Πειλίου Εὐαρέστου

ἐν τῇ [λ]αμπροτάτη Τερ-
 10 μησ[σέων τῶν] πρὸς Οἰνο-
 [άνδοις πόλει] Σε[ση]ρείων
 [[Ἀλεξανδρείων]] [Εὐ]αρεσ-
 [τείων ----- ἄ]ΧΘΕΝ
 [των -----]
 (vac.)

Çeviri: *Iulius Lucius Pilius Euarestos'un Oinoanda'da Termesosluların en parlak kentinde ... düzenlediği Severeia Aleksandreia Euaresteia'da ... yaşam boyu agonotheteslik yaptığı sırada, kutsal oyunlarda galibiyet kazanmış olan muhteşem, Telmessoslu ve Kaisareia Kibyralı Marcus Aurelius Krateros yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını şanlı şöhretli bir şekilde kazandı.*

316 *Euaresteia Panegyrisi 4. Kutlaması: Marcus Aurelius Ammianus*

Tanım: Alt kısmı kırık kaide.

Buluntu yeri: Flavian Hamam yapısının yanındaki peristil avlunun batı kısmındaki yol döşemesinden yarısı düşmüş bir kaide.

Yayın yeri: Hall and Milner 1994, s. 22-23, no. 15.

Ölçüler: Yük. 1.20 m.; Gen. kaide 0.90 m., gövde 0.68 m.; Kal. gövde 0.76 m., kaide 0.94 m.; Harf yük. 0.025-0.03 m.

Tarih: İS. 3. yy.

[ἀγωνοθετοῦντος διὰ βίου Ἰου]-
 [λίου Λουκίου Πειλ]ίου Ε[ὐ]α-
 [ρέστου Οἰνοα]γδέ[ως] γραμ[μα]-
 [τικοῦ ἀλιτο]υργητ[ο]ῦ εὐτυ-
 5 [χῶς πα]νηγύρεως τετάρ[της],
 [Μᾶρκ]ος Αὐρήλιος Ἀ[μ]μια-
 [ὸς Ἀμ]μιανοῦ δις Κροίσσου Οἰ-
 [νοα]γδέυς ὁ ἀξιολογώτατος
 [ἀγω]νισάμενος ἐνδόξως [κοι]ν-
 10 ον Λυκίων νεικήσας ἀνδρῶν
 (vac.) [π]άλην. (vac.)
 (vac.)
 Λεοντίου. (vac.)

Çeviri: *Oinoandalı liturgiadan muaf grammatikus Iulius Lucius Pilius Euarestos'un panegyrisin 4. kutlamasında başarılı bir şekilde yaşam boyu agonotheteslik yaptığı sırada,*

Kroisos oğlu Ammianus oğlu Ammianus oğlu en anılmaya değer Marcus Aurelius Ammianus tüm Lykialılara açık yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasında şanlı şerefli bir şekilde iştirak ederek galibiyet kazandı.

317 Euareisteia panegyrisi 5. Kutlaması: Publius Sthenius Fronto

Tanım: Alt kısmı gömülü dikdörtgen kaide.

Buluntu Yeri: Agoranın güney-doğu köşesindeki giriş yolunda *in situ* olarak bulunmuş. (no. 2 ve 18 arasında)

Yayım Yeri: Hall and Milner 1994, s. 9-11, no. 1.

Ölçüler: Yük. 1.38 m.; Gen. gövde 0.60 m., panel 0.32, üst kısım 0.78 m.; Kal. gövde 0.70, üst kısım 0.80 m.; Harf Yük. 0.02-0.03 m.

Tarih:

- a) (Üç profil üzerinde)
 (vac.) Ποπλίου Σθενίου[υ]
 (vac.) Φρόντωνος
 (vac.) Λ[.....] Λ[...]
 (vac.) δόσει.
- (b) (gövde üzerinde)
 ἀγωνοθετοῦντος Ἰου-
 λίου Λουκίου Πειλίου Εὐ-
 αρέστου πανηγύρεως
 ε' [.....]Σ] Εὐαρεστεί-
 5 ων ἧς αὐτὸς συνεστέσα-
 το ἐξ οἰκίων χρημάτων,
 Πόπλιος Σθενίου Φρόν-
 των Οἰνοανδεὺς υἱὸς Πο-
 πλίου Σθενίου Λικιννια-
 10 νοῦ στεφθεὶς ἀνδρῶν
 πανκράτιον· κοινὸν
 Λυκίων.
 (alt kısım)
 Παίδων μὲν τὰ πρῶτα πάλην
 ἔστεψέ με πάτρη (vac.)
 15 καὶ κύδηγε κλυτῇ εἰκόνι χαλ-
 (vv) κελάτῳ· (vac.)

πανκράτιον δ' ἀνδρῶν κοινόν

Λυκίων μετέπειτα ἀράμενος πάτρη θῆκ' ἐράτον

(v) ξόανον (vac.)

Çeviri: (a) Hediye aracılığıyla L[icinnianus]'un oğlu Puplius Sthenius'un (heykeli). (b) Bizzat kendi servetinden düzenlediği ... Euaresteia festivalinin (panegyris) 5.'de Iulius Lucius Pilius Euarestos'un agonotheslik yaptığı sırada, Publius Sthenius Licinnianus'un oğlu Oinoandalı Publius Sthenius Fronto tüm Lykialılara açık yetişkin erkekler kategorisindeki pankration müsabakasında taçlandırıldı. İlk olarak vatanım beni çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasında taçlandırdı ve dövülmüş pirinçten görkemli bir heykel ile onurlandırdı. Daha sonra ise tüm Lykialılara açık yetişkin erkekler kategorisindeki pankration müsabakasında vatanım için ödül kazanarak, güzel bir heykel diktim.

318 Euaresteia Panegyrisi 5. Kutlaması: Marcus Aurelius Diogenes namı diğer Hermaios

Tanım: Alt kısmı gömülü kaide.

Buluntu yeri: Üstteki yazıtın yanında *in situ* olarak bulunmuş.

Yayın yeri: Hall and Milner 1994, s. 11-13, no. 2

Ölçüler: Yük. 1.34 m.; Gen. gövde 0.58 m., üst kısmı 0.68 m.; Kal. gövde 0.71 m., üst kısmı 0.78 m.; Harf yük. 0.02 m.

Tarih:

(a) (taşın sol tarafında başlayan profiller üzerinde)

Μάϱ(κου) Αὐϱ(ηλίου) Διογένουϑ [τοῦ καί]

Ἐϱμαίου Ἐϱμαίου [. . .]Π[. .]

(b) (gövde üzerinde)

ἀγωνοθετοῦντοϑ Ἴου-

λίου Λουκίου Πειλίου Εὐ[α]-

ρέϑτου πανηγύϱεωϑ ε΄

[Α[. . . . .]Ν] Εὐαϱεϑτεί-

5 ων ἥϑ αὐτοϑ ϑυνεϑτήϑα-

το ἐξ οἰκείων χϱημάτων,

Αὐϱ. Διογένηϑ ὁ καί Ἐϱμα[ί]-

οϑ Ἐϱμαίου Οἰνοανδεὕϑ

ϑτεφθεἑϑ ἀνδρῶν πυγμή<v>

10 κοινὰ Λυκίων (vac.).

Çeviri: (a) ... Hermaios oğlu Marcus Aurelius Diogenes namı diğer Hermaios'un (heykeli). (b) Bizzat kendi servetinden düzenlediği [Antoneia] Euaresteia festivalinin 5.'de Iulius Lucius Pilius Euarestos'un agonotheslik yaptığı sırada, Hermaios oğlu Oinoandalı Aurelius Diogenes namı diğer Hermaios tüm Lykialılara açık yetişkin erkekler kategorisindeki boks müsabakasında taçlandırıldı.

319 Euaresteia Panegyrisi .. Kutlaması: Aurelius Diogenes

Tanım: Üst kısmı kırık, kireç taşından bir kaide.

Buluntu yeri: Agora'nın doğusundaki Flavian Hamamı'nın peristil avlusundaki taş yığını içinde bulunmuş.

Yayım yeri: Hall and Milner 1994, s. 21-22, no. 14.

Ölçüler: Yük. gövde 0.85 m., kaide 0.30 m.; Gen. gövde 0.56 m.; Kal. 0.58 m.; Harf yük. 0.02 m.

Tarih:

ἀγωνοθε[τ]οῦ[ντος διὰ βί]-
 ου πανηγύρεω[ς . . . Ἰουλίου]
 Λουκίου Πειλίο[υ] Εὐαρέσ[του]
 γραμματικοῦ ἀλιτουρητοῦ
 5 ἰδίας πανηγύρεως ἧς αὐτὸς
 συνεστήσατο ἐ[ξ] ἰδίων χρη-
 μάτων εἰς πάντα τὸν αἰῶ-
 να, Αὐρ. Διογένης Οὐαλλε-
 ρίου Λουκίου Οὐαλερίου
 10 Μαξίμου Μείλω[νος] Οἰνοαν-
 δεὺς νεικήσας ἐνδόξως
 παίδων πυγμὴν καὶ στε-
 [φθ]εῖς τὸν ἀνδριάντα τῆ
 πατρί[δι]· (ν) κοινὰ Λυκίων.

Çeviri: Her zaman için bizzat kendi servetinden düzenlediği kendi festivalinin liturgiadan muaf grammatikos'u Iulius Lucius Pilius Euarestos'un festivalin .?. 'da yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, Milo oğlu, Valerius Maksimus oğlu Valerius Lucius'un oğlu Oinoandalı Aurelius Diogenes tüm Lykialılara açık çocuklar kategorisindeki boks müsabakasını şanlı bir şekilde kazandı ve vatani için bu heykeli diktirdi.

320 Euaresteia Panegyrisi: Aurelius Eutykhes

Tanım: Dört tarafı profilli heykel kaidesinin üst kısmı.

Buluntu yeri: Agora'nın batı peristil avlusunun olduğu yapıda bulunmuş.

Yayım yeri: Hall and Milner 1994, s. 23, no. 16.

Ölçüler: Yük. 0.27 + 0.23 m.; Gen. 0.50 m.; Kal. 0.54 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

Αὐρ. Εὐτύχης Πυθίω[νος]
 Παταρεὺς νεικήσας ἐν[δό]-

[Ξ]ως ἀνδρῶν πυγμῆν,
 [ἐν τῇ λαμ]προτάτη Οἰ[νοαν]-
 5 [δέων πόλει] ἀγ[ωνοθετοῦ]-
 [ντος -----]

Çeviri: *Pythion oğlu, Pataralı Aurelius Eutykhes yetişkin erkekler kategorisindeki boks müsabakasını şanlı şöhretli bir şekilde kazandı, Oiniandalıların en parlak kentinde ... (falanca) agonotheslik yapıyordu...*

321 *Euaresteia Panegyrisi: Artemon'un oğlu ...*

Tanım: Sol ve üst kısmı kırık, profilli, kireçtaşından bir kaidenin alt kısmı. Son 4 satırdan sağ taraftaki kısmı korunmuş, yazıtın 5. satırının izleri görülebilmektedir.

Buluntu yeri: Agora'nın batı peristil avlusunun batı porticosunun arka duvarının yanında bulunmuş.

Yayım yeri: Hall and Milner 1994, s. 23, no. 17.

Ölçüler: Yük. 0.68 m.; Gen. gövde 0.46 m., kaide 0.52 m.; Kal. gövde 0.49 m.; Harf yük. 0.025 m.

Tarih:

[- -]ΟΙΙ[- - Ἀρτέ]-
 μωνος Ερπιδου Α[.y.3.]
 [v]εικήσας ἐνδόξω[ς]
 [π]αίδων πυγμῆν·
 [κ]οινὰ Λυκίων.
 (çelenk)

Çeviri: ..... A... 'nın oğlu Erpias oğlu Artemon oğlu ... tüm Lykialılara açık çocuklar kategorisindeki boks müsabakasında şanlı şerefli bir şekilde galibiyet kazandı.

322 *Meleagreia panegyrisi: Aurelius Onesiphoros namı diğer Hermaios*

Tanım: Kireçtaşından alt ve üst kısmı profilli bir kaide.

Buluntu yeri: Güney Roma duvarının doğu bitiminden toprak yığını ortasında gömülü olarak bulunmuş.

Yayım yeri: Hall and Milner 1994, s. 40-41, no. 33.

Ölçüler: Yük. 1.30 m.; Gen. gövde 0.56 m., kaide 0.70 m., üst kısım 0.70 m.; Kal. gövde 0.56 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

- (a) (profil üzerinde)
 Αὐρ. Ὀνησιφόρου το[ῦ]
 καὶ Ἑρμαίου. (vac.)
- (b) (gövde üzerinde)
 ἐπὶ ἀγῶ[νοθέ]του πανηγύρε-

ως Σευηρείων [[. . . . .^{y.10}. . . . .]]
 [[. .]] τῆς [ἐ]πιτελουμένης ἀπ[ὸ]
 οὐσίας Μελεαγρίδος Μ. Αὐρ.
 5 Ὀρθαγοριανοῦ Ἀπολλωνί-
 ου, Αὐρ. Ὀνησίφορον τὸν
 καὶ Ἑρμαῖον Αἰλ. Ἑρμαίου
 νεικήσα[ν]τα παίδ[ω]ν [π]ά-
 λην, (vac.) ἢ π[α]τρὶς. (vac.)

Çeviri: (a) Aurelius Onesiphoros namı diğer Hermaios'un (heykeli) (b) Meleagris'in mal varlığından yerine getirilen Severeia (Aleksandreia) festivalinde Apollonius oğlu Marcus Aurelius Orthagrianus'un agonothesliğini yaptığı sırada, çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazanan Aelius Hermaios oğlu Aurelius Onesiphoros'u kent (onurlandırdı).

323 Meleagreia themisi 2. Kutlama: Valerius Hermaios

Tanım: Üstünde bir dübel deliği olan, alt kısmı kırılmış kireçtaşından bir kaide.

Buluntu yeri: Güney Roma duvarının doğu bitiminde, toprakta yarı gömülü olarak bulunmuş.

Yayım yeri: Hall and Milner 1994, s. 36-37, no. 27.

Ölçüler: Yük. 1.35 m.; Gen. 0.55 m.; Kal. 0.67 m.; Harf yük. 0.025 m.

Tarih:

ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος
 ἐτείμησεν Οὐαλέριον Ἑρμαῖ-
 ον Ἀρτέμωνος Ἑρμαίου Ἀρτέμω-
 νος Κρατεροῦ τελευτήσαντα
 5 προμοίρως, νεανίαν κόσμιον,
 γονέων ἐπισήμων καὶ πλείστας
 ἀρχὰς τῆ πατρίδι τετελεκότων,
 ἀγωνισάμενον ἐνδόξως τὴν
 τῶν παίδων πάλην ἐν τῇ
 10 ἀχθείσῃ δευτέρᾳ θέμιδι πα<ν>η-
 γύρεως Μελεαγρείων ὑπὸ ἀ-
 γωνοθέτου Σιμωνίδου
 Κροίσου Τληπολέμου δις.

Çeviri: Boule ve demos, Tlepolemos oğlu Tlepolemos oğlu agonotheses Simonides tarafından tertiplenen Meleagreia festivalinin 2. themisinde çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasına şanlı bir şekilde iştirak eden, vatani için birçok memuriyette bulunan, asil bir

soydan gelen, iyi yetişmiş bir genç olan ve zamansız bir şekilde ölen, Krateros oğlu, Artemon oğlu, Hermaios oğlu Artemon'un oğlu, Valerius Hermaios'u onurlandırdı.

324 *Meleagreia Themisi 5. Kutlaması: Diogenes*

Tanım: Ayakta kalan köşesinde bir dübel deliği ile üst silmenin üstünde yuvarlatılmış ve yivli bir sütun gövdesi ile, iki parçaya ayrılmış kireç taşından kaide.

Buluntu yeri: Kuzey-doğu sütunlu caddesinin girişine yakın Agora'da bulunmuş.

Yayım yeri: Hall and Milner 1994, s.37, no. 28

Ölçüler: Yük. 1.78 m.; Gen. üst kısım 0.65 m., gövde 0.53 m.; Kal. üst kısım 0.72 m., gövde 0.62 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tanım: İS. 198-211

ἐπὶ ἀγωναθέτου
 πανηγύρεως θ'
 Θέμιδος ε' Σευου-
 ηρείων Ἀντωνεί-
 5 ων [[. . . . .]] τῶν ἐ-
 πιτελουμένω[v]
 ἀπὸ οὐσίας Μελ[ε]-
 αγρίδος Λουκί[ου]
 Κλαυδίου Φ[λαου]-
 10 ανοῦ [. . . . .],
 Διογένην Μ[ολη]-
 τος β' Διογένου[υς]
 ἐνδόξως νεικ[ή]-
 σαντα παίδων π[αν]-
 15 κράτιον, ἢ πατ[ρίς].
 (vac.)

Çeviri: *Lucius Claudius Flavianus ...'nın, Meleagris'in mal varlığından yerine getirilmiş olan Severeia Antoneia [[Geteia]]'nın 9. panegyrisinde, 5. themisinde agonotheteslik yaptığı sırada, çocuklar kategorisindeki pankration müsabakasını şanlı şerefli bir şekilde kazanan, Diogenes oğlu Moles oğlu Moles oğlu Diogenes'i vatani (onurlandırdı).*

325 *Meleagreia Themisinin 7. Kutlaması: Molesis II*

Tanım: Alt ve üst kısmı profilli, ikiye ayrılmış, kireç taşından büyük ve gri renkli bir kaide.

Buluntu yeri: Güney sütunlu caddenin ortasındaki yığının içinde yüz üstü düşmüş olarak bulunmuş.

Yayım yeri: Hall and Milner 1994, s. 38, no. 29.

Ölçüler: Yük. 1.72 m.; Gen. gövde 0.48 m., üst ve kaide kısmı 0.60 m.; Kal. gövde 0.55 m., kaide 0.66 m.; Harf yük. 0.025 m.

Tarih:

- (a) (profil üzerinde)
Μ[ολ]εσιος β΄.
- (b) (gövde üzerinde)
ἐπὶ ἀγωνοθέτου πα-
νηγυρεος ἰα΄ Θέμιδος
ζ΄ Σευηρίων Ἀντωνίων
τῶν ἐπιτελουμένων
5 ἀπὸ οὐσίας Με[λ]εαγρί-
δος ὑπὸ (sic) Ερπιου δις Θόαν-
τος Ἀλεξάνδρου, Μολε-
σιν β΄ Καταγράφου.

Çeviri: (a) “*Molesis oğlu Molesis'in*”(b) “*Aleksandros oğlu Thoas oğlu Erpias oğlu Erpias tarafından Meleagris'in mal varlığından yerine getirilmiş olan Severeia Antoneia'nın 11. panegyrisinde, 7. themisinde agonotheteslik yaptığı sırada, Katagraphos oğlu Molesis oğlu Molesis.*”

326 Meleagria themisi 13. Kutlaması: Lucius Septimius Flavius Flavillianus

Tanım: Yivli bir drum (tambur) ile kireç taşından kaide.

Buluntu yeri: Güney sütunlu caddenin yanında daha geç bir duvar içine yanlamasına inşa edilmiş, üstteki yazıtın yakınında bulunmuş.

Yayım yeri: Hall and Milner 1994, s. 38-39, no. 30.

Ölçüler: Yük. 1.78 m.; Gen. üst kısım 0.71 m., gövde 0.55 m.; Kal. üst kısım 0.74 m., gövde 0.57 m.; Harf yük. 0.025-0.03 m.

Tarih:

- (a) (profil üzerinde)
ἀγαθῆ τύχη.
- (b) (gövde üzerinde)
Λούκιον Σεπτίμιον
Φλαβι[α]νὸν Φλαβιλλι-
ανὸν παρὰδοξον
στεφθέντα παίδων
5 πάλην ἐπὶ ἀγω-
νοθέτου Αὐρηλίου

[Κ]ροίσου Σιμωνίδου
 Κροίσου Τληπολέ-
 μου πανηγύρεως
 10 Μελεαγρείων γ',
 (vac.) ἡ πατρις (vac.)
 (vac.) εὐτυχῶς (vac.)

Çeviri: (a) *Hayırlı uğurlu olsun!*(b)*Tlepolemos oğlu Kroisos oğlu Simonides oğlu Aurelius Kroisos'un 13. Meleagreia festivalinde agonotheslik yaptığı sırada, çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasında taçlandırılan, muhteşem Lucius Septimius Flavianus Flavillianus'u kent lütufkâr bir şekilde (onurlandırdı)."*

327 Meleagreia Themisi 20. Kutlaması: ἱερονίκης Aurelius (?) Lis

Tanım: En az üç parçaya ayrılmış, üst kısmı kayıp, ön yüzü ise zarar görmüş kireç taşından bir kaide.

Buluntu yeri: Agora'nın batı tarafına açılan sütunlu avlu Lm1'in batı porticosunun arka kısmına yakın yığın içinde bulunmuş.

Yayın yeri: Hall and Milner 1994, s. 42-43, no. 36 (SEG 44, 1200)

Ölçüler: Yük. 1.00 m.; Gen. gövde 0.53 m.; Kal. gövde 0.54 m.; Harf yük. 0.025 m.

Tarih: İS. yak. 225 – 264 yılı.

[-----ἐπιτε]-
 [λουμένη]ς ἀ[πὸ οὐσίας]
 [Μελεα]γρίδος [ἀγωνοθε]-
 [τοῦν?]τος Αὐρή[λίου Ἀν]-
 5 [τι?]χάρους Ἀ[πολλω]-
 [ν]ίου τοῦ κα[ὶ] Φ[ιλώ]του
 Ἀπολλωνίου Ὁρ[θαγό]-
 ρου, Αὐρήλιος Λις υἱὸς
 Λις τοῦ καὶ Ἐρμαίου Θό-
 10 αντος ἐνδόξως ἀγω-
 νισάμενος ἀνδρῶν
 πανκράτιον εἰκ[οσ]τῆ
 [θ]έμιδι κα[ὶ] στεφθε[ῖ]ς
 τρις, δις ἱερονείκης [τὸν ἀν]-
 15 [δριά]ντα ἀνέστη-
 σεν τῆ πατρίδι. (vac.)

Çeviri: ...Meleagris'in mal varlığından yerine getirilen ...'da Orthagoras oğlu Apollonius oğlu Apollonius namı diğer Philotas oğlu Aurelius Antikhoras'ın agonotheslik yaptığı sırada, Thoas oğlu, Lis namı diğer Hermaios oğlu Aurelius Lis 20. themiste yetişkin erkekler kategorisindeki pankration müsabakasına şanlı şerefli bir şekilde iştirak etti ve 3. kez taçlandırıldı, iki kez de kutsal oyunlarda galibiyet kazandı, kent için bu heykeli diktirdi.

328 Meleagreia Panegyrisi: Diogenes namı diğer Artemon

Tanım: Üst kısmı profilli, kireçtaşından bir kaidenin üst parçası.

Buluntu yeri: Kent çıkışında, batı kapısının güney-batısında bulunmuş.

Yayım yeri: Hall and Milner 1994, s. 43, no. 37 (SEG 44, 1201)

Ölçüler: Yük. 0.58 m.; Gen. gövde 0.47 m., üst kısım 0.55 m.; Kal. 0.63 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

Τερμησέων τῶ[ν]
 πρὸς Οἰνοάνδοις [ή]
 βουλή καὶ ὁ δῆμος
 καὶ ἡ γεροῦσία ἀν[έσ]-
 5 τησεν τὸν ἀνδριάν-
 τα κατὰ τὰ ἐψηφισμέ-
 να Διογένους τοῦ καὶ Ἀρτ[έ]-
 μωνος Κβαμοου Θό-
 αντος, νεικήσαντος
 10 παίδων πανκράτιον
 [έ]νδόξως ἐν [τῆ] ἀχ]θε[ί]-
 [ση] - - - - - θέμιδι κτλ.]

Çeviri: Oinoandalıların yakınındaki Termessosluların Danışma, Halk ve Yaşlılar Meclisi oylanmış şeyler uyarınca, ... themisinin ... kutlamasında ünlü bir şekilde çocukların pankrationunu kazanan, Thoas oğlu Kbamoos oğlu, Diogenes namı diğer Artemon'un heykelini dikti.

329 Demostheneia Themisi: Aurelius Onesimion

Tanım: Alt ve üst kısmı profilli, kireç taşından bir kaide.

Buluntu yeri: "Meydan"ın güney kısmında bulunmuş.

Yayım yeri: Hall and Milner 1994, s. 31, no. 20.

Ölçüler: Yük. 1.15 m.; Gen. gövde 0.49 m., üst kısım 0.63 m., kaide 0.63 m.; Kal. gövde 0.53 m., kaide 0.63 m., üst kısım 0.63 m.; Harf yük. 0.025 m.

Tarih:

(a) (profil üzerinde)

Ὀνησιμίωνος

- (b) (gönde üzerinde)
 ἀγωνοθετοῦντος
 τοῦ ἀξιολογωτάτου
 Μ. Αὐρ. Ἀντιμάχου
 Κροΐσου Ἀμμιανοῦ
 5 Κροΐσου πανηγύρε-
 ως θυμελικῆς λδ΄
 προγενικῆς αὐτοῦ
 δωρεᾶς Γ. Ἰουλ. Δημο-
 σθένους καὶ τοὺς ἀν-
 10 δριάντας καὶ τὰ θεμ[α]-
 τα τοῦ γυμνικοῦ
 ἀγῶνος ἐξ οἰκείας φιλο-
 τειμίας παρεσχημένου,
 Αὐρ. Ὀνησιμείων Γαγάτη[ς].

Çeviri: (a) “Onesimion’un (heykeli)”(b) “Kroisos oğlu Ammianos oğlu Kroisos oğlu anılmaya değer Marcus Aurelius Antimakhos’un; kendi atası Gaius Iulius Demosthenes’in bizzat kendi ün severliğinden dolayı gymnik agonun heykellerini ve ödülleri sunarak/teklif ederek hediye ettiği thymelik panegyrisin 34.’nde agonotheslik yaptığı sırada, Gagai’li Aurelius Onesimion.”

330 Demostheneia Themisi: Onesiphoros

Tanım: Alt ve üst kısmı profilli, kireçtaşından bir kaide. Üst sağ kısmındaki hasar dışında çok zarar görmemiş. Üstünde küçük bir delik bulunmaktadır.

Buluntu yeri: “Meydan”ın güney porticosunun önünde bulunmuş.

Yayın yeri: Hall and Milner 1994, s. 30-31, no. 19.

Ölçüler: Yük. 1.16 m.; Gen. gövde 0.47 m., üst kısmı 0.60 m., kaide 0.60 m.; Kal. gövde 0.55 m., üst kısmı 0.65 m., kaide 0.64 m.; Harf yük. 0.025–0.035 m.

Tarih:

- (a) (profil üzerinde)
 Ὀνησιφόρου
- (b) (gönde üzerinde)
 ἀγωνοθετοῦντος
 τοῦ ἀξιολογωτάτου
 Μ. Αὐρ. Ἀντιμάχου
 Κροΐσου Ἀμμιανοῦ

- 5 Κροίσου πανηγύρε-
ως θυμελικῆς λδ'
προγενικῆς αὐτοῦ δω-
ρεᾶς Γ. Ἰουλ. Δημοσθέ-
νους καὶ τοὺς ἀνδριάν-
10 τας καὶ τὰ θέματα τοῦ
γυμνικοῦ ἀγῶνος ἐξ οἰ-
κείας φιλοτειμίας
παρασχομένου,
Μ. Αὐρ. Ὀνησίφορος Ἐρ-
15 μαίου τοῦ καὶ Ἑρμογέ-
νους Αἰλ. Ἑρμαίου, νει-
κήσας ἐνδόξως παίδων
πάλην τὸν ἀνδριάντα
(vac.) ἀνέστησεν.

Çeviri: (a) *Onesiphoros'un (heykeli) (b) Kroisos oğlu Ammianos oğlu Kroisos oğlu anılmaya değer Marcus Aurelius Antimakhos'un; kendi atası Gaius Iulius Demosthenes'in bizzat kendi ün severliğinden dolayı gymnik agonun heykellerini ve ödülleri sunarak / teklif ederek hediye ettiği thymelik panegyrisin 34.'nde agonotheslik yaptığı sırada, Aelius Hermaios'un oğlu, Hermaios namı diğer Hermogenes'in oğlu Marcus Aurelius Onesiphoros çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını şanlı şerefli bir şekilde kazandı ve bu heykeli dikti.*

331 *Androbeia panegyrisi 3. Kutlaması: Aurelius Aleksandros namı diğer Makedonis*

Tanım:

Buluntu yeri: Üstteki yazıtın (no. 27) yan tarafında, yak. 2 m. doğusundaki desteğin altında bulunmuş.

Yayım yeri: Hall and Milner 1994, s. 35-36, no. 26.

Ölçüler: Yük. 0.66 m.; Gen. 1.54 m.; Harf yük. 0.025-0.03 m.

Tarih:

- Αὐρ. Ἀλέξανδρος ὁ καὶ Μακεδόνις
Οὐλπίου Ἀμμιανοῦ Οἰνοανδεὺς καὶ
Και(vac.)σαρεὺς Κιβυράτης νεικήσας ἐν-
δόξως παίδων πανκράτιον πανηγύ-
5 ρεως γ' δωρεᾶς Ἀντιπατριάνοῦ Ἀ[v]-
δροβίου, ἀγωναθετοῦντος Μ. Αὐρ.
Ἑρμαίου τοῦ καὶ Πανηγυρικοῦ Ἑρμαίου

του εὐσχημονεστάτου (vac.)

Çeviri: *Ulpius Ammianus oğlu Oinoandalı, Kaiserea Kibyralı Aurelius Aleksandros namı diğer Makedonis, Androbios oğlu Antipatrianus'un hediyesi olan festivalin 3.nde çocuklar kategorisindeki pankration müsabakasını şanlı bir şekilde kazandı, bu sırada Hermaios'un oğlu, en saygı değer Marcus Aurelius Hermaios namı diğer Panegyrikos agonotheslik yapmaktaydı.*

332 *Androbeia Panegyrisi: Aurelius Pamphileanios*

Tanım:

Buluntu yeri: MK 1'in desteğinin altında bir blok, No. 23'ün 6 m. doğusunda bulunmuş.

Yayım yeri: Hall and Milner 1994, s. 35, no. 25.

Ölçüler: Yük. 0.66 m.; Gen. 1.55 m.; Harf yük. 0.02 m.

Tarih:

Αὐρηλίου Παμφιλεανίου Φιλέρωτος
 Διογένους τοῦ καὶ Φιλέρωτος Οἰ-
 νοανδεὺς (sic) νεικήσας ἐνδόξως παί-
 δων. (vac.)

Çeviri: *Diogenes namı diğer Phileros oğlu, Oinoandalı Aurelius Pamphileanios Phileros'un (heykeli), çocuklar kategorisinde şanlı şöhretli bir şekilde galibiyet kazandı.*

Olbasa

333 *Severeia Augusteia Kapetolia Pentaeterikos Politeikos Yarışması: Aurelius Licinnianus*

...

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayım yeri: IGR III, no. 411

Ölçüler:

Tarih:

Αὐρ(ήλιον) Λικιννια[νόν] ...
 νεική[σα]ντα ἄν -
 δρῶν π[άλ]ην ἀγῶ -
 νος Σεο[υ]ηρείου
 5 Αὐγουστ[είου] [Κ]απε -
 τωλείου πενταε -
 τηρικοῦ πολειτικο[ῦ]
 ἐπιτελεσθέντος [ύ]-
 πὸ β' ἀνδρικ[ῶ]ν πεν-
 10 ταετηρι[κ]ῶν . . . .

Ἀρ[ου]ν[τί]ου . . . . .

τρανίο[υ] . . . . . νου,

ἀγωνοθετοῦντος

Μ. Λικ[ιννίου] [Ιο]υλι –

15 ανοῦ.

Çeviri: *Marcus Licinnius Ioulianus'un agonotheslik yaptığı sırada, pentaeterikosların iki adamı .....tranius ve ... Aruntius tarafından yerine getirilmiş olan kente ait 4 yılda bir düzenlenen Severeia Augusteia Kapetolia yarışmasında yetişkin erkekler güreş müsabakasını kazanan Aurelius Licinnianus ... 'un (heykeli).*

334 Severeia Augusteia Kapetolia Pentaeterikos Politeikos Yarışması: N.N.

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayın yeri: IGR III, no. 414.

Ölçüler:

Tarih:

. . . π . . . νορο . . . ον

νεικήσαντα ἀνδρῶν πάλην ἀγῶνος Σεουη –

ρίου Αὐγουστείου Καπετω –

λείου πενταετηρικοῦ πο –

5 λειτικοῦ, ἐπιτελεσθέντος

ὑπο δυανδρῶν πενταετη –

ρικῶν Μ. Αὐρ. Τερτυλλείνου καὶ

Μ. Γρανίου Ναιουίου, ἀγω –

ν[ο]θετοῦντος Μ. Αὐρ. Τερ(τυλλείνου).

Çeviri: *Marcus Aurelius Tertullinus'un agonothesliği zamanında, pentaeterikosların iki adamı Marcus Aurelius Tertullinus ve Marcus Granus Naivius tarafından yerine getirilmiş olan kente ait 4 yılda bir kutlanan Severeia Augusteia Kapetoleia yarışmasının yetişkin erkekler güreş müsabakasını kazanan ... (heykeli).*

335 Augusteia Kapetolia Pentaeterikos Politeikos Yarışması: Aurelius Dionysios ve Aurelius Lucillus

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayın yeri: IGR III, no. 412

Ölçüler:

Tarih:

Αὐρ. Λού-

- κιλλον
καὶ Αὐρ. Διο-
νύσιον Ζω-
5 σίμου,
ἀγωνισαμένους ἐν-
δόξως καὶ συσστεφα-
νωθέντας ἀνδρῶν πά-
λην ἀγῶνος Αὐγουστεί-
10 ου Καπετωλίου πεν-
ταετηρικοῦ πολειτικ[οῦ]
ἐπιτελεσθέντ[ος] ὑπὸ
δυναδρῶν [πεντα]ετητικῶν
Οὐρσίου Ἀρουντ(ίου) Γαϊανοῦ
15 καὶ Ποπλικιαν(οῦ) Μομμιανοῦ,
ἀγωνοθετοῦντος Σεπτίμ[ίου] Οὐρσ(ίου) Ἀρουντίου Γαίου.

Çeviri: *Septimius Ursius Aruntius Gaius'un agonotheslik yaptığı sırada pentaeterikosların iki adamı Ursius Aruntius Gaianus ve Poplikianus Mommianus tarafından yerine getirilmiş olan kente ait 4 yılda bir düzenlenen Augusteia Kapetolia yarışmasının yetişkin erkekler güreş müsabakasında parlak bir şekilde çarpışmış olan ve birlikte taçlandırılmış olan Zosimos oğlu Aurelius Dionysios ve Aurelius Lucillus'un (heykeli).*

336 Augusteia Kapetolia Pentaeterikos Politeikos Yarışması: Iulius Septimius Symmakhos

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayın yeri: IGR III, no. 413

Ölçüler:

Tarih:

- Ἰούλ. Σεπτίμιον Σύ[μ]-
μαχον νεικήσαντα
ἀνδρῶν πανκράτιον ἀ-
γῶνος Αὐγουστείου Κα-
5 πετωλίου πενταετη-
ρικοῦ πολειτικοῦ, ἐπιτε-
λεσθέντος ὑπὸ δυναδρῶν
πενταετητικῶν Οὐρ(σίου) Α-

ρουντίου Γαιανού καὶ Πο-
 10 πλικιανού Μομμιανού,
 ἀγωνοθετοῦντος Σεπτι-
 μίου Οὐρσ(ίου) [Ἀρουντίου] Γαίου.

Çeviri: *Septimius Ursius Aruntius Gaius'un agonothesliği zamanında pentaeterikosların iki adamı Ursius Aruntius Gaianus ve Poplikianus Mommianus tarafından yerine getirilmiş olan kente ait 4 yılda bir düzenlenen Augusteia Kapetolia yarışmasının yetişkin erkeklerin pankrationunu kazanan Iulius Septimius Symmakhos'un (heykeli).*

Olympos

337 *Artemo namı diğer Paua'nın Hediyesi Themisin 7. Kutlaması: N.N.*

Tanım: Kireç taşından kırılmış bir blok.

Buluntu yeri: Deliktaş.

Yayım yeri: Ormerod – Robinson 1914, s. 30, no. 39; TAM II, 1-3, s. 363, no. 944.

Ölçüler: Yük. 0.37 m.; Gen. 0.54 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

 δόνος Ὀλυμπ[ηνός]
 καὶ Μυρεὺς καὶ Τλωε[ύς]
 νεικήσας κατ' ἀνδρῶν
 πάλην ἐνδόξως θέ-
 5 μιδος ἐβδόμης ἐκ δωρε-
 ᾶς Ἀρτεμοῦς τῆς καὶ ὧ
 Παύας Ἀντιμάχου τ[οῦ]
 [καὶ] Καλλικράτους

Çeviri: ... *Antimakhos namı diğer Kallikrates'in kızı Artemo namı diğer Paua'nın hediyesinden 7. (kutlanan) themiste yetişkin erkeklerin güreşini kazanan, Olympos, Myra ve Tlos vatandaşı .....*

Phaselis

338 *Aurelia Apphia'nın Hediye Ettiği Palladeion Themisinin 1. Kutlaması: Aurelius Ptolemaios namı diğer Zosimas*

Tanım: Kalker taşından köşeleri akroterli dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Phaselis'te, ana yolun kenarında durmaktadır.

Yayım yeri: TAM II, 1-3, s. 424, no. 1206.

Ölçüler: Yük. 1.55 m.; Gen. 0.57 m.; Kal. 0.55 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih: İS. 3. yy.

Αὐρ(ήλιος) Πτολεμαῖος ὁ καὶ
 Ζωσιμᾶς, υἱὸς Αὐρ(ηλίου) Ἀρτε-
 μιδώρου Πτολεμαίου, Φα-
 σηλείτης, νεικήσας πα[ί]-
 5 δων πάλην ἐνδόξως ἀ-
 γῶνος Παλλαδείου πρῶ-
 τως ἀχθέντος, οὗ ἔδωρή-
 σατο τῇ πόλει ἡ ἀξιολο-
 γωτάτη Αὐρηλία Ἀφφία Κ[ο]-
 10 λαλήμεος δις Ἐμβρό-
 μου δις, Φασηλεῖτις,
 ἄπτωτος ἀμεσολάβη-
 τος.

Çeviri: *Ptolemaios oğlu Aurelius Artemidoros'un oğlu Phaselisli Aurelius Ptolemaios namı diğer Zosimas, Embromos II oğlu Kolalemes kızı anılmaya değer Phaselis'li Aurelia Apphia tarafından kente hediye edilmiş olan Palladeion agonunun ilk kutlamasında sırtı yere gelmeden ve ince beli kaptırmadan çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını şanlı şerefli bir şekilde kazandı.*

339 Aurelia Apphia'nın Hediye Ettiği Palladeion Themisinin 1. Kutlaması: Aurelius Kougas

Tanım: Kalker taşından profilli kaide.

Buluntu yeri: Phaselis, ana yolun kenarında bulunmuş.

Yayın yeri: Adak – Tüner – Şahin 2006, s. 9 vd., no. 6.

Ölçüler: Yük. 1.58 m.; Gen. 0.58 m.; Kal. 0.56 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: İS. 3. yy.

[Αὐρ.] Κούγας Ὀνιάλλεος
 [τοῦ κα]ὶ Πονεσέλμου Κολα –
 [λήμε]ος Φασηλείτης
 [νε]ικήσας ἐνδόξως ἀν-
 5 [δρῶν πάλην τ]ὸν ἀγῶ -
 [να Παλλαδείου] Θέμιδος,
 [ῆς κατέλιπεν] ἡ ἀξιολο –
 [γωτάτη γυν]ῆ Αὐρ.
 [Αφφία Κολαλήμ]εος δις Ἐμ-

10 [βρόμου δις Φασ]ηλεῖτις,
[λαβῶν ἄθλον τοῦ]ς ἀνδρῶν -
[αντας].

Çeviri: *Kolalemis oğlu Oniallia namı diğer Poneselmos oğlu, Phaselis vatandaşı Aurelius Kougas, Embromos II'nin oğlu Kolalemis II'nin kızı anılmaya değer bir insan olan Aurelia Apphia'nın miras bıraktığı Palladeion yarışmasında yetişkin erkekler güreş müsabakasını parlak bir şekilde kazandı, ödül olarak heykeller aldı.*

340 Eukratidas'ın Miras Bıraktığı Themis: Aurelius Kougas

Tanım: Kalker taşından, profilli ve köşe akroterli dikdörtgen bir kaide.

Buluntu yeri: Phaselis, Ana yolda bulunmuş.

Yayım yeri: TAM II, 1-3, s. 424, no. 1207.

Ölçüler: Yük. 1.30 m.; Gen. 0.48 m.; Kal. 0.63 m.; Harf yük. 0.032 m.

Tarih: İS. 3. yy.

Αὐρήλιον Κούγαν, υἰὸν
Αὐρηλίου Ὀνιάλλεος
τοῦ καὶ Πονεσέλμου
Κολαλήμεος, Φασηλί-
5 την, νεικήσαντα ἀν-
δρῶν πάλην
θέμιδος, ἧς κατέλι-
πεν Εὐκρατίδας Ἄ-
κρίτου δις, Φασηλίτη[ς],
10 ἄπτωτον ἀμε[σο]-
λάβητον

Çeviri: *Kolalemis oğlu Aurelius Oniallis namı diğer Poneselmos oğlu, Phaselisli Aurelius Kougas, Akritos II'nin oğlu Eukratidas'ın miras bıraktığı themiste yetişkin erkeklerin güreş müsabakasını sırtı yere gelmeden, ince belini kaptırmadan kazandı.*

341 Eukratidas'ın Miras Bıraktığı Themis: N.N.

Tanım: Kalker taşından bir fragman.

Buluntu yeri: Phaselis, ana yolun kenarında bulunmuş.

Yayım yeri: Adak – Tüner – Şahin 2006, s. 8, no. 5.

Ölçüler: Yük. 0.37 m.; Gen. 0.25 m.; Kal. 0.46 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: İS. 3. yy.

[- - - -] συνστε[φθεῖς]
[νεικήσ]ας καθῶς τὸ π[λη]-

[Θος ἐπ]εβοήσατο θε[μι]-

[δος τή]ν ἀνδρῶν πάλ[ην]

5 [ἦς κατέ]λιπεν Εὐκρατί[δας]

[Ἀκ]ρίτου β' Φασηλ[ίτης]

Çeviri: ... Akritos II'nin oğlu Eukratidas'ın miras bıraktığı themisin yetişkin erkekler kategorisi güreş müsabakasını, birlik toplantısında yapılan sesli oylama sonucunda kazanan ve birlikte taçlandırılmış olan ...

342 Eukratidas'ın Miras Bıraktığı Themis: N.N.

Tanım: Kalker taşından blok.

Buluntu yeri: Büyük Hamam'ın palaestra duvarında spolien malzeme olarak kullanılmış.

Yayım yeri: Adak – Tüner – Şahin 2006, s. 6 vd., no. 4.

Ölçüler: Yük. 0.53 m.; Gen. 0.35 m.; Kal. 0.28 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih: İS. 3. yy.

[τὸν δεῖνα τοῦ δεῖνος]

[τοῦ Εὐκρατίδου,]

[Φασηλίτην, νεικήσαντα]

[ἀνδρῶν πάλην θεμιδος],

[ἦς κατέλι]πεν ὁ πάππος

[αὐτοῦ Εὐκ]ρατίδας Ἀ[κρί]του

[τοῦ Ἀκρίτου] Φασηλείτης

[ἄπτωτον] ἀμεσολάβητον

Çeviri: Akritos'un torunu ve kendisinin büyük babası olan Eukratidas'ın vasiyet ettiği themisin erkekler kategorisi güreş müsabakasını sırtı yere gelmeden ve ince belini kaptırmadan kazanan Eukratidas'ın torunu N.N. ...

Sagalassos

343 Kallipianeion Neikatoreion yarışması: ... Iuli... ...

Tanım:

Buluntu yeri: Sagalassos.

Yayım yeri:

Ölçüler:

Tarih:

[ὁ δῆμος ἐτίμησεν]

.. Ιουλι - - - - -

.. α νεικ[ήσαντα] ἐνδό-

[ξ]ως ἀνδ[ρ]ῶν πανκράτι[ο]ν

ἀ[γ]ῶνα Καλλιπ[π]ιανεῖον
 5 Νεικατόρειον τὸν ἐπιτε –
 λεσθέντα ἐκ χρημάτων
 καταλείψεως τοῦ κρ(ατίστου) γε-
 νομένου ὑπατικοῦ Μ(άρκου) Οὐλ-
 πίου Καλλιππιανοῦ, ἀγω-
 10 νοθετοῦντος τὸ ἀ΄ καὶ τοῦ-
 [τ]ον τὸν ἀ[γ]ῶνα Κουῖντου
 Αὐρ(ηλίου) Διομηδιανοῦ Ἀλεξάν-
 δρου τοῦ ἀξιολογωτάτου.

Çeviri: *Halk Meclisi, anılmaya değer Quintus Aurelius Diomedianus Aleksandros'un yarışmanın ilk agonothesliğini yaptığı sırada, konsül sınıfından olan mükemmel Marcus Ulpius Kallipianus'un bıraktığı paradan düzenlenmiş olan Kallippianeion Neikatoreion yarışmasında yetişkin erkekler kategorisindeki pankration müsabakasında şanlı bir şekilde galibiyet kazanmış olan .... Iuli.....'u onurlandırdı.*

344 Rhodoneia Yarışması: N.N.

Tanım:

Buluntu yeri: Sagalassos.

Yayın yeri: Lanckronski 1892, s. 225, no. 193.

Ölçüler:

Tarih:

[— — — Περγα(?)]-
 ἴον καὶ Σαγαλασ[σέ]-
 α νεικήσαντα ἐνδό-
 ξως ἀνδρῶν πυγμῆ[ν]
 5 ἀγῶνα Ῥοδωνεῖον
 τὸν ἐπιδοθέντα ὑπὸ
 Κουίντας Αὐρ. Δρακαι-
 νανῆς Ῥοδωνιανῆς Ῥο-
 δωνίδος φιλοπάτριδος
 10 ἐκ χρημάτων ἰδίων αὐ-
 [τ]ῆς, ἀγωνοθετοῦν-
 τος διὰ βίου Γα. Κουίν-
 του Αὐρ. Διομηδιανοῦ

[ΑΛ]εξάνδρου, τοῦ ἀξι-
 15 ολογωτάτου ἀνδρὸς
 αὐτῆς.

Çeviri: ..... *Perge (?) ve Sagalassos vatandaşı N.N., bizzat kendi servetinden Quinta Aurelia Drakainane Rhodoniane Rhodonis tarafından yerine getirilmiş olan, onun anılmaya değer eşi Gaius Quintus Aurelius Diomedianus Aleksandros'un yaşan boyu agonothesliğini yaptığı Rhodoneia yarışmasının yetişkin erkekler kategorisi boks müsabakasını şanlı bir şekilde kazandı.*

Selge

345 Panathenaïkes themisi: N.N.

Tanım: Gri kireç taşından bir kaidenin gövde kısmı.

Buluntu yeri: Başlangıçta Kesbelion'un güneyine, sonrasında doğuya doğru devam eden kent duvarının bir parçasının yakınında, Yayla'ya giden modern yolun aşağısında bir kulenin (M 16-17) yakınında bulunmuş.

Yayın yeri: Nollé – Schindler 1991, s. 110, no. 47

Ölçüler: Yük. 1.15 m.; Gen. 0.515 m.; Kal. 0.52 m.; Harf yük. 0.03-0.035 m.

Tarih:

 Λαμέδ[ονος νεική]-
 σας ἀν[δρῶν στάδι]-
 ον ἐνδόξως θέμιδ[ος]
 5 Παναθηναϊκῆς τῆς
 καταλειφθείσης ὑπ'
 Οὐαλερίας Βρεισηϊ-
 δος ἐπ' ὀνόματι Μέ-
 [μν]ο[ν]ος καὶ Ἑρμολά-
 10 ου καὶ Κοτυσεως τῶ[ν]
 τέκνων αὐτῆς ἀγων[ο]-
 θετοῦντος Αὐρ. Οὐα-
 λερίου Τορκουα[τι]αν[οῦ]
 [Κ]αῖσιανοῦ τὸ τέταρ-
 τον.

Çeviri: *Aurelius Valerius Torquatianus Kassianus'un 4. agonothesliği zamanında, Valeria Briseis tarafından oğulları Memnon, Hermolaos ve Kotysis adına bırakmış olduğu Panathenaïkes themisinde La(o)medon oğlu N.N. yetişkin erkekler kategorisindeki stadion koşusunu anmaya değer bir şekilde kazandı.*

346 Panathenaïkes themisi: N.N.

Tanım: Bir kaidenin gövde kısmı.

Buluntu yeri: Bilinmiyor, şimdi kayıp.

Yayım yeri: Nollé – Schindler 1991, s. 111, no. 49.

Ölçüler: Yük. 0.55 m.; Gen. 0.49 m.; Kal. not edilmemiş; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

[- ----- -νει]-
 κήσας παίδων στάδι-
 ον ἐνδόξως θέμιδος
 Παναθηναϊκῆς τῆς [κα]-
 5 ταλειφθείσης ὑπ[ὸ]
 Οὐαλερίας Βρεισηΐδος
 ἐπ' ὀνόματι Μέμνονος
 καὶ Ἑρμολάου καὶ Κοτυ-
 σεως τῶν τέκνων αὐ-
 10 [τῆ]ς [ἀ]νέστησα τὸν
 [ἀνδριάντ]α, ἀγωνοθε-
 [τοῦντος/ων Μ. Α]ῦρ. Διοδω-
 [ριανοῦ Μέμνονος – – –]

Çeviri: *Valeria Briseis tarafından çocukları Memnon, Hermolaos ve Kotysis'in adına bırakılmış olan Panathenaïkes themisinde N.N. çocuklar kategorisindeki stadion koşusunu anmaya değer bir şekilde kazanarak, Marcus Aurelius Diodorianus Memnon ve ...'nin agonothesesliği zamanında heykeli diktirdim.*

347 Panathenaïkes themisi: N.N. ve N.N.

Tanım: Kireç taşından bir kaidenin gövde kısmı.

Buluntu yeri: “**Basilica extra muros**”un kuzeyindeki vadide bulunmuş.

Yayım yeri: Nollé – Schindler 1991, s. 109-110, no. 46.

Ölçüler: Yük. 0.83 m.; Gen. 0.55 m; Kal. tespit edilememiş; Harf yük. 0.027 m.

Tarih:

 [ἀ]γωνισάμενοι ἐνδόξως καὶ
 συστεφθέντες ἀνδρῶν στά-
 διον θέμιδος Παναθηναϊ-
 5 κῆς τῆς καταλειφθείσης

ὑπὸ Οὐαλερίας Βρεισηΐδος
 ἐπ' ὀνόματι Μέμνονος
 καὶ Ἑρμολάου καὶ Κοτυσεω[ς]
 τῶν τέκνων αὐτῆς
 10 ἀγων[οθ]ετοῦντος
 Αὐρ. [Οὐα]λερίου Τορκου-
 ατιανοῦ Κασσιανοῦ.

Çeviri: *Aurelius Valerius Torkouatianus Kassianus'un agonothesliği sırasında, Valeria Briseis tarafından çocukları Memnon, Hermaloas ve Kotysis adına bırakmış olduğu Panathenaiikes themisinde ... ve ... yetişkin erkekler kategorisinde ünlü bir şekilde yarışarak birlikte taçlandırıldılar.*

348 Panathenaiikes themisi: N.N.

Tanım: Gri kireçtaşından bir kaideden fragment.

Buluntu yeri: Kuzeybatı kent duvarının yakınında yerde bulunmuş. Yazıt hava koşulları dolayısıyla tahrip olmuş, şu anda str. 9-10 kayıp.

Yayım yeri: Nollé – Schindler 1991, s. 112, no. 50.

Ölçüler: Yük. 0.935 m.; Gen. 0.535 m.; Kal. 0.25 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

[--- θέμ]ιδος Πανα[θη]-
 [ναϊκῆς τῆς κ]αταλειφθ[είσης]
 [ὑπὸ Ο]ὐαλε[ρ]ίας Βρεισηΐδο[ς]
 [ἐπ' ὀνό]ματι [Μ]έμνονος καὶ Ἑρ-
 5 [μολ]άου κα[ὶ Κ]οτυσεως [τῶν]
 [τέκν]ων αὐτῆ[ς ἀν]έστησα τ[ὸν ἀν]-
 [δρι]άντα ἀγων[ο]θετούντ[ων]
 [Αὐρ. Οὐαλ]ερίο[υ Κ]ασσιανο[ῦ καὶ]
 [Αὐ]ρ. Διο[δ]ωριανοῦ Μέμνονος
 10 τὸ πρῶτον.

Çeviri: *Aurelius Valerius Kassianus ve Aurelius Diodorianus Memnon'un I. agonotheslikleri zamanında, Valeria Briseis tarafından çocukları Memnon, Hermolaos ve Kotysis'in adına bıraktığı Panathenaios themisinde ...*

349 Artemisios Agonu: N.N.

Tanım: Üstte dübel deliği bulunan gri kireç taşından bir kaide.

Buluntu yeri: M 16-17 bölgesindeki kent surunun yakınında bulunmuş.

Yayım yeri: Nollé – Schindler 1991, s. 114-5, no. 54.

Ölçüler: Yük. 1.19 m.; Gen. 0.52 m.; Kal. 0.47 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

 τὸν Ἀρτε[μ]είσιον ἀγῶ-
 να τὸν καταλειφθέντα
 ὑπὸ τῶν τῆς ἀρείστης
 5 μνήμης ἀξίων Μάρκου Αὐρ.
 Μεμνονιανοῦ Τληπολ[έ]-
 μου καὶ Αὐρ. Διογεν-
 [ιανοῦ Ἑρμολάου(?)].

Çeviri: ...en iyi anısı dolayısıyla en değerliler Marcus Aurelius Memnonianus Tlepolemos ve Aurelius Diogenianus Hermolaos tarafından bırakılmış olan Artemisios agonunu ...

350 Artemisios Agonu 7. Kutlaması: N.N.

Tanım: Gri kalker taşından bir kaidenin gövdesi.

Buluntu yeri: Kent surunun (M 16-17) yakınında bulunmuş.

Yayın yeri: Nollé – Schindler 1991, s. 113, no. 52.

Ölçüler: Yük. 1.21 m.; Gen. 0.51 m.; Kal. 0.49 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

 [   ]ου νεικήσας
 [π]άλην τὸν ἀγῶ-
 [να τῆς ζ' Θέ]μιδος Ἀρτε-
 5 [μίσειον· ἀ]γωνοθετούν-
 [των διὰ] βίου καὶ διὰ
 [γένου]ς Μάρκου Αὐρηλί-
 [ου] Μεμνονιανοῦ Τλη-
 πολέμου προέδρου καὶ φι-
 10 λοπάτριδος καὶ Αὐρηλίου
 Διογενιανοῦ Ἑρμολάου
 προέδρου καὶ φιλοπάτρι-
 δος καὶ Αὐρηλίου Κλεαν-
 δριανῶν Μ{ν}έμνονος καὶ
 15 Τ{.}ληπολέμου καὶ Αὐρ.

Διογενιανοῡ Ἑρμολά-
ου νέου περιόδου ἑβδό-
μης.

Çeviri: Önde oturan ve vatansever Marcus Aurelius Memnonianus Tlepolemus, önde oturan ve vatansever Aurelius Diogenianus Hermolaos, Kleandrianoslardan Aurelius Mmemnonos ve Tlepolemos, ve genç Aurelius Diogenianus Hermolaos 7. Periyodusun agonothesliğini yaptıği sırada, Artemisios themisinin 7. Kutlamasında ... güreş müsabakasını kazandı.

351 Artemisios Agonu 8. Periyodik Kutlaması: Aurelius Kendeas III

Tanım: Alt ve üst kısmında dübel deliği bulunan, Kalker taşından bir kaide.

Buluntu yeri: M 39-40 duvar parçasının altında bulunuyor.

Yayım yeri: Nollé – Schindler 1991, s. 114, no. 53.

Ölçüler: Yük. 0.90 m.; Gen. 0.47 m.; Kal. 0.34 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

ἐπὶ ἀγωναθέτου
καὶ γυμνασιάρχου
ἐκ τῶν ἰδίων Αὐρηλίου
Διογενιανοῡ Ἑρμολάου
5 νέου τὸν Ἀρτεμείσιον
ἀγῶνα ἐνείκησαν
ἐνδόξως ἀγωνισάμενοι.
Αὐρ. Κε[ν]δεας γ'
παίδων πανκράτιν
10 περιόδου η'.

Çeviri: Genç Aurelius Diogenianus Hermolaos'un bizzat kendi servetinden (üslendiği) agonothesliği ve gymnasiarkhliği sırasında Artemisios agonunu parlak bir şekilde yarışarak kazandılar: Aurelius Kendeas III, 8. periyodik kutlamada çocuklar kategorisindeki pankration' u (kazandı).

352 Kaisareios Kesbelios Themisi: N.N.

Tanım: Bir kaidenin orta parçası.

Buluntu yeri: Selge, doğudaki Müslüman Mezarlığı'nda bulunmuş.

Yayım yeri: Nollé – Schindler 1991, s. 115, no. 55.

Ölçüler: Yük. 0.62 m.; Gen. 0.24 m.; Kal. 0.37 m.; Harf yük. 0.055 – 0.06 m.

Tarih:

]αν ἀγῶν[ος
] Καίσαρε[ίου]

[Κεσβε]λείου .[ν.ω]
 [νείου] Θέμιδ[ος
 ] ανέστ[ησα]
 [τὸν ἀν]δριάν[τα
 ] παραβ[
 [ἀγωνο]θετο[υντος/ων]

353 *Adi Bilinmeyen bir Themis: Aurelius Memnon III*

Tanım: Kalker taşından bir kaide.

Buluntu yeri:

Yayım yeri: Nollé – Schindler 1991, s. 115-6, no. 56.

Ölçüler: Yük. 0.95 m.; Gen. 0.52 m.; Harf yük. 0.025 m.

Tarih:

 [ἀγωνοθε]τούν[των]
 Μαγ. Περικλέους [καὶ]
 [Ἰουλίου Λαγού καὶ Μαγ.]
 Ξένωνος καὶ Αὐρ. Μα –
 5 ρωνος {καὶ Μαγ. Περικλέ -
 ους καὶ Ἰουλίου Λαγο[υ]
 καὶ Μα[γ. Ξ]ένωνος} Αὐρ.
 Μέμνων γ' υἱὸς Μέμνον[ος ἐ -]
 [ν]είκησ[εν] ἐνδόξως [ἀν]-
 10 δρῶν πυγμῆν.

Çeviri: ..... *Magnianus Perikles, Iulius Lagos, Magnianus Ksenon, Aurelius Maron'un agonotheslik yaptığı sırada, Memnon oğlu Aurelius Memnon III parlak bir şekilde yetişkin erkekler boksunu (kazandı).*

354 *Adi Bilinmeyen bir Themis: Aurelius E.....s*

Tanım: Kahvemsî gri kalker taşından bir kaide.

Buluntu yeri: Kuzey ovasında bulunan “sur duvarının dışındaki Basilica”da bulunmuş.

Yayım yeri: Nollé – Schindler 1991, s. 116-7, no. 57.

Ölçüler: Yük. 1.04 m.; Gen. 0.53 m.; Kal. 0.49 m.; Harf yük. 0.026 m.

 [ἐπὶ Π. Π]λανκίου Μαγνι-
 [ανοῦ Αἰλιαν]οῦ Ἀρρί-

[ου] Περ[ι]κλέ[ο]υς, προ-
 [έ]δρου κ[αὶ φι]λοπάτριδος,
 5 ἀρχιεροθύτου, ἀγωνοθέ-
 του, γυμνασιάρχου, δημι-
 ουργοῦ διὰ βίου καὶ διὰ
 γ[ένους]
 Ἀὐρ. Ε. . . . . ς νεικήσας
 10 ἐνδό[ξω]ς παίδων πυγμῆν
 πε[ριόδ]ου .

Çeviri: ...önde oturan, vatansever, arkhierotutos, agonothes, gymnasiarkhes ve yaşam boyu ve nesiller boyu demiourgos olan P. Plankius Magnianus Aelianus Arrius Perikles zamanında, Aur. E.....s (falanca) periyodik kutlamada çocukların boksunu parlak bir şekilde kazandı.

Telmessos

355 Prokleianeia Themisi 4. Kutlama: Marcus Aurelius Hermogoras namı diğer Zosimos

Tanım: Bir kaide.

Buluntu yeri: Denize yakın bir duvara inşa edilmiş.

Yayın yeri: CIG 4198; TAM II, 1-3, s. 11, no. 24.

Ölçüler:

Tarih:

Μάρκος Ἀυρή(λιος) Ἑρμαγόρας ὁ
 καὶ Ζώσιμος υἱὸς Μάρκ(ου) Ἀυρ(ηλίου)
 Ἑρμαγόρα δις Μάρων[ο]ς τοῦ Δι-
 οφάνους Τελμησσεὺς
 5 νει[κῆ]σας τὸν ἀ[γῶ]να τῶν
 Προκληϊανείων ἀ[γ]ενείων
 πανκράτιον τὴν τετάρτην θέ-
 μιν ἀγωνοθετοῦντος διὰ [β]ίου
 τοῦ ἀξιολογωτ[άτο]υ Λυκιάρχου
 10 Μάρ(κου) Δομ(ιτίου) Φιλίππου [ε' ?] Τελμησ-
 σέως.

Çeviri: *Telmessoslu anılmaya değer Lykiarkhos Marcus Domitius Philippos 5'in yaşam boyu agonotheslik yaptığı sırada, Diophanes oğlu Maron oğlu Hermagoras oğlu Marcus Aurelius Hermogoras'ın oğlu Telmessoslu Marcus Aurelius Hermogoras namı diğer Zosimos*

themisin 4. kutlamasında sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisindeki pankration müsabakasında Prokleianeia agonunu (yarışmasını) kazandı.

356 Titus Aelius Agrippinus'un Düzenlediği Themis: Aurelius Trokondas

Tanım: Kaide.

Buluntu yeri:

Yayın yeri: TAM II, 1-3, s. 12, no. 28.

Ölçüler:

Tarih:

.....

Αὐρ(ήλιος) Τροκόνδας

υἱὸς Αὐρ(ηλίου) Κάστο-

ρος τ[ρις] νεικήσα[ς]

θέμιν παίδων

5 πάλην ἐκ φι[λ]ο-

τειμίας Τίτου

Αιλίου Ἀγριπεί-

νου

[ἐπ]ὶ [Τ(ίτου)?] Ἑρμίου Θόαντος.

Çeviri: ... Aurelius Kastor III'ün oğlu Aurelius Trokondas, Titus Hermius Thoas zamanında Titus Aelius Agrippinus'un ün severliğinden dolayı (düzenlediği) themisin çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.

357 İsmi Bilinmeyen bir Themis 4. Kutlama: Eupolemos

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayın yeri: TAM II, 1-3, s. 11, no. 25.

Ölçüler:

Tarih:

Τελμησσέων

τῆς μητροπόε-

ως τοῦ Λυκίων ἔ-

θνους ἢ βουλή καὶ ὁ

δῆμος Εὐπόλεμο-

ν τοῦ Ἑρμαπίου Τελ-

[μησ]σέα νεικήσαν-

[τα] . . . . . ηνιπτω
 . . . . . πον
 . . . . .
 παίδ[ων] . . . . .
 ναμε . . . . .
 ν τρίτη . . . . .

Çeviri: *Lykia Birliğinin metropolisi, Telmessosluların bulesi ve halk meclisi, ... 3. kutlamasındaki çocuklar kategorisindeki ... müsabakasını kazanan Hermapius'un oğlu Telmessoslu Eupolemos'u (onurlandırdı).*

358 Themisin 21. Kutlaması: *ἱερονίκης Marcus Aurelius Thaletianus*

Tanım: Mavi renkli taştan bir levha.

Buluntu yeri: Şövalyeler duvarı.

Yayım yeri: TAM II, 1-3, s. 11, no. 23.

Ölçüler: Yük. 0.9 m.; Gen. 0.5 m.

Tarih:

Μάρκου.

Τελμησσέων τῆς πόλεως,

μητροπόλεως τοῦ Λυκίων

ἔθνους, ἡ βουλή καὶ ὁ δῆ-

5 μος Μᾶρ(κον) Αὐρ(ήλιον) Θαλητιανόν

Μᾶρκον Θάλητος τοῦ καὶ

Ἀλεξάνδρου Συνίστο-

ρος τοῦ Δημητρίου Τελ(μησσέα)

ἱερονείκην νεικήσαν-

10 τα ἐνδόξως ἀνδρῶν

πάλην τὴν κα' ἀχθεῖ-

σαν θέμιν ἀγωνοθε-

τοῦντος Μᾶρ(κον) Αὐρ(ηλίου)

Ἡλιοδώρου β' Ἐπικτή-

15 του Τελ(μησσέως).

Çeviri: *Marcus'un Lykia Birliği'nin metropolisi Telmessosluların kentinin Danışma ve Halk Meclisi, Epiktetos oğlu Heliodoros'un oğlu Marcus Aurelius Heliodoros'un agonothesliği sırasında, themisin 21. kutlamasında yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazanan, kutsal oyunlarda galibiyet kazanmış olan, Demetrios oğlu, Synistor oğlu, Marcus*

Thales namı diğer Aleksandros'un oğlu Telmessoslu Marcus Aurelius Thaletianus'u (onurlandırdı).

359 Themisin 9. Kutlaması: ....ianos

Tanım: Beyaz taştan kırılmış yazılı taş.

Buluntu yeri: Şövalyeler duvarı.

Yayın yeri: TAM II, 1-3, s.10, no. 22.

Ölçüler: Yük. 1 m.

Tarih:

- [Τε]λμησσέων τῆς [μη]-
τροπόλεως τοῦ [Λυκί]-
[ω]ν ἔθνους ἢ [βου]-
[λ]ῆ καὶ ὁ δῆμος . . .
5 . ιανὸν υἱὸν . . .
. . ου Οὐλπίου . . .
[. ο]ῦ παραδόξου [περι]-
[οδ?]ονείκου Τελ[μησ]-
[σέ]α καὶ Καισαρέα [καὶ Λυ?]-
10 [δά]την καὶ Ξάνθιον [νεική]-
[σα]ντα παίδων τὴν [πά]-
[λη] ἐνάτην ἀχθε[ῖσαν]
[θέ]μιν ἀγωναθε[τοῦν]-
[τ]ος Εὐτυχ[έους?]
15 [δι?]ὰ τοῦ Ἀγαθο . . . .
[το]ῦ Ἐπαφροδ[εῖτου]
[τ]οῦ καὶ Εὐτυχ[έ]-
[ου]ς Τελμησσέως.

Çeviri: *Lykia Birliği'nin metropolisi Telmessosluların Danışma ve Halk Meclisi muhteşem ve periyodos oyunlarda galibiyet kazanmış ... Ulpius ...'nın oğlu, Telmessos, Kaisareia, Lydai ve Ksanthos vatandaşı olan, themisin 9. kutlamasında çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazanan ....ianos'u (onurlandırdı); Telmessoslu Epaphrodeitos namı diğer Eutykhees oğlu Agatho.. ... bu sırada Eutykhes agonotheslik yapmaktaydı.*

Termessos

360 Sebasteia Solymeia agonu: Tiberius Claudius Agrippa

Tanım: Kalkertaşından bir kaide.

Buluntu yeri: Termessos'ta gymnasiumda bulunmuş.

Yayın yeri: Abbasoğlu – İplikçioğlu 1991, s. 211; İplikçioğlu – Çelgin – Çelgin 1991, s. 11 – 14, no. 3.

Ölçüler: Yük. 0.66 m.; Gen. 0.60 m.; Kal. 1.10 m.; Harf yük. 0.021 m. – 0.03 m.

Tarih: İS. 180 – 212 yılları.

Τιβ(έριον) Κλ(αύδιον) Τιβ(ερίου) Κλ(αυδίου) Ἀ-
 γριππείνου υἱὸς Κ[υ]-
 ρείνα Ἀγρίππας νει-
 κήσας ἀνδρῶν πάλην
 5 ἀγῶνας Σεβαστείους
 Σολυμείους ἐκ τῶν
 δεδομένων ἀργυρίων
 ὑπὸ Ἑρμαίου Ἑρμολάου Ἑρ(μαίου)
 Θό(αντος).

Çeviri: *Thoas oğlu, Hermaios oğlu Hermalaos oğlu Hermaios tarafından verilmiş olan gümüş paralardan Sebasteia Solymeia yarışmasında yetişkin erkeklerin güreş müsabakasını kazanan Tiberius Claudius Agrippaeinus oğlu Tiberius Claudius Agrippa'nın (heykeli).*

361 *Sebasteia Solymeia agonu: Konon*

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda W 16'da bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 76, no. 164.

Ölçüler: Yük. 0.86 m.; Gen. 0.58:1.11 m.; Harf yük. 0.03-0.025 m., çelenk içinde 0.015-0.01 m.

Tarih:

Κ[ό]νων Μολεους Ἑρμα[ίου],
 νεικήσας ἀνδρῶν πάλην
 ἀγῶνας Σεβασ-
 Κιβυ- τείους Σολυμεί- Σιδη-
 ρατῶν ους ἐκ τῶν δεδομέ- τῶν
 η'. νων ἀργυρίων ὑπὸ β'.
 Ἑρ(μαίου) Ἑρμολάου Ἑρ(μαίου) Θό(αντος),
 ἀγωνοθετοῦντος
 ἱερέως Γῆς Καρπο-
 φόρου Ἑρ(μαίου) Ἑρμολάου,
 φύσει δὲ Διοτείμου.

Çeviri: *Hermalaos'un oğlu, Dioteimos'un gerçek oğlu olan Ge Karpophoros'un rahibi Hermaios'un agonotheslik yaptığı sırada, Thoas oğlu Hermaios'un torunu Hermolaos'un oğlu Hermaios tarafından verilmiş olan gümüş paradan (düzenlenen) Sebasteia Solymeia agonunda Hermaios'un torunu Moles'in oğlu, Konon yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı. Kıbrıtlıların 8 defa, Sidelilerin 2 defa.*

362 *Sebasteia Solymeia agonu: Cassius*

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda W 19'da bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 75, no 161.

Ölçüler: Yük. 0.80 m.; Gen. 0.42:1.15 m.; Harf yük. 0.03-0.025 m. (str. 1 ilk başta 0.05 m.)

Tarih:

Κάσσιος Ἀπολλ[ω]νίου,

νεικήσας ἀνδρῶν πάλη

ἀγῶνας Σεβαστείου Σολυ-

μείουσ ἐκ τῶν δεδομέν<ω>ν

5 ἀργυρίων ὑπὸ Ἐρ(μαίου) Ἐρμολά-

ου Ἐρ(μαίου) Θό(αντος), ἀγωνοθετοῦν-

τος ἱερέως Γῆς Καρποφό-

ρου διὰ βίου Ἐρ(μαίου) Ἐρμολάου,

[φύ]σει δὲ Διοτείμου.

Çeviri: *Dioteimos'un gerçek oğlu Hermalaos'un evlatlığı, yaşam boyu Ge Karpophoros'un rahibi Hermaios'un agonothesliği sırasında, Thoas oğlu Hermaios'un torunu Hermolaos'un oğlu Hermaios tarafından verilmiş olan gümüş (para)dan (düzenlenen) Sebasteia Solymeia agonunda Apollonius oğlu Cassius yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

363 *Aurelius Kharidemianus Apollonius ve Aurelis Antiokhis'in Bıraktığı Themisin 1. Kutlaması: Marcus Aurelius Tiberius Opletianus Pankrates*

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: P 3 ve P 4 binaları arasındaki, L 1, L 2 ve L 5 porticolarını birleştiren yolun yakınında bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 81, no. 179.

Ölçüler: Yük. 1.165 m.; Gen. 0.65:0.65 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

Μ(ἄρκος) Αὐρ(ήλιος) Τιβ(έριος) Οπλητιανὸς

Πανκράτης, υἱὸς ἱερέως Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου)

Τιβ(ερίου) Οπλητος, στε-

φθεις ἀγῶνα παί-

- 5 δων ἀχθέντα τὸ ἀ'
ἐκ φιλοτειμίας Αὐρ(ηλίου)
Χαριδημianoῦ ἸΑ-
πολλωνίου καὶ Αὐρ(ηλίας)
ἸΑντιοχίδος, τῆς
- 10 Θείας, γυμνασιάρχ-
ων, προ(βούλου) Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου)

Παδαμουριανοῦ Οπλητος.

Çeviri: *Marcus Aurelius Padamourianus Oples'in proboulosluğu zamanında, gymnasiarkhlar Aurelius Kharidemianus Apollonius ve rahmetli Aurelia Antiokhis'in ünseverliğinden dolayı 1. kutlanan agonda rahip Marcus Aurelius Tiberius Oples'in oğlu Marcus Aurelius Tiberius Opletianus Pankrates çocuklar kategorisindeki yarışı kazanarak taçlandırıldı.*

364 Tiberius Claudius Agrippas'ın bıraktığı themis: Dioteimos ve N.N.

Tanım: Dikdörtgen duvar taşı.

Buluntu yeri: L 1 Attalos porticosunun güneydoğusuna doğru köşede bulunmuş.

Yayım yeri: TAM III, s. 85, no. 195.

Ölçüler: Yük. 0.37 m.; Gen. 0.58 m.; Kal. 0.55 m.; Harf yük. 0.04 m.

Tarih:

[. . .]ωνος καὶ Διότει-

[μ]ος ἸΑστείου Διοτείμου

[ἸΑ]πολλωνίου Συρίσκου,

5 [λ]αμπαδαρχήσαντες

[κ]αὶ νεικήσαντες ἀγῶ-

[να] ἐκ φιλοτειμίας Τι(βερίου) Κλ(αυδίου)

[ἸΑγρίππου].

Çeviri: *Tiberius Claudius Agrippas'ın ün severliğinden dolayı (kutlanan) agonda, meşale yarışının yöneticisi olarak görev yapan, Suriskos oğlu Apollonius oğlu Dioteimos oğlu Asteius oğlu Dioteimos ve ...on oğlu ..... galibiyet kazandı.*

365 Tiberius Claudius Agrippas'ın bıraktığı themis: Marcus Aurelius Moantianus Melas

Tanım: Dikdörtgen dikme.

Buluntu yeri: L 5 porticosunun önünde güney batıda bulunmuş.

Yayım yeri: TAM III, s. 77, no. 166.

Ölçüler: Yük. 2.02 m.; Gen. 0.46:0.48 m; Harf yük. 0.04-0.035 m.

Tarih:

Μᾶρκος Αὐρ(ήλιος)
 Μοαντιανός
 Μηλας, υἱὸς Αὐρ(ηλίου) Μοαν-
 τος Μηλου Ἑρμαίου,
 5 νεικήσας λαμπάδα
 ἐκ φιλοτειμίας Τι(βερίου)
 Κλ(αυδίου) Ἀγρίππου,
 προ(βούλου) Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου) Διοτείμου
 Πλάτωνος Ποσειδω-
 νίου.

Çeviri: *Poseidonius'un torunu Platon'un oğlu Marcus Aurelius Dioteimos'un proboulosluğu zamanında, Tiberius Claudius Agrippas'ın ün severliğinden dolayı (kutlanan) meşale koşusunu Hermaios oğlu Melas'ın torunu, Moas'ın oğlu Marcus Aurelius Moantianus Melas kazandı.*

366 *Tiberius Claudius Agrippas'ın bıraktığı themis: Troilos*

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda O 37'de bulunmuş.

Yayım yeri: CIG 4366 e; TAM III, s. 84, no. 190.

Ölçüler: Yük. 1.23 m.; Gen. 0.64:0.61 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

Τρωῖλος Τρ(ονδου) ε' Ατ-
 τεους, νεικήσα[ς]
 Θέμιν ἀνδρῶν πά-
 λη ἐκ φιλοτειμί-
 5 ας Τι(βερίου) Κλ(αυδίου) Ἀγρίππου,
 προ(οβούλου) ἱερέως Τι(βερίου) Κλ(αυδίου) Φλώ-
 ρου.

Çeviri: *Rahip Tiberius Claudius Phlorus'un proboulosluğu zamanında, Tiberius Claudius Agrippas'ın ün severliğinden dolayı (kutlanan) themiste Attes oğlu Trokondas 5'in oğlu Troilos yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

367 *Tiberius Claudius Agrippas'ın Bıraktığı Themisin 1. Kutlaması: Oplesianus*

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda bulunmuş.

Yayım yeri: TAM III, s. 78, no. 170.

Ölçüler: Yük. 1.10 m.; Gen. 0.51:0.58 m.; Harf yük. 0.025-0.03 m.

Tarih:

νός
 Οπλεσια ιερέως Ἡ-
 ρακλέους Οπλωνος
 Οπλεσιος Αρ(τειμου), νεική-
 5 σας παίδων θέμιν
 πάλην ἄπτωτος τήν
 ἀχθεῖσαν τὸ ἀ΄ ἐκ φι-
 λοτειμίας Τι(βερίου) Κλ(αυδίου) ἸΑ-
 γρίππου ἐκ τοῦ κα-
 10 ταλειφθέντος ὑ-
 πὸ αὐτοῦ χωρίου.

Çeviri: *Tiberius Claudius Agrippas'ın ün severliğinden dolayı onun arazilerinden bırakılmış olanlardan 1. kutlanan themiste Arteimas oğlu Oplesis'in torunu, Herakles rahibi Oplon'un oğlu Oplesianus çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını sırtı yere gelmeden kazandı.*

368 Tiberius Claudius Agrippas'ın Biraktığı Themisin 2. Kutlaması: Otaneis

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: H gymnasiumundan B kapısına giden yolun yakınında kemere yakın bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 79, no. 172.

Ölçüler: Yük. 0.92 m.; Gen. 0.50:0.52 m.; Harf yük. 0.035 m. (str. 1 başlangıçta 0.04 m.)

Tarih:

Οτανεις Π[λάτω]-
 [ν]ος Οβριμ[ο]το[υ]
 [Οτ]ανειτο[ς], ν[ει]-
 κήσα[ς] π[α]ίδων [θέ]-
 5 μιν π[άλη]ν τ[ή]ν
 ἀχθεῖ[σα]ν [τ]ὸ β΄ ἐκ
 φιλο[τε]ιμίας Τι(βερίου)
 Κ[λ(αυδίου) ἸΑ]γρίπ[π]ου ἐκ
 τοῦ καταλειφθέν-
 10 τος ὑπὸ αὐτοῦ
 χωρίου.

Çeviri: *Tiberius Claudius Agrippes'in ün severliğinden dolayı onun tarafından bırakılmış arazilerinden 2. kutlanan themiste Otaneis oğlu Obrimotes'in torunu, Platon'un oğlu Otaneis çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

369 Tiberius Claudius Varus ve Tiberius Claudius Asklepiodotos'un Anısına Düzenlenen Themisin 1. Kutlaması: Tiberius Claudius Zenodotianos Mollianos

Tanım: Dikdörtgen, alt ve üst silmeleri altında palmet frizli, ön tarafta köşeleri akroterli, kireçtaşıdan kaide.

Buluntu yeri: Termessos, Aşağı Gymnasium'da (H) bulunmuş.

Yayın yeri: İplikçioğlu – Çelgin – Çelgin 1992, s. 11 – 13 no. 1.

Ölçüler: Yük. 1. 44 m.; Gen. (üst) 0.64 m., (gövde) 0. 53 m., (alt) 0.67 m.; Kal. (üst) 0.65 m., (gövde) 0.60 m., (alt) 0.70 m.; Harf yük. 0.011 – 0.055 m.

Tarih: İS. yak. 200 yılı.

Τι(βέριος) Κλ(αύδιος) Ζηνοδοτιανός

Μολλιανός, υἱός Τι(βερίου)

Κλ(αυδίου) Φλώρου, νεική -

σας παίδων πάλην

5 ἀγῶνα τὸν ἀχθέν -

τα πρώτον ἐπὶ μνήμη Τι -

βερίων Κλαυδίων Οὐάρου

καὶ Ἀσκληπιοδότου ὑπὸ τῶν

γονέων αὐτῶν· ἱερέως Τι(βερίου)

10 Κλ(αυδίου) Τειμοδώρου καὶ Τιβε -

ρίας Κλαυδίας Περικλέ -

ας τῆς γυναικός, τῶν

γυμνασιάρχων, προ(βούλου)

Κόνωνος Διοτείμου Κόνωνος.

Çeviri: *Tiberius Claudiuslardan Varus ve Asklepiadotos'un anısına, aileleri rahip Tiberius Claudius Teimodoros ve eşi Tiberia Claudia Perikla, gymnasiarkhoslar, Konon oğlu Dioteimos oğlu proboulos Konon tarafından 1. düzenlenen yarışmada, Tiberius Claudius Florus'un oğlu Tiberius Claudius Zenodotianos Mollianos çocukların güreşini kazandı.*

370 Adı Bilinmeyen Themisin 8. Kutlaması: N.N.

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayın yeri: TAM III, s. 90-91, no. 211.

Ölçüler: Yük. 0.285 m; Gen. (a) 1.42 m., (b1) 0.45 m., (b2) 0.41 m., (c) 0.82 m., (d) 0.96 m, (e) 1.15 m.; Kal. 0.65 m.; Harf yük. 0.08 m., 0.12-0.15 m.

Tarih:

a ΟΙΔΕΤΟΝ

b1 ΧΘΕΝ b2 Η

c ΙΑΚΟΓ

d ΙΟΒΡ.

e ΤΟΥΤΩΝΜ

οἶδε τὸν [ἀγ]-

[ῶνα ἐνείκησαν τὸν ἀ]-

χθέν[τα τὸ] η´

[ἐκ φιλοτειμίας τοῦ δεῖνα],

5 [δ]ιακοσ-

[μούντων τοῦ δεῖνα κα]ὶ Οβρι[μ]-

[ο]του τῶν Μ[---]

Çeviri: .....falanca ve Obrimotes'in organize ettiği, falancanın ünseverliğinden dolayı 8. düzenlenmiş olan yarışmayı kazandılar .....

371 Obrimotes Tarafından Düzenlenen Yarışmalardaki Galilerin Listesi**Tanım:** Duvar taşı.**Buluntu yeri:** L 3 stoasının kuzey batısına doğru olan köşede bulunmuş.**Yayın yeri:** TAM III, s. 91, no. 213.**Ölçüler:** Yük. 0.42 m.; Gen. 1.09 m.; Kal. 0.27 m.;Harf yük. 0.035 m.**Tarih:**

ἐπὶ ἐφηβάρχου

Οβριμοτου Ἐρμαίου Οβρι-

μοτου, προσχρηματί-

ζοντος Παδαμουριος,

5 φιλοπάτριδος, ἐνείκη-

σαν ἐν τοῖς ἀχθεῖσιν ὑπ' α[ὕ]-

τοῦ ἀγῶσιν οἱ ὑπογεγραμμένοι·

τ[-----]

ουα[-----]

10 υῖο[-----]

αϱ[-----]

Çeviri: *Obrimotes oğlu Hermaios'un oğlu, vatansever Padamouris olarak da adlandırılan Obrimotes'in ephebarkhosluğu zamanında, bizzat kendisi tarafından düzenlenmiş olan agonlarda aşağıdakiler galibiyet kazandı: ...*

372 Timokrates aracılığıyla Lalla'nın Miras Bıraktığı Themisin 1. Kutlaması: Enteimos

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticusunda O 9'da bulunmuş. Str. 3-8 arası eğimli bir şekilde kırılmış.

Yayın yeri: TAM III, s. 70, no. 148.

Ölçüler: Yük. 1.69 m.; Gen. 0.66: 0.55 m; Harf yük. 0.03 m.. Ortadaki kabartma Yük. 0.18 m; Gen. 0.19 m.

Tarih:

Ἐντειμος Κυήτου Κλ(αυδίου)
 Κυήτου, νεικήσας θέ-
 μιν παίδων πανκράτιον
 ἀγῶνος τοῦ πρώτου
 5 ἀχθέντος ἐκ φιλοτει-
 μίας Λάλλης Μελησάν-
 δρου ἐ πὶ Τειμο-
 κράτει, τῷ ἀνδρὶ
 αὐτῆς, προκα-
 10 θεζο μένων
 τοῦ τε ἀρχιπρο(οβούλου) Τι(βερίου) Κλ(αυδίου) Μαρκέλλου, υἱοῦ Τι(βερίου) Κλ(αυδίου) Ἀ-
 γριππείνου, καὶ ἱερέ-
 15 ως Τι(βερίου) Κλ(αυδίου) Οὐάρου, υἱοῦ Οὐά-
 ρου.

Çeviri: *Tiberius Claudius Agrippinus'un oğlu arkhiproboulos Tiberius Claudius Markellus ve Varus'un oğlu rahip Tiberius Claudius Varus'un başkanlığında, Melesandros'un kızı Lalla'nın ün severliğinden dolayı kocası Timokrates aracılığıyla 1. kutlanan themiste Claudius Kuetes oğlu Kuetes oğlu Enteimos çocuklar kategorisindeki pankrationu kazandı.*

373 Titus Aelius Agrippinus'un Bıraktığı Themisin 1. Kutlaması: Hermaios

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Termessos.

Yayın yeri: TAM III, s. 38, no. 41.

Ölçüler: Yük. 1.22 m.; Gen. 0.48:0.54 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

[Ἀὐτοκράτο]-

ρα Καίσαρα Μᾶρκον Αὐρή-
 λιον [θεὸν Κόμμοδον]
 ἔστεφάνωσεν
 Ἑρμαῖος Μολεους Ἑρ-
 μαίου Θόαντος, νεική-
 σας θέμιν παίδων πάλην
 ἄπτωτος, ἀκθειῖσαν
 τὸ ἀ' ἐκ τῶν καταλε-
 λειμμένων χρημάτων
 καὶ αὐτῶν τῇ πόλει ὑπὸ
 Τίτου Αἰλίου Ἀγριππεί-
 νου.

Çeviri: *Titus Aelius Agrippinus tarafından kente bırakılmış olan paradan 1. düzenlenen themiste çocuklar kategorisindeki güreşi sırtı hiç yere gelmeden kazanan, Thoas oğlu Hermaios'un torunu Moles'in oğlu Hermaios, İmparator Kaisar Marcus Aurelius tanrısıl Commodus'u taçlandırdı.*

374 Titus Aelius Agrippinus'un Biraktığı Themisin 1. Kutlaması: N.N.

Tanım: Ortadan kırılmış, sağ ve sol kısmı sağlam, alt ve üst kısmı kırılmış dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 86, no. 197.

Ölçüler: Yük. 0.71 m.; Gen. 0.585:0.50 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

[----- νεική]-
 [σας θέμιν ἀνδρῶν πά]-
 [λ]η[ν τὴν ἀκθειῖσαν ἐκ]
 τῶν καταλελειμ[μένων]
 5 χρημάτων καὶ αὐτῶν
 τῇ πόλει ὑπὸ Τίτου Αἰ-
 λίου Ἀγριππείνου,
 προστάντος τῆς ἀ-
 γωνοθεσίας Ζηνο-
 10 δότου Διοτείμου ε'.

Çeviri: *Dioteimos 5'in oğlu Zenodotos'un baş agonothetliği sırasında, Titus Aelius Agrippinus tarafından kente bırakılmış olan paradan kutlanan themiste ... yetişkin erkekler kategorisindeki (?) güreş müsabakasını kazandı.*

375 Titus Aelius Agrippinus'un Bıraktığı Themis: Sokrates

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda O 18 olarak bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 83, no. 184.

Ölçüler: Yük. 0.81 m.; Gen. 0.57:0.67 m; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

Σωκράτης Πλάτωνος

Οπλωνος Σωκράτους,

νεικήσας θέμιν άν-

δρω̄ν πάλην τήν ά-

5 χθεισαν εκ τω̄ν κατα-

λειφθέντων χρημάτων

τῆ πόλει υπό Τίτου Αι-

λίου Ἀγριππείνου.

Çeviri: *Titus Aelius Agrippinus tarafından kente bırakılmış olan paradan kutlanan themiste Sokrates oğlu Oplon'un torunu Platon'un oğlu Sokrates yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

376 Titus Aelius Agrippinus'un Bıraktığı Themis: Platon

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda O 15'de bulunmuş.

Yayın yeri: CIG 4366; TAM III, s. 82, no. 181.

Ölçüler: Yük. 1.41 m.; Gen. 0.59:0.68 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

ίερεὺς Ἡρακλέους

διὰ βίου Πλάτων

Οπλωνος, νεική-

σας θέμιν πάλιν

5 άνδρω̄ν πάλην

τήν άχθεισαν εκ

τω̄ν καταλελειμ-

μένων χρημάτων

καί αῡτω̄ν τῆ πόλει

10 ὑπὸ Τίτου Αἰλίου
Ἀγριππείνου.

Çeviri: *Titus Aelius Agrippinus tarafından kente bırakılmış olan paradan düzenlenmiş olan themiste, yaşam boyu Herakles rahibi olan Oplon oğlu Platon yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

377 Titus Aelius Agrippinus'un Bıraktığı Themis: Polemon

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda yol döşemesinde bulunmuş.

Yayım yeri: TAM III, s. 82, no. 182.

Ölçüler: Yük. 1.36 m.; Gen. 0.51:0.51 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

Πολέμων Ἀρτέμωνος
γ' Νέωνος, νεική-
σας θέμιν παίδων
πάλην τήν ἀχθεῖ-
5 σαν ἐ[κ] τῶν κατα-
λειφθέντων χρη-
μάτων τῇ πόλει
ὑπὸ Τίτου Αἰλί-
ου Ἀγριππεί-
10 νου,
προβούλου) Ἑρμαίου Μουσαί-
ου Ἑρμαίου Μασαντος.

Çeviri: *Masas oğlu Hermaios'un torunu, Mousaios'un oğlu Hermaios'un probouloslu-ğu sırasında, Titus Aelius Agrippinus tarafından kente bırakılmış olan paradan kutlanan themiste Neon oğlu Artemon III'ün oğlu Polemon çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

378 Titus Aelius Agrippinus'un Düzenlediği Themis: Troilos

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda O 34'de bulunmuş.

Yayım yeri: TAM III, s. 85, no. 191.

Ölçüler: Yük. 1.25 m.; Gen. 0.64:0.68 m.; Harf yük. 0.04 m.

Tarih:

Τρωῖλος Τροκονδου) ε' Ατ-
τεους, νεικήσας

Θέμιν ἀνδρῶν πά-
 λη ἐκ φιλοτειμίας
 5 Τίτου Αἰλίου Ἀγριπ-
 πείνου

Çeviri: *Titus Aelius Agrippinus'un ün severliğinden dolayı (kutlanan) themiste Attes oğlu, Trokondas 5'in oğlu Troilos yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

379 Titus Aelius Agrippinus'un Düzenlediği Themis: Troilos

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda no. 142 (TAM III no. 190)'ye dayalı olarak bulunmuş.

Yayım yeri: TAM III, s. 85, no. 192.

Ölçüler: Yük. 1.85 m.; Gen. 0.57:0.70 m.; Harf yük. 0.045 m.

Tarih:

Τρωῖλος Τρο(οκονδου) ε΄
 Απτεους, νει-
 κήσας θέμιν
 ἀνδρῶν πάλη
 5 ἐκ φιλοτειμίας
 Τίτου Αἰλίου Ἀ-
 γριππείνου.

Çeviri: *Titus Aelius Agrippinus'un ün severliğinden dolayı (kutlanan) themiste Attes oğlu, Trokondas 5'in oğlu Troilos yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

380 Titus Aelius Agrippinus'un Düzenlediği Themis: Troilos

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda O 38'de bulunmuş.

Yayım yeri: CIG 4366 c (Schönbörn); TAM III, s. 85, no. 193.

Ölçüler: Yük. 1.46 m., Gen. 0.69:0.73 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

Τρωῖλος Τρο(κονδου) ε΄ Απτε-
 ους, νεικήσας
 θέμιν ἀνδρῶν
 πάλη ἐκ φιλοτει-
 5 μίας Τίτου Αἰλί-
 ου Ἀγριππείνου.

Çeviri: *Titus Aelius Agrippinus' un ün severliğinden dolayı (kutlanan) themis-te Attes oğlu, Trokondas 5'in oğlu Troilos yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

381 Titus Aelius Agrippinus'un düzenlediği themis: Aurelius Trokondas

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: B kapısının önündeki, eski yolu güneyden çevreleyen duvarın yakınında bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 84, no. 187.

Ölçüler: Yük. 1.31 m.; Gen. 0.565:0.595 m.; Harf yük. str. 1-9'da 0.05 m., str. 10'da 0.06.

Tarih:

Νέα λέσχη.

Αὐρ(ήλιος) Τροκονδας,

υἱὸς Αὐρ(ηλίου) Κάστο-

ρος Τρο(κονδου), νεικήσας

5 Θέμιν παίδων

πάλην ἐκ φιλο-

τειμίας Τίτου

Αιλίου Ἀγριπεί-

νου,

10 προ(βούλου) ἰ(ερέως) Ἑρμαίου Θόαντος.

Çeviri: *Νέα λέσχη. Thoas'ın oğlu rahip Hermaios'un probouloşluğu zamanında, Titus Aelius Agrippinus'un ün severliğinden dolayı (kutlanan) themiste Trokondas'ın torunu Aurelius Castor'un oğlu Aurelius Trokondas çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

382 Titus Aelius Agrippinus'un Düzenlediği Themis: Dioteimos

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda O 22'de bulunmaktadır.

Yayın yeri: TAM III, s. 70, no. 147.

Ölçüler: Yük. 1.39 m.; Gen. 0.52:0.56 m.; Harf yük. str. 1'de 0.04, str. 2-11'de 0.035 m.

Tarih:

Διότει[μος . . .]

Τείμων[ος . Φι]-

λώτου, [νεική]-

σας Θέμ[ιν παί]-

5 δων πάλ[ην ἐκ]

φιλοτει[μίας]

Τίτου Αἰ[λίου]
 Ἀγριππε[ίνου],
 πρ(οβούλου) ἱερέω[ς Διο]-
 10 τείμου Ν[εικη]-
 φόρου Διοτείμ[ου].

Çeviri: *Dioteimos oğlu Neikephorus oğlu rahip Dioteimus'un probouloşluğu zamanında, Titus Ailius Agrippi-nus'un ün severliğinden dolayı (kutlanan) themiste Philotus oğlu, Teimon oğlu ... Dioteimos, çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

383 Titus Aelius Agrippinus'un Düzenlediği Themis: ἱερονείκης Marcus Aurelius Moles

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: P 3 binasının önünde, kuzeyde bulunmuş.

Yayım yeri: TAM III, s. 77, no. 168.

Ölçüler: Yük. 1.80 m.; Gen. 0.58:0.57 m.; Harf yük. str. 1-3'de 0.05 m., str. 4-9'de 0.04 m., str 10-12'de 0.035 m.

Tarih:

Ἱερεὺς Θεοῦ Ποσει-
 [δ]ῶνος διὰ βίου Μᾶρ(κος) Αὐρ(ήλιος)
 Μολης Οπλεους
 Μ(ολεους) Οπλεσιος,
 paterae duae
 5 ἱερονείκης
 παράδοξος,
 νεικήσας θε-
 μιν ἀνδρῶν
 paterae duae
 10 πάλη ἀχθεῖσαν
 ἐκ φιλοτειμίας Τίτου
 Αἰλίου Ἀγριππείνου, ἐπ[ί]

ἀρχιπρ(οβούλου) Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου) Ὁρεστιανοῦ Περικλέ[ους].

Çeviri: *Marcus Aurelius Orestianus Perikles'in arhiprobouloşluğu zamanında, Titus Aelius Agrippinus'un ün severliğinden dolayı (kutlanan) themiste, Oplasis oğlu Moles oğlu Oplis'in oğlu yaşam boyu tanrı Poseidon'un rahibi, kutsal oyunlarda galibiyet kazanmış olan, muhteşem Marcus Aurelius Moles yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

384 Titus Aelius Agrippinus'un Düzenlediği Themisin 2.(?) Kutlaması: Hermaios

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda yere düşmüş olarak bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 73, no. 155.

Ölçüler: Yük. 1.45 m.; Gen. 0.53:0.62 m.; Harf yük. 0.04 m.

Tarih:

Ἑρμαῖος ἰ(ερέως) [Μολεους]
 Πιλλακοο[υ Ἑρ(μαίου) Αττα]-
 τος, νεικήσ[ας τὸ β'(?)]
 θέμιν παίδω[ν πά]-
 5 λην ἐκ φιλοτ[ει]-
 μίας Τίτου Α[ιλί]-
 ου Ἀγριππείν[ου],
 ἀγωνοθετοῦν-
 τος Ζηνοδότου
 10 Διοτεΐμου ε'.

Çeviri: *Dioteimos 5'in oğlu Zenodotos'un agonotheslik yaptığı sırada, Titus Aelius Agrippinus'un ün severliğinden dolayı 2. kutlanan themiste Attas oğlu Ermaios oğlu Pillakos'un torunu, rahip Moles'in oğlu Hermaios çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

385 Marcus Aurelius Hermaios Poplius Düzenlediği Themis 1. Kutlama: Marcus Aurelius Hermaios

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: No. 414 ile birlikte I Gymnasium'unun orta kısmında sonradan duvar taşı olarak kullanılmış.

Yayın yeri: TAM III, s. 73, no. 156.

Ölçüler: Yük. 1.13 m.; Gen. 0.53:0.64 m; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

Μ(ἄρκος) Αὐρ(ήλιος) Ἑρ[μαῖος, υἱὸς]
 ἰ(ερέως) Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου) Οπ[λεους]
 Μο(λεους), νεικήσα[ς θέ]-
 μιν παίδων πά-
 5 λη τὴν ἀχθεῖ-
 σαν τὸ α' ἐκ φιλο-
 τειμίας Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου) Ἑρ-

μαίου Ποπλίου Αιλί-
 ου Πλάτωνος ὑπὲρ
 10 Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου) Ἑρ(μαίου) τοῦ καὶ Θε-
 οδώρου, τοῦ υἱοῦ,
 πρ(οβούλου) ἰ(ερέως) θεᾶς Ῥώμης καὶ
 Διονύσου διὰ βίου

Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου) Πλατωνιανοῦ Οὔτα-
 15 νου.

Çeviri: *Yaşam boyu tanrıça Roma ve Dionysos rahibi Marcus Aurelius Platonianus Otanes'in probouloşluğu zamanında, Puplius Aelius Platon'un oğlu Marcus Aurelius Hermaios'un ün severliğinden dolayı, oğlu Marcus Aurelius Hermaios namı diğer Theodoros aracılığıyla 1. kutlanan themiste, Moles'in torunu, rahip Marcus Aurelius Oples'in oğlu Marcus Aurelius Hermaios çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

386 Marcus Aurelius Hermaios Poplius Düzenlediği Themis 4. Kutlama: Marcus Aurelius Apelles

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Bulutnu yeri: L 5 porticosunda O 32'de bulunmuş.

Yayım yeri: TAM III, s. 68, no. 141.

Ölçüler: Yükl. 1.60 m.; Gen. 0.61 m.; Harf yükl. 0.035 m.

Tarih:

Μ(ᾱρκος) Αὐρ(ήλιος) Ἀπελλῆς, υἱὸς Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου)
 Τείρωνος Κλ(αυδίου) Ἀπελ-
 λοῦ, νεικήσας θέ-
 μιν παίδων πάλη
 5 τήν ἀχθεῖσαν τὸ δ'
 ἐκ φιλοτεμίας Μ(άρκου)
 Αὐρ(ηλίου) Ἑρμαίου Ποπλί-
 ου Αιλίου Πλάτωνος
 ὑπὲρ Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου) Ἑρ(μαίου) τοῦ καὶ
 10 Θεοδώρου, τοῦ υἱοῦ,
 πρ(οβούλου) Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου) Παδαμουρι-
 ανοῦ Οπλεους Ἑρμαί-

ου.

Çeviri: *Hermaios'un oğlu Marcus Aurelius Padamourianos Oples'in probouloşluğu zamanında, Aelius Platon'un oğlu Marcus Aurelius Hermaios Poplios'un ün severliğinden*

dolayı, oğlu Marcus Aurelius Hermaios namı diğer Theodoros'un aracılığıyla 4. kutlanan themiste Claudius Apelles'in torunu, Marcus Aurelius Teiron'un oğlu, Marcus Aurelius Apelles, çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.

387 Asklepeion themisi 3. Kutlama: Herakleon

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda W 21'de bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 74, no. 159.

Ölçüler: Yük. 1.50 m.; Gen. 0.63:0.70 m.; Harf yük. str. 1-3'de 0.04 m, str. 4 vd.'da 0.035 m., str. 6 vd.'da 0.03 m., str. 8-10'da 0.035 m.

Tarih:

Ἡρακλέων Α[ρτ]ειμου
 Πιλακοου, υ[ε]ική-
 σας θέμιν Ἴ�σκλητ[εῖ]-
 ον παίδων πάλην τήν
 5 ἀχθεῖσαν τὸ γ' ἐκ φιλο-
 τεμίας Οδωλλου Μο(λεους) Οδωλ-
 λου ὑπὲρ Μολεους, τοῦ
 υἱοῦ,
 προ(βούλου) Πλάτωνος Πλάτω-
 10 νος Οπλεους.

Çeviri: Oples'in torunu Platon'un oğlu Platon'un proboulosluğu zamanında, Odollos'un torunu Moles'in oğlu Odollos'un ün severliğinden dolayı oğlu Moles aracılığıyla 3. kutlanan Asklepeion themisinde Pillakoas oğlu Arteimas oğlu Herakleon yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.

388 Asklepeion themisi 4. Kutlama: Teiron

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda W 35 olarak bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 83, no. 186.

Ölçüler: Yük. 1.53 m.; Gen. 0.58:0.63 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

Τείρων Κλ(αυδίου) Ἀπελλοῦ,
 νεικήσας θέμιν
 Ἴ�σκληπειῖον ἀν-
 δοῶν πάλην τήν
 5 ἀχθεῖσαν τὸ δ' ἐκ
 φιλοτεμίας Οδωλ-

λου Μο(λεους) Οδωλλου

ὑπὲρ Μολεους, τοῦ

υἱοῦ, προ(βούλου) Πλάτωνος

10 Μειδίου Πλάτωνος.

Çeviri: *Platon'un torunu Meidias'in oğlu Platon'un probouosluk yaptığı sırada, Odolles'in torunu Moles'in oğlu Odolles'in ün severliğinden dolayı oğlu Moles aracılığıyla 4. kutlanan Asklepeion themisinde Claudius Apelles'in oğlu Teiron yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

389 Asklepeion themisi 11. Kutlama: Marcus Aurelius Artemon namı diğer Didymos

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 68, no. 142.

Ölçüler: Yük. 1.605 m.; Gen. 0.57:0.63 m. Harf yük. str. 1'de 0.045 m., str. 2'de 0.035 m., str. 3'de 0.03 m., str. 4 vd.'nda 0.04 m; str. 6-12'de 0.035 m., str. 13'de 0.04 m.

Tarih:

Μ(ἄρκος) Αὐρ(ἡλιος)

Ἄρτέμων ὁ καὶ Δίδυμος,

υἱὸς Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου)

Ἄριστονεΐκου Τρο(κονδου) ε΄

5 Αττεους, νεικήσας

θέμιν Ἄσκληπειῖον

παίδων πάλη ἀχθεῖ-

σαν τὸ ἰά' ἐκ φιλοτει-

μίας Οδωλλου Μο(λεους)

10 ὑπὲρ υἱοῦ Μολεους,

προ(βούλου) Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου) Παδαμου-

ριανοῦ Οπλεους,

υἱοῦ Ἐρ(μαίου) Οβριμοτου.

Çeviri: *Obrimotes oğlu Hermaios'un oğlu Marcus Aurelius Padamourianos Oples' in problouoslugu zamanında Moles'in oğlu Odollos'un ün severliğinden dolayı oğlu Moles'in adına 11. kutlanan Asklepeion themisinde Attes oğlu Trokondas 5 oğ-lu, Marcus Aurelius Aristoneikos'un oğlu Marcus Aurelius Artemon, namı diğer Didymos çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

390 Perikles'in Düzenlediği Themis: Marcus Aurelius Artemon

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: str. 6 ve 7 arasından iki parçaya ayrılmış bir şekilde L 5 porticosunda O 4'de bulunmaktadır.

Yayım yeri: TAM III, s. 69, no. 143.

Ölçüler: Yük. 1.20 m.; Gen. 0.52: 0.60 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

[M(ἄρκος) Αὐρ(ήλιος)]
 Ἄρτέμων ἱερέως
 Ἑρμαίου γ', νει-
 κήσας θέμιν
 5 παίδων πάλην
 τὴν ἀχθεῖσαν
 ἐκ φιλοτειμί-
 ας Περικλέους
 Πλάτωνος Μει-
 10 δίου, προβούλου) Μάρκου
 Αὐρηλίου Περι-
 κλιανοῦ Διοτεί-
 μου.

Çeviri: *Marcus Aurelius Periklanus Dioteimus'un probouloşluğu zamanında, Medias oğlu, Platon oğlu Perikles'in ün severliğinden dolayı kutlanan themiste, rahip Hermaios 3'ün oğlu Marcus Aurelius Artemon çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

391 Perikles'in Düzenlediği Themis: Trokondas V namı diğer Aristoneikos

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda W 33'de bulunmuş.

Yayım yeri: TAM III, s. 84, no. 188.

Ölçüler: Yük. 1.675 m.; Gen. 0.67:0.67 m.; Harf yük. str. 1-6'da 0.045 m.; str. 7 ve 8'de 0.04 m.; str. 9-11'de 0.045 m.

Tarih:

Τροκονδας ε' Ατ-
 τεους ό και Ἄρισ-
 τόνεικος, νεική-
 σας θέμιν ἀνδρῶν
 5 πάλη τὴν ἀχθεῖ-
 σαν ἐκ φιλοτει-

μίας Περικλέους
 Πλάτωνος Μειδί-
 ου,
 10 προ(οβούλου) Κόνωνος Μα-
 μωτασιος.

Çeviri: Mamotasis'in oğlu Konon'un probou-losluğu zamanında, Medias'in torunu Platon'un oğlu Pe-rikles'in ün severliğinden dolayı kutlanan themiste Attes oğlu Trokondas 5 namı diğer Aristoneikos yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.

392 Perikles'in Düzenlediği Themis: Troilos

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda O 33'de bulunmuş.

Yayım yeri: CIG 4366 d (Schönborn); TAM III, s. 84, no. 189.

Ölçüler: Yük. 1.24 m.; Gen. 0.62:0.58 m.; Harf yük. 0.04 m.

Tarih:

Τρωῖλος Τρο(κονδου) ε' Ατ-
 τεους, νεικήσας
 θέμιν παιδων πά-
 λη ἐκ φιλοτειμί-
 5 ας Περικλέους Πλά-
 τωνος Μειδίου,
 προ(βούλου) Ἀπολλωνίου Σιμω-
 νίδου Ἀπολλωνίου.

Çeviri: Apollonius oğlu Simonides oğlu Apollonius'un probou-losluğu zamanında, Meidias oğlu Platon oğlu Perikles'in ün severliğinden dolayı (kutlanan) themiste Attes oğlu Trokondas 5'in oğlu Troilos çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.

393 Simonides'in Yarışması I. Kutlama: Varus

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunun güneydeki ön tarafında bulunmuş.

Yayım yeri: TAM III, s. 81, no. 177.

Ölçüler: Yük. 1.55 m.; Gen. 0.64:0.70 m.; Harf yük. str. 1 – 10'da 0.05 m., str. 11'de 0.04 m.

Tarih:

Οὐᾶρος Τιβερί[ο]υ
 Κλ(αυδίου) Πλάτωνος τοῦ
 καὶ Τιβερίου, στε-
 φθεῖς πάλην ἀν-

- 5 δρῶν ἀγῶνος ἀχθέν-
 τος τὸ α΄ ὑπὸ ἀρχιε-
 ρέως Ἀπολλωνίου
 Σιμωνίδου ἐκ φιλο-
 τειμίας τοῦ πατρὸς
 10 αὐτοῦ Σιμωνίδου,
 προ(βούλου) Ἡλιοδότου Ἀρ(τειμου).

Çeviri: *Arteimos'un oğlu Helidotos'un proboulosluğu zamanında, Simonides'in oğlu başrahip Apollonius tarafından bizzat kendi babası Simonides'in ün severliğinden dolayı 1. kutlanan agonda, Tiberius Klaudius Platon namı diğer Tiberi-us'un oğlu Varus yetişkin erkekler kategorisindeki güreşi kazanarak taçlandırıldı.*

394 *Simonides'in themisi 1. Kutlama: Hermaios*

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Bulutnu yeri: L 5 porticosunda O 20'de bulunmaktadır.

Yayımlı yeri: TAM III, s. 70, no. 149.

Ölçüler: Yük. 1.14 m.; Gen. 0.48:0.53 m.; Harf yük. str. 1-6 ve 12'de 0.04 m; str. 7-11'de 0.03 m.

Tarih:

- Ἑρμαῖος Ἀπολλω-
 νίου Ἑρ(μαίου) Περι-
 κλέους, νεική-
 σας παίδων πά-
 5 λην ἀγῶνος ἀχθέν-
 τος τὸ α΄ ὑπὸ ἀρ-
 χιερέως Ἀπολλωνί-
 ου Σιμωνίδου ἐκ φι-
 λοτειμίας τοῦ πα-
 10 τρὸς αὐτοῦ Σιμωνί-
 δου,
 προ(βούλου) Ἡλιοδότου Ἀρ(τειμου).

Çeviri: *Arteimos oğlu Heliidotos'un proboulosluğu zamanında, Simonides'in oğlu arkhireus Apollonius tarafından bizzat kendi babası Simonides'in ün severliğinden dolayı 1. kutlanan agonda Perikles oğlu, Hermaios oğlu, Apollonius oğlu Hermaios çocuklar kategorisindeki güreşi kazandı.*

395 Simonides'in themisi 2. Kutlama: Cassis

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda W 36'da bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 75, no. 162.

Ölçüler: Yük. 1.55 m.; Gen. 0.615:0.675 m., Harf yük. 0.04 m.

Tarih:

Κάσσις Μάρωνος

ἼΑπολλωνίου, νει-

κήσας θέμιν ἀν-

δρῶν πάλη ἀγῶνος

5 ἀχθέντος τὸ β΄

ὑπὸ ἀρχιερέως

ἼΑπολλωνίου Σιμω-

νίδου ἐκ φιλοτει-

μίας τοῦ πατρὸς

10 αὐτοῦ Σιμωνίδου,

προ(βούλου) Θόαντος Μο(λεους) Κενδεου.

Çeviri: *Kendeas'in torunu, Moles'in oğlu Thoas'in probulosluğu zamanında, Simonides oğlu başrahip Apollonius tarafından, bizzat kendi babası Simondes'in ün severliğinden dolayı 2. kutlanan themiste Apollonius'un torunu Maron'un oğlu Cassis yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

396 Simonides'in themisi 2. Kutlama: Demetrianus

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 69, no. 145.

Ölçüler: Yük. 1.41 m.; Gen. 0.56:0.60 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

Δημητριανὸς ἱερέ-

ως Διὸς ἼΕλευθερί-

ου διὰ βίου Πτολε-

μαίου Διοτείμου, νει-

5 κήσας παίδων πά-

λην ἀγῶνος ἀχθέντος

τὸ β΄ ὑπὸ ἀρχιερέως

Ἄπολλωνίου Σιμωνί-
 10 δου ἐκ φιλοτειμίας
 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
 Σιμωνίδου,
 προ(βούλου) Θόαντος Μο(λεους) Κεν-
 δεου.

Çeviri: *Kendeas oğlu Moles oğlu Thoas'ın proboulosluğu zamanında, Simonides'in oğlu başrahip Apollonius tarafından bizzat kendi babası Simonides'in ün severliği dolayısıyla 2. kutlanan agonda Dioteimos'un oğlu, yaşam boyu Zeus Eleutherios'un rahibi olan Ptolemaios'un oğlu Demetrianus çocuklar ka-tegorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

397 *Simonides'in themisi 3. Kutlama: Polemon*

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda str. 5'den itibaren ikiye ayrılmış olarak bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 83, no. 183.

Ölçüler: Yük. 1.53 m.; Gen. 0.67:0.75 m.; Harf yük. str. 1 ve 12'de 0.05 m., str. 2-11'de 0.045 m., str. 13'de 0.035 m.

Tarih:

Πολέμων Μουσαίου,
 νεικήσας θέμιν
 ἀνδρῶν πάλη τήν
 ἀχθεῖσαν τὸ τρί-
 5 τὸν ὑπὸ ἀρχιερέ-
 ως Ἄπολλωνίου
 Σιμωνίδου ἐκ φιλο-
 τειμίας τοῦ πατρὸς
 αὐτοῦ Σιμωνίδου,
 10 προβούλου Ἄπολ-
 λωνίου Στράβωνος
 Ἄπολλωνίου.
 Ἐνέργι.

Çeviri: *Apollonius oğlu Strabon'un oğlu Apollonius'un pro-boulosluğu sırasında, Simonides'in oğlu başrahip Apollonius tarafından bizzat kendi babası Simoni-des'in ün severliğinden dolayı 3. kutlanan themiste Mousaios oğlu Polemon yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı. Ἐνέργι*

398 Simonides'in themisi 6. Kutlama: Marcus Aurelius Medianus Platonianus Varus

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda O 44'de bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 79, no. 173.

Ölçüler: Yük. 1.37 m.; Gen. 0.66:0.70 m.; Harf yük. str. 1 ve 3 – 13'de 0.05 m., str. 2 ve 14'de 0.04 m.

Tarih:

Μᾶρ(κος) Αὐρ(ήλιος) Μειδιανὸς

Πλατωνιανὸς

Οὐᾶρος, νει-

κήσας θέμιν

5 παίδων πάλη

τὴν ἀχθῆϊσαν

τὸ ς' ἐκ φιλο-

τειμίας Σιμω-

νίδου Ἀπολλω-

10 νίου Σιμωνί-

δου, προβού-

λου Μάρ(κου) Αὐρ(ηλίου) Στρα-

βωνιανοῦ Οπλη-

τ ο ς.

Çeviri: *Marcus Aurelius Strabonianus Oples'in probouloşluğu zamanında, Simonides'in torunu Apollonius'un oğlu Simonides'in ün severliğinden dolayı 6. kutlanan themiste, Marcus Aurelius Medianus Platonianus Varus çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

399 Simonides'in themisi 6. Kutlama: Marcus Aurelius Medianus Platonianus Varus

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda O 43'de bulunmuş.

Yayın yeri: CIG 4366 g (Schönborn); TAM III, s. 79, no. 174.

Ölçüler: Yük., 1.28 m.; Gen. 0.65:0.65 m.; Harf yük. str. 1 ve 3 – 13'de 0.045 m., str. 2 ve 14'de 0.035 m.

Tarih:

Μᾶρ(κος) Αὐρ(ήλιος) Μειδιαν[ὸς]

Πλατωνιανὸς

Οὐᾶρος, νει-

κήσας θέμιν

- 5 ἀνδρῶν πάλη
τὴν ἀχθεῖσαν
τὸ ζ' ἐκ φιλο-
τειμίας Σιμωνί-
νίδου Ἀπολλω-
10 νίου Σιμωνί-
δου, προβού-
λου Μάρ(κου) Αὐ(ρηλίου) Στρα-
βωνιανοῦ Οπλη-
τος.

Çeviri: *Marcus Aurelius Strabonianus Oples'in proboulos-luğu zamanında, Simonides'in torunu Apollonius'un oğlu Simonides'in ün severliğinden dolayı 6. kutlanan themiste, Marcus Aurelius Medianus Platonianus Varus çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

400 Simonides'in themisi 7. Kutlama: Marcus Aurelius Asklepiades

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 poticosunda O 39'da bulunmuş.

Yayım yeri: TAM III, s. 69, no. 144.

Ölçüler: Yük. 1.06 m.; Gen. 0.53:0.55 m.; Harf yük. 0.035-0.04 m.

Tarih:

- Μ(ἄρκος) Αὐ(ρηλίου) Ἀσκληπιάδης,
υἱὸς ἱερέως Σαρρά-
πιδος διὰ βίου Μ(άρκου) Αὐ(ρηλίου) Τρω-
ῖλου Τρο(κονδου) ε' Αττεους, νε[ι]-
5 κήσας πάλη θέμις
παίδων ἀχθεῖσαν τὸ
ζ' ἐκ φιλοτειμίας
Σιμωνίδου Ἀπολλω-
νίου Σιμωνίδου, προ(βούλου)
10 ἰ(ερέως) Μ(άρκου) Αὐ(ρηλίου) Μολεους Πι[λ]-
λακοου.

Çeviri: *Pillakoas'in oğlu Marcus Aurelius Moles'in proboulosluğu zamanında, Simonides oğlu Apollonius oğlu Simonides'in ün severliğinden dolayı 7. kutlanan güreş themisinde Attes oğlu, Trokondas 5'in oğlu, yaşam boyu Serapis rahibi Marcus Aurelius Troilos'un oğlu, Marcus Aurelius Asklepiades çocuklar kategorisinde galibiyet kazandı.*

401 Simonides'in themisi 8. Kutlama: Marcus Aurelius Hermaïskos**Tanım:** Dikdörtgen kaide.**Buluntu yeri:** L 5 porticosunda W 37'de bulunmuş.**Yayım yeri:** TAM III, s. 73, no. 157.**Ölçüler:** Yük. 1.69 m.; Gen. 0.63:0.74 m.; Harf yük. 0.04 m.**Tarih:**

Μ(ἄρκος) Αὐρ(ήλιος) Ἑρμαῖσκος, υἱὸς

Μεννέου Ἱερατι-

κοῦ, νεικήσας

πάλη θέμιν παί-

5 δων ἀχθεῖσαν

τὸ ἡ' ἐκ φιλοτει-

μίας Σιμωνίδου

Ἄπολλωνίου Σι-

μωνίδου, προβούλου) ἰ(ερέως) Μ(άρκου)

10 Αὐρ(ηλίου) Πλάτωνος β'

Ποπλίου Αἰλίου Πλάτωνος.

Çeviri: *Puplius Aelius Platon'un torunu, Platon'un oğlu rahip Marcus Aurelius Platon'un proboulosluğu zamanında, Simonides'in torunu, Apollonius'un oğlu Simonides'in ün severliğinden dolayı 8. kutlanan themiste Hieratikus'un torunu, Menneas'in oğlu Marcus Aurelius Hermaïskos çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

402 Simonides'in themisi 11. Kutlama: Marcus Aurelius Hermaios**Tanım:** Dikdörtgen kaide.**Buluntu yeri:** L 5 porticosunda O 29'da bulunmuş.**Yayım yeri:** TAM III, s. 71-2, no. 153.**Ölçüler:** Yük. 1.66 m.; Gen. 0.62:0.66 m.; Harf yük. 0.04 m.**Tarih:**

Μ(ἄρκος) Αὐρ(ήλιος) Ἑρμαῖος, υἱὸς

Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου) Μελησάν-

δρου Ἑρ(μαίου), νεικήσας

θέμιν ἀνδρῶν πάλη

5 ἀχθεῖσαν τὸ ια' ἐκ

φιλοτειμίας Σιμων-

νίδου Ἄπολλωνίου,

φύσει Θό(αντος) Σιμωνίδου,
 προ(βούλου) ί(ερέως) θεᾶς Ῥώμης καὶ
 10 Διονύσου διὰ βί-
 ου Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου) Πλατωνι-
 ανοῦ Οτανου.

Çeviri: *Yaşam boyu tanrıça Roma ve Dionysos rahibi Marcus Aurelius Platonianus Otanes'in proboulosluğu zamanında, Simonides'in oğlu Thoas'ın gerçek, Apollonius'un evlatlık oğlu Simonides'in ün severliğinden dolayı 11. kutlanan themiste Hermaios'un torunu, Marcus Aurelius Melesandros'un oğlu Marcus Aurelius Hermaios, yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

403 *Simonides'in themisi 14. Kutlama: Marcus Aurelius Hermaiskos*

Tanım: Dikdörtgen kaide (?).

Buluntu yeri:

Yayın yeri: TAM III, s. 73 – 4, no. 158.

Ölçüler:

Tarih:

Μᾶρ(κος) Αὐρ(ήλιος) Ἑρμαῖσκος,
 υἱὸς Μεννέου,
 νεικήσας θέμιν
 ἀνδρῶν πάλην
 5 τὴν ἀχθεῖσαν
 τὸ ἰδ' ἐκ φ[ι]λοτει-
 μίας Σιμωνίδ[ο]υ
 Ἀπολ(λωνίου) {Θό(αντος)}, φύσ[ε]ι δ[ὲ] Θό(αντος)
 Σιμωνίδ[ου, προ(βούλου)]
 10 Μάρ(κου) Αὐρ(ηλίου) Π[α]δα-
 [μ]ουριανοῦ Οπλη-
 τος, ἐπιμελητοῦ
 Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου) Ἀριστονεΐκου
 Τρο(κονδου) ε' Αττεους.

Çeviri: *Attes oğlu Trokondas 5'in oğlu Marcus Aurelius Aristoneikes'in epimeletesliğini yaptığı, Marcus Aurelius Padamourianus Oples'in proboulosluğu zamanında, Simonides oğlu Thoas'ın gerçek oğlu Apollonius'un evlatlığı Simonides'in ün severliğinden dolayı 14. kutlanan themiste, Menneas oğlu Marcus Aurelius Hermaiskos yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

404 Simonides'in themisi 27. Kutlama: Marcus Aurelius Hermaios

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: P 3 binasının ön yüzünde bulunmuş.

Yayım yeri: TAM III, s. 71, no. 150.

Ölçüler: Yük. 1.685 m.; Gen. 0.625:0.66 m.; Harf yük. str. 1'de 0.05, str. 2-6 ve 11'de 0.045; str. 7-10 ve 12'de 0.04; str. 14'de 0.025 m.

Tarih:

Mᾶρ(κος) Ἀὐρ(ήλιος) Ἑρμαῖος,
 υἱὸς Μάρ(κου) Ἀὐρ(ηλίου)
 Ἴ�πολλωνίου
 Ἔρωτος Ἀντιό-
 5 χου Ἔρωτος, νει-
 κήσας θέμιν ἀνδρῶν
 πάλη ἀγῶνος τοῦ
 ἀχθέντος τὸ κζ'
 ἐκ φιλοτεμίας Σιμω-
 10 νίδου Ἀπολλωνίου, φύ-
 σι Θόαντος Σιμωνίδου,
 προ(βούλου) Μ(άρκου) Ἀὐρ(ηλίου) Μουσαίου Μουσω-
 νίου
 Ἐμβρόμου.

Çeviri: *Embromos oğlu Mousonios oğlu Marcus Aurelius Mousaios'un proboulosluğu zamanında, Simonides'in oğlu Thoas'ın gerçek, Apollonius'un evlatlığı Simonides'in ün severliğinden dolayı 27. kutlanan themiste Eros oğlu Antiokhos oğlu Eros'un torunu Marcus Aurelius Apollonius'un oğlu Marcus Aurelius Hermaios erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

405 Strabon'un düzenlediği yarışma: Dioteimos

Tanım: Duvarda dikdörtgen bir taş.

Buluntu yeri: L 5 porticosunun güney doğu köşesine yakın.

Yayım yeri: TAM III, s. 69, no. 146.

Ölçüler: Yük. 0.28 m.; Gen. 0.61 m; Kal. 0.59 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

Διότειμος δις Τροκο[νδου]
 τοῦ καὶ Κορκαίνου, νεικῆσ[ας πάλην(?)]
 παίδων ἐξ ἀγέλης ἀγώ[νων τῶν]

ἀχθέντων ὑπὸ Στράβω[νος Ἀπολ]-

5 λωνίου, πρ(οβούλου) Ἑρμαίου Τειμ[— —]

çeviri: *Teim... 'un oğlu Hermaios'un probouloşluğu zamanında, Apollonius oğlu Strabon tarafından düzenlenen agonda seçkin çocukların güreşini, Trokondas namı diğer Karkainos oğlu Dioteimos oğlu, Dioteimos kazandı.*

406 Mamastis ve Perikles'in yarışması 3. Kutlama: Hermaios

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda O 14'de bulunmuş.

Yayım yeri: TAM III, s. 71, no. 151.

Ölçüler: Yük. 1.55 m.; Gen. 0.60:0.66 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

Ἑρμαῖος Μασαντος

Ἑρ(μαίου), νεικήσας ἀνδρῶν

πάλην τὴν ἀχθεῖσαν

τὸ γ' ἐκ φιλοτειμίας

5 Περικλέους Οβριμοτου

Ἑρ(μαίου) Παδαμουριος καὶ Μα-

μαστιδος Μαμωτασιος

β' Μοτασουργιος.

Çeviri: *Padamouris oğlu Hermaios'un torunu, Obrimotes'in oğlu Perikles ve Motasourgis oğlu Mamotasis'in torunu, Mamotasis'in oğlu Mamastis'in ün severliğinden dolayı 3. kutlanan (themiste) Hermaios'un torunu, Masas'ın oğlu Her-maios yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

407 Oples'in düzenlediği themis 1. Kutlama: Marcus Aurelius Hermaios

Tanım:

Buluntu yeri: L 5 porticosunda O 28'de bulunmuş.

Yayım yeri: TAM III, s. 71, no. 152.

Ölçüler: Yük. 1.40 m.; Gen. 0.63:0.57 m.; Harf yük. 0.04 m.

Tarih:

Μάρ(κος) Αὐρ(ήλιος) Ἑρμαῖος Μασαν-

τος ἱερέως Μάρ(κου)

Αὐρ(ηλίου) Ἑρμαίου Μα-

σαντος, νεική-

5 σας παίδων πάλη

θέμιν τὴν ἀχθεῖ-

σαν τὸ ἀ' ἐκ φιλο-
 τειμίας Οπλεους
 Οβριμο[το]υ πρεσβυ-
 10 τέρου, προ(βούλου) ιερέως
 Μάρ(κου) Αὐρ(ηλίου) Μνησιθέου
 Διοτείμου Πιατηραβιος.

Çeviri: *Piaterabis oğlu Dioteimus oğlu rahip Marcus Aurelius Mnesitheos'un pro-boulosluğu zamanında, yaşlı Obrimotes'in oğlu Oples'in ün severliğinden dolayı 1. kutlanan themiste, Masas oğlu rahip Marcus Aurelius Hermaios'un torunu, Masas'ın oğlu Marcus Aurelius Hermaios çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

408 Oples'in düzenlediği themis: Marcus Aurelius Medianus Platonianus Varus

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda O 41'de bulunmuş.

Yayım yeri: CIG 4366 b; TAM III, s. 80, no. 176.

Ölçüler: Yük., 1.51 m.; Gen. 0.62:0.69 m.; Harf yük. str. 1, 3 – 13 ve 15'de 0.04 m, str. 2 ve 14'de 0.03.

Tarih:

ιερεὺς θεᾶς Ῥώμης
 διὰ βίου Μ(ἄρκος) Αὐρ(ήλιος)
 Μειδιανὸς Πλα-
 τωνιανὸς Οὐᾶ-
 5 ρος, νεικήσας
 θέμιν ἀνδρῶν
 πάλῃ ἀγῶνος
 τοῦ καταλειφθέν-
 τος ἐκ φιλοτειμί-
 10 ας Οπλεους Οβρι-
 μοτου Οτανειτος
 πρεσβυτέρου, ἀ-
 χθέντος τὸ ἀ' προ(βούλου)
 ἰερέως Μ(ἄρκου) Αὐρ(ηλίου) Μνησιθέου
 15 Διοτείμου Πιατηραβιος.

Çeviri: *Piaterabis'in oğlu Dioteimos'un oğlu rahip Marcus Aurelius Mnesitheos'un pro-boulosluğu sırasında, yaşlı Otaneis'in torunu, Obrimotes'in oğlu Oples'in ün severliğinden dolayı bırakmış olduğu themis kutlamasında, yaşam boyu tanrıça Roma'nın rahibi Marcus*

Aurelius Medianus Platonianus Varus yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.

409 Tiberius Claudius Platon namı diğer Tiberius ve Aurelia Ge'nin themisi 1. Kutlama: Marcus Aurelius Tiberius Opletianus Pankrates

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda W 1'de bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 81, no. 178.

Ölçüler: Yük. 1.39 m.; Gen. 0.55:0.55 m.; Harf yük. 0.04 m.

Tarih:

Mᾶρ(κος) Αὐρ(ήλιος) Τιβ(έριος) Οπλητια-
 νός Πανκράτης,
 υἱὸς ἰ(ερέως) Μάρ(κου) Αὐρ(ηλίου)
 Τιβ(ερίου) Οπλητος, στε-
 5 φθεῖς ἀγῶνα παί-
 δων πάλην τὸν
 ἀχθέντα τὸ α'
 ἐκ φιλοτεμίας
 τοῦ πάππου αὐτοῦ
 10 Τιβ(ερίου) Κλ(αυδίου) Πλάτωνος
 τοῦ καὶ Τιβερίου καὶ
 τῆς μάμμης αὐτοῦ
 Αὐρ(ηλίας) Γῆς Ἐρ(μαίου) Οπλεους
 Ἐρ(μαίου), γυμνασιάρχων,
 15 πρ(οβούλου) Τιβ(ερίου) Κλ(αυδίου) Ζη-
 νοδοτιανοῦ Μολια-
 νοῦ.

Çeviri: *Tiberius Claudius Zenodotianus Molianus'un probouloşluğu sırasında, rahip Marcus Aurelius Tiberius Oples'in oğlu Marcus Aurelius Tiberius Opletianus Pankrates, gymnasiarkhların dedesi Tiberius Claudius Platon namı diğer Tiberius ve büyükannesi Hermaios oğlu Oples'in torunu Hermaios'un kızı Aurelia Ge'nin ün severliğinden dolayı 1. kutlanan agonda çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazanarak taçlandırıldı.*

410 Aurelia Ge'nin themisi 5. Kutlama: Marcus Aurelius Varianus Medianus Perikles

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda O 45'de bulunmuş.

Yayın yeri: CIG 4366 i (Schönborn); TAM III, s. 82, no. 180.

Ölçüler: Yük. 1.37 m.; Gen. 0.62:0.60 m.; Harf yük. str. 1-4'de 0.045 m.; str. 5'de 0.04, str. 6-14'de 0.035 m.

Tarih:

ἱερεὺς Ἀσκληπιοῦ
 διὰ βίου Μ(ἄρκος) Αὐρ(ἡλῖος)
 Οὐαριανὸς Μειδι-
 ανὸς Περικλῆς,
 5 στεφθεῖς παίδων
 πάλην ἀγῶνος ἀχθέν-
 τος τὸ ε' ἐκ φιλοτει-
 μίας Αὐρ(ηλίας) Γῆς Οτανου
 ἐπὶ Μειδία, τῷ υἱῷ αὐ-
 10 τῆς, πάππῳ δὲ τοῦ Πε-
 ρικλέους, προ(βούλου) ἰ(ερέως) Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου)
 Ἑλιοδότου δῖς,
 ἐπιμελησαμένου τοῦ ἀγῶνος
 Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου) Λουκίου Ἑρ(μαίου) Πλάτωνος.

Çeviri: *Platon'un torunu, Hermaios'un oğlu Marcus Aurelius Lukius'un agonun epimeletesliğini yaptığı sırada, rahip Marcus Aurelius Heliodotes II'nin proboulosluğu zamanında, Otanes'in kızı Aurelia Ge'nin ünseverliği dolayısıyla Medias aracılığı ile 5. kutlanan agonda yaşam boyu Asklepius rahibi Marcus Aurelius Varianus Medianus Perikles çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazanarak taçlandırıldı.*

411 Aurelia Ge'nin themisi 12. Kutlama: Marcus Aurelius Thoas

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: P 3 binasının kuzeyinde ön yüzünde bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 74, no. 160.

Ölçüler: Yük. 1.44 m.; Gen. 0.56:0.76 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

Μᾶρ(κος) Αὐρ(ἡλῖος) Θόας, υἱὸς Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου)]
 Μίδου Θόαντος,
 νεικήσας θέμιν παί-
 δων πάλην ἀχθεῖ-
 5 σαν τὸ ιβ' ἐκ φιλοτει-
 μίας Αὐρ(ηλίας) Γῆς Οτανου

ἐπὶ τῷ γενομένῳ
 αὐτῆς υἱῷ Μιδία
 τῷ καὶ Περικλεῖ,
 10 προ(βούλου) [ί(ερέως)] Μάρ(κου) Αὐρ(ηλίου) Ἄρτεμω-
 νος τοῦ καὶ Ἡρα-
 κλέωνος.

Çeviri: *Rahip Marcus Aurelius Artemon namı diğer Herakleon'un probouloşluğu zamanında, Otanes kızı Aurelia Ge'nin ün severliği dolayısıyla, onun oğlu Midias namı diğer Perikles aracılığıyla 12. düzenlenen themiste, Thoas'ın torunu, Marcus Aurelius Midas'ın oğlu Marcus Aurelius Thoas çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

412 Hermaios tarafından miras bırakılan yarışma: Marcus Aurelius Padamourianus Konon

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Osbarai porticosunun (L 2) batısında bulunmuş.

Yayım yeri: TAM III, s. 76, no. 165.

Ölçüler: Yük. 1.59 m.; Gen. 0.52:0.58 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

Μ(ἄρκος) Αὐρ(ήλιος) Παδαμουρι-
 ανὸς Κόνων,
 υἱὸς Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου) Πα-
 δαμουριανοῦ
 5 Οπλητος, υἱοῦ
 Ἐρμαίου Οβριμο-
 του, στεφθεῖς
 παίδων πάλην
 ἀγῶνος τοῦ κα-
 10 ταλειφθέντος
 ὑπὸ Ἐρμαίου ἐπὶ
 Θεοδώρῳ, τῷ υἱῷ, προ(βούλου) Μ(άρκου)
 Αὐρ(ηλίου) Περικλιανοῦ Διοτεΐμου.

Çeviri: *Marcus Aurelius Periklios Dioteimos'un probouloşluğu sırasında, Hermaios tarafından bırakılan, oğlu Teodoros aracılığıyla (kutlanan) agonda, Obrimotes oğlu Hermaios'un oğlu Marcus Aurelius Padamourianus Oples'in oğlu Marcus Aurelius Padamouria-nus Konon çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasında taçlandırıldı.*

413 Marcus Aurelius Hermaios tarafından miras bırakılmış themisi: Marcus Aurelius Mousaios

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: B kapısından L 5 porticosuna giden yolun güney batı köşesinden kuzeyine giden yolun yakınında bulunmuş.

Yayım yeri: TAM III, s. 78, no. 169.

Ölçüler: Yük. 1.36 m.; Gen. 0.45:0.58 m.; Harf yük. 0.035-0.03 m.

Tarih: İS. 212 yılı sonrası.

[M(ἄρκος) Αὐρ(ἡλῖος) Μουσ[αῖος],
 [υῖ]ός Μ(ἄρκου) Αὐρ(ἡλίου) [Παδα]-
 [μου]ριανοῦ Πολ[έ]-
 [μω]νος, νεικήσ[ας]
 5 [παί]δων πάλη θ[έμιν]
 [καταλε]ῖφθεῖσαν [ὑπὸ]
 [Μ(ἄρκου) Αὐρ(ἡλίου) Ἐρ]μαίου Π[ροπλί]-
 [ου Αἰλίου]υ Πλάτω[νος ἐ]-
 [πὶ Μ(ἄρκω) Αὐρ(ἡλίω) Θεοδ[ώρω, τῶ]
 10 [υῖῶ], ἀγωνοθ[ετοῦν]-
 [τος ἱερ]ξέως Μ(ἄρκου) Αὐρ(ἡλίου) [Πλά]-
 [τωνος δ]ῖς Ποπλί[ου Αἰ]-
 [λίου Πλά]τωνο[ς, προ]-
 [βούλου] Μάρ(κου) Αὐρ(ἡλίου) Αρ-
 15 [τειμου Δι]ογέ[νους].

Çeviri: Diogenes'in oğlu, Marcus Aurelius Arteimas'in proboulosluğu zamanında, Puplius Ailius Platon'un torunu Marcus Aurelius Platon II'nin agonotheslik yaptığı sırada, Puplius Ailius Platon'un oğlu Marcus Aurelius Hermaios tarafından bırakılmış, onun oğlu Marcus Aurelius Theodoros aracılığıyla (kutlanan) themiste, Marcus Aurelius Padamourianos Polemon'un oğlu Marcus Aurelius Mousaios çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.

414 Hermaios themisi 2. Kutlama: Marcus Aurelius Moles

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: No. 385 ile birlikte I Gymnasium'unun orta kısmında sonradan duvar taşı olarak kullanılmış.

Yayım yeri: TAM III, s. 77, no. 167.

Ölçüler: Yük. 1.13 m.; Gen. 0.53 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih: İS. 212 yılından sonra.

Μ(ᾶρκος) Αὐρ(ήλιος) Μολης, υἱὸς
 ἰ(ερέως) Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου) Οπλεους
 Μο(λεους), νεικήσας θέμιν
 παίδων πάλη τήν
 5 ἀκθεῖσαν τὸ β'
 ἐκ φιλοτεμίας Μ(άρκου)
 Αὐρ(ηλίου) Ἑρμ[αίου Ποπλίου]
 Αἰλί[ο]υ [Πλάτωνος υἱ]-
 πὲρ Μ(άρκου) [Αὐρ(ηλίου) Ἑρ(μαίου) τοῦ καὶ]
 10 Θε[οδώρου, τοῦ υἱοῦ],
 [πρ(οβούλου) ----]
 [-----].

Çeviri: ...'nin probouloşluğu sırasında, Puplius Ailius Platon'un oğlu Marus Aurelius Hermaios'un ün severliğinden dolayı, oğlu Marcus Aurelius Hermaios namı diğer Theodoros'un aracılığıyla 2. kutlanan themiste Moles'in torunu, rahip Marcus Aurelius Oples'in oğlu Marcus Aurelius Moles çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.

415 Hermaios'un ünseverliğinden düzenlenen themis: Marcus Aurelius Meidianus Platonianus Varus

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda O 42'de bulunmuş.

Yayım yeri: CIG 4366 h (Schönborn); TAM III, s. 80, no. 175.

Ölçüler: Yük. 1.35 m.; Gen. 0.70:0.68 m.; Harf yük. str. 1 ve 3-13'de 0.05 m., str. 2'de 0.035 m.

Tarih:

Μᾶρ(κος) Α[ὐ]ρ(ήλιος) Μειδιανὸς
 Πλατωνιανὸς
 Οὐᾶρος, νεική-
 σας θέμιν ἀνδρῶν
 5 πάλη ἀκθεῖσαν
 ἐκ φιλοτεμί-
 ας Ἑρ(μαίου) Ἑρμολάου,
 ἀγωνοθετούν-
 των τῶν περὶ Μᾶρ(κον)
 10 Αὐρ(ήλιον) Κράτερον Ἑρ(μαίου)

Ἑρμολάου, προ-
βούλου ἰ(ερέως) Μάρ(κου) Αὐρ(ηλίου)

Μολητος Πιλλακοου.

Çeviri: *Pillakoas 'in oğlu rahip Marcus Aurelius Moles 'in proboulosluğu zamanında Marcus Aurelius Krateros ve Hermolaos oğlu Hermaios 'un agonotheslik yaptığı sırada, Hermolaos oğlu Hermaios 'un ün severliğinden dolayı kutlanan themiste Marcus Aurelius Meidianus Platonianus Varus yetişkin erkekler kategorisindeki güreşi kazandı.*

416 Apollonius'un ünseverliğinden kutlanan themis: Marcus Aurelius Oplesianus namı diğer Arkhigenes

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: I Gymnasimu'nun orta kısmında bulunmuş.

Yayım yeri: TAM III, s. 78, no. 171.

Ölçüler: Yük. 1.18 m.; Gen. 0.62:0.64 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

Μᾶ(ρκος) Αὐ(ρήλιος) Οπλεσιανὸς ὁ καὶ

Ἄρχιγένης, υἱὸς ἰ(ερέως)

Αὐ(ρηλίου) Οπλωνιανοῦ

Πλάτωνος, νεική-

5 σας θέμιν ἀνδρῶν

πάλη ἀχθεῖσαν ἐκ φι-

λοτειμίας Ἄπολλωνί-

ου Σιμωνίδου.

Γυμνάσι(ον).

Çeviri: *Simonides 'in oğlu Apollonius 'un ün severliğinden dolayı kutlanan themiste rahip Aurelius Oplonianus Platon 'un oğlu Marcus Aurelius Oplesianus namı diğer Arkhigenes yetişkin erkekler kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

417 Moles II'nin ün severliğinden düzenlenen themisin 3. Kutlaması: Khares

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda O 40'da bulunmuş.

Yayım yeri: TAM III, s. 85, no. 194.

Ölçüler: Yük. 1.17 m., Gen. 0.60:0.54 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

ἰ(ερεὺς) Κουρήτων διὰ βίου καὶ ἰ-

εροφάντης Χάρης Ἐ-

πικράτους τοῦ καὶ

Πλουτάρχου Βίωνος,

- 5 νεικήσας θέμιν παί-
δων πάλη τήν ἀχθεῖ-
σαν τὸ γ ἐκ φιλοτει-
μίας Μολεους β Ἐρ(μαίου) Μο(λεους) Ο-
πλεους ὑπὲρ Ἐρμαί-
10 ου, τοῦ υἱοῦ, προ(βούλου) Ἀπολ-
λωνίου Στράβωνος Ἄ-
πολλωνίου.

Çeviri: *Apollonius oğlu Strabon'un oğlu Apollonius'un proboulosluğu zamanında, Oples oğlu Moles oğlu Hermaios oğlu Moles II'nin ün severliğinden dolayı, oğlu Hermaios aracılığıyla 3. kutlanan themiste, Bion oğlu Epikrates'in namı diğer Ploutarkhos'un oğlu, yaşam boyu Kouretes rahibi ve hierophantes Khares çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

418 Moles II'nin ün severliğinden düzenlenen themisin 7. Kutlaması: Marcus Aurelius ...

Tanım: Dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: L 5 porticosunda bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 86, no. 196.

Ölçüler: Yük. 1.01 m.; Gen. 0.47:0.50 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

- [M(ἄρκος) Ἀὐρ(ἡλῖος) - - - - -],
υἱὸς [M(ἄρκου) Ἀ]ὐρ(ηλίου) [Φιλίπ(?)]-
που β', νεική-
σας θέμιν παί-
5 δων πάλην, ἀ-
χθεῖσαν τὸ ζ' ἐκ
φιλοτειμίας
Μολεους β' Ἐρ(μαίου) Μ[ο(λεους)]
[Ο]πλεους ὑπὲρ
10 [Ἐρ(μαίου)], τοῦ υἱοῦ,
προ(οβούλου) ἰ(ερέως) Μ(ἄρκου)] Ἀ[ὐ]ρ(ηλίου) Μολ[ε]-
[ους Πιλλ]ακοῦ[υ].

Çeviri: *Pillakoas'in oğlu rahip Marcus Aurelius Moles'in proboulosluğu zamanında, Oples oğlu Moles oğlu Hermaios oğlu Moles II'nin ünseverliğinden dolayı oğlu Hermaios aracılığıyla 7. kez kutlanan themiste, Marcus Aurelius Philippos II'nin oğlu Marcus Aurelius ... çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazandı.*

419 *Galibiyet listesi*

Tanım: Duvar taşı.

Buluntu yeri: O 2 Odeumunda kuzey duvarında bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 87, no. 199.

Ölçüler: Yük. 0.50 m.; Harf yük. 0.05-0.06 m.

Tarih:

- I Ἐρμαῖος | [--- Ἐρ]-
μαίου Πιατ | [ηραβιος]
νεώτερο | [ος πρω]-
τοβόλω. |
- II Πιατηραβι[ς]
Πιατηραβιο[ς]
τοῦ καὶ Πιλ-
λακοῦ ἀβόλω.
- III [Σ] | αταξ Οπ[λε] | ους
[Π] | ιλλακοῦ Σ | ατου
| παντιβόλω.
- IV Ο | πλης Ἐρμ | αίου
| Οπλεους |
μ | ειρὸν δρόμ | ον.
- V Σατ | ας Οπλεου | ς
τοῦ | Πιλλακοῦ |
μέ | γαν δρόμον. |
- VI Οταν | εις Παμοσ | σελιος |
τοῦ | Οβριμοτου |
| όπλείτην. |
- VII Σα[. . . . .] | --
το | ὕ Πιλλακο[ο | υ]
| μέγαν δρόμ | [ον].
- VIII | [. . . . .] | [. . . . .] |
| Οσβαρου | [Ο]βριμοτου | Στραβωνος |
| [π]άλημ. |

IX [Perierunt versus 3-4.]

Çeviri:

I Piaterabis oğlu Hermaios 'un oğlu ... genç Hermaios πρωτοβόλω.

II Piaterabis namı diğer Pillakoas 'ın oğlu Piaterabis ἀβόλω.

III Satas oğlu Pillakoas oğlu Oples oğlu Satas παντιβόλω.

IV Oples oğlu Hermaios oğlu Oples küçük dromos koşusunu (kazandı).

V Pillakoas oğlu Oples oğlu Satas büyük dromos koşusunu (kazandı).

VI Oprimotes oğlu Pamosseis oğlu Otaneis silahlı koşuyu (kazandı).

VII Pillakoas oğlu ..... Sa.... Büyük dromos koşusunu (kazandı).

VIII Strabon oğlu Oprimotes oğlu Osbaras oğlu ... güreşi (kazandı).

420 *Gymnik Yarışma*

Tanım: Dikdörtgen duvar taşı.

Buluntu yeri: L 1 Attalos stoasının güneyinde duvarın altında duruyor, güney dış duvarından düşmüş.

Yayın yeri: TAM III, s. 88-89, no. 204.

Ölçüler: Yük. 0.255 m.; Gen. 0.99 m.; Kal. 0.57 m.; Harf yük. 0.04 m.

Tarih:

Παιδονομοῦτος Ἑρμαί[ου]

Οπλωνος καὶ ἀγῶνας ἄγ[οντος]

γυμνικοὺς οἶδε ἐνίκησαν.

Çeviri: *Oplon oğlu Hermaios'un paidonomosluk yaptığı sırada, gymnik yarışmaları kazandılar.*

421 *Yaşlılarına Karşı Düzenlenen Mızrak Yarışı: Piaterabis*

Tanım: Dikdörtgen duvar taşı.

Buluntu yeri: L 1 Attalos porticosunun güney dış duvarının önünde, sıra halinde bulunmuş. Bu sıranın güneydeki 6. yazıtıdır (bk. TAM III, fig. 10 f).

Yayın yeri: TAM III, s. 89, no. 206.

Ölçüler: Yük. 0.33 m.; Gen. 1.18 m.; Kal. 0.60 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

Πιατηραβις Πιατηραβιος Πα-

μοσαλλιος Πιλλακοου,

νεικήσας τοὺς καθ' ἡλικίαν

ἄλματι.

Çeviri: *Pillakoas'ın oğlu Pamosallis'in torunu, Piaterabis'in oğlu Piaterabis yaşlılarına karşı mızrak yarışını kazandı.*

422 Yaşıtlarına Karşı Düzenlenen Pankration Yarışı: Orthagoras

Tanım: Dikdörtgen duvar taşı.

Buluntu yeri: L 1 Attalos porticosunun güney dış duvarının önünde, sıra halinde bulunmuş. Bu sıranın güneydeki ikinci yazıtıdır (bk. TAM III, fig. 10 b).

Yayın yeri: TAM III, s. 88, no. 203.

Ölçüler: Yük. 0.33 m.; Gen. 0.73 m.; Kal. 0.55 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

Ὀρθαγόρας Πανκράτους,
νικήσας τοὺς καθ' ἡλι-
κίαν πανκράτιον.

Çeviri: *Pankrates'in oğlu Orthagoras, yaşıtlarına karşı pankration müsabakasını kazandı.*

423 Yaşıtlarına Karşı Düzenlenen diaulos Yarışı: Kendeas

Tanım: Dikdörtgen duvar taşı.

Buluntu yeri: L 1 Attalos porticosunun güneyden ilk odasında bulunmuş.

Yayın yeri: TAM III, s. 90, no. 209.

Ölçüler: Yük. 0.36 m.; Gen. 0.59 m.; Kal. 0.34 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

Κενδεας Κενδε[ου]
Σατου Ἑρμαίου, [νει]-
κήσας τοὺς καθ' [ή]-
λικίαν διάυλον.

Çeviri: *Hermaios'un oğlu Satas'in torunu, Kendeas'in oğlu Kendeas yaşıtlarına karşı diaulos koşusunu kazandı.*

424 Yaşıtlarına Karşı Düzenlenen Pankration Yarışı: Kendeas

Tanım: Dikdörtgen duvar taşı.

Buluntu yeri: L 1 Attalos porticosunun güney dış duvarının önünde, sıra halinde bulunmuş. Bu sıranın güneydeki 5. yazıtıdır (bk. TAM III, fig. 10 e).

Yayın yeri: TAM III, s. 89, no. 205.

Ölçüler: Yük. 0.33 m.; Gen. 1.15 m.; Kal. 0.55 m.

Tarih:

Κενδεας Σατου
Κενδεου, νικήσας
τοὺς καθ' ἡλικίαν
πανκράτιον.

Çeviri: *Kendeas'in torunu Satas'in oğlu Kendeas, yaşıtlarına karşı pankrationu kazandı.*

425 Yaşıtlarına Karşı Düzenlenen Pankration Yarışı: Hermaios

Tanım: Dikdörtgen duvar taşı.

Buluntu yeri: Petersen L 1 Attalos stoasının içinde, güney köşesinden kuzeye doğru yak. 15 m. batısındaki orta duvarda buldu.

Yayım yeri: TAM III, s. 90, no. 210.

Ölçüler: Yük. 0.30 m.; Gen. 0.78 m.; Harf yük. verilmemiş.

Tarih:

[Ἐρ]μαῖος Τροκονδου

[Ἐρ]μαίου Κοῖα, νεική-

<σα>ς τοὺς καθ' ἡλικία[v]

πανκράτιον.

Çeviri: *Koias'in oğlu Hermaios'un torunu, Trokondas'in oğlu Hermaios yaşıtlarına karşı pankrationu kazandı.*

426 Yaşıtlarına Karşı Düzenlenen Güreş Yarışı: Arsamotes

Tanım: Dikdörtgen duvar taşı.

Buluntu yeri: L 1 Attalos porticosunun güney dış duvarının önünde, sıra halinde bulunmuş. Bu sıranın güneydeki ilk yazıtıdır (bk. TAM III, fig. 10 a).

Yayım yeri: TAM III, s. 88, no. 202.

Ölçüler: Yük. 0.33 m.; Gen. 1.08 m.; Kal. 0.29 m.; Harf yük. 0.025 m.

Tarih:

Αρσαμοτης Αρσαμοτου Ἐρμαίου

Τροκονδου Αρσαμοτου, νικήσας

τοὺς καθ' ἡλικίαν πάληι.

Çeviri: *Arsamotes oğlu Trokondas oğlu Hermaios'un torunu, Arsamotes'in oğlu Arsamotes, yaşıtlarına karşı güreş müsabakasını kazandı.*

427 Yaşıtlarına Karşı Düzenlenen Meşale Koşusu Yarışı: Satas

Tanım: Dikdörtgen duvar taşı.

Buluntu yeri: L 1 Attalos stoasının güney köşesindeki duvarda bulunmuş, 7. sıradaki yazıt.

Yayım yeri: TAM III, s. 89, no. 208.

Ölçüler: Yük. 0.37 m.; Gen. 0.65 m.; Kal. 0.62 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

Σατας Κενδεου

Σατου, νεικήσας

τοὺς καθ' ἡλικίαν

λαμπάδι.

Çeviri: *Satas'in torunu, Kendeas'in oğlu Satas yaşıtlarına karşı meşale yarışını kazandı.*

Thyateira**428 Tyrinneion yarışması: Aurelius Pamphoros****Tanım:** Mermer kaide.**Buluntu yeri:** Akhisar'da Hergele Çeşme'de bulunmuş.**Yayın yeri:** TAM V.2, no. 1011**Ölçüler:** Yük. 1.02 m.; Gen. 0.495 m.; Harf yük. 0.018 – 0.026 m.**Tarih:**

ἀγαθῆι τύχηι.

Αὐρ. Πάμφορον Εὐ-

τυχιανοῦ Θυατει-

ρηνὸν [νικ]ήσαν-

5 τα πάλην] τὸν ἀ-

γῶνα τῶ[ν Τ]υρριμνεί-

ων.

ὑπὸ ἐπ[ιστά]την Αὐρ. Ἀττι-

κὸν Ζωσίμου.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Tyrinneia yarışmasında güreşi kazanan, Eutykhianos'un oğlu Thyateiralı Aurelius Pamphoros'un (heykeli), Zosimos oğlu Aurelius Atticus'un başkanlığı sırasında.*

Verbe (Yelten)**429 Lucius'un ünseverliğinden 8 yılda bir düzenlenen themis ilk kutlaması: Aurelius Demetrianus Peritasis ve Aurelius Antonius****Tanım:****Buluntu yeri:****Yayın yeri:** ABSA 1909/10:117,10**Ölçüler:****Tarih:**

ἀγῶνα θέμιδος

ἐννεαετηρικὸν

ἀχθέντα πρῶτον

ἀρχῆς Λ. Βάσσου Κού[ου(?)]

5 Μάγνου,

ὑπὸ Αὐρ. Σταδianoῦ

Ἐρμαίου

- ἐκ φιλοτιμίας τοῦ γεν[ο]-
 μένου ἀδελφοῦ
 10 Λουκίου
 Αὐρ. Δημητριάδης Περ[ί]-
 τασίς
 καὶ Αὐρ. Ἀντώνιος υἱό[ς]
 [Λ]ουκίου Ἀμαράντου
 15 νεικήσαντες
 παίδων πάλην ἐνδόξω[ς]
 καὶ
 συσπεφθέντες.

Çeviri: *Kardeşi Lucius'un ünseverliğinden Aurelius Stadianus Hermaios tarafından Lucius Bassus Quas Magnus'un başkanlığında 8 yılda bir düzenlenen themisin ilk kutlamasında, Aurelius Demetrianus Peritasis ve Lucius Amarantos'un oğlu Aurelius Antonius çocuklar kategorisi güreş müsabakasını şanlı bir şekilde kazandı ve birlikte taçlandırıldılar.*

430 Severeia Aleksandreia Herakleia Eusebeia Euthykheia Themisi: Aurelius Titianus Marcus ve Aurelius Labeon

Tanım:

Buluntu yeri: Verbe.

Yayın yeri: ABSA 1909/10:120,15

Ölçüler:

Tarih: İS. 222 – 235 yılları

- Σεουήρειον [[Ἀλεξάνδρειο]ν] Ἡράκλειον
 Εὐσέβειον Εὐτύχειον ἀγῶνα θε-
 μιδος ἀχθέντα ὑπὸ ἀγωνοθέτ[ου]
 καὶ ἀρχιερασαμένου καὶ ἱερέως διὰ βίο[υ]
 5 ἐπιφανεστάτου θεοῦ Ἡρακλέως Α[ὐ]-
 ρ. Οὐειβίου Πετρωνιανοῦ Λουκίο[υ]
 ἐξ ὑποσχέσεως ἐκ τῶν ιδίω[ν]
 Αὐρ. Τιτιανὸς Μάρκος καὶ Αὐ[ρ.]
 Λαβέων υἱὸς Λαβέωνος Μάρκο[υ]
 10 Γαίου Λαβέωνος νεικήσα[ν]-
 τες πανκράτιν ἐνδόξως.

Çeviri: *Bizzat kendi servetinden verdiği söz üzerine, agonothes, baş rahip ve yaşam boyu en göze çarpan tanrı Herakles'in rahibi Aurelius Vivius Petronianus Lucius tarafından*

düzenlenmiş olan Severeion Aleksandreion Herakleion Eusebeion Euthykheion themisinde Aurelius Titianus Marcus ve Gaius Labeon oğlu Labeon Marcus oğlu Aureliun Labeon şanlı bir şekilde pankration müsabakasını kazandılar.

431 Severeia Themisi: Aurelius Vivius Longinianus Lucis ve Aurelius Quīntus

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayın yeri: ABSA 1910/11:209,6

Ölçüler:

Tarih:

Σεβείριον ἀγῶνα θέ-
μιδος ἀχθέντα ὑπ[ὸ]
Αὐρ. Κορτίου Ἀν[τ]ο-
νιανοῦ Μάρκου, δι-
5 μιουργοῦ πρώτου
καὶ ἀγωνοθέτου ἐ-
κ τῶν ιδίων, Αὐρ. Ο[ὕε]-
[ί]βιος Λογγεινιανὸς
Λούκις καὶ Αὐρ. Κο-
10 ἴντος υἱὸς Μάρκου
Πετρωνίου, νεική-
σαντες πάλην ἐν-
δόξως.

Çeviri: *Bizzat kendi servetinden agonothes ve ilk demiourgos Aurelius Kortius Antonianus Marcus tarafından düzenlenmiş olan Severia themisinde Aurelius Vivius Longinianus Lucis ve Marcus Petronius'un oğlu Aurelius Quīntus güreş müsabakasını şanlı bir şekilde kazandılar.*

III. Disiplinlerine Göre Diğer Sporcular

Pankration

432 Aleksandreia Troas: Marcus Paulinus Aelius Aurelius

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayın yeri: CIG 3582; Le Bas and Waddington 1870, no. 1036

Ölçüler:

Tarih: İS. 3. yy.

Μάρκος Παυλινὸς Αελίος Αυρελιος
[λίου] Ἀγαθόποδος Ὀθονιακοῦ, ὑὸς δὲ Αὐρηλίου

Παυλείνου, τοῦ καὶ γενομένου παγκρατιαστοῦ, οὗ
 καὶ ἐν τῷ Σμινθείῳ ἔστηκεν ἀνδρείας καὶ ἐνθάδε ἐν τῷ
 5 Ἀσκληπείῳ, ἔθηκα τὴν σορὸν ἐμαυτῷ καὶ τῷ γλυκυτάτῳ μου
 πατρὶ τῷ προγεγραμμένῳ Αὐρηλίῳ Παυλείνῳ καὶ τοῖς ἐκ τοῦ
 γένους μου· εἰ δέ τις τολμήσῃ ἀνοιῖξαι ταύτην τὴν σορὸν καὶ νε-
 κρὸν ἀλλότριον ἢ ὅστέα τινὸς ἐν καταθέσθαι, δώσει προστεῖ
 μου τῇ Τρωαδέων πόλει (δην.) βφ καὶ τῷ ἱερωτάτῳ ταμείῳ (δην.) βφ

Çeviri: *Agathorou Othoniakos'un..., Aurelius Paulinus'un da oğlu, pankratiastçı olan Marcus Paulinus Aelius Aurelius, ki o Smintheion'da ve burada Asklepion'da mertçe (heykeli) yerleştirildi, bu mezarı bizzat kendim, önceden yazılmış olan en tatlı babam Aurelius Paulinus ve benim soyumdan olanlar için yaptırım. Şayet herhangi biri bu mezarı açmaya ve bir başkasına ait cesedi ya da kemikleri gömmeye girişirse, Troaslıların kentine 2500 denar ve en kutsal kasaya 2500 denar ödesin!*

433 *Kyme: Apollonios namı diğer Leukanos*

Tanım: Beyaz mermerden heykel kaidesi.

Buluntu yeri: Kyme. Bu taş Menemen'den gelmiş. Şimdi British Museum'da.

Yayım yeri: CIG 6883; Engelmann 1976, s. 73-4, no. 24.

Ölçüler: Yük. 1.43 m.; Gen. 0.63 m.; Kal. 0.56 m.

Tarih: İS. 1. – 2. yy.

Ἀπολλώνιον β' τοῦ
 Ἑρμογένους, τὸν ἐπι-
 καλούμενον Λευκα-
 {κα}νόν, τὸν πατέρα Πε-
 5 ραίας τῆς μητρὸς
 τῆς Σωκράτους, νεῖ[κῆ]-
 σαντα το[ὺς κ]αθ' αὐτὸν
 νεανί[σκου]ς πάντας
 πανκράτιον, Σωκράτης
 10 ὁ ἀλε[ι]πτος ἀθλητῆς
 τὸν ἴδιον πάππον

Çeviri: *Sokrates'in annesi Peraia'nın babası, Hermagones oğlu Apollonios'un oğlu, kendi zamanında gençler kategorisindeki bütün pankration müsabakalarını kazanan Apollonios II Leukanos'u, yenilmez sporcu Sokrates bizzat kendi dedesini (onurlandırdı).*

434 *Kyzikos: Leonidas'in Mezar Yazıtı*

Tanım:

Buluntu yeri: Kepsut.

Yayım yeri: Schwertheim 1980, s. 219, no. 514.

Ölçüler:

Tarih: İS. 237 yılı.

Σῶμα πέτρος κατέ-
 [χ]ει τὸ Λεωνίδα
 σὺν γαμετῇ ἀγνῇ
 Ἀφροδισί[α]· ἄθλ[α]
 5 [δ]ὲ τοῦδε πανκρατ[ί]-
 ων κρατερῶν θέσ-
 πισε μοῖρα μ[ένειν].
 Σῆμα δὲ τεῦξε γο-
 νεύσι φίλοις Νει[κῶ]ν
 10 καὶ ἑαυτῷ Ἀμμιαν[ῆ]
 τε ἐρατῇ γαματῇ μνή-
 μης χάριν αἰεὶ
 Ἔτους τκβ'

Çeviri: *Bu taş Leonidas'ın vücudunu namuslu eşi Aphrodisias ile birlikte saklar. Güç pankrationların ödülleri ise kaderin beklediğini önceden haber verdi. Bu mezarı Neikonların sevgili ebeveynleri ve sevgili eşi Ammiane için anısı dolayısıyla yaptırdı. Yıl 322!*

435 Sardes: N.N.

Tanım: Mermer blok.

Buluntu yeri: Akropolis'in güney duvarına inşa edilmiş, zeminden yaklaşık 2.50 m. duvarın doğu bitimine doğru bulunmuş.

Yayım yeri: Buckler – Robinson 1932, s. 83, no. 78.

Ölçüler: Yük. 0.97 m.; Gen. 0.52 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

[ἀγαθῆ τ]ύχη·
 [. . . . .] Ἀ]πολλ[. . .]
 [. . . . .]ς, υἱὸς [. . .]
 [. . . . .]ου κ- Βηρ[α]-
 5 [νίας(?) Πτο]λεμαῖδος
 [. . . . .]κης, ἔγγο-
 [νος . . . Κα]πίτων[ο]ς

- [. . . . .ο]υ, ἀπόγο[νος]
 [γένους ὑ]πατικο[ῦ, ἀ]-
 10 [γωνοθέτης] κ- ἀθλοθ[έ]-
 [της τῶν] μεγάλων Χρυ-
 [σανθίν]ων ἀγώνων,
 [. . . . .] Ἰεροκαισαρέα
 [παῖδα] πανκρατιαστήν
 15 [ἐνδόξως] κ- φιλονείκως
 [καταθλήσ]αντα [σὺν κέ]
 [. . . . .] Ἄκυιλᾶ [τῶ]
 [συνπολε]ίτη κ- [φίλω(?)]

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! ...os ve Verania (?) Ptolemis'in oğlu ..., ... Capito'nun torunu, consul sınıfına ait bir soydan gelen, Büyük Khrysanthina yarışmalarının agonothetes ve athlothes Apoll..., şanlı ve rekabet için çok istekli bir şekilde, dostu ve hemşerisi Aquila ile talim yapmış olan, ... Hierokaisareali, çocuk pankratiast N.N.'yu (onurlandırdı).*

436 Smyrna: Lucius Septimius Aurelius Stephanos

Tanım: Muhtemelen bir kaide.

Buluntu yeri: Smyrna

Yayım yeri: Petzl, IvSmyrna II 1, 1987, s. 155, no. 666.

Ölçüler:

Tarih: İS. 214 – 215 yılları

ἀγαθῆι τύχηι·

ἡ πρώτη τῆς Ἀσίας κάλλει καὶ μεγέθει
 καὶ λαμπροτάτη καὶ μητρόπολις καὶ γ νεωκόρος
 τῶν Σεβαστῶν κατὰ τὰ δόγματα τῆς ἱερωτάτης
 συνκλήτου καὶ κόσμος τῆς Ἰωνίας Σμυρναίων
 πόλις

Λ(ούκιον) Σεπτίμ(ιον) Αὐρ(ήλιον) Στέφανον Θυατειρηγόν καὶ

Σμυρναῖον παγκρατιαστήν.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Asia'nın güzellik ve büyüklük bakımından birincisi ve en parlağı, metropolisi, en kutsal synkletos'un kararı uyarınca 3 kez Augustusların neokorosu, İonialıların kosmosu olan Smyrnalıların kenti, Thyateirali ve Smyrnalı pankratiastçı Lucius Septimius Aurelius Stephanos'u (onurlandırdı).*

437 Smyrna: Lucius Herennius Septimius Heliodoros

Tanım: Sarımsı mermerden kaide.

Buluntu yeri: Smyrna

Yayım yeri: Petzl 1987, s. 154, no. 665.

Ölçüler: Yük. 1.37 m.; Gen. 0.8 – 0.77 m.; Kal. max. 0.46 m.

Tarih: İS. 214 – 215 yılları

ἀγαθῆι τύχηι
 ἡ πρώτη τῆς Ἀσίας κάλλει καὶ μεγέθει καὶ λαμ-
 προτάτη καὶ μητρόπολις καὶ Γ νεωκόρος τῶν Σε-
 βαστῶν κατὰ τὰ δόγματα τῆς ἱερωτάτης συν-
 5 κλήτου καὶ κόσμος τῆς Ἰωνίας Σμυρ-
 ναίων πόλις
 Λ(ούκιον) Ἐρένν(ιον) Σεπτίμ(ιον)
 Ἡλιόδωρον Ἄντι-
 νοέα καὶ Σμυρ-
 10 ναῖον, πανκρατι-
 αστήν.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Asia'nın güzellikler ve büyüklük bakımından birincisi ve en parlağı, metropolisi, en kutsal synkletos'un kararı uyarınca 3 kez Augustusların neokorosu, İonialıların kosmosu olan Smyrnalıların kenti, Antionoealı ve Smyrnalı Lucius Herennius Septimius Heliodoros'u (onurlandırdı).*

438 Tyatheira: Kutsal Oyun Galipleri tarafından onurlandırma yazıtında heykelin dikimini üstlenen pankratiastçı Titus Flavius Diomedes

Tanım: Mermer kaide.

Buluntu yeri: Akhisar'da antik kent duvarında.

Yayım yeri: TAM V.2, no. 977 .

Ölçüler: Yük. 1.19 m.; Gen. 0.72 m.; Kal. 0.65 m.; Harf yük. 0.02 m.

Tarih:

ἀγαθῆι τύχηι.
 Κλαύδιον Ἰούλιον
 Πολύειδον Δημοσ-
 θένην οἱ ἀπὸ τῆς οἰ-
 5 κουμένης ἱερονεῖκαι
 καὶ ὁ σύνπας ξυστὸς
 ἐκ τῶν ἰδίων ἐτείμησεν
 ἐπιμεληθέντων τῆς

ἀναστάσεως Μ. Αὐρη-
 10 λίου Ἀθηνίωνος Ἀργεί-
 ου παραδόξου καὶ Τ.
 Φ<λ>. Διομήδους Σμυρναί-
 ου πανκκρατιαστοῦ πα-
 ραδόξου.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Tüm yerleşik dünyadan kutsal galipler ve tüm ksystos Claudius Iulius Polyeidus Demeosthenes'i bizzat kendi (servetlerinden) onurlandırdı, heykelin dikimini Argoslu muhteşem Marcus Aurelius Athenion ve Smyrnalı muhteşem pankratiastçı Titus Flavius Diomedes denetledi.*

439 Zindan Mağarası: Pankration Aurelius Dionysios

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayım yeri: Brixhe – Hodot 1988, s. 32-3, no. 8; (SEG 35, 1408); AE 1985, no. 797.

Ölçüler:

Tarih: İS. 2. – 3. yy.

ἀρχιερεὺς τοῦ Σεβαστοῦ κα[ὶ ἀγωναθῆ]-
 τῆς ἐκ τῶν ιδίων Μ. Αὐρ. Ἀβας ἔ[παρχος σπεί]-
 ρῆς, στρατευσάμενος ἐν τῇ Ἀ[. . . . .^{yak. 9} . . . . .]
 τὸν ἀνδριάντα Αὐρ. Διονυσί[ου . . . . .^{yak. 9} . . . . . νι]-
 κήσαντος πανκράτιον ἀγε[νείων . . .^{yak. 5} . . / vacat ?]
 ἀνέσ[τησεν].

Çeviri: *Augustus başrahibi ve bizzat kendi (servetinden) agonothes olan, derneğin yöneticisi, A... 'da askeri hizmette bulunmuş olan ... Marcus Aurelius Abas, sakalı yeni bitmiş delikanlılar kategorisinde pankrationu kazanmış olan Aurelius Dionysios ... 'un heykelini dikti.*

Boks

440 Aphrodisias: Polykhronios

Tanım: Büyük beyaz mermerden saklama kabı. Tek bir omzunda bir satır yazıt taşımakta.

Buluntu yeri: Aphrodisias.

Yayım yeri: Roueché 1993, no. 87

Ölçüler: Yük. 0.895 m.; Çap. 0.77 m.; Harf yük. 0.04 m.

Tarih: İS. 5. – 6. yy.

Πολυχρονίου πύκτου νομισμάτων δύο τρίτου

Çeviri: *Boksör Polykhronios'un, 2'de 1/3 nomismata.*

441 Aphrodisias: ...tonikes**Tanım:** Stadium'daki oturaklar.**Buluntu yeri:** Aphrodisias, stadium.**Yayın yeri:** Roueché 1993, 45. 33 AA**Ölçüler:** Harf yük. 0.06 – 0.07 m.**Tarih:** İS. 2. – 6. yy. arası[. .][.]N [.]τ[ο]νίκης π(*palm*)υ(κτοῦ) [.] A ν ο υ**Çeviri:** .....tonikes boksör**442 Ephesos: [Marcus Aurelius] Attalos****Tanım:** Kaide.**Buluntu yeri:** Ephesos**Yayın yeri:** Börker – Merkelbach 1980, no. 1898.**Ölçüler:****Tarih:** Roma Dönemi.

[ἀγ]αθῆ τύχη:

[Ἄ]τταλος ἀκροβάτης

[τῆς ἐπιφα]νεστάτης θεᾶς Ἀρτέμιδος

[Ἐ]φέσιος, πύκτης.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! ..... en aşikar tanrıça Artemis'in akrobatesi ..... Ephesoslu boksör Attalos...***443 Ephesos: Moiragenes****Tanım:** Moiragenes'in mezarı**Buluntu yeri:** Bilinmiyor**Yayın yeri:** Börker – Merkelbach 1980, s. 140, no. 1641**Ölçüler:****Tarih:** İS. 1. yy.

Μοιραγένης Μοιρα-

γένου τοῦ Μητρᾶ

ἀνήρ πύκτης

Çeviri: *Moiragenes'in oğlu, Metras'in eşi boksör Moiragenes.***Güreş****444 Attouda: Makarios****Tanım:****Buluntu yeri:** Attouda.**Yayın yeri:** CIG 3951

Ölçüler:**Tarih:**

ἡ πατρις

Μακάριον Μακαρίου

ἐνδόξως ἀγωνισά-

μενον καὶ νικήσαν-

[τα ἀνδρῶν] πάλην

Çeviri: *Vatan, şanlı bir şekilde çarpışan ve yetişkin erkeklerin güreşini kazanan, Markarios oğlu, Makarios'u (onurlandırdı).*

445 Didyma: Agathopous

Tanım: Mavimsi mermerden bir kaide.

Buluntu yeri: I. Papa Dimitru'nun evinin altında bulunmuş.

Yayım yeri: Rehm 1958, s. 140, no. 161.

Ölçüler: Yük. 1.20 m.; Gen. 0.382 m.; Kal. 0.81 m.; Harf yük. 0.036 m.

Tarih:

ἀγαθῆ τύχη

Ἀγαθόποδα Εὐ-

τύχους νεική-

σαντα παίδων

πάλην ἢ βουλῆ

[καὶ] ὁ δῆμος

Ϝ

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Çocukların güreşini kazanan, Eutykhes oğlu Agathopous'u danışma ve halk meclisi (onurlandırdı).*

446 Didyma: Tiberius Claudius Herakleides

Tanım: Mavimsi mermerden dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Tapınağın güneybatı köşesinde bulunmuş.

Yayım yeri: Rehm, Didyma II (1958), s. 142, no. 170.

Ölçüler: Yük. 0.70 m.; Gen. 0.52 m.; Kal. 0.42 m.; Harf yük. 0.032 m.

Tarih:

[ἀγα]θῆι τύχηι.

Τι(βέρειον) Κλ(αύδιον) Κυρεΐνα Ἡρα-

κλείδην νεικήσαν-

τα παίδων πάλην

ἡ βουλή καὶ ὁ δῆ-
μος

Ϻ

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Çocuklar kategorisindeki güreş müsabakasını kazanan Kyreinalı Tiberius Claudius Herakleides'i danışma ve halk meclisi onurlandırdı.*

447 Elaioussa-Sebaste: Marcus Aurelius Markianus

Tanım: Kalkerden kaide.

Buluntu yeri: Elaioussa – Sebaste'de agoradaki bazilikada yeniden kullanılmış.

Yayım yeri: AE 1999, s. 607 – 608, no. 1654.

Ölçüler: Yük. 1.45 m.; Gen. 0.55 m.; Kal. 0.58 m.; Harf yük. 0.003 – 0.004 m.

Tarih: Marcus Aurelius ve Lucius Verus zamanı.

Ἡ βουλή καὶ ὁ δῆμος
ἐτείμησαν Μάρκον
Αὐρήλιον Μαρκιανὸν
Ἰέρακος Σεβαστηνὸν
5 καὶ Ταρσέα καὶ Πομπηιοπολείτην
καὶ Διοκαιοσαρέα παῖδα
παλαιστήν, πολλάκις
ἀγωνισάμενον
ἐνδόξως [κ]αὶ νεικήσαντα
10 ἀνδρείας
[χ]άριν
[---]
Υ[---]ΑΙ γυμνασι[---]

Çeviri: *Danışma ve Halk Meclisi, Hierosebasta, Tarsos, Pompeiopolis, Diokaisareia vatandaşı çocuk güreşçi, sık sık parlak bir şekilde dövülmüş ve kazanmış olan yiğitliğinden dolayı Marcus Aurelius Marcianus'u onurlandırdı.*

448 Priene: Pythotimos'un oğlu Athenopolis

Tanım: Kaide.

Buluntu yeri: Priene.

Yayım yeri: Priene 268 IIIc, ZPE 1973, 95 – 97.

Ölçüler:

Tarih:

οὐκ ἀτελής μου ὁ [μό]χθος ἀείδεται ἀλλὰ σὺν αὐτῶ[ι]

κλεινὰ παλαισμοσύνας [ἄ]γαγόμεν ἄεθλα·
οἶδεν ὁ Φοιβείας μ' ἔδρας, θεός, οἶδ' Ἐπίδουρος
αἰπεινά, κροτάφο[ις] θαλ[λ]ὸν ὅτ' ἀμφεθέμαν.
πρῶτος δ' ἐκ [π]άτρ[ας] ἐ[λ]όμεν γέρας οὐ[χί] λειϊστὸν
υἱὸς Πυθοτίμου [τοῦν]ομ' Ἀθηνόπολις.

449 Smyrna: Marcus Claudius Castos

Tanım: Mavimsi mermerden levha.

Buluntu yeri: Smyrna, H1 kilisesinin önünde bulunmuş.

Yayım yeri: Petzl 1982, s. 197, no. 467

Ölçüler: Yük. 0.28 m.; Gen. 0.67 m.; Kal. 0.04 m.; Harf yük. 0.022 m.

Tarih:

Μάρκος Κλαύδιος Γαίου
υἱὸς Κολλείνα Κάστος,
παῖς παλαιστής

Çeviri: *Gaius'un oğlu çocuk güreşçi Marcus Claudius Castos.*

450 Stratonikeia: N.N.

Tanım: Beyaz mermerden, alt ve üst kısmı profilli, girlandlı yuvarlak altar. Üzerinde değişimli olarak boğa başları ve üzümler asılmış.

Buluntu yeri:

Yayım yeri: Şahin 1990, s. 14, no. 1328.

Ölçüler: Yük. 0.74 m.; Çap. 0.50 m.; Harf yük. 0.017 – 0.02 m.

Tarih:

ὁ πάντα Μούσαις καλλίνικος ἀρμόσας,
ὁ καὶ παλαιστρα ποικίλα κεκασμένος
ἐνταῦθα κεῖται τερπνὸν ἐκ γενιάδων
ἔαρ μαρανθεῖς· Βάσκανος γὰρ Αἴδας
ἐσθλοῖσι τάκων ὄμματ' ἄν τόσαν χάριν.

Çeviri: *Musalarla galibiyetin ünü birbirine geçer, çeşitli güreşlerde üstün gelen burada yatıyor... hoş baharı tüketerek. Zira kötü niyetli Hades asil gözlere böylesine ünü doğurur.*

451 Termessos: Aurelius Iulianus

Tanım: Kare sütun.

Buluntu yeri:

Yayım yeri: TAM III, s. 20, no. 31.

Ölçüler: Yük. 1.70 m; Gen. 0.45:0.54 m; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

Αὐρή[λιος]
 Ἰουλιαν[ός]
 Μηνογέν[ου, παλ]-
 αι[σ]τής, τὸ ἄγα[λ]-
 μα τῆ Τύ[χ]η τοῦ γ[υ]-
 μνασίου εὐξάμε-
 νος ἀνέθηκεν.

Çeviri: *Menogenes'in oğlu, güreşçi Aurelius Iulianus bu heykeli εὐξάμενος gymnasium'un Tykhe'sine adadı.*

452 Thyateira: Menandros

Tanım: Kaide.

Buluntu yeri: Akhisar'da Yunan okulunun duvarında bulunmuş.

Yayın yeri: TAM V.2, no. 1015

Ölçüler: Yük. 1.16 m.; Gen. 0.555 m.; Harf yük. 0.03 m.

Tarih:

τύχηι ἀγαθῆι.
 οἱ περὶ τὸν Ἡρακλέ-
 α τῶν πρώτων γυμνα-
 σίων νεανίσκοι καὶ
 5 κατὰ τὸ ἀρχαῖον τοῦ
 τρίτου Μένανδρον
 Παύλλου ἐνδόξως
 παλαίσαντα
 ἐτίμησαν.

Çeviri: *Hayırlı uğurlu olsun! Herakles'le ilişkili ilk gymnasiumun gençleri ve üçünün en eskileri uyarınca şanlı bir şekilde güreşmiş olan, Paullos'un oğlu, Menandros'u onurlandırdılar.*

Diaulos

453 Kyzikos: N.N.

Tanım: İki parçaya ayrılmış bir stel. Üst parça kaybolmuş. Yazıtın üzerindeki rölyefte sol tarafta iki adamın önünde oturan bir kadın görülmektedir.

Buluntu yeri: Manyas yakınındaki Yeniköy'de bulunmuş. Şu an Bursa Müzesi'nde, Env. No. 2012.

Yayın yeri: Schwertheim 1980, s. 228, no. 526.

Ölçüler: Yük. 0.68 m.; Gen. 0.60 m.; Kal. 0.12 m.; Harf yük. 0.02 m.

Tarih: İS. 2. – 3. yy.

Δέρκεο πένθοσ ἄπαυστον ἐ[μ]ῶν τοῖκέων, παροδειτα,
 λαϊνέαισι γλυφαῖσ γυῖα τυπωσαμένων·
 Μοῖρα γὰρ εἰς Αἴδην ἐτέων με κατέσχε δις ὀκτώ,
 ἀθλοφόρων σταδίων παῖδα διαυλοδόμον·
 τοῦ χάριν οἰκτρὰ πατήρ Νεικηφόροσ ἠδὲ τεκοῦσα
 Εὐτυχιανῆ πέμπει πένθιμά μοι δάκρυα.

Çeviri: *Ey yolcu, mermerden yontma işlerle elleri şekillendiren babalarımızın bitmeyen yasını gör! Zira Moira, stadyumların galiplerinden çocuklar kategorisinde diaulos koşucusu beni iki kez 8 yıl Hades 'de sakladı. Babam Neikophoros üzüntüsü dolayısıyla ve beni dünyaya getiren Eutykhiane benim için yaşlı gözyaşları gönderdi.*

Dromos

454 Synnada: Hippolytos

Tanım: Dokimeion mermerinden kaide.

Buluntu yeri: Şohut kasabası, bir çeşme binasında bulunmuş.

Yayın yeri: MAMA IV, s. 22, no. 68

Ölçüler: Yük. 0.86 m.; Gen. 0.42 m.; Harf yük. 0.0035 m.

Tarih: İS. 240 yılı

“εἷσ δρομόσ,
 εἷσ στέφανοσ,
 νίκησ κρίσισ
 ἀμφοτέροισιν
 5 ἔλλαχεν ἰστοα-
 χήσ, οὖνομα
 δ’ Ἴππόλυτοσ.”
 ταῦτα δὲ κηρύσ-
 σοντοσ ἀκού-
 10 εἰσ·
 Εὐαγροσ ἡμῶν
 στήσεν ἀγωνο-
 θέτησ εἰκόνα[σ]
 ἀμφοτέρων.

Çeviri: “Bir dromos, bir taş, galibiyetin kararı her ikisine eşit hızda vuku buldu, ismi ise Hippolytos.” Açıklayan kişiden (keryks) bunları işitiyorsun. Agonothetesimiz Euagros herikisinin heykelini diktirdi.

455 Sardes: Aurelius Agathias namı diğer Epikremnos

Tanım:

Buluntu yeri: Metin şu anda kayıp.

Yayın yeri: Buckler – Robinson 1932, s. 81, no. 76.

Ölçüler: Yük. 1.08 m.; Harf yük. 0.035 m.

Tarih:

[ἐπ]ὶ ἀγων[οθέτου]

[M.] Αὐρ. Ποπιλ[ίου]

[Βακ]χίου ἵππικου̃

[Αὐρ. ?] Ἀγαθίας ὁ [καί]

5 [Ἐπ]ίκορημος

[πρω̃]τος λαμπα[δηφο]-

[ρία]ς νεικήσας

δρομον.

Çeviri: *Atlı sınıfa ait Marcus Aurelius Popilius Bakkhios'un agonotheteslik yaptığı sırada, meşale taşıyanların birincisi [Aurelius(?)] Agathias namı diğer Epikremnos dromos koşusunu kazandı.*

Stadion

456 Attouda: Marcus Aurelius Apellas

Tanım: Profilli mermer kaide.

Buluntu yeri: Hisarköy, çeşme yakınında bulunmuş.

Yayın yeri: MAMA VI, s. 26-7, no. 73

Ölçüler: Yük. 0.88 m.; Gen. 0.435 m.; Kal. 0.435 m.; Harf yük. 0.0175 - 0.025 m.

Tarih:

[ή βου]λή και ὁ δῆμος ἐτείμησε[ν]

Μᾶρ. Αὐρ. Ἀπελλᾶν

Ἀδράστου Λόκρ[ου]

υἱὸν ἐνδόξως [ἀ]-

5 γωνισάμενον

παίδων στάδιο[ν·]

τὴν ἀνάστασιν

πυησαμένου

- τοῦ ἀνδριάντο[ς]
 10 Μ. Αὐρ. Ἀπελλᾶ Εὐτ[υ]-
 χίωνος, ἀνδρὸς ἀξι-
 ολόγου βουλευτοῦ
 καὶ γραμματέως το[ῦ]
 ἐγγόνου, καθὰ ὑπέσ-
 15 χετο τῇ πατρίδι.

Çeviri: *Danışma ve Halk Meclisi, çocukların stadion koşusunda şanlı bir şekilde mücadele etmiş olan, Adrastos Lokrus'un oğlu Marcus Aurelius Apellas'ı onurlandırdı. Heykelinin dikimini, grammateusların torunu, anılmaya değer bouleutes Marcus Aurelius Apellas Eutykhion üstlendi.*

Diğer

457 Kyme: Athlet Sokrates

Tanım: Beyaz mermerden heykel kaidesi.

Buluntu yeri: Kyme. Şuan British Museum'da.

Yayım yeri: Engelmann 1976, s. 75, no. 25.

Ölçüler: Yük. 1.20 m.; Gen. 0.56 m.; Kal. 0.60 m.

Tarih: İS.1. – 2.yy.

Περαίας παρθενικόν
 ἀνδριάντα θυγατρὸς
 Ἀπολλωνίου β' τοῦ Ἐρ-
 μογένους Σωκράτης
 ὁ ἄλειπτος ἀθλητῆς
 τῆς ἰδίας μητρὸς.

458 Kyzikos: Vettianus

Tanım:

Buluntu yeri:

Yayım yeri: CIG 3673

Ölçüler:

Tarih:

Βεττιανὸς Βεττίου Μει-
 λητοπολείτης κ(αὶ) Κυζικηνὸς
 κ(αὶ) Ἐφέσιος κ(αὶ) Εἰλιεὺς κ(αὶ) Θάσι-
 ος, παράδοξ<ο>ς κ(αὶ) ξυστάρχης

διὰ βίου, τῇ κυρίᾳ πατρί-
[δι τὸ]ν ἀν[δ]ρ[ο]γ[α]μίαντα.

6. YAZITLAR IŞIĞINDA ATLETİK YARIŞMALARLA İLGİLİ TERMİNOLOJİ

ἀγένοιοι : Müsabakalarda, çocuklar ile yetişkin erkekler arasındaki bir yaş grubudur. Çocukluktan yetişkinliğe geçişte “sakalı yeni bitmiş delikanlılar” olarak anlamlandırılabilir. Tam olarak yaş sınırlamaları bilinmediği için onlu yaşlarının son evresindeki delikanlılar anlaşılmalıdır.

Yazıt no. 7, 11, 15, 63, 64, 72, 74, 107, 128, 129, 140, 141, 152, 159, 161, 170, 182, 183, 191, 355 ve 439.

ἀγών : Atletik ve atlı yarışmalarda, “yarışma / müsabaka” anlamında kullanılan kelime. Detaylı bilgi için bkz. 2. Antik Dünya’da Yarışma Ruhü ve “Agon”.

Yazıt no. 1 str. 6 - 7 [ἔρ]οὺς ἰσ[ελα]στικοὺς ἀγῶνας; **Yazıt no. 2** str. 4 - 5 ἄλλοις [ἀγ]ῶνας ἱεροῦς; **Yazıt no. 10** str. 8 - 10 νεικήσαντι τοὺς ὑποτετ[α]γμένους ἀγῶνας; **Yazıt no. 11** A: str. 5 - 6 ἐπὶ τὸν ἀγῶνα] ταλαντιαῖ[ον, str. 11 τῶν ἐν κολωνεῖα Ἀντιοχεῖα ἀγῶνων, str. 14 - 15 [ἀ]νελέσθαι εὐτυχῶς τοσοῦτους ἀγῶ [ν]ας καὶ δοξάσαι καθ’ ἕκαστον ἀγῶνα; str. 33 - 34 διεπράξατο ἀχθῆναι τὸν ἔναγχος ἀγῶνα παρὰ τοῖς Ἀντιοχεῦσιν, B: str. 11 - 12 πλείστους ἄλλοις ἀγῶνας; **Yazıt no. 12** str. 10 - 11 ἄλλοις ἀγῶνας τοὺς ὑπογεγραμμένους; **Yazıt no. 14** str. 23 - 25 ἐν τοῖς φθάνουσιν ἀγῶσιν οἷς ἐκόσμησεν διαπρεπῶς, str. 27 ἐν τῷ τῶν Ὀλυμπίων ἀγῶνι; **Yazıt no. 24** str. 1 - 2 τὸν ἀγῶνα τῶν Σεβαστῶν Ῥωμαίων τὸν τ[ιθέ]μενον [ὑπὸ τ]οῦ κο[ινοῦ τ]ῆς Ἀσίας; str. 5 - 6 τὸν τιθέμενον ἀγῶνα ὑπὸ τῶν ἀπὸ τῆς οἰκουμένης ἱερονικῶν καὶ σ[τεφανιτῶν]; **Yazıt no. 29** str. 3 - 5 στεφανωθέντα τὸν τῶν Διδυμείων ἀγῶνα; **Yazıt no. 30** str. 10 - 12 τοὺς ἄλλοις ἅπαντας ἀγῶνας; **Yazıt no. 51** str. 8 - 9 πλείστους ἀγῶνας καὶ ἱεροῦς καὶ ἰσακτίους, str. 13 - 15 ἀγῶνας, οὓς δὲ τὰ μάλιστα ἐλπίζομενος, str. 16 - 17 ἐπὶ τοῦ ἐν Νεαπόλει ἀγῶνος; **Yazıt no. 57** str. 6 - 8 τοὺς ἑτέρους ἀγῶνας πάντας; **Yazıt no. 61** str. 10 - 11 τὸν ἀγῶνα τ[ῶν] Μαριανῶν νέω[ν] Ἰσθμίων; str. 13 ὁ ἀγῶν ἀνθ(υπάτω) Λολλιανῷ Αουίτω; **Yazıt no. 69** str. 3 ἑτέρους νικήσειν ἀγῶνας; **Yazıt no. 71** B str. 6 ἐν τῷ ἀγῶνι, C str. 4 ἑτέρους νικήσειν ἀγῶνα[ς]; **Yazıt no. 72** str. 2 τοὺς ὑπογεγραμμένου[ς] ἀγῶνας[·], str. 17 - 19 νεικήσαντα τοὺς ἐν Μακε[δο]νία ἀγῶνας ἀπαραδίσκευτον ἀπαρακόντιστον ἄλειπτον; **Yazıt no. 74** str. 16 ταλαντιαίους καὶ θεματικούς ἀνδρῶν ἀγ[ῶνας . .]; **Yazıt no. 80** str. 10 - 12 τὸν ἀγῶνα τῶν Ἀρτεμεισίων; **Yazıt no. 86** str. 7 [καὶ τοὺς ὑπογεγραμμένους] ἀγῶνας; **Yazıt no. 91** str. 2 - 3 [τὸν ἀγῶνα τῆς [πάλης] [τῶν] μεγάλων Μαριανῶν, str. 4 - 5 [ἔπετε]λέσθη ὁ ἀγῶν ἀνθ(υπατεύοντος) [Λολλια]νοῦ Αουίτου; **Yazıt no. 92** str 14 - 15 ἄλλοις πλείστους ἀγῶνας; **Yazıt no. 93** str. 1 - 2 ἀγῶνα τῶν Μ[αρι]ανῶν νέων Ἰσθμίων; **Yazıt no. 94** str. 11 - 13 τὸν ἀγῶ[να] τοῦ] πανκρατίου τῶν μ[εγάλων] Μαριανῶν [Ἰσθμίων], str 14 - 16 ἔπετε[λέσθη] ὁ ἀγῶν ἀνθ(υπατ[εύον]τος Λολλιανο[ῦ] Αουίτου; **Yazıt no. 95** str. 13 - 15 [ἔ]πετελέσθη ὁ ἀγῶν [ἀ]νθ(υπατ[εύον]τος Λολλιανο[ῦ] Αουίτου; **Yazıt no. 107** str. 7 ἀγῶνα καὶ Ἡράκλεια; **Yazıt no. 108** str. 11 - 12 νεικήσας ἀγῶνα[ς] τοὺς ὑπογεγραμμένους; **Yazıt no. 110** str. 7 - 8 νεικήσας τὸν ἀγῶνα; **Yazıt no. 120** B str. 11 τοὺς ἄλλοις ἀγῶνας πάντας, C 6 - 7 νεικήσας δὲ καὶ ἄλλοις ἀγῶνας πενταετηρικούς καὶ τριετηρικούς; **Yazıt no. 122** str. 4 - 5 νεικήσας ἀγῶνας · τοὺς ὑπογεγραμμένους; **Yazıt no. 124** τοὺς λοιποὺς ἀγῶνας; **Yazıt no. 130** str. 4 - 5 νεικήσας ἀγῶνας τοῦ[ς] [ὑπ]ογεγραμμένους; **Yazıt no. 134** str. 5 - 7 ἀγῶνα τῶν μεγάλων Τυχείων; **Yazıt no. 137** str. 1 - 2 γεγραμ[μένους] ἀγῶνας; **Yazıt no. 138** str. 11 τ[οῦ]ς [λοιποὺς] ἀγῶ[νας]; **Yazıt no. 142** str. 5 - 8 τὸν ἀγῶναν τῶν μεγάλων Ἡρακλείων; **Yazıt no. 143** str. 9 - 10 ἀγῶνα θέμεως Μεννεανῆς; **Yazıt no. 145** A str. 16 - 17 τὸν τιθέμενον ἀγῶνα ὑπὸ τῶν ἀπὸ τῆς οἰκουμένης ἱερο[ν]ικῶν καὶ στεφανιτῶν; **Yazıt no. 148** str. 6 - 7 ἐν τῇ] Ἀσία ἀγῶνας π[άντας], str. 8 - 10 τοὺς ἄλλοις] ἀγῶνας ἱεροῦς π[άντας] τοὺς πενθετηρ[ικ]οὺς καὶ τριετηρ[ικ]οὺς; **Yazıt no. 157** str. 8 - 10 τὸν ἀγῶνα τῶν μεγάλων Κασσειῶν κοινὰ Λυκίων; **Yazıt no. 159** B str. 5 - 6 τοὺς λοιποὺς ἱεροῦς [καὶ στεφανίτας ἀγῶ]νας ἐν τε Ἀ]σίαι καὶ Ἰ[ταλία] καὶ Ἑλλάδι; **Yazıt no. 160** str. 8 - 9 [ν]ικήσαντος ἱεροῦς εἰσε[λα]στικῶς ἀγῶνας δέκα; **Yazıt no. 161** str. 7 ἐπὶ τοὺς τῶν ἡγουμένων ἀγῶνας; **Yazıt no. 162**, str. 2 - 5 νικήσαντ[α] τὸν ὑπὸ τοῦ κοινῶ τῆς Ἀσί[ας] ἀγόμενον ἱερόν καὶ στεφανείτην ἀγ[ῶνα]; **Yazıt no. 166** str. 9 - 11 νεικήσαντα τὸν τῆς θεοῦ ἀγῶνα; **Yazıt no. 169** str. 9 - 11 νικήσας ἀγῶνας ἱεροῦς εἰσελαστικῶς μγ’ ; **Yazıt no. 170** str. 4 - 6 ξυστάρχης διὰ βίου [τῶν] μεγάλων ἀγῶνων Δείων Ἀ[λεί]ων Φιλαδελφείων, str. 10 - 11 νεικήσας τοὺς

υπογεγραμμένου[ς] ἀγῶνας; **Yazit no. 177** str. 13 ἀγῶνα [Κλαρεῖον]; **Yazit no. 178** str. 7 – 9 νεικήσαντα ἀγῶνα Κλάρειον; **Yazit no. 182** str. 2 – 3 νεικήσας ἱερούς εἰσελαστικούς ἀγῶνας; **Yazit no. 183** str. 6 – 7 νεικήσας τοὺς υπογεγραμμένους ἀγῶνας; **Yazit no. 185** str. 8 – 9 ἀγῶνας] ταλαντι[αίους]; **Yazit no. 186** str. 7 – 8 θεματικούς δὲ [ἀγ]ῶνας ὑπὲρ τοὺς ἑκατόν; **Yazit no. 187** str. 5 – 7 νεικήσας τοὺς υπογεγραμμένους ἀγῶνας ἱερούς; **Yazit no. 187** str. 7 – 8 νεικήσας ἱερούς ἀγῶνας ξς; **Yazit no. 189** str. 10 – 11 νεικήσας ἀγῶνάς τε τοὺς υπογεγραμμένους; **Yazit no. 195** τῶν μεγάλων Ἀδριανῶν Ὀλυμπίων [ἀγῶνα]; **Yazit no. 196** A str. 7 – 9 ἱερὸν [ἀ][γῶ]να εἰσελαστικὸν Αὐγούστ[ειον ἰσο]πύθιον, B str. 7 – 8 ἀγῶνων Αὐγουστειῶν Πυθίων; **Yazit no. 198** str. 3 – 4 ἀγῶνα Αὐγούστ[ει][ο]ν; **Yazit no. 200** str. 10 – 11 Σεβήρειον ἀγῶνα; **Yazit no. 201** str. 8 – 10 ἐν τῷ ὑπὸ αὐτῶν ἐπιτελουμένῳ ἐπινεικίῳ Σεβηρείῳ ἀγῶνι; **Yazit no. 222** str. 3 – 5 νεικήσας ἀγῶ[ν]ας ἱερούς τοὺς υπογεγραμμένους; **Yazit no. 223** str. 1 – 2 νεικήσας τοὺς ὑπο[γε][γ]ραμμένους ἱερούς ἀγῶνας; **Yazit no. 224** str. 1 – 3 νεικήσαντα τ[ὸν] ἱερὸν τὸν Σπαρτιάτη[ν] ἀγῶνα, 4 – 5 νεικήσαντα δὲ καὶ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα τῶν Ἀλείων; **Yazit no. 225** str. 10 – 11 τὸν ἱερὸν ἀγῶνα τῶν Ἡρακλείων; **Yazit no. 229** str. 1 – 2 τῶν αὐτοκρατόρων Ἐπ[ινεικ]εῖων τὸν ἀγῶνα; **Yazit no. 230** str. 11 – 12 ἀγῶνος Τυχείου Ἐπινεικίου; **Yazit no. 232** str. 9 – 10 ἀγῶνος Τυχείου Θέμιδι; **Yazit no. 238** str. 15 – 16 ἀγῶνα Μαξιμιάνειον; **Yazit no. 239** str. 14 – 16 ἀγῶν[α Μαξιμιάνειον ἢ π[ατρ]ῖς Θέμιδι; **Yazit no. 240** str. 15 – 17 ἀγῶνα Μαξιμιάνειον; **Yazit no. 241** str. 12 – 13 ἀγῶνα Μαξιμιάνειον; **Yazit no. 242** str. 12 – 13 ἀγῶνα Μαξιμιάνειον; **Yazit no. 243** str. 12 – 13 ἀγῶνα Μαξιμιάνειον Θέμιδι; **Yazit no. 245** str. 4 – 5 τῷ] ἐπιτελεσθέντι ἀγῶνι; **Yazit no. 246** str. 6 – 8 τῷ ἐπιτελεσθέντι ἀγῶνι; **Yazit no. 247** str. 3 – 4 τῷ [ἐπιτελεσ]θέντι ἀγῶνι; **Yazit no. 248** str. 5 – 6 τῷ ἐπιτελεσθέντι ἀγῶνι; **Yazit no. 249** str. 4 – 5 τῷ ἐπιτελεσθέντι ἀγῶνι; **Yazit no. 250** str. 5 – 6 τῷ ἐπιτελεσθέντι ἀγῶνι; **Yazit no. 251** str. 3 – 5 ἐν ἀγῶνι[τῆς] Ἀφροδισι[ῆ]ων Φιλημον[ί]ῳ; **Yazit no. 252** str. 9 – 11 τὸν ἐπιτελεσμένον ἀγῶνα Φιλημονίῳ, str. 31 – 32 νεικήσας καὶ τὸν ἀγῶνα; **Yazit no. 253** str. 4 – 6 τῶν μεγάλων πενταετηρικῶν Καισαρῶν ἀγῶνων; **Yazit no. 254** str. 8 – 10 νεικήσαντα ἀγῶνα Θέμιδα; **Yazit no. 262** str. 13 – 14 ἀγῶνα Νέ[α]; **Yazit no. 276** str. 1 – 5 ἀγῶν τοῦ ἀ[ξιολο]γωτάτου Μά[ρκου] Αὐρ. Τειμοθια[νοῦ] Καριστιανοῦ Φρόντωνος; **Yazit no. 277** str. 9 – 10 νεικήσας ἀγῶνα Θέμιδος τετραετηρικῆς; **Yazit no. 278** str. 12 – 14 νεικήσας ἀγῶ[ν]α Θέμιδος τετρ[α?]ετηρικῆς; **Yazit no. 288** str. 7 – 9 ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς γρ[α]μματείας; **Yazit no. 293** str. 5 – 6 ἀγῶνα πενταετη[ρικόν] Ἀρτεμείσιον; **Yazit no. 296** str. 8 – 9 ἐν τῷ ἐπιτελεσθέντι ἀγῶνι; **Yazit no. 297** str. 5 ἐν τῷ ἐπιτελεσθέντι ἀγῶνι; **Yazit no. 298** str. 6 – 7 ἐν τῷ ἐπιτελεσθέντι ἀγῶνι Θέμιδος; **Yazit no. 299** str. 6 – 7 ἐν τῷ ἐπιτελεσθέντι ἀγῶνι Θέμιδος γ'; **Yazit no. 302** str. 6 – 8 τοῦ πρώτως ἀχθέντος ἀγῶνος τετραετηρικοῦ κοινοῦ Λυκίων καλουμένου Ἀντιπατρείων; **Yazit no. 307** str. 10 – 12 τὸν ἀγῶνα τῶν νέων ΤΑανειῶν; **Yazit no. 329** str. 11 – 12 τοῦ γυμνικοῦ ἀγῶνος; **Yazit no. 330** str. 11 τοῦ γυμνικοῦ ἀγῶνος; **Yazit no. 333** str. 3 – 6 ἀγῶνος Σεο[υ]ηρείου Αὐγουστ[ε]ίου [Κ]απετωλείου; **Yazit no. 334** str. 2 – 4 ἀγῶνος Σεουηρείου Αὐγουστ[ε]ίου Καπετωλείου; **Yazit no. 335** str. 9 – 10 ἀγῶνος Αὐγουστ[ε]ίου Καπετωλείου; **Yazit no. 339** str. 5 – 6 τὸν ἀγῶ[να Παλλαδεῖου] Θέμιδος; **Yazit no. 344** str. 5 ἀγῶνα Ῥοδωνεῖον; **Yazit no. 349** str. 2 – 3 τὸν Ἀρτε[μ]είσιον ἀγῶνα; **Yazit no. 350** str. 3 – 5 τὸν ἀγῶ[να τῆς ζ'] Θέ[μ]ιδος Ἀρτε[μ]είσιον; **Yazit no. 351** str. 5 – 6 τὸν Ἀρτεμείσιον ἀγῶνα; **Yazit no. 353** str. 1 ἀγῶν[ος]; **Yazit no. 360** str. 5 – 6 ἀγῶνας Σεβαστείου Σολυμείους; **Yazit no. 361** ἀγῶνας Σεβαστείου Σολυμείους; **Yazit no. 362** str. 3 – 4 ἀγῶνας Σεβαστείου Σολυμείους; **Yazit no. 363** str. 2 – 5 στεφθεῖς ἀγῶνα παῖ δων ἀχθέντα τὸ α'; **Yazit no. 364** str. 6 – 7 νεικήσαντες ἀγῶ[να]; **Yazit no. 369** str. 5 – 6 ἀγῶνα τὸν ἀχθέντα πρώτον; **Yazit no. 369** str. 1 – 3 τὸν [ἀγ][ῶ]να ἐνείκησαν τὸν ἀ[χθ]έν[τα τὸ] η'; **Yazit no. 371** str. 6 – 7 ἐν τοῖς ἀχθεῖσιν ὑπ' α[ὐ]τοῦ ἀγῶσιν οἱ υπογεγραμμένοι; **Yazit no. 372** str. 2 – 4 νεικήσας Θέμιν παιδῶν πανκράτιον ἀγῶνος; **Yazit no. 393** str. 5 – 6 ἀγῶνος ἀχθέντος τὸ α'; **Yazit no. 394** str. 5 – 6 ἀγῶνος ἀχθέντος τὸ α'; **Yazit no. 395** str. 4 – 5 ἀγῶνος ἀχθέντος τὸ β'; **Yazit no. 396** str. 8 – 9 ἀγῶνος ἀχθέντος τὸ β'; **Yazit no. 404** str. 7 – 8 ἀγῶνος τοῦ ἀχθέντος τὸ κζ'; **Yazit no. 405** str. 3 – 4 ἐξ ἀγέλης ἀγῶ[νων τῶν] ἀχθέντων; **Yazit no. 407** str. 7 – 9 ἀγῶνος τοῦ καταλειφθέντος; **Yazit no. 409** str. 4 – 5 στεφθεῖς ἀγῶνα; **Yazit no. 410** str. 6 – 7 ἀγῶνος ἀχθέντος τὸ ε', str. 13 – 14 ἐπιμελησαμένου τοῦ ἀγῶνος Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου) Λουκίου Ἐρ(μαίου); **Yazit no. 412** str. 9 – 10 ἀγῶνος τοῦ καταλειφθέντος; **Yazit no. 420** str. 2 -3 ἀγῶνας ἄγ[οντος]

γυμνικοὺς; **Yazıt no. 429** str 1 – 3 ἀγῶνα θέμιδος ἐννεαετηρικὸν ἀχθέντα πρῶτον; **Yazıt no. 430** str. 3 – 4 ἀγῶνα θέμιδος ἀχθέντα; **Yazıt no 431** str. 1 – 2 Σεβείριον ἀγῶνα θέμιδος ἀχθέντα; **Yazıt no. 435** str. 10 – 12 ἀθλοθ[έ][της τῶν] μεγάλων Χρυ[σανθίν]ων ἀγῶνων

ἀγωνισάμενος: ἀγωνίζομαι fiilinden gelmektedir. “Bir ödül için mücadele eden” anlamına gelir.

ἀθλητής: “Yarışmacı” anlamında kullanılmıştır.

ἄθλον: Bir müsabakada kazanılan ödülü belirten kelimedir.

ἄθλος: “Yarışma, müsabaka” anlamında kullanılmaktadır.

ἄκονιτί: “Toza dokunmadan”, kolay kazanılan galibiyeti niteler, yani sporcu müsabaka olmaksızın galibiyet kazanmıştır⁴⁴¹. **Yazıt no. 1.**

ἀλείπτης: Antrenör **Yazıt no. 139.**

ἀμεσολάβητος: Güreşte kullanılan bir terim. “İnce beli kaptırmadan” anlamına gelir. Güreşte önemli bir hamleydi, hatta maçı kaybettirebilirdi. Bir güreşçinin bunu engelleyebilmesi de profesyonellik gerektirirdi. Bundan dolayı bu sıfat sporcunun maharetini göstermek için kullanılmıştır. Bu terim özellikle yerel, para ödüllü oyun galiplerinde karşımıza çıkmaktadır. **Bkz. Tablo bölümünde ilgili başlık.**

ἀμφιθαλεύς: Galibiyet tacı için tanrının kutsal ağacından dalları kesen ve taşıyan, tören alayının önünde giden kişi⁴⁴². **Yazıt no. 33 ve 41.**

ἀνέφεδρος : Hiç boş kura çekmeden galibiyet alan sporcu niteler. **Yazıt no. 150**

ἀνήρ: Spor karşılaşmalarındaki son yaş grubudur. Bir erkeğin yetişkin sınıfına dahil olması için en azından 18 yaşında olması gerekirdi⁴⁴³.

ἀξιονίκως: Teselli amacıyla verilen bir sıfattır⁴⁴⁴. “Galibiyete layık” olarak anlamlandırılabilir. **Yazıt no. 30.**

ἀποβάτης : Atletik ve atlı yarışmayı birleştiren bir yarışma çeşididir. ἀποβάτης ya da παραβάτης atlı arabayı kullanır, fakat yarış pistinin bir noktasında arabadan inerek yarışmayı koşarak tamamlardı. Bazı yerlerde tek yarışmacıyı değil iki yarışmacıyı içermektedir. Biri arabayı kullanırken diğeri koşardı. Bu yarışma şekli Attica ve Boiotia’nın hemen her yerinde karşımıza çıkmaktadır. Ancak başka yerlerde de ispatlanmıştır. Bu yarışma atlı yarışmaların programına dahil olabilir⁴⁴⁵.

ἀπτῶτος ya da ἀπτῶς : Güreş için kullanılan bir sıfat. Bu sıfatı taşıyan sporcu, sırtı yere gelmeden galibiyet almıştır.

ἄριστος Ἑλλήνων: Perslere karşı Yunanlıların galibiyetini kutlamak için kurulmuş olan Plataia’daki Eleutheria festivalinde hoplites yarışmasında galip gelenler için kullanılmış bir unvandır⁴⁴⁶. Yunanlı olmanın spordaki önemini belirtmektedir. Bu unvan Roma Dönemi’nde de tüm sporcular için yerini korumuştur. **Bkz. Tablo bölümünde X. Diğer Sıfatlar başlıklı kısım.**

⁴⁴¹ Golden 2004, s. 6.

⁴⁴² Rehm 1958, s. 140.

⁴⁴³ Crowther 1988, s. 304 – 308.

⁴⁴⁴ Robert 1960, s. 358.

⁴⁴⁵ Crowther 1991, s. 174 – 176; Müller 1996, s. 41 – 69.

⁴⁴⁶ Philostratos, *De Gymnastica* 8: Πλάταιαν ὀπλίτης ἐνομιζέτο διά τε τὸ μῆκος τοῦ δρόμου διά τε τὴν ὀπλισιν ποδῆρη οὖσαν καὶ σκεπάζουσαν τὸν ἀθλητήν, ὡς ἂν εἰ καὶ μάχοιτο, διά τε τὸ ἐπ’ ἔργῳ

βραβεῖον:

δίαυλος: Yunan atletik festivallerinde düzenli olarak karşımıza çıkan bir müsabaka şeklidir. Stadiumun iki katı uzunluğunda bir koşu şeklidir.

δολιχος: “Uzun mesafe koşusu”. Bu da Yunan atletik festivallerinin sürekli yarışmalarından biriydi. Farklı uzunluklarda olabilmekteydi. Çocuklar ve delikanlılar kategorisi için, *dolikhos* diğer bütün koşu yarışmalarında olduğu gibi kısa tutulmuş olmalıdır⁴⁴⁷.

δρομος: “Koşu” anlamında kullanılan genel bir terimdir. Atletik ve atlı yarışmalarda bir çok anlama gelmektedir⁴⁴⁸.

εἰσελαστικός: Bir sporcunun aldığı galibiyet soncunda kentine töre alayıyla giriş hakkını ettiğini belirtir. Bu sıfat ayrıca festivalin statüsünü de belirtir. En yüksek derecedeki oyunlarla ilişkilendirilen önemli bir onurdu⁴⁴⁹. Sporcu kente girerken bir giriş alayının dışında kesinlikle kendi kentinde para ödülü ve ayrıca vergiden muafiyet ya da *opsonia* gibi ödülleri de kazanmaktaydı. Bu ödüllerin karşılanmasında sorumlu sadece kentti.

ἐνδόξως: Sporcuların azameti ve gururunu vurgulayan, “parlak bir şekilde” anlamında kullanılan sıfattır. Daha çok ya da daha az ünlü sporcular arasında bir fark yaratmak için kullanılmış, galibiyetin önemini vurgulamıştır. Yazıtlarda genellikle νεικήσας ve ἀγωνισάμενος ile birlikte kullanımını görüyoruz. Anlam olarak teknik bir değer katmaktadır ve bunu karşılayacak başka bir terim kullanılmamıştır⁴⁵⁰. **Bkz. Tablo Bölümü’nde ilgili başlık.**

ἐφεδρεία: Boş kura çekerek bir üst tura kalan sporcu bu sıfatla nitelenir⁴⁵¹.

θεμα: Daha çok yerel oyunlarda kazanılan maddi ödülleri belirlemektedir. Bundan dolayı da yukarıdaki bölümlerde agonların sınıflandırılması kısmında bu yerel para ödüllü oyunlar *thematik* oyunlar olarak adlandırılmıştır.

θεμις: Daha çok Anadolu’nun güney kısımlarında karşımıza çıkan yerel, para ödüllü beliren bir terimdir.

ἰεράν ποιεῖν: “Kararlaştırılmamış, berabere kalmak”⁴⁵² ya da “ödülü paylaşmak”⁴⁵³ anlamında kullanılmış, kimsenin galip gelmediği yarışmalar nitelenmiştir. **Yazıt no. 140.**

ἰερονίκης: Kutsal oyunda galibiyet almış bir sporcu bu sıfatla nitelenirdi. Sporcu için taşımaktan gurur duyacağı sıfatlardan biridir.

κατὰ τὸ ἐξῆς: Yazıtlarda sıklıkla karşımıza çıkan bu deyim, “sırasıyla, ardı ardına” anlamını taşımaktadır.

λαμπρῶ κεῖσθαι τῷ Μηδικῶ, διὰ τε τὸ νομίσαι ταῦτα Ἕλληνας κατὰ βαρβάρων, καὶ μὴν καὶ διὰ τὸν νόμον τὸν ἐπὶ τοῖς ἀγωνιουμένοις κείμενον, ὡς νενόμικεν ἡ Πλάταια· τὸν γὰρ ἤδη παρ’ αὐτοῖς ἐστεφανωμένον, εἰ ἀγωνίζοιτο αὖθις, ἐγγυητὰς ἔδει καταστήσαι τοῦ σώματος, θάνατος γὰρ ἡττωμένῳ προσετέτακτο; ayrıca bkz. Robert 1929, s. 13 – 20 ve 225 – 226.

⁴⁴⁷ Golden 2004, s. 55.

⁴⁴⁸ Crowther 1993, s. 33 – 37.

⁴⁴⁹ Spawfort 1989, s. 193.

⁴⁵⁰ Robert 1960, s. 350 – 368.

⁴⁵¹ Crowther 1992, s. 68 – 72.

⁴⁵² Robert 1987, 103.

⁴⁵³ Lidell&Scott s.v. ἰερός.

κλήρος : “Kura” anlamına gelir. Çiftli yarışmalarda eşleşmeler genellikle kura yoluyla belirlenirdi. İştirakçi sayısına göre çift olarak A, B, C vb. şekilde kura eklenir, aynı harfi çeken sporcu eşleşirdi. İştirakçi sayısının tek bir sayı olduğu durumlarda aynı şekilde eşleme yapılır ancak bir tane de boş kura eklenirdi⁴⁵⁴. Bu boş kurayı çeken sporcu direkt olarak turu atlardı. Bu terim yazıtlarda sporcunun başarılı bir çekiliş yaptığını belirtmek için kullanılmıştır. Robert’in aktardığı üzere sikkeler üzerinde sporcular bazen elini kura kabına daldırırken, bazen çektiği kurayı tutarken, bazen de çektiği kurayı denetçiye gösterirken tasvir edilmiştir⁴⁵⁵. **Bkz. Tablo bölümünde ilgili başlık.**

κρίνω: “ödül için bir yarışmaya iştirak etmek” anlamına gelir. Bu fiili gördüğümüz zaman sporcunun bir oyuna iştirak ettiğini ama galibiyet kazanmadığını anlıyoruz. Ancak bunu her oyun için değil, daha çok oldukça prestijli oyunlar için kullandıklarını görüyoruz.

λαμπάς / λαμπαδηδρομία: Meşale yarışması bir takım yarışmasıdır. Didyma’da Apollon’un kutsal alanında bir sunaktan diğerine koşarak yapılan bir karşılaşma olarak görüyoruz. Hem ekip hem de sporcular ayrıca ödüllendirilmiş olmalıdır⁴⁵⁶.

μόνος και πρώτος : Başka hiçbir atletin, aldığı galibiyetlerin aynı kategorisinde övülmediğini belirten bir tamlamadır⁴⁵⁷. Birçok varyasyonda karşımıza çıkmaktadır.

Yazıt no. 1: str. 5 – 6 πρώτον και [μ]όνο[ν | τῶν] ἀπὸ τοῦ αἰῶνος; **Yazıt no. 11**: str. 13 πρώτον; str. 22 – 23, 26 - 27, 29 – 30, 33 - 34 πρώτον Ἀφροδεισιέων; **Yazıt no. 24**: str. 3, 5 πρώτον τῶν Ἰώνων; str. 7 πρώτον πάντων; str. 8 – 9 πρώτον Μιλησίων; str. 16 πρώτον και μόνον; **Yazıt no. 61**: str. 15 – 16 τὸν πρώτον τῆς περιόδου κριθέντα; **Yazıt no. 62**: str. 5 – 6 μόνος και πρώτος; **Yazıt no. 120**: A 4 – 5, B 9 Ἰασέων πρώτος; A 6 – 7, B 5 πρώτος ἀνθρώπων; **Yazıt no. 138**: str. 4 – 5 πρώτον τῶ[ν] ἀπὸ τῆς οἰ[κου]μένης; **Yazıt no. 140**: str. 3 - 4 πρώτος και μόνος τῶν ἀπ’ αἰῶνος; **Yazıt no. 141**: str. 4 – 5 πρώτο[ν] και μόνον τῶν ἀπ’ αἰῶνος Μαγνήτων; **Yazıt no. 145**: A 5, 11, 17 - 18 πρώτον πάντων; A 8 - 9 πρώτον [και] μόνον τῶν ἀπὸ τῆς Ἀσίας; A 13, 15, 19 - 20 πρώτον τῶν Ἰωνων; A14, 18 πρώτον Μιλησίων; B4 πρώτον κ[αι] μόνον; **Yazıt no. 159**: str. 5 – 6 πρώτον τῶν Περιγαμηνῶ[ν]; **Yazıt no. 180** C1 – 2 μόνος και πρώτος τῶν [ἀπ’ αἰ]ῶνος ἀνθρώπων; **Yazıt no. 182**: str. 4 – 5 πρώτος και μόνος Σινωπέων; str. 6 – 7 πρώτος Σινωπέων; str. 7 – 9, 10 - 11 πρώτος και μόνος τῶν ἀπὸ αἰῶνος ἀγενείων και ἀνδρῶν; **Yazıt no. 183**: str. 7 – 8 μόνος και πρώτος ἀνθρώπων, str. 16 – 17 μόνος και πρώτος Κύζικον ἀ[γε]νείων και εἰς τὸ αὐριον προσβάς ἀνδρῶ[ν]; **Yazıt no. 198**: str. 4 – 6 μόνον και πρώτον τῶν ἀπ’ αἰῶνος ἀθλητῶν ἀφάρτων; **Yazıt no. 228**: str. 4 μόνος [και πρώτος τῶν ἀπ’ αἰῶνος]

ξυστός: Gymnasium’da sporcuların kışın egzersiz yaptıkları, yürüyüş alanı olarak da kullandıkları sütunlarla kapatılmış bölümdür. Yarışmak için festivallere iştirak eden sporculara işaret eden ἡ σύμπας ξυστός terimi ortaya çıkmıştır, ki bu da sporcuların uluslar arası nitelikteki dernekleri ile bağlantılı çalışmıştır⁴⁵⁸.

ξυστάρχης: Roma Dönemi’nde yerel agonistik hareketleri kontrol etmek amacıyla merkezi yönetimin yaratması bir memuriyet. Genellikle iyi bir kariyer geçmişi olan sporcular bu göreve getirilmiştir. **Bkz. Tablo Bölümü’nde ilgili başlık.**

οἰκουμηνικός: Kutsal oyunlara verilen bir sıfattır. Oyunun tüm dünya üzerinden sporculara açık olduğunu vurgulamaktadır.

⁴⁵⁴ Andersosn 1913, s. 283.

⁴⁵⁵ Robert 1949, s. 107 – 108.

⁴⁵⁶ Golden 2004, s. 167’de Atina’daki *Panathenaia* festivalindeki meşale yarışmalarından örnek sunmaktadır.

⁴⁵⁷ Robert 1949, s. 106.

⁴⁵⁸ Forbes 1955.

ὀπλίτης: Askeri teçhizatla – kalkan, silah, dizlik, miğfer gibi – yapılan bir karşılaşma şeklidir. Yarışmada hangi teçhizatın kullanılacağı düzenlenen yarışmaya göre değişiklik gösterebilmekteydi. Aynı şekilde koşunun mesafesi de yarışmadan yarışmaya farklılık göstermekteydi.

ὀψωνία: Kentlerin yarışmalarda galibiyet almış sporcularına ödedikleri bir çeşit aylık.

παγκρατιαστής: Meşguliyeti pankration olan sporcu.

παγκράτιον: Boks ve güreş sporlarının birleşimi, Yunan festivallerine en son giren, ancak en sevilen spor dallarından biri olan müsabaka çeşidi.

παίδες: Müsabakaların en küçük yaş grubu olan çocuklar kategorisidir.

παιδοτριβής: Çocuklara bedensel eğitim veren *palaestrada* görevli ya da bizzat kendisine ait *palaestrayı* işleten, oyunlara iştirak eden çocukların antrenörü. **Yazıt no. 3 ve 134.**

πάλη: Güreş

παράδοξος : Agonistik unvanların hiyerarşik sırasında oldukça düşük seviyede sayılan bir onurlandırma unvanıdır. “Olağanüstü/fevkaledé” olarak anlamlandırılır. Plutarkhos’ta Lucullus ile Kimon arasındaki bir konuşmada “aynı gün içinde güreş ve pankrationda galibiyet almış sporcu geleneğe göre *paradoksonikes* olarak adlandırıldığı” belirtilmiştir⁴⁵⁹. Daha sonra aynı gün içinde iki ayrı disiplin ya da yaş grubunda galibiyet almış olan sporculara verilmiş bir sıfat olarak düşünülmüştür⁴⁶⁰. **Bkz. Tablo bölümünde ilgili başlık.**

πένταθλον: 5 spor dalını içeren bir müsabaka şeklidir.

περιοδικής : İlk başlarda orijinal periyodik 4 Yunan Yarışması’nın hepsinde galibiyet almış sporcuya verilen bir unvandır. Roma Dönemi’nde üç yarışma daha eklenmiştir. Oldukça zorlaştırılan bu unvanı alan sporcu geç dönemde *περιοδικής τέλειος* olarak adlandırılmıştı. **Bkz. Tablo bölümünde ilgili başlık.**

περίοδος: En prestijli yarışmaları belirtir. Bu oyunlar belli periyotlarla düzenlenmiştir. Roma Dönemi’nde Argos’taki Heraia, Aktia, Naples’teki Sebasta ve Roma’daki Kapitolia oyunları da bu periyodik yarışmalar arasına alınmıştır. Ayrıca bu kelime epigrafik belgelerde *periodikes*’i belirtmek için de kullanılmıştır. **Bkz. Tablo bölümünde ilgili başlık.**

περιπολιστική:

πλειστονικής : “Bir çok müsabakada galip gelmiş kişi” anlamında resmi bir unvandır. Bu unvanı alan sporcu bazı haklar elde ediyor, yani kentsel bazı sorumluluklardan muaf oluyordu⁴⁶¹. Diokletianus zamanından bir yazıt, bir sporcunun bu unvanı alabilmesi için en az üç defa *hieronikes* olarak taçlandırılması gerekmektedir, bunlardan bir tanesi Kapitolia oyunlarında ya da orijinal *periodos* oyunlarından birinde kazanılmış olmalıydı⁴⁶². Ayrıca Robert’e göre, bu unvan *periodonikes* unvanının yokluğunu belirtmektedir⁴⁶³. **Bkz. Tablo bölümünde ilgili başlık.**

πυθικῶν: Pythia Oyunları’na ait oyunlar. Delphi’deki Pythia Oyunları ile aynı kurallara göre düzenlenmiştir.

⁴⁵⁹ Plutarkhos *Lucullus* 37. 2. 1. 3 – 5: ὥσπερ δὲ τῶν ἀθλητῶν τοὺς ἡμέρα μᾶ πάλη [μῖα] καὶ παγκρατίῳ στεφανουμένους ἔδει τινὶ παραδοξονίκακ καλοῦσιν κτλ.

⁴⁶⁰ Merkelbach 1974, s. 91 – 96; Golden 2005, s. 128 – 9, s.v. *Paradoxonikes*.

⁴⁶¹ Golden 2004, s. 136.

⁴⁶² Merkelbach 1974, s. 95 vd.

⁴⁶³ Robert 1948, s. 62.

πυκτής: Boks

stadion: Bir stadion uzunluğundaki koşu yarışıdır.

στήσας τὸς ἀνταγωνιστάς : Sporcunun bütün rakiplerine karşı galibiyet kazandığını, karşısında rakip kalmayana kadar dövüştüğünü vurgular. Çiftli yarışmalarda kura yoluyla eşleşme dışında, başta kurayla eşleşmiş sporcuların galip gelenlerinin birbirleriyle dövüşmesi ile bir sporcunun karşısında dövüşecek rakip bırakmayarak galibiyet kazanmasını belirtmiştir⁴⁶⁴. **Yazıt no. 62** str. 7 – 8; **Yazıt no. 183** str. 13

σύνδοος: Atletlerin birliği. Özellikle profesyonel sporcuların ortaya çıkmasıyla, sporcuların organize oldukları derneklerdir.

τριακτήρ: Sporcunun aynı festivalde üçleme yaptığını belirten bir terimdir.

---

⁴⁶⁴ Robert 1949, s. 108.

7. SONUÇ

Yunan Dünyası'nın agonistik ruhu, kendini ifade edebileceği serbest bir alan bulmuştu. O da festivaller ve onların kapsamındaki spordu. Özellikle kent devletlerinin ortaya çıkması ve Anadolu kıyılarındaki kolonizasyon sonucunda Anadolu'da yoğun bir şekilde düzenlenmeye başlanmış, kent yaşamının vazgeçilmezi olmuş bir *agonistik* hayat ortaya çıkmıştır. Bu dönemde oyunlara iştirak için, sporcuların Yunan soylarını ispatlamak durumunda olması ise, sporun amaç edindiği birliktelik olgusuna bir işaretti. Ancak oyunların daha sonraki yıllarında Yunanlı ve Yunanlı olmayanlar arasındaki fark daha az aşikâr olduğu için, birçok kişi Yunanlı atalarından ya da kültürel asimilasyondan dolayı oyunlara katılma hakkı kazandı.

Roma İmparatorluk Dönemi'nde, Yunan geleneğindeki yarışmaların kutlanması, *Hellenizmin* özelliklerinden biri olmuştu. İS. 2. – 3. yüzyıllarda imparatorların da artan desteği ve teşviki ile Romalı Doğu'da, özellikle Anadolu ve Suriye'de, agonistik festivallerde olağanüstü bir artış yaşanmaya başlanmıştı⁴⁶⁵. Bu artış sadece ekonomik olarak rahat yani zengin kentlerde değil, hiç umulmadık küçücük yerleşimler de bile gözlemlenmekteydi.

Oyunların büyük bir çoğunluğu kentlerin baş tanrıları ya da tanrıçalarının kültleri kapsamında, Roma Dönemi'nde de bunlarla birleştirilen imparatorluk kültü vasıtasıyla düzenlenmişlerdi. Birçok kent önceden bünyesinde barındığı festivallerini en prestijli oyun sınıfı olan *kutsal* statüsüne erdirmek için hummalı bir çaba içerisine girmiş ve çoğu da bu çabada başarılı sonuçlara ulaşmıştı. Ayrıca kentler eyalet çapında ya da kent çapında, iştirakçilerini kendilerinin belirlediği yerel yarışmalarla da bu agonistik piyasayı iyice hareketlendirmişti. Bu yerel yarışmalar, özellikle Anadolu'nun güney kısımlarında *themis* olarak adlandırılmıştı.

Oyunların finansında kentlerin yükümlülüğü oldukça büyüktü. Ancak bu yükümlülüğü azaltan bir eşraf sınıfı vardı. Onlar oyunların finansını bazen bizzat üstlenmişler, bazen de yerine getirdikleri görevlerle (*agonothetes*, *athlothes* gibi) bazı masrafları üzerlerine almışlardı. Yerli hayırseverlerin kurdukları vakıflarla pek çok oyun düzenlenmiş, hatta oyunlar bu vakfın vakfedicilerinin adı ile anılmıştı.

Sporcular ise hem yaptıkları işte hem de karakter açısından en iyi olduklarını ortaya sererek, oyunlarda aldıkları ödüller ile hayatlarını sürdürmüşlerdi. Bazen yıllarca kentten kente gezip, oyundan oyuna iştirak ederek kendilerini toplumun merkezine yerleştirmişlerdi.

---

⁴⁶⁵ Spawforth 1989, s. 193.

Yunan festivalleri her zaman politik bir anlam taşıdılar. Politik açıdan bu oyunlar, seçkin kent üyeleri ile yerel hiyerarşiyi sergileyerek dış dünyaya iyi organize edilmiş bir topluluk imajı vermek için kullanıldı. Roma Dönemi'nin atletik oyunları bir kent hakkındaki detayları, herkesin yerinin ne olduğunu ve sosyal sınıflar altında yatan ilkeleri açık hale getirdi. Bu oyunlar ve festivaller tam anlamıyla ciddi eğlencelerdi.

Bir araya getirilen yazıtlar sonucunda Anadolu'da 505 adet sporcu ismi elde edilmiştir. Bu sporcular yoğun olarak, Ionia, Bithynia, Karia, Lydia, Mysia, Pisidia, Pamphylia ve Kilikia'dan karşımıza çıkmaktadır. Galatia ve Pontos bölgelerinden elde edilen sporcu ismi dikkate değer bir şekilde azdır. Özellikle Tablo kısmında verildiği gibi, çoğu kentte *kutsal* statüde oyunlar düzenlenmiştir. Lykia, Pisidia, Pamphylia ve Kilikia'da yoğun bir şekilde yerel, para ödüllü oyunlar karşımıza çıkmaktadır.

BİBLİOGRAFYA VE KISALTMALAR

- Abbasoğlu – İplikçioğlu 1991** H. Abbasoğlu – B. İplikçioğlu, *Antik Termessos Kenti ve Çevresinde Epigrafiya Araştırmaları*, şurada: VIII. Araştırma Sonuçları Toplantısı, 1990 (Ankara1991), s. 209 – 214.
- Adak – Tüner – Şahin 2006** M. Adak – N. Tüner – S. Şahin, *Neue Inschriften aus Phaselis*, şurada: Gephyra 2, 2006, s. 1 – 20.
- AJA** American Journal of Archaeology.
- Akarca 1949** A. Akarca, Perge’de Kazılar ve Araştırmalar (Ankara 1949).
- Ameling 1985** W. Ameling, *Die Inschriften von Prusa ad Hypium [IK 27]* (Bonn 1985).
- Anderson 1913** J. G. C. Anderson, *Festivals of Men Askaenos in the Roman Colonia at Antioch of Pisidia*, şurada: JRS 3 (1913), s. 267 – 300.
- Aristophanes *Plutus*** Ed. V. Coulon and M. van Daele, *Aristophane*, vol. 5 (Paris 1930).
- AS** Anatolian Studies.
- Balland 1981** A. Balland, *Fouilles de Xanthos VII. Inscriptions d’époque Impériale du Létôn*, 1981.
- BCH** Bulletin de correspondance hellénique.
- Bean – Mitford 1962** G.E. Bean – T.B. Mitford, *Sites old and New in Rough Cilicia*, şurada: AS 12 (1962), s. 185-217
- Bean – Mitford 1965.** G. E. Bean – T. B. Mitford, *Journeys in Rough Cilicia in 1962 and 1963* (Denkschr. Österr. Akad. Wiss., Ph. – Hist. Klasse, vol. 85) 1965.
- Bean – Mitford 1970** G.E. Bean – T.B. Mitford, *Journeys in Rough Cilicia 1964-68*, Dph ÖAW 102, ETAM 3, Wien 1970
- Bean 1956** G. E. Bean, *Victory in the Pentathlon*, şurada: AJA 60, 4 (1956), s. 361 – 368.
- Bean 1959** G. Bean, *Notes and Inscriptions from Pisidia I*, şurada: AS IX (1959), s. 67 – 117.
- Bean 1960** Bean, *Notes and Inscriptions from Pisidia. Part II*, şurada: AS 10 (1960), s. 43 – 82.
- Bean 1965** G. E. Bean, *Inscriptions of Elaeia and Lebedus*,

- şurada: *Belleten* 29 (1965), s. 585 – 597.
- Becker – Bertau 1986** F. Berker – Bertau, *Die Inschriften von Klaudiu polis* [IK 31] (Bonn 1986)
- Blümel – Malay 1993** W. Blümel – H. Malay, *Inscriptions from Aydin Museum*, şurada: *EA* 21 (1993), s. 129 – 140.
- Blümel 1985** W. Blümel, *Die Inschriften von Iasos I* [IK 28, 1] (Bonn 1985).
- Blümel 1987** W. Blümel, *Die Inschriften von Mylasa I* [IK 34] (Bonn 1987)
- Blümel 1992** W. Blümel, *Die Inschriften von Knidos I* [IK 41] (Bonn 1992).
- Bosch 1935** E. Bosch, *Die kleinasiatischen Münzen der Kaiserzeit: Bithynien* (1935)
- Bosch 1950** E. Bocsh, “Die Festspiele von Nikaia”, für *Kleinasiatische Forschung I*, 1950.
- Bosch 1967** C. E. Bosch, *Quellen zur Geschichte der Stadt Ankara im Altertum* (Ankara 1967).
- Börker – Merkelbach 1979** Börker und R. Merkelbach, *Die Inschriften von Ephesos II* [IK 12] (Bonn 1979).
- Börker – Merkelbach 1980** Börker – R. Merkelbach, *Die Inschriften von Ephesos V* [IK 15] (Bonn 1980).
- Brixhe – Hodot 1988** Brixhe – Hodot, *L’Asie Mineure du Nord au Sud* (1988)
- Buckler – Robinson 1932** W. H. Buckler – D. M. Robinson, *Sardis VII. Greek and Latin Inscriptions I*, 1932.
- Burrell 2004** B. Burrell, *Neokoroi. Greek Cities and Roman Emperors* (2004).
- Calder 1912** W. M. Calder, *Julia-Ipsus and Augustopolis*, şurada: *JRS* 2 (1912), 237 – 266.
- Cassius Dio Hist** Ed. U.P. Boissevain, *Cassii Dionis Cocceiani historiarum Romanarum quae supersunt*, 3 vols. (1895 – 1901).
- Charneux 1990** P. Charneux, *En relisant les décrets argiens*, şurada: *BCH* 114 (1990), s. 395 – 415.
- CIG** A. Boeckh *et al.*, *Corpus Inscriptionum Graecarum* (Berlin 1825 – 1877).
- Class. Phil.** The Classical Philology.
- Class. Rev.** The Classical Review.

- Corsten 1990** Th. Corsten, *Caesarea Germanice mit einem Nachtrag zu "Daskyleion am Meer"* (EA 12, 1988, 55 – 77), şurada: EA 15 (1990), s. 19 – 48.
- Corsten 1997** Th. Corsten, Die Inschriften von Laodikeia am Lykos I [IK 49] (Bonn 1997).
- Coulton – Milner – Reyes 1989** J.J.Coulton – N.P.Milner – A.T.Reyes, *Balboura Survey: Onesimos and Meleager Part II*, şurada: AS 39 (1989), s. 41 – 62.
- CRAI** Comptes rendus de l'Académie des Inscriptions et Belleslettres.
- Crowther 1988** N. B. Crowther, *The age – category of boys at Olympia*, şurada: Phoenix 42 (1988), s. 304 – 308.
- Crowther 1991** N.B. Crowther, *The apobates reconsidered (Demosthenes lxi 23 – 9)*, şurada: JHS 111 (1991), s. 174 – 176.
- Crowther 1991²** N.B.Crowther, *Euexia, eutaxia, philoponia: three contesrs of Greek gymnasium*, şurada: ZPE 85 (1991), s. 301 – 304.
- Crowther 1992** N. B. Crowther, *Rounds and byes in Greek athletics*, şurada: Stadion 18 (1992) , s. 68 – 74.
- Crowther 1992²** N. B. Crowther, *Second Place Finishes and Lower in Greek Athletics (Including the Pentathlon)*, şurada: ZPE 90 (1992), s. 97 – 102.
- Crowther 1993** N. B. Crowther, *"More on 'dromos' as a technical term in Greek sport"*, şurada: Nikephoros 6 (1993), s. 33 – 37.
- Crowther 2007** N. B. Crowther, Sport in ancient times, 2007.
- Delorme 1960** J. Delorme, *Gymnasion. Etude sur les Monuments Consacre a l'Education en Greece* (Paris 1960).
- Détienne 1968** M. Détienne, *La Phalange. Problèmes et Controverses*, şurada: Problèmes de la duerre en Grèceancienne, 1968.
- Devijner – Waelkens 1995** H. Devijner – M. Waelkens, *Roman Inscriptions fron the Upper Agora at Sagalassos*, şurada: ed. M. Waelkens and J. Pobleme, Sagalassos III. Report on the Fourth Excavation Campaign of 1993 (1995), s. 115 – 125.
- Dio Chrysostomos Or.** Ed. J. von Arnim, *Dionis Prusaensis quem*

- vocant Chrysostomum quae exstant omnia*, vol. 1 – 2 (1893, 1896).
- Dittenberger – Purgold 1896** W. Dittenberger – K. Purgold, *Olympia V: Die Inschriften von Olympia* (Berlin 1896)
- Duncan – Jones 1982** R. Duncan – Jones, *The Economy of the Roman Empire* (Cambridge 1982).
- EA** *Epigraphica Anatolica*.
- Ebert 1972** J. Ebert, *Griechische Epigramme auf Sieger an gymnischen und hippischen Agonen*, *Abhandlungen der Sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig* 63.2 (Berlin 1972).
- Engelmann – Knibbe – Merkelbach [IK 14] 1980** Engelmann – Knibbe – R. Merkelbach, *Die Inschriften von Ephesos IV [IK 14]* (Bonn 1980).
- Engelmann – Knibbe – Merkelbach 1980** Engelmann – Knibbe – R. Merkelbach, *Die Inschriften von Ephesos III [IK 13]* (Bonn 1980).
- Engelmann – Merkelbach 1972** Engelmann – R. Merkelbach, *Die Inschriften von Erythrai und Klazomenai I [IK 1]* (Bonn 1972).
- Engelmann 1976** H. Engelmann, *Die Inschriften von Kyme [IK 5]* (Bonn 1976).
- Engelmann 1977** H. Engelmann, *Inschriften aus Ephesos*, *şurada: ZPE* 24 (1977), s. 201 – 204.
- Euripides Medea** Ed. J. Diggle, *Euripidis fabulae*, vol. 1 (Oxford 1984)
- Finley – Pleket 1976** M. I. Finley – H. W. Pleket, *The Olympic Games: The First Thousand Years* (London 1976).
- Forbes 1955** C. A. Forbes, *Ancient Athletic Guilds*, *şurada: Class. Phil.* 50/4 (1955), s. 238 - 252.
- Fränkel 1890 - 5** M. Fränkel, *Die Inschriften von Pergamon, Pergamon VIII.2* (Berlin 1890 – 5)
- Fraser 1981** P. M. Fraser, *A Note on the Chrysanthina of Sardis*, *şurada: JHS* 101 (1981), s. 134 – 136.
- French 2004** D. French, *The Inscriptions of Sinope I [IK 64]* (Bonn 2004).
- Frisch 1978** P. Frisch, *Die Inschriften von Lampsakos [IK 6]* (Bonn 1978).
- Frisch 1991** P. Frisch, *Der Erste Vollkommene Periodonike*,

- şurada: EA 18 (1991) 71-73.
- Gaebler 1929** H. Gaebler, *Das κοινοβουλίων ἐλεύθερον in Tarsos und Anazarbos*, şurada: ZfN 39 (1929), s. 313 – 331.
- Galen, Προτρεπτικός ἐπὶ τέχνας** E. Wenkebach, “Galens Protreptikos Fragment”, *Quellen und Studien zur Geschichte der Naturwissenschaften und Medizin* 4.3 (1935) 90 – 120.
- Gardiner 1929** E. N. Gardiner, *Regulations for a Local Sports Meeting*, şurada: *Class. Rev.* 43, no. 6 (1929), s. 210 – 212.
- Gardiner 1930** E. N. Gardiner, *Athletics of the Ancient World* (Oxford 1930)
- Gardner 1885** Gardner, *Inscriptions Copied by Cockerell in Greece II*, şurada: *JHS* 6 (1885), s. 340 – 363.
- Gauthier 1985** P. Gauthier, *Les Cités hellénistiques*, *Eight Epigraphic Congress* (1984), 82 – 107.
- Glitz 1968** G. Glitz, *The Aegean Civilization* (1968).
- Golden 1998** M. Golden, *Sport and Society in Ancient Greece* (1998).
- Golden 2004** M. Golden, *Sport in the Ancient World from A to Z*, 2004.
- Günther 1971** W. Günther, *Das Orakel von Didyma in hellenistischer Zeit. Eine Interpretation von Stein-Urkunde*, şurada: *IstMitt Beiheft* 4 (1971), s. 1 – 132.
- Günther 1977-8** Günther, *MDAI(I)* 27 -8, 1977 – 8.
- Habicht 1996** C. Habicht, *Neue Inschriften aus Kos*, şurada: *ZPE* 112 (1996), s. 83 – 94.
- Hall – Milner 1994.** A. Hall – N. Milner, *Education and Athletics. Documents illustrating the Festivals of Oenoanda*, şurada: D. French (ed.), *Studies in the History and Topography of Lycia and Pisidia. In memoriam A. S. Hall*, 1994, s. 9 – 37.
- Harris 1972** H. A. Harris, *Sport in Greece and Rome* (New York, 1972).
- Hasluck 1903** F. W. Hasluck, *Inscriptions from Cyzikos*, şurada: *JHS* 23 (1903), s. 75 – 91.
- Herodotos Hist.** Ed. Ph. – E. Legrand, *Herodote. Histores*, 9 vols. (Paris 1930 – 1968)

- Herrmann 1975** P. Herrmann, *Eine Kaiserurkunde der Zeit Marc Aurels aus Milet*, şurada: *IstMitt.* 25 (1975), s. 149 – 166.
- Herrmann 1998** P. Herrmann, *Inschriften von Milet. Teil 2* Inschriften n. 407 – 1019, 1998.
- Hiller von Gaertringen 1906** F. F. Hiller von Gaertringen, *Inschriften von Priene*, 1906.
- Homerus, İlyada** Homeros, İlyada. Çev. A. Erhat – A. Kadir, Homeros, *İlyada*, (İstanbul) 1984.
- Homerus, Odysseia** Homeros, Odysseia. Çev. A. Erhat – A. Kadir, Homeros, *Odysseia*, (İstanbul) 1984.
- Horsley – Mitchell 2000** G. H. R. Horsley and S. Mitchell, *The Inscriptions of Central Pisidia [IK 57]* (Bonn 2000)
- HSCP** Harvard Studies in Classical Philology.
- Humphreys 1974** Humphreys, *The Nothoi of Kynosarges*, in: *JHS* 94 (1974), s. 88 – 95
- IGR III** R. Cagnat et al., *Inscriptiones Graecae ad res Romanas pertinentes, Band III = Lykia et Pamphylia*
- IGR IV** G. Lafaye, *Inscriptiones Graecae ad res Romanas pertinentes. Inscriptiones Asiae II, Band IV* (1975).
- Ihnken 1978** Th. Ihnken, *Die Inschriften von Magnesia am Sipylos [IK 8]* (Bonn 1978)
- IK** *Inschriften griechischer Städte aus Kleinasien*
- IstMitt** *Istanbuler Mitteilungen.*
- İçten – Engelmann 1998** Ç. İçten – H. Engelmann, *Inschriften aus Ephesos und Kolophon*, şurada: *ZPE* 120 (1998), s. 83 – 91.
- İplikçioğlu – Çelgin – Çelgin 1991** B. İplikçioğlu – G. Çelgin – A. V. Çelgin, *Epigraphische Forschungen in Termessos und seinem Territorium I* (Wien 1991)
- İplikçioğlu – Çelgin – Çelgin 1992** B. İplikçioğlu – G. Çelgin – A. V. Çelgin, *Epigraphische Forschungen in Termessos und seinem Territorium II* (Wien 1992)
- JHS** *The Journal of Hellenic Studies.*
- Jones 1978** C. P. Jones, *The Roman World of Dio Chrysostom* (Cambridge 1978).

- Jones 1981** C. P. Jones, *Two Inscriptions from Aphrodisias*, şurada: HSCP 85 (1981), s. 107 – 129.
- Jones 1990** C. P. Jones, *A new Lycian dossier establishing an artistic contest and festivals in the reign of Hadrian*, şurada: JRA 1990, s. 484 – 488.
- Jones 1998** A. H. M. Jones, *The Greek City from Alexander to Justinianus* (1998).
- JÖAI** Jahreshefte des Österreichischen Archäologischen Institutes in Wien.
- JRS** The Journal of Roman Studies.
- Jüthner 1902** J. Jüthner, *Die Augusteia in Olbasa*, şurada: Wiener Studien 24 (1902), s. 285 – 291.
- Jüthner 1903** J. Jüthner, *Diaulos*, şurada: RE V₁ 1903, s. 354 – 5.
- Jüthner 1942** J. Jüthner, *Paidotribes*, şurada: RE XVII¹ 1942.
- Jüthner 1965** J. Jüthner, *Die athletischen Leibesübungen der Griechen*, Vol. I (Vienna 1965).
- Jüthner 1969** J. Jüthner, *Philostratus über Gymnastik* (reprint 1969).
- Karl 1975** H. Karl, *Numismatische Beiträge zum Festwesen der kleinasiatischen und nordgriechischen Städte im 2. und 3. Jhd.* (1975).
- Kern 1900** O. Kern, *Die Inschriften von Magnesia am Maeander* (Berlin 1900).
- Klee 1918** Th. Klee, *Zur Geschichte der gymnischen Agone an griechischen Festen* (1918).
- Knibbe – Engelmann – İplikçioğlu 1993** D. Knibbe – H. Engelmann – B. İplikçioğlu, *Neue Inschriften aus Ephesos XII*, şurada: JÖAI 62 (1993), s. 113 – 150.
- Knibbe – İplikçioğlu 1984** D. Knibbe – B. İplikçioğlu, *Neue Inschriften aus Ephesos VIII*, şurada: JÖAI 55 (1984) 127
- Koursi 2003** Ed. M. Koursi, *The Olympic Games in Ancient Greece. Ancient Olympia and the Olympic Games* (Athen 2003).
- Krauss 1980** J. Krauss, *Die Inschriften von Sestos und der thrakischen Chersones [IK 19]* (Bonn 1980)
- Ksenophanes Frag.** Ed. M. L. West, *Iambi et elegi Graeci* vol. 2 (1972).

- Ksenophon *Anabasis*** Ed. E.C. Marchant, *Xenophontis opera omnia* vol. 3. (1904)
- Ksenophon *Symp.*** Ed. E.C. Marchant, *Xenophontis opera omnia* vol. 2. (1921)
- Lämmer 1967** M. Lämmer, Olympien und Hadrianeen im antiken Ephesos (Köln 1967).
- Lanckronski 1892** K.G. Lanckronski, Städte Pamphyliens und Pisidiens II: Pisidien (Wien 1892).
- Lane Fox 1986** R. Lane Fox, *Pagans and Christians: In the Mediterranean World from the Second Century AD to the Conversion of Constantine* (London: Viking, 1986).
- Lavrencic 1991** M. Lavrencic, *Zu Knabenagonen im antiken Griechenland*, şurada: Ed. R. Renson, M. Lämmer, J. Riordan and D. Chassiotis, *The Olympic Games through the Ages: Greek Antiquity and its Impact on Modern Sport. Proceedings of the 13th International HISPA Congress, May 22 – 28, 1989 (Athen 1991)* s. 65 – 71.
- Le Bas and Waddington 1870** P. Le Bas and W. H. Waddington, *Inscriptions grecques et latines* (Paris 1870)
- Levick 1999** B. Levick, *Vespasian* (1999).
- Magie 1950** D. Magie, *Roman Rule in Asia Minor*, 2 vols. (1950).
- Malay 1994** H. Malay, *Greek and Latin Inscriptions in the Manisa Museum, ÖAW 237, Ergänzungsbände zu den Tituli Asiae Minoris 19* (Wien 1994)
- MAMA IV** W. H. Buckler – W. M. Calder – W. K. C. Guthrie, *Monumenta Asiae Minoris Antiqua Vol. IV. Monuments and Documents from eastern Asia and western Galatia* (Manchester 1933)
- MAMA VI** W. H. M. Buckler – W. M. Calder, *Monumenta Asiae Minoris Antiqua Vol. VI. Monuments and Documents from Phrygia and Caria* (Manchester 1939).
- MAMA VIII** W. M. Calder – J. M. R. Cormack, *Monumenta Asiae Minoris Antiqua Vol. VIII. Monuments from Lycaonia, the Pisido-Phrygian Borderland, Aphrodisias* (Manchester 1962)
- Matz 1991** D. Matz, *Greek and Roman Sport. A Dictionary of Athletes and Events from the Eighth Century B.C. to the Third Century A.D.*

- (1991).
- Mccabe – Plunket 1985** D. F. Mccabe – M. A. Plunket, Teos, Kolophon, Notion, Miletos, Lepsia, Leros, Patmos, Teichioussa, 1985.
- MDAI(A)** Mitteilungen des deutschen archäologischen Instituts. Athenische Abteilung.
- Meriç – Merkelbach – Nollé – Şahin 1981** Meriç – R. Merkelbach – J. Nollé – S. Şahin, Die Inschriften von Ephesos VII, 1 – 2 [IK 17, 1- 2] (Bonn 1981)
- Merkelbach – Nollé 1980** R. Merkelbach – J. Nollé, Die Inschriften von Ephesos VI [IK 16] (Bonn 1980)
- Merkelbach 1974** R. Merkelbach, *Über ein ephesischen Dekret für einen Athleten aus Aphrodisias und über den Athletentitel paradoxos*, şurada: ZPE 14 (1974), s. 91 – 96.
- Merkelbach 1980** R. Merkelbach, Die Inschriften von Kalchedon [IK 20] (Bonn 1980).
- Merkelbach 1983** R. Merkelbach, *Brief der Weltvereinigung der Athleten an die Knidier mit Trostdekret über Tod des Knaben Eubolos*, şurada: EA 2 (1983), s. 33 – 36.
- Meyer 1991** H. Meyer, Antinoos. Die archäologischen Denkmäler unter Einbeziehung des numismatischen und epigraphischen Materials sowie der literarischen Nachrichten. Ein Beitrag zur Kunst- und Kulturgeschichte der hadrianisch-frihantoninischen Zeit, 1991.
- Milner 1991** N. P. Milner, *Victors in the Meleagria and the Balbouran Elite*, şurada: AS 41 (1991), s. 23 – 62.
- Milner 1998.** N. P. Milner, regional Epigraphic Catalogues of Asia Minor 3. An epigraphical survey in the Kibyra – Olbasa Region conducted by A. S. Hall, 1998.
- Miranda 1999** E. Miranda, *La Comunità Giudaica di Hierapolis di Frigia*, şurada: EA 31 (1999), s. 109 – 155.
- Mitchell 1990** S. Mitchell, *Festivals, Games, and Civic Life in Roman Asia Minor*, şurada: JRS 80 (1990) s. 183 – 193.
- Mitchell 1993** St. Mitchell, *Anatolia. Land, Men and Gods in Asia Minor I* (Oxford – New York 1993)
- Moretti 1953** L. Moretti, *Iscrizioni agonistiche greche*

- (Rome 1953)
- Moretti 1957** L. Moretti, *Olympionikai, i vincitori negli Antichi agoni Olimpici*, (Roma 1957).
- Müller 1996** S. Müller, 'Herrlicher Ruhm im Sport oder Krieg' – *Der Apobates und die Funktion des Sports in der griechischen Polis*, şurada: Nikephoros 9 (1996) s. 41 – 69.
- Newby 2005** Z. Newby, *Greek Athletics in the Roman World. Victory and Virtue* (Oxford 2005).
- Nollé – Schindler 1991** J. Nollé – F. Schindler, *Die Inschriften von Selge [IK 37]* (Bonn 1991)
- Nollé 1986** J. Nollé, *Pamphyllische Studien 1 – 5*, şurada: Chiron 16 (1986), s. 199 – 212.
- Nollé 1987** J. Nollé, *Pamphyllische Studien 6-10*, şurada: Chiron 17 (1987), s. 235-276
- Nollé 1990** J. Nollé, *Side. Zur Geschichte einer kleinasiatischen Stadt in der römischen Kaiserzeit im Spiegel ihrer Münzen*, şurada: Antike Welt 21 (1990) 244-265.
- Nollé 1993** J. Nollé, *Side im Altertum I. Geschichte und Zeugnisse I. geographie, Geschichte, Testimonia, griechische und lateinische Inschriften [IK 43]* (Bonn, 1993).
- Nollé 2001** J. Nollé, *Side in Altertum II. Geschichte und Zeugnisse II. Geographie, Geschichte, Testimonia, griechische und lateinische Inschriften [IK 44]* (Bonn 2001).
- OGIS** W. Dittenberger, *Orientalis Graeci Inscriptiones Selectae* (1903 – 1905)
- Oliver 1970** Oliver, Marcus Aurelius, *Aspect of Civic and Cultural Policy in the East* (1970)
- Ormerod – Robinson 1914** H. A. Ormerod – E. S. G. Robinson, *Inscriptions from Lycia*, şurada: JHS 34 (1914), s. 1 – 35.
- Papalas 1991** A. J. Palalas, *Boys athletes in ancient Greece*, şurada: Stadion 17 (1991) s. 165 – 192.
- Pausanias Perig.** Ed. F. Spiro, *Pausaniae Graeciae descriptio*, vols. (1903).
- Petersen – Luschan 1889** Petersen – Luschan, *Reisen in Lykien, Milyas und Kibyrtis II* (1889)
- Petzl – Schwertheim 2006** G. Petzl – E. Schwertheim, *Hadrian und die*

- dionysischen Künstler. Drei in Alexandria Troas neugefundane Briefe des Kaisers an die Künstler – Vereinigung (Bonn 2006).
- Petzl 1977 - 78** Petzl, MDAI (I) 1977-78
- Petzl 1982** G. Petzl, Die Inschriften von Smyrna I [IK 23] (Bonn 1982)
- Petzl 1987** G. Petzl, Die Inschriften von Smyrna II, 1 [IK 24, 1] (Bonn 1987)
- Philostratos *De gymnastica*** Ed. C. L. Kayser, *Flavii Philostrati opera*, vol. 2 (1871)
- Pindar *Nemea*** Ed. H. Maehler, *Pindari carmina cum fragmentis* (1971).
- Pindar *Olympia*** Ed. H. Maehler, *Pindari carmina cum fragmentis*, 5th edn. (Leipzig 1971).
- Platon *Apologia*** Ed. J. Burnet, *Platonis opera*, vol. 1 (Oxford 1900).
- Pleket 1973** H. W. Pleket, *Some Aspects of the History of the Athletic Guilds*, şurada: ZPE 10 (1973), s. 197 – 227.
- Pleket 1975** H. W. Pleket, *Games, Prizes, Athletes and Ideology: Some Aspects of the History of Sport in the Greco-Roman World*, şurada: Arena I (1975) 49-89
- Pleket 1976** H. W. Pleket, *Olympic Benefactors*”, şurada: ZPE 20 (1976), s. 1 – 18.
- Pleket 1995** H. W. Pleket, *Mass – Sport and Local Infrastructure in the Greek Cities of Roman Asia Minor*, in: Stadion XXIV, 1 (1995). Colloquium “Agonistik in der römischen Kaiserzeit”. Landhaus Rothenberge bei Münster 25 – 27 October 1995, s. 151- 171
- Pleket 1998** H. W. Pleket, *Sport and Ideology in the Graeco - Roman World*, şurada: Klio 80 / 2 (1998), s. 315 – 324.
- Plutarkhos *Lucullus*** Ed. K. Ziegler, *Plutarchi vitae parallelae*, vol. 1. 1, 4th. edn. (Leipzig 1969), s. 359 – 419.
- Poliakoff 1982** M. Poliakoff, *Studies in the Terminology of the Greek Combat Sport*, 1982.
- Poliakoff 1987** M. B. Poliakoff, *Combat Sports in the Ancient World. Competition, Violence and Culture* (1987).

- Poljakov 1989** F. B. Poljakov, Die Inschriften von Tralleis und Nysa I [IK 36, 1] (Bonn 1989)
- Polybius *Hist.*** Ed. T. Buttner – Wobst, *Polybii historiae*, vols. 1 – 4 (1889 – 1905).
- Price 1984** S.R.F. Price, *Rituals and Power. The Roman Imperial Cult in Asia Minor* (1984)
- Price 2004** Ritüel ve İktidar. Küçük Asya'da Roma İmparatorluk Kültü (2004) *çev. T. Esin.*
- Princett 1971** W. K. Princett, Ancient Greek Military Practices I (Berkeley 1971).
- Quass 1993** F. Quass, Die Honoratiorenschicht in den Städten des griechischen Ostens (Stuttgard 1993)
- Radet 1890** Radet, *Inscriptions de la Région du Méandre*, şurada: BCH 14 (1890), s. 224 – 239.
- Ramsay 1883** W. M. Ramsay, *Metropolitanus Campus*, şurada: JHS 4 (1883), s. 53 – 72.
- RE** A. Pauly, G. Wissowa and W. Kroll, Real Encyclopädie der klassischen Altertumswissenschaft (1893 -)
- REA** Revue des études anciennes.
- REG** Revue des études grecques.
- Rehm 1958** A. Rehm, Didyma II, Die Inschriften (Berlin, 1958)
- Rehm 1997** Rehm, Inschriften von Milet, Teil 1 Inschriften n. 187 – 406, 1997.
- Reisch 1896** Reisch, RE II₂ (1896), s.v. Ἄθλον, s. 2058 – 2063.
- RevPhil** Revue de philologie.
- Ricl 1997** M. Ricl, The Inscriptions of Alexandria Troas [IK 53] (Bonn 1997)
- Robert 1929** L. Robert, *Aristos Hellenon*, şurada: REA 31 (1929).
- Robert 1940** L. Robert, Ἀμφιθαλής, şurada: Studies Ferguson (HSCP 1940), s. 509 – 519
- Robert 1948** L. Robert, Hellenica. Recueil d'épigraphie de Numismatique et d'Antiquités Grecques Vol. V (Paris 1948).

- Robert 1948²** L. Robert, *Hellenica*. Recueil d'épigraphie de Numismatique et d'Antiquités Grecques Vol. VI (Paris 1948).
- Robert 1949** L. Robert, *Hellenica*. Recueil d'épigraphie de Numismatique et d'Antiquités Grecques Vol. VII (Paris 1949).
- Robert 1950** L. Robert, *Hellenica*. Recueil d'épigraphie de Numismatique et d'Antiquités Grecques Vol. IX (Paris 1950).
- Robert 1958** L. Robert, *Rev Phil.* 32 (1958)
- Robert 1960** L. Robert, *Hellenica*. Recueil d'épigraphie de Numismatique et d'Antiquités Grecques Vol. XI – XII (Paris 1960).
- Robert 1965** L. Robert, *Hellenica*. Recueil d'épigraphie de Numismatique et d'Antiquités Grecques Vol. XIII (Paris 1965).
- Robert 1967** L. Robert, *Décrets d'Ephèse pour des athlètes*, şurada *RevPhil* (1967) s. 14 – 32.
- Robert 1969** L. Robert, *Les Inscriptions*, şurada: J. des Gagniers *et al.*, Laodicée de Lycos: la Nymphée, Campagnes 1961 – 3 (Paris 1969).
- Robert 1970** Robert, *Deux concours grecs à rome*, şurada: *CRAI* (1970), s. 6 – 27.
- Robert 1976** L. Robert, *Monnaies grecques de l'époque imperiale*, şurada: *Revue Numismatique* 18 (1976), s. 25 – 56.
- Robert 1977** L. Robert, *La titulature de Nicée et de Nicomédie: la gloire et la haine*, şurada: *HSCP* 81 (1977), s. 1 – 39.
- Robert 1978** Robert, *RA*, 1978, 290 (*SEG* 28, no. 1247).
- Robert 1978²** L. Robert, *Monnaies et textes grecs I: Retour à Aigai de Cilicie*, şurada: *Journal des savant* (1978), s. 145 – 150.
- Robert 1982** L. Robert, *Une vision de Perpetué martyre à Carthage en 203*, şurada: *CRAI* (1982), s. 228 – 276.
- Robert 1984** Robert, *Discours d'ouverture*, şurada: Actes du VIIIe Congrès international d'Épigraphie grecque et Latine à Athènes, 1982 (Atina 1984), s. 35 - 45.
- Robert 1987** L. Robert, *Documents d'Asie Mineure* (1987).

- Roberts 1948** J. et L. Robert, *Hellanica VI. Inscirptions grecques de Lydie*, 1948.
- Roberts 1954** L. et J. Roberts, *La Carie II. Le plateau de Tabai* (Paris 1954).
- Roberts 1954²** J. - L. Robert, *Bulletin Epigraphique*, şurada: REG 67 (1954)
- Rouché 1989** C. Rouché, *Aphrodisias in Late Antiquity* (1989).
- Roueché 1981** C. Roueché, *Rome, Asia and Aphrodisias in the Third Century*, şurada: JRS 71 (1981), s. 103 – 120.
- Roueché 1993** C. Roueché, *Performers and Partisans at Aphrodisias in the Roman and Late Roman Periods* [JRS Monographs no. 6] (1993)
- Sarıkaya 2009** S. Sarıkaya, *Hellenistik Dönem’de Asyilia: Ionia ve Karia’daki Tapınaklarla Birlikte Kent ve Territoryum’lara tanınan Hiera kai Asyilia* (Yüksek Lisans Tezi, 2009)
- Schindler 1972** F. Schindler, *Die Inschriften von Bubon*, Vienna, 1972.
- Schwertheim 1980** E. Schwertheim, *Die Inschriften von Kyzikos und umgebung I* [IK 18] (Bonn 1980)
- SEG** Supplementum Epigraphicum Graecum
- Sheppard 1981** A. R. R. Sheppard, *R.E.C.A.M. Notes and Studies no. 7: Inscriptions from Usak, Denizli and Hisar Köy*, şurada: AS 31 (1981), s. 19 – 27.
- Sherk 1969** R. K. Sherk, *Roman Documents from the Greek East* (Baltimore 1969).
- SIG** W. Dittenberger (Ed.). *Sylloge Inscriptionum Graecarum*. Vol. I – III (Leipzig 1915 – 1920).
- Sophokles Ajax** Ed. A. Dain and P. Mazon, *Sophocle* vol. 2 (Paris 1958).
- Sophokles Trakhiniai** Ed. A. Dain and P. Mazon, *Sophocle* vol. 1 (Paris 1955).
- Stengel 1903** Stengel, *Didymeia*, şurada: RE V1 (1903) , s. 442 – 3.
- Sterrett 1888** J. R. S. Sterrett, *The Wolfe Expedition to Asia Minor* (Boston 1888).
- Sweet 1987** W. E. Sweet, *Sport and Recreation in Ancient*

- Greece, 1987
- Şahin 1981** Ç. Şahin, Die Inschriften von Stratonikeia I [IK 21] (Bonn 1981)
- Şahin 1982** Ç. Şahin, Die Inschriften von Stratonikeia II, 1 [IK 22, 1] (Bonn 1982)
- Şahin 1990** Ç. Şahin, Die Inschriften von Stratonikeia II, 2 [IK 22, 2] (Bonn 1990).
- Şahin 1994** S. Şahin, Die Inschriften von Arykanda [IK48] (Bonn 1994)
- TAM II 1 – 3.** E. Kalinka, Tituli Asiae Minoris, II: Tituli Lyciae linguis Graeca et Latina conscripti, 1: Pars Lyciae occidentalis cum Xantho oppido, 2: Regio quae ad Xanthum flumen pertinet praeter Xanthum oppidum, 3: Regiones montanae a valle Xanthi fluminis ad oram orientalem, Wien 1920–1944.
- TAM V.1** P. Herrmann, Tituli Asiae Minoris V: Tituli Lydiae linguis Graeca et Latina conscripti, 1: Regio Septentrionalis ad Orientem Vergens 1981.
- TAM V.2** P. Herrmann, Tituli Asiae Minoris V: Tituli Lydiae linguis Graeca et Latina conscripti, II: Regio Septentrionalis ad Orientem Vergens 1989.
- TAM V.3** G. Petzl, Tituli Asiae Minoris V: Tituli Lydiae linguis Graeca et Latina conscripti, III: Philadelphiea et Ager Philadelphenus, 2007.
- Tanyeri 1985** E. Tanyeri, *Nouvelles Inscriptions de la Region de Saittai*, şurada: EA 6 (1985), s. 79 – 81.
- Taşlıkhoğlu 1971** Z. Taşlıkhoğlu, Trakya'da Epigrafya Çalışmaları II (1971).
- Thukydides** Ed. H. S. Jones and J. E. Powell, *Thucydides historiae* 2 vols (Oxford 1942)
- Varinlioğlu 1986** E. Varinlioğlu, Die Inschriften von Keramos [IK 30] (Bonn 1986)
- Veyne 1976** P. Veyne, Bread and Circuses. Historical Sociology and Political Pluralism (1976)
- Von Nijf 2001** O. von Nijf, *Local Heroes: Athletics, Festivals and Elite self – fashioning in the Roman East*, şurada: Ed. Simon Goldhill, Being Greek und Rome. Cultural Identity, the Second Sophistic and the Development of Empire, 2001, s. 306 – 334.
- Wankel 1979** H. Wankel, Die Inschriften von Ephesos Ia [IK

- 11, 1] (Bonn 1979)
- Weiss 1981** P. Weiss, *Ein agonistisches Bema und die Isopythischen Spiele von Side*, şurada: Chiron 11 (1981), s. 315 – 346.
- Wörrle 1998** M. Wörrle, *Stadt und Fest im kaiserzeitlichen Kleiasien*, München (1988) (Vestigia 39)
- Yegül 1992** F. Yegül, *Baths and Bathing in Classical Antiquity* (1992)
- Yegül 2006** F. Yegül, Antikçağ'da Hamamlar ve Yıkanma (2006), çev. E. Erten.
- Yıldız – Corsten 1997** H. Yıldız – Th. Corsten, *New Inscriptions from Laodikeia in the Archaeological Museum at Denizli / Turkey*, şurada: EA 28 (1997), s. 50 – 52.
- ZfN** Zeitschrift für Nümismatik.
- Ziebart 1914** E. Ziebart, Aus dem griechischen Schulwesen, 1914.
- Ziegler 1985** R. Ziegler, *Städtisches Prestige und kaiserliche Politik. Studien zum Festwesen in Ostkilikien im 2. und 3. Jht. n. Chr.* (1985).
- ZPE** Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik.

EK 1 Tablolar

Yazıtlarda Taşındıkları Sıfatlara Göre Tablolar

i. άμεσολάβητος ile nitelenen sporcular

Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
150	Dionysides	όλυμπιονίκης, άπτώς, άμεσολάβητος, άνέφεδρος	Güreş	Mylasa	İS. 1.yy.
234	Aurelius Cassianus Hermianus	ένδόξως, άπτώς, άμεσολάβητος	Güreş	Andeda	
259	Arpias	άπτώς, άμεσολάβητος	Güreş	Ariassos	İS. 2.yy.
261	N.N.	άμεσολάβητος	Güreş	Arykanda	İS. 3.yy
291	Claudius Tlepolemos	άπτώς, άμεσολάβητος	Güreş	Kadyanda	
306	Aurelius Leukios III namı diğer Diogenes	άπτώς, άμεσολάβητος	Güreş	Nysa	
338	Aurelius Ptolemaios namı diğer Zosimas	ένδόξως, άπτώς, άμεσολάβητος	Güreş	Phaselis	İS. 3. yy.
340	Aurelius Kougas	άπτώς, άμεσολάβητος	Güreş	Phaselis	İS. 3.yy.
342	N.N.	άπτώς, άμεσολάβητος	Güreş	Phaselis	İS. 3.yy.

ii. ἀπτός ile nitelenen sporcular

Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
150	Dionysides	ὀλυμπιονίκης, ἀπτός, ἀμεσολάβητος, ἀνέφεδρος	Güreş	Mylasa	İS. 1.yy.
234	Aurelius Cassianus Hermianos	ἐνδόξως, ἀπτός, ἀμεσολάβητος	Güreş	Andeda	
258	Menneas	ἀπτός	Güreş	Ariassos	İS. 2.yy.
259	Arpias	ἀπτός, ἀμεσολάβητος	Güreş	Ariassos	İS. 2.yy.
291	Claudius Tlepolemos	ἀπτός, ἀμεσολάβητος	Güreş	Kadyanda	
296	Pankalos	ἀπτός	Güreş	Ksanthos	
297	Hermogenes	ἀπτός	Güreş	Ksanthos	
297	Titus Popponius Harpokras	ἀπτός	Güreş	Ksanthos	
300	Philoumenos	ἀπτός	Güreş	Ksanthos	
306	Aurelius Leukios III namı diğer Diogenes	ἀπτός, ἀμεσολάβητος	Güreş	Nysa	
338	Aurelius Ptolemaios namı diğer Zosimas	ἐνδόξως, ἀπτός, ἀμεσολάβητος	Güreş	Phaselis	İS. 3.yy.
340	Aurelius Kougas	ἀπτός, ἀμεσολάβητος	Güreş	Phaselis	İS. 3.yy.
342	N.N.	ἀπτός, ἀμεσολάβητος	Güreş	Phaselis	İS. 3.yy.
367	Oplesianus	ἀπτός	Güreş	Termessos	
373	Hermaios	ἀπτός	Güreş	Termessos	Commodus zamanı

iii. ἐνδόξως ile nitelenen sporcular

Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
9	Aurelius Tertullus	ἐνδόξως	Boks	Ankyra	İS. 215 yılı
11	Titus Aelius Aurelius Menandros	ἐνδόξως, παράδοξος, ξυστάρχης διὰ βίου, πλειστονίκης	Pankration	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları
80	Aurelius Diodoumenos II	ἐνδόξως	Uzun mesafe	Ephesos	
88	Aurelius ...	ἐνδόξως	Stadion	Ephesos	
89	Aurelius Basileus	ἐνδόξως		Ephesos	İS. 235 – 238 yılı
90	N.N.	ἐνδόξως		Ephesos	
91	N.N.	ἐνδόξως	Γüreş	Ephesos	
94	Marcus Aurelius Khesimos namı diğer Gregoris	ἐνδόξως	Pankration	Ephesos	İS. yak. 225 yılı
95	Marcus Aurelius Zotikos namı diğer ...pines	ἐνδόξως	Γüreş	Ephesos	İS. 225 yılı
117	Hikesios namı diğer Iudas	ἐνδόξως, ίερωνίκης, πλειστονίκης		Hieropolis	İS. 2.yy.
119	Aurelius Philoksenos	παράδοξος, ἐνδόξως	Boks	Hypaipa	
134	Tiberius Claudius Florus	ἐνδόξως	Boks	Lampsakos	
142	Marcus Aurelius Diogenes III	ἐνδόξως		Makestos	
143	Aurelius Aleksandros	ἐνδόξως	Pankration	Metropolis	
144	Aurelius Menneas II	ἐνδόξως	Pankration	Metropolis	İS. yak. 225 yılı
154	Marcus Aurelius Toalis	παράδοξος, ἐνδόξως	Pankration	Oinoanda	İS. 3.yy.
155	N.N.	ἐνδόξως		Oinoanda	
157	Marcus Aurelius Aleksion namı diğer	ἐνδόξως	Γüreş	Patara	İS. 2.yy.

	Drakon				
165	Aurelius Eugenotor	ἐνδόξως	Pankration	Philadelphia	İS. 2.yy.
173	Aurelius Hermaios namı diğەر Demarkhos	ἐνδόξως	Pankration	Pogla	
173	Aurelius Hermaios Antonianus	ἐνδόξως	Pankration	Pogla	
178	Aurelius Idomeneus	ἐνδόξως	Güreş	Sagalassos	
196	Gaius Perelius Aurelius Aleksandros	ἐνδόξως	Pankration	Thyateira	İS. 218 – 222 yılı
200	Aurelius Iulianus II	ἐνδόξως	Güreş	Thyateira	
201	Aurelius Theseas	ἐνδόξως	Pankration	Thyateira	
202	Aurelius Kalokairos	ἐνδόξως	Diaulos	Thyateira	
203	Lenaios	ἐνδόξως	Güreş	Thyateira	
230	Aurelius Papianus Titus	ἐνδόξως	Pankration	Adada	
233	Aurelius Attalion	ἐνδόξως	Diaulos	Andeda	
234	Aurelius Cassianus Hermianus	ἐνδόξως, ἀπτώς, ἀμεσολάβητος	Güreş	Andeda	
243	Marcus Virius Markianus	ἐνδόξως	Güreş	Antiokheia (Pisidia)	
251	N.N.	ἐνδόξως	Boks	Aphrodisias	İS. yak. 241 yılı
252	Menandros	ἐνδόξως	Pankration	Aphrodisias	İS. yak. 230 – 240 yılları
263	Oreion	ἐνδόξως	Güreş	Attouda	
270	Proklianus	ἐνδόξως	Güreş	Balboursa	İS. yak. 190 yılı
270	Mousaios	ἐνδόξως	Güreş	Balboursa	İS. yak. 190 yılı
273	Aurelius Kalandias	ἐνδόξως	Güreş	Balboursa	İS. yak. 220 yılı
273	Aurelius Sextus	ἐνδόξως	Güreş	Balboursa	İS. yak. 220 yılı
275	Aurelius Hipparkhos	ἐνδόξως	Boks	Baris	İS. 2. – 3.yy.
276	Aurelius Annianus	ἐνδόξως	Güreş	Baris	

	Kallimorphos				
287 (109)	Marcus Aurelius Kalleas IV	ἐνδόξως	Güreş	Heraklea Salbake	
302	Aurelius Apagathos	ἐνδόξως	Güreş	Ksanthos	
303	N.N.	ἐνδόξως	Pankration	Ksanthos	
305	Seleukos namı diğer Zotikos	ἐνδόξως	Pankration	Metropolis	
309	Aurelius Demetrios	ἐνδόξως	Pankration	Oinoanda	İS. 3.yy.
310	Marcus Aurelius Aphrodisios	ἐνδόξως	Pankration	Oinoanda	İS. 3.yy.
311	Aurelius Aristomenes	ἐνδόξως	Güreş	Oinoanda	İS. 3.yy.
314	Aurelius Mos II	ἱερονίκης, παράδοξος, ἐνδόξως	Boks	Oinoanda	İS. 231 – 235 yılı
315	Marcus Aurelius Krateros	ἱερονίκης, παράδοξος, ἐνδόξως	Güreş	Oinoanda	İS. 3.yy.
316	Marcus Aurelius Ammianus	ἐνδόξως	Güreş	Oinoanda	İS. 3.yy
319	Aurelius Diogenes	ἐνδόξως	Boks	Oinoanda	
320	Aurelius Eutykhes	ἐνδόξως	Boks	Oinoanda	
321	N.N.	ἐνδόξως	Boks	Oinoanda	
323	Valerius Hermaios	ἐνδόξως	Güreş	Oinoanda	
324	Diogenes	ἐνδόξως	Pankration	Oinoanda	İS. 198 – 211 yılı
327	Aurelius Lis	ἐνδόξως, ἱερονίκης (2 defa)	Pankration	Oinoanda	İS. yak. 225 – 264 yılı
328	Diogenes namı diper Artemon	ἐνδόξως	Pankration	Oinoanda	
330	Marcus Aurelius Onesiphoros	ἐνδόξως	Güreş	Oinoanda	

331	Aurelius Aleksandros namı diğer Makedonis	ένδόξως	Pankration	Oinoanda	
332	Aurelius Pamphileanios	ένδόξως		Oinoanda	
335	Aurelius Dionysios	ένδόξως	Γüreş	Olbasa	
335	Aurelius Lucillus	ένδόξως	Γüreş	Olbasa	
336	Iulius Septimius Symmakhos	ένδόξως	Pankration	Olbasa	
337	N.N.	ένδόξως	Γüreş	Olympos	
338	Aurelius Ptolemaios namı diğer Zosimas	ένδόξως, ἀπτός, ἀμεσολάβητος	Γüreş	Phaselis	İS. 3.yy.
339	Aurelius Kougas	ένδόξως	Γüreş	Phaselis	İS. 3.yy.
343	.....Iuli.....	ένδόξως	Pankration	Sagalassos	
344	N.N.	ένδόξως	Boks	Sagalassos	
345	N.N.	ένδόξως	Stadion koşusu	Selge	
346	N.N.	ένδόξως	Stadion Koşusu	Selge	
347	N.N.	ένδόξως	Stadion Koşusu	Selge	
347	N.N.	ένδόξως	Stadion Koşusu	Selge	
351	Aurelius Kendeas III	ένδόξως	Pankration	Selge	
353	Aurelius Memnon III	ένδόξως	Boks	Selge	
354	Aurelius E.....s	ένδόξως	Boks	Selge	
358	Marcus Aurelius Thaletianus	ένδόξως, ίερονίκης	Γüreş	Telmessos	
429	Aurelius Demetrianus Peritasis	ένδόξως	Γüreş	Verbe	

429	Aurelius Antonius	ἐνδόξως	Güreş	Verbe	
430	Aurelius Titianus Marcus	ἐνδόξως	Pankration	Verbe	İS. 222 – 235 yılları
430	Aurelius Labeon	ἐνδόξως	Pankration	Verbe	İS. 222 – 235 yılları
431	Aurelius Vivius Longinianus Lucis	ἐνδόξως	Güreş	Verbe	
431	Aurelius Quıntus	ἐνδόξως	Güreş	Verbe	
435	N.N.	ἐνδόξως	Pankration	Sardes	
444	Makarios	ἐνδόξως	Güreş	Attouda	
447	Marcus Aurelius Markianus	ἐνδόξως	Güreş	Elaioussa Sebasta	Marcus Aurelius ve Lucius Verus zamanı
452	Menandros	ἐνδόξως	Güreş	Thyateira	
456	Marcus Aurelius Apellas	ἐνδόξως	Stadion koşusu	Attouda	

iv. **ίερωνίκης olarak nitelenen sporcular**

Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
1	Marcus Aurelius Abas	ίερωνίκης, παράδοξος Bouleutes	Uzun mesafe Diaulos	Adada	
12	Marcus Aurelius ...	Bouleutes, ίερωνίκης, πυθιονίκης, άκτιονίκης, παράδοξος	Uzun mesafe Diaulos Silahlı koşu	Aphrodisias	İS. erken 3. yy.
17	Zeno Aeneas	ίερωνίκης, πλειστονίκης, παράδοξος	Γüreş	Aphrodisias	İS. erken 3. yy.
18	Kallikrates	ίερωνίκης, πλειστονίκης	Pankration	Aphrodisias	İS. 117 – 138 yılları
53	Iskhyron	ίερωνίκης		Ephesos	İS. 83 yılı
54	Perikles	ίερωνίκης		Ephesos	İÖ. 26 – 25 yılı
109	Marcus Aurelius Meleagros	ίερωνίκης		Heraklea Salbake	
117	Hikesios namı diğeri Iudas	ένδόξως, ίερωνίκης, πλειστονίκης		Hieropolis	İS. 2. yy.
122	Tatianus	ίερωνίκης, παράδοξος	Uzun mesafe	Kaisarea Germanike	İS. 180/193 – 212 yılı
127	Asklepiades II	ίερωνίκης		Kula	İS. 142 – 143 yılı
132	Epainetos Pamphilos Koliorgeus	άλιονίκης, ίερωνίκης, πλειστονίκης, παράδοξος	Κοşu	Lagina	
136	Gaius Iulius Paterklos	bouleutes, ίερωνίκης, παράδοξος		Laodikeia	İS. 2.yy.ın 2. Yarısı
139	Silicius Hierokles	ίερωνίκης, παράδοξος	Γüreş	Magnesia	İS. 22 – 31 yılları
146	Zopyrion	ίερωνίκης		Miletos	

151	N.N.	ίερονίκης		Mylasa	
153	Lucius Septimius Flavianus Flavillianus	ίερονίκης, παράδοξος	Güreş Pankration	Oinoanda	İS. yak. 230 yılı
158	Marcus Aurelius Imbras III	ίερονίκης, παράδοξος		Patara	
194	Melissos	ίερονίκης		Teos	
220	Apollonides	ίερονίκης, παράδοξος		Tralleis	İS. 2. Yy.
314	Aurelius Mos II	ίερονίκης, παράδοξος, ένδόξως	Boks	Oinoanda	İS. 231 – 235 yılları
315	Marcus Aurelius Krateros	ίερονίκης, παράδοξος, ένδόξως	Güreş	Oinoanda	İS. 3. Yy.
327	Aurelius Lis	ένδόξως, ίερονίκης (2 defa)	Pankration	Oinoanda	İS. yak. 225 – 264 yılı
358	Marcus Aurelius Thaletianus	ένδόξως, ίερονίκης	Güreş	Telmessos	
383	Marcus Aurelius Moles	ίερονίκης, παράδοξος	Güreş	Termessos	

v. ὀλυμπιονίκης ile nitelenen sporcular

Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
23	Marcus Aurelius Pius	Bouleutes (Δαλδιανός), ὀλυμπιονίκης Πεισαῖος, παράδοξος		Daldis	Gallienus zamanı (bu dönem bir sikke üzerinde adı geçer)
25	Nikophon	ὀλυμπιονίκης		Didyma	Erken İmp.luk
26	Thaliarkhos	ὀλυμπιονίκης		Didyma	Erken İmp.luk
59	N.N.	περιοδονίκης, ὀλυμπιονίκης τετράκις	Diaulos koşusu	Ephesos	
67	Secundos	παράδοξος, ισθμιονίκης, ὀλυμπιονίκης, πλειστονίκης, ξυστάρχης, έλληνοδίκης	Güreş Pankration	Ephesos	
147	Apollonios	ὀλυμπιονίκης	Boks	Miletos	İS. en erken 2.yy.
150	Dionysides	ὀλυμπιονίκης, ἀπτώς, ἀμεσολάβητος, ἀνέφεδρος	Güreş	Mylasa	İS. 1.yy.
204	Markianus	ὀλυμπιονίκης		Thyateira	
207	Marcus Popillis Sotus	πυθιονίκης, ὀλυμπιονίκης, πλειστονίκης, παράδοξος	Diaulos	Tlos	
208	Marcus Aurelius Pappos	πυθιονίκης, παράδοξος, ὀλυμπιονίκης, πλειστονίκης	Boks	Tlos	
226	Epigonos	τετράκις ὀλυμπιονίκης		Tralleis	İS. 1. – 2.yy.

vi. παράδοξος ile nitelenen sporcular

Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
1	Marcus Aurelius Abas	Bouleutes, ιερωνίκης, παράδοξος	Uzun mesafe Diaulos	Adada	
11	Titus Aelius Aurelius Menandros	ένδόξως, παράδοξος, ξυστάρχης διὰ βίου, πλειστονίκης	Pankration	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları
12	Marcus Aurelius ...	Bouleutes, ιερωνίκης, πυθιονίκης, ἀκτιονίκης, παράδοξος	Uzun mesafe Diaulos Silahlı koşu	Aphrodisias	İS. erken 3.yy.
17	Zeno Aeneas	ιερωνίκης, πλειστονίκης, παράδοξος	Γüreş	Aphrodisias	İS. erken 3.yy.
23	Marcus Aurelius Pius	Bouleutes (Δαλδιανός), ὀλυμπιονίκης Πεισαῖος, παράδοξος		Daldis	Gallienus Dönemi
50	Marcus Aurelius Thelymitres	πυθιονίκης, καπετολιονίκης, πλειστονίκης, παράδοξος		Didyma	Geç İmp.luk
50	Marcus ...	πυθιονίκης, καπετολιονίκης, πλειστονίκης, παράδοξος		Didyma	Geç İmp.luk
58	Marcus Aurelius Demonstratos Damas	περιοδονίκης δῖς, παράδοξος, ξυστάρχης διὰ βίου	Pankration Γüreş	Ephesos	İS. 161 – 180 yılları
67	Secundus	παράδοξος, ισθμιονίκης,	Pankration Γüreş	Ephesos	

		ὀλυμπιονίκης, πλειστονίκης, ξυστάρχης, ἐλληνοδίκης			
74	Photion Karpionos	παράδοξος	Boks	Ephesos	İS. 168 – 180 yılları
99	N.N.	πλειστονίκης, παράδοξος	Stadion Uzun mesafe Silahlı koşu	Ephesos	
106	N.N.	παράδοξος	Güreş	Ephesos	
119	Aurelius Philoksenos	παράδοξος, ἐνδόξως	Boks	Hypaipa	
122	Tatianus	ιερονίκης, παράδοξος	Uzun mesafe	Kaisarea Germanike	İS. 180/193 – 212 yılı
132	Epainetos Pamphilos Koliorgeus	άλιονίκης, ιερονίκης, πλειστονίκης, παράδοξος	Koşu	Lagina	
135	Publius Aelius ...	παράδοξος, περιοδονίκης		Laodikeia	Antoninus Pius zamanı
136	Gaius Iulius Paterklos	Bouleutes, ιερονίκης, παράδοξος		Laodikeia	İS. 2.yy.ın 2. yarısı
139	Silicius Hierokles	ιερονίκης, παράδοξος	Güreş	Magnesia	İS. 22 – 31 yılları
149	Marcus Aurelius Thelymitres	πυθιονίκης, καπετωλιονίκης, περιοδονίκης, παράδοξος		Miletos	
153	Lucius Septimius Flavianus Flavillianus	ιερονίκης, παράδοξος	Güreş Pankration	Oinoanda	İS. yak. 230 yılı
154	Marcus Aurelius Toalis	παράδοξος, ἐνδόξως	Pankration	Oinoanda	İS. 3.yy.
156	Epainetos Pamphilos (no. 132 ile aynı şahıs)	άλιονίκης, παράδοξος		Panarama	
158	Marcus Aurelius Imbras III	ιερονίκης, παράδοξος		Patara	

160	Tinerius Claudius Milatos	παράδοξος	Koşu	Pergamon	
168	Titus Aelius Aurelius Metrodoros	παράδοξος, περιοδονίκης, ξυστάρχης		Philadelphia	İS. 2.yy.dan önce değil
169	Titus Flavius Artemidoros	Bouleutes, παραδόξος, ξυστάρχης δια βίου	Güreş Pankration	Philadelphia	Flavianlar Dönemi
172	N.N.	πλειστονίκης, παράδοξος, ξυστάρχης δια βίου	Pankration	Philadelphia	İS. 3.yy.
179	Marcus	παράδοξος	Pankration	Saittai	İS. 189 – 190 yılı
180	Aurelius Damas	ξυστάρχης δια βίου, πλειστονίκης, παράδοξος		Sardes	İS. 212 – 217 yılı
180	Marcus Demastratianus	πλειστονίκης, παράδοξος		Sardes	İS. 212 – 217 yılı
180	Demostratus Hegomonidos	πλειστονίκης, παράδοξος		Sardes	İS. 212 – 217 yılı
182	Marcus Iutius Markianus Rufus	παράδοξος	Boks	Sinope	İS. 2.yy.
207	Marcus Popillis Sotus	πυθιονίκης, όλυμπιονίκης, πλειστονίκης, παράδοξος	Diaulos	Tlos	
208	Marcus Aurelius Pappos	πυθιονίκης, παράδοξος, όλυμπιονίκης, πλειστονίκης	Boks	Tlos	
210	Gaius Licinius Inventus	πλειστονίκης, παράδοξος, ξυστάρχης δια βίου	Pankration Güreş Boks	Tralleis	
220	Apollonides	ίερονίκης, παράδοξος		Tralleis	Muhtemelen İS. 2.yy.

222	N.N.	παράδοξος, ξυστάρχης δια βίου	Uzun mesafe	Tralleis	Commodus zamanı
313	Lucius Septimius Flavianus Flavillianus (no. 153)	πλειστονίκης, παράδοξος	Pankration	Oinoanda	İS. 231 – 235 yılı
314	Aurelius Mos II	ιερονίκης, παράδοξος, ἐνδόξως	Boks	Oinoanda	İS. 231 – 235 yılı
315	Marcus Aurelius Krateros	ιερονίκης, παράδοξος, ἐνδόξως	Güreş	Oinoanda	İS. 3.yy.
326	Lucius Septimius Flavius Flavillianus (no. 153 ve 313)	παράδοξος	Güreş	Oinoanda	
359	... Ulpus ...	παράδοξος, ...ονείκου		Telmessos	
383	Marcus Aurelius Moles	ιερονίκης, παράδοξος	Güreş	Termessos	
438	Marcus Aurelius Athenion	παράδοξος		Thyateira	
438	Titus Flavius Diomedes	παράδοξος	Pankration	Thyateira	
458	Vettianus	παράδοξος, ξυστάρχης δια βίου		Kyzikos	

vii. περιόδονίκης ile nitelenen sporcular

Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
13	Kandidianos	ἀκτιονίκης, περιοδονίκης		Aphrodisias	İS. yak. 3.yy.
16	Piseas	περιοδονίκης		Aphrodisias	İS. yak. 3.yy.
49	Garnius Fanius Artemidoros	περιοδονίκης		Didyma	Geç İmparatorluk
55	Marcus Aurelius Lollianus	περιοδονίκης		Ephesos	İS. 2. – 3.yy.
56	Tiberius Claudius Artemidoros	περιοδονίκης, παραδοξόνικης, ξυστάρχης διὰ βίου	Pankration	Ephesos	İS. 1.yy.
57	..... Graus	περίοδος (=περιοδονίκης)		Ephesos	
58	Marcus Aurelius Demonstratos Dama	περιοδονίκης δός, παράδοξος, ξυστάρχης διὰ βίου	Pankration Güreş	Ephesos	İS. 161 – 180 yılları
59	N.N.	περιοδονίκης, ὀλυμπιονίκης τετράκις	Diaulos	Ephesos	
84	Marcus Aurelius Philosebastos	περίοδος (=περιοδονίκης)		Ephesos	İS. 3. yy.
120	Titus Flavius Metrobios	περίοδος (=περιοδονίκης)	Uzun mesafe	Iasos	İS. 86 – 96 yılı
135	Publius Aelius ...	παραδόξος, περιοδονίκης		Laodikeia	Antoninus Pius zamanı
138	Demokrates	περίοδος (=περιοδονίκης)	Boks Güreş Pankration	Magnesia	Augustus zamanı
139	Silicius Firmus Mandrogenes	περιοδονίκης ἀλείπτης, ξυστάρχης	Pankration	Magnesia	İS. 22 – 31 yılları
140	Publius Aelius Aristomakhos	περιοδονίκης, ξυστάρχης	Pankration	Magnesia	İS. yak. 140 yılı

149	Marcus Aurelius Thelymitres	πυθιονίκης, καπετωλιονίκης, περιοδονίκης, παράδοξος		Miletos	
167	Publius Pompeius Eutykhes nami diğər Ninnaros	περιοδονίκης, ξυστάρχης		Philadelphia	İS. 2.yy.
168	Titus Aelius Metrodoros	παράδοξος, περιοδονίκης, ξυστάρχης		Philadelphia	İS. 2.yy.
190	Tiberius Iulius Septimius Iulianus	Bouleutes, περιοδονίκης, ξυστάρχης		Smyrna	İS. 193 – 235 yılları
191	N.N.	περίοδος ἐν περιόδῳ (=περιοδονίκης)	Pankration Güreş	Startonikeia	İÖ. 1.yy.ın 2. Yarısı
209	Marcus Aurelius Hierokles	περίοδος ἐν τῇ περιόδῳ (=περιοδονίκης)		Tralleis	İS. 2.yy.dan sonra
284 285	Publius Aelius Granianus Fanius Artemidoros	περιοδονίκης		Didyma	İS. 2.yy.

viii. πλειστονίκης ile nitelenen sporcular

Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
11	Titus Aelius Aurelius Menandros	ἐνδόξως, παράδοξος, ξυστάρχης διὰ βίου, πλειστονίκης	Pankration	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları
17	Zeno Aeneas	ιερονίκης, πλειστονίκης, παράδοξος	Güreş	Aphrodisias	İS. erken 3.yy.
18	Kallikrates	ιερονίκης, πλειστονίκης ἀπὸ πρώτης ἡλικίας	Pankration	Aphrodisias	İS. 117 – 138 yılları
50	Marcus Aurelius Thelymitres	πυθιονίκης, καπετολιονίκης, πλειστονίκης, παράδοξος		Didyma	Geç İmp.luk
50	Marcus ...	πυθιονίκης, καπετολιονίκης, πλειστονίκης, παράδοξος		Didyma	Geç İmp.luk
67	Secundus	παράδοξος, ισθμιονίκης, ὀλυμπιονίκης, πλειστονίκης, ξυστάρχης, ἐλληνοδίκης	Güreş Pankration	Ephesos	
99	N.N.	πλειστονίκης, παράδοξος	Stadion Uzun mesafe Silahlı koşu	Ephesos	
117	Hikesios namı diğer Iudas	ἐνδόξως, ιερονίκης, πλειστονίκης		Hieropolis	İS. 2.yy.
132	Epainetos Pamphilos Koliorgeus	άλιονίκης, ιερονίκης, πλειστονίκης, παράδοξος	Koşu	Lagina	

172	N.N.	πλειστονίκης, παράδοξος, ξυστάρχης δια βίου	Pankration	Philadelphia	İS. 3.yy.
180	Aurelius Damas	ξυστάρχης δια βίου, πλειστονίκης, παράδοξος		Sardes	İS. 212 – 217 yılları
180	Marcus Demastratianus	πλειστονίκης, παράδοξος		Sardes	İS. 212 – 217 yılları
180	Demostratus Hegomonidos	πλειστονίκης, παράδοξος		Sardes	İS. 212 – 217 yılları
192	Tiberius Claudius Teimodemos	άσιανίκης, πλειστονίκης	Boks	Stratonikeia	
207	Marcus Popillis Sotus	πυθιονίκης, όλυμπιονίκης, πλειστονίκης, παράδοξος	Diaulos	Tlos	
208	Marcus Aurelius Pappos	πυθιονίκης, παράδοξος, όλυμπιονίκης, πλειστονίκης	Boks	Tlos	
210	Gaius Licinnius Inventus	πλειστονίκης, παράδοξος, ξυστάρχης δια βίου	Pankration Güreş Boks	Tralleis	
313	Lucius Septimius Flavianus Flavillianus	πλειστονίκης, παράδοξος	Pankration	Oinoanda	İS. 231 – 235 yılları

ix. πυθιονίκης ile nitelenen sporcular

Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
12	Marcus Aurelius ...	Bouleutes, ίερονίκης, πυθιονίκης, ἀκτιονίκης, παράδοξος	Uzun mesafe Diaulos Silahlı koşu	Aphrodisias	İS. erken 3.yy.
50	Marcus Aurelius Thelymitres	πυθιονίκης, καπετολιονίκης, πλειστονίκης, παράδοξος		Didyma	Geç İmp.luk
50	Marcus	πυθιονίκης, καπετολιονίκης, πλειστονίκης, παράδοξος		Didyma	Geç İmp.luk
52	Marcus Aurelius Artemidoros	πυθιονίκης		Ephesos	İS. 123 – 124 yılı
149	Marcus Aurelius Thelymitres	πυθιονίκης, καπετωλιονίκης, περιοδονίκης, παράδοξος		Miletos	
207	Marcus Popillis Sotus	πυθιονίκης, ὀλυμπιονίκης, πλειστονίκης, παράδοξος	Diaulos	Tlos	
208	Marcus Aurelius Pappos	πυθιονίκης, παράδοξος, ὀλυμπιονίκης, πλειστονίκης	Boks	Tlos	
227	... Berenikianus	ἀνήρ ἀγαθός, πυθιονίκης		Tralleis	

x. Diğer sıfatlar

ἀκτιονίκης					
Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
12	Marcus Aurelius ...	Bouleutes, ίερονίκης, πυθιονίκης, ἀκτιονίκης, παράδοξος	Uzun mesafe Diaulos Silahlı koşu	Aphrodisias	İS. erken 3.yy.
13	Kandidianos	ἀκτιονίκης, περιοδονίκης		Aphrodisias	İS. yak. 3.yy.

ἄλειπτος					
Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
433 457	Sokrates	ἄλειπτος ἀθλητής		Kyme	İS. 1. – 2. yy.

άλιονίκης					
Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
132	Epainetos Pamphilos Koliorgeus	άλιονίκης, ίερονίκης, πλειστονίκης, παράδοξος	Koşu	Lagina	
156	Epainetos Pamhilos	άλιονίκης, παράδοξος		Panarama	

ἀνέφεδρος					
Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
150	Dionysides	ὀλυμπιονίκης, ἀπτώς, ἀμεσολάβητος, ἀνέφεδρος	Güreş	Mylasa	İS. 1.yy.

ἄξιονεΐκως					
Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
30	Leukios	ἄξιονεΐκως		Didyma	Muh. Hadrian Dönemi

ἄριστος					
Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
24	N.N.	ἀναγορευθέντα τὸ δεύτερον [ἄριστο]ν τῶν Ἑλλήνων	Diaulos Stadion Silahlı koşu	Didyma	İÖ. yak. 20 yılı
145	N.N. (no. 24)	ἀναγορευθεὶς τὸ δεύτερον ἄριστον τῶν Ἑλλήνων	Koşu	Miletos	İÖ. 20 yılı
188	Marcus Aurelius Agathopous	ἄριστος Ἑλλήνων	Dromos koşusu	Smyrna	İS. 2.yy. sonu – 3.yy. başı

ἄρτεμωνΐκης					
Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
79	Marcus Bulkıus Bassus	ἄρτεμωνΐκης		Ephesos	

ἄσιονΐκης					
Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
48	Epikrates	ἄσιονΐκης		Didyma	İS. 1.yy. sonu – 2.yy.

ἔφεσηονΐκης					
Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
72	Marcus Claudius Menandros	ἔφεσηονΐκης	Pentathlon	Ephesos	

Θεμιονίκης					
Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dahı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
255	Arteimas	Θεμιονίκης		Ariassos	İS. 212 yılından sonra
292	Aurelius Philargyros namı diğer Demetrios	Θεμιονίκης	Γüreş	Kadyanda	
292	Philargyros III	Θεμιονίκης		Kadyanda	

İσθμιονίκης					
Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dahı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
67	Secundus	παράδοξος, İσθμιονίκης, όλυμπιονίκης, πλειστονίκης, ξυστάρχης, έλληνοδίκης	Γüreş Pankration	Ephesos	

καπετολιονίκης					
Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dahı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
50	Marcus Aurelius Thelymitres	πυθιονίκης, καπετολιονίκης, πλειστονίκης, παράδοξος		Didyma	Geç İmp.luk
50	Marcus	πυθιονίκης, καπετολιονίκης, πλειστονίκης, παράδοξος		Didyma	Geç İmp.luk

νεμεονίκης					
Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dahı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
68	N.N.	νεμεονίκης		Ephesos	

121	Apollonios	νεμεονίκης		Iasos	
164	Neoptolemos Marcus	νεμεονίκης		Philadelphia	ΊS. 116 – 7 γιλι

Birlikte Taçlandırılan Sporcular

Yazıt No	Sporcu Adı	Galibiyet Aldığı Oyun	Disiplin ve Yaş grubu	Buluntu yeri ve Tarihi
260	Aurelius Trokondianus Thoas	Ariassos'ta	Güreş, Yetişkin erkekler	Arriassos İS. 264 – 5 yılı
	Aurelius Kallippianus			
270	Proklianus	Balboursa'da Meleagros'un hediyesi olan themis 7. kutlama	Güreş, Çocuklar	Balboursa İS. yak. 190 yılı
	Mousaios			
273	Aurelius Kalandias	Balboursa'da Meleagros'un hediyesi olan themis 11. kutlama	Güreş, Çocuklar	Balboursa İS. yak. 220 yılı
	Aurelius Sextus			
335	Aurelius Dionysios	Olbasa'da kente ait 4 yılda bir kutlanan Augusteia Kapetolia	Güreş, Yetişkin erkekler	Olbasa
	Aurelius Lucillus			
177	Gaius Iulius ... Leukadios	Sagalassos'ta Klareia yarışması	Pankration, Çocuklar	Sagalassos
	Aurelius Antiokhianus Papianus Antiokhos			
347	N.N.	Selge'de Panathenaikes themisi	Stadion koşusu, Yetişkin erkekler	Selge
	N.N.			
364	Dioteimos	Termessos'ta Tiberius Claudius Agrippas'ın ün severliğinden dolayı kutlanan themis	Meşale Koşusu	Termessos
	N.N.			
429	Aurelius Demetrianus Peritasis	Verbe'de Lucius'un ünseverliğinden 8 yılda bir kutlanan themis 1. Kutlama	Güreş, Çocuklar	Verbe (Yelten)
	Aurelius Antonius			
430	Aurelius Titianus Marcus	Verbe'de Severeia Aleksandreia Herakleia Eusebeia Euthykheia Themisi	Pankration	Verbe (Yelten) İS. 222- 235 yılları
	Aurelius Labeon			
431	Aurelius Vivius Longinianus Lucis	Verbe'de Severeia Themisi	Güreş	Verbe (Yelten)

Kura Çekerek Galibiyet Kazanmış Sporcular

Yazıt No	Sporcu Adı	Spor Dalı	Galibiyet Aldığı Oyun	Bulutnu Yeri
183	Marcus Aurelius Antonius Lucius		Smyrna'da Asya Birlik Yarışması Çocuklar ve Yetişkin erkekler kategorisinde 2 defa kura çektikten sonra tüm rakipleri geri çekilerek	Smyrna
236	Dottius Tiberius	Güreş	Antiokheia'da Men Kültü, çocuklar kategorisi boş kura çekerek (διαβιβάσας κλήρους)	Antiokheia (Pisidia)
236	Iulius Domnus	Güreş	Antiokheia'da Men Kültü, çocuklar kategorisi 4 defa boş kura çekerek (διαβιβάσας κλήρους δ')	Antiokheia (Pisidia)
236	Agosius ... (230?)	Pankration	Antiokheia'da Men Kültü, çocuklar kategorisi 7 defa boş kura çekerek (διαβιβάσας κλήρους ζ')	Antiokheia (Pisidia)
240	Terentius Ulpius Zosimos	Pankration	Antiokheia'da Maksimianeion, çocuklar kategorisi 2 defa boş kura çekerek (διαβιβάσας κλήρους β')	Antiokheia (Pisidia)
241	Terentius Ulpius Markellon	Panration	Antiokheia'da Maksimianeion, çocuklar kategorisi 2 defa boş kura çekerek (διαβιβάσας κλήρους β')	Antiokheia (Pisidia)
243	Marcus Virius Markianus	Güreş	Antiokheia'da Maksimianeion'un 2. kutlaması, çocuklar kategorisi 7 defa boş kura çekerek (διαβιβάσας κλήρους ζ')	Antiokheia (Pisidia)
296	Pankalos	Güreş	Ksanthos'ta Tiberius Claudius Caisianus Agrippas'ın miras bıraktığı themisin 1. kutlaması, yetişkin erkekler kategorisi 9 defa boş kura çekerek (ἐκβιβάσαντα κλήρους εννέα)	Ksanthos
297	Hermogenes	Güreş	Ksanthos'ta Tiberius Claudius Caisianus Agrippas'ın miras bıraktığı themisin 1. kutlaması, çocuklar kategorisi 6 defa boş kura çekerek (ἐκβιβάσαντα κλήρους εξ)	Ksanthos
297	Titus Popponius Harpokras	Güreş	Ksanthos'ta Tiberius Claudius Caisianus Agrippas'ın miras bıraktığı themisin 1. kutlaması, yetişkin erkekler kategorisi 8 defa boş kura çekerek (ἐκβιβάσαντα κλήρους η')	Ksanthos
299	Quintus	Güreş	Ksanthos'ta Tiberius Claudius Caisianus Agrippas'ın Miras Bıraktığı themisin 3. kutlaması, yetişkin erkekler kategorisi 4 defa boş kura çekerek (ἐκβιβάσαντα	Ksanthos

			κλήρους δ')	
300	Philoumenos	Güreş	Ksanthos'ta Tiberius Claudius Caisianus Agrippas'ın miras bıraktığı themis, çocuklar kategorisi 6 defa boş kura çekerek (έκβιβάσαντα κλήρους έξ)	Ksanthos

Bouleutes

Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
1	Marcus Aurelius Abas	Bouleutes, ίερωνίκης, παράδοξος	Uzun mesafe Diaulos	Adada	
12	Marcus Aurelius ...	Bouleutes, ίερωνίκης, πυθιονίκης, ἀκτιονίκης, παράδοξος	Uzun mesafe Diaulos Silahlı koşu	Aphrodisias	İS. erken 3. yy.
23	Marcus Aurelius Pius	Bouleutes (Δαλδιανός), ὀλυμπιονίκης Πεισαῖος, παράδοξος		Daldis	Gallienus Zamanı
136	Gaius Iulius Paterklos	Bouleutes, ίερωνίκης, παράδοξος		Laodikeia	İS. 2. yy.ın 2. yarısı
169	Titus Flavius Artemidoros	Bouleutes, παραδόξος, ξυστάρχης διὰ βίου	Γυρεş Pankration	Philadelphia	Flavianlar zamanı
183	Marcus Aurelius Antoninus Lucius	Bouleutes		Smyrna	İS. yak. 160 /180 civarı
189	Aurelius Apollinarius	Bouleutes, ξυστάρχης	Uzun mesafe	Smyrna	İS. 3. yy.ın ortasından sonra
190	Tiberius Iulius Septimius Iulianus	Bouleutes, περιοδονίκης, ξυστάρχης		Smyrna	İS. 193 – 235 yılı
225	Marcus Aurelius ...	Bouleutes	Pankration	Tralleis	İS. 2. yy. sonu – 3. yy. başı
293	Aurelius Periklides	Bouleutes	Pankration	Kocaaliler (Pisidia)	İS. 3. yy.
295	Aurelius Kallistos	Bouleutes'in oğlu	Meşale Koşusu	Ksanthos	İS. 2. – 3. yy.

Ksystarkhes olarak görevlendirilmiş sporcular

Yazıt No	Sporcu Adı	Aldığı Unvan	Spor Dalı	Buluntu Yeri	Yazıt Tarihi
11	Titus Aelius Aurelius Menandros	ἐνδόξως, παράδοξος, ξυστάρχης διὰ βίου, πλειστονίκης	Pankration	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları
56	Tiberius Claudius Artemidoros	περιοδονίκης, παραδοξονίκης, ξυστάρχης διὰ βίου	Pankration	Ephesos	İS. 1.yy.
58	Marcus Aurelius Demonstratos Damas	περιοδονίκης δίσ, παράδοξος, ξυστάρχης διὰ βίου	Pankration Güreş	Ephesos	İS. 161 – 180 yılları
67	Secundus	παράδοξος, ισθμιονίκης, ὀλυμπιονίκης, πλειστονίκης, ξυστάρχης, ἐλληνοδίκης	Pankration Güreş	Ephesos	
80	Aurelius Damas	ξυστάρχης διὰ βίου, πλειστονίκης, παράδοξος		Sardes	İS. 212 – 217 yılları
108	N.N.	ξυστάρχης διὰ βίου (?)		Euromos	İS. yak. 3.yy.başı
139	Silicius Firmus Mandrogenes	περιοδονίκης ἀλείπτης, ξυστάρχης	Pankration	Magnesia	İS. 22 – 31 yılları
140	Publius Aelius Aristomakhos	περιοδονίκης, ξυστάρχης	Pankration	Magnesia	İS. yak. 140 yılı
167	Publius Pompeius Eutykhes namı diğer Ninnaros	περιοδονίκης, ξυστάρχης		Phiadelphia	İS.2.yy.ın 2.yarısı
168	Titus Aelius Aurelius Metrodoros	παράδοξος, περιοδονίκης, ξυστάρχης		Philadelphia	İS.2.yy.dan önce değil
169	Titus Flavius	Bouleutes,	Güreş	Philadelphia	Flaviuslar

	Artemidoros	παράδοξος, ξυστάρχης διὰ βίου	Pankration		Dönemi
170	Polykrates	ξυστάρχης διὰ βίου	Pentathlon Stadion Koşusu	Philadelphia	Erken Severuslar
172	N.N.	πλειστονίκης, παράδοξος, ξυστάρχης διὰ βίου	Pankration	Philadelphia	İS. 3.yy.
180	Damianus	ξυστάρχης τῶν παίδων		Sardes	İS. 212 – 217 yılları
189	Aurelius Apollinarius	Bouleutes, ξυστάρχης	Uzun mesafe koşusu	Smyrna	İS. 3.yy.ın ortasından sonra
190	Tiberius Iulius Septimius Iulianus	Bouleutes, περιοδονίκης, ξυστάρχης		Smyrna	İS. 193 – 235 yılları
210	Gaius Licinnius Inventus	πλειστονίκης, παράδοξος, ξυστάρχης διὰ βίου	Pankration Güreş Boks	Tralleis	
222	N.N.	παράδοξος, ξυστάρχης διὰ βίου	Uzun mesafe koşusu	Tralleis	Commodus zamanı
458	Vettianus	παράδοξος, ξυστάρχης διὰ βίου		Kyzikos	

Kentlere göre Anadolu'daki Atletik Oyunlar

Adada / Pisidia					
Tykheia Epinikia (Θέμιδος Τυχείου Ἐπινεικίου)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
230	Aurelius Papianus Titus		Pankration Çocuklar	Adada	
231	Aurelius Tullianus Mandromenes	3. kutlama	Boks Yetişkin erkekler	Adada	
Tykheia Themisi (ἀγῶνος Τυχείου Θέμιδι)					
232	Aurelius Neikephorianus Bakkhylos		Pankration Çocuklar	Adada	

Adanus / Kilikia					
Olympia					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
10	Claudius Iulius Dionysios			Ankyra	İS. 3. yy.

Adramytteion / Mysia					
Oyun Belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
11	Titus Aelius Aurelius Menandros		Pankration Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yıl.

Aleksandreia Troas / Mysia					
Smintheia					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
2	Pergamon		Pankration / Boks	Aleksandreia Troas	İS. 2. – 3. yy.
Smintheia Pauleia Isopythia					

3	Aurelius Hygianus		Pankration Çocuklar	Aleksandreia Troas	İS. 212 yılından sonra
4	N.N.		Pankration Çocuklar/Yetişkin erkekler	Aleksandreia Troas	İS. 3.yy.
5	Flavius Iulius Aurelius Hermes		Güreş Çocuklar	Aleksandreia Troas	İS. 3.yy.

Anazarbos /Kilikia					
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
11	Titus Aelius Aurelius Menandros		Pankration Yetişkin erkekler (?)	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yıl.
65	N.N.		Pentathlon Yetişkin erkekler	Ephesos	
222	N.N.		Uzun mesafe Koşusu Yetişkin erkekler 2 defa	Tralleis	Commodus'tan sonra

Andeda / Pisidia					
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
233	Aurelius Attalion		Diaulos	Andeda	
Aurelius Agrippas ve Longus tarafından büyükbabaları Longus'un misarı üzerine düzenledikleri yarışma (ἀνατεθέντα ὑπὸ Αὐρ. Ἀγρίππα καὶ Λόνγου ἐξ ὑποσχέσεως τοῦ πάππου αὐτῶν Λόνγου).					
234	Aurelius Cassianus Hermianos		Güreş Çocuklar	Andeda	

Ankyra / Galatia					
Asklepieia Soteria Antonineia					

Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
9	Aurelius Tertullus	1. Pythia sırasında	Pythia oyunlarına ait boks	Ankyra	İS. 215 yılı
Asklepieia Soteria Pythia					
10	Claudius Iulius Dionysios			Ankyra	İS. 3.yy. muh. 217'den sonra
Isopythia Asklepieia					
12	Marcus Aurelius ...		Uzun Mesafe koşusu Çocuklar	Aphrodisias	İS. erken 3.yy.
Asklepieia					
171	N.N.			Philadelphia	Severuslar Dönemi ya da daha geç
Pythia					
243	Marcus Virius Markianus		Güreş (iştirak etmiş)	Antiokheia (Pisidia)	
Oyun Belirtilmemiş (Galatia Ankyra'da)					
11	Titus Aelius Aurelius Menandros		Pankration Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları

Antiokheia / Pisidia					
Men Kültü ile bağlantılı oyunlar					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
235	N.N.		Güreş	Antiokheia	
235	Valerius ...		Pankration	Antiokheia	
235	Agasius Kyrillos		kaydedilmemiş	Antiokheia	
236	Flavius Priscus		Stadion Çocuklar	Antiokheia	
236	Aurelius Aleksandros		Pentathlon Çocuklar	Antiokheia	
236	Flavius Kitus		Pentathlon	Antiokheia	

			Yetişkin erkekler		
236	Gordios Maksimus		Stadion koşusu Yetişkin erkekler	Antiokheia	
236	Dottius Tiberius		Güreş Çocuklar	Antiokheia	
236	Tiberius Modius		Pankration Çocuklar	Antiokheia	
236	Iulius Domnus		Güreş Yetişkin erkekler	Antiokheia	
236	Agosius ...		Pankration Yetişkin erkekler	Antiokheia	
237	Tiberius Claudius Markianus		Güreş	Antiokheia	
Maksimianeion Yarışması					
238	Iulius Cordius Theodoros	7. kutlama	Güreş	Antiokheia	
239	Lucius Papius Flavianus Viktorinus Zotikos		Pankration Çocuklar	Antiokheia	
240	Terentius Ulpius Zosimos		Pankration Çocuklar	Antiokheia	
241	Terentius Ulpius Markellon		Pankration Çocuklar	Antiokheia	
242	Calpurnius Magius Eutykhes		Güreş Çocuklar	Antiokheia	
243	Marcus Virius Markianus	2. kutlama	Güreş Çocuklar	Antiokheia	

Aphrodisias / Karia					
Aphrodisieia Adonea					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
15	N.N.		Pankration	Aphrodisias	İS. 2. – 3. Yy.
244	N.N.		Güreş	Aphrodisias	İS. 220 – 230 yılları
Aphrodisiea Philomonie (3 yılda bir)					

245	N.N.	3. kutlama	Boks Çocuklar	Aphrodisias	İS. yak. 190 yılı
246	.... Andreas	3. kutlama	Stadion Koşusu Çocuklar	Aphrodisias	İS. yak. 190 yılı
247	N.N.	5. kutlama	Stadion koşusu Çocuklar	Aphrodisias	İS. yak. 196 yılı
248	Zenon	9. kutlama	Stadion koşusu Çocuklar	Aphrodisias	İS. yak. 208 yılı
249	N.N.	15. kutlama	Stadion koşusu Çocuklar	Aphrodisias	İS. yak. 226 yılı
250	Antonius Flavius Antiokhos	15. kutlama	Boks Çocuklar	Aphrodisias	İS. yak. 226 yılı
251	N.N.	20. kutlama	Boks Çocuklar	Aphrodisias	İS. yak. 241 yılı
252	Menandros	?	Pankration	Aphrodisias	İS. yak. 230 – 240 yılları

Apollonia / Pisidia

Pythia Oyunlarına ait Aelia Kornouteia'nın imparatora ait bağışla düzenlenen themis (τὴν σεβαστοδώρητον πρώτην θέμιν Αἰλείαν Κορνουτεῖαν)

Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
253	Aurelius Euphemos III	1. kutlama	Güreş	Apollonia	İS. 200 – 250 yılları

Arriassos / Pisidia

Oplon II'nin miras bıraktığı themis (τὴν καταλιφθεῖσαν ὑπὸ Ὀπλωνος β' Ξένωνος)

Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
254	Tolliamos oğlu Ken...	1. kutlama		Arriassos	İs. yak. 200 yılı
255	Aurelius Kleon	1. kutlama	Yetişkin erkekler	Arriassos	İS. yak. 200 yılı
255	Aurelius Demetrianus	1. kutlama	Yetişkin erkekler	Arriassos	İS. yak. 200 yılı

256	Aurelius Proklianus Arteimas	1. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Arriassos	İS. yak. 200 yılı
Marcus Aurelius Nanerianus tarafından düzenlenen themis					
257	Marius Octavius Kallippianus Kleon	1. kutlama		Arriassos	İS. erken 3. yy.
Rhodon tarafından düzenlenen themis					
258	Menneas		Güreş Çocuklar	Arriassos	İS. 2. yy.
Arpias tarafından düzenlenen themis					
259	Arpias		Güreş Çocuklar	Arriassos	İS. 2.yy.
İsmi Belirtilmemiş					
260	Aurelius Trokondianus Thoas		Güreş Yetişkin erkekler	Arriassos	İS. 264 – 5 yılı
260	Aurelius Kallippianus		Güreş Yetişkin erkekler	Arriassos	İS. 264 – 5 yılı

Arykanda / Lykia					
Aurelia Embromiane'nin miras bıraktığı themis					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
261	N.N.		Güreş	Arykanda	İS. 3.yy.

Attouda / Karia					
Yeni ... namı diğer Andrianteia yarışması					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
262	Neikias	1. kutlama	Güreş Çocuklar	Attouda	
Neosların 3. Periyodu (περιόδω τρίτη Νέων)					
263	Oreion	3. periyod	Güreş Çocuklar	Attouda	

Balboura / Lykia					
Meleagros'un hediyesi olan themis					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
264	Thoas	1. kutlama	Pankration Yetişkin erkekler	Balboura	İS. 158 yılından sonra
265	N.N.	1. kutlama		Balboura	İS. 158 yılından sonra
266	Mousaios III namı diğer Kalandias	4. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Balboura	İS. 170 – 180 yılı
267	Mousaios III namı diğer Kalandias	6. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Balboura	İS. 180lerden önce
268	Troilos	6. kutlama	Stadion 2 defa Yetişkin erkekler	Balboura	İS. 180lerden önce
269	Mousaios IV	7. kutlama	Pankration Stadion koşusu Yetişkin erkekler	Balboura	İS. yak. 190 yılı
270	Proklianus	7. kutlama	Güreş Çocuklar	Balboura	İS. yak. 190 yılı
270	Mousaios	7. kutlama	Güreş Çocuklar	Balboura	İS. yak. 190 yılı
271	Aurelius Simonides	9. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Balboura	İS. 212 yılından sonra
272	Aurelius Sextus	11. kutlama		Balboura	İS. yak. 220 yılı
273	Aurelius Kalandias	11. kutlama	Güreş Çocuklar	Balboura	İS. yak. 220 yılı
273	Aurelius Sextus	11. kutlama	Güreş Çocuklar	Balboura	İS. yak. 220 yılı
274	Aurelius Trailos II	11. kutlama	Pankration Çocuklar	Balboura	İS. yak. 220 yılı

Baris / Pisidia

Marcus Aurelius Teimotheianus Karistianus Fronto'nun düzenlediği yarışma					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
275	Aurelius Hipparkhos		Boks Çocuklar	Baris	İS. 2. – 3. yy.
Teimothene Themisi					
276	Aurelius Annianus Kallimorphos	5. kutlama	Güreş (Pythia oyunlarına ait)	Baris	

Boubon / Lykia					
3 yılda bir düzenlenen themis					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
277	Marcus Aurelius Hermaios		Güreş Yetişkin erkekler	Boubon	
278	Marcus Aurelius Artemon		Pankration Çocuklar	Boubon	

Burdur Gölü / Pisidia					
Longillea themisi					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
279	Antoninus	1. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Burdur gölü	

Byzantion					
Sebasta					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
130	Aurelius Metrodoros		Pentathlon	Kyzikos	

Ephesos / Ionia					
Artemisia					

Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
1	Marcus Aurelius Abas		Uzun mesafe Diaulos koşusu	Adada	
63	N.N.		Boks Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
74	Photion Karpionos		Boks Yetişkin erkekler	Ephesos	İS. 168 – 180 yılları
80	Aurelius Diadoumeos II		Uzun mesafe koşusu Çocuklar sırayla 4 defa	Ephesos	
118	Aurelius Reginus		Güreş	Hypaipa	
Büyük Artemisia					
81	Aurelius Menekrates			Ephesos	
82	Numerius Gerallanus			Ephesos	
83	Tatianus		Pankration	Ephesos	
84	Marcus Aurelius Philosebastos II			Ephesos	İS. 3.yy.
119	Aurelius Philoksenos		Boks	Hypaipa	
Artemisia Kommodeia					
206	N.N.			Tlos	
Hadrianeia					
1	Marcus Aurelius Abas		Uzun mesafe Diaulos koşusu 2 defa	Adada	
64	N.N.		Stadion Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
72	N.N.		Disk atma Mızrak atma Çocuklar	Ephesos	
73	N.N.		3 defa	Ephesos	
122	Tatianus		Uzun mesafe	Kaisarea	İS. 180/193-

			Çocuklar	Germanike	212 yılı
171	N.N.			Philadelphia	Severuslar dönemi ya da daha geç
222	N.N.		Uzun mesafe Yetişkin erkekler	Tralleis	Commodus zamanı
Hadrianeia Olympia					
105	N.N.			Ephesos	
Balbillea					
1	Marcus Aurelius Abas		Uzun mesafe Diaulos koşusu	Adada	
11	Titus Aelius Aurelius Menandros		Pankration Sakalı yeni bitmiş delikanlılar ve yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları
63	N.N.		Boks Çocuklar	Ephesos	
64	N.N.		Stadion Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
66	N.N.			Ephesos	
72	N.N.		Disk atma Mızrak atma (Pythia Oyunlarına denk)	Ephesos	
78	N.N.		Pentathlon Çocuklar	Ephesos	İS. 2.yy.
129	Gaius namı diğer Pistod		Güreş Pankration (aynı gün) Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Kyzikos	İS. 2.yy.
170	Polykrates		Pentathlon (ilk 3 yarışması) Çocuklar	Philadelphia	Erken Severuslar Dönemi
183	Marcus Aurelius Antonius Lucius		Çocuklar Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Smyrna	İS. yak. 160/180 civarı

205	Lucius Antonius Nikostratos		Pentathlon Yetişkin erkekler	Thyateira	
Epinikia					
1	Marcus Aurelius Abas		Uzun mesafe Diaulos koşusu	Adada	
74	Photion Karpionos		Boks Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	İS. 168 – 180 yılları
Büyük Epinikia (?)					
87	N.N.			Ephesos	
Aşya Birlik Oyunları					
10	Claudius Iulius Dionysios			Ankyra	İS. 3. yy. (217 yılından sonra)
15	N.N.		Pankration Çocuklar Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Aphrodisias	İS. 2. – 3.yy.
74	Photion Karpionos		Boks Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	İS. 168 – 180 yılları
92	Aleksandros		Güreş Pankration	Ephesos	
120	Titus Flavius Metrobius		Uzun mesafe koşusu 2 defa	Iasos	İS. 86 – 96 yılı
123	Polites (?)		Stadion	Keramos	İS. 1.yy.
141	Hermogoras		Güreş	Magnesia ad Sipyllum	İS. 137 yılı
182	Marcus Iutius Markianus Rufus		Boks	Sinope	İS. 2.yy.
Ephesea					
15	N.N.		Pankration	Aphrodisias	İS. 2. – 3. yy.
75	N.N.		Stadion Koşusu Çocuklar	Ephesos	İS. 174 yılı
137	N.N.			Magnesia	İS. 176 – 180 yılı

222	N.N.		Uzun mesafe Yetişkin erkekler	Tralleis	Commodus zamanı
Büyük Ephesea					
64	N.N.		Diaulos Yetişkin erkekler	Ephesos	
65	N.N.		Stadion	Ephesos	
74	Photion Karpionos	517. Ephesea'da	Boks Yetişkin erkekler	Ephesos	İS. 168 – 189 yılları
76	Lucius Sulpicius Ksanthippos			Ephesos	
77	Marcus ...		Uzun mesafe koşusu	Ephesos	
78	N.N.		Pentathlon Çocuklar	Ephesos	İS. 2.yy.
92	Aleksandros		Güreş Pankration	Ephesos	
104	N.N.	Pentaeterisin 517.nde	Boks Çocuklar	Ephesos	İS. yak. 170 yılı
Kutsal eselastik (Büyük) Ephesea					
74	Photion Karpionos		Boks Yetişkin erkekler	Ephesos	İS. 168 – 180 yılları
75	N.N.	Pentaeterisin 518.nde	Stadion Çocuklar	Ephesos	İS. 174 yılı
86	N.N.			Ephesos	
Olympia					
59	N.N.		Diaulos Yetişkin erkekler	Ephesos	
63	N.N.		Boks Çocuklar	Ephesos	
64	N.N.		Diaulos koşusu	Ephesos	
106	N.N.	7. Olympia	Güreş	Ephesos	
108	N.N.			Euromos	İS. yak. 3.yy. başı

120	Titus Flavius Metrobius		Uzun mesafe koşusu	Iasos	İS. 86 – 96 yılı
186	N.N.		Pankration Yetişkin erkekler 2 defa	Smyrna	İS. 2.yy.(?)
223	N.N.		Diaulos	Tralleis	
Kutsal Eis elastik Olympia					
98	Publius Aelius Serapion namı diğer Iskhyrion		Stadion Yetişkin erkekler	Ephesos	İs. erken 3.yy.
100	Marcus Aurelius Zosimos		Uzun mesafe Yetişkin erkekler	Ephesos	
101	N.N.		Güreş Yetişkin erkekler	Ephesos	
102	Dionysios		Boks Yetişkin erkekler	Ephesos	İS. 2. – 3.yy.
103	Aulus Licinnius Bouleianus		Pankration Yetişkin erkekler	Ephesos	İS. 1. – 2. yy.
Büyük Olympia					
98	Publius Aelius Serapion namı diğer Iskhyrion	457. Olympia	Stadion Yetişkin erkekler	Ephesos	İS. erken 3.yy.
99	N.N.		Stadion Uzun mesafe Silahlı koşu Yetişkin erkekler	Ephesos	
Büyük Mariana					
91	N.N.		Güreş	Ephesos	
Mariana Isthmia					
93	N.N.		Gençler (?)	Ephesos	
Büyük Mariana Isthmia					
94	Marcus Aurelius Khresimos namı diğer Gregoris		Pankration	Ephesos	İS. yak. 225 yılı
95	Marcus Aurelius Zotikos namı diğer ...pines		Güreş	Ephesos	İS. 225 yılı
Romaia					

197	Athenades		Diaulos koşusu Çocuklar	Thyateira	
Sunaktan sunağa meşale koşusu					
286	N.N.		Meşale koşusu	Ephesos	
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
153	Lucius Septimius Flavianus Flavillianus		Güreş Pankration	Oinoanda	İS. yak. 230 yılı
180	Marcus Aurelius Demonstratos Damas		Boks 9 defa	Sardes	İS. 212 – 217 yılı
187	Agathopus		Uzun mesafe koşusu 6 defa	Smyrna	İS. 2.yy. sonu – 3.yy. başı
313	Lucius Septimius Flavianus Flavillianus		Pankration	Oinoanda	İS. 231 – 235 yılı

Erythrai / Ionia					
Herakleia					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
107	Lenaïos		Boks	Erythrai	İÖ. 31 yılı

Hadrianeia / Bithynia					
Isaktia Hadrianeia Antinoeia					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
12	Marcus Aurelius ...		Uzun mesafe koşusu Çocuklar	Aphrodisias	İS. erken 3.yy.

Heraklea Salbake / Karia					
Sebasta Corneliania Artemaia (Cornelianus Artemas IV vatani için bıraktıklarından düzenlenmiş)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi

287 (109)	Marcus Aurelius Kalleas IV	2. periyot	Güreş Çocuklar	Heraklea Salbake	
--------------	-------------------------------	------------	-------------------	---------------------	--

Herakleia / Pontos					
Isaktia Hadrianeia Herakleia					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
12	Marcus Aurelius ...		Uzun mesafe koşusu Çocuklar Uzun mesafe, Aynı gün silahlı koşu Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. erken 3.yy.

Hierokaisareia / Lydia					
Büyük Artemisia					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
111	Aurelius Kapiton			Hierokaisareia	
112	Moskhanos		Pankration	Hierokaisareia	
113	Aurelius Philippos II			Hierokaisareia	
Büyük Sebasta Artemisia					
114	Iulius Menophilos		Güreş	Hierokaisareia	
115	Aurelius Pollianus		Pankration	Hierokaisareia	
116	Marcus Aurelius Menogenes II		Boks	Hierokaisareia	
187	Agathopous		Uzun mesafe koşusu	Hierokaisareia	İS. 2. yy. sonu – 3. yy. başı

Hieropolis / Phrygia					
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi

11	Titus Aelius Aurelius Menandros		Pankration	Aphrodisias	İS. 138-169 yılları
15	N.N.		Pankration	Aphrodisias	İS. 2. – 3. yy.
182	Marcus Iutius Markianus Rufus		Boks 2 defa	Sinope	İS. 2.yy.
187	Agathopous		Uzun mesafe koşusu 2 defa	Smyrna	İS. 2. yy. sonu – 3. yy. başı
Apollonia					
63	N.N.		Boks Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
Apollonia Pythia					
64	N.N.		Stadion Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
108	N.N.			Euromos	İS. yak. 3.yy. başı
170	Polykrates		Stadion Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Philadelphia	Erken Severuslar Dönemi
171	N.N.			Phiadelphia	Severuslar Dönemi ya da daha geç

Hypaia / Ionia					
Artemisia					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
89	Valerius Messalas			Ephesos	İS. 235 – 238 yılları

Ilion / Troas					
Yeni Panatheneia (?)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
6	N.N.			Ilion	İS. 3.yy.

Iulia Ipsos / Phrygia					
Grammateia yarışması					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
288	Aurelius Glykon		Pankration 5 defa	Iulia Ipsos	

Kadyanda / Lykia					
Phaniane'nin festival için bıraktığı themis					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
289	Aurelius Philargyros namı diğer Iulius Philargyros		Boks Yetişkin erkekler	Kadyanda	
290	Kleoboulos	5. kutlama	Güreş Çocuklar	Kadyanda	
291	Claudius Tlepolemos	6. kutlama	Güreş Çocuklar	Kadyanda	
292	Aurelius Philargyros namı diğer Demetrios	10. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Kadyanda	

Kaisareia / Kappadokia					
Kommodeia					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
10	Claudius Iulius Dionysios		3 defa	Ankyra	İS. 3.yy. (217den sonra)
Kappadokia Birlik Oyunları					
171	N.N.			Philadelphia	Severuslar Dönemi

Kalkhedon / Bithynia					
-----------------------------	--	--	--	--	--

Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
12	Marcus Aurelius ...		Uzun mesafe Çocuklar ve hemen akabinde Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. erken 3.yy.
Pythia					
130	Aurelius Metrodoros		Pentathlon Yetişkin erkekler	Kyzikos	

Kibyra / Phrygia					
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
11	Titus Aelius Aurelius Menandros		Pankration	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları
361	Konon		Güreş 8 defa	Termessos	İS. 180 – 212 yılı
Klaudiopolis / Bithynia					
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
11	Titus Aelius Aurelius Menandros		Pankration Yetişkin erkekler 2 defa	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları

Knidos / Karia					
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
120	Titus Flavius Metrobius		Uzun mesafe koşusu	Iasos	İS. 86 – 96 yılı

Kocaaliler / Pisidia					
----------------------	--	--	--	--	--

Artemisia Yarışması					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
293	Aurelius Periklides	1. kutlama	Pankration Yetişkin erkekler	Kocaaliler	İS. 3.yy.

Konana / Pisidia					
Theodoreion Themisi					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
294	Aurelius Titus II	1. kutlama	Pankration Pythia oyunlarına ait	Konana	

Ksanthos / Lykia					
Meşale Koşusu					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
295	Aurelius Kallistos		Meşale koşusu Çocuklar	Ksanthos	İS. 2. – 3. yy.
Tiberius Claudius (Caisianus) Agrippas'ın Miras bıraktığı themis					
296	Pankalos	1. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Ksanthos	
297	Hermogenes	1. kutlama	Güreş Çocuklar	Ksanthos	
297	Titus Popponius Harpokras	1. kutlama	Güreş Çocuklar	Ksanthos	
299	Quintus	3. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Ksanthos	
300	Philoumenos	?	Güreş Çocuklar	Ksanthos	
301	Philokles namı diğer Lykiakos	20. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Ksanthos	
Lykia Birliğinin Antipatreia olarak adlandırılan yarışma (3 yılda bir)					

302	Aurelius Epagathos	1. kutlama	Güreş Çocuklar	Ksanthos	
-----	--------------------	------------	-------------------	----------	--

Kyzikos / Mysia					
Asya Birlik Oyunları					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
1	Marcus Aurelius Abas		Uzun mesafe Diaulos koşusu	Adada	
65	N.N.		Stadion	Ephesos	
128	Marcus Aurelius Koros	7. pentaeteris	Pankration Çocuklar	Kyzikos	İS. 166 yılı
205	Lucius Antonius Nikostratos		Pentathlon	Thyateira	
Olympia					
66	N.N.		3 defa	Ephesos	
130	Aurelius Metrodoros		Pentathlon Yetişkin erkekler	Kyzikos	
171	N.N.			Philadelphia	Severuslar Dönemi ya da daha geç
Hadriana Olympia					
10	Claudius Iulius Dionysios		2 defa	Ankyra	İS. 3.yy. (217 yılından sonra)
122	Tatianus		Uzun mesafe koşusu Çocuklar	Kaisarea Germanike	İS. 180/193 – 212 yılları
Oikoumenikos					
10	Claudius Iulius Dionysios			Ankyra	İS. 3.yy. (217 yılından sonra)
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
73	N.N.		4 defa	Ephesos	
183	Marcus Aurelius		Sakalı yeni bitmiş	Smyrna	İS. yak. 160 –

	Antonius Lucius		delikanlılar ve yetişkin erkekler		180 yılları
223	N.N.		Stadion Diaulos koşusu	Tralleis	

Ladikeia / Phrygia					
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
182	Marcus Iutius Markianus Rufus		Boks 2 defa	Sinope	İS. 2.yy.

Lampsakos / Mysia					
Büyük Thykheia					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
134	Tiberius Claudius Florus		Boks Çocuklar	Lampsakos	

Laodikeia / Phrygia					
Claudiea					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
15	N.N.		Pankration	Aphrodisias	İS. 2. – 3.yy.
Deia					
63	N.N.		Boks Yetişkin erkekler	Ephesos	
64	N.N.		Diaulos	Ephesos	
Oikoumenik Deia Sebasta					
74	Photion Karpionos		Boks Sakalı yeni bitmiş delikanlılar ve Yetişkin erkekler	Ephesos	İS. 168 – 180 yılı

Asya Birlik Oyunları					
74	Photion Karpionos		Boks	Ephesos	İS. 168 – 180 yılı
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
153	Lucius Septimius Flavianus Flavillianus		Güreş Pankration	Oinoanda	İS. yak. 230 yılı
313	Lucius Septimius Flavianus Flavillianus		Pankration	Oinoanda	İS. 231 – 235 yılları

Madytos / Mysia					
İsmi bilinmeyen bir yarışma					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
304	N.N.	1. kutlama	Güreş Çocuklar	Madytos	

Magnesia (Maiandros kıyısındaki) / Ionia					
Leukophryeneia					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
137	N.N.			Magnesia	İS. 176 – 180 yılları
138	Demokrates		Boks Güreş Pankration 2 defa	Magnesia	Augustus Dönemi

Metropolis / Ionia					
Menneane themisi					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
143	Aurelius Aleksandros	1. kutlama	Pankration (pythia oyunlarına ait)	Metropolis	
305	Seleukos namı diğer Zotikos	2. kutlama	Pankration	Metropolis	

			Yetişkin erkekler		
Pythia oyunların ait					
144	Aurelius Menneas II		Pankration (pythia oyunların ait)	Metropolis	İS. yak. 225 yılı

Miletos / Ionia					
Didymeia					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
27	N.N.		Pankration Çocuklar	Didyma	
28	Titus Iulius Valerius Dionysios		Güreş Çocuklar	Didyma	İS. 2.yy.
28	Titus Iulius Valerius Puplius		Pankration Çocuklar	Didyma	İS. 2.yy.
29	Aurelius Philadelphos namı diğer Kheironomos		Boks 6 defa	Didyma	İS. 3.yy. başı
74	Photion Karpionos		Boks Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Didyma	İS. 168 – 180 yılları
75	N.N.		Stadion	Ephesos	İS. 174 yılı
Büyük Didymeia					
30	Leukios			Didyma	Muh. Hadrian Dönemi
31	Marcus Umbricius Demetrius		Pankration Çocuklar	Didyma	
32	Marcus Aelius Aurelius Domnos	Tapıntaki	Güreş Çocuklar	Didyma	
33	Aurelius Alyptos		Güreş Çocuklar	Didyma	
34	Aurelius Antiokhos		Güreş Çocuklar	Didyma	İS. erken 3.yy.
35	Aurelius Dionysios		Güreş	Didyma	İS. erken 3. yy.

			Çocuklar		
36	Aurelius Elpidianus		Güreş Çocuklar	Didyma	
37	Aurelius Zopyrianus		Güreş Çocuklar	Didyma	İS. 3.yy.
38	Aurelius Quintius Lollianus Kratinos		Güreş Çocuklar	Didyma	İS. 3.yy.
39	Aurelius Synegedemos II		Güreş Çocuklar	Didyma	
40	Teukros Blastos	Tapıntaki	Güreş Çocuklar	Didyma	Hadrian dönemi
41	Flavius ...		Güreş	Didyma	İS. 2.yy.
42	Aurelius Epigonos		Pankration Çocuklar	Didyma	İS. 3.yy. başı
43	Eros	Tapıntaki	Stadion Diaulos koşusu Çocuklar	Didyma	
44	Aurelius Posidonius	Tapıntaki	Güreş 3 defa sırayla	Didyma	
45	Aurelius Diokleas		Pankration Çocuklar	Didyma	İS. 212 – 250 yılları
46	Leukius Petellius	Tapıntaki	Stadion koşusu Çocuklar	Didyma	
174	Philiskos		Pentathlon	Priene	
Kommodeia					
206	N.N.			Tlos	
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
120	Titus Flavius Metrobius		Uzun mesafe koşusu 2 defa	Iasos	İS. 86 – 96 yılı
123	Polites (?)		Stadion	Keramos	İS. 1.yy.
Sunaktan sunağa koşu					
280	Aurelius Epineikos		Meşale koşusu	Didyma	

281	Aurelius Sescenius Minnios		Meşale Koşusu	Didyma	
282	Polydeukos		Meşale Koşusu	Didyma	İS. 2.yy.
283	N.N.		Meşale Koşusu	Didyma	İS. 2.yy.
284	Myrsinos		Meşale Koşusu	Didyma	İS. 2.yy.
285	Onesimos		Meşale Koşusu	Didyma	İS. 2.yy.

Mopsouestia / Kilikia					
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
11	Titus Aelius Aurelius Menandros		Pankration	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları

Myra / Lykia					
Lykia Birlik Oyunları					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
92	Aleksandros		Pankration	Ephesos	

Nikaia / Bithynia					
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
11	Titus Aelius Aurelius Menandros		Pankration Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları
Augusteia					

12	Marcus Aurelius ...		Uzun mesafe koşusu Yetişkin erkekler Uzun mesafe Aynı gün silahlı koşu ve diaulos Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. erken 3.yy.
Severea					
170	Polykrates		Pentathlon (ilk 3 yarışma) Çocuklar	Philadelphia	Erken Severuslar
Bithynia Birlik Oyunları					
182	Marcus Iutius Markianus Rufus		Boks 2 defa	Sinope	İS. 2.yy.

Nikomedeia / Bithynia					
Bithynia Birlik Oyunları					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
1	Marcus Aurelius Abas		Uzun mesafe Diaulos koşusu	Adada	
10	Claudius Iulius Dionysios			Ankyra	İS. 3.yy. (217'den sonra)
122	Tatianus		Uzun mesafe koşusu Çocuklar	Kaisarea Germanike	İS. 180/193 – 212 yılı
171	N.N.			Philadelphia	Severuslar Dönemi ya da daha geç
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
2	Pergamon		Boks Pankration	Aleksandreia Troas	İS. 2. – 3.yy.
11	Titus Aelius Aurelius Menandros		Pankration Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları

130	Aurelius Metrodoros		Pentathlon	Kyzikos	
141	Hermogoras		Güreş	Magnesia ad Sipylum	İS. 137
182	Marcus Iutius Markianus Rufus		Boks 3 defa Çocuklar Sakalı yeni bitmiş delikanlılar Yetişkin erkekler	Sinope	İS: 2.yy.
223	N.N.		Diaulos	Tralleis	
Augusteia Severeia					
12	Marcus Aurelius ...		Uzun mesafe Aynı gün Silahlı koşu Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. erken 3.yy.
Severeia					
171	N.N.			Philadelphia	Severuslar Dönemi ya da daha geç

Nysa / Lykia					
Diogeneia Themisi					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
306	Aurelius Leukios III namı diğer Diogenes	7. kutlama	Güreş Çocuklar	Nysa	
Taaneaia (?) Gençler Yarışması					
307	Marcus Aurelius Petronius Celsus namı diğer Menippos IV	22. periyot	Güreş	Nysa	
Büyük ...na Yarışması					
308	N.N.	2. periyot	Güreş Çocuklar	Nysa	

Oinoanda / Lykia					
-------------------------	--	--	--	--	--

Meleagria Themisi					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
153	Lucius Septimius Flavianus Flavillianus		Pankration Güreş Yetişkin erkekler	Oinoanda	İS. yak. 230 yılı
323	Valerius Hermaios	2. kutlama	Güreş Çocuklar	Oinoanda	
326	Lucius Septimius Flavius Flavillianus	13. kutlama	Güreş Çocuklar	Oinoanda	
328	Diogenes namı diğer Artemon	?	Pankration Çocuklar	Oinoanda	
Severeia Aleksandria Euaresteia					
154	Marcus Aurelius Toalis	2. kutlama	Pankration Çocuklar	Oinoanda	İS. 3.yy.
309	Aurelius Demetrios	1. kutlama	Pankration Çocuklar	Oinoanda	İS. 3.yy.
310	Marcus Aurelius Aphrodisias	1. kutlama	Pankration Yetişkin erkekler	Oinoanda	İS. 3.yy.
311	Aurelius Aristomenes	1. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Oinoanda	İS. 3.yy.
312	Marcus Aurelius Demetrios namı diğer ...	2. kutlama	Yetişkin erkekler	Oinoanda	İS. 231 – 235 yılı
313	Lucius Septimius Flavianus Flavillianus	2. kutlama	Pankration Yetişkin erkekler	Oinoanda	İS. 231 – 235 yılı
314	Aurelius Mos II	2. kutlama	Boks Yetişkin erkekler	Oinoanda	İS. 231 – 235 yılı
315	Marcus Aurelius Krateros		Güreş	Oinoanda	İS. 3.yy.
Euaresteia					
316	Marcus Aurelius Ammianus	4. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Oinoanda	İS. 3.yy.
317	Publius Sthenius Fronto	5. kutlama	Pankration Yetişkin erkekler	Oinoanda	İS. 3.yy.

319	Aurelius Diogenes		Boks Çocuklar	Oinoanda	
320	Aurelius Eutykhes		Boks Yetişkin erkekler	Oinoanda	
321	N.N.		Boks Çocuklar	Oinoanda	
Antoneia Euaresteia					
318	Marcus Aurelius Diogenes namı diğer Hermaios	5. kutlama	Boks Yetişkin erkekler	Oinoanda	
Meleagris'in mal varlığından Severeia Aleksandreia					
322	Aurelius Onesiphoros namı diğer Hermaios		Güreş Çocuklar	Oinoanda	
Meleagris'in mal varlığından Severeia Antoneia Geteia					
324	Diogenes	9. festival 5. themis	Pankration Çocuklar	Oinoanda	İS. 198 – 211 yılı
Meleagris'in mal varlığından Severeia Antoneia					
325	Molesis II	11. festival 7. themis		Oinoanda	
Meleagris'in mal varlığından düzenlenen themis					
327	Aurelius Lis	20. themis	Pankration Yetişkin erkekler	Oinoanda	İS. yak. 225 – 264 yılı
Demostheneia gymnik yarışma					
329	Aurelius Onesimion	34. kutlama		Oinoanda	
330	Marcus Aurelius Onesiphoros	34. kutlama	Güreş	Oinoanda	
Antipatrianus'un hediyesi olan festival					
331	Aurelius Aleksandros namı diğer Makedonis	3. kutlama	Pankration Çocuklar	Oinoanda	
332	Aurelius Pamphileanios		Çocuklar	Oinoanda	

Olbasa / Pisidia

Kente ait Severeia Augusteia Kapetolia (4 yılda bir)

Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
333	Aurelius Licinnianus		Güreş Yetişkin erkekler	Olbasa	
334	N.N.		Güreş Yetişkin erkekler	Olbasa	
335	Aurelius Dionysios		Güreş Yetişkin erkekler	Olbasa	
335	Aurelius Lucillus		Güreş Yetişkin erkekler	Olbasa	
336	Iulius Septimius Symmakhos		Pankration Yetişkin erkekler	Olbasa	

Olympos / Lykia

Artemo namı diğer Paua'nın hediyesi olan themis

Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
337	N.N.	7. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Olympos	

Pergamon / Mysia

Olympia

Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
10	Claudius Iulius Dionysios		3 defa	Ankyra	İS. 3.yy.

Traianeia (Deiphileia)

10	Claudius Iulius Dionysios			Ankyra	İS. 3.yy.
64	N.N.		Stadion koşusu Sakalı yeni bitmiş delikanlılar 2 defa	Ephesos	
74	Photion Karpionos		Boks Yetişkin erkekler	Ephesos	İS. 168 – 180 yılı

108	N.N.			Euromos	İS. yak. 3.yy. başları
122	Tatianus		Uzun mesafe koşusu Çocuklar	Kaisarea Germanike	İS. 180/193 – 212 yılı
170	Polykrates		Stadion koşusu Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Philadelphia	Erken Severuslar dönemi
171	N.N.			Philadelphia	Severuslar Dönemi
186	N.N.		Pankration Yetişkin erkekler 4 defa	Smyrna	İS. 2.yy.
206	N.N.		3 defa	Tlos	
Asya Birlik Oyunları					
11	Titus Aelius Aurelius Menandros		Pankration Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları
120	Titus Flavius Metrobius		Uzun mesafe koşusu 3 defa	Iasos	İS. 86 96 yılı
182	Marcus Iutius Markianus Rufus		Boks	Sinope	İS. 2.yy.
Sebasta Romaia (Asya Birliğinin kurduğu no. 24)					
24	N.N.		Silahlı koşu Ionialıların 1.	Didyma	İÖ. yak. 20 yılı
Büyük Sebasta Romaia					
163	N.N.			Pergamon	
Augusteia					
64	N.N.		Stadion koşusu Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
65	N.N.		Stadion	Ephesos	
66	N.N.			Ephesos	
72	N.N.		Disk atma Mızrak atma Yetişkin erkekler	Ephesos	

122	Tatianus		Uzun mesafe koşusu Çocuklar	Kaisarea Germanike	İS. 180/193 – 212 yılı
180	Marcus Aurelius Demonstratos Damas		Boks 3 defa	Sardes	İS. 212 – 217 yılı
186	N.N.		Pankration Yetişkin erkekler 2 defa	Smyrna	İS. 2.yy.
206	N.N.		2 defa	Tlos	
222	N.N.		Uzun mesafe koşusu Yetişkin erkekler	Tralleis	Commodus zamanı
Asklepieia					
65	N.N.		Stadion	Ephesos	
66	N.N.			Ephesos	
85	N.N.			Ephesos	
Oyun belirtilmemiş (sadece kent adı)					
122	Tatianus		Uzun mesafe koşusu Çocuklar Yetişkin erkekler	Kaisarea Germanike	İS. 180/193 – 212 yılı
141	Hermagoras		Güreş	Magnesia ad Sipyllum	İS. 137 yılı
161	Hippolokhos		Güreş Pankration Çocuklar, Sakalı yeni bitmiş delikanlılar, Yetişkin erkekler	Pergamon	İS. 1.yy.
187	Agathopus		Uzun mesafe koşusu 5 defa	Smyrna	İS. 2.yy. sonu – 3. yy. başı

Perinthos / Trakya					
Asklepieia					
Yazıt	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi

No			grubu		
2	Pergamon		Pankration Boks	Aleksandreia Troas	İS. 2. – 3. yy.
Aktia					
10	Claudius Iulius Dionysios		5 defa	Ankyra	İS. 3.yy.
72	N.N.		Disk atma Mızrak atma Çocuklar	Ephesos	
Pythia					
130	Aurelius Metrodoros		Pentathlon Yetişkin erkekler	Kyzikos	

Pessinus / Galatia					
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
11	Titus Aelius Aurelius Menandros		Pankration Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları arası

Phaselis / Lykia					
Palladeion Yarışması (Aurelia Apphia'nın hediyesi)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
338	Aurelius Ptolemaios namı diğer Zosimas	1. kutlama	Güreş Çocuklar	Phaselis	İS. 3.yy.
339	Aurelius Kougas		Güreş Yetişkin erkekler	Phaselis	İS. 3.yy.
Eukratidas'ın miras bıraktığı themis					
340	Aurelius Kougas		Güreş Yetişkin erkekler	Phaselis	İS. 3.yy.
341	N.N.		Güreş Yetişkin erkekler	Phaselis	İS. 3.yy.

342	N.N.		Güreş Yetişkin erkekler	Phaselis	İS. 3.yy.
-----	------	--	----------------------------	----------	-----------

Philadelphia / Lydia					
Asya Birlik Yarışması					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
12	Marcus Aurelius ...		Uzun mesafe koşusu Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. erken 3. yy.
171	N.N.		2 defa	Philadelphia	Severuslar Dönemi
(Büyük) Deia Haleia					
23	Marcus Aurelius Pius			Daldis	Gallienus zamanı
171	N.N.		2 defa	Philadelphia	Severuslar Dönemi
Büyük Sebasta Anaetia					
165	Aurelius Eugenotor		Pankration Ephebos	Philadelphia	İS. 2. – 3. yy.
166	Aleksandros III Flaccilianus			Philadelphia	İS. 2. yy.
Oyun belirtilmemiş (sadece kent adı)					
180	Marcus Aurelius Demostratos Damas		Boks	Sardes	İS. 212 -217 yılı
182	Marcus Iutius Markianus Rufus		Boks 2 defa	Sinope	İS. 2.yy.

Prusa / Bithynia					
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
11	Titus Aelius Aurelius Menandros		Pankration Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları

Sagalassos / Pisidia					
Klareia					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
176	Attalos		Güreş	Sagalassos	
177	Gaius Iulius ... Leukadios		Pankration Çocuklar	Sagalassos	
177	Aurelius Antiokhianus Papianus Antiokhos		Pankration Çocuklar	Sagalassos	
178	Aurelius Idomeneus		Güreş Çocuklar	Sagalassos	
Kallipianeia Neikatoreia Yarışması					
343	... Iuli... ..		Pankration Yetişkin erkekler	Sagalassos	
Rhosoneia Yarışması					
344	N.N.		Boks Yetişkin erkekler	Sagalassos	

Saittai / Lydia					
Pythia oyunların ait yarışma					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
179	Marcus		Pankration (pythia oyunlarına ait)	Saittai	İS. 189 – 190 yılı

Sardes / Lydia					
Khrysantina (Pythia Oyunların ait no. 72)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
7	N.N.		Pankration Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Troas ovası	İS. 3.yy.
63	N.N.		Boks Yetişkin erkekler	Ephesos	

66	N.N.			Ephesos	
72	N.N.		Disk atma Mızrak atma Çocuklar 2 defa	Ephesos	
170	Polykrates		Stadion Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Philadelphia	Erken Severuslar dönemi
180	Marcus Aurelius Demostratus Damas		Boks 4 defa	Sardes	İS. 212 – 217 yılı
Asya Birlik Oyunları					
15	N.N.		Pankration	Aphrodisias	İS. 2. – 3.yy.
64	N.N.		Stadion Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
66	N.N.			Ephesos	
75	N.N.		Stadion	Ephesos	İS. 174 yılı
92	Aleksandros		Güreş	Ephesos	
120	Titus Flavius Metrobius		Uzun mesafe koşusu 2 defa	Iasos	İS. 86 – 96 yılı
182	Marcus Iutius Markianus Rufus		Boks 2 defa	Sinope	İS. 2.yy.
221	N.N.			Tralleis	
Korea					
64	N.N.		Diaulos	Ephesos	
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
153	Lucius Septimius Flavianus Flavillianus		Güreş Pankration	Oinoanda	İS. yak. 230 yılı
187	Agathopous		Uzun mesafe koşusu 4 defa	Smyrna	İS. 2. yy. sonu – 3.yy. başı
313	Lucius Septimius Flavianus Flavillianus		Pankration	Oinoanda	İS. yak. 231 - 235 yılı

Selge / Pisidia					
Panathenaikes themisi					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
345	N.N.		Stadion koşusu Yetişkin erkekler	Selge	
346	N.N.		Stadion Koşusu Çocuklar	Selge	
347	N.N.		Stadion koşusu Yetişkin erkekler	Selge	
347	N.N.		Stadion Koşusu Yetişkin erkekler	Selge	
348	N:N.			Selge	
Artemisios Themisi					
349	N.N.			Selge	
350	N.N.	7. kutlama	Güreş	Selge	
351	Aurelius Kendeas III	8. kutlama	Pankration	Selge	
Kaisareios Kesbelios ...					
352	N.N.			Selge	
Adı bilinmeyen bir yarışma					
353	Aurelius Memnon III		Boks Yetişkin erkekler	Selge	
354	Aurelius E...s		Boks Çocuklar	Selge	

Side / Pamphylia					
Pythia					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
189	Aurelius Apollinarius		Uzun mesafe koşusu	Smyrna	İs. 3.yy.ın ortasından sonra
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					

361	Konon		Güreş 2 defa	Termessos	İS. 180 – 212 yılı
-----	-------	--	-----------------	-----------	-----------------------

Smyrna / Ionia					
Asya Birlik Oyunları (Isthmia Oyunlarına ait no. 72)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
11	Titus Aelius Aurelius Menandros		Pankration Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları
63	N.N.		Boks	Ephesos	
66	N.N.		3 defa	Ephesos	
72	N.N.		Disk atma Mızrak atma Çocuklar ve Yetişkin erkekler	Ephesos	
75	N.N.		Stadion	Ephesos	İS. 174 yılı
92	Aleksandros		Pankration	Ephesos	
120	Titus Flavius Metrobius		Uzun mesafe koşusu 2 defa	Iasos	İS. 86 – 96 yılı
140	Publius Aelius Aristomakhos		Pankration	Magnesia	İS. yak. 140 yılı
182	Marcus Iutius Markianus Rufus		Boks	Sinope	İS. 2.yy.
183	Marcus Aurelius Antonius Lucius		Çocuklar, Yetişkin erkekler	Smyrna	İS. yak. 160 / 180 civarı
206	N.N.			Tlos	
Asya Birliği Balbillea					
92	Aleksandros		Güreş	Ephesos	
Olympia					
63	N.N.		Boks	Ephesos	
66	N.N.		3. defa	Ephesos	
223	N.N.		Silahlı koşu	Tralleis	

(Büyük) Hadriana Olympia					
63	N.N.		Boks Yetişkin erkekler	Ephesos	
66	N.N.		2. defa	Ephesos	
183	Marcus Aurelius Antonius Lucius		Çocuklar, Yetişkin erkekler 3 defa	Smyrna	İS. yak. 160 / 180 civarı
184	N.N.		Pankration Çocuklar	Smyrna	
185	N.N.			Smyrna	İS. 133-200 yılları
221	N.N.		(berabere kalmış)	Tralleis	
223	N.N.		Diaulos koşusu	Tralleis	
Sipyleia					
66	N.N.			Ephesos	
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
180	Marcus Aurelius Demostratus Damas		Boks 6 defa	Sardes	İS. 212 – 217 yılı
187	Agathopous		Uzun mesafe koşusu 4 defa	Smyrna	İS. 2.yy. sonu – 3.yy. başı

Stratonikeia / Karia					
Hekatesia Kaisareia Romaia					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
133	Eubolos		Güreş Pankration	Lagina	İmparatorluk Dönemi

Tarsos / Kilikia					
Olympia					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi

65	N.N.		Stadion	Ephesos	
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
222	N.N.		Uzun mesafe Koşusu Yetişkin erkekler 5 defa	Tralleis	Commodus zamanı

Telmessos / Lykia					
Sarpedonia (Lykia Birliğine ait)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
303	N.N.		Pankration Yetişkin erkekler	Ksanthos	
Prokleianeia Themisi					
355	Marcus Aurelius Hermogoras namı diğer Zosimos	4. kutlama	Pankration Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Telmessos	
Titus Aelius Agrippinus'un ün severliğinden kutlanan themis					
356	Aurelius Trokondas		Güreş Çocuklar	Telmessos	
Adı bilinmeyen bir themis					
357	Eupolemos		Çocuklar	Telmessos	
Themis					
358	Marcus Aurelius Thaletianus	21. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Telmessos	
359	...ianos	9. kutlama	Güreş Çocuklar	Telmessos	

Termessos / Pisidia					
Sebasta Solymeia					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
360	Tiberius Claudius Agrippa		Güreş	Termessos	İS. 180 – 212 yılı

			Yetişkin erkekler		
361	Konon		Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	İS. 180 – 212 yılı
362	Cassius		Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	İS. 180 – 212 yılı
Aurelius Kharidemianus ve Aurelius Antiokhis'in ün severliğinden düzenlenen yarışma					
363	Marcus Aurelius Tiberius Oplesianus Pankrates		Çocuklar	Termessos	
Tiberius Claudius Agrippas'ın ün severliğinden kutlanan yarışma					
364	Doteimos		Meşale koşusu	Termessos	
364	N.N.		Meşale Koşusu	Termessos	
365	Marcus Aurelius Moantianus Melas		Meşale Koşusu	Termessos	
366	Troilos		Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
Tiberius Claudius Agrippas'ın ün severliğinden dolayı arazilerinden elde edilenlerle kutlanan themis					
367	Oplesianus	1. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	
368	Otaneis	2. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	
Tiberius Claudius Varus ve Tiberius Claudius Asklepidotos anısına düzenlenen yarışma					
369	Tiberius Claudius Zenodotianus Mollianus	1. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	İS. yak. 200 yılı
Obrimotes tarafından düzenlenen yarışma					
371	N.N.			Termessos	
Lalla'nın miras bıraktığı themis					
372	Enteimos	1. kutlama	Pankration Çocuklar	Termessos	
Titus Aelius Agrippinus'un bıraktığı themis					
373	Hermaios	1. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	Commodus zamanı
374	N.N.	1. kutlama	Güreş	Termessos	

			Yetişkin erkekler		
375	Sokrates		Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
376	Platon		Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
377	Polemon		Güreş Çocuklar	Termessos	
378	Troilos		Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
379	Troilos		Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
380	Troilos		Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
381	Aurelius Trokondas		Güreş Çocuklar	Termessos	
382	Doteimos		Güreş Çocuklar	Termessos	
383	Marcus Aurelius Moles		Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
384	Hermaios	2. kutlama (?)	Güreş Çocuklar	Termessos	
Marcus Aurelius Hermaios Poplius'un ün severliğinden düzenlenen themis					
385	Marcus Aurelius Hermaios	1. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	
386	Marcus Aurelius Apelles	4. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	
Asklepeion themisi					
387	Herakleon	3. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	
389	Marcus Aurelius Artemon namı diğer Didymos	11. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	
Perikles'in ün severliğinden düzenlenen themis					
390	Marcus Aurelius Artemon		Güreş	Termessos	

			Çocuklar		
391	Trokondas V namı diğer Aristoneikos		Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
392	Troilos		Güreş Çocuklar	Termessos	
Simonides'in ün severliğinden düzenlenen themid					
393	Varus	1. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
394	Hermaios	1. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	
395	Cassis	2. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
396	Demetrianus	2. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	
397	Polemon	2. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
398	Marcus Aurelius Medianus Platonianus Verus	6. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	
399	Marcus Aurelius Medianus Platonianus Verus	6. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
400	Marcus Aurelius Asklepiades	7. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	
401	Marcus Aurelius Hermaïskos	8. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	
402	Marcus Aurelius Hermaios	11. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
403	Marcus Aurelius Hermaïskos	14. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
404	Marcus Aurelius Hermaios	27. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
Strabon tarafından düzenlenmiş yarışma					
405	Dioteimas		Güreş Seçkin çocuklar	Termessos	

Perikles ve Mamastis'in ün severliğinden düzenlenmiş yarışma					
406	Hermaios	3. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
Oples'in ün severliğinden düzenlenen themis					
407	Marcus Aurelius Hermaios	1. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	
408	Marcus Aurelius Medianus Platonianus Varus		Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
Tiberius Claudius Platon namı diğer Tiberius ve Aurelia Ge'nin ünseverliğinden düzenlenen themis					
409	Marcus Aurelius Tiberius Opletianus Pankrates	1. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	
Aurelia Ge'nin ünseverliğinden düzenlenen yarışma					
410	Marcus Aurelius Varianus Medianus Perikles	5. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	
411	Marcus Aurelius Thoas	12. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	
Hermaios tarafından bırakılan yarışma					
412	Marcus Aurelius Padamourianus Konon		Güreş Çocuklar	Termessos	
Marcus Aurelius Hermaios tarafından miras bırakılmış olan themis					
413	Marcus Aurelius Mousaios		Güreş Çocuklar	Termessos	
414	Marcus Aurelius Moles	2. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	
Hermaios'un ün severliğinden düzenlene themis					
415	Marcus Aurelius Meidianus Platonianus Varus		Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
Apollonios'un ün severliğinden düzenlenen themis					
416	Marcus Aurelius Oplesianus namı diğer Arkhigenes		Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
Asklepieion themisi					

388	Teiron	4. kutlama	Güreş Yetişkin erkekler	Termessos	
Moles II'nin ünseverliğinden düzenlenen themis					
417	Khares	3. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	
418	Marcus Aurelius ...	7. kutlama	Güreş Çocuklar	Termessos	
İsmi bilinmeyen bir oyuna ait galibiyet listesi					
419	Oples		Küçük dromos koşusu	Termessos	
419	Satas		Büyük dromos koşusu	Termessos	
419	Otaneis		Silahlı koşu	Termessos	
419	Sa...		Büyük dromos koşusu	Termessos	
419	N.N.		Güreş	Termessos	
Gymnik Oyun					
421	Piaterabis		Mızrak atma Yaşlıtlarına karşı	Termessos	
422	Orthagoras		Pankration Yaşlıtlarına karşı	Termessos	
423	Kendeas		Diaulos Koşusu Yaşlıtlarına karşı	Termessos	
424	Kendeas		Pankration Yaşlıtlarına karşı	Termessos	
425	Hermaios		Pankration Yaşlıtlarına karşı	Termessos	
426	Arsamotes		Güreş Yaşlıtlarına karşı	Termessos	
427	Satas		Meşale koşusu Yaşlıtlarına karşı	Termessos	
N.N.'un ün severliğinden düzenlenmiş themis					
370	N.N.	8. kutlama		Termessos	

Thyateira / Lydia					
Oyun belirtilememiş (sadece kent ismi)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
182	Marcus Iutius Markianus Rufus		Boks 2 defa	Sinope	İS. 2.yy.
Augusteia					
189	Aurelius Apollinarius		Uzun mesafe koşusu	Smyrna	İS. 3.yy.ın ortasından sonra
Augusteia Pythia					
185	N.N.			Smyrna	İS. 133 – 200 yılları
Tyrimneia					
185	N.N.			Smyrna	İS. 133 – 200 yılları
428	Aurelius Pamphoros		Güreş	Thyateira	

Tralleis / Lydia					
Pythia					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
10	Claudius Iulius Dionysios			Ankyra	İS. 3.yy.
75	N.N.		Stadion	Ephesos	İS. 174 yılı
108	N.N.			Euromos	İS. yak. 3.yy. başı
186	N.N.		Pankration Yetişkin erkekler	Smyrna	İS. 2.yy.
210	Gaius Licinius Inventus		Pankration Çocuklar	Tralleis	
221	N.N.			Tralleis	
222	N.N.		Uzun mesafe koşusu Yetişkin erkekler	Tralleis	Commodus zamanı

223	N.N.		Diaulos Stadion koşusu	Tralleis	
Olympia					
63	N.N.		Boks Çocuklar ve Yetişkin erkekler	Ephesos	
65	N.N.		Stadion	Ephesos	
75	N.N.		Stadion	Ephesos	İS. 174 yılı
108	N.N.			Euromos	İS. yak. 3.yy. başı
128	Marcus Aurelius Koros		Pankration Çocuklar	Kyzikos	İS. 166 yılı
213	Asklepiakos	56. Olympia	Stadion Yetişkin erkekler	Tralleis	İS. 156/7 ya da 160 yılı
214	N.N.	56. Olympia	Stadion Çocuklar	Tralleis	İS. 156/7 ya da 160 yılı
219	Quintus Iulius Artemidorion	56. Olympia	Pankration Yetişkin erkekler	Tralleis	İS. 156/7 ya da 160 yılı
220	Dionysios	?8. Olympia	Boks Çocuklar	Tralleis	Muh. İS. 2.yy.
220	Apollonides	?8. Olympia	Çocuklar	Tralleis	Muh. İS. 2.yy.
222	N.N.		Uzun mesafe koşusu Yetişkin erkekler	Tralleis	Commodus zamanı
223	N.N.		Diaulos	Tralleis	
Yenilenmeden sonra Olympia					
211	Philippos II	62. Olympia	Stadion koşusu Yetişkin erkekler	Tralleis	İS. 180 – 190 yılları
215	Tiberius Iulius Valens	62. Olympia	Güreş Çocuklar	Tralleis	İS. 180 – 190 yılları
217	Euphiletos II	62. Olympia	Boks Yetişkin erkekler	Tralleis	İS. 180 – 190 yılları
218	Puplianus	62. Olympia	Pankration Çocuklar	Tralleis	İS. 180 – 190 yılları

Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
182	Marcus Iulius Markianus Rufus		Boks 2 defa	Sinope	İS. 2.yy.
187	Agathopus		Uzun mesafe koşusu 3 defa	Smyrna	İS. 2.yy. başı – 3. yy. sonu

Verbe / Pisidia					
Lucius'un ün severliğinden kutlanan themis (8 yılda bir)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
429	Aurelius Demetrianus Peritasis	1. kutlama	Güreş Çocuklar	Verbe	
429	Aurelius Antonius	1. kutlama	Güreş Çocuklar	Verbe	
Severea Aleksandreia Herakleia Eusebeia Euthykheia themisi					
430	Aurelius Titianus Marcus		Pankration	Verbe	İS. 222 – 235 yılları
430	Aurelius Labeon		Pankration	Verbe	İS. 222 – 235 yılları
Severea Themisi					
431	Aurelius Vivius Longinianus Lucis		Güreş	Verbe	
431	Aurelius Quintus		Güreş	Verbe	

Zeugma / Pisidia					
Oyun belirtilmemiş (sadece kent ismi)					
Yazıt No	Sporcu Adı	Kutlama	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
11	Titus Aelius Aurelius Menandros		Pankration	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları

Kutsal Oyunlar (İsmi birden çok kentte karşımıza çıkan oyunlar)

Aktia					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
10	Perinthos	Claudius Iulius Dionysios		Ankyra	İS. 3.yy. (217'den sonra)
72	Perinthos	N.N.	Disk atma Mızrak atma Çocuklar	Ephesos	
10	Antiokeia	Claudius Iulius Dionysios		Ankyra	İS. 3.yy. (217'den sonra)
63	Nikopolis	N.N.	Boks Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
66	Nikopolis	N.N.		Ephesos	
72	Nikopolis	N.N.	Disk atma Mızrak atma Çocuklar	Ephesos	
170	Nikopolis	Polykrates Kibyra, Philadelphia, Lakedaimonia, Atina, Ephesos, Nikopolis ve birçok kent	Pentathlon Stadion koşusu	Philadelphia	Erken Severuslar
107		Lenaios	Boks Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Erythrai	İÖ. 31 yılı
138		Demokrates	Boks Güreş Pankration	Magnesia	Augustus Dönemi
140		Publius Aelius Aristomakhos Roma ve Magnesia	Pankration	Magnesia	İS. yak. 140 yılı
148		Titus Flavius Asklepi..	Pankration Güreş	Miletos	İS. yak. 100 yılı
154		Marcus Aurelius Toalis Olympos ve Arykanda	Pankration	Oinoanda	İS. yak. 3.yy.

159		Philippos Glaukos	Pankration Çocuklar Yetişkin erkekler	Pergamon	
180		Marcus Aurelius Demonstratos Damas Sardes, İskenderiye, Antioneia, Nikomedeia, Tralleis, Ephesos, Smyrna, Miletos, Pergamon, Korinth, Atina, Argos, Lakedaimonia, Delphi ve Elis	Boks	Sardes	İS. 212 – 217 yılı
182		Marcus Iutius Markianus Rufus Sinope	Boks (İlk ve tek Sinopeli olarak)	Sinope	İS. 2.yy.
183		Marcus Aurelis Antonius Lucius Smyrna, Atina, Ephesos, Pergamon, Kyzikos, Sardes, Miletos, Lakedaimonia ve başka kentler		Smyrna	İS. 2. – 3. yy.
187		Agathopus Hierokaisareia, Smyrna, Ephesos, Tralleis	Uzun mesafe	Smyrna	İS. 2.yy. sonu – 3.yy. başı
191		N.N.	Güreş Pankration Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Stratonikeia	İÖ. 2. yy.ın 2. yarısı
222		N.N. Tralleis ve Ephesos	Uzun mesafe Yetişkin erkekler	Tralleis	Commodus zamanı
Aktia Büyük Kaisareia⁴⁶⁶					
145		N.N. Atina	Aynı günde stadion Diaulos Silahlı koşu	Miletos	İÖ. yak. 20 yılı

Artemisia					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
1	Ephesos	Marcus Aurelius Abas	Uzun mesafe	Adada	

⁴⁶⁶ Kos'tan bir metinde de oyun bu şekilde bilinmektedir, bkz. Habicht 1996, s. 93.

		Adada (?)	Diaulos koşusu		
63	Ephesos	N.N.	Boks Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
74	Ephesos	Photion Karpionos Laodikeia, Ephesos	Boks Yetişkin erkekler	Ephesos	İS. 168 – 180 yılı
80	Ephesos	Aurelius Diadoumenos II Hypaipa	Uzun mesafe koşusu Çocuklar	Ephesos	
118	Ephesos	Aurelius Reginus Sardes	Güreş	Hypaipa	
89	Hypaipa	Valerius Messalas		Ephesos	İS. 235 – 238 yılları
293	Kocaaliler (?)	Aurelius Periklides	Pankration Yetişkin erkekler	Kocaaliler	İS. 3.yy.
Büyük Artemisia					
81	Ephesos	Aurelius Menekrates Hypaipa		Ephesos	
82	Ephesos	Nemerius/ Numerius Gerallanus		Ephesos	
83	Ephesos	Tatianus	Pankration	Ephesos	
84	Ephesos	Marcus Aurelius Philosebastos II		Ephesos	İS. 3.yy.
119	Ephesos	Aurelius Philoksenos Hypaipa	Boks	Hypaipa	
111	Hierokaisareia	Aurelius Kapiton Hierokaisareia		Hierokaisareia	
112	Hierokaisareia	Moskhianos Hierokaisareia	Pankration	Hierokaisareia	
113	Hierokaisareia	Aurelius Philippos II Hierokaisareia		Hierokaisareia	
(Büyük) Sebasta Artemisia					
114	Hierokaisareia	Iulius Menophilos Hierokaisareia	Güreş	Hierokaisareia	
115	Hierokaisareia	Aurelius Pollianus	Pankration	Hierokaisareia	

		Aleksandreia Troas			
116	Hierokaisareia	Marcus Aurelius Menogenes II Hierokaisareia	Boks	Hierokaisareia	
187	Hierokaisareia	Agathopus Hierokaisareia, Smyrna, Ephesos, Tralleis	Uzun mesafe koşusu	Smyrna	İS. 2.yy. sonu – 3. yy. başı
Artemisia Kommodeia					
206	Ephesos	N.N.		Tlos	

Asklepieia					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
2	Perinthos	Pergamon	Pankration Boks	Aleksandreia Troas	İS. 2. – 3. yy.
65	Pergamon	N.N.	Stadion	Ephesos	
66	Pergamon(?)	N.N.		Ephesos	
171	Ankyra	N.N.		Philadelphia	Severuslar Dönemi
Büyük Asklepieia					
131		Trophimos	Boks Yetişkin erkekler	Kyzikos	İS. 212 yılı
196		Gaius Perelius Aurelius Aleksandros Thyateira	Pankration	Thyateira	İS. 218 – 222 yılları
203		Lenaïos Thyateira	Güreş	Thyateira	
Asklepieia Soteria (Antonia)					
9	Ankyra	Aurelius Tertullus Herakleia (Pontos)	Boks (Pythia oyunlarına ait)	Ankyra	İS. 215 yılı
Asklepieia Soteria (Pythia)					
10	Ankyra	Claudius Iulius Dionysios		Ankyra	İS. 3.yy.
12	Ankyra	Marcus Aurelius ... Aphrodisias, Nikomedeia ve	Uzun mesafe	Aphrodisias	İS. erken 3.yy.

		Ankyra	Çocuklar		
--	--	--------	----------	--	--

Asya Birlik Oyunları					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
1	Kyzikos	Marcus Aurelius Abas Adada (?)	Uzun mesafe	Adada	
65	Kyzikos	N.N.	Stadion	Ephesos	
128	Kyzikos	Marcus Aurelius Koros Thyateira, Kyzikos, Atina, Tralleis ve Byzantion	Pankration Çocuklar	Kyzikos	İS. 166 yılı
205	Kyzikos	Lucius Antonius Nikostratos Thyateira ve Atina	Pentathlon Apobates	Thyateira	
10	Ephesos	Claudius Iulius Dionysios		Ankyra	İS. 3.yy. (İS. 217'den sonra)
15	Ephesos	N.N.	Pankration Çocuklar Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Aphrodisias	İS. 2. – 3. yy.
74	Ephesos	Photion Karpionos Laodikeia ve Ephesos	Boks Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	İS. 168 -180 yılları
92	Ephesos	Aleksandros Ephesos	Güreş Pankration	Ephesos	
120	Ephesos	Titus Flavius Metrobius Iasos ve Roma	Uzun mesafe	Iasos	İS. 86 – 96 yılı
123	Ephesos	Polites (?)	Stadion koşusu	Keramos	İS. 1.yy.
141	Ephesos	Hermogoras Atinai Smyrna ve Tarsos	Güreş	Magnesia ad Sipylum	İS. 137 yılı
182	Ephesos	Marcus Iutius Markianus Rufus Sinope	Boks	Sinope	İS. 2.yy.
11	Pergamon	Titus Aelius Aurelius Menandros Pergamon, Antiokheia,	Pankration Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları

		Kaisareia kolonileri, Thebai, Apollonia, Lykia, Thrakia, Miletos, Pessinus, Klaudiopolis			
120	Pergamon	Titus Flavius Metrobius Iasos ve Roma	Uzun mesafe	Iasos	İS. 86 – 96 yılı
182	Pergamon	Marcus Iutius Markianus Rufus Sinope	Boks	Sinope	İS. 2.yy.
11	Smyrna	Titus Aelius Aurelius Menandros Pergamon, Antiokheia, Kaisareia kolonileri, Thebai, Apollonia, Lykia, Thrakia, Miletos, Pessinus, Klaudiopolis	Pankration Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları
63	Smyrna	N.N.	Boks	Ephesos	
66	Smyrna	N.N.		Ephesos	
72	Smyrna	N.N.	Disk atma Mızrak atma Çocuklar ve Yetişkin erkekler	Ephesos	
75	Smyrna	N.N.	Stadion	Ephesos	İS. 174 yılı
92	Smyrna	Aleksandros Ephesos	Pankration	Ephesos	
120	Smyrna	Titus Flavius Metrobius Iasos ve Roma	Uzun mesafe	Iasos	İS. 86 – 96 yılı
140	Smyrna	Publius Aelius Aristomakhos Roma ve Magnesia	Pankration	Magnesia	İS. yak. 140 yılı
182	Smyrna	Marcus Iutius Markianus Rufus Sinope	Boks	Sinope	İS. 2.yy.
183	Smyrna	Marcus Aurelius Antonius Lucius Smyrna, Atina, Ephesos, Pergamon, Kyzikos, Sardes, Miletos, Lakedaimonia ve diğer başka kentler	Çocuklar Yetişkin erkekler	Smyrna	İS. 2. ya da 3.yy.
206	Smyrna (ilk yarışması)	N.N.		Tlos	

12	Philadelphia	Marcus Aurelius ... Aphrodisias, Nikomedeia ve Ankyra	Uzun mesafe Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. erken 3.yy.
171	Philadelphia	N.N.		Philadelphia	Severuslar Dönemi
15	Sardes	N.N.	Pankration	Aphrodisias	İS. 2. – 3. yy.
64	Sardes	N.N. Ephesos ve Elis	Stadion Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
66	Sardes	N.N.		Ephesos	
75	Sardes	N.N.	Stadion	Ephesos	İS. 174 yılı
92	Sardes	Aleksandros Ephesos	Güreş	Ephesos	
120	Sardes	Titus Flavius Metrobius Iasos ve Roma	Uzun mesafe	Iasos	İS. 86 – 96 yılı
182	Sardes	Marcus Iutius Markianus Rufus Sinope	Boks	Sinope	İS. 2.yy.
221	Sardes	N.N. Smyrna, Tralleis, Argos ve Sardes		Tralleis	
74	Laodikeia	Photion Karpionos Laodikeia ve Ephesos	Boks	Ephesos	İS. 168 -180 yılları
11		Titus Aelius Aurelius Menandros Pergamon, Antiokheia, Kaisareia kolonileri, Thebai, Apollonia, Lykia, Thrakia, Miletos, Pessinus, Klaudiopolis	Pankration Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları
48		Epikrates		Didyma	İS. 1.yy.sonu – 2.yy.
72		N.N.	Disk atma Mızrak atma Çocuklar	Ephesos	
87		N.N.		Ephesos	
120	(tümü)	Titus Flavius Metrobius	Uzun mesafe	Iasos	İS. 86 – 96

		Iasos ve Roma			yılı
138		Demokrates	Boks Güreş Pankration	Magnesia	Augustus Dönemi
191		N.N.	Pankration	Stratonikeia	İÖ. 1.yy.ın 2. yarısı
AsyaBirliği'nin kurduğu Sebasta Romaia					
24	Pergamon	N.N.	Silahlı koşu (İonialıların birincisi)	Didyma	İÖ. yak. 20 yılı
145	Pergamon	N.N.	Silahlı koşu (İonialıların birincisi)	Miletos	İÖ. yak. 20 yılı
Asya Birliği'nin Balbillea					
92	Smyrna	Aleksandros Ephesos	Güreş	Ephesos	
Asya Birlik Oyunları'ndan Hadrianeia Olympia					
129	Ephesos (?)	Gaius II namı diğer Pistos Kyme ve Kyzikos	Pankration Yetişkin erkekler	Kyzikos	İS. 2.yy.
Asya Birliği tarafından düzenlenen Kutsal ve Taç Ödüllü Oyunlar					
162		Namertes		Pergamon	

Augusteia					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
12	Nikaia	Marcus Aurelius ... Aphrodisias, Nikomedeia ve Ankyra	Uzun mesafe, silahlı koşu ve diaulos (aynı günde) Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. erken 3.yy.
64	Pergamon	N.N. Ephesos ve Elis	Stadion Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
65	Pergamon	N.N.	Stadion	Ephesos	
66	Pergamon	N.N.		Ephesos	
72	Pergamon	N.N.	Disk atma	Ephesos	

			Mızrak atma Yetişkin erkekler		
122	Pergamon	Tatianus	Uzun mesafe Çocuklar	Kaisarea Germanike	İS. 180/193 – 212 yılı
180	Pergamon	Marcus Aurelius Demonstratus Damas Sardes, İskenderiye, Antioneia, Nikomedeia, Tralleis, Ephesos, Smyrna, Miletos, Pergamon, Korinthos, Atina, Argos, Lakedaimonia, Delphi ve Elis	Boks	Sardes	İS. 212 – 217 yılı
186	Pergamon	N.N.	Pankration Yetişkin erkekler	Smyrna	İS. 2.yy. (?)
206	Pergamon	N.N.		Tlos	
222	Pergamon	N.N. Tralleis ve Ephesos	Uzun mesafe Yetişkin erkekler	Tralleis	Commodus zamanı
189	Thyateira	Aurelius Apollinarius Thyateira, Smyrna, Philadelphia, Byzantion ve diğer kentler	Uzun mesafe	Smyrna	İS. 3.yy.ın ortasından sonra
75		N.N.	Stadion	Ephesos	İS. 174 yılı
196	(oikoumenik, kutsal, eiselastik)	Gaius Perelius Aurelius Aleksandros Thyateira	Pankration	Thyateira	İS. 218 – 222 yılları
198		N.N.		Thyateira	
Augusteia Severeia					
12	Nikomedeia	Marcus Aurelius ... Aphrodisias, Nikomedeia ve Ankyra	Aynı günde uzun mesafe ve silahlı koşu Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. erken 3.yy.
Augusteia Severeia Kapetolia					
333	Olbasa	Aurelius Licinnianus	Güreş	Olbasa	
334	Olbasa	N.N.	Güreş	Olbasa	
335	Olbasa	Aurelius Dionysios	Güreş	Olbasa	
335	Olbasa	Aurelius Lucillus	Güreş	Olbasa	
336	Olbasa	Iulius Septimius	Pankration	Olbasa	

Symmakhos					
Augusteia Pythia					
185	Thyateira	N.N. Thyateira ve Smyrna		Smyrna	İS. 133 – 200 yılı
196	(oikoumenik)	Gaius Perelius Aurelius Aleksandros Thyateira	Pankration	Thyateira	İS. 218 – 222 yılları

Bithynia Birlik Oyunları					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
1	Nikomedeia	Marcus Aurelius Abas Adada (?)	Uzun mesafe Diaulos Koşusu	Adada	
10	Nikomedeia	Claudius Iulius Dionysios		Ankyra	İS. 3.yy.
122	Nikomedeia	Tatianus Kaisareia, Ephesos, Pergamon, Kyzikos, Nikomedeia, Tralleis	Uzun mesafe Çocuklar	Kaisarea Germanike	
171	Nikomedeia	N.N.		Philadelphia	Severuslar Dönemi
182	Nikai	Marcus Iutius Markianus Rufus Sinope	Boks	Sinope	İS. 2.yy.

Deia					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
63	Laodikeia	N.N.	Boks Yetişkin erkekler	Ephesos	
64	Laodikeia	N.N. Ephesos, Elis	Diaulos	Ephesos	
Deia Haleia					
23	Philadelphia	Marcus Aurelius Pius Daldis, Atina		Daldis	Gallienus zamanı
171	Philadelphia	N.N.		Philadelphia	Severuslar

					Dönemi
Deia Sebasta					
74	Laodikeia	Photion Karpionos Laodikeia, Ephesos	Boks Sakalı yeni bitmiş delikanlılar, Yetişkin erkekler	Ephesos	İS. 168 – 180 yılları

Epinikia					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
1	Ephesos	Marcus Aurelius Abas Adada (?)	Uzun mesafe Koşusu	Adada	
74	Ephesos	Photion Karpionos Laodikeia ve Ephesos	Boks Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	İS. 168 – 180 yılları
128	Roma	Marcus Aurelius Koros Thyateira, Kyzikos, Atina, Tralleis ve Byzantion	Pankration Sakalı yeni bitmiş delikanlılar		İS. 166 yılı
180	Roma	Marcus Aurelius Demostratos Damas	Boks	Sardes	İS. 212 – 217 yılı
229		Hermes	Güreş	Trapezopolis	İS. 3.yy.
Büyük Epinikia					
87	Ephesos (?)	N.N.			
Epinikia Severeia					
201		Aurelius Theseas Thyateira	Pankration	Thyateira	
Tykheia Epinikia					
230	Adada	Aurelius Papianus Titus	Pankration Çocuklar	Adada	
231	Adada	Aurelius Tullianus Mandromenes	Boks Yetişkin erkekler	Adada	

Galatia Birlik Oyunları

Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
92		Aleksandros Ephesos	Güreş	Ephesos	
182		Marcus Iutius Markianus Rufus Sinope	Boks	Sinope	İS. 2.yy.

Hadrianeia					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
1	Ephesos	Marcus Aurelius Abas Adada (?)	Uzun mesafe Diaulos koşusu	Adada	
64	Ephesos	N.N. Ephesos, Elis	Stadion koşusu Sakalıyeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
72	Ephesos	N.N.	Disk atma Mızrak atma Çocuklar	Ephesos	
73	Ephesos	N.N.		Ephesos	
122	Ephesos	Tatianus Kaisareia, Ephesos, Pergamon, Kyzikos, Nikomedeia, Tralleis	Uzun mesafe Çocuklar	Kaisarea Germanike	İ.S. 180 / 193 - 212
171	Ephesos	N.N.		Philadelphia	Severuslar Dönemi
222	Ephesos	N.N. Tralleis, Ephesos	Uzun mesafe Yetişkin erkekler	Tralleis	Commodus dönemi
2	Koila	Pergamon	Pankration Boks	Aleksandreia Troas	İS. 2. – 3. yy.
61	Atina	Marcus Aurelius Asklepiades Ephesos, Elis ve Atina	Güreş	Ephesos	İS. 225 yılı
62	Atina	N.N.	Stadion Diaulos Pentathlon	Ephesos	

66	Atina	N.N.		Ephesos	
72	Atina	N.N.	Disk atma Mızrak atma Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
128	Atina	Marcus Aurelius Koros Thyateira, Kyzikos, Atina, Tralleis, Byzantion	Pankration Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Kyzikos	İS. 166 yılı
170	Atina	Polykrates Kibyra, Philadelphia, Lakedaimonia, Atina, Ephesos, Nikopolis ve bir çok kentin vatandaşı	Stadion Pentathlon Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Philadelphia	Erken Severuslar Dönemi
180	Atina	Marcus Aurelius Demonstratos Damas Sardes, İskenderiye, Antioneia, Nikomedeia, Tralleis, Ephesos, Smyrna, Miletos, Pergamon, Korinthos, Atina, Argos, Lakedaimonia, Delphi, Elis	Boks	Sardes	İS. 212 – 217 yılı
206	Atina	N.N.		Tlos	
180	Aleksandreia	Marcus Aurelius Demonstratos Damas Sardes, İskenderiye, Antioneia, Nikomedeia, Tralleis, Ephesos, Smyrna, Miletos, Pergamon, Korinthos, Atina, Argos, Lakedaimonia, Delphi, Elis	Boks	Sardes	İS. 212 – 217 yılı
198		N.N.		Thyateira	
222		N.N. Tralleis, Ephesos	Uzun mesafe Yetişkin erkekler	Tralleis	Commodus dönemi
Hadriana Olympia					
10	Kyzikos	Claudius Iulius Dionysios		Ankyra	İS. 3.yy.
122	Kyzikos	Tatianus Kaisareia, Ephesos, Pergamon, Kyzikos, Nikomedeia, Tralleis	Uzun mesafe Çocuklar	Kaisarea Germanike	İ.S. 180 / 193 - 212
63	Smyrna	N.N.	Boks Yetişkin erkekler	Ephesos	
66	Smyrna	N.N.		Ephesos	

184	Smyrna	N.N. Hierokaisareia, Smyrna, Ephesos, Kyzikos, Pergamon	Pankration Çocuklar	Smyrna	
185	Smyrna	N.N. Thyateira, Smyrna		Smyrna	İS. 133 – 200 yılları
221	Smyrna (?)	N.N. Smyrna, Tralleis, Argos, Sardes	Berabera kalmış	Tralleis	
223	Smyrna	N.N. Tralleis (?)	Diaulos	Tralleis	
105	Ephesos	N.N.		Ephesos	
129		Gaius II namı diğer Pistos Kyme, Kyzikos	Pankration Yetişkin erkekler	Kyzikos	İS. 2.yy.
195		N.N.		Thyateira	
Hadrianeia Antinoeia (Aktia oyunlarına denk)					
12	Hadrianeia (Bithynia)	Marcus Aurelius ... Aphrodisias, Nikomedeia, Ankyra	Uzun mesafe Çocuklar	Aphrodisias	İS. erken 3.yy.
Hadrianeia Herakleia (Aktia oyunlarına denk)					
12	Herakleia (Pontos)	Marcus Aurelius ... Aphrodisias, Nikomedeia, Ankyra	Uzun mesafe Çocuklar Uzun mesafe ve silahlı koşu (aynı gün) Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. erken 3.yy.

Haleia					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
24	Rhodos	N.N.	Stadion Silahlı koşu	Didyma	İÖ. yak. 20 yılı
63	Rhodos	N.N.	Boks Çocuklar Yetişkin erkekler	Ephesos	
64	Rhodos	N.N.	Silahlı koşu	Ephesos	

		Ephesos ve Elis	Diaulos koşusu Yetişkin erkekler		
66	Rhodos	N.N.		Ephesos	
108	Rhodos	N.N.		Euromos	İS. yak. 3.yy. başları
145	Rhodos	N.N. Atina	Stadion Silahlı koşu	Miletos	İÖ. yak. 20 yılı
175	Rhodos	Kydnos	Boks Çocuklar	Rhodos Peraia	
180	Rhodos	Marcus Aurelius Demonstratos Damas Sardes, İskenderiye, Antioneia, Nikomedeia, Tralleis, Ephesos, Smyrna, Miletos, Pergamon, Korinthos, Atina, Argos, Lakedaimonia, Delphi, Elis	Boks	Sardes	İS. 212- 217 yılı
187	Rhodos	Agathopus Hierokaisareia, Smyrna, Ephesos, Tralleis	Uzun mesafe koşusu	Smyrna	İS. 2.yy. sonu – 3.yy. başı
206	Rhodos	N.N.		Tlos	
Deia Haleia					
23	Philadelphia	Marcus Aurelius Pius Daldis ve Atina		Daldis	Gallienus zamanı
171	Philadelphia	N.N.		Philadelphia	Severuslar Dönemi

Herakleia					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
15		N.N.	Pankration	Aphrodisias	İS. 2. – 3. yy.
107	Erythrai	Lenaios	Boks	Erythrai	İÖ. 31 yılı
Hadrianeia Herakleia (Aktia oyunlarına denk)					
12	Herakleia (Pontos)	Marcus Aurelius ... Aphrodisias, Nikomedeia, Ankyra	Uzun mesafe Çocuklar Uzun mesafe	Aphrodisias	İS. erken 3.yy.

			Silahlı koşu (aynı günde) Yetişkin erkekler		
Olympia Herakleia Adrastea					
22		N.N.		Attouda	
Büyük Herakleia					
142		Marcus Aurelius Diogenes III		Makestos	
Severeia Aleksandreia Herakleia Eusebeia Euthykeia					
430	Verbe	Aurelius Tatianus Marcus	Pankration	Verbe	İS. 222 – 235 yılları
430	Verbe	Aurelius Labeon	Pankration	Verbe	İS. 222 – 235 yılları

Isthmia					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
10		Claudius Iulius Dionysios		Ankyra	İS. 3.yy.
11		Titua Aelius Aurelius Menandros Pergamon, Antiokheia, Kaisareia kolonileri, Thebai, Apollonia, Lykia, Thrakia, Miletos, Pessinus, Klaudiopolis	Pankration Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları
24 (145)		N.N.	Silahlı koşu (Miletosluların birincisi)	Didyma	İÖ. yak. 20 yılı
62		N.N.	Stadion Diaulos Silahlı koşu	Ephesos	
65		N.N.	Stadion koşusu	Ephesos	
66		N.N.		Ephesos	
71		Timonas	Çocuklar	Ephesos	
92		Aleksandros Ephesos	Güreş	Ephesos	
107		Lenaios	Boks	Erythrai	İÖ. 31 yılı

			Çocuklar		
128		Marcus Aurelius Koros Thyateira, Kyzikos, Atina, Tralleis ve Byzantion	Pankration Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Kyzikos	İS. 166 yılı
137		N.N. Ephesos, Troas, Daphne yakınındaki Antiokheia, Beryteia ve Kaisareia		Magnesia	İS. 176 – 180 yılları
138		Demokrates	Boks Güreş Pankration	Magnesia	Augustus Dönemi
140		Publius Aelius Aristomakhos Roma ve Magnesia	Pankration Çocuklar ve Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Magnesia	İS. yak. 140 yılı
148		Titus Flavius Asklepi...	Güreş Pankration	Miletos	İS. yak. 100 yılı
159		Philippos Glaukos	Boks Yatışkin erkekler	Pergamon	
180		Marcus Aurelius Demostratos Damas Sardes, İskenderiye, Antioneia, Nikomedeia, Tralleis, Ephesos, Smyrna, Miletos, Pergamon, Korinthos, Atina, Argos, Lakedaimonia, Delphi ve Elis	Boks	Sardes	İS. 212 – 217 yılı
182		Marcus Iutius Markianus Rufus	Boks	Sinope	İS. 2.yy.
183		Marcus Aurelius Antonius Lucius Smyrna, Atina, Ephesos, Pergamon, Kyzikos, Sardes, Miletos, Lakedaimonia ve başka kentler	Sırasıyla Çocuklar, Sakalı yeni bitmiş delikanlılar ve Yetişkin erkekler	Smyrna	İS. 2. Ya da 3. yy.
187		Agathopus Hierokaisareia, Smyrna, Ephesos ve Tralleis	Uzun mesafe koşusu	Smyrna	İS. 2.yy. sonu – 3. yy. başı
191		N.N.	Güreş Pankration Yetişkin erkekler	Stratonikeia	İÖ. 1.yy.ın sonu

222		N.N.	Uzun mesafe koşusu Yetişkin erkekler	Tralleis	Commodus zamanı
72	Isthmos	N.N.	Disk atma Mızrak atma Çocuklar, Sakalı yeni bitmiş delikanlılar ve Yetişkin erkekler	Ephesos	
(Büyük) Mariana Isthmia					
61	Ephesos	Marcus Aurelius Asklepiades Ephesos, Elis ve Atina	Güreş Gençler	Ephesos	İS. 225 yılı
93	Ephesos	N.N.	Gençler	Ephesos	
94	Ephesos	Marcus Aurelius Khresimos namı diğer Gregoris Kaisareia Tralleis ve Ephesos	Pankration	Ephesos	İS. yak. 225 yılı
95	Ephesos	Marcus Aurelius Zotikos namı diğer ...pines Kaisareia Tralleis ve Ephesos	Güreş	Ephesos	İs. yak. 225 yılı
Isthmia Oyunlarına ait Asya Birlik Oyunları					
72	Smyrna	N.N.	Disk atma Mızrak atma Çocuklar	Ephesos	

Kaisareia					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
2	Lakedaimonia	Pergamon	Pankration Boks	Aleksandreia Troas	İS. 2. – 3. yy.
120	Lakedaimonia	Titus Flavius Metrobius Iasos, Roma	Uzun mesafe koşusu	Iasos	İS. 86 – 96 yılı
221		N.N. Smyrna, Tralleis, Argos, Sardes		Tralleis	

Hekatesia Kaisareia Romaia					
133	Stratonikeia	Eubolos	Güreş Pankration	Lagina	
Aktia Büyük Kaisareia					
145		N.N. Atina	Stadion Diaulos Silahlı koşu (aynı günde)	Miletos	İÖ. yak. 20 yılı

Kapitolia					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
1	Roma	Marcus Aurelius Abas Adada (?)	Uzun mesafe Diaulos koşusu	Adada	
63	Roma	N.N.	Boks Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
72	Roma	N.N.	Disk atma Mızrak atma Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
86	Roma	N.N. Ephesos		Ephesos	
120	Roma	Titus Flavius Metrobios Iasos, Roma	Uzun mesafe Yetişkin erkekler	Iasos	İS. 86 – 96 yılı
128	Roma	Marcus Aurelius Koros Thyateira, Kyzikos, Atina, Tralleis, Byzantion	Pankration Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Kyzikos	İS. 166 yılı
140	Roma	Publius Aelius Aristomakhos Roma, Magnesia	Pankration	Magnesia	İS. yak. 140 yılı
180	Roma	Marcus Aurelius Demonstratos Damas Sardes, İskenderiye, Antioneia, Nikomedeia, Tralleis, Ephesos, Smyrna, Miletos, Pergamon, Korinthos, Atina, Argos,	Boks	Sardes	İS. 212 – 217 yılı

		Lakedaimonia, Delphi, Elis			
182	Roma	Marcus Iulius Markianus Rufus Sinope	Boks	Sinope	İS. 2.yy.
222	Roma	N.N. Tralleis, Roma	Uzun mesafe Yetişkin erkekler	Tralleis	Commodus dönemi
Kapitolia Roma					
11	Roma	Titus Aelius Aurelius Menandros Pergamon, Antiokheia, Kaisareia kolonileri, Thebai, Apollonia, Lykia, Thrakia, Miletos, Pessinus, Klaudiopolis	Pankration Yetişkin erkekler (ilk Aphrodisiaslı)	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları

Kappadokia Birlik Oyunları					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
138		Demokrates	Boks Güreş Pankration	Magnesia	Augustus Dönemi
182		Marcus Iulius Markianus Rufus Sinope	Boks	Sinope	İS. 2.yy.
171	Kaisareia	N.N.		Philadelphia	Severuslar Dönemi

Kharmideia Oyunları					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
8		Adrastos Damalon	Pankration Çocuklar	Antiokheia	
21		N.N.	Pankration Çocuklar	Attouda	

Kommodeia					
------------------	--	--	--	--	--

Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
10	Kaisareia	Claudius Iulius Dionysios		Ankyra	İS. 3.yy.
206	Miletos	N.N.		Tlos	
222		N.N. Tralleis ve Ephesos	Uzun mesafe Yetişkin erkekler	Tralleis	Commodus dönemi
Artemisia Kommodeia					
206	Ephesos	N.N.		Tlos	

Lykia Birlik Oyunları					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
92	Myra	Aleksandros Ephesos	Pankration	Ephesos	
138		Demokrates	Boks Güreş Pankration	Magnesia	Augustus Dönemi
Lykia Birliği'nin Antipatreia Yarışması					
302	Ksanthos	Aurelius Epagathos Kadyanda	Güreş Çocuklar	Ksanthos	
Lykia Birliği'nin Sarpedoneia Yarışması					
303	Telmessos	N.N.	Pankration Yetişkin erkekler	Ksanthos	

Nemea					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
11		Titus Aelius Aurelius Menandros Pergamon, Antiokheia, Kaisareia kolonileri, Thebai, Apollonia, Lykia, Thrakia, Miletos, Pessinus ve Klaudiopolis	Pankration Çocuklar, Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları

15		N.N.	Pankration	Aphrodisias	İS. 2. – 3.yy.
24		N.N.	Stadion Diaulos Silahlı koşu (İonialıların birincisi)	Didyma	İÖ. yak. 20 yılı
60		N.N. Ephesos	Pankration	Ephesos	
62		N.N.	Stadion Diaulos Pentathlon	Ephesos	
66		N.N.		Ephesos	
69 (71)		Athenodoros	Boks Çocuklar	Ephesos	
70		N.N.	Diaulos	Ephesos	
71		Timonas		Ephesos	
138		Demokrates	Boks Güreş Pankration	Magnesia	Augustus Dönemi
140		Publius Aelius Aritomakhos Roma ve Magnesia	Pankration	Magnesia	İS. yak. 140 yılı
145 (24)		N.N. Atina	Stadion Diaulos Silahlı koşu Yetişkin erkekler (Bir başka Nemea'da İonialıların birincisi)	Miletos	İÖ. yak. 20 yılı
148		Titus Flavius Asklepi...	Güreş Pankration	Miletos	İS. yak. 100 yılı
163		N.N.		Pergamon	
180		Marcus Aurelius Demonstratos Damas Sardes, İskenderiye, Antioneia, Nikomedeia, Tralleis, Ephesos, Smyrna,	Boks	Sardes	İS. 212 – 217 yılları

		Miletos, Pergamon, Korinthos, Atina, Argos, Lakedaimonia, Delphi ve Elis			
182		Marcus Iutius Markianus Rufus Sinope	Boks	Sinope	İS. 2.yy.
183		Marcus Aurelius Antonius Lucius Smyrna, Atina, Ephesos, Pergamon, Kyzikos, Sardes, Miletos, Lakedaimonia ve başka kentler	Çocuklar	Smyrna	İS. yak. 2. ya da 3.yy.
187		Agathopus Hierokaisareia, Smyrna, Ephesos ve Tralleis	Uzun mesafe	Smyrna	İS. 2.yy. sonu – 3.yy. başı
191		N.N.	Güreş Pankration Çocuklar, Yetişkin erkekler	Stratonikeia	İÖ. 1.yy.in 2. yarısı
223		N.N. Tralleis (?)	Diaulos	Tralleis	
63	Argos	N.N.	Boks Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
64	Argos	N.N.	Diaulos Silahlı koşu Yetişkin erkekler	Ephesos	
65	Argos	N.N.	Stadion	Ephesos	
72	Argos	N.N.	Disk atma Mızrak atma Çocuklar, Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
159	Argos	Philippos Glaukos	Boks	Pergamon	

Olympia					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi

1		Marcus Aurelius Abas Adada (?)	Uzun mesafe Koşusu	Adada	
19		Marcus Aurelius Aleksandros	Pankration Yetişkin erkekler	Attouda	İS. yak. 200 yılı
96		Marcus Aurelius Septimius Stratonikes Philadelphia	Boks Yetişkin erkekler	Ephesos	
97		N.N. Hypaipa, Philadelphia		Ephesos	
126		Marcus Aurelius Atticus Aleksandros	Pankration Yetişkin erkekler	Ksanthos	İS. 2. – 3. yy.
138		Demokrates	Boks Güreş Pankration	Magnesia	Augustus Dönemi
140		Publius Aelius Aristomakhos Roma ve Magnesia	Pankration Çocuklar	Magnesia	İS. yak. 140 yılı
145		N.N. Atina	Diaulos Stadion koşusu	Miletos	İÖ. yak. 20 yılı
150		Dionysides	Güreş Çocuklar	Mylasa	İS. 1.yy.
154		Marcus Aurelius Toalis Olympos ve Arykanda	Pankration	Oinoanda	İS. 3.yy.
159		Phillippos Glaukos	Pankration Çocuklar, Yetişkin erkekler	Pergamon	
181		N.N.	Pankration	Selge	
182		Marcus Iutius Markianus Rufus Sinope	Boks	Sinope	İS. 2.yy.
191		N.N.	Pankration Çocuklar Güreş ve Pankration Yetişkin erkekler	Stratonikeia	İÖ. 1.yy.ın 2. yarısı
212		N.N.	Stadion ya da Pankration	Tralleis	İS: 160 – 161 yılı

			Yetişkin erkekler		
10	Epidauros	Claudius Iulius Dionysios		Ankyra	İS. 3.yy.
11	Atina	Titus Aelius Aurelius Menandros Pergamon, Antiokheia, Kaisareia kolonileri, Thebai, Apollonia, Lykia, Thrakia, Miletos, Pessinus ve Klaudiopolis	Pankration Yetişkin erkekler (ilk Aphrodisiaslı)	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları
65	Atina	N.N.	Stadion	Ephesos	
66	Atina	N.N.		Ephesos	
72	Atina	N.N.	Disk atma Mızrak atma	Ephesos	
180	Atina	Marcus Aurelius Demonstratos Damas Sardes, İskenderiye, Antioneia, Nikomedeia, Tralleis, Ephesos, Smyrna, Miletos, Pergamon, Korinthos, Atina, Argos, Lakedaimonia, Delphi, Elis	Boks	Sardes	İS. 212 – 217 yılı
183	Atina	Marcus Aurelius Antonius Lucius Smyrna, Atina, Ephesos, Pergamon, Kyzikos, Sardes, Miletos, Lakedaimonia, diğer başka kentler	Çocuklar Yetişkin erkekler (sırayla 3 defa, insanlar içinde ilk ve tek olarak)	Smyrna	İS. 2. ya da 3.yy.
206	Atina	N.N.		Tlos	
59	Ephesos	N.N.	Diaulos Yetişkin erkekler	Ephesos	
63	Ephesos	N.N.	Boks Çocuklar	Ephesos	
64	Ephesos	N.N.	Diaulos	Ephesos	
98	Ephesos	Publius Aelius Serapion namı diğer Iskhyrion Aleksandreia	Stadion Yetişkin erkekler	Ephesos	İS. erken 3.yy.
100	Ephesos	Marcus Aurelius Zosimos Atina	Uzun mesafe Yetişkin erkekler	Ephesos	
101	Ephesos	N.N.	Güreş Yetişkin erkekler	Ephesos	

102	Ephesos	Dionysios Amastris	Boks Yetişkin erkekler	Ephesos	İS. 2. – 3. yy.
103	Ephesos	Aulus Licinnius Bouleianus Korinthos	Pankration Yetişkin erkekler	Ephesos	İS. 1. – 2. yy.
106	Ephesos	N.N. Magnesia ad Sipylum, Aleksandreia ve Atina	Güreş	Ephesos	
108	Ephesos	N.N.		Euromos	İS. yak. 3.yy.ın başları
120	Ephesos	Titus Flavius Metrobius Iasos ve Roma	Uzun mesafe	Iasos	İS. 86 – 96 yılı
186	Ephesos	N.N.	Pankration Yetişkin erkekler	Smyrna	İS. 2.yy.
206	Ephesos	N.N.		Tlos	
223	Ephesos	N.N. Tralleis (?)	Diaulos koşusu	Tralleis	
10	Pergamon	Claudius Iulius Dionysios		Ankyra	İS. 3.yy.
10	Adanos	Claudius Iulius Dionysios		Ankyra	İS. 3.yy.
23	Pisa	Marcus Aurelius Pius Daldis ve Atina		Daldis	Gallienus Dönemi
30	Pisa	Leukios (iştirak etmiş ama galip gelmemiş)		Didyma	Muh. Hadrian Dönemi
57	Pisa	... Graus		Ephesos	
59	Pisa	N.N.	Diaulos	Ephesos	
61	Pisa	Marcus Aurelius Asklepiades Ephesos, Elis ve Atina	Güreş	Ephesos	İS. 225 yılı
62	Pisa	N.N.	Stadion Diaulos Pentathlon	Ephesos	
63	Pisa	N.N.	Boks, ? Yetişkin erkekler	Ephesos	

64	Pisa	N.N.	Diaulos	Ephesos	
141	Pisa	N.N. Atina, Smyrna ve Tarsos	Güreş Yetişkin erkekler	Magnesia ad Sipylum	İS. 137 yılı
147	Pisa	Apollonios	Boks	Miletos	İS. en erken 2.yy.
180	Pisa	Marcus Aurelius Demonstratos Damas Sardes, İskenderiye, Antioneia, Nikomedeia, Tralleis, Ephesos, Smyrna, Miletos, Pergamon, Korinthos, Atina, Argos, Lakedaimonia, Delphi, Elis	Boks	Sardes	İS. 212 – 217 yılı
63	Tralleis	N.N.	Boks Çocuklar, Yetişkin erkekler	Ephesos	
65	Tralleis	N.N.	Stadion	Ephesos	
75	Tralleis	N.N.	Stadion	Ephesos	İS. 174 yılı
108	Tralleis	N.N.		Euromos	İS. yak. 3.yy.ın başları
128	Tralleis	Marcus Aurelius Koros Thyateira, Kyzikos, Atina, Tralleis, Byzantion	Pankration Çocuklar	Kyzikos	İS. 166 yılı
211	Tralleis	Philippos II Adramytteion	Stadion Yetişkin erkekler	Tralleis	İS. 180 – 190 yılları
213	Tralleis	Asklepiakos Pergamon	Stadion Silahlı koşu Yetişkin erkekler	Tralleis	İS. 156/7 ya da 160 yılı
214	Tralleis	N.N.	Stadion Çocuklar	Tralleis	İS. 156/7 ya da 160 yılı
215	Tralleis	Tiberius Iulius Valens Ephesos	Güreş Çocuklar	Tralleis	İS. 180 – 190 yılları
216	Tralleis	Gaius Philadel...	Boks Yetişkin erkekler	Tralleis	İS. 156/7 ya da 160 yılı
217	Tralleis	Euphiletos II Tralleis	Boks Yetişkin erkekler	Tralleis	İS. 180 – 190 yılları

218	Tralleis	Puplianus Prusa	Pankration Çocuklar	Tralleis	İS. 180 – 190 yılları
219	Tralleis	Quintus Iulius Artemidorion Tralleis	Pankration Yetişkin erkekler	Tralleis	İS. 156/7 ya da 160 yılı
220	Tralleis	Dionysios Laodikeia	Boks Çocuklar	Tralleis	Muh. İS. 2.yy.
220	Tralleis	Apollonides	Çocuklar	Tralleis	Muh. İS. 2.yy.
222	Tralleis	N.N. Tralleis ve Ephesos	Uzun mesafe Yetişkin erkekler	Tralleis	Commodus zamanı
223	Tralleis	N.N. Tralleis (?)	Diaulos koşusu	Tralleis	
63	Smyrna	N.N.	Boks	Ephesos	
66	Smyrna	N.N.		Ephesos	
223	Smyrna	N.N. Tralleis (?)	Silahlı koşu	Tralleis	
65	Tarsos	N.N.	Stadion	Ephesos	
66	Kyzikos	N.N.		Ephesos	
130	Kyzikos	Aurelius Metrodoros Kyzikos	Pentathlon Yetişkin erkekler	Kyzikos	
171	Kyzikos	N.N.		Philadelphia	Severuslar Dönemi
206	Antiokheia	N.N.		Tlos	
Hadriana Olympia					
10	Kyzikos	Claudius Iulius Dionysios		Ankyra	İS. 3.yy.
122	Kyzikos	Tatianus Kaisareia, Ephesos, Pergamon, Kyzikos, Nikomedeia ve Tralleis	Uzun mesafe Çocuklar	Kaisarea Germanike	İS. 180/193 – 212 yılları
129		Gaius II namı diper Pistos Kyme ve Kyzikos	Pankration Yetişkin erkekler	Kyzikos	İS. 2.yy.
63	Smyrna	N.N.	Boks	Ephesos	

			Yetişkin erkekler		
66	Smyrna	N.N.		Ephesos	
183	Smyrna	Marcus Aurelius Antonius Lucius Smyrna, Atina, Ephesos, Pergamon, Kyzikos, Sardes, Miletos, Lakedaimonia, diğer başka kentler	Çocuklar Yetişkin erkekler (sırayla 3 defa, insanlar içinde ilk ve tek olarak)	Smyrna	İS. 2. ya da 3.yy.
184	Smyrna	N.N. Hierokaisareia, Smyrna, Ephesos, Kyzikos, Pergamon	Pankration Çocuklar	Smyrna	
185	Smyrna	N.N. Thyateira ve Smyrna		Smyrna	İS. 133 – 200 yılları
221	Smyrna	N.N. Smyrna, Tralleis, Argos, Sardes	(Berabere kaldı)	Tralleis	
223	Smyrna	N.N. Tralleis (?)	Diaulos koşusu	Tralleis	
105	Ephesos	N.N.		Ephesos	
195		N.N.		Thyateira	
Kapitolia Olympia					
11	Roma	Titus Aelius Aurelius Menandros Pergamon, Antiokheia, Kaisareia kolonileri, Thebai, Apollonia, Lykia, Thrakia, Miletos, Pessinus ve Klaudiopolis	Pankration Yetişkin erkekler (ilk Aphrodisiaslı)	Aphrodisias	İs. 138 – 169 yılları
Olympia Herakleia Adrastea					
22		N.N.		Attouda	
Büyük Olympia					
99	Ephesos	N.N.	Stadion Uzun mesafe Silahlı koşu Yetişkin erkekler	Ephesos	
Nea Olympia Apollonia					
125		Marcus Aurelius Zenon		Kolossai	

		Kolossai			
--	--	----------	--	--	--

Pythia					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
2	Delphi	Pergamon	Pankration Yetişkin erkekler	Aleksandreia Troas	İS. 2. – 3.yy.
62	Delphi	N.N.	Stadion Diaulos koşusu Pentathlon	Ephesos	
66	Delphi	N.N.		Ephesos	
72	Delphi	N.N.	Disk atma Mızrak atma Yetişkin erkekler	Ephesos	
180	Delphi	Marcus Aurelius Demonstratos Damas Sardes, İskenderiye, Antioneia, Nikomedeia, Tralleis, Ephesos, Smyrna, Miletos, Pergamon, Korinthos, Atina, Argos, Lakedaimonia, Delphi ve Elis	Boks	Sardes	İS. 212 – 217 yılı
189	Delphi	Aurelius Apollinarius Thyateira, Smyrna, Philadelphia, Byzantion, diğer kentlerin vatandaşlığı	Uzun mesafe koşusu	Smyrna	İS. 3.yy.ın ortasından sonra
10	Tralleis	Claudius Iulius Dionysios		Ankyra	İS. 3.yy.
75	Tralleis	N.N.	Stadion	Ephesos	İS. 174 yılı
108	Tralleis	N.N.		Euromos	İS. yak. 3.yy.ın başları
186	Tralleis	N.N.	Pankration Yetişkin erkekler	Smyrna	İS. 2.yy.
210	Tralleis	Gaius Licinius Inventus Smyrna, Aleksandreia, Atina, Lakedaimonia, Tralleis	Pankration Çocuklar	Tralleis	
221	Tralleis	N.N. Smyrna, Tralleis, Argos,		Tralleis	

		Sardes			
222	Tralleis (?)	N.N. Tralleis ve Ephesos	Uzun mesafe Yetişkin erkekler	Tralleis	Commodus Dönemi
223	Tralleis	N.N. Tralleis (?)	Stadion Diaulos koşusu	Tralleis	
11		Titus Aelius Aurelius Menandros Pergamon, Antiokheia, Kaisareia kolonileri, Thebai, Apollonia, Lykia, Thrakia, Miletos, Pessinus, Klaudiopolis	Pankration Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları
20		Marcus Aurelius Karminius	Pankration	Attouda	İS. 3.yy.
24		N.N.	Stadion Silahlı koşu (İonialıların birincisi)	Didyma	İÖ. yak. 20 yılı
137		N.N. Ephesos, Troas, Daphne yakınındaki Antiokheia, Beryteia, Kaisareia		Magnesia	İS. 176 – 180 yılları
138		Demokrates	Boks Güreş Pankration	Magnesia	Augustus Dönemi
145		N.N. Atina	(aynı günde) Stadion Diaulos Silahlı koşu Yetişkin erkekler	Miletos	İÖ. yak. 20 yılı
154		Marcus Aurelius Toalis Olympos ve Arykanda	Pankration	Oinoanda	İS. 3.yy.
155		N.N. Phaselis		Olympos	
159		Philippos Glaukos	Pankration Çocuklar Yetişkin erkekler	Pergamon	
163		N.N. Pergamon		Pergamon	

175		Kydnos	Boks Pankration	Rhodos Peraia	
182		Marcus Iutius Markianus Rufus Sinope	Boks	Sinope	İS. 2.yy.
191		N.N.	Pankration Güreş Yetişkin erkekler	Stratonikeia	İÖ. 1.yy.ın 2.yarısı
193		Athenion	Uzun mesafe Diaulos koşusu Çocuklar	Stratonikeia	
228		N.N.	Çocuklar	Tralleis	
15	Daphne	N.N.	Pankration	Aphrodisias	İS. 2. – 3.yy.
89	Ephesos	Aurelius Basileus Ephesos		Ephesos	İS. 235 – 238 yılı
130	Perinthos	Aurelius Metrodoros Kyzikos	Pentathlon Yetişkin erkekler	Kyzikos	
130	Khalkedon	Aurelius Metrodoros Kyzikos	Pentathlon Yetişkin erkekler	Kyzikos	
182	Antiokeia	Marcus Iutius Markianus Rufus Sinope	Boks	Sinope	İS. 2.yy.
189	Side	Aurelius Apollinarius Thyateira, Smyrna, Philadelphia, Byzantion, diğer kentlerin vatandaşı	Uzun mesafe koşusu	Smyrna	İS. 3.yy.ın ortasından sonra
243	Ankyra	Marcus Virius Markianus	Güreş (iştirak etmiş ve dövülmüş)	Antiokeia (Pisidia)	
Isopythik Smintheia Pauleia					
3	Aleksandria troas	Aurelius Hygianos	Pankration Güreş Çocuklar	Aleksandria Troas	İS. 212 yılından sonra
Asklepieia Soteria (Antonia) / (Pythia)					
9	Ankyra	Aurelius Tertullus	Boks	Ankyra	İS. 215 yılı

		Herakleia (Pontos)			
10	Ankyra	Claudius Iulius Dionysios		Ankyra	İS. 3.yy.
Aleksandreia Pythia					
10	Philippopolis	Claudius Iulius Dionysios		Ankyra	İS. 3.yy.
Apollonia Pythia					
64	Hieropolis	N.N. Ephesos ve Elis	Stadion Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
108	Hieropolis	N.N.		Euromos	İS. yak. 3.yy.ın başları
170	Hieropolis	Polykrates Kibyra, Philadelphia, Lakedaimonia, Atina, Ephesos, Nikopolis ve bir çok kentin vatandaşı	Stadion koşusu Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Philadelphia	Erken Severuslar Dönemi
171	Hieropolis	N.N.		Philadelphia	Severuslar Dönemi
Pythia Oyunlarına ait Khrysanthina					
72	Sardes	N.N.	Disk atma Mızrak atma	Ephesos	
Pythia Oyunlarına ait Balbillea					
72	Ephesos	N.N.	Disk atma Mızrak atma	Ephesos	
Pythia Mariana					
90	Ephesos	N.N.		Ephesos	
Augusteia Pythia					
185	Thyateira	N.N. Thyateira ve Smyrna		Smyrna	İS. 133 – 200 yılı
196	Thyateira (?)	Gaius Perelius Aurelius Aleksandros Thyateira	Pankration	Thyateira	İS. 218 – 222 yılı
Pythia Oyunlarına ait Aelia Kornouteia'nın imparatora ait bağışla düzenlediği yarışma					
253	Apollonia	Aurelius Euphemos III	Güreş	Apollonia	İS. 200 – 250 yılı

Romaia					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
175		Kydnos	Boks Çocuklar	Rhodos Peraia	
197	Ephesos	Athenades	Diaulos Çocuklar	Thyateira	
Sebasta Romaia (Asya Birliği'nin kurduğu oyun)					
24 (145)	Pergamon	N.N.	Silahlı koşu (İonialıların birincisi)	Didyma	İÖ. yak. 20 yılı
163	Pergamon	N.N. Pergamon		Pergamon	
Hekatesia Kaisareia Romaia					
133	Stratonikeia	Eubolos	Güreş Pankration	Lagina	

Sebasta					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Bulutnu yeri	Yazıt Tarihi
1	Naples	Marcus Aurelius Abas Adada (?)	Uzun mesafe Diaulos koşusu	Adada	
11	Naples	Titus Aelius Aurelius Menandros Pergamon, Antiokheia, Kaisareia kolonileri, Thebai, Apollonia, Lykia, Thrakia, Miletos, Pessinus, Klaudiopolis	Pankration Çocuklar	Aphrodisias	İS. 138 – 169 yılları
63	Naples	N.N.	Boks Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
66	Naples	N.N.		Ephesos	
72	Naples	N.N.	Disk atma Mızrak atma	Ephesos	

			Sakalı yeni bitmiş delikanlılar		
74	Naples	Photion Karpionos Laodikeia, Ephesos	Boks Yetişkin erkekler	Ephesos	İ.S. 168 – 180 yılları
75	Naples	N.N.	Stadion	Ephesos	İ.S. 174 yılı
122	Naples	Tatianus Kaisareia, Ephesos, Pergamon, Kyzikos, Nikomedeia, Tralleis	Uzun mesafe Çocuklar	Kaisarea Germanike	İ.S. 180 / 193 - 212
137	Naples	N.N. Ephesos, Troas, Daphne yakınındaki Antiokheia, Beryteia, Kaisareia		Magnesia	İ.S. 176 - 180 yılları
140	Naples	Publius Aelius Aristomakhos Roma, Magnesia	Pankration	Magnesia	İ.S. yak. 140 yılı
141	Naples	Hermogoras Atina, Smyrna, Tarsos	Güreş Çocuklar Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Magnesia ad Sipylum	İ.S. 137 yılı
163	Naples	N.N. Pergamon		Pergamon	
187	Naples	Agathopus Hierokaisareia, Smyrna, Ephesos, Tralleis	Uzun mesafe	Smyrna	İ.S. 2. yy. sonu - 3. yy. başı
206	Naples	N.N.		Tlos	
130	Byzantion	Aurelius Metrodoros Kyzikos	Pentathlon	Kyzikos	
Sebasta Romaia					
24 (145)	Pergamon	N.N.	Silahlı koşu (İonialıların birincisi)	Didyma	İÖ. yak. 20 yılı
163	Pergamon	N.N. Pergamon		Pergamon	
Deia Sebasta					
74	Laodikeia	Photion Karpionos Laodikeia, Ephesos	Boks Sakalı yeni	Ephesos	İ.S. 168 – 180 yılları

			bitmiş delikanlılar, Yetişkin erkekler		
(Büyük) Sebasta Artemisia					
114	Hierokaisareia	Iulius Menophilos Hierokaisareia	Güreş	Hierokaisareia	
115	Hierokaisareia	Aurelius Pollianus Aleksandreia Troas	Pankration	Hierokaisareia	
116	Hierokaisareia	Marcus Aurelius Menogenes Hierokaisareia	Boks	Hierokaisareia	
187	Hierokaisareia	Agathopus Hierokaisareia, Smyrna, Ephesos, Tralleis	Uzun mesafe	Smyrna	İ.S. 2. yy. sonu - 3. yy. başı
Büyük Sebasta Anaetia					
165	Philadelphia	Aurelius Eugenotor Philadelphia	Pankration Ephebos	Philadelphia	İ.S. 2. – 3. yy.
166	Philadelphia	Aleksandros III Flaccilianus		Philadelphia	İ.S. 2.yy.
Sebasta Corneliania Artemaia (Cornelianus Artemas IV'ün vatanına bıraktığı themis)					
287	Heraklea Salbake	Marcus Aurelius Kalleas IV	Güreş	Heraklea Salbake	

Severeia					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
10		Claudius Iulius Dionysios		Ankyra	İ.S. 3.yy.
199		Aristonikes II Thyateira	Pankration	Thyateira	
200		Aurelius Iulianus II Thyateira	Güreş	Thyateira	
170	Nikaia	Polykrates Kibyra, Philadelphia, Lakedaimonia, Atina, Ephesos, Nikopolis ve bir	Pentathlon (ilk üç yarışması) Çocuklar	Philadelphia	Erken Severuslar dönemi

		çok kentin vatandaşı			
171	Nikomedeia	N.N.		Philadelphia	Severuslar Dönemi
Augusteia Severeia					
12	Nikomedeia	Marcus Aurelius ... Aphrodisias, Nikomedeia ve Ankyra	Aynı günde uzun mesafe ve silahlı koşu Yetişkin erkekler	Aphrodisias	İS. erken 3.yy.
Severeia Aleksandreia Euaresteia					
154	Oinoanda	Marcus Aurelius Toalis Olympos, Arykanda	Pankration Çocuklar	Oinoanda	İS. 3.yy.
309	Oinoanda	Aurelius Demetrius Korydalla, Rhodiapolis	Pankration Çocuklar	Oinoanda	İS. 3.yy.
310	Oinoanda	Marcus Aurelius Aphrodisias	Pankration Yetişkin erkekler	Oinoanda	İS. 3.yy.
311	Oinoanda	Aurelius Aristomakhos Gagai	Güreş Yetişkin erkekler	Oinoanda	İS. 3.yy.
312	Oinoanda	Marcus Aurelius Demetrius ...	Yetişkin erkekler	Oinoanda	İS. 231 – 235 yılları
313	Oinoanda	Lucius Septimius Flavianus Flavillianus	Pankration Yetişkin erkekler	Oinoanda	İS. 231 – 235 yılları
314	Oinoanda	Aurelius Mos II Khoma, Termessos	Boks Yetişkin erkekler	Oinoanda	İS. 231 – 235 yılları
315	Oinoanda	Marcus Aurelius Krateros Telmessos, Kaisarea Kibyra	Güreş	Oinoanda	İS. 3.yy.
Epinikia Severeia					
201		Aurelius Theseas Thyateira	Pankration	Thyateira	
Severeia Antoneia Getaia (Meleagris'in mal varlığından)					
322	Oinoanda	Aurelius Onesiphoros namı diğer Hermaios	Güreş Çocuklar	Oinoanda	
324	Oinoanda	Diogenes	Pankration Çocuklar	Oinoanda	İS. 198 – 211 yılı
325	Oinoanda	Molesis II		Oinoanda	

Severeia Augusteia Kapetolia					
333	Olbasa	Aurelius Licinnianus	Güreş	Olbasa	
334	Olbasa	N.N.	Güreş	Olbasa	
335	Olbasa	Aurelius Dionysios	Güreş	Olbasa	
335	Olbasa	Aurelius Lucillus	Güreş	Olbasa	
336	Olbasa	Iulius Septimius Symmakhos	Pankration	Olbasa	
Severeia Aleksandreia Herakleia Eusebeia Euthykheia					
430	Verbe	Aurelius Tatianus Marcus	Pankration	Verbe	İS. 222 – 235 yılları
430	Verbe	Aurelius Labeon	Pankration	Verbe	İS. 222 – 235 yılları
431	Verbe	Aurelius Vivius Longinianus Lucis	Güreş	Verbe	
431	Verbe	Aurelius Quıntus	Güreş	Verbe	

Traianeia					
Yazıt No	Düzenleyen Kent	Sporcu Adı ve Vatandaşı olduğu kentler	Spor Dalı ve Yaş grubu	Buluntu yeri	Yazıt Tarihi
10	Pergamon	Claudius Iulius Dionysios		Ankyra	İS. 3.yy.
64	Pergamon	N.N. Ephesos, Elis	Stadion koşusu Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Ephesos	
108	Pergamon	N.N.		Euromos	İS. yak. 3.yy. başları
122	Pergamon	Tatianus Kaisareia, Ephesos, Pergamon, Kyzikos, Nikomedeia, Tralleis	Uzun mesafe koşusu Çocuklar	Kaisarea Germanike	İ.S. 180 / 193 – 212 yılları
170	Pergamon	Polykrates Kibyra, Philadelphia, Lakedaimonia, Atina, Ephesos, Nikopolis ve bir çok kentin vatandaşı	Stadion Sakalı yeni bitmiş delikanlılar	Philadelphia	Erken Severuslar Dönemi
171	Pergamon	N.N.		Philadelphia	Severuslar

					Dönemi
186	Pergamon	N.N.	Pankration Yetişkin erkekler	Smyrna	İS. 2.yy.
206	Pergamon	N.N.		Tlos	
Traianeia Diiphilia					
74	Pergamon	Photion Karpionos Laodikeia, Ephesos	Boks Yetişkin erkekler	Ephesos	İS. 168 – 180 yılları

EK 2 Yazıtlar

1 Pergamon: Hieronikes Apollonius'un Adak Yazıtı

Tanım: Mavimsi mermerden altarı.

Buluntu yeri: Pergamon / Askelpieion'da bulunmuş. (Env. No. VTS 65/601)

Yayım yeri: Meier 2009, s. 400 – 402, no. 6.

Ölçüler: Yük. 0.161 m.; Kal. 0.20 m.; Gen. 0.20 m.; Harf yük. 0.012 m.

Tarih: İS. 1. – 2. yy.

Ἀσκληπιῶ Σωτῆρι
Ἀπολλώνιος ἱερεὺς
τοῦ Συκιεσσηνοῦ
Ἀπόλλωνος καὶ
ἱερονείκης.

Çeviri: “ *Apollon Sykiessenos'un rahibi ve kutsal oyun galibi Apollonius, Asklepios Soter'e (adadı).*”

2 Termessos: Marcus Aurelius Hermaios

Tanım: İki parçaya ayrılmış kalker taşından kaide.

Buluntu yeri: Termessos'ta sütunlu cadde (L5) N kısmında.

Yayım yeri: İprlioğlu – Çelgin – Çelgin 2007, s. 86- 90, no. 22.

Ölçüler: Yük. (a) 0.63, (b) 1.25 m.; Gen. (a: üst kısım) 0.72 m., (a: gövde) 0.59 m., (b: gövde) 0.61 m., (b: alt kısım) 0.75 m.; Kal. (a) 0.48 m., (b) 0.76 m.; Harf yük. 0.02 – 0.067 m.

Tarih: İS. 221 yılı.

Μ(ἄρκος) Ἀυ(ρήλιος) Ἑρμαῖος, υἱὸς
ἱερέως Μ(άρκου) Ἀυ(ρηλίου) [Ο]-
πλεους Μ[ο(λεους)], νει-
κήσας πάλην
5 θέμιν παίδων
ἀχθεῖσαν τὸ θ'
ἐκ φιλοτειμί-
ας Σιμωνίδου
Ἀπολλωνίου Θό(αντος),
10 φύσει Θό(αντος) Σιμωνί-
δου, προ(βούλου) Μ(άρκου) Ἀυ(ρηλίου)
Διοτείμου Πλά-
τωνος Ποσιδωνίου.

Çeviri: *Rahip Marcus Aurelius Oples Moles'in oğlu Marcus Aurelius Hermaios, proboulos Marcus Aurelius Dioteimos Platon Posidonios zamanında, Thoas Simonides'in doğal oğlu, Thoas oğlu Apollonios oğlu Simonides'in ünseverliğinden 9. Düzenlenen çocukların themisinde güreş müsabakasını kazandı.*

3 Termessos: Marcus Aurelius Mousonios

Tanım: Alt ve üst kısmı profilli, kalker taşından silindirik kaide.

Buluntu yeri: Termessos. P3 yapısına ait N duvarının önünde bulunmuş.

Yayın yeri: İpliçioğlu – Çelgin – Çelgin 2007, s. 90 – 91, no. 23.

Ölçüler: Yük. 1.59 m.; Çap (üst) 0.6 m., (alt) 0.66 m.; Harf yük. 0.034 – 0.048 m.

Tarih: İS. 257 yılı civarı.

Μ(ἄρκος) Αὐρ(ἡλῖος) Μουσώνιος,

υἱὸς Μ(άρκου) Αὐρ(ηλίου) Μουσαίου

Μουσωνίου, στεφθεῖς

παίδων πάλη θέμιν

5 ἐκ φιλοτεμίας

[Σιμω]νίδου Ἀπολλω –

[νίου, φ]ύσει Θόαντος

[Σιμωνί]δου, ἀχθεῖσαν,

[προβούλου] τοῦ πατρὸς

10 [αὐτοῦ Μάρ(κου) Αὐρ(ηλίου) Μουσαίου

Μουσωνίου.

Çeviri: *Marcus Aurelius Mousaios Mousonios'un oğlu, Marcus Aurelius Mousonios, babası Marcus Aurelius Mousaios Mousonios'un proboulosluğu sırasında düzenlenmiş olan, Thoas Simonides'in doğal oğlu, Apollonios oğlu Simonides'in ünseverliğinden (düzenlenen) themiste çocukların güreşinde taçlandırıldı.*

4 Termessos: Marcus Aurelius Otanes

Tanım: Alt kısmı kırılmış, kalker taşından silindirik kaide.

Buluntu yeri: Termessos. P3 yapısına ait N duvarının önünde bulunmuş.

Yayım yeri: İplikçioğlu – Çelgin – Çelgin 2007, s. 91 – 92, no. 24.

Ölçüler: Yük. 1.34 ve 0.48 m.; Çap (orta kısım) yak. 0.5 m., (alt kısım) yak. 0.7 m.; Harf yük. 0.041 – 0.07 m.

Tarih: İS. 212 yılından sonra.

Μᾶρ(κος) Αὐρ(ήλιος) Ὀτάνης

Μηλου Ἑρμαίου

Μοαντος, στε –

φθεις ἀγῶνα ἀνδρῶν πά -

λη ἐκ φιλοτειμίας

Περικλέους Πλάτω –

νος Μειδίου ἐπὶ

ἀρχιπροβούλου

Μάρ(κου) Αὐρ(ηλίου) Ὀρεστι –

ανοῦ Περικλέους.

Çeviri: *Hermaios oğlu Melas oğlu Marcus Aurelius Otanes, Marcus Aurelius Orestianus Perikles'in arkiproboulosluğu sırasında, Medios oğlu, Platon oğlu Perikles'in ünseverliğinden dolayı (düzenlenen) yarışmaların yetişkin erkekler kategorisi güreş müsabakasında taçlandırıldı.*

5 Termessos: Marcus Aurelius Varianus Meidianus Perikles

Tanım: İki parçaya ayrılmış kalker taşından dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Termessos, Sütunlu caddede.

Yayım yeri: İplikçioğlu – Çelgin – Çelgin 2007, s. 92 – 94, no. 25.

Ölçüler: Yük. (a) 0.74 m., (b) 1.43 m.; Gen. (a) 0.7 m., (b orta) 0.61 m., (b alt) 0.74 m.; Kal. (a) 0.77 m., (b orta) 0.67 m., (b alt) 0.57 m.; Harf yük. (a) 0.034 – 0.058 m., (b) 0.024 – 0.058 m.

Tarih: İS. 226 yılı.

Ἰ(ερεὺς) Μᾶρ(κος) Αὐρ(ήλιος) Οὐαριανὸς

Μεδιανὸς Περι –

κλῆς, στεφθεις

πα[ίδω]ν πάλην ἀγῶ -

[ν]ος ἀχθέντος τὸ

τρίτον ἐκ φιλοτει –

μίας Ἀὐρ(ηλίας) Γῆς Ὀτά -
 νου ἐπὶ Μειδία, τῶ
 υἱῶ αὐτῆς, πάππῳ
 δὲ τοῦ Περικλέους,
 προβούλου ἱερέ -
 ως

Μ(άρκου) Ἀὐρ(ηλίου) Οὐάρου Τιβερίου.

Çeviri: *Rahip Marcus Aurelius Varianus Medianus Perikles, proboulos Marcus Aurelius Varus Tiberius'un zamanında, ki onun oğlu Medias, Perikles'in de büyükbabası, Otanes kızı Aurelia Ge'nin ünseverliğinden dolayı (düzenlenen) yarışmanın 3. kutlamasında çocukların güreşinde taçlandırıldı.*

6 Termessos: Marcus Aurelius E[ ]

Tanım: Kalker taşından silindirik kaide.

Buluntu yeri: Termessos. P3 yapısının N duvarının önünde bulunmuş.

Yayım yeri: İplikçioğlu – Çelgin – Çelgin 2007, s. 94 - 95, no. 26.

Ölçüler: Yük. 1.37 m.; Çap. 0.65 m.; Harf yük. 0.032 – 0.06 m.

Tarih: İS. 212 yılından sonra.

Μᾶρ(κος) Ἀὐρ(ήλιος) Ε. [. . . . .]
 [υἱ]ὸς Μά[ρ(κου) Ἀὐρ(ηλίου)]
 Ὀτᾶνου [Μηλου]
 Ἑρμαίου Μοαντος,
 νεικήσας ἀγῶνα
 παίδων πάλην
 ἐκ φιλοτεμίας
 Τίτου Αἰλίου
 Ἀγριππείνου,
 ἐπὶ ἀρχιπροβούλου
 Μάρ(κου) Ἀὐρ(ηλίου) Ὀρεστι -
 ανοῦ Περικλέ -
 ους.

Çeviri: *Moas oğlu Hermaios oğlu Melas oğlu Marcus Aurelius Otanes oğlu Marcus Aurelius E....., Marcus Aurelius Orestianus Perikles'in arkiproboulosluğu sırasında, Tiberius Aelius Agrippinus'un ünseverliğinden (düzenlenen) yarışmanın çocuklar kategorisi güreş misabakasını kazandı.*

7 Termessos: Marcus Aurelius Ke[ ]

Tanım: Kalker taşından silindirik kaidenin üst kısmı.

Buluntu yeri: Termessos. P3 yapısının N duvarının önündeki yıkıntıların altında bulunmuş.

Yayım yeri: İplikçioğlu – Çelgin – Çelgin 2007, s. 95 - 96, no. 27.

Ölçüler: Yük. 0.69 m.; Çap. 0.64 m.; Harf yük. 0.045 – 0.059 m.

Tarih: İS. 212 yılından sonra.

Μᾶρ(κος) Αὐρ(ήλιος) Κε[. . . . .],

υἱὸς Μάρ[(κου) Αὐρηλίου]

Ὀτάνου [Μηλου]

Ἑρμα[ίου Μ]ιοαντος,

νε[ικῆσας

Çeviri: *Moas oğlu Hermaios oğlu Melas oğlu Marcus Aurelius Otanes'in oğlu Marcus Aurelius Ke....., ... kazandı.*

8 Termessos: Dioteimos

Tanım: Kalker taşından iki parçaya ayrılmış dikdörtgen kaide.

Buluntu yeri: Termessos, Sütunlu cadde.

Yayım yeri: İplikçioğlu – Çelgin – Çelgin 2007, s. 96 - 97, no. 28.

Ölçüler: Yük. (a) 1.23 m., (b) 1.04 m.; Gen. (a üst) 0.76 m., (a orta) 0.6 m., (b alt) 0.77 m. (b orta) 0.63m.; Kal. (a üst) 0.81 m., (a orta) 0.79 m., (b alt) 0.84 m., (b orta) 0.8 m.; Harf yük. (a) 0.025 – 0.085 m., (b) 0.015 – 0.076 m.

Tarih: İS. 211 yılı.

Διότειμος Ἀρτέ -

μωνος Φιλώτου,

νεικῆσας θέμιν

ἀνδρῶν πάλη, τὴν

ἄχθεισαν τὸ δ' ὑ -

πὸ ἀγωναθέτου Ἀ -

πολλωνίου Σιμω -

νίδου ἐκ φιλοτει -

μίας τοῦ πατρὸς αὐ -

τοῦ Σιμωνίδου, ✎

προ(βούλου) Μασαντος Ἀπολ -

λωνίου Σιμωνίδου. ✎

Çeviri: *Philotes oğlu Artemon oğlu Dioteimos, Simonides oğlu Apollonios oğlu Masas'ın probouloğu sırasında, Simonides oğlu agonthetes Apollonios tarafından babası Simonides'n ünseverliğinden (düzenlenen) themisin 4. kutlamasında yetişkin erkeklerin güreş müsabakasını kazandı.*

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve SOYADI : Nurşah ÇOKBANKİR

Doğum Tarihi ve Yeri : 04.01.1978 / İzmir

Medeni Durumu : Bekar

Eğitim Durumu

Mezun Olduğu Lise : İzmir Kız Lisesi

Lisans Diploması : Akdeniz Üniversitesi Klasik Arkeoloji Bölümü

Yükseklisans Diploması: Akdeniz Üniversitesi Eskiçağ Dilleri ve Kültürleri Bölümü

Tez Konusu : Pamphylia ve Kilikia Bölgesindeki Sporcuların Testmoniası

Yabancı Dil / Diller : İngilizce, Almanca

Bilimsel Faaliyetler

1. N. Çokbankir, Antik Dönem’de Beden Terbiyesi ve Sporun Gelişimi, şurada: Toplumbilim 24 (2009), s. 77 – 83.
2. N. Çokbankir, Modrena ve Nikaia Teritoryumundan Yeni Yazıtlar, şurada: Olba 2010 (basım aşamasında)

Stajlar ve Bilimsel Araştırmalar

- Phokaia Antik Kenti Kazısı, İzmir (1995–1996).
- Uşak Müzesi’nde Tanrıça Hekate adakları üzerinde yürütülen bilimsel çalışmalara katılım (2005).

Burslar

- Westfälische Wilhelms – Universität Münster’de *Alte Geschichte* bölümünde doktora tezi kapsamında kütüphane çalışması yapmak üzere Erasmus Bursu kapsamında yedi aylık staj bursu (01. 03. 2008 - 30. 09. 2008) .

Çalıştığı Kurumlar

- Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde görevli araştırma görevlisi (2002-2010).

Adres : Akdeniz Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Eskiçağ Dilleri ve Kültürleri Bölümü, 07058 Kampus/Antalya

Tel. no : 0 242 310 61 86

E-Mail : nursahcokbankir@hotmail.com